

69
1 C
3

L. DOMITII BRVSONII CONTVRSINI LVCANI FACETIARVM EXEMPLORVMQ. LIBRI VII:

PRIVILEGIO PONTIFICIO CAVTVM NEQVIS INTRA SEPTEM ANNOS HOC OPVS IMPRIMAT HORRENDA GRAVIQ. MVLCTA INDICTA. NAM QVICVNQ. IACOBI MAZOCHII INIVSSV IMPRESSERIT ET ANATHEMA ERIT ET ILLI MVLCTAM PENDET.

PETRVS GRAVINA

Perſarum regis non plures arcula gemmas
    Cluſit:quam hoc uarias nobile cludit opus:
Nulla tibi ad uitam deerunt exempla legenti:
    Triſtia'q; inuenies:læta:ſeuera:iocos.
Munera Pompeius tam rara Columnius heros
    Iure habeat:Domiti pignora tanta ſui.
Ipſa ſibi placeat quantumuis docta uetuſtas:
    Noſtra ſuum retinent hoc duce ſæcla decus:

THAMYRAS

Et ſapida & ſalſa eſt omnis tua pagina Luci
    Seria dum miſces ingenioſe iocis.
Pondere liber abi lector tot millibus auctes
    Quod cœpere prius ſcrinia:pyxis habet.
Egregium fuit hoc gyro concludere parco
    Quæ lato in campo grandis aceruus erat:
At tibi pro meritis Domiti debere fatentur
    Priſcus auus:noſtri temporis:atq; nepos:

M. ANTO. CASANOVA

Et Domiti ſtudium:& generoſæ cura Columnæ
    Vtilis ingeniis omnibus eſſe ſolet
Hæc facit a culice magnum reſonare Maronem
    Arma uirum:hæc Domiti gloria magna ſui eſt.
Sed facit utilitas ſuperos ſi ſola:negabit
    Quis geminos merito me celebrare deos?

Idem alludens ad caput de Mirac.

Inter tot Domiti miracula miror amice
    Tantum unum ingenii te tacuiſſe tui.

LVCII DOMITII BRVSONII LVCANI AD RE VEREN. POMPEIVM CARDINALEM COLVMNAM MECOENATEM PRINCIPEM OPT. FACETIARVM EXEMPLORVMQVE LIBRI PRIMI PRAEFATIO.

AIVM Lucilium hominem doctum, atq; perurbanum dicere solitum legimus Mecoenas, ea quæ scriberet neq; se ab indoctissimis, neq; à doctiss. legi uelle: Quod alteri nihil intelligerent: Alteri plus fortasse q̃ ipse: Ego uero ab illo facile dissentiens mea scripta à doctissimis legi uehementer exopto. quia si quicq̃ in iis boni nacti fuerint, pleno ore laudabunt: sin mali moderatioribus utentur aculeis obtusioribusq; obelis: nam indoctissimi quique quod ꝓbandum est non modo non ꝓbant: sed etiam improbant, adunco suspendũt naso, obganniũt, mordent, atq; lancinãt ex hac una re sibi gloriam aucupantes: quamobrẽ quom mecũ ipse cogitarẽ cui meos facetiaꝝ exẽplorumq; libros essem destinaturus, ex omnibus te elegi unum tum doctissimũ, tum de bonaꝝ literaꝝ studiosis optime meritum atq; merentẽ. Non enim eos modo tua frequentia, tuaq; consuetudine dignaris: sed omneis etiam ornas muneribus, officiis & dignitate, omnes rursus te unum celebrant, conueniunt, obseruant, humanitatis studiiq; tui i illos singularis omniũq; uirtutũ quæ Regiæ appellantur fortitudinis, iustitię, felicitatis, cõstantię bñficentię liberalitatisq; testes grauissimi: Mecoenatẽ te unũ nõ solũ appellant Verum etiã sentiunt, uident, experiuntur Nam quod me ornasti plurimis muneribus quom nihil alioqui in te contulerim officii poteroꝰ ne humanitatis magnitudinisq; tuæ non esse ꝑpetuus buccinator? Sed ut me aliquãdo recipiã, nam tua uirtus transuersum agit: eo studio de facetiis exemplisq; libros congessi quod tibi fore nõ iniucundos putarẽ, legendos succisiuis horis, quibus animũ tot patrocinus defatigatũ possis aliquãtulũ reficere: Nam q̃uis in Columnẽsi familia uiri sint cõplures cõsilio rebusq; gestis nulli mortaliũ secũdi, te tamẽ unum suspiciũt, à te domus omnis penè depẽdet, in tua basi columna omnis innititur: tuũ optant i cõsulendo iudicium, tuũ in iudicando cõsilium: Sed quoniam plerosq; Theones esse audiui, qui meos labores, measq; uigilias frustra susceptas esse arbitrẽtur: quom nihil a me excussum, nihil esse dicãt elaboratũ: sed me oĩa ex aliorꝫ archetypis deprõpta collegisse, ac ueluti furacẽ in unũ locũ cõtulisse, iis Zoilis siqui sunt (nã nullos esse existimo qui reꝝ aliquã cognitionẽ sint assecuti) ꝓ aeneo muro Ciceronẽ, Vergilium Plinium Valerium, mille obiicio: Quod autem fortasse me dilacerabunt quod de re tam leuicula ut pote de facetiis scripserim, sentient defensores mei cataphractos M. Catonem illum censorium qui multoꝝ facete dicta collegit, quæ uel

istitui ἀποφθέγματα. Post hunc Domitiũ Afrũ. C. Cæsarem· qui librum unum Tyronem Ciceronis libertum qui libros treis de patroni facetiis cõposuit: e græcis Plutarchũ· atq; ut arbitror plęrosq;: cõstat. n. Bizãtios· Rhodios· Atticos huiusce rei fuisse studiosissimos· An turpe fuit Gracchis· Luciliis· Crassis· Læliis· Augusto Vespasiano Ciceroni· Philippo Regi· Demostheni· Lysiæ· Hyperidi· Demadi· cęteris q; uiris clarissimis qui in his libris commemorãtur· facetiis· dicacitate· urbanitate iocis· cauillo· & (ut ita dicam) salsitate uti? An nesciunt urbanitates facetiasq; oratori esse pnecessarias? an ignorãt Ciceronem (ut de nostris loquamur) L. Flaccum repetundarum reũ iocorum oportunitate criminibus exemptum reddidisse? quanuis si inspiciant in hisce facetiis totam moralẽ philosophiã abstrusam esse cognoscẽt. Exempla uero apposui in utrãque partem· ut contrarium cõtrario magis apparerẽt: mala quidẽ ut fugeremus· bona ut sequeremur. Quotus enim quisque est qui turpibus aliorum fœdisq; exemplis suopte ingenio non stomachetur? At quis ẽ qui optimæ actionis παράδειγμα nõ laudet modo: sed etiam nescio quo pacto siue æmulatione· siue glorię studio inflammatus amplexetur? Quicquid igitur memoratu dignum in historia humanisq; literis continetur· in his septẽ libris p uirili parte complexus sum. atq; ueluti apes quæ ex uario succorum genere mella conficiunt· ex tot authorum floribus decerpentes opus cõfecimus. Si uero quispiam admiretur quod eadem exempla sæpe repetierim· ea gratia me fecisse intelligat quod uiderem uariis capitibus conuenire: Debet igitur boni consulere· nã quicquid expetat licebit sine labore e uestigio in manibus habere. Multa pterea quæ ad institutum non uidentur accommodata ut lectori pdessem addidi· sustuli multa ut breuitati consulerem· in primisq; facetiarũ genera tacui: quę qui nosse uolet apud Ciceronem cum plęrisque in locis Tum i oratore inueniet: inueniet & apud Fabium: Sed iam opus aggrediar· ac primum de Auaritia uitiorum pestifera parẽte· uipereaq; altrice· quæ corpus animumq; uirilem (ut Crispus ait) effœminat insinuabo.

DE AVARITIA

Vidam se uidere ouum somniauerat extremæ lodicis oræ alligatū: id somniū quom ad coniectorē retulisset: responsum est thesaurum indicari: proinde eo in loco ubi somniauerat ouū uidere: foderet: ubi fodisset: reperit aurū argēto circūtectum: misitq; paululum ex argento coniectori: dissimulans inuentū aurū: cōiector uero argentum accipiēs: atq; ad ouū alludens. Nihil ne inquit de uitello?

Quom Marcus Cicero apud Damasippum cœnaret: & ille mediocri uino posito diceret: Bibite falernum hoc annorum quadraginta: subtaxans Cicero auaritiam Damasippi: Bene inquit ętatem fert: atq; ueniam dedit uino unde gloriam Damasippus aucupabatur.

Marcus Crassus ad parthicā expeditionē ꝓficiscēs: quō ex itiner Deiotarū Galatharū qui iuxta Cappadociā sunt: regē extremo iā senio cōfectū: nouā urbē ædificantē offendisset. O rex inqt qd nam negocii hoc ē? Quid quom iā duodecima diei hora tibi adsit: nouā urbem cōdere incipis? Adhæc subridēs Deiotarus: Crassiq; auaritiam subcarpēs. Tu uero inquit impator quom sis haud quaquā (ut uideꝛ uideor) matutinus (erat enim sexagenarius Crassus) in Pathos cū exercitu festinas. Seneca de moribus monstro similis est auaritia senilis. Cicero in senectute Auaritia uero senilis quid sibi uelit non intelligo: Potest esse enim quicquam absurdius: Quā quo minus uię restat: eo plus uiatici quærere?

Orœtes Persa quō de Polycrate pdēdo quo eū inimicitiæ intercessērāt: cogitaret: sciens Polycratē pecuniarū auidissimū esse. Legationē ad eū mittit: ut uelit esse fœderis socius contra Cābysem: magno auri pondere ꝓmisso: qui ut fidē dicto faceret: rogat: ut aliquem e suis fidum mittat ad thesauros uidēdos. Mittit igitur Polycrates Mæandrū scribā: cui Orœtes octo scrinia quæ saxis oppleuerat: summum uero auro strauerat: ostendit. Polycrates igitur auaritia instigante quanuis prohibentibus prodigiis: accessit: captusq; ab orœte: ac cruci suffixus est.

Attalus quom matrem uxoremq; Beronicem e medio sustulisset: paulo post tanquam facti pœnitens: squallida ueste: barba capilloq; promisso diu non prodiit: postmodum autem o missa regni administratione hortos fodere graminaq; serere cœpit: ab hoc studio: ærariæ artis fabrieę se tradidit matri deinde sepulchrū facere instituit: cui operi intentus morbum contraxit: septimaq; die decessit: ex testamento pop. romanum hæredem reliquit Aristonicus uero Eumenis Attali patrui filius ex pellice Ephesia: ueluti paternum regnum inuadit: Non latuit res Romanos: Itaq; Licinum Crassum consulem in asiam mittūt: qui intentior Attalicæ prædæ quam bello: ab Aristonico uictus: pœnas inconsultę auaritiæ sanguine luit. Lucanus usq; adeo solus ferrum mortemq; timere auri nescit amor.

Astapanis ad unum in bello cæsis: in urbe mulierum impuberumq; non minor numerus concidebat: insuccensumq; rogum sese præcipites dabāt: ne romanos

præda fierent:superuenerunt uictores Romani· ac primo conspectu parumper obstupuerunt·Deinde aurum argentumq; interfulgens auiditate humani inge nii quom raperēt ex igne uellēt·correpti sunt alii flāma Alii afflatu uaporis ābusti

S emi ramis Assyriorum regina quom uiuens sibi sepulchrum cōstruxisset·in eo inscripsit·qui regum pecuniis eguerit·demoliens monumentū quotquot uolet sumito. Darius scriptura allectus quom sepulchrum aperuisset· pecunias quidē nullas inuenit:sed in alias incidit literas dicentes . Nisi malus & pecuniarum in explebilis fores·mortuorum loculos nunquam mouisses:

Nero imperator tam perditæ fuit auaritiæ rapacitatisq;:ut nulli delegarit magistra tum:quin addiderit:Sis quid mihi opus sit.

Cesellius Bassus origine pœnus quem Neroni nunciasset specum miræ ꝓfundi tatis in agro suo reperisse·ineoq; thesauri magnam copiā & fortasse didonei esse: Nerostatum adhibita fide misit qui uelut partā ꝑdā aducherent·Dātur triremes: Interea oratores Neroni applaudebāt:dicentes:illum esse superis charum:Q uo regnante aurum tandiu occultum indicaretur:ipseq; spe inani ueteres opes inte rim consumebat· Tandē quom uentū est ad agrū dum hunc uel illū locū pro mi specus asseuerat·magnaq; effodientiū multitudo frustra cōuenisset·posita ue cordia somnisq; se falsum tunc primū admirans· pudorem & metum morte uo luntaria effugit inhiantēq; Neronem reliquit.

Timotheus musicus Q uom ab Archelao minus q̄ speraret accepisset canens sub taxabat Archelaum·dicens·At tu argentum terra genitū laudas. Succinuit illi urbanissime Archelaus Tu uero inquit postulas.

Marcus Cato iunior Martiam uxorem . Q . Hortensio amicissimo roganti tradi dit:eo mortuo illā traduxit·Is a cæsare cui cū Catone simultates erāt·auaritia his uerbis insimulatus est:Nam si indigebat inquit cur eam dimisit? si nō indigebat cur recepit? nisi uidelicet illam mulierē tanq̄ escam a principio posuisset·atq; iu uenem demisisset ut diuitem reciperet.Idem quod fecit.Cato de uxore· Tapiros facere scribit strabo.

Thrasylus cynicus quom drachmā petisset ab Antigono Asiæ rege post obitum Alexandri magni authore Iosepho·Regi inquit Antigonus hoc dare nō conue nit·Sed illo subiiciente da mihi talētum·Subdit atq; hoc Cynicum accipere nō decet· Apud Senecam corrupte Tynicus legitur:

Tyberius imperator adeo auaritiæ obnoxius fuit·ut Galliarū·Hispaniarū·Syriæq; & Greciæ principes confiscarit obleue impudensq; calumniarū genus·ut quibus dam nō aliud sit obiectum quam quod partē rei familiaris in pecunia haberent:

C.Cassius tā nefarię homo fuit auaritię ut Sillum & Calphurniū cū pugionibus occidēdi euis gr̄a deprehēsos·q̄nquagies sestertiū ab illo·ab hoc sexagies pactus

Cleomenes Anaxandridę filius dicente quodam illi·delicatus es·At (dimiserit: melius est inquit quam iniustum esse. Tu uero! pecuniarum es studiosus quan uis quę tibi satis sint paraueris.Oui.infastis Creuerunt opes & opum furiosa li

bido: Et quom possideant plurima plura petunt:

Aristonem philosophum maxime admiratū ferunt quod homines potius super uacuis fortunę bonis quam necessariis commodisq; beati essent. Scopas Thessa lus quom quispiam familiaris ab eo assequi quicquā cōtēderet: quod neq; illi ne cessarium neq; satis commodū esset Huiusmodi inquit rebus & fœlix sum & lo cuples. Pli. lib. xxxiii. Quae malum amentia est id in uita cupere quod aut seruis contigerit aut etiam ne in regibus quidem inuenerit finem? Socrates apud Pla. i litigioso ait: oportet illū qui beatus futurus ē nō solū bona hmōi possidere sed uti

Præneste quom ingenti premeretur obsidione quidā in extrema fame mu rem captū ducentis denariis maluit uendere quā ipse leniēdę famis gratia uesci: Sed auaritię pœnas statim pependit namqui emerat uixit uenditore fame extin cto: Val. Pli. dicit id factum Casilini Strabo uero ait In casilino farris modiū dra chmis. cc. uenditū uenditore extincto supstite emptore. Trāquillus uero in Gal ba ait Militem quendā in arctissima annona tritici modiū centū denariis uendi disse phibitū ob id a Galba cibos sumere nec indigēti cibo ab aliquo opē ferri

Quom Iugurtha pecunia romanos exagitasset: iussusq; tandē esset a senatu pau cis diebus Italia decedere postq̄ Roma eggressus est fertur sępe tacitus respexis se: postremo dixisse urbē uenalem & mature peritura si emptorē inuenerit.

Festiuū est Martialis epigrāma in Auarū diuitiis partis parciorē Cecilianū.

Quom tibi nō essent sex millia Ceciliane Ingēti late uectus es hexaphoro:
Postq̄ bis decies tribuit dea cęca: sinumq; Rupperūt nummi factus es eccepedes:
Quid tibi pro meritis & tantis laudibus optem? Di reddāt sellam ceciliane tibi

Diogenes cynicus quom ab auaro quodam poposcisset tardaretq; ille Ad cibū homo inquit te postulo non ad sepulchrum.

Vespasianus imperator tam indomitæ fuit auaritię ut appositis amphoris in uiis ad urinas excipiendas q̄ fullonibus uenderentur uectigal commentus sit: sed in crepitus a Tito conticuit mox uero pecuniam ex prima pensione ad nasum filii admouit sciscitans num odore offenderetur illo negante Atqui ait e lotio est:

Eiusdem Vesp. bubulcus iam senex quom post adeptū imperiū ut gratuita liber tate donaretur peteret atq; nō exoraret pueriliter exclamauit uulpem pilum mutare non mores. Seneca in puer. Auarus nisi quom moritur nil recte facit.

Martialis in sequolam post opes partas auariorem

Si dederint supi decies mihi millia centū Dicebas nō dū Sequola iustus eques
Qualiter o uiuā quā large quāq; beate Riserunt faciles & tribuere dei:
Sordidior mlto pōthęc toga penula peior Calceus ē farcta terq; quaterq; cute:
Deq; decem plures semp seruātur oliuę Explicat & cœnas unica mensa duas:
Et Veientani bibitur fex crassa rubelli Asse cicer tepidū cōstat & asse uenus:
Inius o fallax atq; inficiator eamus: Aut uiue aut decies sequola redde deis

Seneca. iiii. controuer. ex P. Syro. Desunt luxuriæ multa auaritię omnia

Vespasianus quom interrogaret quāti funus cuiusdam & pompa constaret ut ex

procuratoribus audiuit sestertium centies: exclamauit centum sibi sestertia darent ac se uel in tyberim deiicerent.

Eiusdem epigrãmatum poetę festiuum in auarum epigrãma

Cras te uictur9·cras dicis Posthũe semp Dic mihi cras istud posthũe qñ uenit?
Quã lõge cras istd ubi ẽ·aut uñ petẽdũ ẽ? Nũqd apd parthos·armẽiosq; latet
Iã cras istd hẽt Priami uel Nestoris ãnos· Cras istud q̃nti dic mihi posset emi?
Cras uiues·hodie iã uiuer̃ posthume serũ ẽ· Ille sapit q̃sqs posthume uixit heri

Iunius Bassus querente Domitia Passanii quod taxans eius sordes calceos eam ueteres diceret uendere consuesse· Non me hercules inquit hoc unquam dixi·Sed dixi emere te solere.

Aspasia Xenophontis uxor quom esset(ut muliebre ingeniũ ẽ)rerų alienarų appetens atq; inuida· Interrogata:si uicina tua melius quã tu aurũ habeat·utrũ ne illius an tuum malis? Illius inquit. Quid si uestes cęterũq; ornatũ muliebrẽ precii maioris habeat quã tu. Tuũ ne an illius malis? respondit illius. Agesis· si maiorem quam tu habeat uirum· utrum ne tuũ malis an illius? Erubuit mulier.

Ochus Artoxerxis Persarum regis filius tam inuictæ fuit auaritię· ut quom esset mos regibus Persarum ex cyri decreto:ut quoties irent in persidem singulis mulieribus singulos aureos distribuerent· nunquam accessit· immo ob uilissimæ rei parcitatem se patrię fecit extorrem.

Perseũ qui rapacitati studens magnas pecunias cumulauerat· suę ipsius opes in p̃niciẽ impulerunt· Victus enim a Paulo quom in Samothracię asilum se recepisset·essetq; a Gn.Cetauio conclusus·cũ Oroandro Cretense pactus est· ut noctu asportaretur in lembo·quem igitur aurũ argentũq; ad litus esset uectũ Oroander arte fretus cretica aurum abduxit·ipsum uero cũ liberis coniugeq; ·ac necessariis ad mare certa hora uenire iussum anticipata nauigatione reliquit.

Megadorus quom ab auaro diuite·ac timido Euclione filiam in uxorẽ uellet expetere dixissetq; certe ædepol equidẽ te ciuem sine omni mala etiam malitia semper sum ratus: & nunc arbitror·Euclio ut erat animo de auro semper sollicito· sceũ aurum ait huic olet ex Plauto in Aulularia.

Demetrius Antigoni filius·quom Megara potitus esset·omneisq; seruos ciuibus abstulisset:stilponem philosophũ uocari iussit ad eumq; conuersus: liberam uestram ait o stilpon ciuitatem reliquo(nam libertatem urbi donauerat)Recte inquit stilpon·nullum enim seruum in urbe reliquis.

Est & non in facetum Martialis epigr.in Baccharã.

Siq̃d opus fuerit scis me nõ esse rogandũ Bis nobis dicis Bacchara terq; die
Appellat rigida tristis me uoce secundus· Audis:&nescis bacchara qd sit opus
Pensio te coram petitur clareq; palamq; Audis &nescis bacchara q̃d sit opus
Esse q̃ror gelidasq; mihi·tritasq; lacernas Audis &nescis bacchara q̃d sit opus
Hoc opus est subito fias ut sydere mutus: Dicere ne possis bacchara quid sit (opus.

Est & aliud in Gallicum

H ęredē quō me pārtis tibi Gallicę quartę Per tuā iurates sacrā caputq̧ tuum
Credidimus(q̄s.n.dānat sua uota libēter) Et spē muneribus fouimus usq̧ datis
Inter quæ rari laurētem pōderis aprum Misimus Aetola de Calidone putes:
At tu cōtinuo ꝓpīūq̧ patresq̧ uocasti: Ructat adhuc aprū callida roma meū
Ipse egoq̧s credat cōuiua nec ultimus hęsi Sed nec costa data ē cauda ue missa
De quadrāte tuo q̄d spere Gallice nulla De nostro nobis uncia uenit (mihi
M idas phrygię rex quō icredibili amore auri detineret deos ꝓcatus ut q̄c (apro
quid attingeret ī aurum cōmutaretur exorauit: Sed mox quom omnia quæ ap
ponebantur ad mensam aurū fierēt: inedia miserabiliter interiit. Vt ē in fabulis
I dē Midas quom Celenū Phrygiæ oppidū hiaret: atq̧ plures domus cū morta
libus absorptæ essent monitus oraculo ut res preciosas eō coniiceret(itā enim
tellus coitura erat)nihil attulit. Vnde optime a Platone dictū Ei qui uelit esse
diues non cumulandam pecuniam: sed minuēdam cupiditatem:
M ilesii legati quom auxilii gratia Athenas uenissent: uerbaq̧ ꝓ milesiis in senatū
fecissent. Demosthenesq̧ in illos acriter respōdisset: ad eundē Demosthenem
accessisse eos clam nocte dicitur: accepisseq̧ illū pactū aurū a legatis: pollitūq̧
postridie non facturū uerbū unum: ueniens ergo in senatū lana multa collum
obuolutus: ad dicendū lacessitus: anginā se pati respōdit: Sed unus ē ꝑpo urba
ne argētaginā exclamauit esse nō anginā ex Gellio: siue Agellio: nam inter do
ctos controuersia est Agellius an Aul. Gellius dicatur.
P olymnestor Thracię rex Priami gener Polydorū Priami filium a patre cū auri
magna copia missum ad se cōfecit: sed quom Polydori mater Hecuba in Thra
ciam captiua a gręcis ducta esset Polymnestorā subspe thesauri indicandi ad se
uocato: ab aliis captiuis adiuta excæcauit. Dyctis cretensis ait Polydorum a grę
cis captum lapidibusq̧ obrutum.
L ucius Imbricus spoliante Campanos Annibale: Rusciuum filium magnis cū pe
cuniis penes Valerium Bestium eius generum deposuit: sed quom audisset ille
capuam esse ab Annibale captam adulescentem conficit: Quom uero Imbri
cus per suburbanū ambulans filii cadauer offendisset acceptum generū ut oc
cultos a se thesauros perdisceret effossis oculis cruci affixit.
O ppianicus Sassiæ fœminæ Larinaris Appuli pecuniæq; gr̄a nuptias petiit illa ab
negauit: q̄d tres oppiāicus filios hēret ex alia cōiuge: Scelestissimus ille cōfectis
filiis sassiā ducit. ex Cicerone ī orōne ꝓ Au. Cluētio. Catilinā amoris gr̄a id fecis
I n .vi. libro belli Iudaici ait Iosephus Iudęos quosdam esse cōpertos (se dicemus
eos qui aurum deuorauerant omnes iccirco Iudæi qui captiui in assyriorū ma
nus ueniebant apertis uisceribus necabantur: Ita ut una nocte ob auri spē duo
rum millium patefacta sint uiscera: fuissetq̧ sæuitum usq̧ ad unum: nisi Titus
graue edictum pronunciari iussisset ne quis eadem auderet.
I n expugnatione Solomonis templi in Hirosolymis: quom multi e Romanis
templum conscēdissent supposito igni a Iudæis aliquot cōcremati sunt. Inter

eos uero quos ignis obsederat Argorius quidam appellauit clara uoce Lucium quendam commilitonẽ contubernalẽq; Hæredem te inquit relinquo totius patrimonii mei si me exceperis. Quom autem Lucius spe prædæ læto animo accurrisset: ipse qui se in eum proiecerat uixit. L. uero pondere oppressus constratoq; lapidibus solo illisus continuo moritur hoc parit habendi libido.

Caligula impator tã auidus pecuniæ fuit ut sup imensos aureoꝝ aceruos patẽtissimo diffusus loco: & nudis pedibus spaciatus & toto corpe aliq̃diu uolutatus (est.

Galba imperator acceptã a Tarraconensibus coronã .xv. libraꝝ quom conflari i massam iussisset: treis uncias quę incõflatura euanuerãt: ab artifice exegit

Pertinax impator dimidiatas lactucas carduosq; in priuata uita conuiuis appone (bat.

C. Fabius in Africa ob crudelitatẽ auaritiãq; in p̃torio uiuus exustus est.

Valerius Flaccus ob auaritiã suisus exercitui a C. Fimbria ipsius legato occisus ẽ.

Pyrrhus Epirotarum rex Sicilia rediens: quom Locros classe pręteruceheret thesauros e templo Proserpinæ eripuit nauibusq; imposuit: postridie uero classis fœdissima tempestate laceratę omneis naueis in quibus sacra erat pecunia in litus fluctus eiecit. Italiaq; pulsus ingressus nocte argos urbem a muliercula saxo occisus est. Vide exemplum in cap. de pecunia Antiochus.

Ptolemæus quom magnam pecuniã quoquo modo cumulasset: propterq; eam se ab hoste peti nouisset deperdenda ea cogitauit: Non tulit auaritia eamq; retinuit: sed a Romanis pecunia omnis extorta est ifq; ueneno fata præuenit.

Septimuleius C. Gracchi familiaris auro repensum caput illius occisi ad opimiũ tulit plũboq; icauas capitis partes addito parricidio suo rẽ pub. ẽt circũscripsit.

Mithridates Rex Aquilio duci capto aurum in os fudit: Parthi Crasso.

In fames etiam auaritia Attici item Pausanias Perseus Patroclus quidam. Cibiotates ægypti rex: Apud æthiopes auaritia signabaf digitis sinistra cõpressis.

Alexander Macedo quom audisset Anaxarchum de mundorũ infinitate disserentem illachrymatus est: rogatusq; causam ab amicis At non inquit dignum est flere quom infiniti sint mundi dominus unius uix factus fuerim? Iuuen. Vnus non sufficit orbis Pelleo iuueni.

DE AMORE

Vid sit amor Alcesimarchus adulescẽs in Plauti cistellaria edoceat ait enim Credo ego amorem primũ apud homines carnificinam cõmentum hanc ego de me coniecturã domi facio ni foras quæ rãqui omnes homines supero atq; antideo cruciabilitatibus animi iactor crucior agitor stimulor uersor I amoris rota miser exanimor differor distrahor diripior ita nullam mentẽ animi habeo ubi sum ibi nõ sum: ubi nõ sum ibi est animus: Ita mihi ingenia sunt: quod lubet nõ lubet: nõ iam id cõtinuo: Seneca Amans ait iratus multa mentitur sibi

Eunuchus quidam quom deprehensus esset cum pellice regis Babyloniç: preſentem Apollonium rex interrogat quid de eunucho faciundũ iudicet. At ille qd nisi ut uiuat? Admiranti regi ait Omne supplicium si uiuet ob amorẽ patietur.

Memmius quidam terracinæ mulierculam deperibat: quam & riualis etiamnum largius adamabat: obortis aliquando inter illos rixis. eo iracundiæ prouectus ẽ memmius: ut largii brachiũ mordicus arripuerit. Quæ res quinque literarũ uersiculo scripta ẽ. L.L.L.M. M .i.lacerat lacertum largi mordax memmius.

Vespasianus imperator expugnatus a quadam quasi amore sui deperiret quom ꝑductæ pro concubitu sestertia quadringenta donasset. dispensatori dicenti quẽ admodũ rationibus summã uelle referri. Vrbane pro Vespasiano inqt adamatos.

Catilina quom grauiter deperiret Aureliam orestillam. esset ꝗ unum impedimentum quo minus nuptiis inter se iungerentur: filius uidelicet suus. hũc & unicum & ætate iam puberem nefarius pater ueneno sustulit

Phraates parthoꝝ rex acceptam inter cætera dona a Iulio Cęsare Thermusam uenustã mulierem primo ꝓ concubina habuit: ac mox adeo illam ardere cœpit ut suscepto ex ea filio in coniugem legitimam asciuerit: Illa ut legitimos Phraatis filios ex alia uxore regni hęreditate excluderet: suadet Phraati uti eos romã obsides destinet: Quod quom facile ab amatore uxorio ꝗ impetrasset: illis abdicatis suũ in regno nutrit. qui quom adoleuisset adiutrice matre patri insidias struit (nam ferebatur etiam cum matre coire) sed pro parricidio nefario ꝗ matris concubitu genti exosus factus ex regni potestate deiectus emoritur.

Argyrippus adolescens apud Plautum in Asinaria quom nimis misere ac non sine labore lachrymis ꝗ Philenium amicam: quacum fuerant inimicitiæ amplexus esset. Festiue Leonidas seruus Fumus est ait mulier quam amplexaris Achilles ob raptam Briseidem pręsente matre apud Home. lachrymatur:

Idem Argyrippus quom in uicem equi libano seruo se gereret: modo. xx. minas amicæ erogãdas tribueret: Festiue quom cõscendisset libanus. sic ait solẽt supbi

Phedria apud Terentiũ quom dixisset totus Parmeno tremo post (subdomari. ꝗ aspexi hanc. excipiens Parmeno ad tremorẽ ꝗ alludẽs: Animo ait bono esto accedes ad ignem hunc: calesces plus satis.

Martialis in Ruffum ob amorem delirantem

Quicqd agit Ruffus: nihil ẽ nisi Nęuia ruffo: Si gaudet: si flet: si tacet hãc loqtur
Cœnat: propinat. poscit. negat. innuit una ẽ: Næuia: si nõ sit Næuia. mutus erit:
Scriberet externa patri quom nocte salutẽ. Nęuia lux inquit: Nęuia lumẽ aue:
Hęc legit: & ridet demisso Næuia uultu: Næuia nõ una est: qd uir inepte furis?

Idem in quintum

Thaida qntus amat: quã Thaida? thaida luscã. Vnũ oculũ Thais: nõ hẽt ille duos

Quom in Plautino Curculione Phędromus amator Lænã collocuturus accederet: ac uereretur quod argentũ non ferret: diceret ꝗ. Palinuro seruo: Perã hercle: huic quid primum dicam nescio: Festiue Palinurus hem istuc ait quod mi

hi dixti.Phædromus uero quid inquit eſt?palinurus ſubdit:ut periiſſe te dicas
P iſtoclerus aduleſcens quom in Bacchidis amorem incidiſſet: dixiſſet'q; Lydo
pędagogo audiēte:Amor·uēuſtas·uenus·uoluptas gaudiū·iocus·ludus·ſermo
ſuauis ſuauiatio. Q uid tibi ait lydus cōmertii eſt cū diis dānoſiſſimis?exPlau.
D emipho quom in amoris retia incidiſſet:putaret'q; ſe eſſe aut ſaltē uideri (Bac.
uelle iuuenē quom ſenex eſſet.dixiſſet'q; Lyſimacho amico quid tibi ego ætatis
uideor?urbane lyſimachus Acheruntius inq̄t ſenex·uietus·decrepitus. Ex Plau.
C alliodorus adoleſcens quom Phœnicium meretricē deperiret·nec haberet quin
que minas quas illa petierat:cum pſeudolo loquitur auxilium expetēs his uer·
bis·Nihil'ne adiuuare me audes?Pſeudo.quid faciam tibi?Calliod.Heu. Pſeu.
Heu.Id quidem hercle ut par ſis dabo.Callio. Miſer ſum argentum nunquam
inuenio mutuum Pſeudole.Pſeu.Heu.Callio. Neq; intus nummus ullus eſt.
Pſeu.Heu.Callio.Ille abducturus eſt mulierē pſeu.Heu.ex Plauto in pſedulo.
A delphaſium quom oſtenderet ſe iratam Agaroſtocli amanti:ille'q; uocare ſeruū
milphionem:milphio ait Ecce odium meū.quid me uis?atq; ille quom dixiſſet
Cur mihi hęc irata ē?feſtiue Milphio ſubdit·cur tibi hęc irata ē?Plau.in pœnu
F eſtiuiſſima ſunt ī Plauti Pſeudolo Calliodori aduleſcētis uerba:&Pſeudoli ſerui
dixerat.n:Calliodorus qd opus ē?Calliod.ſubdit Potin aliā rē ut cures?Callio.
At.Pſeudo.Bat.Callio.crucior.Pſeu:cor dura.Callio.nō poſſū.Pſeu. fac poſſis
A puleius quom Fotidē baſiaret:ab illa hoc modo monitus ē.Heus tu ſcholaſtice
dulce& amarū guſtulū carpis·caue ne nimia mellis dulcedīe·diutinā bilis amari
B iblis fratrē Caunum adamans·ab eo contēpta·ſequuta fratrē (tudinē trahas.
ſororis con ſpectūfugientē Lyciā Cariam'q; uſq; eſt:atq; ibi in fontē cōuerſa eſt
A ſtinomē chryſæ Apollinis ſacerdotis filiā captam à gręcis lyrneſo euerſa datam
Agamemnoni quom pater repeteret:ac multis lachrymis donis'q; non potuiſ·
ſet Agamemnonem flectere ad reddendam: multa gręcis imprecatus eſt·Breq
ui'q; peſtis mira gręcorum exercitum inuāſit.
I n Pſeudulo Plautino Calliodorus amator Ballionē Lenonē īterrogat:Dic mihi
nō habes uenalē amicam tu meā Phenicium?Ball. Non edepol habeo profecto:
nam iampridem uendidi.Call:quomodo?Ball.ſine ornamentis·cum inteſtinis
oibus.Call.Meā tu amicā uēdidiſti?Ball.ualde.xx.minis?Call.xx.minis? Ball:
Vtrū uis uel quaterq̄nis minis.Call.Eo pſeudole.i.gladiū affer.pſeu.q̄d opus ē
gladio?Call.qui hunc occidam atq; me.pſeud. quin tute occidas potius·nam
hunc fames iam occiderit:pſeudolus autem ſeruus erat Calliodori.
A eſacus priami ex Alixothoe nympha filius: Hypetiem nimpham quā ardebat
dum inſequeretur:atq; illa in fuga à ſerpente icta mox occubuiſſet: in tantam
amoris·doloris'q; ueſaniam incidit:ut e ſcopulo ſe pręcipitem mari dederit·ſed
à commiſerante Tethyde in mergum conuerſus eſt:qui adhuc indignatus qđ
mori non licuerit·moriendi gratia ſe quotidie immergit.
A naxarete quom ab Iphi Cyprio miſerrime amaretur·illum'q; omnino contem

netere:ad id furoris amantē induxit:ut ad Ianuā illius Iphis se suspenderit:funeř postmodū ꝓcedente:quem ea 'e fenestra lętabūda specularet' i saxū cōmutata'ē

P anætius adulescentulo quærenti an sapiens amaturus esset: De sapiente inquit uidebimus:Mihi & tibi qui 'a sapiente longe absumus non est committendum ut incidamus in rem commotam:impotentem:alteri emancipatam: uilem sibi.

P lato de amatore dicebat Animus est suo quidē in corpe moriēs: In alieno uiuēs

V enus Gnidia 'a Praxitele sculpta tātę erat uenustatis:ut ferant amore quendā ca ptū quom delituisset noctu simulachro coh ęsisse:eius'q cupiditatis esse indicē

P iasus Pelasgoꝝ dux Larissæ filiæ quam nefarie adamabat uim intu- (maculās lit:sed mox meritas pœnas pependit: Nam quom in uini dolium pronus inspice ret:puella illius pedes tollens in dolium demisit.

N yctea quom in patris amorē incidisset ope nutricis Nyctei pris ꝓ amica supposi ta ē:cæterū re intellecta patre ad uindictā tendēte in noctuā cōuersa est

M yrrha Cynaræ cypriorum regis filia quem patrem adamaret pari'q modo pa tri pro amica supposita esset:uleiscente patre in arborem Myrrhā fuit comutata

T arentini præsidii præfectus 'a Brutiis Tarentinis dati ardens muliereulam cuius frater in Fabii exercitu militabat:ad proditionem 'a mulieris fratre tradēdum'q Tarentū pellectus ē:atq hoc modo 'a Fabio captum quo tempore ab Anniba le dictum est & Romani suum Annibalem habent.

L. Q uintius Flaminius famosam mulierem Placentiæ in cōuiuium accersit: atq ibi quem se iactaret quod acriter quæstiones exercuisset: negāte illa sequenquā uidisse securi ferientem:peruelle'q id uidere:tum Flaminius unum 'e damnatis coram adduci iubet securi'q percutit. Ouid. Q uid deceat nō uidet ullus amās Alexander Thaidis gratia & precibus Persepolim incendit.

M asinissa Numidarum rex quom uicto syphace uxorē illius Sephonisbam capti uam in conspectu adductam ob formæ uenustatem arderet: inscio Lælio ducit uxorem:sed castigatus ab illo:facti pœnitens:uenenum Sophonisbę ne in ma nus Romanorum deueniret:misit: Q uod quem aspexisset:Accipio inquit nu ptiale munus:eo'q hausto expirauit.

A raspas 'a Cyro admonitus ne cum puellis uersaretur: quia per oculos paulatim amor irrepit: respondit si semper aspiciat: non posse uinci: sed quem paulo post in amorem incidisset:atq ob pudorem confunderetur: R idens Cyrus uocato ad se Araspæ uideo inquit Araspa te & metuere me & maximo pudore detineri quiesce igitur.Ego enim scio & deos ab amore esse superatos.

I uno apud Homerum lib.iiii.Ilia. Venerem his aloquitur uerbis Da mihi nunē amorem & cupidinem quo tu mortaleis omneis immortales'q domitas. At ue nus ceston discolorem balteum'q quem circa pectus gerebat reuinctum soluit Ibi insunt amores:cupidines: illecebrę blandæ suadelæ ibi deniq omnia ama toria lenocinia:omnia ueneficia. Diotima mulier fatidica apud Platonē in amo reait amorem ex paupertate matre:& poro'abundantię deo patre ortum.

Solomon Mosaicas leges præuaricatus ob amorem ẽ:nam trecentas habens cõcubinas septuaginta uel septingentas uxores duxit, pellicum'q; alienarum gratia.illarum solemnitatibus mixtus deos alienos colebat. Anulcium id etiam fecisse ob coniugis externę amorem memoriæ proditum esse legimus.

Iason Glaucę Creontis filiæ amore captus uxorem eam expetit: ea data adeo exarsit medæa:ut comparato medicamento bituminoso in ipsis sponsalibus accenderit omnem regiam:exustos'q; esse Creontem Glaucam'q; : Iasonem uero euasisse. Cæterum medęa omneis quos susceperat ex Iasone filios prꝫter unum qui aufugerat confodit:ad herculem'q; se recepit: Iason tantis calamitatibus cõfusus quassatus'q; mortem sibi consciuit.

Paulinam mulierem Romanã pudicitia dignitate'q; pspicuam ac locupletem Saturnini coniugem Mundus nomine quidam ardebat: opulentus & ipse atq; ex equestri familia. eam quom neq; precibus nec precio posset pellicere in morbũ incidit:ita ut mortẽ expeteret:sed hũc liberta Ida refecit: Accessit enim ad Isidis sacerdotes:pecunia'q; eos corrupit ut opem omnem prꝫstare polliciti sint:& cũ primis Antistes ipse:qui assimulans se ab ægypto uenisse ab Anubi: destinatuꝫ ad portanda Paulinæ mãdata:credulam puellam decepit: eam uero rẽ Paulina non ad socias modo sed ad maritum etiam retulit: Missa est ad templum isidis cuius erat diligens cultrix Paulina 'a marito eius pudicitiæ conscio:quom ea coenasset:quiescendi'q; tempus aduenisset:'a sacerdote clauduntur portę:sublatis'q; luminibus:facto silẽtio mũdus qui intus latebat:ad Paulinã uenit: illa anubim esse reputãs,ęquo animo cõprimi passa ẽ:atq; ita mũdus nocte tota p dolũ paulina potitus est:illa autẽ mane cõsurgens Anubis ad se aduentũ nũciat. Tertio uero die mũdus seruasti mihi inqt o paulina.xx.miriadas nam tecũ integra nocte fui. At illa uahemẽti dolore correpta:protinus rem Saturnino nunciat. Saturninus Tyberio:imperator sacerdotes idam'q; in crucem iussit affigi: templũ demoliri:isidis'q; statuam in tyberim abiici:mundum uero exilio condemnauit

Ninus conspectam Semiramidẽ ardens:petit 'a Memnone illius uiro ut sibi uxorem condonet:accepturus Sosanem filiam in matrimonio: Renuenti comminatus est illi oculos ni pareret eruturum:memnones igitur amore accensus:timore'q; perculsus:laqueo uitam finiuit:Ninus'q; Semiramide potitus est.

Bubares missus 'a Megabazo cũ copiis cõtra macedonas:qm̃ legatos persaꝝ uiolassent:iãte prælium amore Amintę regis filiæ captus:omisso bello nuptias facit.

Xerxes quom Amasistis Darii filii uxorem deperiret:ut ea facilius potiretur:illius filiam Arteyntem uxorem Dario filio collocat:sed ex consuetudine in nurus amorem incidit relicta matre:potiebatur ergo Xerxes & nuru: Adactus uero 'a puella sacramento ut quicquid peteret daret:petiit illa amiculũ quod Amestris Xerxi uiro texuerat: quod quom ægre Xerxes dedisset. ueritus id quod accidit Amestris furorẽ:illa amiculũ induit. Amestris re cognita adeo excãduit: ut iras in puellæ matrẽ tanq̃ concubitus authorem cõuerterit. Accitã igit̃ 'a satellibus

Amasistis uxorem excarnificat, mammas prȩcidit, canibus'q obiicit: prȩcidit & aures, labra, linguam: excarnificatā'q domum remittit.

A rtoxerxes quom Cyrum fratrem quo'd bellum ob regnandi cupiditatem temptasset, occidisset: Astasiam illius pellicem in matrimonium accepit: Sed quom Dario filio indulgētissime regnum uiuus contra Persarum morem tradidisset, ingratus impudens'q filius Astasiā etiam à patre petiit: quam quem pater ob imprudentiam aliquando obtulisset: ac mox negaret se daturum: Sceleratus filius cum quinquaginta fratribus (erant enim Artoxerxi filii centum ac quindecim) in patris mortem coniurat: Sed deprænsus cum sociis confoditur, cōiuges quoq; omnium cum liberis: ne quod tanti sceleris uestigium extaret interfectæ sunt. Ctesipho adolescens apud Terētium patrem quem uerebatur ne ab amica abduceret: cupit ita defatigari rure ut triduo hoc perpetuo prorsus e lecto nequeat surgere.

C ōmanus rex quom Massiliensibus strueret insidias multos fortes & strenuos uiros floraliorum die hospitii iure in urbē misit: plures scirpis latentes frondibus'q tectos īduci uehiculis iubet, atq; ipse cum exercitu in proximis mōtibus delitescit: ut apertis portis noctu urbem īgrederetur: Cæterum insidias mulier quȩdam regis cognata prodidit, quæ adulterari cum grȩco adulescente solita, in amplexu iuuenis miserata formam eius: insidias aperit: Ille ad magistratum tulit: itaq; ligures cōpræhenduntur: latentes'q de scirpis protrahuntur: atq; in insidiis structis rex commanus cum septem millibus hostium cæsus est:

A ppius Claudius decemuir insano amore Verginiæ Verginii filiæ accensus dum dolos uī'q puellȩ parare intendit, occisa à patr Verginia à po. Ro. magistratu deiectus ī carcerē'q cōiectus, prius'q̄ dicta iudicii dies adesset mortē sibi cōsciuit.

S patalem amicam hæredem amator instituerat: sed ea annos duodeuiginti nata occubuit: urbaniss. Crispus O hominem inquit diuinum qui sibi indulsit:

Cato maior mortua uxore mulierculam Salonini clientis sui filiam amans ad cōcubitum quanuis grandȩuus alliciebat: quam postea ne clientelam nomen'q apatroni deturparet, uxorem duxit:

Demetrius quom nosset Cratesipolim pulchritudine celebrem, degentem Patris eius congressum uȩhementer appetere, relicto circa Megaram exercitu ad eam cum paucis proficisēs muliere potiebatur. Ea res quom hostibus cognita esset: adorti Demetrii tentoriū sepositū ab aliis, parum abfuit: quin caperēt, Sumpta enim raptim ille chlamyde fuga salutem repperit:

A eolus Tuscoꝝ rex ex Amphitheta filias sex totidē'q mares suscepit Machareus oīū ȩtate minius unā ex illis uiolauit: ex q̄ susceptus infans rē ꝑdidit, Pater filiȩ mittit ensē, q̄ accepto necē sibi ɔsciuit Paulo'q post Machareus idē fecit ut ait

P apirius uolucer ex Iulia pulchra sex filios totidē'q filias quō susce (Sostratus: pisset, natu maior Papyrius Romanus nomine Canuleiā sororē adamatā grauidā fecit, re ītellecta pr̄ ensē misit: quo usa ē ad necē romanus'q id mox pegit

Ariston Aristonimus Ephesus Demonstrati filius muliebre genus perosus Asin⁊ se immiscuit: quæ puellam honestissimam peperit: cui Onoseli nomen fuit.

Tullius stellus ob idem odium equam iniit: quæ puellam formosam peperit & Eponam appellarunt ex Agesilao .iii. rerum Italicarum.

Phedra Hyppolitum priuignum ardens conciliatricem admittit nutricem: Ille uero facinus detestatus: relictis Athenis Troezenam adiit uenationibus studẽs Sed illa amorem in odium cõuertens: literas Theseo ultro scribit quod esset ab hyppolito de concubitu sollicitata, qui impetrauit a patre Neptunno: ut emitte ret phocas: quibus exturbatis equis laniatus Hyppolitus est: Illa uero laqueo uitam finiit. Lege in capite de Nouercis

Gidica Comminii uxor priuignum deperibat: ab eo despecta. commẽtitias literas uiro destinat: comminius uocato neptunni auxilio eodem quo Hyppolitus occisus est modo, filium occidendũ exhibuit. Gidica laqueo se pensilem fecit.

Ilio capto Agamemnon domũ rediens a Clytemnestra uxore & Aegistho amãte, un a cum Cassandra occiditur: Sed orestes eorum filius apud St. ophiũ enutritus quom adoleuisset matrem Aegisthum'q̧ confodit.

Fabii Fabritiani uxor occupato in bello contra samnites uiro: Valentinum ada matredeuntem igitur Fabium obtruncant: Fabia uero fratrẽ paruum Fabritianũ piculo ereptũ educãdũ alio destinat: qui adultus matrẽ adulterũ'q̧ cõficit.

Apharetus Marpissam Eueni & Alcippe filiam amans uisam ex chorea rapuit. Pater uero fugientem insequens quom raptorem assequi non posset in lycorimam fluuium se præcipitem dedit.

Catheus adolescens quom Saliam Anii regis filiam aspiciens colludentẽardere: Romam rapuit: pater persequens quom prændere non ualeret in fluuium Pa rensium insiluit: fluuio'q̧ nomen Anienis inditum est.

Phineus pulsa Cleopatra uxore Idæam Dardani regis Scytharum filiam duxit cuius precibus filios quos ex Cleopatra susceperat flagris cæsos uiuos interram de fodiendos destinauit, Sed opportune affuere argonautæ : auxilium'q̧ filiis & Cleopatræ attulerunt occiso Phineo.

Caligula imperator Cæsoniam mulierem neq̧ facie insigni neq̧ ætate integram matrem'q̧ ex alio uiro trium filiarum: Sed luxuriæ lasciuię'q̧ perditæ & ardentius & constantius amauit: ut sæpe chlamyde pelta'q̧ & galea ornatam& iuxta adequitantem militibus ostenderit: amicis uero etiam nudam a qua potionatus amatorio medicamento est: quo in furorem uersus esse creditur.

Cephalus Pterolæ amoribus accensus e saxo leucadio in mare prosiluit: Sappho ob Phaonis: Deucalion ob Pyrrhæ amorem. Hero e turri apud Seston : Phillis ob moram Demophoontis laqueo uitam finiit.

Calypso admonita a Mercurio ne Vlyxem detineret Duri inquit inuidi'q̧ di estis præter cæteros Qui deas admiramini cum hominibus cubare : Siquando maritum sibi forte delegerint: Sic Orionẽ Aurora quem sagittis Diana confixit.

Sic Iasonem ceres quem fulmine iuppiter cōfecit ex Homer.in ody. Cęterum Diony.libro primo Iasium appellat non Iasonem.

P hedria apud Terentium in Eunuch.quom dixisset Parmenoni seruo Tu dum tempus est etiā atq; ēt cogita grauiter Parmeno Here ait quę res in se neq; cōsi liū neq; modū habet ullū eā cōsilio regere nō potes. Amare & sapere uix dis cō (ceditur

N euus in articulo pueri delectat Alceū: At est corporis macula neuus Illi tamen hoc lumen uidebatur ait Cicer.de na.deo.

A morem inquit Pli.finit in pecoris recenti corio rubeta alligata Puluerem inqua se mula uolutauerit corpori inspersum mitigare ardores amoris. Cizicę fons cu pidinis uocatur ex quo potantes amorem deponere mutianus tradit. Radicem herbæ quę centum capita dicitur alterutrius sexus similitudinem referre si ui ris contigit mares amabiliores fieri ob hoc & Phaonem Lesbium dilectum a Sappho Pli.nā quod de Hyena ait in testino mirum creditu est: ait enim Eius intestini cauerna sinistro lacerto religata siquis mulierem respiciat amatorium esse tam præsens ut illico sequatur

A spides semper cum compare uiuunt. Itaq; altera interempta incredibilis alteri ultionis cura: persequitur interfectorem unum q; cum in quantolibet populi agmine notitia quadam infestat.

B izantii umositate deliciis q; infames sunt apud scriptors: sed in eos quom Philip pus copias duceret Leo sophista obuiam illi procedit atq; ait: quid tibi est factū o imperator: quaue a nobis lacessitus iniuria in nos armatus proruis? Sed Phi lippus qm̄ inquit patria tua omnium urbiū speciosissima ē: i suos me facile amo res pellexit: Tum Leo amatores qui redamari postulant armis non crassantur neq; enim bellica: sed musica expetuntur instrumenta.

C rathis pastor sybaritanus capellam coepit amare procedente q; libidine ceu ami cam amplexabatur adhibitis crebris basiationibus oblato etiā lętiori odoratio ri q; pabulo: ut capellę anima suauius inter suauiationes oleret: nec basiis mo do sed amplexu & cubili eodem psequutus est: nō latuit res capellæ uirū hircū Zelotypia itaq; cōcitus in dormientē crathim impetū facit ac frontem capiti illi sit eo impetu ut ossibus pfractis crathis occubuerit qui et fluuio uicino nomen (dedit

DE AMICITIA

Micitię treis species Plato ponit: Naturalem: qua parentes naturę instinctu in liberos afficiuntur: aut cognati in cognatos in cæte ros q; animātes diffusa: Socialis quam sine consanguinitatis uin culo sola consuetudo conciliat cuiusmodi Piladis & Orestis: Ho spitalis qua ex comendatione uel hospitio iungimur hæc ille Ami citia ipsa nihil melius esse tum exempla indicabūt: Tum Dion de Regno qui ait soli amicitię cōtingit ut rex omniū sit utilissima atq; iucundiss

P.Rutilius quom amici cuiusdã iniuste rogatiõi obsisteret, atq; is per summã indignationẽ dixisset, quid ergo opus est mihi amicitia tua, si quæ rogo non facis? Respõdit imo quid mihi tua, si propter te aliquid in honesti facturus sim? Cicero in amicitia: Hæc igitur prima lex in amicitia sanciatur ut ab amicis honesta petamus, amicorum q; causa honesta faciamus:

Pericles Atheniensis ab amico rogatus ut pro re causa'q; eius falsum deieraret: δεῖμι ait συμπράττειν τοῖς φίλοις, ἀλλὰ μέχρι θεῶν i. Oportet me amicis accommodare: sed usq; ad aras.

Photion Atheniensis quom ab antipato rogaretur: ut iniuste quippiam faceret: Non potes inquit, ò Antipater Photione & amico & assentatore uti.

Petentibus contra samnites campanis auxilia à populo Ro. Et si magnæ parti senatus, urbs maxima opulentissimaq; Italię uberrimus ager, mari'q; ppinquus ad uarietates annonę, horreum po. Ro. fore uidebatur, tamen tanta utilitate fides antiquior fuit: ut responderit consul ex senatus authoritate, Auxilio Vos campani dignos censet senatus: sed ita uobis amicil'q; institui par est, ne qua uetustior amicitia ac societas uioletur

Lucilius Bruti familiaris quom barbaros in Brutum obnixe ruenteis cerneret: Brutum se esse assimulauit: captus'q; & ductus nimis auide ad Antonium: quom in Antonii esset conspectu, ait: M. Brutum ò Antoni nemo cœpit: absit'q;: ut ipsum quisquã capiat hostis: Sed exterritis qui adduxerant: Credo ait Antonius uos cõmilitones hũc errorẽ grauiter ferre, eludi existimantes: sed scitote uos meliorẽ prædã adeptos. Dum enim hostem quæritis, amicum mihi adducitis: Viuo quidẽ Bruto ignoro pdeos qua in re uterer: His amicis utinam magis qu'ã hostibus potiar. Quom hęc dixisset Lucilium amplexus est. Plutar. i Bruto Valerius uero Terentium uocat ut infra dicetur.

Antigono per somnia quom uisum esset campum pulchrum peragrare: aureas'q; micas serere: exiil'q; primo auream segetem oriri mox'q; nihil ibi præter delectam paleam cerni, Perturbatum ex somnio audisse quosdam: qui interpretarẽtur Mithridatem Ponti regem in Euxinum profectum esse pontum auream messem lecturum. commotus igitur hoc somnio uocatum ad se filium Demetrium iureiurando adegit, ne rem proderet, mortem'q; Mithridati apparabat: Demetrius uero Mithridatis familiarissimus quom ex sacramento rem nunciare non posset, pulsis arbitris solus cum illo relictus: cuspide teli in puluere inscripsit: Fuge Mithridates:

Philippus Macedo quem multos captiuos uenderet: indecore tunica contracta sedebat, unus è captiuis Parce inquit Philippe ut pote tui patris amico: Percõctanti'q; Philippo causam prope accedens ille inquit dicam, adductus'q; ppius dimitte ait chlamydem inferius: sic enim sedens indecore te habes: Tum Philippus Dimittite hunc inquit, nam amicus esse mihi ignorabatur:

Rosacẽ Barbarũ e Persis Athenas aiũt cũ magna auri copia uenisse Cymonil'q;

domum adiisse & ob tutelam phialas duas alteram Daricis alteram argenteis plenas obtulisse: conuersum uero ad eum Cymonē subrisisse: rogasseq barbarum utrum mercenarium ne Cymonē an amicum habere uellet: quom respondisset amicum. Abi igitur inqt. tuaq istęc tecum munera defer: Ego enim amicitia tua fretus hisce quom opus fuerit liberaliter utar. Diogenes cynicus quō pecuniis egeret ab amicis repetere non petere dicebat.

Dion Syracusanus admonitus ut caueret sibi ab Heraclide & Calippo quorum fidei plurimum credebat, respondit se malle uita excedere. Quam in metu uiolentæ mortis amicos inimicosq iuxta ponere.

Nicias quom ex itinere duo amicorum cadauera in sepulta relicta apud hostes meminisset, uniuersū agmē sistere iussit. ad hostesq misit ad cadauera repetenda, neq legem consuetudinemq ueritus est. uictoriam tacito consensu tribuere, qui corpora ad sepulturam repetere coguntur.

Scipio Aemilianus non prius e foro discedere studebat. quam aliquem sibi familiarem quouis pacto fecisset.

Chilo Lacedęmonius quempiam se nullum habere inimicum dicentem, rogauit an ullum haberet amicum.

Amicorum paria quę celebrātur a ueteribus Orestes & Pylades. quoꝝ Orestes quom incidisset in furias ob matrē Clytēnestram occisam est ductus a Piladē in Tauricam regionē ad Dianę templū: ubi Iphigenia Orestis soror degebat is quom sorore adiutrice Palladis simulachrū surripe tēptasset. cētēq regi Thoāti id nunciatū cōprænsus ad pœnas est: sed quom Pilades asseueranter assereret se esse orestē. Orestes ita ut erat se esse diceret. magnæ regi fuerunt admirationi. Damon & Pythias Pythagorei ea iuncti amicitia fuere: ut quom alteri Dionysius tyrannus diē necis destinasset. & is qui morti addictus eēt. paucos sibi dies cōmendādoꝝ suorū causa postulasset: Vas factus est alter eius sistenditur ipsi moriendum esset: si ille non reuertisset: Qui quom ad diem se recepisset, admiratus eorum fidem tyrannus. petiit ut se tertium in amicitiam ascriberent.

Achilles & Patroclus inter paria. Pelopidas & Epaminundas Scipio & Lælius. Menedemus & Asclepiades. Crates & Polemon. Nysus & Eurialus apud Vergilium. Hercules & Philoctetes Stelenus & Diomedes. Polistratus & Hipoclides philosophi eodē die nati. eodem præceptore Epicuro. eodemq tpis momento ultima senectute extincti. Tydeus & Polynices authore lactantio. Tiberius Gracchus & C. Blosius Cumanus: C. Gracchus Pomponius & Lectorius. M. Lælius & Menenius Agrippa. M. Lucullus & Volunnius. D. Brutus & Seruius. Terētius. Alexāder & Ephestio. Phocion Nicoclesq de qbus infra M. Lucullus Cassii partes secutus ab Antonio occiditur: Volūnius uero uociferans ad Antonium deductus iube me protinus imperator ad Luculli corpus adductum occidi: neq enim absumpto illo superesse debeo.

Decius Brutus quom ab antonii militibus perquireretur ad necem: Seruius Terentius ut p illo moreretur se esse Brutū cōstantissime dixit: sed tandē inuitus (uixit.

Achilles quom à Thetide matre accepisset occubiturum esse si Hectorem occidisset: sin minus i patriam rediturum & senem moriturum: audacter elegit pro Patroclo mori: ut illius mortem ulcisceretur. ex Phedro apd Pla. de amore

Menedemo & Asclepiadi Archepolis tria milia designauit: orta contentione uter ex illis secundo loco accepturus esset: neuter accepit.

In Darii sepulchro hoc erat epithaphium Amicus amicis fui: & eques & sagittator optimus: uenatores superaui: omnia facere potui.

Phocione morti destinato Nicocles eum rogauit ut prius sibi liceret haurire uene (num:

Cyrus apud Xenophontē Crœso ait: At ego dum amicos diuites reddo hos mihi thesauros esse puto: & custodes simul tum mei ipsius: tum meorum bonorum longe fideliores: quā si presidiarios milites prefecissem: Cambysi uero filio moriens ait: Non est aureū hoc sceptrum quod regnum seruet: sed amici multi sceptrum sunt regibus uerissimum: maximeq̧ securum.

Aesopus ille e Phrygia fabulator monet spem fiduciāq̧ rerum quas efficere quis per se posset haudquaquā in aliis collocandā. Auicula inqt parua Cassita quę in segetibus nidulatur: flauescentibus frumentis cibum pullis plumantibus iecrat quæsitum: eos indiscessu monet: ut siquid noui rei fieret diceretur'q̧ aiad uerterent id'q̧ sibi ubi rediisset renunciarent: Dominus forte segetum adulescētem filium uocat. En uide ait has maturuisse: falcem'q̧ postularet Proinde cras stino diluculo amicos adeas: roga ueniant: operā'q̧ mutuam dent: Paret patri filius: ubi uero redit Cassita: pulli trepiduli circūstrepentes orare matrē ut alio asportet: rem'q̧ aperiūt. Mater iubet eos ociosos esse: Die postero mater ad pabulum uolat: Dominus quos rogari iusserat opperitur: nihil fit: amici nulli ueniunt Tum ille ad filium qui redierat: quin potius affines cognatos'q̧ nostros adi: ora ut adsint cras tempori ad metendū. Itidem hoc pulli pauefacti matri nūciāt: mater hortatur ut tunc quoq̧ sine metu sint: affines nullos esse tam obsequibiles: ut ad laborem capessendū nihil cunctentur. Vos modo aduertite: si modo quid denuo dicetur. Postridie ad pastum profecta affines & cognati operam quā præstare polliciti sunt supersederūt: Tandē dominus filio ualeāt inqt amici cum propinquis: afferes prima luce falces duas unam egomet mihi: tu capies alteram & segetem cras nostris metemus manibus. Id ubi ex pullis dñm dixisse Cassita audiuit: Tempus est inquit abeundi: atq̧ ita nidū transtulit. Q. Ennius in satyris apologum his transtulit uersib. Hoc erit argumentum tibi semper in promptu situm: ne quid expectes amicos quod tu per te agere possis

Martialis conqueritur de amico.

Pallada ne Cilicū timeāt pomaria brumā Mordeat & tenerū fortiter aura ne(mus
Hibernis obiecta notis specularia puros Admittūt soles & sine fece diē(
At mihi celladatur nō tota clausa fenestra In qua nec boreas ipse manere uelit

Sic habitare iubes ueterẽ crudelis amicũ? Arboris ergo tuę tutior hospes ero
P ublius Syrus Ita inquit amicum habeas:ut posse fieri hunc inimicum putes:
Chilon hoc fini ames:tanquã forte fortuna osurus:hac itidem tenus oderis tã quam fortasse amaturus:
B ion Boristhenites dicere solebat:Amicos qualescũq; debere seruari:ne uideã mur uel malis uti:uel deuitare bonos:Seneca lib.de moribus Honestius est quom iudicaueris amare:q̃ quõ amaueris iudicare.Idẽ ẽt dicebat Theophrastus Cice.i libde petitione consulatus:Illud teneto neruos atq; artus esse sapiẽtiæ nõ temere credere & quom tuorũ amicorũ studia constitueris:tum etiã obtrectato rum atq; aduersariorum rationes & genera cognoscito:
Maiores amicitias renunciabãt siquãdo in amicos uolebãt ãnimaduertere Germã nicus Pisoni amicitiã renũciauit:quod ueneficiis ab eo impugnaretur.T.Q uin tius Crispinus lacessitus a Badio hospite cãpano renũciauit hospitiũ ãte'q̃ dimi (catet
A ndroclidas lacon rogatus quomõ quis maxime hominibus placere pos sit:si quom ipsis inquit quã suauissime conuersetur:ac utilissima afferat
A ristoteles rogatus q̃les erga amicos eẽ debeamus:Q uales inq̃t eos ergã nos ẽẽ
N amertes sparciata quom rogaretur quomõ quis experietur amicos (optamus:
se multos habere.Aduersa inquit fortuna:Oui. quom fueris foelix multos nu merabis amicos Tempora si fuerint nubila:solus eris. Fugientẽ Clodii furorẽ Ciceronem Vibius eius familiaris domum non admisit:Idem Cicero quom ad Pompeium in albano degentem confugisset:per posticum uillæ egressus pom peius abiit.Seneca in moralibus Amicos secundæ res parant: Aduersæ certissi me probant:Idem ad Lucil. Negotiatio ẽ amicitia quæ ad commodum accedit
C amillus accusatus a L.Apuleio quom ad amicos confugisset auxilium ex petẽs responderunt nullum auxilium illi eos posse præstare.
D emetrius Phalereus Amicos dicebat secundis in rebus adesse aduocatos oportẽ re.In calamitatibus autem sua sponte atq; non uocatos:
L acon quidam pridie ab hospite declinatus:postridie lectis stratisq; conductis li beraliter exceptus:strata ipsa conscendit:ac cõculcare cœpit dicens. Propter hæc heri ne in palea quidem dormiui.
A ristippus Cyrenaicus Dionysium quom pro amico oraret:abeoq; repelleret ur:ad pedes eius corruit:Id quom uitio a quopiam illi daretur. Non ego inq̃t in culpa sum:sed Dionysius qui aures habet in pedibus:
A lexander Macedo quom ad Ilium uenisset:Achillisq; statuam coronis ornatã reddidisset:foelicẽ illum appellauit:Q uod uiuo quidem tam fidum amicum mortuo autem tam magnum contigit habuisse præconem.
T yberio Graccho & C.Claudio collegis quom Põpilius tribunus ple.diẽ dixisset atq; Claudius dãnandus.Gracchus uero liberandus uideretur:clara uoce into nuit Iurauit q; nisi pariter de coll:ga iudicarent:futurum in exilio illi socium.
C rasso lautanti in iuuenta Iubius duas ancillas in speluncam in qua latebat attul

lit octo mensibus illic pauit.

D euoti inter se apud Gallos quos soldurios appellant omnibus in uita commodis una fruuntur: Siquid aduersi accidat: aut eundem casum una ferunt: aut sibi mortem consciscunt. Neq; adhuc hominū memoria repertum est quisquam qui eo interfecto cuius se amicitię deuouisset mori recusaret. Catilinā apud Salust. ait sociis: Idem uelle & idem nolle ea res demum firma amicitia est.

D iogenes cynicus rogatus quemadmodum amicis uteretur Dionysius: ut uasculis ait. dum plena euacuat. & abiicit uacua.

A ugustus amicitias non facile admisit: sed admissas constantissime retinuit.

H adrianus Antoniusq; Pius amicorum studiosissimi fuerunt. Agesilaus amicis mitissimū: Inimicis terribilem se præstabat: In Hipparchi monumēto scriptum extat: Ne amicum decipias. ex Socrate apud Pla.

A pud Scythas is habetur ditissimus. qui optimos habeat amicos: Hispani p iis quos amant morti se deuouent:

Martialis in auarū amicū ita iocatur.

C edere de nostris nulli te dicis amicis. Sed sit ut hoc uerē qd rego crispe facis?
Mutua quō peterē sestetia qnq; negasti. Nō capet numos quō grauis area tuos
Q ñ fabæ nobis modiū farris ue dedisti Q uō tua niliacus rura colonus aret?
Q ñ breuis gelidę missa ē toga tpe brumę? Argēti qñ missa selibra mihi ē?
Nil aliud uideo quo te credamus amicū Q uā qd me corā pedere Crispe soles

Et aliud Epigramma in Candidum (q; lonas

C ādide κοινὰ φίλων hęc sūt tua cādide πάντα Q uę tu magniloquus nocte die
Te lacedęmonio uelat toga lota Galeso. Vel quā seposito de grege parma dedit
Et mea quę passa ē furiosi cornua tauri Noluerit dici quā pila prima suam
Misit Agenoreas Cadmi tibi terra lacernas Nō uēdes nūmis coccina nra tribus
T u libycos Indis suspēdis dētibus orbes Fulcitur testa fagina mensa mihi
Immodici tibi flaua tegūt chrysēdeta mulli Cōcolor in nra gāmarę lāce rubes
Grex tuus iliaco poterat certare cynedo At mihi succurrit pgāimede manus
Ex opibus tātis ueteri fidoq; sodali Das nil & dicis Candide κοινὰ φίλων

H erodes Antonii partes sequutus: Victo Antonio Octauium adiit: fatetur q; amicitiæ gratia Antonium non deseruisse: nec deserturum si Cleopatram e medio abstulisset: Nunc uero ait ad te uenio spē salutis de uirtute præsumens: Ad hęc Octauius immo uero saluus esto inquit: & nunc regnato certius: Nam meritus es qui plurimos regas. que m amicitiam tanta fide tuearis.

Moles legibus sanxit ut nihil apud amicos cęlaretur nō enim inquit amicitię sunt apud eum cui omnia non creduntur.

C apto Delphino a Rege Cariæ alligato q; in portu ingens reliquorum conuenit multitudo moestitia quadam que posset intelligi miserationem petens: donec dimitti rex eum iussit: conspecti q; etiam sunt Delphini defunctum portantes ne laceraretur a beluis

DE ADVLTERIO

Dulterium quod honestę uitę labem affert, Animũ corpusq; inficit fugiendum esse propter illud saltem: quòd neq; cuiquam tutum neq; tectum quidem esse possit. sed iam exẽpla subnectam.
Hercules quom ad Euenum fluuiũ uenisset, eumq; quia excreuisset non posset tranare: Deianiram uxorẽ transuectandã Nesso centauro commisit. At ille in altera fluminis parte expositæ quõ uim uellet inferre ab hercule sagittis confoditur.

Seruilia M. Bruti mater quom preciosum ære paruo fundũ a Cęsare dictator bona ciuium hastæ subiiciente comparasset, non effugit Ciceronis scomma, siquidem ait quo melius emptum sciatis comparauit Seruilia hunc fundum Tertia deducta (filia autem seruilię erat Iunia tertia, eadem q; Cassii uxor lasciuiẽte dictatore tam in matre quàm in filia.)

Faustus Sylle filius quom soror eius eodem tempore duos mœchos haberet, Fuluium Fullonis filium & Pomponium cognomine maculam. Miror inquit sororem meam habere maculam, quom fullonem habeat.

Geradas lacedęmonius ab hospite quem susceperat rogatus qua pœna mulctarẽtur apđ Lacedæmonios adulteri, negauit ullos esse Lacedemone adulteros. At instans ille Quid si existerent? Taurũ inqt Geradas maximũ pẽderẽt, qui pđ ucto ultra Taigetũ mõtẽ capite biberet ex eurota: quõq; hospes ridẽs dixisset, Et unde taurus tãingẽs? Lacedemonius subdit & un̄ apđ lacedemonios adulter?

Thales Milesius dicenti adultero an iuraret se minime fuisse adulterum: Non est ait periurium adulterio deterius

Lais Corinthia ob uenustatẽ formæq; elegantiam grandẽ pecuniam demerebat conuentusq; ad eam diuitum ex omni gręcia ferme celebres erant, Poscebat autem nimium: Vnde ortum prouerbium οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς κόρινθον ἐσθ᾽ ὁ πλοῦς i. non cuiuscunque hominis est Corinthum petere. Ad hanc Demosthenes clãculum adit & ut sui copiam faciat, petit, at Lais μυρίας δραχμὰς i. decẽ drachmarum millia poposcit Tali mulieris petulantia atq; pecuniæ magnitudine ictus expauidusq; Demosthenes auertit: & discendens ait: οὐκ ὠνοῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν i. non emo decem drachmarum millibus pœnitudinem.

Minthe Plutonis pellex à Proserpina zelotypa dolo circũuẽta i mentã herbã cõuertitur.

Cercyon Alopẽ filiã quæ cũ Neptũno concubuerat. iugulauit. Cæterum Neptũnus cancerum marinum in eum immisit a quo morsus interiit.

Domitianus imperator Corneliam uirginẽ uestalem: absolutam olim, dein longo interuallo repetitam atq; conuictam defodi uiuam de more imperauit, stupratoresq; uirgis incomitio ad necem cædi

Augustus Iuliam adulteriis famosissimam relegauit: Sed quom una ex conscĩis liberta Fede nuncupata suspẽdio uitã finisset: Maluisse se ait Fedes patrẽ fuisse.

Claudius imperator adulteriis infamem mouit, ut aut parcius statulæ indulge

ret aut certe cautius, addiditq́: Quare ego scio quam amicam habeas? Oub Cytherea gaudet sua furta taceri.

Tereus pandionis gener quom philomelę sorori Prognes uxoris suę uim attulisset, linguamq́ ne facinus proderet excidisset, & occisum Itym filium comedit ab uxore appositum. & ipse in upupam conuersus est: res est fabulis notissima.

Diocles Pisistrati Atheniensiū tyranni filius p̄ uim stuprata uirgine à fratre puellæ interficitur: cuius frater Hippias quom interfectorem cōprændisset, ac per tormenta conscios cędis nominare cogeret, omneis tyranni amicos insimulauit. Quibus interfectis quęrenti tyranno an adhuc aliqui conscii essent, Nemo inquit superest quem amplius mori gestiam qu'am ipsum tyrannum.

Agas cyrenarum rex ātequa'm moreretur: Beronicem unicam filiam ad finienda cum Ptolemæo fratre certamina filio eius despondet: Arsinoe uirginis mater misit ad arcessendū è Macedonia Demetriū regis Antigoni fratrem: & qui ex filia ptolemęi procreatus esset ut illi Beronicem cum cyrenaæ regno desponderet: Venit Demetrius Socrusq́ amore corripitur: & socrus illius: quæ res infensum illum & puellę & militibus reddidit. Comparātur itaq́ insidiæ Demetrio qui quom ex fuga in socrus lectum concessisset, percussores immittuntur, protectum'q́ socrus aliquantisper corpore occidunt.

Cyanippus Syracusanus quom cæteris dis præter quàm Baccho sacrificasset, in ebrietatem ab illo impulsus: occurrentem in tenebris Cyanem filiam inuitam uiolat Ea uero ut uiolatorem cognosceret, annulum surripuit: In pestilentia uero urbis Syracusarum quom oraculum cecinisset impietatis authorem immolari, ignorantibus cunctis oraculum, conscia rerum Cyane, tractum capillis patrem mactauit: se'q́ super iniecit.

Arruntius quia in Romanis Bacchanalibus deum contempserat in ebrietatem lapsus filiam Medulinam corrupit in tenebris ea ex ānulo cognouit patrem fuisse. Itaq́ intellecto scelere patrem inebriat coronatū'q́ ad fulguris aram ducit Ibi'q́ fusis uirginitatis lachrymis insidiatorem mactauit

Valeria tusculana ob iram ueneris patrem ardens: rem nutrici nunciat, pro'q́ amica supponitur, re cognita à patre, nutrix se præcipitat, filia fugiens Syluanum peperit: pater se dedit in præceps. par exemplum Cynarę est in capite de amore.

Psamathe Argiuorum regis filia quom filium ex Apolline suscepisset ex patris iussu sibi mortem consciuit

Anchemolus nouercam incestauit, occisus ab Aenea. Vergi. lib. x. Hinc Sthenelum petit & Rheti de gēte uetusta Anchemolū thalamos ausum incestare nouercę.

Cilix quidam, quom uxoris filiam ex altero uiro susceptam stuprasset, deprensus ab uxore est Cæterum puellæ mater ambos oculos eruit: marito unum.

Extincto Vria quom Dauid Betsabeem illius uxorē assumpsisset, ea'q́ res deo esset nimium molesta, Natham prophetam Dauidi misit quem moneret suo nomine: ut illam dimitteret: Sed nō ausus Natham & Regi & amatori rem prim

cipio aperto aperire insinuatione usus est. Duo inquit uiri in una degebant ci uitate: Quorum alter erat perdiues duosque iumētorum boum ouiumque greges possidebat: Alter pauperculus unam tantum habebat agnam quam cum filiis educabat: qua cum cibis etiam cōmuniter uescebatur: Quom & hospes esset a diuite susceptus: noluit diues de suis pecudibus quicquam occidere pro hos pitali cœna: Sed agnam pauperis occisam peregrino ministrauit: Hanc rem Da uid magnopere accusabat dicebatque illum esse omni dignū mulcta: qui paupe ris agnam confoderit Natham cum pronunciauit esse qui similia committeret.

M Tullius Cicero expbāte ignobilitatē Metello: q male i matre audiebat ac dicē te Quis tibi pater ē? Scōmatice Hoc respōsum inqt mater tua difficilius efficit

G alba in conuiuiis luxuriosissimus quom in causa L. Scribonii tribuni plebis ferret familiares suos libo que adulteriis inquinatus ei cōbibitiones concænatio nesque exprobās dixisset. Quando tandē Galba de triclinio tuo exibis? Galba retundens quom tu inquit de cubiculo alieno.

Festiuum Marcialis epigramma in Galli uxorem.

Gētibus in libycis uxor tua galle male audit Immodicę fœdo crimine auaritię
Sed mera narrātur mendacia nō solet illa Accipere oīno: qd solet ergo? dare

V rbinia Vestalis adulterio depręhensa uirgis per urbem cæsa uiua demore defos sa est Ex adulteris uero alter se ipsum confodit: Alterum sacrorum inspectores in foro afflictum necauerunt: Illud non omittendum ob Vrbiniam quę corru pta sacrificabat morbum qui pestilens dictus est Romam inuasisse: Grauidæ enim partus mortuos edentes una moriebantur.

Homerus in Odyss. Vulcanum ait admodū claudū quom illi uirs non suppeterēt ad ulciscendum Martis Venerisque uxoris adulterium: cathenulis ferreis adamā tinisque lectū circuncinxisse atque in cōcubitu tutos deprędisse. Exemplo admo nemur nullo pacto adulterū esse tutū. Quid. n. marte pugnacius? qd Vulcano

P ontidius interrogatus aquodā qualem existimat et qui in adulterio (debilius? deprahenderetur Festiue tardum respondit. Salustius domum paternam uen didit ut se adulteriis redimeret.

C icero in Pletorium Fontei accusatorem uafre inuectus est. Pletorii mater male audiebat de adulterio. Pletorii matrē inqt dum uiuebat: l u dū: postq̄mo rtua est magistros habuisse: Allusit ad uerbum uixit: Ad infames enim fœminas dū uixit dicebāt: Dido Vergiliana uixi ait: & quem dederat cursum fortuna peregi

D emosthenes Demadi oratori dicenti sus mineruam: per scomma adulterium De madi exprobans At ista Minerua inquit nuper in adulterio deprahensa est.

I dem Demosthenes aduersus quēdam Phæreum nomine de stupro supectum quom Phęreus Demostheni uigilias lucubrationesque obiiceret: Scio inquit ti bi molestum fuisse quod lucernam per noctem habuerim:

I ulius Cæsar e libertis sibi charissimū ob adulteratā equitis Ro. uxorē q̄uis nul lo q̄rente capitali pœna affecit. Idē fecisse Augustū i Proculū libertū legimus

Opilius Macrinus imperator adulterii reos semper uiuos simul incēdit iunctis corporibus. Aurelianus imperator militē qui adulteriū cū hospitis uxore cōmiserat ita puniuit: ut duarū arborum capita flecteret quas ad pedes militis deligaret: easdemq́ subito dimitteret: ut scissus ille utrinq́ penderet.

Apud Germanos adulteram accisis crinibus nudatam coram propinquis expellit domo maritus ac p omnem uicum uerberibus agit: Publicatæq́ nulla uenia ē non forma non ętate non opibus maritum inuenit: ex Tacito

Apud ægyptios qui mulierē liberā uiolasset uirilibus priuabatur: Quoniā uno crimine tria nec parua scelera cōplexus esset. Iniuriam corruptelam liberorum confusionem. In adulterio spontaneo depræhensus uirgis ad mille plagas cædebatur Mulier naso mutilabatur. In legibus Mosaicis adulteri femore dextro diliūcto uteroq́ putrefacto moriebantur. Quod si maritus Zelotypus uolebat uxorem experiri: mulieres ad ianuas quæ essent conuersæ ad templū constituebantur ab aliquo sacerdote: qui uelamen capiti detrahens superscribi in mēbrana dei uocabulum iubebat ipsamq́ iurare nihil uiro nocuisse: Perfecto iure iurando nomen dei diluens e membrana in phialam exprimebat sumensq́ terram de templo circa parietem iacentem & superspargens mulieri dabat bibendam: Illa uero siquidem iniuste accusata erat concipiebat partusq́ eius nutriebatur in utero: si autem de toro maritali mentiebatur: femur eius putrescebat uēterq́ in hydropem uertebatur. Qui puellam corruperit aliī desponsatam cum ea moriatur si uirginem eam ducat uxorem si puellæ nō placet soluat patri puellæ adulter quinquaginta siclos ꝑ iniuria: ex iisdē legibus. Apud Trogloditas uxores omnes pręterq̄ tyranni sunt communes. Siquis uero Tyranni uxorem corruperit oue mulctatur. Apud Parthos nullū delictū adulterio grauius uindicatur quō alioqui ex dulcedine uarię libidinis uxores plures habeāt

Placiadæ raphanis in adulteros depræhensos apud quos magna est copia ludibrii causa utebantur impactis in pudendas corporis partes raphanis.

Lata lege ut de lentulo Cethego aliisq́ cum Catilina coniuratis supplicium sumeretur Cæsar D. Syllano metum incussit adeo ut sententiam lenierit: Cato super ea re orationem habuit uicitq́ tandem Catonis sententia: sed eadem hora allatæ sunt literæ Cæsari quas quom recitandas esse publice Cato diceret (augurabatur enim ab aliquo coniuratorū missas) illas Catoni legēdas Cæsar dedit: sed hæ erant exscriptæ à Seruilia sorore Catonis nimis impudice: Nas iterum Cato reddidit Cæsari: Accipe inquit ebrie.

Supplicii genere quod paratilmos dicebatur afficiebantur olim adulteri pauperes: iis. n. sedes expilabatur Immittebatur præterea in sedem Raphanus ut dictum est & Mugil ut Iuu. ait saty. io. Catull. Ah tum te miserū maliq́ fati quē attractis pedibus patente porta percurrent mugilesq́ Raphaniq́.

DE AVLICORVM OFFICIIS

Vi in aliena quadra uicturi sunt his exemplis admoneantur qua les debeant se sub alieno imperio contictu'q; gerere.
Oppido quam lepida fuit aulici cuiusdam ratio. Aulicum enim quedā iniuriaꝝ palatinaꝝ patiētissimū in cultu regū consenuisse scribit Seneca li.ii.de Ira. Q uom'q; ab aliquo rogaret quō rarissimā rē i aula cōsequutus esset. Iniurias inq accipiēdo & grās agēdo
P tolemæus rex Arati uirtutem admiratus ad se illum allexit decreuit'q; in omni bus uti adulescente. Oborta est aliis inuidia ita ut criminatum Aratū regi om nino alienauerint. Amicitiæ enim regum repentinæ sunt amoris'q; ardore subi to accenduntur sed expugnari labefactari'q; facile possunt ait Plut. Tuam uero amicitiam Mecœnas neq; tempus neq; ratio ulla unquam pellet nam bonus bonos inconsuetudinem admittis neq; inuidi tibi possunt facile uerba dare.
I turus Callisthenes philosophus ad Alexandrū ab Aristotele monitus est ut cum eo aut rarissime aut iucundissime loqueretur. At ille Alexandrum persica gaudentē salutatione obiurgat & ad Macedonicos mores inuitū non sine assi dua reprehensione adducere nitentē Alexander in carcerem cōiecit ubi pedicu lari morbo consumptus est: crucifixum alii dicunt Trogus nōn crucifixum ait sed truncatis manibus auriculis'q; abscissis naso labiis'q; mutilatum spectacu lum omnibus fuisse desertme: ac insuper cum cane in catea clausum. Seneca ita affectum ab Alexandro ait Thelephorum Rhodium eius amicum. iii. de iras
P raxaspes a secretis Cambysis rogatus a Cambyse ut diceret qualem Persæ eum censerent: Omnes te ait miris laudibus efferunt: sed nimis te uino deditū aiūt. Exasperatus Cābyses: Intellige inquit tu an Persę desipiant: Nam si filii tui qui in uestibulo stat medium cor non frustrato ictu percussero constabit nihil esse quod Persæ dicunt sin aberrauero constabit persas uera loqui: hęc lo quutus arcum intendit: puerum'q; percussit medium'q; cor trāsfixit quod quom uid isset: lętabundus cachinnās'q; ad præxaspem conuersus Præxaspes ait Fa cta est tibi fides nec me insanire sed persas: Verum nunc mihi dicito quē nam ex omnibus hominibus iam nosti ad destinatū ita emittere sagittās? Pręxaspes de sua etiam uita sollicitus: Ego ne deum quidem here arbitror tam probe per cutere: ait Ex Herod.li.iii. Et Sene. lib.iii.de ira ubi corrupte Hexaupes legitur
A grippa rex quom Matthię longe fratri pontificatū contulisset Sylas Agrippæ præfectus inuidens quoniam in omni fortuna nūquam regi defuisset cœpit cre bro seruitia obiicere efflagitās dari sibi munera dignitates'q;: Hęc quom q̄tidie exprobaret Sylas: regem in iram conuertit ut etiam præfectura priuaretur cō iectus'q; in uincula sit in patriam destinatus: Vide exemplū Danielis i capite de
A lexander Seuerus imparor quom audisset Vercōniū Turinū impā (dolis toris fauorē uenditare Immisit quendā qui a se quoddā publice peteret a Turi no autē occulte quasi præsidiū postularet ut p eo Alexandro secreto suggereret quod quom factū esset pmisisset'q; Turinus suffragiū: ac deinde dixisset multa

imperatori narrasse quom nihil dixisset. Sed in eo pendere ut adhuc impetraret eventum venditans. Alexander iterum iussit iterpellari: Tum Turinus quasi agens aliud nutibus annuit neq; tamen interim quicquam dixerat. impetrato igitur quod petebatur quom Turinus ingentia pręmia ab illo accepisset accusari eum alexander iussit: probatis'q; per testes omnibus: & quibus praesenti bus quid accepisset: & quibus audientibus id promisisset in foro transitorio ad stipitem illum ligari praecepit: & fumo apposito: quem ex stipulis atq; humidis lignis fieri iusserat: necauit: pręcone dicente. Fumo moriatur qui fumum uēdit.

Lampridius in uita seueri ad Constantinum notū ait esse illud pietati tuae quod in Mario maximo legisti. meliorem esse remp. & prope tutiorem: in qua princeps malus est ea in qua sunt amici principis mali: Siquidē unus malus potest à plurimis bonis corrigi: Multi autē mali nō possunt ab uno quanuis bono ulla ratione superari: & subdit Aulicos debere esse sanctos uenerabiles: conuenientes religiosos amantes principis sui: & qui de illo nec ipsi riderent nec risui esse uellent: Qui nihil uenderēt: nihil mētirētur: nihil fingerēt nunquā deciperēt ęstimationē principis: sui: sed amarent: quod esse uerū exemplum sequens indicat.

Augustus quom Iuliam filiam impudicissimam furore extimulatus relegasset: interposito tempore facti poenitens gemens'q; quod non silentio pręterisset: sępe exclamauit horum mihi nihil accidisset: si aut Agrippa aut Mecoenas uiuerēt.

Aesopus historicus uehementer quom indoleret Solonē esse inhumaniter à Rege exceptum Croeso: quo tempore rex illi iratus est. Illum'q; solans diceret Regum consuetudine aut quàm minime aut quàm maxime uti oportere. Immo respondit Solon me hercule aut quàm minime aut quàm optime. graecum est pouer. πόῤῥω Διὸς τε καὶ κεραυνοῦ. i. procul à Ioue atq; fulmine.

Sidonius Apollinaris lib. primo epi. regum consuetudinem flammis esse ait similem quae sicut paulum à se remota illuminant: Ita satis sibi admota cōburūt

Philippidi Atheniensi qui ob uirtutem maxime charus ac per quàm familiaris Lysimacho regi erat. Lysimachus quom dixisset: Nunquid aliquid regę suarum expeteret. respondit: solum ò rex ne arcanorū tuorum quicquam mihi credas.

Callisthenem quom quispiam audiente Diogene Cynico beatum dixisset: quod Alexandri apparatibus exciperetur. At inquit Diogenes infoelix est qui tū prādet ac coenat: quom Alexandro uidetur.

Seianus adeo charus Tyberio impatori primū fuit: ut uiuentē in senatu aereā statuerit: & decretū ab eo factū sit: ut eius dies natalis publice coleret: Itaq; Romani p TyberiūSeianū'q; iurabant: decreuerūt'q; eos consl. per quinquenniū designare: sed Tyberius illius potentiam ueritus nimis auctam dolo aggressus est scripsit'q; è Capreis epistolam ad senatū contra seianum: itaq; ita à Marone per milites dispositos in curia captus est ac uinctus à senatu'q; damnatus in schalas gemonias abiectus unco'q; distractus est. ex Dione apud quē res lōgior est.

Pythius Atys quom Xerxem hospitio suscepisset magna'q; uideretur amicitia

cum rege coniunctus: petiit ut unum e quinque eius liberis primogenitum quos Xerxes secum in expeditionem accedere iusserat: remitteret: uacationem'q̃ donaret militiae: At xerxes adeo indignatus est ut iusserit filium primogenitũ medium discindi: atq̃ discissi dimidium ad dextram: dimidium'q̃ aliud ad sinistram disponerent: atq̃ illac transiret exercitus.

Serapioni adulescẽti q̃a nihil poposcerat: nihil exhibuerat Alexãder magnus: sed ludentibus pila ambobus: iacta ad caeteros pila: mihi nequaquam praebes dicente Alexandro: non petis Serapion inquit: Delectatus Alexander illo scommate perqu'am multa largitus est.

Teribazus quom in uenatione uestem scissam Artoxerxi ostendisset: rogatus q̃d fieri oporteret: respondit Aliam se induendum uestem & illam Artoxerxi tradẽdam: concessit Artoxerxes: Dono tibi hanc ait uestem: sed ferre prohibeo: Teribazum uero quod illam indutus esset acceptis etiã muliebribus donis ęgre ferebant spectatores: Tum Rex cachinnari coepit ad eum'q̃ conuersus tibi inquit ut mulieri aurum: & ut insano regium amictum gestandi potestatem licẽtiam'q̃ concedimus.

Opilius macrinus in aulicos tam asper: impius: & pertinax fuit: ut non macrinũ sed macellinum appellarent: quod macelli specie domus eius cruẽtaretur sanguine uernularum.

Apud Aethiopes morẽ fuisse scribit Diodorus si quando rex illorum aliquã corporis parte ex qua uis causa debilitaretur: domestici omnes sua sponte eadẽ partem debilitarent. Turpe enim existimabãt regẽ claudo nõ omneis claudos esse.

Orta in conuiuio Alexandri quęstiõe de laudibus Philippi regis: unus e senibus Clytus ductus fiducia Regiae amicitiae: Philippi memoriã tuebatur: ea res adeo alexandrũ commouit ut arrepto a satellite telo patris laudatorem: amicum praeter cęteros charissimum clytum trucidauerit. Sed de hac rẽ infra dicetur.

DE AVDACIA

ALexander Phęreus hostis Thebanorũ Atheniensibus a quibus in amicitiam societatẽ'q̃ ascitus fuerat polliceri se quom dixisset eis carnes quae mina prius uendebantur semiobolo praebiturum: audiente Epaminunda: At nos inquit Thebani liberaliores erimus: Quippe qui ligna ad has carnes coquendas gratis exhibebimus: eorum enim agrum excidemus.

Agesilaus admonitus a suis ne cũ Thebanis qui numero p̃stabant: manũ cõsereret: Respondit: qui multis uult imperare nõ debet multos timere cõgressum.

Epaminũdas Thebanus imminente aduersus lacedęmonios pugnã quom sella in qua sedebat succubuisset: uideret'q̃ milites hoc p̃digio exturbatos: Immo inquit sedere prohibemur: militum'q̃ animos restituit.

Antiochus quom in Ptolemęos po:Romanos amicos dictos bellum gereret: Romani Pompilium cum literis miserunt:in quibus ne pugnaret contra Ptolemaeos iu bebatur:quibus lectis quom tempus ad consultandum exposceret. Pompilius circulum uirga conscripsit dicens intra hunc consule.

Fabius maximus quom Scipioni ardēti ī expeditionē ꝓficisci dixisset hoc natura prius cōparatū est:quom tua defenderis aliena ire oppugnatū: Pax ante ī Italia q̄ā bellū ī Africa sit:Plus animi inq̄t Scipio ē inserēti periculū:quā ꝓpulsanti

Artabanus Xerxi expeditionem in gręciam paranti ait noli tu ullum tale adire discrimen nulla subsistente necessitate. Vide in capite de superbia.

Cn. Piso Manlium Crispū accusauerat quē gratia Pompeii licet nocentē eripi uidebat:cœpit itaq̄ ī Pompeiū crimina ingerere interrogatus igit̄ ā Pompeio cur se quoq̄ nō accusaret:Da inq̄t Piso uades rei.p.te si postulatus fueris ciuile bellū nō excitaturū:Iam de tuo prius q̄ā de Manlii capite in cōsiliū iudicis mittā

Ingresso Capuā Annibale Perolla Calanū filius:neq̄ ā patre uinci neq̄ ab Annibale inuitante ad conuiuium allici potuit e q̄ cœna exeuntem sequutus patrē adhortum consilium habeo inquit pater:quo non ueniam sclum peccati qua defecimus ad Annibalem impetrare ā Romanis possumus: sed multo maiore dignitate & gratia simus:Roganti patri quid nam esset:toga reiecta ab humero:latus succinctum gladio nudat:iam ego inquit sanguine Annibalis sanciam Romanum fœdus:atq̄ uix ā patre potuit diuerti.Ex Liuio:Pluar. uero in Annibale Pacunii filium uocat Pacunium'q̄ Annibalis hospitem.

Aristoteles Celticam audaciam cum contemptu salutis coniunctam appellat

Aristides quem nunquam ex tempore diceret ne ā Philippo quidem rogatus dicere uoluit:Dicente postmodum illo ac Philippo subridētei Arimaspos illi monoculos cognatos esse ad oculū uidelicet quo orbatus fuerat alludēs dicere nō expauit:

DE ADVLATIONE ATQ̄ ASSENTATIONE

Perniciosos assentatores Cercopissantes cauda'q̄ blandiētes quos Diuus Hieronymus gladium melle litum appellat:uitandos esse & sequentia exempla ostendunt et Seneca in lib.de formula honestę uitę:ait enim si continens es adulationes euita sit'q̄ tibi tā triste laudari ā turpibus:quām si lauderis ob turpia.

Antisthenes praestare dicebat necessitate urgente in coruos q̄ā in assentatores incidere:illos quippe mortuos istos uiuentes deuorare. Dion omnium ait (ut ita dicam) uitiorum nullū inuenit fœdius potest quām adulatio.

Timagoras legatus Atheniensium quia inter officia salutatiōis more persico adulatus est Dario:ab atheniensibus capitali supplicio affectus est.

Tyberius imperator adeo adulationes auersatus est:ut neminem senatorum aut officii aut negocii causa ad lecticam suam admiserit: consularem uero satisfaciē

tem sibi:ac per genua orare nitentem ita suffugerit ut caderet supinus.

Alexander seuerus imp. hac tantum salutatione uolebat salutari. Aue Alexander. Siquis caput flexisset:aut blandius aliquid dixisset:uti adulator uel abiiciebat: si loci eius qualitas pateretur:uel ridebatur ingenti cachinno:si eius dignitas grauiori subiacere non posset iniuriæ. Crisippus Passienus adulationibus nõ claudi hostium sed aperiri oportere dicebat.

Alexander Macedo post captam petram inaccessibilem quã ob id Aornon incolę uocabant in qua erat arx insuperabilis:dicentibus amicis herculē rebus gestis ab ipso superatum:At ego inquit mea gesta cum imperio nõ uno quidem uerbo cum herculis gestis arbitror conferenda. Ex Plutar. mitum est quod ita respondit:quem ab adulatoribus penē conculcatum constet alexandrum.

Diogenes Cynicus rogatus quæ nam perniciosissime morderet bellua:Ex feris inquit obtrectator:ex mitioribus adulator.

Thasii ab Agesilao Lacedæmonio magnis affecti beneficiis illum in templis ceu deũ colere decreuerãt superq ea re legatos ad illum destinarunt:sed Agesilaus interrogauit legatos an ipsos patria referendos indeos hoium facultatē haberet:quibus affirmantibus agite inqt uos ipsos prius efficite:quod quidē si effeceritis tunc credam me quoq a uobis deum fieri posse.

Au. Sempronius atq M. fratres candidati magistratus petebant Vargulamq suffragatorem amplexi sunt:sed Vargula muscas illos uocauit quã in festiuissimo ioco:ait enim puer abige muscas.

Antonius quom & habitu & comitatu liber pater uideri uellet atq ita inscribi in statuis fecisset:Athenienses cum coniugibus liberisq uenienti illi prodierunt: Dionisuq nomine salutauerũt:dixerũtq preterea despondere illi in matrimonium mineruam eorum musam:rogaueruntq ut duceret. Antonius uero se ducturum ait:sed dotis nomine imperare se illis mille talenta.

Artotrogus Parasitus militi Plautino quom assentaretur diceretq septem millia hominum uno die ab illo esse cæsa:subdidissetq miles ædepol memoria es optima Festiue parasitus respondit offa emonet.

Argepolynices miles Plautinus quom iactuose apud parasitum artotrogum se ciuem seruasse diceret in bello contra Archidem summum imperatorem:Neptũniq nepotem:Festiue parasitus memini ait Nempe illum dicis cũ armis aureis cuius tu legiones difflauisti spiritu:& subdit ædepol in elephanto in india quo pacto perfregisti brachium:& quom ille dixisset quid brachium? parasitus illud dicere uolui femur.

Alexandro Macedoni quom Corinthii p legatos gratularentur ob orientales uictorias donarentq ciuitate risit Alexander:sed unus e legatis nulli inquit ciuitatem dedimus alii quã tibi & herculi.

Demaratus Oronte in ipsum asperius collocuto quom quidam dixisset inhumane tecum se gessit Orontes Demarate:Nihil in me inquit peccauit: Qui enim ad gratiam loquuntur nocent non qui cũ odio.

DE AGRICVLTVRA

Griculturæ studio qua nihil melius, nihil libero homine dignius ueteres pen̄e omnes delectati, apud'q; Romanos satis laudasse putabant quem bonum colonum dixissent agrum'que male co lere censorium probrum iudicabant:

Cyrus minor Lysandro laudanti consitas arbores in ordinem At qui inquit multæ ex iis mea manu sunt satæ: Vlyxes apud stra bonem gloriatur quod longum sulcum ducat.

Dioclitianus imperator imperium Herculeio & Galerio sponte reliquit, ad agri culturam'q; se cōtulit: ab iis'q; quom ad capessendum rursus imperium euocare tur, respondit utinam possetis uisere olera nostris manibus instituta, profecto nunquam istud tentandum iudicaretis:

Cincinnatus quom accepisset se factum dictatorem, ex agro, suspirans ait Amitti tur ergo huius quoq; anni fructus:

Oeteus quom Mysonem cheneum se sapientiorem conueniret, eum repperit æsta te stiuam aratro aptātem, dicente eo nō esse tempus aratri tunc conficiundi, sa tis ait Myson tempestiuum est ad parandum illud:

Laertem Vlyxis patrem agrum colentem stercorantem'q; facit Homerus ut filii desyderium leniat: Antiquis progenitoribus nostris pascere mos fuit ait Ioseph Delectati reges Hiero: Philometer: Attalus, Archelaus & duces xenophon & pœnus etiam Mago. Philopomenes, Augustus: sed de iis apud Catonem Colu mellam, Varronem, Plinium, Palladium'q; longius scribitur.

Protagoras apud Platonem ait Sterquilinium radicibus utile, ramusculis uero cauliculis'q; admodum noxium.

Fraotes Indorum rex Apollonio de eius uictu sciscitāti, Ego ait palmarū fructi bus aut oleribus pascor, aut quę prębent mihi arbores, quas ego his manibus (colo.

Bos apud Ro. tanti fuit Vt sit inter exempla damnatus a pop. Ro. die dicta qui concubino procaci ruri omasum edisse se neganti occiderit bouem, a ctus'q; in exilium tanquam colono suo interempto.

Fœnum græcū seritur sacrificatione, nō altiore quatuor digitor ūsulco, quātoq; peius tractatur, tāto puenit melius. Rarū dictu esse aliqd cui prosit neglig ētia.

Scipio Nasica candidatus in ædilitatis petitione cum adulescentulo competitore descēderat, eiuus quom manū rustico ope durarā tetigisset, interrogauit nū ma nibus cōsuesset ābulare. Id ut populo cognitū ē, repulsā petitiōis Nasica passus (est.

DE ABSTINENTIA ET CONTINENTIA

Paminundę quom Iason thessalorum princeps Thebas uenisset, nimium indigenti duo milia aureorum misit: sed is non modo au rum non accepit: sed quom primum nactus est Iasonem, iniustis inquit manibus imperas:

Demetrius Cynicus quom cæsar ducenta talenta ei attulisset·ridens reiecit·si tentare inquit me constituerat·toto illi sui experiendus imperio.

Phocion Alexandri magni legatis magnum auri pondus afferentibus quom dixisset·quamobrem Alexander sibi soli aurum misisset·illi'q; responderent· quia te solum ex omnibus uirum probum & honestum iudicat: Sinito igitur inquit qualem me iudicat talem & esse & uideri perpetuo·aurum'q; contempsit.

Idem photion munera a philippo missa repudiauit·legatis'que suadentibus ut acciperet propter filiorum commodum respondit:hic agellus illos alet·qui me ad hanc dignitatem duxit·sin dissimiles mei sunt futuri·nolo meis impensis illorum ali augeri'q; luxuriam. Vide in capite de filiis.

Harpalus ab Alexandro fugiens magno cum auri pondere Athenas uenit. Ibi'q; quom multos muneribus adse allexisset:ad photionem etiam septuaginta talēta destinat·photion uero ad nuntios conuersus·auferte ista ait hominum improbissimi:meo'q; nomine mœrorem luctum'q; renūciate Harpalo·nisi a corrūpenda ciuitate manum abstineat.

Gneus Martius qui Coriolanus postea dictus ē quom a posthumio cominio ob edita fortitudinis opera omnibus militaribus donis· centum'q; agri iugeribus & decem captiuorum electione ·totidem'q; equis:centenario boum grege· argento'q; quantum sustinere posset·donaretur·repudiatis omnibus· unius tantum hospitis salutem equū'q; accepit.

Babiloniæ rex Apollonio Tyaneo magnam pecuniarum uim ostendit:sed Apollonius tibi inquit o rex pecuniæ istæ sunt:mihi autem paleæ.

Diomedon Cizicenus Artoxerxi magno persarum regi Epaminundam pecunia corrumpere pollicitus·quom Thebas cū auri magno pondere aduenisset·Michitum'q; adulescentulum corrupisset:Epaminundam corrumpere temptauit sed is Diomedenti ita inquit·Nihil est opus attulisse pecuniam·si enim uult rex quæ huic reip. utilia sint·gratis me polliceor esse facturum·sin contraria nullis opibus eius obsequar uoluntati. Tibi autem Diomedon ignosco quoniam me incognitum tui similem esse iudicasti:sed abi propere ne alios corrumpas quom me non potueris. quom autem Diomedon timeret ne sibi tuto abire liceret·Noli ait timere·te enim tutum dimittam·non tua causa tantum·quantum mea ne quis arbitretur quam accipere noluerim·tibi eripuisse pecuniam.

Xenocrates quem legati ab Alexandro quinquaginta ei talenta attulissent·quæ erat pecunia temporibus illis Athenis præsertim maxima · adduxit legatos ad cœnam in Academiam:quos nullo excepit alio·quam domestico apparatu:sed quom postridie rogarent eum cui numerari iuberet. Quid uos hesterna inquit cœnula non itellexistis me pecunia non egere? Quos quom tristiores uidisset.xxx.minas accepit ne aspernari regis liberalitatem uideretur.

Q.Tubero uasa argentea ab ætolis sibi missa:quia in eius mensa fictilia uidissent remisit. Val. pli. uero Catum Elium uocat lib. xxxiii.

Cyneas pyrrhi legatus missus Romam cum ingentibus donis: neminem cuius domus muneribus pateret: inuenit.

Iulius Grecinus pecuniam ab amicis ad ludorum impensam conferentibus acceperat: sed magnam pecuniam missam à Fabio persico non accepit: obiurgantibus quod non accepisset: Ego inquit ab eo beneficium accipiam à quo propitiationem accepturus non sum? Quom'q; illi Rebilius consularis homo eiusdem infamię maiorem summam misisset. & instaret ut acciperet: Rogo inquit ignoscas Et à persico non accepi

Cato Iunior quem à Deiotaro ut filios filiam'q; cōmendaret uocatus esset: atq; ei dona egregia rex offerret hac re adeo cōmotus ē Cato: ut quom uespere ad eū uenisset: postridie circiter horam tertiam abiret.

Antigonus ubi audiuit philippum filium hospitio susceptum domi ubi tres uirgines morabantur: uocato ad se eo qui distribuēdis hospitiis praerat: pręsente filio sic inquit Nō ne ex tam parua tam'q; angusta domo filium meū abducis?

Alexander Macedo uxorem Darii omnium reginarum formosissimā captiuam intactam seruauit: sed conclusam cum filiabus in sacris aedibus castis'q; uirginum cubiculis conseruatam nullius'q; uisam oculis uiuere permisit: Dicebat'q; aliquando per iocum dolores oculorum persicę puellae sunt.

Spurina Ethruscus excellentis pulchritudinis: quom mulierum illustrium oculos sol'icitaret esset'q; propterea uiris parentibus'q; earum suspectus: faciei decorem ultro foedauit.

Xenocrates platonis auditor mirae fuit continentię: phyrne enim meretrix uenustissima deposito cum iuuenibus pignore se esse ad concubitum illum allecturam admissa in lectulum nullis meretriciis illecebris nullo ad concubitum incitamento relicto pellicere tamē non potuit. Exposcentibus pignus iuuenibus Vrbane phyrne se ait cum illis de uiro non de statua certasse. ex Valerio. Caeterum apud alios phrynem non phyrnem legi. Idem quom libidine pertentaretur secari pudenda & uri patiebatur.

Vespasianus factus impator Beronicē sibi charissimam ex urbe dimisit inuitus inuitam

Valentinus imperator moriens se una tantum dixit uictoria gloriari: ro (uitam gatus qua? respondit inimicorum nequissimum deuici carnem meam.

Araspas mulierem quam medi cyro obtulerant susiam omnium esse Susianarū uenustissimam quem dixisset Cyrus in conspectum non admisit ne inquit eo gar relictis oportunis illam saepius repetere.

Mazulii abstinent à mulierum consuetudine praeterquàm ab illarum quas bello coeperint.

Pompeius è tot pellicibus mithridatis quae in multis bellis captae sunt nulli se immiscuit sed intactas omnes parentibus necessariis'q; remisit.

Gymnerae philosophi apud indos nudi degunt mulieribus'q; quae cū illis uiuūt nullo se miscent pacto.

A chilles quom uisam Polyxenam regis Priami filiam arderet:ab Hectore etiam illi matrimonio negata est:post Hectoris mortem ueniés ꝑ cadauere ad Achillem infœlix Priamus:eo'ꝗ exorato: Polyxenam filiam uti susciperet: sibi'ꝗ habeat offert·amplexus etiam illius genua:At Achilles in aliud tempus rem differt:Priamum'ꝗ remittit.

C ato senior tam inuictę uir fuit abstinentiæ:ut quom illius seruus Pachus treis puellas ē captiuis quæ sub hasta ueniebant·emisset:Catoni'ꝗ innotuisset: Veritus Pachus in Catonis conspectum uenire·sibi mortem consciuit: serui s deinde uenditis Cato precium in ærarium retulit.

D iuus Hieronymus ait iussu Decii Valeriani'ꝗ iuuenem ad amœnissimos hortos uectū·atq; inter uaria herbarū florū'ꝗ odoramenta plumis'ꝗ etiā collocatū apposita meretrice satis uenusta ad libidinē excitādā:nullis meretriciis illecebris allectū.sed ī faciē meretriculę dissuauiātis linguā dentibus incisā expuisse

I dem Cato canterio uehebatur impositis etiā hyppoperis ꝑ sarcinis ab utroq; latere dependentibus edinis'ꝗ pellibus pro strato utebatur.

A lexander Macedo ob aquarum defectū in itinere siti laborabat·ei oblata est galea aqua plena·ubi galeam in manus cœpit·circūspiciens quos circa se habebat equites : demisso capite & fixis in potum oculis·ingustatam reddidit aquam: probatis'ꝗ uiris dixit si solus bibero·hos mœror instigabit. Ouidi. Est uirtus placidis abstinuisse bonis:

P ompeius magnus quom ex morbo ad cibos male se haberet·medicus turdum dari mandauit:Hunc autem quom uenalem non inueniret·cognitum'ꝗ esset apud Lucullum tantū inueniri posse·noluit:sine Luculli inqt illecebris ipse nō

A lexander idem Mac.Regina Cariæ multa obsonia ferculá'ꝗ opipara (uiuam? quem ei misisset·sollertissimos ēt ad postremū coquos pistores'ꝗ misit:his haud opus esse dixit·Ad prādia.n.coquos habebat itinera·ad cœnas uero ciberū Idem quom lectum ingrederetur·uestes accurate discutiebat num (parcitatē quicquam superuacanea refertum mollicie mater administrasset.

C æsar quom uini esset parcissimus: Cato hoc cauillum in eum iactauit:ait enim Vnum ex omnibus ad euertendam remp.Cæsarem sobrium accessisse.

P aulus Aemilius tantæ fuit continentiæ :ut quom ex hispania Macedonia'ꝗ maximas opes in ærariū tetulisset·uix ex auctione bonorū eius relictum est·unde dos uxori eius redderet.Mumius ex Corinthi opibus quā euertit nihil domū

I dem Paulus Victo Perse multum auri argenti'ꝗ ex regia gaza cōpa (retulit ratū·ne quidē aspicere uoluit:sed q̄storibus negociū dedit ut in publicū referrēt

S cipio amplissima munera à rege Antiocho missa pro tribunali se accepturū esse dixit·ea'ꝗ omnia referre quæstori in publicas tabulas iussit.

A gesilaus quicquid uel insipidi apponebatur bibebat comedebat'ꝗ ait Xenophō Probus ait eum consueuisse sub dio dormire stramētis usum ꝑ lecto pellibus'ꝗ

H iero Tyrannus uestibus non differebat a subditis. (tegi solitum.

Legatione 'a senatu in aegyptum missa quom legati ingentia 'a Ptolemeo munera missa spreuissent: interiectis diebus ad coenam inuitatis aureae coronae missae suntquas illi honoris causa receptas postero die statuis regis imposuerunt

F abritius Lucinius & Q. Aemilius Pappus censores P. Cornelium Rufinum qui bis consul ac dictator fuerat: senatu amouerunt: Q uod comperissent eum coenae gratia decem pondo argenti habere. Est exemplum hoc in capite etiã de luxuria: apud Liuium pro Lucinio Luscinio legitur.

A ctius: Fannius: Licinius: Sylla: Aemilius: Antius: Iulius'q; caesar legem tulerunt de parsimonia.

D ioclitianus ludos parcissime edidit: dicens castiors oportere esse ludos spectãte cẽ

C ato senior neq; inquit mihi ędificatio: neq; uas: neq; uestimentum ul- (lorei lum in manu preciosum: neq; preciosus seruus: neq; ancilla: si quid est quo utar utor: Si non est ego sum: cuiq; per me uti atq; frui licet.

S ophocles aetate iam senior quaerenti cuidam an nunc etiam rebus ueneteis uteretur: Di meliora inquit: libenter enim istinc tanquam 'a furiosa profugi dominatione. Cephalus hęc ait apud Plat. in rep.

S extius latum clauum Diuo Iulio dante non recepit:

D iuus Hierony. contra Iouianum lib. ii. legimus quosdam morbo articulari & podagrae humoribus laborantes proscriptione bonorum ad simplicem mensam & pauperes cibos redactos conualuisse. Et est de consecra. distincti. v.

C yrus apud Xenoph. militibus ait: Hi inquit qui repentinis abstinent uoluptatibus non id agunt ut laetentur nunquam: sed ut per hanc continentiam multo maiore in posterum tempus laeticia afficiantur.

Artem quã quisq; norit in ea se exerceat

Nnibal quom ad Antiochum exul Ephesum uenisset ab hospitibus'q; inuitatus ad audiendum Phormionem Peripateticum accessisset: Phormio'q; copiosius aliquot horas de imperatoris officio loquutus esset: atq; de re etiã militari multa disseruisset: Delectati uehementer qui audierant: quom ab Anibale quaererent: quidnam de Phormione iudicaret: Respondisse fertur: multos se deliros senes sępe uidisse: sed qui magis quãm Phormio delitaret se uidisse neminẽ

I uppiter apud Homerum in Iliade: Veneri 'a Diomede percussę Non est inqt o mea filia muneris tui tractar res bellicas. Sed uxorias amatorias'q; Itaq; tu cole amores: amplexus oscula: pugnas uero bellicas fortis mars atq; strenua Minerua meditabuntur. Xenophon Non inquit fieri potest ut qui multis utitur artibus omnia pulchre faciat: Proinde Martialis Attalum omnia tractantem ardelionem uocat.

A pelles pictor scriptorũ monumentis celebratissimus: perfecta opa ppõebat in

pergula transeuntibus iudicanda: ipse'que post tabulam delitescens uitia quę notarentur auscultabat: uulgum se diligentiorem præferens. Feruntque a sutore reprehensum quod in crepidis una intus pauciores fecisset ansas. Eodem postero die superbe emendationem pristinæ ammonitionis cauillãte circa crus: indignatum prospexisse: ac denunciasse ne supra crepidã sutor: quod & ipsum in puerbiũ (uenit

Zophyrus Phisiognomon q se pfitebat hoium mores natural'que ex cor pore: oculis: uultu: fronte pernoscere: conspectum socratem stupidum Bardũ'que esse dixit: Quod iugula concaua non haberet: obstructas eas partes & obturatas dicebat. Addidit etiam mulierosum: in quo Alcibiades dicitur cachinnũ sustulisse. Cęterum de mulierositate Socratem non negasse ferunt.

C. Iulius Cęsar artium liberalium doctores quo libentius urbem ipsi incolerent & cęteri apeterent ciuitate donauit:

Horatius in poe. Ludere qui nescit campestribus abstinet armis indoctus'que pilæ disci'ue trochi'ue quiescit Ne spissę risum tollant impune coronę. Ouid: Helena Bella gerant alii tu Paris semper ama. Turnus Vergilianus Arma uiri bellum'que gerant quis bella gerenda.

Amasis rex Aegypti legem tulit ut singuli apud præsides prouintiæ demonstrarent unde uiuerent.

Armonides faber lignarius celeberrimus: & Oetichius scutarius optimus apũ Homerum. Aupd eundem sidones in argentaria celebres in Iliade: & Phæacenses mulieres in textura in odys: apud Ioseph. Sidones in lignorum sectione celebres. Apud Arrianum Tyrii adeo nandi periti: ut in Tyri oppugnatione alexãdri anchoras sub aqua pręciderint. Ctesiphon architectus celebris æde Ephesiæ Dianę a se constructa. Philon Atheniensis armamento mille nauium: Ctesibius Pneumatica ratione & hydraulicis organis repertis: Apollodoro grammatico Amphictiones Gręciæ honorem exhibuerunt. Berosus adeo in astrologia clarus ut ob diuinas prædictiones in publico gymnasio statuam posuerint lingua inaurata: Thearion optimus pistor ex Socra. testimonio in Pla. gorgia

Posidonius artium genera quatuor ponit uulgares: Sordidas: Ludicras: pueriles

Domitianus adeo sagittandi peritus ut sæpe centenas unius generis feras in Albano secessu conficientem spectauerit plęrique: atque etiam ex industria ita quarũdã capita figentem: ut duobus ictibus quasi cornua efficeret. Non nunquam in pueri procul stantis præbentis'que pro scopulo dispansam dextræ manus palmã sagittas tanta arte direxit: ut omnes per interualla digitorum innocuæ euaderent. Aiax Telamonius apud Hom. iaculator omnium optimus.

Themistocles Cleophantum filium in equestri facultate adeo strenuum reddidit ut equis rectus insisteret: rectus'que ex equo iacularetur: ait Socrates apud Plat. libro primo.

FACETIARVM ET EXEMPLORVM

DE AEDIFICANDI RATIONE

Edificandi luxuriē urbanissime Cæsar Metello exprobauit: Nā quom Cæsar in delectu metelli oculorum excusationem retulisset dixisset'q; Metellus: Tu igitur nihil uides? Ego uero iquit Cæsar a porta Aexquilinā uideo uillam tuam.

Marcialis in Gell.

Gellius ædificat sēper modo limina ponit Nūc foribus claues aptat emit'q; seras
Nūc has nūc illas mutat reficit'q; fenestras Dū tamē ędificet qdlibet ille facit.
Orāti nummos ut dicere possit amico: Vnum illud uerbū Gellius ædifico.

Romam scādulis fuisse tectam usq; ad Pyrrhi bellum annis. cccclxx. author est Cornelius nepos.

Vrbes apud ueteres crebras in montibus ęq; conditas fuisse ait Dionys.

Apud Persas maximam auri argenti'q; partem in ędificiis esse: in nummis uero p exiguam: Tantum q; nummorum quantum satis sit ad usum tantū'q; auri quātum ad impensas sufficit.

Supra mylasiam urbem mons imminet præcipitio satis horrendo: Vnde Dux quidam admiratus dixisse traditur. Qui hanc urbem condidit si non semper metuebat: nec etiam erubescebat.

Aedificium primus omnium Doxius Cælii filius inuenit hirundinum nidos imitatus: ait Pli. Diodorus uero ait Palladem fuisse inuentricem.

Aedificia quæ septē mundi miracula a scriptoribus nūcupantur Babylonis muri a Semiramide constructi: mausoleum hoc est mausoli Cariæ regis sepulchrum ab uxore Artemisia constructum Tertius Iouis colossus Rhodi a Charete lindio elaboratus cubitorum. lxx. Duæ Pyramides memphi singulę altitudine stadii figura quadrata Ex strab. Obeliscum semiramidis longitudine pedum. l. latitudine uiginti Diodorus inter miracula commemorat. Sextum addunt hortum pensilem Babylonis. Septimum labyrinthum Aegypti in Nomo Heracleopolite quod Plinius opus portentissimū uocat. Antipater uero in epigram. hæc ait fuisse: Artemidis templum: Babylonis muros hortos'q; pensiles: Duas Pyramides memphi: Colossum Iouis Pisæi mausoleum & colossum Apollinis Rhodi. Alii addunt Dianæ Ephesiæ templum. Iouis olympici simulachrū ex ebore auro'q; Phidiæ opus. Cyri domum: Altare factum ex cornibus in Delo insula: Iosephus Solomonis templum omnia excedere ædificia tradit cuius porticus parietes. cccc: cubitorum haberet ex lapidibus quadratis: quorum longitudo cubitorum. xx. altitudo uero sex: Nec in celebre opus antrum quo itur Neapoli puteolos a marco Cocceio excauatum authore Strabo: quamuis falso aliqui Luculli opus fuisse existiment. Illud etiam addendum Pyramides excindi ex monte Arabiæ exporrecto ab Aquilone ad Austrum meridiem qs

ad mare q rubrũ pertingẽte ait Hero.li.ii. Pyramis etiã constructa a cherope regequadratæ formæ, cuius singulę frontes octogenũ erant iugerũ, uiginti an nos cõstructa, ita ut erogata sint pro apio, cepe, allio q sexcenta talẽta. Cassiodo rus Mausol. colossũ Apoll. Iouis simulachrũ, Muros Babilonicos, pyramides ægipti: Cyri domum, septem miracula uocat.

Athlantes domus ex sale construunt. Romæ domus celebratę in palatio duæ, al tera Crassi oratoriis: præstantior altera Q. Catuli & C. Aquilii pulcherrima Item lepidi: Domus uero Caligulę Neronis q totam urbẽ cinxere: Domus Al cynoi regis Phæacum parietibus æreis, potius aureis liminibus argenteis ab hõ me, celebrata.

Domus impensa publica constructæ sunt ualerio Maximo in palatio & Cicerõi

Architecti celebres Pythius uetustiss. Dinocrates metatus Alexandriã quom ab Alexãdro condita est: Diogenes Rhodius: Callias: Epimacus: Philon & mul ti a Victruuio decantati. Eurialus & Hiperbius fratres, primi apud Atheniẽ ses lateritias domos construxerunt quom antea specus essent.

Galba quom domum undiq; perstillãtem perlucentem q haberet cuidam penu lam roganti: urbanissime ait. Non possum commodare: Domi maneo.

Ichthiophagi domos ex ossibus cetorum & ostreorum conchis magna ex par te faciunt. Trabium usum costę prętant. Portas maxillæ. Ex uertebris fiunt mortaria uide in cap. de miraculis Amasis.

DE ANV.

Elpinice anus quom Pericles Samum trastasset: in illũ his uerbis insultauit. Admiranda sunt ista pericles: & coronis decorãdã Q ui nos multis & fortibus ciuibus spoliasti. Q uom nec Phoenicibus nec Medis bellum intuleris ut meus frater Cymon: sed ut urbẽ sociam & necessitudine nobis coniunctam sub imperium redactu rus esses. Hæc dicente Elpinice: subridens Pericles ad eam sedato animo illud Archilochi dixisse fertur Haud unguẽti uetulã quom sis oblita es: Seneca in protrer. Anus ait quom ludit: morti delitias facit.

Festiua in uetulas. Martialis epigrammata. pti. Philenis epith:

Sæcula Nestoreę permẽsa Phileni senecta Rapta es ad infernas tã cito ditis aquas
Euboeę nondũ nũerabas lõga sibyllę Tẽpora: maior erat mẽsibus illa tribus
Heu quæ lĩgua silet: nõ illã mille catastę Vincebãt: nec quæ turba serapĩ amat
Nec matutini citrata caterua magistri. Nec quæ strimoio de grege tipa sonat.
Q uę nũc thessalico lunã dducer rhõbo? Q uę sciet hos illos uẽder lęna toros
Sit tibi terra leuis: molli q; tegaris harena, Ne tua nõ possint eruere ossa canes

Aliud epitaphium uetulę Plotię.

Pyrrhę filia. Nestoris nouerca Q uam uidit Niobe puella canam

Laertes auiam senex uocabit: Nutricem Priamus: socerum thyestes
Iam cornicibus omnibus superstes Hoc tandem sita pruris insepulchro
Caluo plotia cum melanchione.

Aliud in Vetustinam

Q um tibi trecenti cõsules Vetustina, Et tres capilli, quatuor'ue sint dentes.
Pectus cicadę, crusculum'q; formicę Rugosiorem quem geras stola frontẽ
Et aranearum cassibus pares mãmas, Q uom comparata rictibus tuis ora
Niliacus habeat crocodillus angusta: Meliusq; ranę garriant rauennates.
Et adriaticus dulcius culex cantet: Videasq; quantũ noctua uidet mãe &c.

Derbices anus quæ septuagesimum excesserint annum strangulant.

Talum candidi Iuuenci quadraginta diebus noctibusq; dõec resoluatur in liquorem decoctum & illitum linteolo cãdorem cutis & erugationem præstare scribit Pli. XXVIII. lib.

DE ADVLESCENTIA.

ADulescentię imbecillitatem quæ plures casus quã iam nostra ætas inquit Cicero in senectute habet: facilius enim in morbos incidũt adolescentes: grauius ægrotant, tristius curantur: & festiue grauiter'q;. Bion Boristhenites taxauit. Is enim quom reprehenderetur quod adulescentem non sibi uendicasset Non. n. inquit possibile est mollem caseum hamo attrahere.

L ycurgus quęm nosset adulescentes esse natura loquaciores impudentes'q; constituit ut in publico ac n sessu non nisi rogati loquerentur eos'q; seniorum consuetudine iussit semper uti. Antilochus Homericus Fer inquit æquo animo Menelae: lõge ego quã iam tu sum iunior: tu uero prior melior'q; Non ignoras iuuenum audaciam: promptior iis animus sed imbecillius consilium.

Hieronymus Hieronis nepos uix imperium inuaserat annum: xv. ætatis agens: quom omnia cędibus, contumeliis: uestium luxuria pessumdedit: tutores'q; ab hierone sibi datos aut ad mortem uoluntariam aut ad fugam compulit: sed a coniuratis confoditur.

Adulescens ex asia missus est prolegato: qui per id tempus magistratum non ceperat. Is in lectica ferebatur: ei obuiam bubulcus ex plebe Venusina aduenit & per iocum quom ignoraret qui ferretur rogauit: num mortuum ferrent: ubi id audiuit lecticam iussit deponi: struppis'q; quibus lectica ligata erat usq; adeo uerberari: donec animam efflauit

Pyrrhi Epiri regis filius Ptolemęus adeo strenuus manu & fortis fuit, ut urbem Corcyram cum. lx. uiris ceperit. In Spartanorum oppugnatione usq; I mediã urbẽ equo pcurrit: ibi'q; cõcursu multitudinis occisus est. Q uod quom patri relatũ esset: eum aliquanto tardius quã timuerat ipse uel temeritas eius me-

ruerit occisum esse ait.

DE ALIENIS REBVS

Iogenes cynicus rogatus cuiusmodi uinum libẽtius biberet. Alienum inquit.

Arabia quantuis in ea omnes pen'e odores sint: ab exteris Myrrham petit. Tanta mortalibus suarum rerum satietas est.

Martialis in ceruinum qui uxorem quam repudiauerat amabat
Mœchus es aufidię qui uir Ceruine fuisti. Riualis fuerat qui tuus ille uir est.
Cur aliena placet: tibi quæ tua non placet uxor. Nunquid securus non potes arrigere?

Antinous apud Homerum res inquit largiri alenas: res nulla uetat neq; piget.

Dauus apud Terẽtium in Andria erat cõiectus in carcerem quia herum Simonẽ illuserat ut Pamphilo gratificatur (compererat enim dauus Glicerium Pamphili amicam: Atheniẽsem esse chremetis'q; filiam) quem autem ad eum liberandum Pamphilus accederet: diceret'q; Nescis quid mihi obtigerit: Respondit dauus certe nescio: sed quid mihi obtigerit scio.

Difficilem esse curam rerum alienarum quas quasi interiecto uidemus interuallo ait Cicero: proinde persa rogatus quid equum maxime pinguefaceret oculus domini inquit. Libycus uero rogatus quæ stercoratio agro foret optima: domini inquit uestigia: ex Aristo. in œconomicis.

DE AMBITIONE.

Fer Didio Gallo qui prouintiam ambitiosissime petierat: deinde impetrata ea tãquam coactus querebatur: urbãe atq; Irõicos ait Age inquit Didi aliquid & reipublicæ causa labora.

Rutilius Scaurus'q; competitores erant inconsulatu Rutilius tãdem m scauro cessit: sed scaurus ambitus Rutilium accusabat: quoniam in tabulis rutilianis scriptum esset. A. F. P. R. atq; interpretaretur scaurus Actum fide publii Rutilii. quasi quod suffragia Rutilius corrupisset nec potuisset fieri consul scaurus nisi ex renunciatiõe rutilii: Rutilius rursus interpretabatur ante factum postea relatũ: Tum C. Caninius eques Ro. quem ruffo adesset: exclamauit: neutrum illis literis declarari: id enim significat ait. Aemilius fecit plectitur rutilius: id est Aemilius scaurus corrupit populum: rutilius passus est repulsam.

Q. Coponium inuenimus ambitus damnatum: quia uini amphorã dedisset

dono ei: cuius suffragii latio erat.

Caius Cotta in ambitione artifex dicere solebat se operam suam quod non contra officium rogaretur: polliceri solere omnibus: impartire iis apud quos optime poni arbitraretur.

Quidam, qui coci filius putabatur candidatus in campum descenderat quom a Cicerone suffragium petiisset: in uerbo quoque & coque usus scommate Cicero ait. ego quoque tibi fauebo.

DE ACCVSATIONE ET MALEDICENTIA.

Via atra hominum. ut inquit. C. Plinius ceu serpentium lingua uibrat labes'que animi contrectata adurit culpātium omnia. uisum est iis Ronchis: Sisennis Barris'que ostendere sequentibus exemplis quantum ex delatione incommodi assequantur: qui dum aliis maledicunt & habentur deteriores: & seipsos seruitia faciunt.

Zoilus quidam sophista ausus pluribus commentariis Homerum lacerare: Ptolemaeo regi aegypti commentarios obtulit: ingens se sperans munus a rege assequuturum. Quom uero nihil mitteretur: penuria coactus misit, qui peteret. ibi ptolemęus se mirari ait: Quom Homerus tot annos defunctus tot millia hominum pasceret: Zoilum Homero doctiorem egere. Denique occasione oblata supplicio affectus: atque is Homeromastyx dictus est.

Lucius Crassus nullius rei se tam poenitere dicebat quàm quod Carbonē accusasset.

Memnon pro Dario contra Alexandrum pugnans: quem militem e suis unum nefaria contra Alexandrum obloquentem audiret: lancea percussit: addidit'que ego te pasco: ut pugnes contra Alexandrum: non ut maledicas.

Daphitas grammaticus: quom uersibus reges incesseret: ab illis crucifixus est in monte qui chorax dictus est.

Xenophanes Colophonius Homeromastyx: quom apud Hieronem Siciliae regem lamentaretur paupertatem quod uix alere duo famulos possent nutriri: At Homerus inquit cui tu detrahis plusquam decē millia hoīum alit uel mortuus.

Timagenes historiarum scriptor mirae mordacitatis homo in augustum uxorē'que eius inuectus est: quare ab Augusto illi domo interdictum est: sed ipse Asinio Pollioni quo cū antea simultates intercesserāt adhaesit: Dicenti'que Pollione Caesari augusto si iubes Cęsar statim illum domo exigam. Hoc'ne inquit augustus dicam: quom ego uos in gratiam reduxerim?

Domitianus imperator calumniantiū hostis fuit: ferebatur'que: uox eius princeps qui delatores non castigat: irritat.

Melissus philosophus quom probro illi daretur: quod maledictis indignaretur.

Si maledicta inquit ęquo animo admittam:ne laudes quidem sentiam.

Cæstius declamator nullius ingenii homo: Ciceroni fuerat infestus. Is aliquādo quom apud M. Tulliū Ciceronis filium Asiam obtinentem coenaret: Cicero'q cui tum natura:tum ebrietas memoriam abstulerat: sæpe rogitaret: quis ille uocaretur:qui in imo recumberet: & tamen sæpe Cæstii nomen excidisset: nouissime seruus:ut aliqua nota memoriam eius faceret certiorem:interroganti iterum domino: Hic est ait Cæstius:qui patrem tuum negabat literas scisse. Afferri protinus Tullius flagra iussit: & Ciceronis(ut oportuit) de corio Cæstii satisfecit.

Opilius Macrinus imperator delatores si non probarent:capite afficiebat: si probarent delato pecunię premio infames dimittebat. Marcianus lib. xlix. dig. Nō tantum ait delator punitur si nōn probauerit. sed & mandator quem ipse exhibere debet delator.

Cicero in Cælium melius deferentem quàm defendentem crimina:urbane bonā dextram:malam sinistram habere Cælium dicebat.

Asinus Pollio quom orationes condidisset in Plancum quas post Planci mortē legi uolebat:audiit à Planco cum mortuis non nisi laruas luctari. Solon legē condidit:quæ prohibebat in defunctos maledicta conicere.

Aristoteles quom audisset à quodam maledictis lacessitum. Vrbane ait absentē etiam uerberet.

Aristippus quom aliquando cōuiciis ageretur:abibat: Insectatore uero prosequēte:ac dicente cur fugis? Quoniam inquit maledicendi tu potestatem habes Ego uero non audiendi.

Antisthenes quom audisset Platonem illi maledicere. Regium est inquit male audire:quom benefeceris.

Philippus Macedo:conuiciis à Nicandro lacessitus: plurimis cœpit illum donis honestare:quibus acceptis cœpit Nicander laudare: Ad amicos igitur conuersus Philippus uidetis ne ergo & nostrum esse & bene & male audire.

Alexander Macedo: à conuiciatore plurimis conuiciis affectus: non excanduit: sed tantum dixit Regium est benefacere & male audire. Plutarchus uero ait: eum dixisse Regium est à quibus male audias:magis esse beneficum.

Antigoni milites quom in in illum probra iactarent: ignorarént'q antigonum adesse:tentorio uirga patefacto: Flebitis inquit nisi longius amoti male nobis dicetis. ex Plutarchi apoth. Seneca uero lib. iii. de Ira ait illum dixisse longius discedite: ne rex exaudiat.

Idem Antigonus quom per noctem milites omnia sibi mala imprecantes audisset: quod rex in illud iter inextricabileq lutum adduxisset: accessit ad eos

ignorantesq; à quo adiuuarentur:explicuit. Nunc inquit maledicite Antigono cuius uitio in has calamitates incidistis. Ei autem bene optate: qui ex hac miseria uos abduxit:

M. Crassus quom leui momento amorem simul & odium permutatet: eorundemq; hominum & patronum & accusatorem: & legum earundem suasorem & dissuasorem breuis temporis interiecto spacio esse instaret: sollicitudines maximas incutiebat: unde Sicinius multa in quoscunq; probra iacere consuetus: aliquando rogatus cur soli Crasso in conuicus parceret; fœnum enim inquit in cornu habet.

Demosthenes iussus ab Atheniensibus ut quendam accusaret: recusauit: sed facta in eum populi reclamatione: resurrexit: ac dixit: uos me uiri Athenienses consultorem habebitis etiam inuiti: calumniatorem uero: nec si uelitis quidem.

Pisistratus Atheniensis tyrannus quom in eius crudelitatem ebrius cōuiua multa dixisset: irritantibus amicis ad pœnas de conuiua sumendas: dixisse fertur: non magis illi se succensere quàm siquis obligatis oculis in se occurrisset.

Pyrrhus rex quom audisset multa in se dicta conuicia: conuiciatores ad se deduci iubet: deductosq; interrogat: num quę dicerentur dixisse aduersus se dixerint: respondente quodam ex us ita est ò rex: & plura etiam dixissemus si plus uini affuisset: ridens Pyrrhus eos statim dimisit.

Dionysius senior à duobus adolescentibus laceratus conuiciis: utrunq; ad cœnā uocari iussit: alterum uinolentum ebrietatiq; penè obnoxium dimisit: alterum parciorem tanquam formidandum occidit:

Stesichorus quom Helenam carminibus insectatus esset: in cæcitatem incidit. quom uero re intellecta palinodia esset usus: atq; dixisset: Non uerus sermo ille fuit: nec nauibus altis. Existi fugiens: nec adisti pergama Troię: uisum recuperauit: aut Socrates in Phedro Platonis.

Deferre non posse mulieres obscœnus infirmitatem & damnati ob ignominiam: neq; milites: neq; ueterani: neq; uiri clarissimi ob dignitatem author est Marcia. libro. xlix. digestorum.

Thrasippus quom in cōuiuio multa in Pisistratum tyrannum opprobria dixisset: usq; etiam illius expuisset: postridie digesta crapula de inferenda sibi morte cogitabat. Pisistratus uero ut conuicia facile tulerat: ita data fide à mortis proposito reuocauit. Idem exēplum puto esse cum pręcedenti de Pisistrato ex seneca

Aristippus maledico: utinam inquit tu tuæ linguæ sicut ego aurium mearum dominus esses:

Pyrrhus quom à quibusdam rogaretur: ut maledicum quendam ex Ambracia pelleret: respondit potius apud paucos illic manens. quàm apud multos de no-

bis obloquatur.

Alcibiades canem miræ magnitudinis abscissa cauda per urbem dimisit: hoc quom multis stultum atq; ineptum uisum esset: monentibus eum amicis: ac sermones qui de eo circumferebantur enarrantibus, ridens Alcibiades: sic inqt res ut intenderam successit: hoc enim Atheniensibus loquendi uolui præbere argumētum: ut eos à peioribus quæ de me dicere audireq; soliti sunt nouis his rebus auerterem.

Philippus Macedo amicis suadentibus ut maledicum domo exigeret: non faciā inquit: ne circumiens inter plures maledicat.

Cato senior cuiusdam qui multis intemperantiæ notis inustus erat probris uexatus: Impar mihi tecum ait certandi conditio est: Nam & male audire & maledicere tibi facillimum: simul & promptiss. est. sic & mihi maledicere insuaue est & insuetum.

Valer: Martialis in Mamercum maledicum ad Aulum.

Vt bene loquatur sentiatq; Mamercus: Efficere nullis Aule moribus possis:
Pietate fratres curios licet uincas: Quiete Neruas: comitate Drusones:
Probitate Marcos. æquitate Mauricos: Oratione regulos: iocis Paulos:
Rubiginosis cuncta dentibus rodit: Hosem malignum forsan esse tu credis?
Ego esse miserum credo: cui placet nemo.

Cleomenes maledicenti urbane ait: an propter hoc tu omnibus maledicis: ne tēpus de tua loquendi malignitate habeamus?

Plistarchus Leonidę filius dicenti cuidam quod à maledico laudaretur: miror inquit nisi quis illi dixit me mortuum esse: nam uiuentem ille posset laudare neminem.

Augustus quom accepisset quod Aemilius Aelianus Cordubēsis inter cætera crimina male de illo sentiret: conuersus ad accusatorem commoto similis: uelim inquit hoc mihi probes: Faciam sciat Aelianus & me linguam habere: plura de eo enim loquar.

Idem Augustus indignanti Tyberio: ac per epistolam etiam conquerenti apud eum de conuiciatore: respondit: ætati tuæ mi Tyberi noli in hac re indulgere: & nimium indignari quemquam esse qui de me loquatur male: satis est enim si hoc habemus ne quis malefacere possit.

Tyberius in initio principatus in conuiciatores dicere solebat in ciuitate libera linguam quoq; liberam esse debere.

cus existimatur Iuno apud Homer. Laminam in auriculis gestat. Libertinus apud Iuuenalem molles quod in aure fenestrę arguerint:Lybe quodã dicente Ciceroni non audire illum Atqui ait aures imperforatas non habes.

Nullum hebetiorem sensum auditu in nobis eẽ. Auditum uero acerrimũ quom ægyptii significare uolebant:leporem pingebant:est n. lepus acerrimi auditus.

BONOS PAVCOS ESSE ET DE BONIS.

Ittacus Mitilenęus dicere solebat Perdifficile est bonum esse. Dicenti ꝗ phocaico. Quærendum esse studiosum ac frugi uirum. Etiam inquit si ualde quæsieris, non inuenies: uide Exemplum .l. Fimbriæ in capite de Iudiciis. Protagoras apud Plato. ait. Dicit enim Simonides. Difficile esse uirum uere bonum fieri manibus pedibus'ꝗ:& mẽte tetragonum. i. absꝗ uituperatione fabricatum

Diogenes cynicus rogatus ubi nam græciæ uiros bonos uidisset: uiros quidem ait nusquam: sed lacedæmone pueros.

Vir optimus semel à condito æuo iudicatus Scipio Nasica à iurato senatu. Sicut & Socrates ab Apolline: uir bonus alia's prauus aliĩs bonus est inquit Plato. in Protagora.

Pedaretus laconicus uir usꝗ quaꝗ bonus Quom in numerum trecẽtorum nõ esset electus: abibat fronte serena ueluti gestiens: quod ipso meliores trecẽtos haberet ciuitas.

Photionis altera uxor fuit morum bonorum uirtutis ꝗ amans: & quom mulier quædam nobilis Ionica athenas profecta cum illa amicitiam copulasset, aureosꝗ illi torques uariis'ꝗ gemmis distincta monilia mũdum sui corporis ostẽtasset: Tum illa meum uero ornamentum ait est Photion.

Apollonius Tyaneus philosophus Pythagoreus: uir quidem apprime bonus: quom ad iudicium ad Domitianum adduceretur: apud quem accusatus fuerat: nec esset facilis à uiro crudeli elapsus. tantum uirtuti confidebat ut quom ductori dixisset: quo duceret. Dicente illo ad iudicium: contra quem inquit dicturus sum?

Socrates dicebat ad gloriam compẽdiaria uia peruenire eos: qui tales essent: quales uellent uideri. Idem apud platonem. yri. li. ait uiros bonos similes diis esse.

Bonus uir is est inquit Seneca qui eo perduxit affectu animum: ut non tantum peccare nõ uelit: sed etiam non possit. Cicero in epistola ad. Q. fratrem: Nam ut quisꝗ est uir optimus: ita difficillime esse alios improbos suspicatur.

Charides photionis gener quom pitonicæ Arpali filiæ curam bonorum'ꝗ tutelam suscepisset: ea'ꝗ dilapidasset. Harpalicæ pecuniæ reus accersitus: photionis soceri auxilium implorauit. Ille uero ego inquit te photioni honestus tantum

in rebus generum mihi adsciui.

Plato de legibus tria esse quæ ab hominibus bona reputantur Bona ait animi corporis:& pecuniæ.

DE BIBENDI RATIONE ATQVE VINI.

Vcius Cotta uini appetentissimus:quem censor esset atq; ciceroni sitienti in foro ad bibendum aqua esset oblata: uocatis amicis circuntegite me inquit ne si censor sciat me aquam potare · senatu amoueat.

Demetrius quom multos dies dedisset operam potui:atq; deinde coram Antigono quereretur se molesto rheumate correptum esse:urbane Antigonus audiui iquit:sed illud quæso Thasiũ an chiũ rheũa fuit?

Diogenes cynicus quem domi cuiusdam luxuriosi inscriptum legeret: Venalis sciebam inquit:quia uini crapula obsessa facile dominum euomeres:

Tyberius claudius bibendi rationem adeo excessit: ut per iocum pro tyberius claudius Nero :Biberius cladius mero sit nuncupatus:integro'q; bibit biduo no cte'q; cum pomponio pisone:ex Tranqui.Pli.uero ait potationem cõtinuatam biduo duabus'q; noctibus:appellat'q;.L.pisonem : ut infra dicetur.

Bonosus qui imperator postea factus est parum'q; tamen imperauit.tantum bibebat quantum hominum nemo.de hoc dicebat urbane Aurelianus : non ut uiuat natus est:sed ut bibat:superatus 'a Probo imperatore laqueo uitam finiuit obiectus'q; iocus amphoram pendere non hominem.

Alcibiades bibendi palmam apud græcos meruit:apud nos cognomen etiã Nouellius Mediolanensis Tricongii:ad consulatum usq; 'a prætura honoribus gestis:tribus congiis epotis uno impetu:spectante miraculi gratia Tyberio principe:Tricongii rata gloria:nõ labasse sermone:nec leuatum uomitione· nõ altera corporis præ:dum biberet matutinas obisse uigilias:plurimum hausisse uno potu:plurimũ aliis minoribus addidisse:optima fide non respirasse in hauriendo:neq; expuisse:nihil'q; ad elidendũ in pauimento reliquisse:diligenti scito legum contra bibendi fallacias:

Ciceronem M.Tullii filium binos congios simul haurire solitum Tergilla obiicit.M.'q; Agrippæ 'a Marcido & temulento scyphum impactum:Sed nimirum hanc gloriam auferre Cicero uoluit interfectori patris sui.M.Antonio.Is enim ante eum auidissime appræhenderat hanc palmam: edito etiam uolumine de sua ebrietate.Ex Pli.li.xiiii.

Lucius Piso quod biduo duabus'que noctibus potationem continuasset 'a

Tyberio curator urbis creatus e :Is ebrius factus ad sextam diei horam dormi ebat ait seneca in episto.

Syracusis quędam repertum esse scribit pli.li.x. tandiu bibere solitum:donec ab eo cooperta interra foetum ederent oua:

Cato quoq;.Iunior hoc uitio notatus:hunc quom Mēmius quidā totas noctes e brium esse dixisset : respondit Cicero:at non illud addis totos dies ad aleam ludere?Plato fomitem incitabulum'q; ingenii uini abundantiam dicebat.

Pacuuius qui syriam usu suo fecit cum uino:in cubiculum ferebatur 'a coena:ut in ter plausus exoletorum hoc ad symphoniacā ereiur ·βεβίωται βεβίωται·idest uixi nullo non die se efferens.

Cossus relictus 'a Tyberio urbis prefectus saepe ebrius somno'q; inexcitabili op pressus 'a senatu tollebatur

Mulier quaedam 'a Philippo Maced : immerenter ob temulentiam damnata:ebri tatem Philippo obiiciens:prouocarem inquit ad Philippum sed sobrium

Dionysius minor ebrius in nonagesimum usq; diem perseuerabat:ob eam'q; rem caecutientibuus oculis fuisse. Heraclides quidam Pyctes neminem in potan do parem inuenit.

Alexander Macedo bibendi certamen apud persas instituit:ibi bibacissimus om nium Promachus quatuor ingurgitans canthareos palmam meruit:uniusq; ta lenti coronam accepit:tribus tantum postea superstes diebus:craterē'q; unum & quadraginta potando spiritum eructauit.Medicus Tyberii filius omnes su perabat adhibitis prius sex aut quinq; amygdalis amaris.

Idem Alexander uini appetentissimus inconuiuio siue inuidia laudis paternę siue ob ebrietatem Clytum amicissimum cōcedit: postea uero qu'am animus quie uit:in locum'q; irę successit aestimatio pigere coepit:amicum'q; & senem occi disse dolebat.Eodem'q; furore mortem sibi consciscere uoluit:fecisset'q; nisi ami ci incruenissent quem prius mortuū amplexus esset uulnera'q; tractasset:uix q; etiam ad cibos reuocatus est. Mithridates quoq; cum.xxxx.annos 'a romanis pugnatum est:& uinolentia notatus & gulositate est.

Sparamizas Metrodati qui ob ebrietatem Cyti mortem apertuerat:recte inquit se habet illud:quod crebro usurpatum 'a graecis uinum & ueritatem esse Pli. Vulgo'q; ueritas Iam attributa uino est. Horatius. Quid non ebrietas desi gnat? operta recludit

Vlyxes apud Hom.In odys.Eumęo subulco ait uinū.n. intitat blandū : Quod uel prudentissimum ad loquendum ridendum'q; atq; etiam ad saltandum im pellat ac tandem ad enunciandum secretum.

Androcydes sapientia clarus ad Alexandrum scripsit intemperantiam eius cohi bens uinum potaturus rex memento te bibere sanguinem terrae.Cicuta homi ni uenenum cicuta uinum Apud lacedęmonios non erant cōpetationes ita.n. minos sanxit ne inuicem cōpotetis ad brietatem:ex socrate apud Plat.

Astyages apud Xenophontē in pędia quom rogasset Cyrum quamobrem uinū non absorbuerit quod metueram inquit medius fidius ne in cratere mixta ue nena forent: etenim quom tu in natalitiis amicos adhibuisti perspicue didici cū uobis uenena infudisse: & quo pacto inquit ille o fili hoc dignosti? Quod ui debam uos neq3 corporis esse neq3 mentis compotes.

Dinocrates In conuiuio temulentus muliebri saltarat habitu: Postera die a T. Q ui tio petit subsidium: quod animo uersarat Messanam ad defectionem ab acheo rum imperio pellicere: tum Titus de iis uiderimus. Tu uero miror inquit si hu iusmodi res moliri audeas: quom uina saltare & cantare studeas.

Spartiatę ueteres in festorum celebritatibus consueuere agrestes homines qui di cebantur Lotę quantum poterāt maxime ad potum crapulam'q3 compellere eos'q3 deinde mero ingurgitatos in conuiuia iuuenum adduci iubebant: ut illi ebriorum turpitudinē aspiciētes ebrietatem ueluti rē deformē abhorrescerent.

Anacharsis interrogatus Quo pacto quis abstemius fieret: Si turpes inquit ebri osorum motus sibi ante oculos ponat. Idem dicebat uitem uuas treis ferre pri mam uoluptatis secundam ebrietatis Tertiam moeroris.

Democritus quaternos cyahatos potandos uetabat propter numerum quater narium inauspicatum.

Heliogabalus in ebrios amicos nocte plerumq3 leones & leopardos & ursos im mittebat exarmatos: ut expergefacti in eodem cubiculo feras inuenirent: ex quo plęriq3 exanimati sunt.

Augustus adeo parcus uini ut nunquam amplius q̄ ter in coena biberet: Immo In oratione quam habuit de compescenda uinolentia ait ab Agrippa genero prouisum perductis plurimis aquis ne homines sitirent. Item Iulius Cęsar.

Apud ueteres duobus uini cyathis tres aquę miscebantur. Maronei uini uni par ti uiginti aquę addebantur. celebratur ab homero.

Foeminis apud ro. uino interdictum est. Egnatius Mecennitus uxorem quod uinum bibisset e dolio: confecit: a Romulo'q3 absolutus est. Matrona quę lo culos īquibus erāt claues cellę uinarię resignauisset a suis Inedia mori coacta ē

Cn. Domitius Iudex pronunciauit mulierem quę ui a est plus uini bibisse q̄ in ualetudinis causa uiro insciente dote mulctauit.

C. Censius uinum chium domum suam illatum dicebat tunc primum: quom si bi cardiaco medicus dedisset.

L. lucullus puer apud patrem lautum conuiuium nunquam uidit: in quo plus se mel uinum grecum daretur.

Hecuba quō hectori filio apud home. Iliad. vi. dixisset recreabit te mihi crede po tus. hominis nanq3 defatigati ac defecti suaui uino & animus excitatur: & ro bur exurgit: respondit hector. Noli uinum ueneranda parens afferte. ne me po tius enerues: animus'q3 mihi robur'q3 elanguescat.

Plutarchus in lycurgo ait apud Spartā infantes uino allui a mulieribus periculū

de illis facientibus. Dicitur enim comitiali morbo infantes: aut alii ægritudini obnoxies admeto mero debilitari ac resolui. Qui autem essent fumæ ualetudinis magis & acuere & firmare habitum.

ino medico nerues iuuari: ecpiosiore lædi: oculos stomachum modico recreari Appetentiā uino ciborum incitari: tristitiç curam hebetari: urinam algorem'q ex pelli: somnum conciliari: uomitiones sisti. Asclepiades utilitatē uini æquari uel deorum potentiæ posse pronunciauit. Meracis potionibus. xx. diebus ante canis ortū totidem'q postea iubet uti Hesiodus Diodo. li. y. ait. quom puer in cœnis uinum datur: omnes deum sospitem optare bibenti: quom uero post cœnam aqua mixtum sumitur: Iouem uocari saluatorem. Nam puri uini potus ad insaniam redigit: Aqua mixtus uoluptatem lçtitiam'q affert: insaniam'q phibet.

Atheniensis hospes apud Plato: de legibus ait pueris usq ad. xviii. annos uinū interdici oportere: deinde moderate utantur usq ad. xxxi. annū: a quadragesimo uero cōuiuio uino'q indulgere quo reiuuenescere uideant: & mœstitiç capiat.

Idē ait Carthaginēsium neminē in castris uinū bibere in oī militiç tpe (obliuio) in urbe seruos seruas'q interdici: atq magistratus oēs toto magistratus tpe.

Lycurgus Thrax quem aquā uino miscuisset'e baccho in mare pręcipitatus est:

Cleomenes spartanus Scythis conuersatus: eorum'q uinolentiam imitatus: in insaniam uersus est: Scythæ enim uinosissimi sunt.

Persæ de rebus magnis inter uinum consultant: putantes firmiores fore res: quæ inter uina qua'm quæ in sobrietate decernerentur: xenephon in Agesilao ait Persarum reges orbem circuire ad suaues potus inueniendos.

Romulum ad cœnam uocatum non bibisse nimium ferunt: quia postridie negocium hēret: ei quem dcm̄ esset. Si istuc oēs hoies faciant: uinū uilius sit. rndit immo uero charius: si quantumquisq uolet bibat. ego enī q̄tum uolui bibi.

Leotychidas primus spartiata rogatus quare parum bibant spartiatæ: Ne inquit pro nobis alii consulerent.

Cyneas Pyrrhi legatus miratus uitium altitudinē Aritiæ: facete ferūt lusisse in austeriorem gustum uini: Merito matrem eius pendere in tam alta cruce:

Mezentium etruriæ regem auxilium rutulis Turno'q contra latinos tulisse uini mercede author est. M. Varro: Senonas gallos uino & caricis ab Italia allatis ad expeditionem Italicam allectos constat.

Iulium uictorem eqtem Ro. e uocontiorū gente fœderata in pupillaribus annis aquæ subter cutem fusę morbo: phibitum a medicis naturā fecisse cōsuetudine: atq in senecta caruisse potu. Cōcretis q sunt sine medulla ossibus nō bibūt

Apud Sarmatas belua est quam colon uocāt magnitudine inter ceruū & arietē naribus potans trahit ad caput aquā quā postea cōplures dies ad usum seruat

Bibebatur olim in talorum etiam iactu Hor. nec regna uini sortiere talis Plinius alius quantum alea quæsierit tantum bibat.

Bibaces Thericlei amici dicuntur: Thericles enim poculum inuenit.

Potationem à dextra incipere ait Antinous apud Homerum: uinum nigrum in odyss:celebratissimũ.uinum heroicis temporibus in utribus ferebatur autho-
L.Opimio consule omnibus uini generibus bonitas fuit. (re eodem.
Aethiopes qui extra arabicum sinum sunt nunquam bibunt:nulla'q; animi perturbatione anguntur nullo'q; aut aspectu aut sermone nauigantium mouentur:sed aspicientes imobiles stare:pcussi'q; ense non effugiũt: de iis ĩfra ĩ capite
Cassius inquit Seneca li.xii.epist.tota uita aquam bibit. (de pacientia.
Apd idos siq̃ mulier ebriũ regẽ occiderit:munus hẽt ut cũ illius successore iũgat.
Iarchas philosophorum indorũ præstantissimus apud Philostratum ait: si oua noctuę mediocriter elixata comedenda dentur:uini odium fieri.

DE BENEFICIIS:

Beneficiis non homines solum:sed feras etiam deuinciri exemplis sequentibus constabit.
Fama est celebrem fuisse quempiam in uadimoniis faciendis:is S uenatores qui lupum irretitum haberent incidit:& per iocum rogantibus illis uellet ne pro lupo uadem se constituere: ut illata ab eo damna persolueret:sic'e retibus belluam demissuros: fideiussit:emissum deinde lupum permagnum equarum armentum agitantem illæsum ad fideiussoris stabulum adduxisse.
Helpis Samius os 'a leonis ore detraxit.sed tradunt quamdiu in littore ad quod nauis appulerat:steterit: retulisse gratiam uenatus aggerando:est exẽplum Androdi in cap.de miraculis.
Philinis philosophi pater in solitudine catulos pantheræ in foueam delapsos quom extulisset.Panthera cum iis prosequens illum usq; extra solitudines deduxit læta ac gestiens:ut facile appareret gratiam referre.
Thoas admodum puer Draconem domi aluerat.sed deinde pauens serpentis naturam & magnitudinem:in solitudines tulerat: in quibus circumuento latronum insidiis agnito'q; uoce subuenit.
Est pręcelebris apud Seston urbem gloria aquilæ: educatam à uirgine retulisse gratiam:aues primo:deinde uenatus aggerentem:Defuncta postremo in rogũ accensum eius iniecisse sese:& secum conflagrasse.
Aspis ait Philarchus ad mensam ęgyptii cuiusdam alebatur assidue: ea enixa est catulos: quorum ab uno hospitis filius interemptus est ea reuersa ad consuetudinem cibi:ut culpam intellexit:& necem catulo intulit: nec postea intectum reuersa est:uide exemplum in capite de pecuniis in Ithacensem.
Laudantibus quibusdam coram Diogene uirum qui Diogeni erogauerat: Vrbane.Me autem ait Diogenes non laudatis:qui accipere merui.
Syloson Dario nondum Regi amiculum dono dederat sibi percharum: Nacto

impium Dario rem accedens exposuit: libenter ab illo exceptus est: oblatum'q; insuper illi ut siquid uellet confidens expeteret: is petiit ut samum sibi restituendam quæ fratris Polycratis fuerat: curaret. atq; a Dario impetrasse.

Diogenes Cynicus rogatus cur cynicus. i. canis uocaretur? Quod eis inquit blandior qui dant: in eos autem qui non dant oblatro: Malos autem mordeo.

Simonides quom ignotū quendam piectum mortuū repetisset: eum'q; humasset: haberet q; in animo nauem conscendere: moneri in somnis uisus est ne id faceret ab eo quem sepultura affecerat: Si nauigaret naufragio periturum: itaq; Simonidem redisse: periisse cæteros qui nauigassent.

Aristomenes Messenius uictis laced æmoniis. xv. uirgines abduxit: quas quom comites uellent uiolare: seruauit: occisis etiam aliquibus e comitibus sed redemptę a cognatis puellæ: quom uiderent Aristomenem cædis reum fieri: tandiu ad patriam non sunt reuersę: quandiu iudicum aduolutę genibus defensorem pudicitiæ suum absolutum cernerent.

L. Cinna quom in Augustum conspirasset. super'q; uindicta Augustus decerneret. Eius uxor Iulia Augustum monuit. ut nō animaduerteret in Cinnam uiā dicta: sed beneficiis potius illum ad se deuinciret: uocato'q; Cinna: quom insidias ab eo constructas inuenisse Augustus diceret: præteritis rebus omnibus omissis: rogauit Cinnam ut mallet in amicitia quàm in huiusmodi machinationibus perstare: ultro'q; illi non audenti consulatum petere: obtulit. amicissimum'q; deinceps ac fidelissimum habuit ex Seneca de clementia: Idem'q; in prouerbiis beneficium accipere libertatem uendere est.

Archelaus: ex Socratē ut ad se ueniret rogauit: sed dixisse Socrates traditur: nolle ad eum uenire: a quo acciperet beneficia: quod reddere illi paria non posset.

Cæsaris ueteranus causam ob uiam uicinalem quom diceret coram Cæsare. Meministi inquit imperator talum te extorsisse circa Sucronem: dicente Cæsare meminisse: Meministi inquit sub quadam arbore minimum umbræ spargente quom uelles residere feruentissimo sole: quendam ex commilitonibus penulam suam substrauisse: Et quid ni inquit meminissem quom siti confecto aquā in galea homo strenuus mihi attulisset? Potes inquit imperator agnoscere illum hominem aut galeam? Tu utiq; ait Cęsar non ille es: Merito inquit Cæsar me non agnoscis. Nam quom hoc factum est integer eram: postea ad mūdam oculus mihi effossus est: uetuit illi negocium Cæsar exhiberi: ac agellos quibus uicinalis uia causa litis fuerat militi donauit.

Socrati quom multi multa pro facultatibus offerrent: Aeschines pauper auditor nihil inquit dignum te quod dare tibi possem inuenio: itaq; dono tibi quod unum habeo meipsum. Hoc munus rogo qualecun'q; est boni consulas cogites'q; alios quom multum tibi darent: plus sibi reliquisse. cui Socrates quid ni? Tu inquit mihi magnum munus dederis: nisi forte paruo æstimas.

Beneficiorum examen ex animo ex'q; dantis iudicio trutinari Cicero & Seneca

ostendunt. Proinde Chrysippus pansienus dicebat quorundam se iudicium malle quam beneficium: & quorundam beneficium quam iudicium: malo dicebat Diui Augusti iudicium: malo claudii beneficium.

Fabius uerrucosus beneficium ab homine duro aspere datum panem lapidosum uocabat. Seneca de beneficiis nil tam charius emitur quam quod multis precibus comparatur. quare uerissimum extima quod ille comicus dixit: quid tu, nō intelligis tantum gratiæ demere: quantum more adiicis? Mar. munera qui tibi dat locupleti Gaure seniq; Si sapis & sentis hic tibi ait morere:

Archesilaus latere omni studio beneficium uolebat, aliquandoq; ad Ctesibium ægrotum ingressus: uidens inopia rerum illum laborare: plenum nummis sacculum clam eius puluino subiecit.

Aristoteles insimulatus quod improbo uiro opem tulisset: non inquit mores miseratus sum: sed hominem: Et alias insimulatus quod stipem petenti nō bono animo dedisset. non homini inquit dedi: sed humanitati.

Ennius benefacta male collocata: malefacta arbitror ait Cicer li. iii. off. Philippus in oratione contra lepidum. Nam ubi malos ait præmia sequuntur: haud facile quisquam gratuito bonus est.

Strabo ait mortales maxime deos imitari quom benefici sunt: unde prouerbium homini homo deus: Seneca li. de moribus qd est dare beneficiū? deū imitaris

Beneficii accepti nunquā oportet obliuisci. dati ꝑtinus ait Seneca li. de moribus.

Simonides apud xenophontem ait Hieroni succurrat tibi quæso quod nihil uilius emitur: quam quod præmio comparatur:

Vespasianus monentibus amicis ut a metio Pompusiano caueret: quod uulgo crederetur genesim habere imperatoriam: consulem illum fecit: spondens quā doq; beneficii memorem futurum.

Darii regis mr̄ amisso filio a fastigio tātę maiestatis in captiuitatē redacta: idulgētię uictoris Alexādri adeo debebat: ut audita Alexādri morte sibiipsi mortem consciuerit:

DE BASIATIONIBVS:

Festiuum Valerii martialis epigramma in Linum:

Bruma est & riget horridus decēber: Audes tu tn̄ osculo niuali
Oēs obuios hinc & hinc tenere: Et totā line basiare Romā:
Quid possis grauius q; serius'q; peussus facer: atq; uerberatus?
Hoc me frigore basiet nec uxor: Blādis filia nec rudis labellis:
Sed tu dulcior elegantior'q; Cuius liuida naribus caninis
Depēdet glacies: riget'q; barba: Quale forcipibus metit supinis
Tonsor Cyniphio cilix marito: Centum occurrere malo cunnilingis.
Et gallum timeo minus recentem: Quare si tibi sensus est pudor'q;
Hybernas line basiationes In mensem rogo differas Aprilem.

Oscula a uenientibus dari coepta uidentur:quia quom Romae sancitum esset ne mulieres uinum biberent:uenientes uiri propinquiq; mulieres osculabantur an temetum olerent ait Pli.Plutarch.in poblematis alias affert rationes. & in Romulo ait:ex mulieribus Troianis quae quom nauem incendissent: placandorum gratia uirorum in frótibus sunt deosculatae:natum esse ut cognati iungerent oscula. Tyberius imperator quotidiana oscula prohibuit edicto. Cato ait:id quod Pli.qui ab eo mutuatur:uino enim suetat mulieribus interdictum ut dictum est.unde arbitror factum uti:neq; cereri: neq; bonę deae uino sacrificaretur:licet Macrobius aliter dicat.

Apud Persas peculiare erat osculum dare quos uolebāt honorare.Numidę nulli mortalium osculum ferebant.

Demetrius quom Lamiam meretricem deperiret:aliquādo reuersus domum Antigonum patrem arctissimis basiis osculatus est: Antigonus igitur filii oscula taxans:Lamiam inquit o fili deosculari uideris.

Nausicaa Homerica Vlyxem monet ut ad matris genua procumbens manus deosculetur. Dextrę ait Pli.etiam religionem esse quae osculis auersa appetitur.

Catoni finito prouinciae tempore milites in itinere uestes sternebāt manusq; deosculabantur:quod non nisi imperatoribus idq; perpaucis dabatur ait Plutarch

L.DOMITII BRVSONII LVCANI FACETIARVM EXEMPLOR. Q. LIII.AD MECOENATEM

DE CONSTANTIA.

Bsoluto libro primo.Mecoenas:ad secundum transituris principium a' Constantia auspicabor:qua nihil est magno uiro aptius-nihil praestantius:& qua tu tantum polles- ut nullis fortunę irascentis ictibus-nullis rursus arridētis successibus agiteris-quin tui semper sis similis. Taceo munera-magistratus-dignitates-pro quibus homines inter se dimicant... gladiantur qua'm constanti animo abieceris - ne fidei constantiaeq; tuae tantillum deesses. Res est notissima : plurimisq; poetarum decantata poematibus-a' nobisq; non intacta.

Philoxenus poeta quom iunioris Dionysii tyranni poemata utpote indocta stomacharetur:in lapidicinas detrusus est:sed inde amicorum precibus reuocatus-ubi demum Dionysium sua carmina recitantem audiuit-surrexit- & rogatus a'Dionysio quid ita fecisset:respondit satius suauiusq; esse in lapidicinis uitam agere-quam eius audire poemata Hor.in carm. Iustum & tenacem propositi uirum.Non ciuium ardor praua iubentium:Non uultus instantis tyrāni.Mente quatit solida:neq; auster Dux inquietus Adriae:Nec fulminātis ma

gna manus Iouis: Si fractus illabatur orbis - Impauidum ferient ruinæ Cæterum Aristophanes in comẽtario Pluti ait Philoxenum ideo in uincula a Dionysio cõiectũ: quod Galatheam illius pellicem uerberauerit: cum'q; scripsisse Polyphemum Galatheam arsisse: quoniam Dionysius eẽt oculis magnis acie uero obtusa ob ebrietatem ut antea dictumest.

Lacedæmones unũ legatũ ad Demetriũ miserant regẽ: stomachato tyranno: ac uociferãte unũ ad me lacedemõii legatũ? nihil exturbatũ rñdisse: unũ ad unũ:

Asdrubalem barbarus quidam ob iram palam interfecti ab eo domini obtruncauit: comprehensus'q; a circunstantibus haud alio quam si euasisset uultu fuit. Tormentis'q; quom laceraretur eo fuit habitu oris ut superante lætitia dolores: ridentis etiam speciem præbuerit. ex Liuio lib. primo dec. tertię. Hunc fuisse Hispanum ait Iustinus li. xliiii

Agesilaus hortante quodam ac dicente ut sibi propter incertam fortunam pareret: At ego inqt me ipm sic assuefacio. ut in nulla mutatiõe quęrã mutatiõem

Manlius quom oblatum a quiritibus consulatum aduersæ oculorum ualetudinis excusatione denegaret. Instantibus cunctis: alium inquit quirites quærite ad quem hunc honorem transferatis: nam si me gerere eum cogeretis: nec ego mores uestros ferre: nec uos meum imperium perpeti poteritis.

Quom ex lycurgi legibus furta pmitterentur: solus'q; qui deprahenderetur poenas negligentiæ daret: Puer quidam uulpeculam furatus: aduenientibus qui amiserant ad quærendum: uestibus occuluit. Feram uero sæuientem ac pueri ipsius latus ad intestina usq; lacerantem: tantisper tolerauit: dum quærentes abirent: reprahensus'q; a pueris quibusdam dicentibus melius fuisse manifestare uulpeculam: quam usq; ad mortem occulere: Minime uero inquit: sed satius est immori doloribus: quam furto deprahendi.

Lysimachus Macedo quom mortem Theodoro minitatus esset: ac Theodorus uim cãtharidis illũ habere dixisset: cruci suffigere minatum irrisit. de quo Cicero li. i. tusculã. Quid Cyreneum inquit Theodorum philosophum non ignobilem: nonne miramur? cui quom lysimachus rerum potitus crucem minitaretur. Istis quæso inquit ista horribilia minitare purpuratis tuis. Theodori quidem nihil interest humi'ne an sublime putrescat.

Zeno quom in Clearchum tyrannum conspirasset: compertus comprænsus: ac tortus dixit omneis tyranni amicos in illum coniurasse: deinde quom diceret se quædam ad aurem loqui uelle: eam mordicus apprehensam non ante dimisit quam dentibus perforaret: demum pręcisam linguam inora tyranni conspuit ciues autem facto impetu in tyrannum lapidibus illum obruerunt. Valerius ait Anaxarchũ ẽt expuisse linguã in faciẽ Nicocreõtis cyprior tyrãni Zeno alius Eleates omneis cruciatus a Phalari cõstanter tulit simulatis tyrãni amicis.

Brutus Cęsaris dictatoris occisor ultimum prælium initurus: quom a quibusdã dissuaderet. Fidenter inquit descendo. Hodie. n. aut recte erit. aut nihil curabo

Aristides quom unam e filiabus Dionysio superiori matrimonio copulasse in doleret: dixisset q; se potius mortem filię imprecari: quam a tyranno detineri: re intellecta Dionysius illum morti destinat: sed interrogatus ab illo num de filiae collocatione quemadmodum prius ita nunc sentiat. Respondit rerum gestarum moesticia affici: dictorum autem nulla poenitentia detineri.

Agis a Leonida in carcerem coniectus quom multa in illum conuicia iactasset: rogatus num poeniteret rerum actarum: non poenitere respondit.

Decimus Brutus. M. Bruti patruelis quom aduersus Antonium in Hispaniam profectus totam lusitaniam subegisset excepta Cynania urbe: quae pertinaciter arma retinebat: redemptionem tentauit: sed ciues prope modum omnes uno ore Bruti legatis responderunt: se a patribus ferrum: quo urbem tuerentur: non aurum quo libertatem ab imperatore auaro emerent: relictum.

Pelopidas ab Alexandro Phęreo captus: regi nunciauit: absurdum esse miseros ciues (phęreos intelligebat) insontes occidi quotidie: sibi autem parci: quem si seruetur cognoscat ulturum: admiratus Alexander eius animi magnitudinem: loquendi q; licentiam: quidnam inquit mortem accelerat Pelopidas? tu autem dis inuisus inquit ille per quam celeriter optes.

Thebe Alexandri Phaerei uxor quom ad uisendum Pelopidam qui ab Alexandro in uinculis cogebatur descendisset ac dixisset Pelopidę: Miseret me tuae uxoris: & me respondit Pelopidas tui: quod libera quem sis Alexandrum feras.

Agis Spartanus de quo supra in carcerem q Dechas dicebatur: in quo morti addictos strangulari fuit consuetudo: a Leonida coniectus: quem lictore plorantē & circa opus titubātem aīaduertisset: omitte p me has lachrymas amice inquit fundere: sic. n. iniuste contra q; ciuitatis leges moriens lōge melior sum quam qui nup morte dānarūt: atq; hęc dicēs: ultro collū laqueo innectēdū praebuit.

Pomponius miles romanus captus a Mithridate sub Lucullo impatore: multis saucius uulneribus rogatus a Mithridate si curatus ei foret amicus: ero iquit Pōponius si tu Romāis amicus fueris: sin āt inimicus me quoq; inimicū hēbis.

Brutus uictus ab Antōio Octauio q; quem mortē sibi cōsciscere destinasset: multi q; ut fugeret suaderent: surgēs nēpe inquit fugiendū ē manibus nō pedibus.

Photione ab Atheniensibus dānato: quom uenenum alii ante sumpsissent: atq; ob id defecisset: carnifex q; negasset se aliud daturum: nisi. xii. prius dragmas acciperet: tum Photion ne morti mora fieret: quandoquidem inquit o amici nihil empta nece Athenis emori non licet: huic quaeso precium dato.

Rubrius Flauius tribunus quem Neronis iussu urgeretur ad confessionem: quibus causis ad obliuionem sacramenti processisset: Oderam te inquit: nec quisquam tibi fidelior militum fuit: dum amari meruisti. odisse coepi posquā parricida matris & uxoris: auriga: histrio & incendiarius extitisti: & quem uerianius niger: (nam huic mandatum fuerat de Rubrii morte) scrobem in proximo agro effodi iussisset: circunstantibus militibus increpans tanquam scrobē

humilem & angustam: nec hæc quidem inquit ex disciplina: admonitus fortiter prætendere ceruicem: utinam ait tu tam fortiter ferias.

Theramenes ab ephoris morti destinatus ibat ridens: roganti uero cuidam an Spartæ iura contemneret: Minime inquit: sed lætatus sum quia me oportet hanc exoluere mulctam quam neq; à quopiam petii: nec mutuo accepi.

Antipatro petente à Lacedæmoniis obsides quinquaginta Etheocles ephorus dixit se pueros quidem non daturum ne paterna priuati educatione malis moribus imbuerentur: qua carētes ne ciues quidem essent: sed senes mulieres'q; duplo si uelit plures daturum: Illi uero grauius nisi acciperet minitāti: responsum est si grauiora morte imperites: facilius moriemur.

Iphicratis leæna laudatur scortum hæc lyræ cantu familiaris Harmodio & Aristogitoni: consilia eorum de Tyrannicidio usq; ad mortem excruciata tyrannis non prodidit: quam ob rem Athenienses eam in honore uolentes habere: ne tamen scortum incolere uiderentur: animal nominis eius fecere: atq; ut intelligeretur causa honoris in opere linguam addi ab artifice uetuerunt.

Polemon Atheniensis quom eius Suram canis morsu discerperet: non expalluit quidem: tumultu'q; in ciuitate excitato percontatus quid nā illi obtigisset immobilis stetit. De constantia ęthiopum dictum est in capite de bibēdi ratione.

Marius quom uaricibus laboraret: medicum adhibuit: solutus'q; (quod nemini ante Marium contigit) crus alterum secandum præbuit neq; etiam ingemuit: sed medico uolenti alterius cruris uaricem secare: Curationem ait non esse dignam eo dolore.

Socrates morti destinatus decunctis rebus magisquàm de se defendendo cogitare uidebatur: quare Hermogenes Hipponici filius Socratis familiaris: atqui ait par erat ò Socrates de tua defensione curam habere: Nonne ait tibi uideor ò Hermogenes hoc facere: dum quemadmodum uixerim meditor? Aderat etiam Apollodorus quidam Socratis amator: ait'q; ò Socrates hoc grauissime fero quod te iniuste damnatum uideo: Socrates uero ait an tu amicissime Apollodore malles me iuste quam iniuste damnatum uidere? atq; in risum solutus est: ex xenophontis apologia apud quem plura de illo: apud ualerium quę Apollodoro respondisse ait xenophon: xantippe uxori respondisse legitur. Valerius enim multis in rebus perperam ut arbitror a cæteris differt.

Idem Socrates e carcere quom essent qui permitterent fugere noluit. Idem in bello quod ab Atheniensibus ad Potideam gestum est hyeme quamuis sæua nudis pedibus incedebat: stabat à crepusculo matutino in altiori cogitatiōe eodem inixus uestigio in meridiem usq; perseuerabat'q; ad primam facem quod milites admirati lectulum apposuere: sed statu nihil immutato perstitit in cogitatione usq; ad solem orientem: is noctem diem'q; perstabat in intuitu nihil conniuens ex Platone in Symp (nō terruerunt.

Eundem Socratem e cœna redeuntem armati facibus laruati'q; iuuenes adorti

Sulpitius asper Centurio percontanti Neroni cur in cædem suam conspirasset breuiter respondit:non aliter tot flagiciis tuis subuenire potuissem.

Granius Petronius quæstor designatus captus unà cum naue in qua uehebatur à Scipionis Pompeii soceri militibus est. Pollicenti incolumitatem Scipionis constanti animo Cæsarianos inquit milites non accipere ab aliis : sed præstare solere salutem:quo dicto se pugione confecit.

Aristides qui ob uirtutem iusti cognomentum assequutus est : quom duceretur ad supplicium apud Athenas quicunq; ei occurrebat oculos in terram deiiciebat/ingemiscebat'q; quod non in hominem iustum:sed tanquam in ipsam iusticiam animaduerteretur:inuentus est tamen qui faciem eius inspueret:nihilo magis irritatus Aristides faciem abstersit:ac subridens magistratui ait : amoue istum ne postea tam improbe obstitet.

Catilinæ potentia quam Romæ timeretur:Metellus'q; tribunus pleb.ediceret fauente Cæsare ut Pompeius cum exercitu ad urbem uocaretur.Cato intercessit uidebat enim id ad Pompeii potentiam augendam pertinere : sed super ea re quom esset postridie decernendum:atq; amici domestici'q; Catonis periculum illi timentes non cœnarent:uxor'q; atq; sorores luctu se affligerent: ipse Cato intrepidus cœnauit. Postridie uero in forum descendit : uidens'q; Castoris templum armis occupatum:omneis'q; aditus gladiatoribus teneri ipsum'q; sedentem Metellum atq; unà Cæsarem:conuersus ad amicos: o timidum inquit hominem contra unum atq; inermem tantam multitudinem armauit, atq; cum his dictis cum collega Thermo solus exceptus est.Inde se medium inter Cæsarem Metellum'q; coniecit:ut mutua illorum colloquia impediret. Vt uero minister legem manu tenens per Catonem prohibitus esset : & ipse metellus legere cœpisset:Cato librum è manibus extorsit. metelloq; uerba pronunciãti Thermus ori manum apposuit:metellus uero statim iussit armatos qui domi erãt in forum descẽdere:quo facto omnis multitudo fugit: Cato solus relictus lapidibus fustibus'q; concidebatur:nisi murena q'a Catone aliquando accusatus fuerat misertus illius toga ptexisset i Castoris'q; tẽplũ ẽt inuitũ adduxisset

Idem Cato in bello ciuili sæpe dicere solebat:se si Cæsar uicerit moriturum.si Põpeius exulaturum.

Idem Cato eodem quo repulsus est die pila lusit in comitio.

Anaxarchus philosophus captus à Nicocreonte Cypri tyranno in saxũ cõcauũ iniectus est:malleis'q; ferreis cędebatur:Sed pœnæ negligens id tandem ingeminauit:Tunde tunde Anaxarchi uasculum:nam Anaxarchũ nil teris: iubẽte uero illo pręcidi ipsius linguã:fama est pręcisam mordicus i faciẽ eius cõspuisse

Theodorus unus ex coniuratis contra Hieronymum Hieronis nepotem:detecta coniuratione:captus tortus'q; omneis cõscios celauit. Postremo omnibus cruciatus tormentis auertit à conscios in insonteis iudicium: Thrasonem'q; consilii authorem mentitur:qui statim traditur ad supplicium cum cæteris insonę

tibus & cenleiis uero nemo dum torqueretur latuit:aut fugit.

Quem Philippus persei pater in Aemathia sæuisset: Herodium'q; thessalorum principem occidisset:occidit postea generos:&q; omni familia duæ mulieres Herodii filiæ relictæ sunt singulos filios paruos habentes: Theoxena quæ omnium nuptias est aspernata: & Archo quæ Poridi gentis longe principi nupsit: plures'q; enixa partus:paruis admodum relictis obiit: Theoxena ob nepotū curam & ipsa Poridi nupsit: sed quom audissent Regis edictum de comprehendendis pueris nauem cōscenderunt nauigaturi in Euboeam: uento aduerso nihil proficiētes prope terram compulsi sunt: missus'q; a portus custodibus est lembus ad capiendos illos armatus: Poris remiges hortatus precabatur deos ut opem ferrent. At Theoxena uenenum antea paratum diluit:ferrum'q; promit:& posito in conspectu poculo strictis'q; gladiis:Mors inquit una uindicta est: Ita que quom alii ueneno: alii ferro conciderent illa uirum complexa mortis comitem sese in mare deiecit.

Cato iunior uicto Pompeio ne in manus Cæsaris deueniret lecto prius Platonis libello de anima gladio incubuit:sed quom domestici accurrerēt: atq; una filius:medici'q; uulnus alligassent:quasi seipsum increpitans Cato: quod uulnus parum profundum egisset:gratias etiam agens medicis quod uitæ eius prospicerent:quiescere uelle se dixit:solus igitur relictus uulnus manibus rumpit: uiscera lacerat:atq; ita extinguitur.

Portia eius Catonis filia audita Bruti coniugis morte:quom ferrum ablatum sibi esset:carbones ad calfaciendum ardentes petiit: quos allatos auido hausit ore præcluso'q; spiritu occubuit.

C. Mæuius Augusti centurio captus:ad Antonium'q; perductus. Interrogatus quid de eo statui deberet:Iugulari me inqt iubetquia nō salutis beneficio: nec mortis supplicio adduci possum:ut aut Cæsaris miles desinā:aut tuus eē icipiā

Fame urbe laborante annona'q; e Sicilia allata:agitatum est in senatu quantum plebi daretur. Multi uenisse tempus premendæ plebis ratiaus'q; pristinum recuocandi:& cū primis Coriolanus annonam inquit ueterem uolunt: ius pristinum reddant. Concitata plebe in Martium coriolanum a tribunis plebis dies etiam illi dicitur:cui quom patres auxilium non ferrent:agitur in exilium: ipse uero neq; casus suos deflens:neq; execrans:neq; quicquam aliud faciens conspectus est:domum'q; ueniens:nihil uxori matri'q; flentibus pectora'q; tundētibus dixit:præterquā quod æquo animo rem ferant. Ipse ad uolscos profectus:instructis copiis ad fossas ciuilias quinq; ab urbe millia passuum castris positis agrum ro:populatur. Romæ trepidatum: missi legati: dein sacerdotes allis'q; nihil proficientibus: Veturia mater uolumnia'q; uxor accedentes: uix a proposito abduxerunt.

Python Rheginus exul quom ad Dionysiū tyrānum confugisset: mētem'q; tyranni Rhegii potiundi per literas Rheginis nunciasset deprahensus ab illo

machinæ quæ pro expugnando Rhegio parata erat:alligatur: muris q; admo uetur:quo machinę in qua ciuis de patria benemeritus erat pareceret; Pythoń uero exclamans ciues hortabatur:ut tela in machinam contorquerent:sé enim esse libertatis signum.

Theramenes in carcerem coniectus triginta iussu tyrānorum uenenum missum ut sitiens ebibit:reliquum sic eiecit ut resonaret:quo sonitu reddito arridens,p pino inquit hoc populum Critię:(Is enim in eum fuerat teterrimus)nec mul to post & ipse Critias est dānatus.author Cicero li.i.tuscu.in Plutar; Apoth. falso Tectamenes:legitur in Nicia enim Theramenem uocat.

Lacedæmonius quidam cuius ne nomen quidem proditum est mortem tantope re contempsit ut quom addduceretur damnatus ab ephoris; esset q; uultu hi lari atq; lęto:dixisset q; ei quidam inimicus:contemnis ne leges lycurgi?respō derit:ego uero illi maximam gratiam habeo:qui me ea pœna mulctauit:quam sine mutuatione:sine q; uersura possum dissoluere:hęc Cicero sed is Therame nes dictus est: ut supra dictum est ex Plutar.

Pompeius e Syria Rhodum ueniens Possidonium quāuis ęgrum reuisere uo luit:data accepta q; salute quom dixisset Pompeius se grauiter ferre quod eum nō posset audire: tu uero inquit potes:neq; committam ut dolor corporis effi ciat:ut tantus uir frustra ad me uenerit: Quom uero inter narrandum quasi faces ei doloris admouerentur:sæpe dixisse:nihil agis dolor quanuis sis mole stus:nunquam te tamen esse confitebor malum.

Cn.Cornelius Lētulus in clade Cannensi tribunus militum quom equum Pau lo æmilio in saxo sedenti cruore q; oppleto offerret:tu quidem ait Paulus ma cte uirtute Corneli esto:sed caue ne frustra miserando exiguum tempus e ma nibus hostium euadendi absumas.

Scipio Pompeii socer quom nauem suam teneri ab hostibus uidisset:ferro se trā sueberauit:& quærentibus ubi imperator esset:imperator inqt bene se habet

Cæsare consulatum assequuto adiuuantibus Pompeio:& Crasso: quom omnia pro libidine gererentur: ac pauci Senatores in curiam conuenissent: Consi dius quidam natu prægrandis iccirco non uenisse senatores dixerat: quoniam illius arma milites q; pertimescerent:cui Cæsar.quid tu inquit hoc quoq; refor midans domi te non contines? at Considius senectus me facit intrepidum.

Cato iunior quom puer domum Syllæ aliquando uenisset:aspexisset q; multa clarorum uirorum capita ad Syllam deferri:Sarpedonem pædagogum roga uit:cur Syllam nemo occideret:respondente quia plus timent Syllam homi nes quām oderint:quam ob rem inquit Cato mihi gladium non dabas.ut pa triam sæuo huius dominatu liberarem?

Idem Cato quom in domo Drusi auunculi tribuni tūc plebis educaretur:ad eum q; Drusum latini de ciuitate impetranda conuenissent: a Q.Popedio latinorum principe rogatus ut socios apud auunculum adiuuaret: constanti uultu non

facturum se respondit: Iterum deinde sæpius'q3 interpellatus in proposito perstititttunc Popedius in excelsam ædium partem eleuatum abiecturum se eum inde nisi precibus obtemperaret minatus est: Nec hac re Cato puer ab incepto moueri potuit: expressa itaq3 illa uox hominum: gratulemur latini nobis hunc esse tam paruum quo senatore ne sperare quidem ciuitatem licuisset. Cæterũ Plutarchus in Catone Pompeium sylonem non popedium uocat: sed mendum in Plutarcho est.

Sylla quem post occupatam remp. senatum coegisset sententias'q3 rogaret ut Marius hostis reip. iudicaretur: nullis audentibus obuiam ire: solus Scæuola sententiam dicere noluit. Quin etiam truculentius minitanti Syllæ: licet inquit mihi agmina militum quibus curiam circumsedisti ostentes: nũquam efficies ut propter exiguum senilem'q3 sanguinem meum: Marium a quo urbs & italia conseruata est hostem iudicem.

Calanus Indus unus e magis sequutus Alexandrum: ægrotans in Perside non admisit medicorum curationem: tanquam pertesus uitæ: Alexander igitur extrui magno apparatu pyram iussit: quam quom ascendisset Calanus: conspecto exercitu membra posuit: atq3 accensa pyra semper immobilis stetit. ex Arriano: Cicero uero in tuscul. lib. ii. Calanus indus indoctus ac barbarus in radi cibus Caucasi montis sua uoluntate uiuus exustus est.

Diuus Hierony. ait Paulũ primũ heremitam iussu Decii & Valeriani expertũ pri mo ignitas sartagines: mox melle litũ sub ardẽtissimo sole ligatis post tergum manibus ut muscaꝝ aculeis impeteretur collocatũ: oĩa cõstantissime passum.

Pyrrho Heliensis tanta ulcerum sectionem ustionem'q3 tulit constantia: ut ora ne quidem contraxerit. Et supra de mario & Polemone.

Saguntini a pœnis obsessi omnia perpessi sunt ut in Romanorum fide perseue rarent: nouem q3 mensibus fame fessi: dum subsidium Ro. moratur: uersa in ra biem fide: immanem in foro excitant rogum: tum desuper opes se suos q3 ferro & igne corrumpunt.

Lygus fœmina e municipio Albintimilio quom ab Othonis militibus putantibus auꝝ cũ filio abdito abdidisse: rogaret. ubi nã filiũ occuluisset: uteꝝ oñdens hic latere rñdit: nec ullis deinde tortoribus pñ morte cõstãtiam uocis egregię

E Iudæis qui in Alexandriam fugerant omni tormentorum genere (mutauit: excruciatis nemo Cęsarem dominũ uocare uoluit. maxime uero puerilis ętaš miraculo fuit: nullis pœnis adducta ad uocandum Cæsarem dominum.

Iidem Iudęi a Romanis in Asada obsessi. ne in Romanorum manus peruenirẽt omnes sibi mortem consciuerunt.

Asinius Pollio eo die quo filium Herium amisit cœnasse in conuiuio ad Augustũ rescripsit. Eundem intra quartum diem declamasse ferunt.

Horatius puluillus tẽplum in capitolio qđ i Tarquiniis Demaratus uouerat Ioui Tarqnius uero supbus ędificauerat: quom dedicaret: tenẽti postẽ mors filii nũ

ciata ẽ audisse dissimulauit solemniaq́ pōtificalis carminis uerba cōcepit gemi tu non interrumpēte precationem ait Seneca de consolati. ad Martiam. Plutar ch. ait dixisse hoc tantum: cadauer igitur quo uultis proiicite. Illumq́ de filio rumorem per inuidiā marium Publicolæ fratrē nunciasse ut sacrū interrūperet

Bibulus quem duos filios interemptes audisset: qui toto cōsulatus sui anno ob Cæsaris collegæ inuidiam domi latuerat. postero die quā m geminum funus nu meratum est processit ad solita in publicum officia.

Caius Iulius Cæsar agens in Britānia quom audisset Iuliam filiam Pompeii uxo rem decessisse intra tertium diem munera imperatoria obiuit

Caius Caligula amisso & quem genuerat & quem adoptauerat filio: pro rostris tamen filium laudauit. flenteq́ romano populo non flexit uultum:

Pericles duobus intra quatriduum filiis optimis orbatus. in pristina constantia perstitit & concionatus est etiam.

Xenophon nunciata maioris filii morte in sacrificiis coronam deposuit. quom au tem accepisset strenue pugnantem occisum coronam resumpsit.

Quintus max. efferens filium cōsularem. L. Paulus duobus paucis diebus amissis. M. Cato mortuo prætore designato filio non luxerunt

Anaxagoras filii morte nunciata. nihil mihi inquit nouum aut inexpectatum nuncias. sciebam enim ex me natum illum esse mortalem.

Vespasianus imperator ne in metu quidem mortisq́ periculo iocis abstinuit: Nā inter cætera prodigia quom mausoleum Cęsarum repente patuisset. stellaq́ in cęlo crinita apparuisset. Alterum ad Iuliam Caluinam e gente Augusti pertine re dicebat: Alteram ad Parthorum regem: qui capillatus esset. primaq́ morbi accessione inquit puto deus fieri.

Marius quom mille Camertes qui in bello Cimbrico strenue pugnassent. ciuita te donasset. quibusdam accusantibus præter legem eum egisse. Propter strepi tum inquit armorum legem non audiuisse.

Alexandro maced. assistēte Diogeni ac dicente Ego sum Alexander magnus rex: At ego inquit ille sum Diogenes canis. Eidem Diogeni ad solem astāti quom diceret ille. pete à me quod uis: Noli inquit mihi umbram facere Exlaer: & Dio ne de regno apud quem de hoc plura

Aphricano. ii. ab hostibus domitis redeunti occurrit Carbo Tyberii in lege Agra ria complex. cumq́ interrogat quid de Gracchi nece sentiret. (quanuis esset Ty berio sororius) Iure ait cæsum uideri: Admurmurante plebe: Taceāt inquit qui bus Italia nouerca est. cri bq́ murmure non efficietis ait ut eos uerear quos al ligatos adduxi: Val. Plinius uero quos sub corona uendidi.

Pyrrhus rogauit Fabricium: ut facta cum Romanis pace. unà secum esse uellet primus amicorum ducumq́ suorum futurus: ad hęc dicitur Fabritius submis sa uoce respondisse: At ne hoc quidem tibi ò rex conducit: Illi enim qui te nunc admirantur. & colunt: si me experiantur: à me potius quàm à te regi optabunt:

Xenocratem philosophum quom Photion ex inquilinorum ordine ad ciuium nu merum redigere uellet. Nunquam inquit ille committam ut eius ciuitatis appeller ciuis, quæ ne talis fieret omni diligentia legatus elaboraui.

Gelonis principatus quom à Dionysio uetere irrideretur, ipsumque Gelona Dionysius Gelota.i. Siciliæ risum uocaret, cæteris laudantibus Dionysii dicacitatem: Dion grauiter ferens. Tu autem inquit Dionysi quom ob gelonem fidem habeas, dominaris, cui uero propter te fides habeatur futurus est nemo.

Cleantes Sositheo poeta in theatro coram se dicente quos cleantis insania uastat eodem uultu habituque perstitit.

Apollonii Tyanei constantiã Philostratus mire extollit: Interque cętera ait quom in iudicium ad Domitianum duceretur, atque ad fores prætorii quidam dixisset teõ Tyanee nudũ intrare rex iubet: Tũc apollonius intrepide ait, loturi ne an dicturi huc accedimus? Tũ ille nõ ꝑ uestibus sed ne aliqd omnino tecũ feras scriptũ. An etiã ait Apollonius ne scuticam ad hos cędendos, qui sibi tã stulte per suaserunt?

Dionysius quom iussisset in cõuiuio ut singuli in ueste purpurea saltarent: Platoque renuisset dicens, non posse uestem indui fœmineam: Aristippus sumpsit, induitque: Et quom saltare inciperet prompte audacterque dixit & inter bacchanalia pudicus non corrũpitur: Horatius Omnis Aristippũ decuit color.

Heluidius priscus à Cornelio Tacito & Iuuenale cõparaẽ Catonib. Brutisque cõ stantia.

Fabritius missus ad pyrrhum ꝑ captiuis redimendis: ab eo nunquam excussus ad pecuniam amicitię iure capiendam: retentus postridie ad uisendum elephantum nunquam antea uisum, amotis aulęis sub quibus elephas latitabat, cõspectoque supra caput eo, quoce terribilẽ trucemque emisit, tranquille cõ uersus, leniterque arridens inquit, neque heri aurũ, nec me hodie bestia promouit

Decimus Valerius quom illi iratus esset. P. Clodius qd peteti nimiũ nõ dedisset: ad Ciceronis exiliũ alludens: Quid inqẽ mihi facturus es, nisi ut Dyrachiũ eã?

DE CONVIVIIS

Cæsar Augustus quom pene nulli inuitanti denegaret, exceptus à quodã cœna satis parca: & quasi quotidiana, post exiguum epulum: ac sine ullo apparatu discedens: Vale dicenti. Hoc tantum insusurrauit. Non putabam me tibi tam familiarem.

Philippus macedo ad cœnam ab hospite inuitatus: Quom multos secum adduxisset, hospesque obid subturbatus uidereẽ ob cœnæ mediocritatẽ, festiuo commento usus est. nam amicis oĩbus nunciari iussit. ut locũ placentę relinqrẽt, quam expectãtes ex appositis nõ multũ comederũt.

Socrates quom uocasset ad cœnam diuites: & uxorem Xantippen modici puderet apparatus: Bono inqt esto aĩo: Nã siquidẽ modesti erũt, frugi mẽsam haud quaquã aspernabuntur: sin autem intemperãtes nulla nobis de hisce cura erit.

Timotheum clarum hominem & principem ciuitatis ferunt quom coenauisset apud Platonem: eo'q conuiuio admodum delectatus esset: uidisset'q eum postridie dixisse. Vestrae equidem coenae non solum in praesentia: sed etiam in postero die iucundae sunt propter parcitatem uidelicet ciborum.

Epaminundas ad coenam inuitatus quom bellariorum obsoniorum & unguentorum apparatum inuenisset euestigio abiit: dicens Ego te sacrificare non lasciuire putabam.

Menedemus philosophus ad coenam uocatus luxuriem appositorum ciborum tacitus coarguit. solas enim oliuas in cibos sumpsit.

Conuiuiorum tria genera facit: Eustathius in primo odyss. εἰλαπίνη: quod ad magnificentiam apparatur. γάμος quod solet etiam esse sumptuosius. ἔρανος ad quod qui conueniunt quod secum attulerint uescuntur Hoc postremum Hesiodus tanquam minus sumptuosum magis'q iucundum laudat: Socra. apud Pl. i symposio Ad bonorum ait bonum coenas boni hoies etiā nō inuitati accedūt

Xenophon i rep. ait adulescentibus in conuiuio satis esse si ad interrogata respondeant. apud Lacedaemonios uero ex lycurgi institutis patrium erat in conuiuiis dici quodcunq honeste in urbe quis fecerit: Apud Plut. in eodē lib. inquit Macrobius nō austeriore aliqua de re sit conuiuarū sermo: oportet enim uersari in conuiuio sermones ut castitate integros. ita appetibiles uenustate. M. Varro in lib. qui inscribitur quid uesper serus uehat: ipsum ait conuiuium constare ex rebus quatuor: si belli homunculi collecti sunt. si lectus locus. si tempus lectum si apparatus non neglectus. nec loquaces conuiuas. nec mutos esse. Illos enim in foro: hos in cubiculo esse decet: sermo uero ait non de rebus anxiis sed iucundus: & cum quadam illecebra sit: Apud Hom. conuiuae a dextra collocabantur Cyrus apud xenophontem lib. viii. a sinistra collocabat: praesertim quos magis honorare uellet. quod haec insidiis magis pateat quam dextra.

In conuiuio publico quod epulum dicebatur: non licebat esse atratos conuiuas. i. pullam uestem habentes. Et propterea Cicero taxat uatinium quod in epulo esset coenatus atratus.

Apud ueteres in conuiuiis imperatorum discincti comedebant: sed quom in Gallieni imperatoris conuiuio siue ab ipso imperatore: siue a filio Salonino balthei aurati aut stellati ablati essent. nec redderentur. factū est deinceps ut cincti discū

In conuiuiis adhiberi musicos solitos ostendit Vergilius qui in conuiuio (beret Didonis Iopam: Hom. qui In Penelopes procorum Phaemeum ponit in Alcinoi Polyphemum ut ait Macrobius licet Homer. Demodocum uocitet. In conuiuio deorum apud aethiopes Apollo cytharam pulsat: Plato in Gorgia ait in conuiuiis hanc cantilenam dici solitam: Optimum est primo bene ualere: secundo formosum esse Tertio diuitias nulla fraude partas habere: Apud graecos in conuiuiis lyra circunferebatur: Vnde Themistocles quod musicā nescierit habitus est indoctior. dabatur tamē prius ramus myrteus illi qui cātaturus esset.

Apud Ro.mos fuit seniores e conuiuio à iunioribus domum reduci: eumq; mo rem à Lacedæmoniis mutuatos.

Conuiuium solemne maiores constituerunt:idq; charistia appellarunt:cui preter cognatos & affines nemo interponebatur:ut siqua inter necessarios querela in tercessisset inter sacra mensę & animorum hilaritatem deponeretur. Pla.de legibus admonet in cõuiuium nuptiale adhiberi tantum quinq; amicos & quinque amicas ex latere paterno:Ex cognatis totidem.

Claudius cõuiuia & ampla & assidua agitauit. Conuiuatus super emissarium Fucini pene summersus est:quom emissa impetu aqua redundasset.

Augustus conuiuia serius inibat:& maturius relinquebat: quom conuiuę cœnare prius quam ille inciperent:& permanerent digresso eo.

C.Caligula portentosissima ciborum cœnarumq; genera commentus est:precio sissimas margaritas aceto liquefactas sorbens:conuiuis ex auro panes & obsonia apponens dictitans aut frugi hominem esse oportere:aut cæsarem.

Clodius tragœdi Esopi filius ut quid saperet margaritæ in palato experiretur singulos uniones conuiuis sorbendos dedit.

Alexander uero seuerus quom inter suos cõuiuaretur aut Vlpianum aut doctos aliquos adhibebat:Hadrianus conuiuiis amicorum intererat.

Heliogabalus imperator sexcentorum strutionum capita una cœna multis mensis ad edenda cerebella apposuit:& conuiuium inquo essent uiginti duo fercula ingentium epularum Celebrauit & conuiuium tale ut apud amicos singulos singuli missus appararentur:& quom alter maneret in capitolio alter in palatio alter super aggerem alter in Cælio alter trans tyberim:& ut quisq; mansisset tamen per ordinem in eorum domibus singula fercula ederentur: ireturq; ad omnium domos:Sic unum conuiuium uix toto die finitum est.quom & lauarent per singula fercula & mulieribus uterentur:Sybariticum missum semp habuit ex oleo & garo:quem quo anno Sybaritæ repperrerunt perierunt.

Vitellius a fratre cœnam in qua duo lectissimorum piscium millia:septem auium fuerunt acceptam apposita cœna quam clypeum Mineruæ appellauit superauit.in hac scarorum iecinorum fasianorum:& pauonum cerebella linguas Phoenicopteri murenas:lactes a parthia usq; fretoq; hispanię per nauarchos ac triremes petitas commiscuit.

Verus imperator inconuiuio donauit conuiuis pueros decoros: ministros item structores: & lances singulis quibusq;:Item uiua animalia uel cicurum uel ferarum: Item calices singulis per singulas potiones: murrhinos & chrystalinos Alexandrinos:item aurea argentea gemmataq; pocula coronas etiam lemniscis aureis interpositis:Item uasa aurea cum unguentis ad speciem alabastrorũ Item uehicula cum mulabus ac mulionibus cum iuncturis argenteis:ut ita de conuiuio redirent:Omne autem conuiuium ęstimatum sexagies centenis milibus sestertiorum.fuerunt autem in eo conuiuæ.xii.

Tyberius imperator in conuiuio uoluit ut puellis nudis ministrantibus cœnaret
Lindium couiuiũ dici potest inquo conuicia iactantur:tractum'a lindo Rhodi op pido:inquo Herculis sacra maledictis & execratione celebrãtur:ea'q; p uiolatis habent: siquando inter solemneis ritus uel imprudenti exciderit alicui uerbum bonum:cuius rei hęc est ratio:Hercules quom eo delatus esset:fame laborans: ab aratore ibi arante petiit:ut sibi unum uenderet bouem:negante illo· quoniã omnis uiuendi ratio in illis duobus bobus ab aratore collocabatur· Hercules utrumq; sustulit. Infœlix ille impar uiribus· ad maledicta confugit:plurimis'q; conuiciis herculem insectatus est: quod homini eleganti & urbano gratissimũ fuit:nam dum comitibus epulas apparat: dum'q; alienos boues deuorat illum sibi amarissime conuiciantem cum risu & cachinnis audiebat:

Vrbanum Valerii Martialis in Conuiuatorẽ auarum.

Bis tibi triceni fuimus mancine uocati. Et positum est nobis nil here pter aprũ:
Nõ quę de tardis seruanř uitibus uuæ: Dulcibus aut certãt q̃ melimella fauis:
Nõ pyra·quę lẽta pẽdẽt religata genista:Aut imitata breuis punica mala rosas
Rustica lactantes nec misit fiscina metas: Nec de picenis uenit oliua cadis.
Nudus aper.sed et hic minimus·q̃lis q; necari: A nõ armato pomilione potest:
Et nihil inde datũ ẽ·tm̃ spectauimus oẽs:Poneř aprũ nobis sic & harena solet:
Ponatur tibi nullus ap post talia facta: Sed tu ponaris cui Caridemus apro.

Paulus Aemilius admirantibus græcis quod in magno splendido'q; apparatu curiosus esset:dicere solebat:eiusdem esse animi.&aciem &conuiuiũ bene strue re:illam ut formidolosus hostibus:hoc ut amicis gratus esset.
Phauorinus in oratione:cœnam lautam esse ait:ut quom libentissime edas : tum auferatur:& alia esca succenturietur:nec ullam autem pter ficedulam totam co messe oportere:sordere'q; couiuiũ nisi conuiuæ saturi fiant auium clunieulis:
Zeno philosophus rogatus cur in conuiuio hilaris fieret : quom alioqui seuerus esset:urbane & lupini inquit quom sint amari perfusi tamen aqua dulcescunt.
Timon Atheniensis adeo usq; hominum congressus uitabat ut quom aliquãdo esset cum Apemmato sui simili cœnaturus:diceret'q; Apemmatus· Pulcherri mum o Timon nostrum conuiuium est:respondit ita si tu non adesses.
Eques quidam quom in spectaculis biberet :increpitus ab augusto per nuncium dicente·se si prandere uellet domum irẽ·equitis carpens importunitatem:urba ne eques tu inquit non times ne locum perdas
Theophrastus ei qui incouiuio penitus tacebat:siquidem imperitus es:prudenter facis:si uero peritus stolide.

Festiuum Valerii Mar.In conuiuam gulosum epigramma.

Quicquid ponitur hinc & inde uerris: Mammas suminis : imbriceẽ q; porci:
Communem'q; duobus Atagenam Mullum dimidium·lupum'q; totum
Murenę'q; latus femur'q; pulli: Stillantem'q; alica sua palumbum:
Hæc quom cõdita sint madente mappa. Traduntur puero domum ferenda

Nos occumbimus ociosa turba: Vllus si pudor est repone coenam:
Ctas te Ceciliane non uocaui.

M. Varro in lib. qui scribitur quid serus uesper ferat disserit de apto conuiuarum numero Dicit autem conuiuarum numerum incipere oportere à gratiarum nu mero, pgredi'q ad musarum.i.proficisci a tribus & cōcludi intra nouē: nec plures nouem fore:nec tribus pauciores. Capitolinus autem in uero ait quom sit no-uissimum dictum de numero conuiuarum, septem conuiuium, nouē uero cōuitiū.

Homerus dorsum suillū laudat:& Demodoco musico datū & ulixi ab Eumæo su

P randiū caninū id dicit in quo uinū nō est:quia uino canes nō utantur. (bulco.

I ncēdio inter epulas nominato, aquam submensa profundi abhominamur:R e cedente aliquo ab epulis simul uerri solum:aut bibente conuiua mensam uel re positorium tolli in au'picatissimum iudicatur:Nam sternutamento reuocari fer culum mensam'ue:si non postea gustetur aliquid inter dira habetur:Q uin & repente conticescere conuiuium adnotatum est:Cibus etiam e manu prolapsus reddebatur:atq per mensas uetabantur mundiciarum causa deflare: ex Pli:

V erbenaca quam legatos ad hostes ferre consuetum est: & qua iouis mensa uer-ritur domus purgantur lustranturq;aiunt si aqua spargitur triclin.ū:qua ma duerit lætiores conuictus fieri.

S ocratem Aristodemus & lotum & calceis pedes (quæ raro faciebat) indutū offē disse dicitur:eum'q interrogasse quamobrem ita ornatus accederet.cui respon-disse Socratem se promisisse ad coenam Agathonis ad quam ab eo fuerat inui-tatus iturum.atq ea causa se ornasse:ut pulcher ad pulchrū accederet.Ex Apol-lodoro apud Plato.in symposio:

DE CALLIDITATE ET PRVDENTIA

Icinius Augusti libertus inchoāti opera patrono: quem magnas pecunias conferre soleret: centum promisit Augusto per libellū: in quo uirgulæ super inductæ pars ultra pecuniæ defectionem p tendebatur:uacante infra loco:Cæsar occasione usus pro priori al terum centies sua manu iunxit, spatio diligēter expleto:& affecta-ta similitudine:geminatam accepit summam:dissimulante liberto qui postea coepto alio opere: leniter factum suum Cæsari obiecit:libello tali da to:Confero tibi domine ad noui operis impensas quod uidebitur.

C. Marii filius Marius syllæ gladios fugiens:ad soceri sui Mutii rura peruenit:inse quentibus eo usq syllanis:hi quibus mutii agrorum esset cura: re cognita ma-rium in curru fabas portante occuluerunt:Per medios'q hostes curru in urbē delatus domū uxoris uenit. sumptis'q necessariis nauē ingressus:libyā traiecit.

A ugusto e palacio descendenti solebat epigramma græculus ferre. Id quom fru-stra sæpe fecisset:iterum'q atq iterum facturum Augustus uidisset:breue græ

cum:& ipse exarauit epigramma:pergenti'q; ad se obuiam misit. Ille legẽdo laudare: mirari tam uoce quàm uultu:quom'q; ad sellam accessisset:demissa in fundam pauperem manu paucos denarios protulit: Quos principi daret: adiecto hoc sermone μὴ κατὰ τὴν τύχην σοὶ σέβαστε εἰ πλέον ἐδίδουν. idest non secundum fortunam tuam Auguste:si plus haberem plus darem. Secuto omnium risu dispensatorem Cæsar uocauit: & sestertia centum millia græculo numerari iussit.

Dionysius senior Dicente quodam peregrino se uelle ostendere quemadmodum insidianteis cognosceret:priuatim'q; uelle ob id loqui secum:priuatim loqui passus est:loquenti'q; clam illi talentum'q; petenti:ut isidiarum indicia audisse uideretur numerari iussit.

Augustus Pacuuio tauro congiarium petenti ac dicẽti uulgo homines loqui nõ paruam à te pecuniam mihi datam:retrusit scomma At tu inquit noli credere:

Idem Augu. alium præfectum equitum summotum:& insuper salariũ postulantem dicentem'q;. Non lucri causa dari hoc mihi rogo:sed ut iudicio tuo munus uidear impetrasse:& ita officium deposuisse. Pari scommate usus: Tu te inquit accepisse apud omneis affirma:& ego dedisse me non negabo.

Vespasianus imperator quom quidam e charis ministris munus ab eo pro quodam quem fratrem esse assimulauerat peteret:rem distulit, donec ab eo p quo petebatur pecuniam extorqueret. quam cum ministro fuerat pactus: Qua accepta interpellanti ministro. urbane Alium ait tibi quære fratrem hic quem tuum putas meus est.

Tremellius cum omni familia seruis q; uillicabatur: Eius serui uicini scrofam aberrantem occiderunt:faciente'q; uicino inquisitionem: Scrofæ cadauer sub centonibus collocat. super quos uxor cubabat:Quom ego uentum est ad cubiculum sacramenti uerba concipit:nullam esse in uilla sua scrofam, nisi illam quæ in cẽtonibus iaceret. lectulum'q; in qua uxor iacebat ostendit. atq; his scommatibus uicinum elusit cognomentum'q; scrofę postea sibi inditum.

Carbo syllæ inimicus quom contra Vulpem atq; Leonem Syllæ animum incolentes bellum gerere diceret. Maior inquit mihi mœror ex Vulpe quam ex leone infertur.

Q. Fabius labeo uicto Antiocho Rege inter cæteras fœderum conditiones pactus est:ut dimidiam nauium partem ab Antiocho acciperet. cõcessis pactis medias omneis dissecuit:tota'q; classe priuauit.

Idem Fabius uel siquis fuerit inquit Cicero datus arbiter Nolanis & Neapolitanis à senatu de agris terminandis. quom ad locum uenisset:utriq; separatim collocutus est ne cupide quid agerent:ac potius regredi quam pregredi mallent: Id quom utrique fecissent. aliquantulum agri quod in medio relictum est populo Romano adiudicauit.

Torannius. M: Antonio iam triumuiro eximios forma pueros. alterũ in Asia ge-

nitum. Alterum trans alpeis ut geminos uendidit: tanta erat similitudo. Postea quàm detecta fraus sermone puerorum est a furente increpitus Antonio inter alia magnitudinem precii requirente (nam .cc. erat mercatus sestertiis) respodit ob id ipsum se tanti uendidisse, quoniam non esset tam mira similitudo in ullis eodem modo editis.

Photion quom nullo posset modo Athenienses a bello contra Bœotios suscipie do illis damnosissimo deducere. Iubet ut statim dimissa cōtione armati afforēt omnes qui itra septuagesimum annum pubertatem'q3 essent sumpto quinque dierum commeatu: Illi ęgreferentes ætate confectos adduci photionem incusabant: sed ille quid hoc ait intemperiei est? Quid nam uobis iniuriæ facio si & ipse octogenarius in armis adero? atq3 ita illos ad quietem traduxit.

Alexander Macedo quom eum qui sibi porta egresso prius occurreret interfici iuberet ex oraculo (sic enim Persas uincere posset) asinarium forte ante omneis obuiam factum ad pœnas arripi imperauit: Eo'q3 quęrente cur ad mortem adduceretur: atq3 ille ex oraculo monitum diceret ut quem primo inuenisset occideret: alium inquit asinarius o rex morti sors destinat: nam asinus quem ante me agebā prior occurrit. Delectatus Alexander asinū incolumi agasone immolauit

Darius quom Persidem magorum dominatu oppressam liberasset: pactus cum consortibus eius operis eum esse futurum regem: cuius equus in loco costituto prior mane hinnitum ederet: quom ad locum uētum est: siue quia equiso admotam manum in equæ uuluam equi Darii naribus apposuerit: siue quod noctu equam equū'q3 Darii eo adduxisset: illius equus prior hinnitū edidit: Darius'q3 a complicibus rex est salutatus.

Alexander Macedo urbē Anaximenis sui præceptoris Lampsacū euertere quom statuisset: summo'q3 studio ad eam ferretur: uiso Anaximene qui ultra muros ꝓcesserat (quia manifestum erat futurum ut preces suas iræ eius opponeret) ante quam quippiam ille dixisset: Iurauit Alexander non facturum se quod peteret: Tunc Anaximenes peto inquit ut lampsacum diruas. atq3 ita parsum est urbi. Valer. id ait. apud alios Aristotelē nō Anaximenē id fecisse cōperio in stagyra.

Hospites duo quom apud muliercula pecuniā deposuissent. ea lege ut utriq3 unà peterent. itericcto tempore alius ex iis mortuū socium assimulans. omnē a mu liercula abduxit pecuniam: Quom uero post dies paucos. alter qui mortuus dictus erat superueniret: partem'q3 sibi debitam pecuniæ exposceret: mulier laqueo uitā finire cogitabat. Demosthenes igit mulierculę patronus illius & dāno & dolori cōsuluit: petēti enim ait alterū (ut pactum erat) sociū una adducat

Atheniensis quidā capitali crimine accusatus. dicturus causam. maximū magistratum petere cœpit: repulsus atq3 exsibilatus ab uniuerso comitio: quom ad capitalem pœnā uocaretur. cōmiserata plebs hoīs repulsam discrimine liberauit.

Tusculani quom sæpius rebellassent: uenienti. M. Marcello ad expugnationem sū instructo exercitu obuiam togati processerunt: commeatus'q3 & cętera mu-

nia prestantes·armatum'q; in urbem intrare perpessi·fiducia liberati sunt:

A cidinus Lucius'q; Manlius cõsulatum petebant:Scipio maluginensis Adetinũ consulem ex tribu sua pronunciauit· Prætore uero dicente· dic de Lucio Manlio urbane uirum bonum ait egregium'q; ciuem esse arbitror· tacuit'q; de consule creando.

P omponius in Antoniana proscriptione in pretoris formam se ipsum adornauit seruos'q; in ministrorum morem·ciuitatem ut p̃tor lictoribus stipatus pertrãsiuit seruis circunstantibus occulentibus'q; ne ab ullo dignosci posset·Demum iuxta portas publicos currus ascendens·peragrata Italia cunctis illum suscipiẽtibus ut prætorem a triumuiris missum ad inducias incundas cum Pompeio: publica etiam triremi ad illum pertransiit.

A puleius & Aruntius in eadem proscriptione ductores militum se esse simulantes seruos'q; militaribus instruentes armis:ad portas ueluti proscriptos insequẽtes properarunt:reliquo itinere carceratos soluentes & qui occurrerent colligentes non mediocres copias cõpararunt:Postremo classe delati·alter ad Brutum.Alter ad Pompeium uenit.

M:Volusius ædilis proscriptus a sacerdote Isidis stolã accipiens uestẽ'q;:ad pedes usq; induẽs·canẽ capiti imposuit·eo'q; modo sacra peragẽs:ad Pompeiũ puenit

A ntiochus quom intercepisset calones e Sueda Castello Cappadociæ frumentatum euntes·illis occisis milites pro calonibus supposuit· qui recepti a custodibus arcem inuaserunt.

S emiramis in expeditione contra indos ut eos pterrefaceret elephantorum aspectu·quos non putabãt esse alibi;quã apud se·multorum boum coria in elephãti formã cõsui fœno'q; impleri:intus'q; camelum ac supra equitẽ collocari iussit

A nnibal in bello contra Ponticos in lagenas fictiles omne serpentium genus condidit·in medio'q; bello in hostium naues iniicit.Id primum põticis ridiculũ uisum est fictilibus dimicare:sed ubi serpentibus repleri naues cœpere·ancipiti periculo circunuenti hosti uictoriam cessere.

S cipio superior quom in Africam traiecturus esset: atq; ei opus trecenti equites essent:uocatis Siculis nobilissimis iuuenibus trecentum·iubet totidem equos comparare sibi·ut usui bello esse possent·illis igitur militiam molesteferẽtibus Scipio proposuit qui nollent accedere ut equos traderent·tradentibus libenti animo omnibus·equitum numerum citra tyrannidem adimpleuit.

T ullus Volscorum dux detractantibus bellum·pacem'q; potius optantibus uolsciis:ut illorum alios in Ro:incitaret:eos qui spectandorum gra ludorum Romã cõuenerãt in suspicionẽ senatus adduxit:Pulsi itaq; oẽs ante noctẽ·in Romanos in

D atames Camissaris filius & Scythissæ:Artoxerxis dux·quom Metrocitãturbarzanem socium ad hosteis confugisse accepisset· ueritus si in turbam exisset ab homine tam necessario relictum·futurum·ut cæteri consilium sequerentur In uulgus edit suo iussu Metrobarzanem profectum p pfuga·quo faciliusre

ceptus hostes interficeret: Quare non par esset eum relinqui sed omnes confestim sequi: quod si animo strenuo fecerint, futurum ut aduersarii cederent: Hac re probata exercitum adducit: Metrobarzanem persequitur. Pisidæ noua re cō moti in opinionem adducuntur: perfugas mala fide composito'q fecisse ut recepti essent maiori calamitati. Primum eos adoriuntur: Illi quom quid agerent: aut quare id fieret ignorarent: coacti sunt cum eis adquos transierant manum conserere, abiis'q stare quos reliq̄rant, quibus quom neutri parcerent celeriter sunt concisi: Reliquos Pisidas resistentes Datames inuadit, castra hostium capit. Cæterum hic Datames quamuis astucia rebus'q bellicis præstaret: captus est à mithridate simulata amicitia. Vt in capite de dolis dicetur.

Adulescentuli quidam hostium aduentu perterriti, quom ad thebanos transituri locum extra urbem editum cœpissent: Agesilaus pniciosissimum esse iudicans si animaduersum esset quenquā ad hostem transfugere: cum suis conuenit: atq̄ si bono animo fecissent laudauit consilum eorum qui eum locum ocupassent & se id fieri debere aladuertisse: adulescentulos'q simulata laudatione recupauit

Eumenes bellum contra Antigonum gerens quom essent totis castris epistolæ abiectę quibus iis qui Eumenis caput ad Antigonum detulissent magna præmia proponebantur: conuocatis ad concionem militibus, primo agit gratias, quod spem cruenti prę mii fidei sacramento anteponerent: tum callide mentitur epistolas à se confictas ad experiendos suorum animos.

Postq̄ inter Megarenses Athenienses'q de salamine insula diu ad interitum'q p̄pe dimicatum est, post multas clades capitale erat Athenis: siquis legem de uindicanda insula tulisset: Sollicitus ergo Solon ne aut tacendo parum reip. consuleret: aut cēsendo periculum sibi afferret, subitam dementiam simulat, Deformis habitu: more uecordium in medium euolat: facto'q hominum concursu quo magis dissimularet: insolitis sibi uersibus suadere populo cœpit: quod uerebatur: omnium'q animos ita cœpit ut extemplo bellum aduersus Megarenses decerneretur.

Bello inter Lacedæmonios Athenienses'q existente: Lacedęmonii ut periclem Atheniensibus suspectum redderent: Illius agros in cæterorum uastatione intactos reliquerunt quod antea ita futurum Pericles prędixerat. Sed ad inuidiam declinandam agros ipsos dono dedit reip.

Annibal ut Fabium ro.po. redderet suspectum: uastatis cęteris: illius agris pepercit: sed is statim agros ro.po. uendidit.

Martius Coriolanus dum patriæ bellum infert prędam'q cum sociis Volscis abigit nobilium agris: quom pauperū deuastasset: pepercit: ut iurgia suspitiones'q inter patres plebem'q oritentur.

Annibal bello nauali à Iulio uictus priusquā nuncius carthaginē deferretur: unū misit ex amicis qui diceret Num Annibal esset bello nauali conflicturus assentientibus omnibus: cōflixit inquit: & superatus est. Val. Pli. hūc gisgonē uocat.

Medeā quom Peliam uellet ulcisci pollicita est illum i iuuētam restituturā:quod quom in se primo ex peliæ iussu esset expertaq; anu in iuuenem reddita esset iussit filiabus Peliæ:uti Medeæ in omnibus parerent: Dormientem igitur patrem ut in iuuentam restituerent medeæ iussu dilaniant:in'q; cacabos coquendum ponunt:atq; ita conficiendum curauit.

Occiso marcello Crispinus collega proximas ciuitates de morte illius certiores reddit:ac simul scribit Annibalem nactum etiam Marcelli annulum:ut siquid ab illo scriberetur:fidem non haberent. Vix bene nuntius Salapiam attigerat quom ab Annibale allatæ sunt marcelli nomine literæ:se nocte quę diem illū sequutura esset Salapiam uenturum.

Casilini pręsidium ab Annibale obsidione cinctum:longa fame domitum muribus etiam ac pellibus'e scutis detractis ad cibos assumptis:quom hostes quicquid herbidi terreni extra murum esset arassent:raparum semen iniecit. Tū Annibal Eo'ne usq; dum rapæ nascuntur ad Casilinū sessurus sum? exclamat: Et quorum nullā ante pactionē admiserat: Tum demū secū agi passus est de redēptione liberorū capitū:huic Casilino antea'a Graccho prospectū fuerat missis doliis per Vulturnum tritico refertis quod postq̄ ab hoste cognitū est cessauit.

Alyatte Prienem Biantis patriā obsidente:Biantē ex industria duos saginasse mulos:eos'q; i castra'hostium impulisse:eis cōspectis regē obstupuisse : quod bruta quoq; largas obsessoꝝ copias præferrent:cogitantē'q; de soluenda obsidione explorādi gratia in urbem dimisisse:Biantem consilio regis explorato magnos harenæ cumulos tritico operuisse:homini'q; ostendisse:pacem'q; percussam.

Romani in obsidione arcis capitolinæ fessi rerum'e lacte mulierum emulcto casei massam compactam in gallos senones iniecerunt:desperati galli de uictoria pacem percusserunt.

Assyrii in Darium rebellantes quom Babylonē occupassent:æstuante Dario. Zopyrus uerberibus toto corpore se sinit lacerari:babylonē'q; pro transfuga proficiscitur: Vbi corpus laniatū ostendēs:regis crudelitatē conqueritur:hortatur'q; bellum suscipiant:quod quom illi fecissent:Zopyrum'q; copiis pręfecissent:Secūda ꝑlia semel atq; iterū ex consulto persis cedentibus fecit cum parua manu: Ad postremum uniuersum sibi creditum exercitum regi prodidit.

Sextus Tarquinius assimulato ad Gabios transfugio:principatum adeptus:summotis ex patris monitu Gabiorum proceribus:urbem prodidit:id etiam fecisse Thrasybulum misso nuntio'a periandro:monuit enim succisis spicis altissimis primores ē medio tolli:quemadmodum Tarqnius papaueribus decussis:Sed hic sextus dum Petronii Antistii seruos corrūpit : qui literas'a patre simulatas domi reponerent:in concionem lachrymabundus accessit conquerens insidias sibi construi ab illis:in quorum fidem se dedisset. Turbata plebs authorem ad pœnas reposcit:Ille igitur Petroniū insimulat:atq; compertis ex inquisitione literis'a patre falsis atq; a scriba lectis:'a turbata plebe lapidibus obruitur.

Seruio Tullio regnante bos miranda specie magnitudine'que in Sabinis orta ē consulti uates cecinere cuius ciuitatis eam ciues immolassent Dianæ ibi fore imperium: Id carmen ad antistitem Dianæ auentinæ peruenit: Sabinus ut primū apta sacrificio dies uisa est: bouem Romam deducit anteq; aram Dianæ statuit: Ibi antistes ro. religionem Sabino intulit: ne prius uictimam cæderet: qu'am se pximi amnis aqua abluisset: Illo'q; alueū tyberis petente uaccā ipse immolauit

Phalantus Partheniorū qui Tarentum occuparunt incolis pulsis dux p seditionem in exilium actus Brundusium se contulit quo expulsi sedibus suis ueteres Tarentini concesserant: moriens persuadet uti ossa postremas'q; reliquias conterant tacite'q; spargi in foro tarentino curent (hec enim modo recuperare patriam posse ex oraculo Appollinis ait) sed oraculi diuersa fuerat sententia. Id quom fecissent illi possessio tarentina partheniis in æternum fundata est.

Histięus susius quom cupet Aristagorā'a rege Artapherne deficere, atq; uereretur per literas rem indicare, fidelissimi'e seruis caput erasit literas q; impressit: & hominem retinens quoad capilli refruticarent: Vbi illi renati sunt: raptim dimisit miletum nil aliud mandans nisi ut quom miletum peruenisset: Iuberet Aristagoram eraso capite inspicere. Ea uero stigmata defectionem significabant.

Lacones ueteres occultandarum gratia literarum ad imperatores duos surculos teretes adhibebant quorum alterum præbebant imperatori altero apud se relicto. Siquid occulti scribere uolebant Loro surculum inuoluebant literas deinde per transuersas iuncturarū oras scribebant: atq; ita lorum explicatū mittebant quod pari surculo inuoluebant impatores: atq; ita literas legebāt: quod in alio surculo non poterat fieri commissuris literarum nō adaptatis Hanc scribendi inuentionem scytalam laconicam uocabant ex Gell. qui etiam ait in Cæsaris epistolis literas sine syllabarum coagmentatione fuisse.

Tithymalli lacte siquis corpus scribat quom maruerit si cinis inspargat apparet

Nicias in Egione sicilię urbe primar us diu quom luctatus esset ne Egio (literas nes ad Annibalem inclinarēt: atq; illi Niciam comprendere temptassent simulato materarum dearum furore quas deue uerat concidit: quem'q; animaduertisset theatrum illo aspectu admiratum: abiecto amictu: intima abscissa tunica: seminudus in theatro furens se proripit: dicens se materarum furore concitari: Quare quom religionis gratia nemo eum attingere auderet. clam eum uxore filiis'q; ad marcellum profugit

Myniis'a Lacedęmoniis captis incarcerem q; coniectis ut de illis noctu suppliciū sumeretur (Lacedæmonii enim neminem interdiu occidebant) myniarum uxores impetrarunt ab Atheniēsibus. ut liceret ante supplicium cum uiris colloqui quo impetrato in carcerem ingressæ uestes cum uiris commutarunt: illi itaq; habitu muliebri poenas euaserūt.

Meson ut'a siculo bello Athenienses absterreret uesaniam assimulauit: quo'q; fides magis haberet facē domui ppriæ intulit: atq; ita ab instituto illos reuocauit

Ortis quibusdam contentionibus inter Masinissam:ac Carthaginēses de finibus imperii:senatus ad illas componendas Scipionem duosq́ legatos destinauit: qui cognita causa discordię:rem integrā suspensamq́ reliquerunt:ut pœni domesticiis negociis occupati:ad spem nouarum reꝝ erigere animos non possent.

Caeinati gens supra Tegenium amnem: incolentes antra ad boream uersa inuincibilia quom ad illa se recepissent:Sertorius iussit milites puluerulentam cinerosamq́ terram(talis enim illic tellus est)fodere·contraq́ ipsum montem cumulum agere:quem barbari ad oppugnationem erigi putātes deridebant:Sertorius uero postridie flante cæcia iussit militibus:ut puluerem exaggere quaterent: qui quom ad Cacinatorum antra uento deferretur eos occlusit:Tertia itaq́ die sese Sertorio dediderunt.

Pugnantibus contra Mysos ro.Chonidus centurio poculum gerens super cassidem suscitatam motu corporis flammam uelut ardenti capite fundebat: atq́ ita maximum barbaris terrorem immittebat.

Laban mandatum fuerat ut sacra erepta inq́reret:Rachel id audiēs idola in stramento cameli supposuit ubi sedens mēstruā purgatiōem causans à laban nō tāgit.

Tito Solomonis templum obsidente:puer sitiens'a Romanis custodibus pacem petebat:sitimq́ fatebatur:sed ubi illi tam ætatis:quàm necessitatis miserati dedere ei dexteram:& ipse bibit:& quam ipse secum lagenam attulerat: repletam ferens abiit ad suos.

Annibal italia pulsus in Africaq́ uictus:ad cretenses accessit:ueritusq́ ne cretenses ob auri copiam quam secum ferebat:manus illi iniicerent.Amphoras plumbo aurato refertas in templo Dianæ collocari iussit sollicitudinē de pecuniis mi ram ostendens:statuas uero æneas auro refertas iussit domum inferri.

Dido sacculos harena refertos in mare abiecit: thesaurum pro qua petebatur'a Pygmalione id esse assimulans.

Sertorius quom lusitanos cohibere non posset:ne palantes irent contra Romanos:duos equos adduci iussit: Alterum pinguem ac fortem: cuius caudam seni:alterum strigosum debilemq́ cuius caudam iuueni tradidit euellendam: Iuuenis correptis omnibus setis frustra in euellendo laborat: senex uero singulatim euellens:totam penè caudam nudat:hoc exemplo barbaros patientiores: parentioresq́ reddidit.

Vespasianus imperator mulionem in itinere suspicatus ad calceandos mulos:ideo desiliisse: ut adeunti litigatori spacium moramq́ prębereturbane quanti calce asset interrogauit:pactusq́ est lucri partem.

Heraclides lycius licet hebeti esset ingenio·sedulitate tamen magnā in literis gloriam est assequutus:sed quom aliquando opus composuisset·cui titulus esset πόνου ἐγκώμιον.i.laboris pręconium:occurrens Ptolemeus: accipiensq́ librum derasa prima litera:ὄνου ἐγκώμιον i.asini pręconium reliquit:accipe inqt & lege.

Brutus Lycios captiuos remiserat:sed illos ptinaciores factos persequutus apud

xantum obſedit:qui iuxta urbem labente flumine ſubnatantes in mœnia quæ rebant euadere:ſed Brutus retibus appoſitis in flumine atq; in his tintinnabulis pleros'q; cœpit in imis natantes.

Naſica bis conſul adeo prudentia excelluit ut corculum fuerit appellatus : Aelius ſextus ob id Catus dictus:cantatiſſimi prudentia Vlyxes & Siſyphus authore Cicerone & Homero. & ægyptii callidiſſimi:de aſtutia uero imperatorum quæ ſtratogemata appellantur uide frontinum.

Archidamus Ageſilai filius ad eum qui laudaretur quod arcadas pugna ſuperaſſet:Melius inquit fuiſſet ſi prudentia illos potius quam uiribus uiciſſemus.

Acetum in pectore habere puerbii loco Plautus dixit pro eo qd eſt callidũ eſſe.

Perdix ſi ad nidum auceps accedere cœpit,procurrit ad pedes eius fœta : prægrauem aut delumbem ſeſe ſimulãs:ſubito'q; in procurſu aut aliquo uolatu cadit fracta aut ala aut pedibus:aut procurrit iterum:iam iam præhenſurum effugiens:ſpe fruſtrãs:donec in aduerſum abducit à nidis:eadem pauore libera in ſulco reſupina gleba ac terra ſe pedibus apprœhenſa operit.

DE CONCORDIA:

PIſiſtratus Athenatũm tyrannus : quom filiis ſuis rectum dando conſilium:non obtinuiſſet aſſenſum:atq; ideo eẽt in ſimultate cũ illis:ubi hoc inimicis cauſam fuiſſe gaudii comperit:ex illa diſcordia ſperantibus in domo tyranni naſci poſſe nouitatem: uniuerſitate ciuium conuocata ait:ſuccenſuiſſe quidem ſe filiis non acquieſcẽtibus patriæ uoluntati ſed hoc ſibi poſtea uiſum paternæ aptius eſſe pietati,ut in ſententiam liberorum ipſe concederet : ſciret igitur ciuitas ſobolem regis cum patre eſſe concordem.

Demetrius Antigoni patris longe amantiſſimus:quom aliquando à uenatione rediret:ad patrem legationem audientem ſuccinctus ut erat telis acceſſit : eum'q; oſculatus prope conſedit.Diſcedentibus'q; legatis : renunciate ait Antigonus ò uiri talem amorem:animi'q; pietatem:qualem uidiſtis: ut oſtenderet concordiam patris cum filiis poteſtatum ac regum potentiæ maximum eſſe iudicium: Ouid.Et quæ non poſſunt ſingula:multa iuuant.

Scipio Aphricanus quom Numantinos ſæpe uictores fregiſſet : obſeſſos'q; tandem expugnaſſet,Tireſum principem celticum rogauit: qua de cauſa Numantia aut prius inuicta:aut poſt euerſa fuiſſet:Reſpondit Tireſus concordia uictoriam diſcordia exitium præbuit.

Lycurgus ad ciues qui ſcripſerãt quo pacto hoſtium impetum repellere poſſent: ſi pauperes ait manſeritis:& contentiones mutuas deponetis.

Concordiam Dis eſſe periucundam Homerus in Il.indicat Marte enim querente apud Iouem quod à Diomede fuerit uulneratus:torue intuẽs: Deſine inquit

aliquando me querelis tuis toties obtundere: Nam ut scias inter omneis cælites Mars mihi es maxime inuisus:quē nihil iuuat nisi rixę:nisi pugnę nisi bella
M ycipsa apud Salustium moriens filios monet ut sint concordes: concordia enī ait paruæ res crescunt:discordia maximæ dilabuntur.
H yenæ genitali & articulo spinæ cum adhærente corio asseruatis: totius domus concordiam constare ait Plinius.

DE CLIENTIBVS:

P Vblius Catienus Philotimus patronum adeo dilexit: ut hæres omnibus bonis institutus in eius rogum sese iniecerit.
Z opyrus Darii cliens:quom babylonios rebelles Dario prodidisset:ut supra dictum est:tam fuit illi charus:ut quem malum punicum aperuisset:atq; pręsens quidam rogasset: cuius nam rei tantum habere uellet numerum:respondit tot Zopyros.
C .Iulius Cęsar in Bithinia exigendę pecunię causa quę clieti debebatur accessit.
C lientes qui à romulo instituti sunt parētum loco patronos habebant: quin ad patronorum filiarum dotem contribuebant indigentibus pręsertim:pro'q; redemptione hostibus pecunias numerabant :siue ipsi patroni siue ipsorum filii capti essent: proprio'q; ære dissoluebant causas quę pecuniarum haberent æstimationē in rep.sumptibus impēdiorū participes.hęc & plura apud Dionys.
G ellius de gradibus officii ait iuxta parentes apud Ro.pupilli:post hos locū obtinebant clientes:tertium hospites.

COTVRNICVM STVDIOSOS FVISSE VETERES

C Oturnicum ad bella:adeo augustus studiosus fuit: ut Erotē qui res ęgypti curabat:quia coturnicem omneis alias pugnando superantem atq; inuictam assauerit:atq; comederit:uocatum ac iudicio confessum malo nauis affigi iusserit.
A ntonius nimium moleste tulit quod quom aut galli:aut coturnices ipsius pugnaces cum Octauii gallis coturnicibus'ue pugnarent sępe essent inferiores.
H erculi coturnicem in deliciis fuisse fabulę aiunt: cuius nidore etiam mortuus in uitam sit restitutus:Athenęus ait Herculem Iouis & Astreę filium in libyā ꝓficiscētem à Typhone fuisse interemptū:reuocatū aūt in uitā coturnicis odore admotę ab Iolao:Et ob id phœnices herculi coturnicē sacrificare: Pli.ait ueneni semē illis cibus gratissimus:quā ob rē eas dānauere mēsis simul'q; pp comitialem morbū:quem solę aīalium sentiunt pręter hoīem:alii ueratri legunt.
O uidius ecce coturnices inter sua pręlia uineūt: pugnant aūt inter se coturnices ob zelotypiam: nec sine querelis minis'q; nam non habent nisi in pugna uocem:sunt pręterea paruarum uitium unde cōquestio cum labore in uolatu ex

pressa. Socrates apud Platonē li.y. Midiā quēdam coturnicū nutritorē uocat:

DE CONSVETVDINE:

Ippocratidas quom quidam adolescens: quem amator sequebatur ei occurrisset:ac se auertisset: Cum illis inquit eūdum est:quibus eum uisus eundem seruēs colorem.

Plato quom quēdam q alea lusisset reprehēderet:atq; ille diceret quam in paruis me reprehendis. At ait est cōsuetudo nō modica:

Scythiæ quom contra medos octo & uiginti annos peregre affuissent: uxores illorū ad seruos accesserant:a' qbus arcebantur nō mediocribus copiis:cōmissa'q; sępe pugna quom scythę nihil proficerent:ex iis quidam flagellis in eos utendum censet armis omissis:consilium igitur sequuti seruos flagrorum aspectu exterritos primo congressu fugant.

Equitem Romanū Iuliū uiatorē e uocontiorum gente fœderata:in pupillaribus annis aqua subter cutem fuisse prohibitum morbo humorē naturā fecisse cōsuetudine:atq; senecta caruisse potu:id exemplum est in capite de bibēdi rōne.

Gellius cōsuetudinē rerū dominā appellat: Claudius ex cōtubernio sordidissimo rū hoīum sup ueterē segnitię notā ebrietatis quoq; & aleę ifamiā subiit. Iu. Aspice qd laciūt cōmertia:& uua q; ɔspecta liuorē ducit ab uua: Cic. i li. ii. d natu. deo;:sed assiduitate quotidiana & cōsuetudīe oculorū assuescūt aīi: Liuius li.y. d.ix. Assiduitas ī hoīum oculis minus ferēdos magnos hoīes ipa satietate facit.

Pausanias lacedæmonius dux ut primū Asię moribus se cōmiscuit:ad molitiem lapsus est.

Cretenses in acerbissima imprecatiōe in eos quos oderūt ut mala cōsuetudine delectentur precantur: Oui. siquis amas nec uis : facito cōtagia uites:

Euripedes σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ i. sapiētes tyrāni sūt cōgressu sapiētū

in Thuriis legibus charondas graueis pœnas sanxit in eos q cū malis consuetudinē iniissent.

Antistheni probro dabatur quod malis cōgrederetur:& medici inquit inter infirmos uersantur neq; tamen febricitant.

Socrates apud Plato. li. ix. Theognidis carmina cē ī hāc sniam: iis obsequere quorū magna potestas:a' bonis.n. bona pdisces:qd si malis ad hęseris qui habes mentem proculdubio perdes.

DE CALVMNIA:

Hearidas Thebanus ensem acuēs:quom rogaretur an acutus eēt urbane acutior est inquit quam calumnia.

Patacio quidam quom bonis uiris calumnias strueret: eo'q; quęstu rem augeret:tandem deprēnsus pœnas capitis dedit.

Lucullus quom a' Mithridatico bello uictor reuertisset:inimicorū calūnia triēnio tardius quam debuerat triumphauit.

Sabinus testis pductus interrogatus an accepisset a patre sestertia:dixit accepisse

sed an haberet negauit:deinde interrogatus an calumniam haberet:ipse inquit negligentiam meam nosti:an habeam nescio:accepisse me scio.

Lacon quidam aduersus quendam maledicta ex calumnia libenter admittētem a desine ait contra me aureis tuas suppeditare.

Agesilaus maiori odio calumniantes quam fures insectabatur.

Aduersus Sycophantę idest calumniatoris morsum non esse remedium ait Aristophanes in Pluto ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι συκοφάντου δήγματος φάρμακον

Charondas in legibus Thuriis latis Calumniantes deprę̄ensos myrto coronatos per totam urbem ire iubebat ignominiæ nota.

Mydius adulatorū apud Alexandrū princeps monere suos solebat:ut audacter pstringerēt:calūniādo'q; morderēt ut ēt si q morsus fuisset ulcus sanari posset calūnię tn̄ cicatrix extaret.

DE CRVDELITATE.

Tullius Cicero manu sua decretū ī Antoniū scripserat:in'q; rostris ab eodē pnūciatū est:sed ultor Antonius eodē in loco caput manus'q; Ciceronis suffigi iussit:Tradit aūt Dion Fuluiam Antonii uxorē Ciceronis in caput gremio suo repositum multa imprecatam:maledictis'q; insequutā cōspuisse:os apuisse:linguam'q; eduxisse in eam'q; aciculas infixisse:quibus ad capitis ornatum utebatur:idem etiam asserit Suidas.

Nero impator quem amicā ex duritie alui cubātē uisitaret:& illa tractās lanuginē eius (ut assolet iā grādis natu) p blandicias forte dixisset: simul hanc excepero men uolo:conuersus ad proximos confestim se positurum uelut irridens ait: præcepit'q; medicis ut largius purgarent ægram.

Vitellius impator quendā in ipsa salutatione supplicio traditū statim'q; reuocatū laudātibus cūctis eius clemētiam:ēt interfici iussit:uelle se dicēs pascere oculos Idem alterius pœnę duos filios adiecit deprecari pro patre conatos.

Philocles classis atticę pfectus:populo psuasit ut captorū in pugna hostiū dextrę manus pollicem pciderēt:ut quom hastā ferre neqrēt:remū tn̄ agitare possent

Lucius Catilina obiicienti Ciceroni incendium à se excitatum:sentio quidem ait: & si aqua illud non potero:ruina extinguam.

Vitellius de quo supra:eqtem romanum quom raperetur ad pœnam proclamātem Hæres meus es:exhiberi testamenti tabulas coegit: ut'q; legit cohęredem sibi libertum eius ascriptum:iugulari cum liberto imperauit.

Glaucus sisyphi filius & Meropes equas carne hūana alebat:ut ī hostes foriosius irruerēt:sed quom alimēta illis deessent ī funeribus Pelię ī herū morsus cōuer

Caius fimbria ī Syllanos senatum'q; debacchās, Scæuolā (cetūs dilaniatū'q; in.C.Marii funere ceu hostiā iussit iugulari: sed postquam ex uulnere audiit recreatum:ullum accusare apud po. instituit. Interrogatus quid de eo secus dicturus esset:cui pro sanctitate morum satis digna laudatio reddi non posset:respondit se obiecturum illi quod parcius corpore telum recepisset.

Vitellius idē postq̄ occisum Othonē ī cāpo Bebryaci cognouit:eoq̄ uenisset:ab horrētibus qbusdā cadauerū tabē:detestabili uoce cōfirmare ausus ē:optie olere occisum hostē & melius ciuē:sed hic tādē religatus post terga manibus iniecto ceruicibus laqueo:ueste discissa:seminudus in forū tractus ē īter ludibria:p totū sacrę uię spaciū reducta coma a capite ceu noxii solēt:qbusdā ēt cœno stercore q̄ icessentibus. Tādē apud gemonias minutissimis ictibus ex carnificatus confectus q̄ est:inde q̄ unco in tyberim tractus:

In Mariana pscriptione. Q. Ancharius Mariū in capitolio sacra facturū obseruabat:sperās in sacrificio mitē facile cōciliatum:ille ichoato sacrificio ingrediētē Anchariū:cū q̄ appellātē ab astātibus iussit īterfici:eius & Antonii oratoris capita aliorum q̄ prętorum ac consulum in foro appēsa: nulli sepulchri honos habitus:auibus & canibus lacerandi relicti sunt.

Apuleio a tribunis occiso senatus populus q̄ ro. una uoce Metellū eē reuocādū uociferaē.P. uero furius ex libertino patre natus trib. pl. audacter pstitit: nec ēt Metelli filii q̄ ob id pius dictus ē pcibus lachrymis q̄ flecti potuit: q̄uis ad pedes tribuni ēt puolueret.sequēti āno C. Cornelius tribunus funū ipm hāc ob cām ī iudiciū uocauit:Populus nō expectato rñso Furiū stati cōpnū lacerauit

Tyberius nepotes ex germāico Neronē & Drusum sustulit:qa cōpisset p illoꝝ salute uota suscepta. Neroni laqueo atq̄ unco missis:Druso adeo alimētis subtractis.ut tomētū ē culcitra tētauerit mādere:Amboꝝ sic reliqas fuisse dispersas: ut uix qñq̄ colligi possent. Idē paucis diebus quom Capas īsulā attigit:piscatori q̄ sibi secretū agēti grādē mullū inopinā ter attulerat:pfricari eodē pisce faciē iussit territus qd is a tergo īsulæ paspera & deuia repsisset ad se:gratulanti īter pœnā qd nō & locustā:quā pgrādē cœperat:obtulisset:locusta quoq̄ lacerari

Idem Rhodiēsem hospitē quē familiaribus literis romā euocabat: (os impauit:aduēisse sibi nūciatū torqri sine mora iussit:& postea occidi:ne uulgaret iniuriā

Idē Agrippinā nurū Pādatariā nulla cā relegauit: cōuiciāti illi oculū p cēturionē eruit:Rursus mori ī edia destināti p uim ore deducto īsulciri cibū iussit illi q̄ p īediā extictę īputauit:qd nō laqueo strāgulatā ī gemōias abiecerit: pq̄ tali clemētia itcpe ni decretū passus ē: quo sibi grēs ageret & capitolino Ioui ex auro donū sacraret:ex Trāq apd quē & de hoc & de aliis plura:sed breuitati cōsulēs (sūmas reꝝ attingo.

Nero imp. Ruffiū Crispinū priuignū īpuberē:qa impia ridebat in mare īmergi a piscatoribus iussit:Senecā pręceptorē falso suspectū cōiuratiōis occidit. Matrē quom plurimis modis occidere frustra tētasset:p spēm recōciliatiōis literis ad Baias ad qnquatria reuocauit:qbus pactis:ī digressu: papillas quoq̄ eius exosculatus:negociū triarchis dedit q̄ liburnicā q̄ aduecta erat ueluti fortuito cōcursu cōstringerēt:qd quom fecisset mē forte nādo euasisset:ops cōsilii L agerinū libertū cū gaudio eā saluā nūciātem cōfici iussit:atq̄ cū eo mox mr̄em:cui nullā alia ob cām iratus erat:quā qd facta dicta q̄ turpia illius (corrigeret.

Idem Romam iussit incendi:atq̄ ex turri Mecœniana igne delecta/
tus carmina concinebat:in q̄ eo incendio centum triginta duæ domus: insulæ

quatuor sex diebus arsere: septimus pausam dies dedit: sed in suburbano Platonis liberti seipsum confodit coniuratos fugiens.

Domitianus imperator inter laetitiam lenitatem q; saeuitia abutebatur: Auctorem summarum pridie quam crucifigeret in cubiculum uocauit: assidere toro iuxta coegit: hilarem q; dimisit: partibus etiam de coena dignatus.

Idem discipulum Paridis pantomimi pauperem adhuc etiam tum maxime aegrũ quod arte forma q; non absimilis magistro uideretur occidit.

Idem Flauium Sabinum alterũ e patruelibus occidit quod cum comitiorũ consularium die praeco pperam non consulem ad populũ sed impatorẽ pnũciasset

Idem Hermogenem Tharsensem propter quaidam in historia figuras occidit librariis etiam qui eam descripserant crucifixis. Metium Pomposianum quod habere imperatoriam genesim ferebatur: & quod orbem terrae in membranis depictũ & cõciões regũ ac ducũ ex T. Liuio circũferret quod q; seruis noĩa mãgonis & Annibalis ididisset cõfodit: sed ipse occisus ẽ i cubiculo Parthenii ope.

Caligula imp. in dedicatione pontis quem cõstruxit a Puteolanis molibus Baias usq; trium millium & sexcentorũ fere passuum quom multos inuitasset e litore ad se repente oẽs praecipitauit quosdam gubernacula apprehendentes contis remis q; detrusit in mare. Romae publico epulo seruũ ob detractã lectis argẽteis laminã carnifici cõfestim tradidit: ut manibus abscissis atq; ante pectus a collo pendẽtibus praecedente titulo q eãm poenae indicaret p coetũ epulantiũ circũduceret.

Idem qui saepe optauerat ut una ceruice po. Romanus esset: gladiatorio munere reductis interdum flagrãtissimo sole uelis emitti quenquam uetabat: remoto q; ordinario apparatu rabidis feris uilissimos senio confectos gladiatores pegmares patres familiarum notos: sed insignes debilitate aliqua subiiciebat ac nonnunquam horreis praeclusis populo famem induxit.

Idẽ Ptolemaeũ regis Iubae filiũ cõsobrinũ suũ: & cũ primis ipm Macronem: ipsam Enniã adiutores imperii p necessitudine meritorũ q; gr̃a cruẽta morte affecit.

Idem multos honesti ordinis bestiarum more quadrupedes cauea coercuit: aut medios serra dissecuit: sed occisus est a Chaerea Sabino q; & aliis coniuratis.

Cõmodi imp. saeuitia hos omneis lõge antecellit in deos pariter & hoĩes saeuiens. Is .n. bellonae seruiẽtes uere execari brachiũ pcepit. Isiacos uero pineis usq; ad pnicie pectus tũdere cogebat quom Anubim portarẽt. capita Isiacorũ grauiter obtũdebat ore simulachri: sacra solis Mithriaca a persarũ uocabulo nũcupata i homicidio uero polluit: quom illic aliqd ad spẽm timoris uel dici uel fingi soleat.

Idem eum qui Tranquilli librum unã caligulae cõtinentem legerat: feris obiici iussit: quia eundem diem natalis habuerat: quem & caligula: siquis se mori uel se praedixisset: hunc inuitum praecipitari iubebat.

Idem eum quem uidebat albescentes inter nigros capillos quasi uermiculos habere: sturno apposito q se uermes sectari crederet capite suppuratũ reddebat.

Idem praepinguẽ hoiem medio uentre dissecuit: ut eius intestina subito funderent

Idẽ nõnullis caedes suorũ inimicorũ uẽdidit: Cubicularios nõnullos occidit libẽtes

ſed unus ex illis cum Aelio Iẹto pręfecto & Martia concubina interfuit:q̃ eum ſtrangularunt:quom ueneno parum profeciſſent.

Seuerus imperator. Albini inimici uicti atq; occiſi corpus ante domum exponi: diuidiq; iuſſit:eorum'q; qui in bello occubuerant cadauera diſſipari.

Idem plęroſq; damnabat quod iocati eſſent. alios quod tacuiſſent.

Heliogabalus impator hũanas hoſtias cecidit: lectis ad hoc pueris nobilibus & decoris p oẽm italiã patrimis & matrimis:credo ut maior eſſet utriq; paréti do

Maximius ipator:q̃tuor milibus hoĩum occiſis ſe ſatiarĩ nõ potuit.(lor:hęc lãpri.

Dionyſius tyrãnus quom pila ludere uellet:(nã ſtudioſe id faciebat)tunicã q; po neret:adoleſcẽtulo quẽ amabat tradidiſſe gladiũ dr̃: ſed quom q̃dã familiaris iocãs dixiſſet:huic q̃dẽ uitã tuã cõmittis:arriſiſſet'q; adueſcẽs:utrũq; iuſſit iter

Theſſalonice regina Caſſandri uxor occiſa eſt ab antipatro filio:quom uitã (fici: ẽt p ubera materna deprecaretur:ſuſpecta quod poſt mortẽ mariti in diuiſione regni iter duos frẽs ppẽſior fuiſſet Alexãdro uiſa:quãuis nullũ ueſtigiũ extaret

Cylenis Thracię regina hoĩes uiuos medios ſecabat:natos paretibus epulãdos

Eucratides Bactrianorum rex quom ab india quam uicerat reuerteretur(dabat: a filio quem ſocium regni fecerat:in itinere interficitur:qui nõ diſſimulato parricidio per ſanguinem patris currum egit: & corpus abiici inſepultum iuſſit:

Gelonii iuxta Neuros ſũt:q̃ & hoſtiũ cutibus ſibi idumẽta faciũt:eq̃s'q; ſuis teg:

Hiberniæ inſulæ incolæ ſanguine interemptorum hauſto prius:uictores (mina. uultus ſuos illinũt:fas atq; nefas eodẽ aĩo ducũt:Puerpera ſi q̃n marem edidit: primos cibos gladio ĩponit mariti:in'q; eo puuli ſũmo mucrone auſpiciũ alimẽ torum leuiter infert:& gentilibus uotis optat:non aliter quam in bello & inter arma mortem oppetat.

Herodes quom ẽ medio ſuſtuliſſet omneis filios atq; tãdem in morbũ peſtilentẽ incidiſſet:ut à uermibus uiuus exagitaretur:deſperata ſalute ex oĩ iudęa nobiliores concludi iubet:deinde uocatis ad ſe Salome ſorore Alexãdro'q; marito: ſcio ait mortẽ meã feſtis gaudiis celebraturos eẽ iudęos:p'inde hos uiuos q̃ habentur in cuſtodia:occidite:ut ẽt inuita oĩs iudęa oĩs'q; domus illachrymet.

Ptolemęus quom q̃nquaginta millia iudęoꝝ pręlio occidiſſet in uictoria puinciam peragrans militibus iuſſit.ut quotquot iudęorum inuenirent dilaniarẽt in fruſta:quæ in cacabos coquenda iniicerent.

Icetes aretã Dionis uxorẽ:ſororem'q; Ariſtomachã & filiũ adhuc puerũ in mare

Cambyſes perſaꝝ rex ex leuicula cã Prexaſpis à ſecretis filiũ ut (uiuos demerſit. deĩ ẽ occidit:poſtridie'q; xii. pſas ẽ primariis necauit uiuos in capite defodiẽs.

Scythaꝝ crudelitas imenſa:q̃ quẽ primum ex hoſtibus capiũt eius ſanguinẽ potãt: quoſcũq; interemerint capita ad regem afferũt:nã pręde pticeps fit q̃ prior caput attulerit.expers alic̃ q:caput uero in orbẽ amputat circa aures: uertice'q; ſumpto excutit: Dein pellẽ detrahit:& ubi manibus ceu bouis corium mollijt:tanquam mantile poſſidet & habenis equi appendit:ſunt & multi qui conſuant & pro amiculis induantur:multi totos homines excoriates ſupra equos

circunscrant: sunt & qui caput hostis infra supcilia recisum corio bouis si pau- peres sint integant: si diuites interius inaurent atq; utantur pro poculo: quod etiam de familiaribus agunt si inter eos discordiæ intercesserunt: apud q̃ regẽ uictoria potiti sunt: Ex Herodo.li.iiii. Strabo addit solitos hospites imolare hu- manisq; carnibus uesci.

Thraces dum tonat fulgurat q; in cælum sagittas intendunt: deo minãtes: quod nullum alium deum præter suum esse arbitrantur.

Amestris xerxis uxor Bis septem illustrium persarum liberos defodit ad referen- dam pro se gratiam deo qui sub terra esse fertur.

Galatę quom de rebus magnis cõsultabãt hominem iugulabant ensecex q; illius casu membrorum q; laniatu atq; etiam ex sanguine futura cognoscebant.

Annibal quom fossam sanguie hũano plenã uidisset o formosum ait spectaculũ.

Volesus asiæ sub diuo Augusto proconsul quom.ccc. una die pcusisset incedens superbo uultu intra cadauera: o rem regiam proclamauit: quis hęc rex fecisset?

Alboinus Longobardorũ rex e craneo Cõmundi Gepidarũ regis in Pãnonia a se occisi Scytharũ more craterẽ laminis aureis circũdatum parauerat: ibiq; bibe- bat: misitq; craterẽ Rosimũdę Cõmũdi filię uxori suæ ut cũ fratre biberet: ea uero adeo excãduit ut facta ueneris ẽt suę copia Helmelchidi iuuẽi uirũ obtrũ- (cauerit.

Pythius Athys quom Xerxẽ hospitio suscepisset oĩbus filiis ad militiã uocatis unius uacationem quom petiisset: cũ xerxes medium dissecuit ut in ca pite de Aulicis abunde diximus.

Darius quom bellum Scythis intulisset: rogatus ab otoborto nobili sene ut ex tribus liberis unum saltem in solatiũ patri relinqueret: plusquam rogabat pol licitus est: omnes. n. se illi dixit remissurũ & occisos in cõspectu parẽtis abiecit.

Cõstãtinus Sextus sũpto impio adeo teter fuit atq; crudelis: ut in deliciis hũerit oculos plurimis eruere: sed illi postea ab Hyrene mr̃e q̃ filii flagitia detestabat a cõstãtinopolitanis q; agitabat: eruti sũt oculi: q̃s q; aliis ĩtulit pœnas ipe pepẽ

Ochus cognomẽto Artoxerxes Ochaxim sororẽ eandem q; socrum uiuam (dit. capite defodi iussit: patruum q; cum centum & amplius filiis nepotibus q; iacu lis confixit: fortitudinem apud persas eam esse existimans.

Domitius ænobarbus de hũanitate male audiebat: locatus igit urbane ĩ eũ ẽ. M. Crassus: mirãdũ nõ eẽ ait quod æneã barbã hẽret quom illi os ferreũ cor plũ-

Timon ẽt asper inhumanus q; quom esset: inhospitalis uocatus est. (beũ esset.

Mithridates edictũ cõtra Ro. ptulit in quo eodem die ĩsequi iussit in eos Italos q; Ephesii ẽt eos q̃ ad statuam confugerant confecerunt: Pergameni sagittis cõfi xerũt q̃ in æsculapii tẽplum se receperant: Adramitani cõprẽnsos una cũ impu beribus in mare iecerũt: Daunii pauloante a Romanis liberati a tribuẽdis tri- butis q̃ rhodiis pẽdebant: primũ raptorũ e tẽplis infanteis italorũ in conspectu matrũ necauerũt: deinde matres sup illos: postremo uiros addiderũt: Traliani Theophilũ quẽdam agrestẽ hoiem atq; ferũ conduxerunt qui in tẽplo cõgre-

gatos occideret:occisi igit̃ Ro.lxxx.mil.huiusce edicti meminit Cice:p Pōpeio
P herotima traditos sibi a Persis Barcęos:qui faciendę cędis in Archesilaum eius filium authores fuerãt:sudibus suffixit per muroꝝ ambitum: Fœminarum q̃ decisas mãmillas circa muros appẽdit:sed ea ulta Barcęos celerrime in ęgyptũ redit ac pœnas crudelitatis pependit:uiuens nanq̃ uermibus computruit.

C n.piso memoria nostra ait Seneca li.i.de ira.quom duci ad supplicium iussisset eum qui sine commilitone rediisset tanquam illum occidisset:roganti tempus ad conquirendum non dedit:damnatus extra uallum deductus est.Et iam cer uicem porrigebat:quom subito apparuit commilito : tunc Centurio supplicio præpositus condere gladium spiculatorem iubet:damnatum ad pisonem redu cit:sed iratus piso omneis treis damnauit:te inquit duci iubeo quia dãnatus es. te qa causa dãnationis fuisti:te cẽturio qa iussus occidere impatori nõ paruisti

S ylla septem millia romanorum occidi iussit:& quem in uicino ad ædem bello nae sedens exaudisset exclamationem tot millium sub gladio gementium : ex territo senatu:hoc agamus inquit.P.C.seditiosi pauculi meo iussu occidũtur.

I dem.C.Marii sitas reliquias apud anienem dissipari iussit.

C .Marius ciuili bello iratus Catulo:necessariis eius deprecantibus : non semel sed sæpe respondit moriatur.

D amasippus Syllanorum principum urbis capita hostiarum capitibus miscuit.

F laccus Numentinus pompeianarum partium amator:conclusus a Cæsare:Cæ sarianos omneis confossos muris præcipitauit:Fœminas filios q̃ qui in cõtra riis castris erant spectantibus uiris patribus q̃ occidi iussit.

C arthaginenses milites Romanos Martio certamine captos nauibus substraue runt:ut carinis elisi morerentur.

P ręter hos crudelitate infames cilices:centauri:item Bacchus uel quod olim ho mines illi sacrificabantur uel ob ebrietatem:Corsicæ insulę incolæ immanitate feras omneis superant ait Strab.apud Homer.Ody.Penelope Vlyxi ait quicũ q̃ fuerit crudelis ac solum inimicitias amplectatur : hunc & uiuum hoïes ode runt:mala q̃ imprecantur:& mortuum etiam conuiciis insectantur.

C rudelitatem precibus inerudescere ostẽdit in Hom.li.ix.Ilia.Diomedes:non fu it inquit princeps Agamemnon faciundum tibi ut ad Achillem mitteres lega tionem:ut supplicares:ut dona promitteres.Hoc enim modo hominem alioq̃ tumidum tumidiorem fecisti.

A ugusto apud Vedium Pollionem cœnãte:quom ob effractũ crystallinum ser uulus morti damnatus esset mox murenis obiiciendus:ad pedes Cæsaris con fluens puer mortis genus deprecabatur:ne uidelicet ad murenas obiiceretur: commiseratus Cæsar ac crudelitatem simul detestatus: emitti puerum impera uit.uasa q̃ eius generis confringi uniuersa mandauit : compleri q̃ etiam pisci nam inquam mergebat damnata mancipia:Ex Seneca & Plinio:Apud Sene cam Nedius corrupte legitur.

DE CASV:

PHereus iam tum deploratus a medicis uomice morbo:quom mortem in acie quæreret-uulnerato pectore medicinam inuenit ex hoste : ait Pli.in quo corrupte legitur phalereus:nam Cicero ait id accidisse Phæreo Iasoni de natura deorum:& Valerius:

Q.Maximus Fabius apud flumen Isaram prelio commisso aduersus allobrogum regem febris quartanæ morbo leuatus est.

Hercules ab Iolæ connubio reiectus Oechaliam diripuit:Iola sese e muro deiecit: sed seruata est uestium sinu uentis inflato:

Valerius Torquatus in bello cõtra Tuscos uisam Clusiam regis filiã ardẽs uxorẽ petiit:sed reiectus oppidũ diripuit:Clusia se e turri deiiciẽs eodẽ mõ quo Iole seruata est:quam quom stuprasset quanuis imperator publico decreto in Corsicam in exilium missus est:

DE CREPITANDI LICENTIA:

CLaudius imperator edictum edidit:quo uenia daretur crepitus uentris emittendi:quom periclitatum quendam præ pudore ex continentia reperisset.

Stoici dicunt crepitus eque liberos ac ructus esse oportere:ait Cicero libro nono epistolarum famil:

DE CAVSIDICIS:

MArcus Cynthius legem tulit:qua causidici munera ob agẽdam causam percipere prohibebantur:Hanc rem quom.C.Cento moleste ferret - prodiisset & ac satis contumeliose. dixisset : quid fers Cinthiole?ut emas inquit Cai si uti uelis:quasi dicat quia accipere munera gratis prohiberis:

Festiuum Vale.Martialis epig.in seipsum.

Egi Sexte tuã pactus duo millia cãm: Misisti nũmos quod mihi mille:qd est?
Narrasti nihil inqs-& a te pdita causa est:Tãto magis debes Sexte-qd erubuis

Quintilium Varum Germani rebellantes cum tribus legionibus opprimũt-occiduntq;:sed præcipue in patronos causarum sæuitum est : quom aliis oculos foderent-aliis manus amputarent-uni lingua recisa est - quam in manu tenens barbarus:tandem inquit uipera sibilare desiste:

Claudius iussit ut sine patrono uitæ ipse sue rationem redderet unusquisq;:Columella in libri primi prefatiõe ait sine ludricis artibus atq; sine causidicis olim satis fœlices fuerunt futuræq; sunt urbes.

Lampridius in Diadumeni uita ait : solent deinde pueri pileo insigniri naturali

quod obstetrices rapiunt: & aduocatis etedulis uendunt: siqdem causidici hoc iuuari dicantur sed plura in capite de patronis.

DE CONFESSIONE:

Ysander in Samothracia oraculum petens iussus a sacerdote dicere quid teterrimum in uita egisset: ipse quoq; sacerdotem rogauit, utrum iussu suo an deorum facere oporteret: at illo dicēte deorum: tu igitur inquit mihi concede, ac illis si percontentur: dicā.

Stagerius quidam quom eius scelera testibus non potuissent deprehendi, confessus est ea bonis uiris subauscultantibus pariete interposito: quibus patefactis rei capitalis damnatus est.

Liceat semel impune peccasse: sit erranti medicina confessio ait Cicero in epistola ad Octauiū. Vergilianus Priamus Sinoni suadet ut memoret quæ sit fiducia capto. Seneca in puer. pximū ad inocētiā tenet locū uerecūdia: & peccati cōfessio.

DE COENIS COENIPETISQ.

Diogenes cynicus rogatus qua nam hora prandere oporteret: si diues inquit est quando uult, si pauper quom potest.

Idem intuitus Platonem oleas ex omni apparatu tantum gustantem, quid inquit sapiens uir in Siciliam huiusmodi mēsarum gratia profectus, appositis modo non frueris?

Martialis de Selio cœnipeta ad Ruffum:

Quod frōte Seliū nubila uites Ruffe: Quod ambulator porticum terit serā:
Lugubre qddā qđ tacet piger uultus: Quod penè terrā tāgit indecēs nasus:
Et dextra pectus pulsat: & comā uellit: Non ille amici fata luget: aut fratris:
Vterq; natus uiuit & precor uiuat: Salua est uxor sarcineq; seruiq;
Nil colonus uillicusq; decoxit Mœroris igitur cā quę est? domi cœnat.

Eiusdem aliud epigramma in Menogenem cœnipetam:

Effugere in thermis: & circa balnea: nō est Menogenen: omni tulieet arte uelis:
Captabit tepidum dextra leuaq; trigonem: Imputet acceptas ut tibi sępe pilas:
Colliget & referet lapsum de puluere follē: Et si iam lotus iam soleatus erit.
Lintea si sumes: niue candidiora loquetur: Sint licet infantis sordidiora sinu
Exiguos secto comentem dente capillos Dicit Achillęas dispsuisse comas.
Fumosæ feret ipse tropin de fece lagenę: Frōtis & humorem colliget usq; tuę
Omnia laudabit: mirabitur omnia: donec Perpessus dicas tędia mille: ueni.

Clodii æsopi histrionis patina sestertiis sexcētis taxata est: in qua posuit aues cantu aliquo aut humano sermone uocales: nulla alia ductus suauitate: nisi ut in iis imitationem hominis mandaret:

Athenodorus philosophus dicebat ne ad coenam quidem se iturum ad eum:qui sibi nihil per hoc debiturus sit.

Coenę tum Rectæ tũ saliares:opiparæ: adiiciales dictæ quæ lautissimæ essent Plii lib.x.Pauonem cibi gratia Romæ primus occidit Hortensius orator adiiciali coena sacerdotii.Et Varro lib.iii.r.r.Pontificum coenæ laudatissimæ.Ho.in carminibus Abstinet hæres excuba dignior seruata centum clauibus:ut mero tingit pauimentum superbo Pontificum potione coena: Macrob.li.iii.saturna.celebrauit coenam lentuli flaminis Marcialis:quo die inauguratus est à L.Iulio Cęsare augure:in ea tum patinarum mira copia ac rerum:tum etiam uirorum nobilissimorum Q .Catuli M.Aemilii lepidi.D.Syllnar C.Cæsaris regis sacrorũ P.scæuolæ sexti Q .Cornelii.P. Volũnii.P.Albinouani: Popiliæ Perpeniæ Liciniæ Arunciæ uirginis uestalis:& eius uxoris Publicię Flaminicæ: & Sempronię socrus eius.Celebratur coena triumphalis C.Cæsaris in qua sex millia murenarum apposita sunt.in capite de conuiuiis plura:

Myconios coenipetas esse refert Suidas

DE COGITANDI RATIONE ET CONSILIIS

Pyrrho Heliensis quom solus loqueretur:in eo deprahensus rogatus quid ita faceret:Meditor inquit bonus esse.

Demosthenes quom nũquã diceret ex tempore: sæpe'q; ut diceret à populo lacessitus noluit:nisi prius cogitasset: Pitheas tunc ait Demosthenis enthymemata lucernam olere:Huic Demosthenes:Non eãdem sibi & illi lucernam constare:ait.

Democritus Aetolorum pretor apud liuium consiliis nullam rem esse tam inimicam quam celeritatẽ ait. Celerem enim pœnitentiã sed tandẽ seram atq; inutilem sequi:quom pcipitata raptim cõsilia:neq; reuocari:neq; restitui integrũ possunt

Artabanus Xerxi expeditionem in græciam parãti ait iterum dum tibi uidebitur re apud te ipsum considerata:edicito quod optimum esse arbitraberis:Bene.n. consultare comperio maximum esse lucrum:Nam etiam siquid è contrario euẽturum est:nihilo tamẽ minus bene consultum est:superauit'q; fortuna consiliũ

Democritus dicitur oculis se priuasse ut quam minime animus à cogitationibus abduceretur:Ex Cicer.lib.v..de finibus:primo off. ait omnis autẽ cogitatio motus'q; animi aut in consiliis capiendis de rebus honestis & pertinentibus ad bene beate'q; uiuendũ aut in studiis sciẽtiæ cognitionis'q; uersabitur.Senec.in lib. de form.hone:uitæ cogitatiões ait uagas & uelut somno similes nõ recipias quibus si aius tuus se oblectauerit:quom oĩa disposueris:tristis remanebit: sed cogitatio tua stabilis certa'q; sit:siue deliberet siue quęrat.cõtẽpletur:nõ recedet a Tales rogatus an facta hoium deos fallerẽt sapiẽter Nec cogitata quidẽ ait.(ueros

DE CALVICIE

Labieni caluiciem urbane Valerius Martialis ridet

Idissem modo forte quom sedētē Solum te labiene: treis putaui
Caluę me numerus tuę fefellit: Sūt illine tibi sunt&hinc capilli
Q uales nec puerū deceē possint Nudū ē i medio caput:nec ullus
In longa pilus area notatur: Hic error tibi ꝓfuit Decembri:
Tūc quom prādia misit impator Cum panariolis tribus redisti:
Talem Gerionem fuisse credo: Vites cēseo porticum: Philippi:
Site uiderit Hercules:peristi.

Myconii notantur caluicie ait strabo.x.Pli.lib:xi.de capillis quippe carentes eo gignuntur:sicut in cauno Lyenc si:Et quędam animaliū naturaliter caluent:sicut strutiocameli & corui aquatici Defluiuum in muliere rarum: spadonibus non uisum nec ulli ante Veneris usum:nec infra cerebrum aut circa tempora atq; au res hæc ille: Orgenipæi sunt calui omnes & ipsi & fœmine propter aquam ut aiunt.Iulius Cæsar. caluus fuit, ideo'q; nihil acceptius à po. Ro.accepit laurea Caluus item Domitianus.Apud Aegyptios caluicies rarissima:quia 'a pueris ca put radere incipiunt.ægyptiorum'q; capita esse durissima: quia ob rasitationem ad solem redderentur cōpacta: Per'is uero capita sua fragilia quia 'a pueris pilea thiaras'q; gestent.Magno transmisso spacio 'a montosa salebrosa'q; Scythia incolunt submontium excelsorum radicibus homines: qui ab ipso natali dicunt esse calui & caluæ naribus simis, ingenti'q; mēto nūcupati Agrippæi Ex Heros

A puleius lib.ii.licet inquam uenus ipsa fuerit,licet omni gratiarum choro stipata:& toto cupidinum populo comitata:& baltheo suo cincta:cynnama fragrās & balsama rorans:calua processerit,placere non poterit nec uulcano suo:

DE CONSOLANDI RATIONE

Onsolandum esse pręproperе amicos: ostendunt Tyberii imperatoris uerba:Is enim quom Drusum filium amisisset:Iliēsium legatis paulo serius cōsolantibus:quasi oblitterata iam doloris memoria irridens Tyberius respondit:uicem dolere eorum:quod egregium ciuem hectorem amisissent.

Solon quom dolentem adulescentem uellet consolari: in arcem eum produxit:hortatus'q; est ut per omnes subiectorum ædificiorū parteis oculos circunferret: Q uod ut factum animaduertit:cogita nūc tecum inquit:quā multi luctus sub his tectis & olim fuerint: & nunc sint: & posthac sint futuri.

DIFFICILE Q VID ESSET

Hilon rogatus quid esset difficile:Arcana inquit reticere:ociū recte disponere:iniurias'q; tolerare posse:Pittacus bonū esse.Bias. Ferre fortiter mutationem in deterius rerum.Thales se ipsum nosse & Tyrannum fieri se,

nem. Quid facile: alios monere. Cicero in oratore quid tam difficile quam in plurimorum controuersiis iudicandis ab omnibus diligi?

Aristippus quem illi ænigma aliquando ꝓpositum esset ut solueret: quid inquit o stolide uis ut soluam: quod etiam inuolutum nobis negocia prębet?

DE DOLIS

GLaneus in iudicio amici quom molestum testem uellet destruere interrogauit (quia sutorem sciebat) quo artificio se tueretur: Ille uero falsę respondit gallam subigo: sutorium hoc habetur instrumentũ: quod non infacete in adulterii exprobationem ambiguitate conuertit: Nam Planeus in meuia galla nupta male audiebat

Claudius Centumalus iussus ut domus altitudinẽ quam condiderat in cælio demoliret quia auguria captantibus officeret statim uẽdidit Calphurnio lanario: qui edoctus decretum augurum: rem ad M. portium Catonẽ Catonis inclyti patrem detulit: Qui statim uenditionem uitiosam emendauit centumalumq́ pecuniam restituere iussit:

Horacii coclitis uiri fortissimi statua quom de cęlo tacta eẽt. Acciti ex Etruria Aruspices hostili in Romanum populum animo: suaserunt statuam illam in inferiori parte poni: quę a sole nõ repercuteret. Delati uero ad populũ & ꝓditi qđ cõtrariũ suasissent: necati sunt: unde ortũ adagiũ Malũ cõsiliũ cõsultori pessimũ

Nauplius Palamedis pater dolens filium græcorum insidiis factioneq́ occisum: quom spectaret græcorum classem post excidium troianũ in ad gręciam redeũtẽ fluctibus quati: Caphareũ Euboeæ montẽ ascẽdit: eleuataq́ facula signũ dedit uicini portus: quare decepti gręci inter asprimos scopulos naufragiũ ptulerũt

Appius uicto Antonio ab octauio seruis bona distribuit. & in Siciliam cum ipsis ut transiret nauem ascendit: Illi insurgente tempestate auri cupiditate permoti Appium parua quadam rate quasi tutiorem in spem deponunt: contigitq́ ut ꝑter omnium opinionem ille euaderet: seruiq́ perfracta naue ad unũ interirẽt.

Alcmenã pariens quom Lucinam inuocasset: eaq́ a Iunone corrupta propter uiri cum alcmena concubitum: ante fores sederet connexis in genibus digitis ne pareret. Galantis puella Alcmenę ministra dolũ conspicata sedenti uetulę Alcmenã ait peperisse: solutis igit a lucina digitis Alcmena quę prius parere nõ poterat pepit: Dolus igit quom Lucinæ innotuisset: Galantidẽ in mustellã cõuertit

Daniel quem in lacum leonibus dilaniãdus a Dario esset immissus: leonesq́ Danieli omnino pepercissent: quidã e satrapis quom dicerẽt leones abstinuisse ut pote saciatos: Iussi sunt ipsi in lacum mitti: qui statim a leonibus sunt deuorati. Passus autem hęc a Dario Daniel ob inuidiam accusantium aulicorum.

Perilaus qui & perillus ab ouid. nuncupatur ut rem gratam Phalaridi tyranno faceret commentus ẽ nouum mortis instrumentũ Taurũ æneum in quo necã

dos includebat·atq; supposito igne longo & abdito cruciatu mugitum resonā-te spiritum edere cogebantur·ne eiulatus hominis apud Phalaridem misericordiam inueniret:sed 'a tyranno ipse artifex prior inclusus·sceleris pœnas luit.Plutarchus Tertium hunc uocat.

Tyberius imperator Seleucum grammaticum ad se præparatum uenientem:primum a' contubernio amouit:postea etiam ad mortem compulit.

Gryphus Demetrii filius recuperato Syriæ regno externis'q; periculis liberatus isidiis matris appetitur:quæ quom ob cupiditatē dominationis prodito marito Demetrio·altero filio interempto:huius quoq; uictoria dignitatem suam fractā doleret·uenienti ab exercitatione ueneni poculum obtulit:sed Gryphus prædictis insidiis·ueluti pietate cum matre certaret: bibere ipsam iubet: annuenti instat.Postremo prælato indice eam arguit·solam defensionem sceleris superesse affirmans:si bibat: quod filio obtulit: sic uicta regina scelere : in se uerso ueneno quod alii parauerat extinguitur.

Rosimunda Alboini longobardorum regis uxor quom uirum confecisset adiutore Helmelchide:cui copiam sui fecerat:ad rauennam cum adultero pulsa confugit:honorificentissime'q; 'a longino excepta est: pertentata'q; ab illo ut sublato Helmelchide eius uxor fieret:(ita enim posse in regnū longobardorū restitui) assensit Exeunti igitur e balneo Helmelchidi ueneni potionē ceu ad reparādas uires propinauit :cuius partem quom ille hausisset: intestinis commotis putauit uenenum fuisse; iussit itaq; uxori ut reliquam partē & ipsa biberet: retractā ti instat gladio'q; arrepto nisi bibat·necem cominatus : bibere illam coegit: eodem'q;:& die & mortis genere ambo adulteri elati sunt:

C.Ticinius Minturnensis Fanniā uxorem impudicissimā de industria duxerat:sperans ea adulterii damnata dotem extorquere:quom igitur penes Marium iudicem causa ageretur·dotem'q; possideret·admonitus sæpe 'a mario ut ab icœpto desisteret:dotem'q; redderet:quom iussis non obtemperaret:iudicium Marius tulit:ut dos mulieri restituatur:illam'q; sestertio nūmo ob impudicitiam puniit

Claudius Gorgonius uir clarissimus uxorem accusans quom detectus esset uxorē in adulterio deprēhēsam retinuisse· ēt sine accusatore lenocinio dānatus est 'a Diuo Seuero ait Vlpia.lib:xlviii.dig:

Lucius Terentius Pompeii contubernalis pecuniis 'a Cinna corruptus est ut Pōpeiū occideret.Nō latuit res Pompeiū:Itaq; uitatis insidiis circa patrē accubuit disposito tñ ita lecto ut homo iacere uideret.Terētius existimās pompeiū esse i lecto:Vbi consueuerat dormire:ense stricto in Pompeium ueluti dormientem complures frustra adegit ictus:

Cercopes Ephesum incolentes adeo dolosi·ut Iouē quoq; decipere conati sint:'a quo in simias sunt commutati.

Diophantus Herodis Regis scriba peallidus ad cuiuslibet manus literas imitandum·dum falsa scriptura multos apud Herodē damnat:ab Alexādro occiditur

Gallienus imperator quom quidam gemmas pro ueris uitreas uendidisset uxori atq; illa te pdita uindicare uellet:surripi quasi ad leonem uenditorē iussit:Deinde de cauea caponem emittit mirantibus'q; cunctis rem tam ridiculam:per curionem dici iussit:Imposturam fecit & passus est.

Darius rex quom iureiurando promisisset non esse occisurum ueneno : aut ferro aut ulla ui:aut inopia alimentorum Oanem Itaphernem Gabriam Megabizū Aspitiem Hydarnem'q; qui fuerant socii ī opprimendis Magis:nouum mortis commentū excogitauit:nam septum altis parietibus locum cinere oppleuit sup posito'q; pminente tigno benigne cibo potu'q; exceptos in eo collocauit e quo somno sopiti in illam insidiosam congeriem deciderunt.

Lysander dicere solebat quo leonis pellis non attingeret insuendā esse uulpinā.

Pardalisca Stalionis ancilla ut ludificaret herum amantem insanire se assimulauit: Vtitur ergo in Plauti Cassina his uerbis Here mr.Stal. Quid tibi ē?quid timida es?Par.Perii.Stal.quid periisti?Pard.Perii & tu periisti.Stal.Aperi quid tibi? Pard.ue tibi.Stal.immo istuc tibi sit.

Dionysio Syracusis pulso tutelam'q; urbis tenente Dione: Sossis flagitiosiss. ut populum ad se alliceret nudus per forum cursitabat capite sanguinolētor dicēs se à Dione iniurias perpessum:parum'q; abfuit quin ī Dionē irrueretur:sed pate facto dolo(nam superiorem tantum cutē uulnera foedauerant ipse'q; Sossis cū nouacula ante uisus fuerat)in eum reiectis criminibus Syracusani supplicio afficiunt.Par exemplum de Pisistrato est in capite de proditoribus:

Epidicus seruus in Plau.Epid. quom Thesprio conseruus illi dixisset : quid istuc ad me attinet quo intereas modo?Festiue respondit quia perire solus nolo: te cupio perire mecum beneuolus cum beneuolente.

Diana in Orionis amorem inciderat ut penè relicta pudicitia illi nuberet:Idoluit Apollo:Orionē'q; pdere cogitabat. dolo igitur illū aggreditur:nā quom Oriōis natātis tm̄ caput extaret:cōtendit Apollo cū Diana eā nō posse sagitta assequi id qd nigrū in mari uideretur:ea igitur sagittā dirigit Orionem'q; inscia occidit

Promerus quidā regius minister Euripedē tragicū Poetā supra modū exosū habebat:quare canes feros quom ī Euripedē īmisisset ab eis ipe deuoratus ē pœnas'q; ptinacię māsuetis mulis exoluit.Valer.uero & Gell.aiūt Euripedē redeūtē è cœna Archelai canibus ob inuidiā īmissis uulneratū ex'q; illis uulneribus

Rebulū ī Antoniana pscriptione nauta ītra nauē suscipiēs:q̄si ī Siciliā (mortuū. deducturus:pecunias ab eo postulauit:eundē īdicare uelle cōminatus:nisi tradidisset:Ille Themistoclis ī morē effecit:cōminatus & illū pariter accusar̄ uelle qd ob pecunias ītra nauē recepisset:cōterritus igit̄ nauta Rebulū ad Pompeiū de

Datames Camissaris Charis filius & Scythissę:astucia singulari pruden (duxit tia'q; uigilanti fuit ita ut quom aliquādo ab amicis sibi esset nunciatū insidias sibi cōstrui:ut rē experiretur quēpiā e suis uestitū suis uestibus ornatu'q; præmisit qua īsidię parabātur:ubi impetus in pseudodatamē factus ē accurritur in

insidiatoresq́ pulsi occisiq́ sunt. sed post deinde Mithridates quom simulata amicicia in colloquium lacessisset: collocatis armis occultatisq́ in pluribus locis a Mithridate: missis utrinq́ perscrutatoribus nihil armorum inuentū est: quom q́ diu fuissent in colloquio: utrinq́ abscessum est: sed quom Mithridates ubi telū occuluerat resedisset: ocium assimulans capto ense uestibusq́ occultato: Datamem reuocat tanquā dicturus aliquid quod esset oblitus: At ille quom uenisset improuisus à mithridate occiditur: adeo neminem esse tam sollertem qui nō posset ab insidiante decipi. Plautus in rudente o Gryppe Gryppe in ætate hominum plurimæ sunt transennę: ubi decipiūtur dolis atq́ ædepol plerūq́ in esca imponitur: quā siqs auidius poscit escā auariter decipitur in trāsēna: auaritia sua

Xerxes quom suis ob imbelliam contemptui esse cœpisset. Artabanus eius præfectus in spē regni adductus cū septē robustissimis filiis regiā ingressus obtrūcat filiosq́ etiā regis dolo aggreditur: Artoxerxiq́ puero suadet Xerxē patrē a Dario adulescēte quo maturius regno potiretur occisum. Darius igitur dormiēs in uentus occiditur: sed ueritus Artabanus consilia principū: rē indicat Baccabasso quem in societatē assumpserat: At ille rem indicat Artoxerxi: Artoxerxes iubet i posterū diē paratū exercitū iri: ut milites recognosceret. Itaq́ quom iter cęteros Artabanus adesset. Rex simulat se breuiorē loricā habere: Iubet Artabanumq́ se cum commutare: exuētem se ac nudatū gladio traiecit: dolūq́ dolo uindicauit.

Mithridates post mlta parricidia quoq́ instructo exercitu cōtra Ariarathē ad colloquia iuuenē euocasset: ferrū inter fasces occultās: scrutatori ab Ariarathe Regio more misso curiosius imum uentrē pertractanti: Caueret ait ne aliud telū inueniret quā qreret: atq́ i risum cōuertit: sed seuocatū illū ab amicis uelut i secretū sermonē spectāte utroq́ exercitu iterficit. uide in eodē doli generē duplicē Mithri. fuc

Ptolemęus Ceraunicus quom pulso Antigono regnū totius Macedoniæ occupasset. pacē cū Antiocho Pyrrhoq́ facit: dolos posthæc Arsinoe sorori parat: eiusq́ nuptias petit: ut illā filiis quos sustulerat e lysimacho duobus altero sedecim annos altero tredecim natis: pariter & Casandra urbe spoliaret. Nō latebat sororē ingeniū ferum Ptolemæi: sed timens fraternā in se rabiem acuere si denegasset. mittit Dionem ad fratrē: ille uero tangēs manu altaria deorumq́ simulachra puluinariaq́ ultimis execrationibus adiurat se syncera fide sororis petere cōiugiū: Impleta igit bona spe Arsinoe in matrimoniū cōsentit: uocatoq́ exercitu ad concionē capiti sororis Diadema imponit: regināq́ iubet appellari. Quibus rebus læta Arsinoe: ultro ad Casandrā urbē inuitat: Progressa igitur domos templa cętera q́ oīa ob uiri aduentū iubet exornari: Filios quoq́ Lysimachū: minorēq́ Philippū coronatos Ptolemęo occurrere iubet: quos Ptolemęus ultra modū amplexus osculis diu fatigat: ubi ad urbē uentū est: occupari arcē iubet: ac pueros iterfici: qui quoq́ ad matrē cōfugissent: i gremio matris iter ipsa oscula trucidant: quæ pueros āplexata corpe uulnera quę filiis intendebantur excipere frustra conata est: Ad postremū spoliata etiā filiorum funeribus scissa

ueste & crinibus sparsis cum duobus filiolis ex urbe ꝑtracta Samothraciā in exilium abiit: eo miserior quod mori cum filiis non licuit. Sed nec Ptolemeo inulta scelera fuerunt: nam breui post a gallis spoliatus regno: captus'ꝗ uitam fere (ut meruerat) amisit. caput'ꝗ eius amputatum lancea fixum tota acie ad terrorem hostium circunlatum est.

Megarenses matronas Atheniensium in eleusinis sacris noctu oppressuri nauēs cōscendūt: cognita re Pisistratus Atheniensiū dux insidias collocat: ī quas quom incidissent Megarēses. nauibus egressi capti sunt: protinus'ꝗ classe captiua īter mixtis mulieribus ut speciem captiuarū praeberent. Pisistratus Megaram contendit: Megarenses uero laeti uidendi studio quom ad portam aduolarent a Pisistrato cęduntur: parum'ꝗ abfuit quin urbs quoꝗ caperetur.

Prusias Bithyniae rex quom consilium coepisset Nicomedem filium occidendi ut regnum cederet minoribus filiis quos ex secunda uxore susceperat: non latuit Nicomedem: hortatus'ꝗ ab amicis: ut scelus in authorem retorqueret ut primum in patris regnum uenit rex appellatus: patrem prusiam regno spoliatū ac postea assecutum conficit.

Triptolemus quom ad litus Lyci regis uenisset: illum'ꝗ fruges serere edocuisset: Inuidit Lycus: hospitis'ꝗ laudes ad se transferre conatus. perdere illum statuit: Triptolemus uero re cognita stricto gladio Lycum insecutus est: qui ī lyncam feram conuertitur: morum'ꝗ uarietatem colore praefert.

Aduatici quom se Caesari tradidissent atꝗ armorū tertiam partem apud se inscio Caesare retinuissent: dato foedere: recipiente se in castra Cęsare: comparatis e uiminibus aut cortice scutis contectis pellibus: Cęsarem noctu adoriuntur a quo repulsi sunt: oppidum'ꝗ captum uenditum'ꝗ est.

Augustus Herenium deditum uitiis iuuenem quom castris excedere iussisset supplex'ꝗ ille hac uteretur deprecatione: quom ad patrias sedes reuertar quid patri dicam meo? Vrbane Dic inquit ille me displicuisse tibi.

C. Cannius eques Ro. Syracusas ociandi gratia ꝑfectus dictabat se hortulos aliquos uelle emere: Pythius quidam dixit se hortos uenales non habere sed licere uti Cannio si uellet. ut suis: in posterum'ꝗ diem Canniū inuitauit. Tum Pythius cōuocat piscatores orat'ꝗ ut ante suos hortos piscarentur. Cānius ad coenam uenit: Cymbarū ante oculos multitudo: pro se quisꝗ quod coeperat afferebat: ante pedes Pythii pisces abiiciebātur. Tū Cānius. quęso inqt quid est o Pythi: tantū ne pisciū? atꝗ ille quid mirū ait. hoc loco est Syracusis quicquid est piscium: incensus Cannius. a pythio contendit ut uenderet: grauate ille primo: quid multa? impetrat. emit homo cupidus & locuples quanti Pythius uoluit: inuitat Cannius postera die familiares suos: Venit ipse mature: scalmum nullū uidet. quęrit ex proximo. num ferię quaedam piscatorum essent quod eos nullos uideret. Nullae quod sciam inquit: sed hic piscari nulli solent: Itaque heri mirabar quid accidisset. atꝗ hoc modo Cannius lusus est.

Agesilaus mineruę bouem immolaturus quom'a pediculo morderetur:captum palam' necauit:Perdeos'q; inquit iucunde uel in ara insidiatorem.

Cleopatra ægypti regina in apparatu belli Actiaci gratificationē ipsius reginę Antonio timēte nec nisi prægustatos cibos sumēte:fertur ab ore eius lusisse, extremis coronæ floribus ueneno illitis ipsa'q; capiti īposita:pcedēte mox hilaritate inuitauit Antoniū ut coronas biberēt:quis istas timeret insidias? Ergo cōcepta in scyphū incipienti haurire apposita manu:En ego sum inqt illa chare Antoni quam tu noua prægustantiū diligentia caues adeo mihi si possem sine te uiuere occasio & ratio adest. Inde eductam 'e custodia bibere iussit illico expirantem.

Alcibiades quom Niciam antea insimulasset quod uictoriā pene' partā reliquisset populo'q; Lacedęmonio multum cōcessisset:machinatus est etiam maius opportunius'q; cōmētū nā quom Lacedæmōior; legati Athenas ueīssent fœderis gratia percutiendi amicitiæ'q; firmandę: atq; apud senatum gratū fuisset quod exposuissent:dolo legatos circumuenit:ad illos enim ueniēs persuasit ne eandem apud populum orationem haberent:sed tegerent potestatem sibi concessam:ac frigide aliquantulum rem enunciarent (facili enim negocio senatus populum 'ad suam opinionem deducet)id quom fecissent legati: pstiuit Alcibiades ac uelut infidam inconstantém'q; legationem in senatus populi'q; inuidiam adduxit reiectis igitur legatis dux militię Alcibiades statim decernitur.

Testudo marina insulę pene' magnitudine quom se emergit scopuli faciem præsefert:immobilis quidem donec alligent nauē nautæ:alligatam trahit:eadem esuriens os aperit quo ob bonum odorem pisces qui accesserint deuorantur.

Famosi insidiis Lusitani scrutatores agiles ex strab. Item Simon quidam & Nicon apud Vergilium Sinon. Famosi æginitę:itē Eurybates quidā:Item Thessali: Vnde aratus Thessalus quom sexcētor; hominum capita deo sacrificaturū pollicitus esset ne uotis ab aduersario superaretur:ut impetratum est cūctatus est Apollini sacra persoluere.

DE DISSENTIONE ATQ; DISCORDIA

AD plebem quæ'a pribus secesserat conciliandā mitti placuit oratorē Menenium Agrippā uirum facundū ac plebi charū:itromissus in castra: Tempore inquit quo in homine nō ut nūc in unum consentiebant:sed singulis mēbris suū cuiq; consiliū, suus sermo fuerat:indignatas reliquas partes sua cura suo labore ac ministerio uentri oīa quęri:uentrē in medio qetum nihil aliud quam' datis uoluptatibus frui:conspirasse inde ne manus ad os cibum ferrent, nec os acciperet datū nec dentes cōficerent. hac ira dum uentrē fame domare uellēt ipsa una' mēbra totū'q; corpus ad extremā tabē uenisse:hac fabella plebē pribus cōciliauit. Intestina seditio tāto deterior ē bello:qnto deterius bellū pace:ait Hero.

P isistratus Orchomeniorum rex plebi fauebat:quare a nobilibus i senatu discer ptus:intra'q; sinus conditus est:plebe uero aduolante Imperatus regis filius gra te minor conspirationis conscius:plebi ait:patre' a se uisum supra mortalem spe ciem ad Piscummõtem magna uelocitate deferri:atq; ita plebs placata est.

R omulus quom plebem summo studio affectaret:atq; etiam compluteis plebis gratia supplicio affecisset:a patribus in senatu dilaniatus est.in'q; sinu conditus Pl ebs ad curiam cum facibus discursans :'a T. Proculo reuocata est:dicente se Romulum in monte augustiore forma uidisse;

C laudius imp. Lyciis ob exitiabiles interse discordias libertatem ademit:R hodiis ob pœnitentiam ueterum delictorum reddidit.

P lutarchus in Agidis uita ostendit quãtum mali discordia pariat: ex festiua fabel la ait enim serpenti aliquando cõtigit ut eius cauda aduersus caput seditionem faceret:petiisse'q; ut uicissim quandoq; sibi ducem reliqui corporis esse liceret: nec semp caput ducẽ sequi cogeretur:Igitur accepta ducendi potestate:fiebat ut ipsa sine intuitu sese mouẽs grauiter offenderet: nec minus caput quod cæcum surdum'q; ducem præter naturę institutũ sequeretur in eandẽ perniciẽ traheret

D emarathus Corinthius quom 'a Philippo Macedonũ rege hospicio susceptus esset:qui ob nouas Cleopatræ nuptias 'a se Olympiadẽ Alexandrũ'q; auocaue rat:Dicenti Philippo quo pacto gręci interse mutuam agerent concordiam re spondit. Tua minimũ interest Philippe græcię curam suscipere:qui tot discor diis ac calamitatibus propriam cumulasti regiam.

E theocles & Polynices œdipi thebarum regis filii adeo de regno inter se discepta runt:ut mutuis uulneribus cęderentur: quin etiam cadauera eorum eadem py ra imposita diuersum fumum edidere.

H yenę tali sinistri cinere decocto cum sanguine mustellę perunctis omnibus odio euenere.Chameleontis uero intestina & fimum cum simiarum urina illata ini micorum immane odium omnium'q; hominum conciliare:ait Pli.

A pud Hyperboreos nullũ ẽ discordiaꝝ genus.Excitant autẽ quocũq; siderites la pillus infert Ex Pli.Primũ aũt bellũ i italia gestũ ẽ iter sicanos A borrigenes'q;

M.Agrippa uir ingentis animi dicere solebat multum se huic sentẽtiæ deberet: nã concordia paruę res crescunt:discordia maximæ dilabuntur ait Seneca in episto lis lib.xiiii.qui & in prouerbiis Auxilia humilia firma consensus facit:ait.

DE DONANDI RATIONE

Rtoxerxes Persarum rex quom illi obequitãti in uia pauper qui dam nihil aliud habens , ambabus aquam 'e uicino profluente haustam manibus obtulisset:iucunde suscepit arrisit'q;. Vide in capite de imperatore.

Festiuum Valerii Martialis epigramma in lupum

Donasti lupe rus sub urbe nobis
Rus hoc dicere rus potes uocare:
Argute tegit ala quod cicadæ?
Clausę cui foliū rosæ corona est?
Quam' costi foliū piperue crudū:
Nec serpens habitare tota possit:
Cōsumpto moritur cu'ex salicto:
Nō boletus hiare nec marisæ
Fines mus populatur & colono
Et sublata uolātis ungue prognes
Et quem stat sine falce:mētula'q;
Vix implet cocleam peracta messis:
Errasti Lupe littera sed una
Mallem tu mihi prandium dedisses:

Sed rus est mihi maius in fenestra.
In quo ruta facit nemus Dianę?
Quod formica die comedit uno?
In quo non magis inuenitur herba
In quo nec cucumis iacere rectus:
Erucam male pascit hortus unam:
Et talpa est mihi fossor:atq; arator:
Ridere:aut uiolę patere possunt.
Tanquam sus Calydonius timetur.
In nido seges est hirundinino:
Non est dimidio locus priapo
Et mustum nuce condimus picata
Nam quo tempore prædium dedisti:

Aliud eiusdem urbaniss:

De prętoritia folium mihi Paule corona Mittis:& hoc Phialę nomē haberē iubes
Hac fuerat nup nebula tibi p̄ ęgma punctū: Pallida quā rubri diluit unda croci
An magis astuti derasa ē ungue ministri: Bractea de fulcro qd reor esse tuo.
Illa pctest culicem lcnge sentire uolantē: Et minimi penna papilionis agi.
Exiguo uolitat suspensa uapore lucernæ. Et leuiter fuso rumpitur icta mero.
Hoc linitur sputo Iani cariota calendis Quā fert cū paruo sordidus asse cliēs
Lenta minus gracili crescunt colocasia filo: Plena magis nimio lilia sole cadūt
Nec uaga tā teūi discursat aranea filo: Tā leue nec bōbix pēdulus urget opus
Crassior in facie uetulę stat creta Fabullę. Crassior offensa bulla tūecit aqua
Fortior intortos seruat uesica capillos. Et mutat latias spuma batauæ comas:
Hac cute lædeo uestitur pullus inouo: Talia lunata splenia fronte sedent:
Quid tibi cū phiala ligulā quō mitterē possis? Mitterē quō possis uel cocleā mi
Magna nimis loqmur:coclcā quę3 mitterē possis: Deniq; quę3 posses mit (hi.

Epaminundas quem hominē nequā ob mediocre scelus in (tere paule nihil: uincula coniecisset Pelopidę efflagitanti non dimisit:sed amicę supplicanti concessit:dicens scorta decere non imperatores eiusmodi dona accipere.

Socrates quem Alcibiades grandē daret aream ad construendā domū. Vrbane an uero ait:si calceamētis opus esset corium dares:ut calceos mihi ipse cōficerē?

Antisthenes pontico adulescente pollicente illum fore sibi curę:si nauis qua salsa ueherentur applicaret:sumpto statim secum illo: uase'q; nouo: mulierem quæ farinam uendebat adiit:& ea accepta proficiscebatur: Illa uero precium petente Festiue hic inquit adulescens dabit si salsorum ipsius nauis applicuerit.

Dionysius iunior quem sæpe pecuniam Platoni daret atq; is nunquam acciperet: Aristippus qui aderat:Tuto inquit liberalis & magnificus est Dionysius.

Augustus delectatus inter cœnam symphoniacis Turonii Flacii mangonis eos

frumento donauit:(quem in alia acromata.i.festiuitates fuisset liberalis nummis)eosdem quem postea peteret:Ad frumenti liberalitatē modicam alludens Thutonius:Ad molas inquit sunt.

Fabius maximus quem accepisset militem marsum strenuissimū ad defectionē tendere ad se uocatū sub accusauit:qd nulla in re efficiū eius expoceret:eumq̄ equo acerrimo plurimisq̄ donatū muneribus sibi cōciliauit:ac fidelissimū hūit

Marcellus.L.Bandium Nolanum uirum strenuissimum qui apud cannas obtrūcatis pœnorum plurimis egregie dimicauerat: ac tandem inter multa cadauera confixum spiculis Annibal admiratus:bene curatum multisq̄ donis honestatum demum remiserat:conciliauit nam conspicatus ad Annibalem illum inclinare laudatum prius summis laudibus ; donatum eximio equo & quingentis argenti drachmis fidelissimum habuit.

Galba delectatus inter cœnandum tibicine Cano : Iussit loculum ligneum ad se afferi & acceptos nummos in Cani manus imponens: dixit nō ex publicis sed expriuatis te dono pecuniis:

Dona dis esse grata tum Homerus ĩ plęrisq̄ locis tū Liuius lib.p.d.iii ĩdicat Nā quem populus ait Ro. Q. Fabiū pictorem legatum ad Delphos misisset ab Apolline accepit tum uictoriā duelli fore si de manubiis spoliisq̄ ad eum mitterent.Crotonienses quem uouissent Apollini decimas ex hostium præda:Locrenses nonas uouerunt:conserto q̄ bello Locrenses uictoria potiti sunt.

Donandi ratio & cautiones a Cicer.in off.diligentissime describuntur ; Notandū illud ex eodem lib. viiii. epistolaꝶ ad Dolobellam Munusculum mitti dicitur Lenidense crasso filo. Ait. n. oratiunculam pro Deictaro quam requirebas tibi misi quam uelim sic legas ut causam tenuem & inopem nec scriptione magnopere dignam:sed ego hospiti ueteri & amico munusculum mittere uolui lenidense crasso filo:Lenidensis autem uestis erat crasso filo uiliq̄.

Agamemnon apud Homerum Achilli septem tripodas uiginti lebetes decem auri talenta destinat duodecimq̄ equos pro eo placando:Apud eundem Neptūnus uereor inquit ne magnanimus Aeneas ab Achille conficiatur:sed quid malo immerito aliorum gratia afficitur: semper enim dis grata munera exhibet? Sed plura in capite de liberal.dicētur.

DE DESPERATIONE

Vespasianus imp. suadet militibus ut Iudeorum incursionem facientium impetum uitent:Neq̄ enim cum hominibus mortis auidis manum conserant.Nihil enim est fortius desperatis.

Themistocles Gręcia pulsus quem ad regem Persarum perfugisset:ab eoq̄ esset multis muneribus honestatus ad seruos cōuersus urbane aitio pueri pditi eramus nisi periissemus.Plutar.I Apoth.I Themistoclis uita filios nō seruos dicit

Iuba rex qui Pompeianas partes sequutus fuerat. uictore Cæsare: desperata salute: cum Petreio socio: ut uirtute interfecti uiderêtur decertat: Cadit Petreius: ipse uero quom non posset gladio pectus traiicere precibus impetrauit a seruo ut confoderetur: atq; obtinuit.

Theogenes Numantinus ciuium præstantiss. afflictis numantinorum rebus: e ui cu suo omneis inter se decertaꝛ iubet: omnibus'q; extinctis in ignê moriturus: ne præda Romanorum fieret sese immisit.

Locrenses. xv. milia militum contra Crotoniensium. cxx. milia quom ꝑduxissent tantũ ardorê ex desperatione côceperunt: ut dũ mori honeste quęrunt: fœlicius

Philippo Abydũ oppugnante Abydeni iureiurando coacti sunt se om (uincerêt. nes interse cecisuros si aciem cæsam suorum pro muro pugnantem uidissent: Aetas'q; militaris iurauit neminem uiuum nisi uictorem acie excessurum. Atq; adeo pertinaciter pugnauerunt ut rex territus eorum rabie pugna abstiterit.

DE DISCIPLINA ATQVE DISCIPVLIS

ANdroclidas Lacon quom Agesilaum in pugna uulneratum aspexisset: mercedem inquit a Thebanis tecipis: quos neq; uolenteis neq; scienteis pugnare docuisti

Diogenes cynicus quom adulescens quidam apud illum uellet philosophari: pernam dedit deferendam: ac sequi iussit. at ille præ pudore abiecta quam ferebat perna abscessit: sed post aliquantulum têporis occurrens illi Diogenes ait: Tuam & meã amicitiã perna dissoluit

Antisthenes pontico adolescenti qui se illi in disciplinã dare uellet: rogaret'q; qua nã re sibi opus eêt: libro inq̃t nouo: & stilo nouo: noua'q; tabella: animum v3 . si

Idem rogatus quę disciplina magis eêt necessaria: mala inq̃t dediscere. (gnificãs.

Thimotheus tibicen duplicem exigebat mercedê ab eo qui ab altero esset antea edoctus quia esset illi duplex labor subeũdus: & noua docêdi & dedocêdi uetera

Euclides quom lege cautum esset ab Atheniensibus ne aliquis e megarensibus pedem Athenis unquam attingeret: mulcta capitis indicta sub muliebri habitu antequam aduesperasset: ad Socratem audiendæ philosophiæ gratia ueniebat: & ante lucano tempore redibat. uiginti millia passuum emensus.

Cato ad discendum tardus erat: cæterum quę edisceret memoria continebat.

Epicurus gloriabatur se præceptorem habuisse nullum manlius senator ille maximus nobilis doctrinis doctore nullo ait. Pli.

Antonius philosophus atq; impetator: eo usq; præceptores dilexit ut frontonis statuam posuerit. Proculum ad consulatum usq; prouexit. Iunium Rusticũ stoicę disciplinæ peritissimum ante pretorii præfectos semper osculo prosequutus est: consulem'q; etiã designauit: cui post obitum a senatu statuam postulauit. Tãtum'q; honoris preceptoribus suis detulit: ut imagines eorum aureas ac

sepulchra eorum aditu hostiis floribus semper ornaret. C am illus mira uirtu te humanitate'q; Fabritius & Scipio'e Pignatellorũ familia nobiliss. adolescẽtes tres magno ingenio & elegãtia ea me ꝓsecũtur charitate (à puerilibus .n. annis à me sunt eruditi) ut nihil esset quod ab illis frustra expeterem:

A ristippus Cyrenaicus qui primus Socraticorum mercedem exegit: quæstu'q; philosophatus est: magistrum Socratem pecuniis semper impertit.

C riton Atheniensis adeo usq; præceptorem Socratem affectu prosequutus est: ut nunquam aliquid ex iis quæ sunt ad usum necessaria sibi deesse pateretur.

X eniadę Diogenis heri filii: præceptoris Diogenis curam non habebant uulgarem: immo patri semper reddebant commendatissimum.

P latoni quom Dionysius dixisset caput tibi quispiam tollet: Xenocrates Platonis discipulus qui aderat suum ostendẽs: nullus inquit id priusquam istud abscindet: Iuue. Saty. vii. Dii maiorum umbris tenuem & sine põdere terram spirantes'q; crocos & in urna perpetuum uer: qui præceptorem sancti uoluere parentis esse loco. Pli. in epist. Est enim benignum ut arbitror & plenum ingenii pudoris: fateri per quos profeceris: uide in capite de literis Charondas:

A ristoteles ad Platonem audiendum decimum & septimum ætatis annũ agens dicitur accessisse: uiginti'q; apud eũ annos fuisse discipulũ. Zenonẽ ẽt. xx. ãnos auditorem fuisse constat: ferunt'q; dixisse: tunc secundis uentis nauigaui: quom naufragium feci. Solon dicebat tandiu discendum quandiu uiuatur.

I dem Arist. rogatus quo pacto discipuli proficerent egregie: si excellentiores ait prosequentes: tardiores non attendant.

I dem Socrates dicebat Isocratem discipulum frenis: Theopompum calcaribus indigere. Cicero ad Att. Q uintili. uero de Ephoro & Theopompo.

A ntimachum poetam legentem quom omnes præter Platonem reliquissent: legam inquit nihilominus: quia Plato mihi unus instar est omnium.

C leãtes adeo disciplinę deditus: ut quæ à Zenone audiret: testę boum'q; ossibus inscriberet: quom pecuniis ad emendas chartas careret.

H eraclitus in iuuenta nihil se dicebat scire: ubi uero ad uirilitatis annos euaserat nihil ignorare.

I dem Cleãtes aquam noctu hauriebat precio quo sustentabatur: p̃ceptorem'q; Chrysippum audiens mirus euasit.

I ulius Florus quem aliquando adolescentem tristem eundem'q; scholasticum uidisset: interrogauit quæ causa frontis esset tam deductę: quia triduo inquit adolescens materiæ ad scribendum destinatę non inueniret exordium. Tum Florus: Nunquid tu inquit melius dicere uis quam potes: Ita res se habet: curã dum est ut quam optime dicamus: dicẽdum tamen pro facultate: ex Q uintil Solon dicebat Senesco semper plurima discens. ex Plato. ii. de philoso.

Z eno quom quendam ex discipulis inflatum turgidum'q; esse nosset: percutiens dic ebat: non si magnus fueris bonus eris: sed si bonus magnus.

Apud Indos scholasticis non licet: neque loqui: neque sternutare: nec etiam excreare: uel die illa e coetu discedere: & quom .xxx. annos sic uixerint in sua secedere. Pythagorei non minus quam biennium: tacebant. Hesiod. optimus ille quidem est qui paret rite docenti. de silentio Pythagoreorum est in capite de silentio.

Polyenus qui magnus mathematicus fuisse dicitur: postea quam Epicuro assensus est totam geometriã falsam esse credidit: unde illa et quę sciebat oblitus ẽ

DVCES MILITVM QVID DECEAT:

Icero in oratione pro Pompeio. Ego. n. ait sic existimo in summo imperatore quatuor res inesse oportere: scieñtiam rei militaris, uirtutem, authoritatem, foelicitatem. Xenophõ in Cyri pædia lib. 1. ait ad habendos obedientes milites nihil esse duci magis efficacius quam ut dux subditis prudẽtior esse uideatur. & subdit At illud certe potest ut una cum iis lętetur, quibus aliquid boni cõtigerit: & una tristetur siquid acciderit mali: & opem ferre alacriter studeat eorum difficultatibus: præcaueat'que ne quid errent: at norit qui hoc facturus sit: & insidiatorem esse oportere & dissimulatorem & dolosum & deceptorem & furem & raptorem & omni in re hostibus prævalere.

Paulus Aemilius nocturnas uigilias sine armis fieri iussit ut attentius excubarẽt.

Cornelius Tacitus in Iulii Agricolæ uita ait, imperatoris officium esse non studiis priuatis nec ex cõmendatione: aut precibus centurionum milites asciscere: sed optimum quenque fidelissimum putare: omnia scire, non omnia exequi: paruis peccatis ueniam, magnis seueritatem cõmodare: nec poena semper: sed poenitẽtia sæpius contentum esse.

Cornelius Scipio cui postea Africani fuit cognomentum, expugnata Carthagine quom esset orta inter duos milites contentio de corona murali donando eo qui primus murum conscendisset: quom uterque se fuisse priorem diceret: ut in certamen pene omnem traxerint exercitum: cõcione aduocata compertum se hẽre dixit, ambos pariter murũ ascẽdisse, ambos'que coronis muralibus donauit

Idem Scipio dicebat se malle unum ciuem seruare quam mille hostes perdere: et idem dicebat in re militari turpe esse dicere non putaram.

Lucullus quom pridie nonas Octobris copias cõtra Tigranem Mithridatis generum eduxisset: eque militibus aliqui nefastũ diẽ esse ducerent: ob id'que minus ad bellũ capessendũ idoneũ: ego uero ait cõmilitones ex atro foelicissimũ hũc diẽ romanis faciam. Duces copiarũ urbẽ ingredi mos nõ fuit ait Plu. in Pomp.

Non ab re uisum est ascribere quod Plutar. in Sertorio recitat: ait. n. & hoc adiungamus qui bellacissimi duces maxime fuerunt, eos altero caruisse oculo: Philippum qui in Methonę expugnatione in transitu oculo dextro sagitta imissa ab Astro sagittario orbatus est: quam solo æquauit: ut ait Strabo. apud Solinum

corrupte Othmona legitur pro methona: Antigonũ q̃ sagitta catapulta a Perinthiis missa: Annibalẽ q in Hetruria locis palustribus aeris itẽperie uigiliis'q̃ confectus: & Sertoriũ q in bello marsico oculum amisit. sed iis addendam Plecam mulierẽ plane uirilem altero oculo captã: cuius meminit Strabo. lib. xyiii
Annibalẽ in oĩ fortuna nũq̃ coenãtem cubasse: aut plus sextario uini idulsisse: ait
Clearchus quom fronte hilaritatẽ in periculis subeũdis prçseferret. Iust. xxxiii.
ipso aspectu suos ad subeũda discrimina reddebat paratiores.

DE DILIGENTIA.

Diligentia ut si quãdo oportuna est laudi ita nimia uitio uertitur. quod hisce exemplis liquebit.
Africanus centurionem qui in pugna non affuerat quom increparet: atq̃ ille diceret se in castris custodiç gratia remansisse. non amo inquit nimium diligentem.
Apelles quom Prothogenis opus immensi laboris ac curæ supra modum anxie miraretur: dixit omnia sibi cum illo paria esse. aut illi meliora. sed uno se prçstare. quod manum ille de tabula nesciret tollere: memorabili præcepto nocere sçpe nimiam diligentiam: hæc Pli. l b. xxxy. Marcia. pereant securæ nimium solli citæ'q̃ manus. Her. in epist. insani sapiẽs nomen feret çquus iniq̃: ultra quam satis est: uirtutem si petat ipsam Terent. in Phor. Nostrapte culpa facimus ut malos expediat esse: dum nimium dici nos bonos studemus.
Rhodienses Indiç Dianæ sacrificantes conuiuia multos dies in deç ara prorogabant: Deum'q̃ quom consuluissent an matulam essent in sacrificium illaturi: responsum est ut inferrent: illi uero ambigentes utrum çneam an cretaceam essent illaturi: iter deũ cõsuluerũt: Deus uero indignatus neutrã inferẽdã rñdit.
L. Tatius Ruffus infima natalium humilitate cõsulatum militari industria meritus: antiquç alias parsimoniç: circiter mille sicelos liberalitate Diui Augusti usq̃ ad detractionem hçredis exhausit agros in piceno coemendo colendo'q̃ in gloriam: internicionem ergo famem'q̃ censemus. Imo Hercle iudico modum rerum oĩum utilissimũ: bene colere necessariũ: optime dãnosum: hçc Pli. li. yiii.
Duilli imp. classis ab arbore excisa. lx. die nauigauit cõtra Hieronẽ regem. ccxx. naues diebus. xl. factas Piso narrat. ii. bello punico Scipiõis classis. xl. die a securi
Diligentia maxima uti prouerbialiter oĩbus uestigiis ingreer: itẽ ma (nauigauit. nibus pedibus'q̃: itẽ uelis & eq̃s uti.

DE DIVITIIS.

Zeno quom sæpe dixisset diuitias esse indifferentes. Antigonus falso sibi nunciari fecit prçdia illius ab hostibus esse direpta: & quom tristior esse ctus esset: uides inquit diuitias non esse indifferentes.

Pompeii milites quom quidam ex illis in thesaurum incidisset omnem locum pecuniarum refertum esse putantes quas Carthaginenses quondam occuluissent pluribus diebus ad excauãdum agrum intumbẽtes per illos dies ne a Põpeio quidem ipso potuerunt a fossione deduci. subridens'q Pompeius impense laborantes sudantes'q ambibat. Sed tandem spe elusi sese ut quocunq eos ducere uellet obtulere: ut qui stoliditatis suæ poenas essent pensuri.

Leon Eutycratides interrogatus quam urbem quis incolẽs tutus esset: ubi inqt neq plura neq pauciora incolẽtes possiderẽt. Pli. li. xxxiii. illa nos premũt illa nos ad inferos agunt quę occuluit natura atq demersit Zeno dicebat nõ magis prodesse quam nocere opes atq sanitatem.

Crates Thebanus homo locupletissimus quom ad discẽdam philosophiã Athenas concederet magnum auri pondus abiecit putans non posse uirtutes simul & diuitias possidere.

Epicurus ad Pytocleam: si uis inquit Pytoclea te diuitem facere nõ pecuniæ addiciẽdũ: sed cupiditatibus detrahẽdũ. Luc. sed ps uilissima reꝝ certamẽ mouistis opes: qñ plura q̃ hẽat tũ plurimos iuidere illi isidiari & hostes fieri: ait Xenos

Paria tormenta esse pauperum diuitum'q ostendit eleganter Bion. ait. n. nõ minus molestũ esse caluis quàm comatis pilos uelli. Plato in rep. ait nec extrema in aliquibus ciuium inopia sit nec ingentes diuitiæ.

Nabathei adeo patrimonii seruatores sunt ut qui rẽ patemam diminuerit: publice damnarteur: Augenti præmium propositum.

Possidonius diuitias causas esse malorũ dicebat: non quod ipsæ facerẽt sed quod facturos irritarent. ex Seneca lib. iiii. epistol. Idem de paupertate ait: Nudum latro transmittit: etiam in obsessa pauperi uia pax est.

Cyrus apud Xenoph. Crœso suadenti ut pecunias cumularet: inquit ipse mihi iubes ut apud me collectos habeã thesauros: ut propter eos inuidię sim & odio fidam'q mercennariis custodibus: quos iis pręfecerim: At ego dum amicos diuites reddo hos esse puto mihi thesauros & custodes simul tũ mei ipsius tum meorum bonorum. quod mutuatus Martialis Extra fortunam est quicquid donatur amicis: Quas dederis solas semper habebis opes. Idem Cyrus inferius ait. Non eos ego Crœse fœlicissimos existimo: qui pecunias plurimas possideãt: queadmodũ neq fœlicissimi sunt q̃ muros custodiũt: & ob id qcqd in urbe est: Veꝝ qui & cõparare plurimas pecunias iste possit & iis uti honeste

Pheraulas diues a Saca fœlix nuncupatus ob diuitias quas pauper acqsierat: nã ait ita existimas Saca me nunc eo iucũdius uiuere quo plura possideo: an ignoras me: & eẽ & bibeẽ & dormirẽ nullomõ mihi iucũdius: q̃ tũc quom erã paup & subdit: q ualde oblectaẽ pecũiis certo scito hũc si sumptũ faciat ualde tristari

Diuitiis celebres M. Crassus q negabat diuitẽ esse nisi cũ q reddītu annuo regionem tueri posset. ut ait Pli. lib. xxxiii. Cic. i of. q exercitũ alere posset. Plutar. uero i Crasso ait Crassum male sensisse: nulla. n. mẽsura bellũ nutriẽ teste Archi

damo:hic fuit ex ea gente qua fuerat alius Crassus diues appellatus : item tres claudii principatu Pallas:Callistus:& Narcissus.Itē.C.Cælius claudius. Ilidorus testamento suo dixit:quãuis multa ciuili bello perdidisset: tamen relinquere seruorum quatuor millia centum ac sedecim:iuga boum tria millia sexcēta. Reliqui pecoris quinquaginta septem millia:Innumerato pondo sexcenta millia.item Sylla:Lucullus:Ex externis Ptolemæus qui Pompeio res in Iudæa agente octomillia equitum sua pecunia tolerauit:mille conuiuas totidem aureis potoriis mutantem uasa cum ferculis saginasset:item Pythius Bythinnus qui platanum auream uitem'q nobilem illã Dario regi donauit.xerxis copias hoc est septies octoginta octomillia hominum excepit epulo : Stipendium quinq mensium frumentum'q pollicitus.Pythius inquit Herod.li.vii.Atys filius Lydus xerxis exercitum omnium maximum ipsum'q regem magnificentissimo hospitio excepit:spopondit'q se pecuniam ei in bellum suppeditaturũ. xerxi'q roganti quantum pecuniarum haberet ait esse sibi argenti duo millia talentorum.Auri uero quadragies centena millia Daricorum septemmillibus minus quæ sibi dono daret.itē Crœsus Lydorum rex.item Midas Phrygiæ rex. Tantalus Phrygius:Pelops'q filius.itē Attalus Pergami rex qui opes po.ro. legauit hæreditate diuitem'q pariter ac luxuriosum eum reddidit.item Callicrates Carystius.Cyniras:Lucrius auernus pr̃ Bititi q cum Domitio pugnauit.Solomon qui ducentas lanceas sexcentorum sicloꝝ pondere aliquãdo ex auro confecit:treccenta'q scuta singulas ternas minas auri habentia. Hom. Erichthoniũ Sysiphum'q omnium hominum locupletissimos uocat. celebratur itē Mæandor protagoræ pater qui xerxem omneis'q illius copias hospitio suscepit. Romanis addendus Liuius Drusus qui in tribunatu plebis.xi.millia pondo argēti habuit. Demetrium pompeianum puduit locupletiorem esse Pompeio.

Celebres Diuitiis regiones in Hispania Turdetania in qua argēteis Turdetani aliquando præsepibus doliis'q usi sunt ex Strab.Galatia a Diodoro ob fluminũ auriferorum decursus.qui aliquando exuberantes quom restagnassent: in glebis aurum reliquerunt:urbes Corinthus & Thasiorum colonia Datus ob aurifodinas:Tarentum:sed supra omneis Syracusæ prouerbio ēt celebratæ. Mõtes Iberi qui postea Pyrenei sunt nuncupati quia plures continuos dies ex flãma a pastoribus iniecta arserunt argento multo abundantes ex illo enim incēdio riuuli argenti fluere p montes uisi:ea res ab oppidanis nõ cognita:sed phœnices quom rem accepissent tantum argenti abstulerunt ut quom onustis nauibus superesset argentum:amoto ab anchoris plumbo argentum suffecerint. Auriferi fluuii Pactolus in Lydia:tagus in hyberia:Ganges in India : Hebrus in thracia:Padus in Italia authore Plinio.

Plutonem diuitiarum deum putabant:cæcum'q hunc pingebant:nec immerito cæcus enim est: qui diuitiis studet ait Dion.

DE DEORVM CVLTV ET CAELESTIB.

Ei cultus qualis debeat eẽ Liuius nõ discrepãs a literis sacris hiis indicat uerbis. Eodem inqt ãno Posthumia uirgo uestalis de incestu caũm dixit: crimini obnoxia ob suspitiõem pp cultũ amœniorem ingeniumq̃ liberius q̃ uirginem deceret parũ abhorrens: famam amplauit: deinde absolutam pro collegii sententia pontifex Max. abstinere iocis coliq̃ sancte potius quam scite iussit.

Barthabaces magnę matris sacerdos Mario cõtra Theutões bellũ gerẽte quom uellet ad senatũ referre a matre deũm uictoriã sibi nũciatã: ac ob id pcaret templũ deæ decerni: prohibitus ab Aul. Pompo. tribuno eq̃ ipso pulpito deturbatus est: sed dimissa cõcione febris statĩ Aulũ iuasit: itraq̃ septimũ diẽ occubuit.

Alexander Seuerus imp. quom quẽdam locum qui publicus fuerat Christiani occupassent: contraq̃ Popinarii dicerent sibi eum deberi: rescripsit: melius esse ut quomodocunq̃ illic Deus colatur quam popinariis dedatur.

Diogenes Cynicus dicẽti Lysię pharmocopolę an Deos esse crederet: quomodo inquit non credo qui te diis inimicum puto?

Epicurus inqt Cic. solus uidit primũ esse Deos qđ in oĩum aĩs eoꝝ notiõem impressit: Abraam uero primus dixit Deum creatorem unum esse cunctorum.

Thales quom domo exiret inspiciendorum syderum causa: in subiectã scrobem icidisse fert: petulantiq̃ pbro dictũ ab anu domestica qua ratiõe o Thales quæ in cęlis sũt cõprẽsurũ te arbitraris q ea quę sũt ante oculos uidere nõ uales?

Fabritius dicẽte Cynea Pyrrhi legato deos ab ira lõgissime amotos ex epicureoꝝ sententia: nec ullã hominũ curã suscipiẽtes ociosos eẽ: exclamans o utinã inqt hæc Pyrrho & samnitibus cordi sint quamdiu aduersus nos bellum gerunt.

Hiero tyrannus quom a Simonide quęsisset quid aut qualis eẽt deus: deliberãdi causa Simonides unã diem sibi postulauit: postridie uero ab Hierone idẽ qreте biduũ petiit: quom uero sępe dieꝝ numerũ duplicaret: admiratus Hiero quęsiuit cur ita faceret: qa q̃to inqt diutius cõsydero: tãto res uidet mihi obscurior.

Camillus uolẽtibus Romanis ex urbe discedere in oratione quam habuit. Inueniẽtis ait omnia prospere euenisse sequentibus Deos: aduersa spernentibus.

Thysetę ossa diis sacrificant. ipsi autem uescuntur carnibus.

DE DOLORE ET CVRA.

Arcus Antonius Antonini Pii imp. gener educatorẽ suũ mortuũ quom magno defleret opere: auocaretur q̃ a luctu ab aulicis. Antoninus illis dixit pmittite illi ut homo sit: non. n. philosophia uel imperium tollit affectus. Seneca de consola. non sentire mala sua non est hominis: non ferre non est uiri.

D ionyſius Heracleotes laborãs ex renibus in ipſo eiulatu clamitabat falſa eẽ illa quæ antea de dolore ſenſiſſet: quem dum Cleãtes diſcipulus eius rogaret quę nam ratio eum de ſententia deduxiſſet: reſpondit quia quom tãtum operę philoſophiæ dediſſem: dolorem tamen ferre non poſſem. Oui. Dolor artibus obſtat. Seneca imperari dolori ſilentium non poteſt.

P ericles licet animo fuerit inuicto: afflictatus tamen longo dolore incantationẽs collo alligauit ſibi à mulieribus pro amuleto datas.

S eruius Clodius eques ro. magnitudine doloris in podagra coactus eſt ueneno crura pũgere: & poſtea oĩ ſenſu carere ęq̃ ac dolore ĩ ea pte corpis. Cic. ad Octa nulla. n. ait remedia q̃ uulneribus adhibent tã faciũt dolorẽ q̃ q̃ ſunt ſalutaria.

M. Agrippa doloris pedum impaciens inſcio Auguſto uoluit potius uſu pedum carere quam dolorem ulterius perpeti: ĩ feruens acetũ pedes immergendo.

C . Proculeius Auguſti familiaris in maximo ſtomachi dolore: gypſo epoto cõſciuit ſibi mortem. Minos in maximo dolore tibiam coronam q̃ꝫ è ſacris abſtulit.

P ſeudolus apud Plautum quom dixiſſet Ballioni Lenoni: heu pudet quod tibi ꝑmiſit q̃q̃ id promiſit dare: quia tibi minas uiginti pro amica etiam non dedit: feſtiuæ Ballio ſubdit: mmio id quod pudet facilius fertur quam illud qđ piget.

C ocodilli qui in aqua & alterius q̃ in terra uiuit cinis corii ex aceto illitus iis partibus quas ſecari opus ſit: aut nidor cremati ſenſum omnem ſcalpelli aufert.

A chilles Homericus Priamo q̃ ad illũ noctu ꝓ Hectoris corpe ſe receperat nimiũ fletui indulgẽti: age ait in hoc ſolio ſedeas: dolores triſti aĩo p̃mamus: nulli. n. uſui nimii fletus ſunt. Niobe eodẽ tpe nouẽ filiis orbata: cibo tñ non pepercit.

S ollicitudinem animi propitiat ſaluia poſt aurem digito relata. Ex Pli. xxyiii. lib. xxy. uero ait Herbas certe ægyptias à regis uxore traditas ſuę helenę plurimas ac nobilem illum Nepenthes obliuionem triſticiæ: ueniam q̃ꝫ afferens: Apud Homer. hic ut arbitror ſuccus intelligitur: quom Helena iniecit pharmacũ uino: quod oẽm irã dolorem q̃ꝫ obliteraret. Aqua mulſa triſtitiã mitigat ait Pli.

E uripedes dicebat ſuauis eſt laborum præteritorum memoria. Vergilianus æneas forſan & hæc olim meminiſſe iuuabit.

D olorem Zeno dicebat eſſe irrationabilem animi contractionem: cuius ſpecies eſſet miſericordia: Inuidia: Aemulatio: Zelotypia: Angor: Cõturbatio: Triſtitia Mœror: Cõfuſio. Pli. xx: li. ait ad oẽs corpis dolores ſuccũ e ſcordio ualere.

A nneus Seneca nunquam inquit lachrymæ opprimuntur imperio: ſed irritantur. Nulla flendi maior eſt cauſa quàm flere non poſſe.

DE EXILIO.

Naxãdridas Lacedæmonius ad eũ q̃ ęgre ferebat quod exularet O bone inq̃t ne urbem relinquens horreas: ſed iuſtitiam.

Diogenes Cynicus exprobãti cuidã exiliũ: at ait huius miſer ea

philosophatus sũ: Alio q̃ dicẽte Sinopẽi te exilii arguũt. Et ego igr illos morę.

Teucer rediens ex Troiana expeditiõe quom ob Aiacis fratris mortem Telamoni prĩ eẽt iuisus: atq̃ ab eo exilio mulctaret: ad socios cõuersus ait: pria ẽ ubicũq̃ bñ ẽ. Ex Cic. i Tusc. Hor. Nil desperãdum Teucro duce & auspice Teucro.

Caligula quom quendam à uetere exilio reuocatum postulasset: quid nam ibi facere consuesset: atq̃ ille per adulationem respondisset consuesse rogare ut (qd̃ euenit) periret Tyberius: ut'q̃ ipse imperaret: suspicans sibi quoq̃ exules suos mortem imprecari: misit circum insulas qui uniuersos trucidarent.

Clodius in Ciceronis exilio legem tulit: nequis de eo reducẽdo ad senatũ referret neq̃s decerneret: ne disputaret. ne loq̃retur: ne pedibus iret: ne scribẽdo adesset.

Metellus Numidicus Apuleio saturnino agrariam legẽ ferẽte qd̃ noluerit iurare die dicta quom à bonis uiris defenderetur, ne causa maloꝝ certaminũ esset, in uolũtarium exiliũ Rhodum profectus est. Rutilius uir summę innocentię: in uisus equestri ordini repetũdaꝝ dãnatus in exiliũ mittitur ex floro: Seneca li. iii. epist. Exilium ait Metellus fortiter tulit. Rutilius ẽt libenter. Alter ut rediret reip. pręstitit: Alter reditum suũ syllę negauit, cui nihil tunc negabatur.

Idem Rutilius consolanti eum cuidam ac dicenti, instare bella ciuilia: & ob id breui futurum: ut omnes exules reuerterẽtur: quid tibi inquit mali feci: ut mihi peiorem reditum quam' exitum optares?

Callistratus factus exul ab Atheniensibus: operantem quempiam ut restitueretur: abhominatus est.

Apud gręcos qui mittebantur in exilium seruare bouem dicebantur: In argiuis enim quo mittebantur bos æneus erat: magnitudine conspicua.

Marcellus iuriscõs. li. xlviii. dig. Exiliũ ait triplex est: aut ęteroꝝ locorũ ĩterdictio: aut lata fuga ut oĩum locorũ ĩterdicatur p̃ter certũ locũ: aut relegatio in isulã.

Demetrius phalereus pulsus patria, Thebis exulabat: Cratem obuiũ iniquo animo uidisse propter abiectam uitam dicitur: crates uero licet cynicus esset: benigne hominem alloquutus de exilio disseruit disputans nihil in eo mali inesse, atq̃ ut ob rerum bene gestarum cõscientiã cõsideret hortatus est: tũ Demetrius ad suos conuersus, heu inquit ea negocia actiones'q̃ nostras inquit quorum causa hactenus tantum uirum nosse non licuit.

DE EXERCITATIONE ET VSV:

Laomedon Orcomenius ob uitandum splenis morbũ ex cõsilio medicorũ lõgissimis cursibus usus est: exinde recupata ex habitu currẽdi ualetudine in certaminibus omneis supauit: Iulii uiatoris exemplum est huic consimile in capite de consuetudine.

Columella magistrũ artiũ usum appellat: admonet q̃ admissariũ modica exercitatõe cõcussum uegetiorẽ: ita fœmi iniũgi oportere: ut tacita q̃dã ui

femina ipsa principiis agilioribus figurent. Pli.li.xxviii. His remediis ait animi rat exercitatio: Multa adimit: corpus auget modica: in primis pdest ambulatio gestatio: eqtatio stomacho & coxis utilissima: pthisi nauigatio: sed & Galenus cum cæteris medicis id asserit: corpus.n.ait & animam exercitatione leuē fieri partesq corpis ualētiores solidiores q reddi: Oui.& nō sentit sedulitate dolors

Xenophō li.viii. Pædię Cyri ait: Apud psas fuisse legē ut nemo necq spueret: necq mucorē faceret. Hoc iō ut p exercitationē sudorē q corpa illoꝝ fierēt solidiora.

Demosthenem ait Phalereus quom ρ dicere nequiret: exercitatione fecisse ut di ceret. balbus inquit Hieronym. melius balbi uerba cognoscit.

Antonium quom apud Actium uicisset Octauius: reuertenti inter gratulanteis occurrit coruū tenens: quem instituerat dicere: aue Cęsar uictor impator: Miratus Cæsar officiosam auē: xx. millibus nūmum emit: socius opificis ad quē ex illa liberalitate nihil puenerat: affirmauit Cæsari: & se habere alium coruū: quē ut afferre cogeretur rogauit: Allatus uerba quæ didicerat expressit. Aue uictor impator Antoni. Nihil exasperatus satis duxit iubere illum diuidere donatiuū cum cōtubernali: Exemplum sutotē pauperem sollicitauit: ut coruum ad parē salutationem institueret: qui impendio exhaustus sæpe ad auē nō respondētem dicere solebat: opera & impensa periit. Aliquando tñ coruus cœpit dicere dictatam salutationem: qua audita ab Augusto in transitu: satis ait salutatoꝝ taliū domi habeo: superfuit coruo memoria: subtexuit q opera & impensa periit: ad quod Cæsar risit. emitq eam iussit quanti nullam adhuc emerat.

Lycurgus legumlator ut a mollicie ciues auerteret: duos catulos ex iisdem parētibus ortos alterum gulæ domi assuefecit. Alterum uenationibus in agris exercuit: Deinde in contionem adductis canibus: disposuit gulæ irritamēta: postea, leporē dimisit: cōcurrēte utroq ad cōsueta: leporem q quom uenaticus accepisset: uidete inqt o ciues quam dissimiles ob educatiōem solā euaserint. quāto q efficatior quam natura ad res honestas sit exercitatio. Seneca ad Luci. Nō potest athleta magnos spiritus ad certamen afferre: qui nunquam sugillatus est.

Senex quidam exactæ diligentiæ: quom post annum nonagesimum procurationis uacationem ultro a. C. Cæsare accepisset: componi se in lecto: & uelut exanimem a circunstante familia deplorari iussit: Lugebat domus ocium domini senis: nec finiuit ante tristiciam: quam labor illi suus restitutus est. Labores obsonium sunt uiris bonis ait Xenoph.

Memorabile est quod Philostratus in uita Apollonii ait: in conuiuiis indoꝝ mēsam in semicirculum componi: circa quam conuiuæ coronati epulantur: post uero potationes puer in medio consistit: ac sagittam in se missam saltu supra caput reuolutus uitat. Funda adeo exerciti ut summos capillos glande attingāt: sunt & sagittarii q sagittaꝝ ictibus lineā ducāt: sed i capite de Arte quā plura.

M. lepidus: quom cæteri Tyrones milites q in campo se exercerent: ipse q in herba recumberet: uellem hoc esset inquit laborare.

Scipio Aphricanus exercitus sub aliis impatoribus uictos ita exercuit omni ope re fossis'q faciendis:ut diceret fodientes luto inquinari oportere qui sanguine hostium madere noluerint:inuictos'q pene reddidit.

Metellus in Africa Albino imperante subiugatum accepit exercitum:quem ita e mēdauit ueteribus institutis & disciplina maiorum:ut postea eos à quibus sub iugum missi fuerant superarent Ouid:li.v.de tristibus.Adde quod ingenium longa rubigine læsum Torpet:& est multo quam fuit ante minus. Fertilis assiduo si nō renouetur aratro Non nisi cum spinis germen habebit ager.Cic.in Tusc.& quemadmodum ager quantumcunq fertilis absq cultura fructuosus esse non potest ita sine disciplina animus & doctrina.

Marius exercitus uicti à Cimbris sub Cæpiōe Manilio & Syllano reliquias ita erudiuit & exercuit ut mirabilē multitudinem Cimbroꝝ Theutonicorum'q & Vgrorum publico marte deleret.Cæterum exercitatio militaris erat eiusmo di ut tyrones iuniores'q in exercitu mane ac post meridiem exercerentur saltu cursu iaculatione funda plumbata ad palum ad scuta ueteres.n.semel in die si ne intermissione.Cogebantur præterea pedites instructi omnibus telis milita ri gradu decem millia passuum ire redire'q:gradu'q militari uiginti millia passuum horis quinq duntaxat æstiuis cōficiebant : pleno gradu qui citatior erat totidem horis passuum.xxiiii.millia:in'q eo gradu cogebantur ferre pondus lx.librarum.Tyrones ante expeditiones in campo Martio exerceri sudorem'q ac puluerem in Tybrim deponere consueuerant natandi usum perdiscentes. Vide in capite de militia:

Democrates palestrita pedibus æger conatus morbum excutere eousq pductus est usu:ut in certamine lineam circunduxerit:iussis'q aduersariis ut extraherēt illis'q nequeuntibus coronatum abiisse. (ait Arist.

Post cœnā deambulatiōe calorē excitari:qescere & stati ad lectū accedere suffocari

Addendum illud ex Pli.li.xxyiii.capita aperiri aspectu magistratuū nō ueneratio nis causa iusserēt:sed ut Varro author est:ualetudinis:quo firmiora cōsuetudine (eafierent.

DE ELECTIONE:

Dionysius tyrānus tres in cōspectū Aristippi simul dari iussit mulieres:eū'q quā ex illis uellet eligere:tū Aristippus tres simul adduxit dicēs neq Paridi tutum fuisse qd unā pra tulerit cæteris. Lysander spartanoꝝ legatus ad Diōysiū uenerat huic quom dionysius duas misisset stolas ut utrā uellet filiæ deferret ambas accepit ait'q ipsam melius electuram.

Cato Hispaniam sortitus quom hostium audisset mirā copiam eē ad bellū parātam ob id'q decreuisset Celtiberegꝫ ope uti petētibus illis ducēta talēta subsidii gra atq negātibus aliis cōditionem ac dicētibus turpe eē populo ro.auxilia

mercede conduceretur: urbane sciteq́ Cato: non esse graue respondit: Nam si uicissent hostium manubiis satisfactum illis iri: si uicti essent: nec eos qui peterēt nec a quibus repeti deberet superstites relictum iri:

DE EXERCITV ET MILITIA:

Hotion quom Leosthenis ducis milites concinne ornatos aspexisset, rogatus qualis sibi ille exercitus uideretur: Belle me Hercule inquit ad stadium decurrendum instructus.

Antiochus ostendebat Annibali in campo copias quas bellum populo ro. facturus comparauerat: conuertebatq́ exercitum insignibus argēteis aureisq́ florentem: inducebatq́ etiam currus cum falcibus & elephantos cum turribus equitatumq́ frenis ephippiis phaleris q́ præfulgentem: Atq́ ibi rex tanto tamq́ ornato exercitu gloriabundus: Annibalem aspicit: Et putas ne inquit satis esse Romanis hæc omnia? tum pœnus ignauiam imbelliam q́ militum eludens preciosé armatorum: Plane inqt esse satis credo hæc Romanis & si auarissimi sint.

Pescennius omne uas argenteum etiam ad bibendum accommodatum sustulit: dicens posse fieri ut sarcinæ militares in potestatem hostium uenerint, fierētq́ barbari argento nostro gloriosiores:

Cabrias Atheniensis dicebat terribiliorem esse exercitum ceruorum duce leone: quam leonum duce ceruo: hunc aliqui Gobriam uocant: Gobrias uero Assyrius apud xenophontem est.

Apud ueteres exercitus ex duabus tantum legionibus & copiis auxiliaribus constabat: legio uero interdū erat ex sexmilibus aliquādo ex pluribus ut est apud uegetium: Alexāder Macedo traiecturus in italiam erat: cum trigintamillibus Macedonum ueteranorum & quatuor millibus equitum thessalorum maxime, nam persas indos ue si adduxisset impedimentum traheret, Palestinorum exercitus contra hebręos, ex peditibus treecentis millibus equitibus sexagintamillibus curribus trigintamillibus. Ninus contra Bactrianos pedites duxit ad decies septies centena millia, eqtum ducētamillia, currus falcatos paulo minus decēmillibus & sexcentis. Darius aduersus Sacas cētingētamillia militū duxit

Eius filius xerxes in gręciā septingētamillia de regno, treeētamillia ex auxiliis, naues decies cētena millia ait Iustinus, Herodo. plura fuisse ait, rēq́ lōgius psequitur

Apud Hemerum exercitus tacitus ceu mutus ad bellum incedebat, Moses in legibus eos qui demum ædificassent, ac non habuerint tempus annuum ad fruendum, & qui arbores seuerint, nec de fructibus freti sunt, item qui nuper uxores duxerint immunes belli fore sanxit.

Scipio Aphricanus negabat cum hoste confligi debere, nisi aut occasio, aut necessitas cogeret:

Illud notandum Iani templum ter obseratum omnino fuisse quod symbolum erat pacis: regnante prius Numa: ac post hunc annos cccc.lxxx. composito bello Carthaginense. C. Attilio: Tito q; conss. atq; augusti tempore.

EXITVS:

Yneas orator Demosthenis auditor Pyrrhi familiaris decernentem Pyrrhum in Italiam nauigare: contra Ro. Tarētinis auxilio futurū: interrogat: superatis (si dii dederint) nobis Romanis Pyrrhe: quid tum ageremus? Totam inqt Pyrrhus haberemus italiam: Parumper commoratus cyneas ait: quom autem Italiam coeperimus: quid tum agemus? Et Pyrrhus proxima inquit Sicilia est: foelix captu q; facilis. recte dicis inquit Cyneas: sed num finis nobis erit militię Sicilia capta? Deus modo inquit Pyrrhus uictoriam pręstet: nam iis uelu ti pręludiis utemur ad res maximas conficiendas: quis enim se libya abstineat & Carthagine? cui Cyneas sed uictis omnibus ac subactis quid faciemus tandem? Et Pyrrhus ridens ocium inquit agemus. & quotidiana festiuitate mutuis q; sermonibus lætitia q; perfruemur: quom ad hec Cyneas Pyrrhū adduxisset: at qd uetat ait o rex quominus nūc ista lęticia: festiuitate: & ocio pfruamur?

Athenienses quom inuito Photione bellum cum Antipatro suscepissent: eum q; athenas irruentem audissent: Photioni detulerunt ut pacem ab Antipatro expostulet: at photion: tunc ait quom ociosis uobis cōsulebam si mihi creditum esset: haud nunc profecto tumultuantes consuleretis: cui potissimum uos uestra q; credere debeatis.

Epaminundas rogatus utrum se meliorem diceret: an Cabriam: an Iphicratem? Difficile est inquit donec uiuimus iudicare:

Solon a Crœso rogatus an eum esse fœlicem iudicaret: respondit usq; ad exitum uitæ iudicari non licere ut dicam in capite de fœlicitate.

Artabanus xerxem monet ne Iones secum ducat cōtra patriam pugnaturos. Ait enim itaq; hoc uetus prouerbium tanquam optimum mente rex teneto: non statim ab initio exitum omnem esse manifestum.

DE FILIIS ET EORVM INGENIO:

Eruilius geminus quom apud. L. Manlium qui optimus pictor Romæ habebat cœnaret: filios q; Manlii desormes admodum conspexisset: non similiter ait Manli fingis ac pingis. Tum urbane Manlius: in tenebris. n. fingo inquit: in luce pingo: Hermetias a Democrito appellatur herba ad liberos generandos pulchros bonos q;: item compositio e nucleis pineis tritis: cum melle myr-

tha croco uino palmeo postea mixto Theombrocio & lacte bibere generaturos iubet:& a conceptu puerperas partum nutrientes: ita fieri excellentes animo & forma atq; bonos. Et Pli.

Themistocles quom illi filius mr̄is auxilio intercessione q; pleraq; iuberet: o uxor inquit Athenienses græcis imperant. Ego Atheniensibus: Tu mihi tibi filius.

Syrus seruus Clitiphoni filio Chremetis heri suadet ut pecuniam a patre matre adiutrice extorqueat: ait enim Nunc aliud specta: Matres omnes filiis in peccato adiutrices auxilio in paterna iniuria esse solent.

Mithridates quom regnandi studio insidias patri frustra struxisset aperto bello cum illo congredi decreuit: sed pater morte præuentus filium inhiantem reliq̄t Oui. filius ante diē patrios inq̄rit ī ānos. Vide exemplū Nicome I cap. de dolis

Antipater primus ex Cassandri filiis Thessalonicam matrē necauit: Alexandrū q; fratrē regno expulit. Vide in capite de Crudelitate. Thessalonce & Eueratides.

Gallienus captis a Persis Valeriano patre imperatore non modo bellum non intulit: sed assiduis uoluptatibus singulis diebus deditus perinde quasi captiuitatem patris exoptasset: uixit:

Euander suadente matre Nicostrata quę etiam Carmentis est dicta quia Carminibus uaticinabatur patrem occidit: atq; cum matre in italiam fugit:

Tullii Annalis filius quom eius pater ī campum ad comitia quęstoria ipsius descē disset: comperisset q; esse proscriptum: ad clientem confugit. sed sceleratus filius ductis p uestigia parētis militibus eę dē patris pphanis oculis spectare passus ē.

Cyriades tyrannis Romanis triginta primus: Cyriadem patrē sanctū quom seeū grauaret: direpta magna argenti auri q; pte Persas petit: sapori q; regi cōiunctus Romanis bellū intulit: patrē q; cōsicit: sed ipse p suo℞ insidias postea occisus ē.

Absolon Dauid filius regni cupidus dum bellum cum patre gerit: fugiens (mirabile dictu) crinibus ramo appensus: a militibus patris comprehensus occidit: quem pater pientissimus lachrymis luctu q; prosequutus est.

Aristobolus Hyrcani filius mortuo patre matrem cui omnis potestas regni legata fuerat uinculis: fame q; consumpsit: & cum eo Antigonū fratrem matri peremit. Vide in capite de fratribus.

Ariarafter Tigranis filius quom audisset Pompeium regnum patris inuadentem ad illum confugit: atq; una patrem expugnare conatur: Ea res quom tigrani esset nunciata. ad Pompeii genua confugit a quo benigne susceptus a dextera locatus est: Ariarafter autem a sinistra: atq; utriq; regnum partitus est Ariarafter rem moleste ferens: ad Pompeii conuiuium inuitatus noluit accedere. minacibus q; uerbis sibi Pompeio non opus esse dixit. Sed ad alium confugiturū Romanum: cui esset futurus charior: Pompeius uero iis uerbis irritatus in carcerem eum coniecit in Triūphum q; duxit. Ex Plutar. in pom. Apud Valerium Satiarafter legitur mendose. alibi Ariaratem legi Cappadocum regem.

Gallienus imperator de quo supra capto a persis patre Triumphum assumulauit

fingebatur esse rex Persarum captiuus:quom alioq patris captiuitatē flocci face. ret:Id quom scurræ riderent:ad eum globum ubi rex Persarū captiuus assimulabatur eunt:scrutantur'q; omnia unius'q; cuiusq; uultum intuētur: quom ab illis quæreretur quid peterent:quid'ue agerent illa scurrulitate:responderūt patrem principis quærimus :Gallienus uero indignatus uiuos exuri iussit:

C.Turannius patrem proscriptū ac latentem centurionibus ostendit: senex uero non de uita tam sollicitus quam' de filii salute rogitabat:an turannius filius incolumis esset. Vide exemplū in capite de Crudelitate in dictione. thessalonicę.

O restes matrem Clytemnestram quia cum Aegistho adultero Agamemnonem occiderat patrem:confodit: Alcmeon matrem Eryphilem quę insidias Amphiarao patri struxit ut dicemus in capite de uxoribus. Blandenius Zeuxides matrē occidit ut est apud Cice.ad Q. fratrem.

L otharius Ludouici regis filius quom nollet Carolum fratrem natu minorem cui caluo fuit deinceps cognomentū:paterna beneuolētia sibi pferri:patrē in carcerē cōiicit. Exēplū Cyriadis ē I cap. de iprobis. Tullię exemp. I cap. de Mulierib.

F redericus.ii.imperator omni labe crudelitate'q; ingnatus: filiū Henricū scelera patris in christianos incusantē in carcerē primū cōiecit:ac mox necari iussit: sed cum postea in Apulia ex graui morbo quom cōualesceret:Manfredus filius ex concubina compresso ore iacentem in strato suffocauit:L.Ostius patrē occidit:

H erodes Pacori pater audita filii morte a uentidio illata exercitus'q; clade: ex dolore ad furorem conuertitur: Post longum deinde luctū alia sollicitudo miserū inuadit:quem ex numero.xxx.filiorum:quos ex pellicibus genuerat: in locum Pacori regem constitueret:exorantibus singulis pro filio pellicibus:sed tandem Phrahatem quendam statuit:qui statim & patrem confodit: & triginta fratres sustulit: adultum'q; etiam filium interfici iussit. Est exemplum filii antipatri in matrem & cutratidis in patrem in capite de crudelitate.

I dothea Prothei filia Vlyxem apud Hom.lib.iiii:ody.docet quemadmodum patrem sit uincturus a quo iter edoceatur ac reditus.

P tolemęus parentibus occisis imperandi cupiditate fratrem etiā sustulit nec multo post in libidinem effusus Eurydicen uxorem eandem'q; sororem occidit: captus Agathocleæ meretricis illecebris:

N ero quom matrem sustulisset:urbane Africanus:Rogant ait te Cęsar gallię ut fœlicitatem tuam fortiter feras:

M.Pompeius tribunus plebis diem.L.Manlio dixerat: quia T. Manlium filium relegauerat:sed T.Manlius amore pietate'q; patris concussus in cubiculum tribuni irrepit:stricto'q; gladio coegit in uerba sua iurare non perseueraturum in accusatione Ex liuio floro'q;:apud alios Pomponius:

A lthemenes Catarei Cretensium regis filius consulto oraculo responsum tulit in fatis esse ut ab eo pater interficeretur.quod cupiens uitar:Rhodi partem quę Camiros dicitur cū alquot comitibus petiit:Pater uero uidēdi filii cupidus pręg

fertiam quom nulla alia proles illi esset.soluens e Creta noctu applicuit ad Camiron:sed orta contentione inter suos accolas'q accurrēs Althamenes patrem inscius cōfodit:Re postea cognita fugiens hominum conspectus:in solitudines se recepit:atq ibi ui doloris interiit.

Andromacha apud Euripedem. Omnibus ait profecto hominibus filii sunt ala

Humilis e plebe puerpa supplicii causa carcere inclusā ad matrē quom impetrasset aditū a ianitore semp excussa neqd cibi Iferret.dephensa e uberibus suis alēs eā

Coriolanus adeo matrem ueturiam dilexit:ut sua causa exercitum ex agro romano eduxerit:non multo tempore post caede subsequuta:Alexander Ro. imperator & Heliogabalus matrum fuere obsequentissimi.

Cimon Miltiadis filius ut pater qui ob pecuniæ mulctam in carcere obierat:sepulturæ mandaretur:captiuum se præstitit.

Ionatas quia fauum mellis contra patris præceptum iusiurandūm'q gustauerat minitanti mortē patri mortē ait illi suauē esse p patria pietate populi'q uictoria

Fratres duo in Hispania tyrannū confoderunt Patietis gratia:cuius Tyrannus filios occiderat:ea lege ut Patietis filii parentē eorum decrepitum alerēt. Filii aut parentes alant aut uinciantur prouerbii loco legibus continebatur: Home.ait in Iliade Breuem ætatem cōtingere illi qui parentibus nutricationis munus nō reddiderit:Moses legibus sanxit:ut qui patribus non paruerint suspenderentur per'q diem totū in cruce penderent.noctu sepelirentur:sanxit'q ut filii parentes alerent nō enim propter aliud pater filium generat.Iniquissimū enim quis meri to dixerit patrem egere quom filius sit in facultatibus ait Vlp.lib.xxix. digest.

Cleobis & Biton matrem ceu boues ad currum iuncti ad Iunonis sacra uexerūt.

Amphinomus & Anapia fres quom Catana pielitaretur: parētes humeris baiulātes saluos reddiderūt:ex Strab.yi.apud Valeriū Anaphis legit & patrē ex ætnæ incēdio eripuisse ait. Aeneas apd Verg.& Oui.Anchisē humeris sustulit parētē

Scipio Aphricanus Scipionem patrem apud Ticinum fluuium uulneratum in bello contra Annibalem intercessu suo liberauit.

C.Flaminius trib.plebis a ferenda lege quom neq a senatu neq ab aliquo posset abduci: a patre qui manum iniecit prohibitus est.

Claudia uestalis triumphum patris eius interuentu ab hoste tutata est.

Cimoni patri damnato filia parē lactis pietatē in carcere exibuit:ut Plebeia matrii

Ebutia Menenii Agrippæ uxor moriens hæredem Plætoniam filiam reliquit Affronia altera filia exhæredata .quæ & si posset testamentum facile rescindere:noluit tamen ut pietate sua maternam ingratitudinem faceret notiorem.

Metelli filii qui illis hæreditate excussis.curinatem familiarem reliquerat hæredem testamento obuiam non ierunt patris superbissimi.

Icarus acceptum a libero patre uinum:bibēdum pastoribus exhibuit: Ex iis alii somno sopiti: alii in aliam partem se reiiciunt . semimortua membra iactantes: ex illis aliqui putantes uenenum sibi ab Icaro datum.adorti illū cōficiunt: Eius

gone filia delyderio parentis extimulata:quom omnia lustrare decreuisset: Canis Icari Mæra nomine apprehendens illius uestem dentibus ad patris cadauer traxit. Erigone igitur solitudine paupérieq́ꝫ oppressa suspendio uitam finiuit ea in arbore:sub qua parens fuerat sepultus:

Alexander magnus missam ab Antipatro contra matrem epistolã quom legeret ignorat inqt Antipater quod unica mr̃is lachryma innumeras delebit epistolas

Hesiodus ait primo illo sæculo centum annis hoĩes sub matris imperio ceu infãtes uixisse. Demodocus apud Platonem lib.iii.ait Socrati : Genituram facilem esse:educationem difficilem.

Apud Persas:ante qnquẽniũ filius in cõspectũ patris nõ uenit: ne si iter educationẽ decederet:patri afferret molestiã.ex Herod.lib.i.Valerius ante septẽnium ait

Aristippus castiganti cuidã quod filium ex se genitum abiiceret : An uero inquit ignoramus & pituitã & pediculos a nobis gigni.quę tñ ueluti inutilia abiicimus

Caspii parẽtes septuagenarios inclusos fame necãt:Sidones mortuos deuorãt.

Augustus quom Vectius monumentum patris exarasset : urbane hoc est inquit uere monumentum patris colere.

M.Antonius imperator ac philosophus moriẽs.quom quidam cui filium commẽdaret dicerent. Vobis inquit si dignus est & diis immortalibus:

Agesilaus Lacedæmonius filiorũ amantiss. cum paruis pueris domi colludebat: arundinemq́ꝫ ut equum puerorum more conscenderat: Visus a quodam amicorum rogauit ne cui prius id diceret.quã ipse quoq́ꝫ puerorum pater esset.

Moses legibus sanxit filium nõ puniri ob parentis delictũ. Quod apud Ro. obseruatũ quoq́ꝫ est.Calistus lib.xxxxviii. digest. ait crimen paternũ nullã maculam filio infligere potest:idq́ꝫ etiam diui fratres Ieropolitanis rescripserunt.apd græcos tyranni filii parentũ crimina luebant.aut exilio mulctabantur.aut uita tanquam non sinente natura a parentibus malis bonos creari posse filios.

Pinensis iuuenis portæ urbis custos.quom hostes patrem captũ illi obtulissent ac nisi portas aperiret patri mortem minitarẽtur:irruptione in hostes facta patrem eripuit.atq́ꝫ se e patrię proditione tutatus est.

Quam difficile sit oriri bonos filios a magnis uiris ostẽdit Africani supioris filius fœde a paruulo Antiochi ꝑsidio captus:q ẽt ꝑturã petiturus candidã togã turpitudinis maculis obsolefactã in campũ detulit: Q.Max. Fabii filius tã pditæ fuit luxurię.morumq́ꝫ fœdorũ.ut Q.Pompeius prętor urbanus paternis bonis interdixerit:publiceq́ꝫ sit exhęredatus: Clodii pulchri filius eneruẽ frigidãq́ꝫ uitã sub meretricis impio egit:Mineruã.ii. Hom. odyss.ait paucos filios honestos nasci ex honestis parentibus:sed sequens ætas semp peior est priore.Hora: Aetas parentũ peior proauis tulit nos nequiores. Sed Spartani uerba sup ea re sum uisus reponere: Ea sunt in uita seueri in hunc modum : Et reputanti mihi Diocletiane Auguste neminẽ prope magnorũ uirorũ optimum &utilem filium reliquisse satis claret:Deniq́ꝫ aut sine liberis uiri interierunt aut tales habere plę

riq;ut melius fuerit de rebus humanis sine posteritate discedere. Et ut ordia mur à Romulo hic nihil liberorum reliquit, nihil numa Pompilius quod utile possset esse reip. Quid Camillus: Num sui similes liberos habuit? quid Scipio quid Catones qui magni fuerunt? Iam uero de Homero: Demosthene, Vergilio, Crispo, Terentio, Plauto cęterisq; aliis quid loquar? quid de Cęsare? quid de Tullio? cui soli melius fuerat non habere. quid de Augusto qui nec ad optiuum bonũ filum habuit? quom illi eligendi potestas fuisset ex omnibus: Falsus est etiã ipse Traianus in suo municipe ac nepote deligẽdo: sed ut omittamus adoptiuos: ueniamus ad genitos: qd Marco fœlicius fuisset: si cõmodũ nõ reliqsset herede? qd seuero septimio si Bassianũ nõ genuisset? hęc ille. Demosthenes dicebat à uiris bonis quasi fatis uolentibus filii improbi nascũtur: unde prouerbium apud græcos ἀνδρῶν ἡρώων τέκνα πήματα idest heroum filii noxæ sunt.

Pallas quidam quinquaginta filios dicitur habuisse. Combes Heroina centum filia Aesopi: Scylurus cherõnensium regulus quinquaginta: Apollonides octoginta: Artoxerxes cẽtum ac quindecim: Masinissa quinquaginta. Aegyptus qnquaginta occisi omnes à patruelibus eisdemq; uxoribus Danai filiabus, pręter unum linecum ab Hypermestra miserante seruatum: Gedeon ex uxoribus ac cõcubinis septuaginta. Roboã ex uxoribus cõcubinisq; uiginti octo filios: filias uero sexagita Absanis post septe mortẽ rex filios habuit nonaginta:

Crispinus Hylarius ex ingenua plebe fesulana cum liberis nouem in quo numero filię fuerunt dũę nepotibusq; uigintiseptem pronepotibus uigintinouem neptibus nouem pręalta pompa cũ omnibus his in capitolio fertur immolasse

M. Aemilius Scaurus repetundarũ reus ob nobilitatem recentemq; patris memoriam gloriamq; absolutus est:

Seruis quibus essent tres filii uacatio: quibus plures libertas cõtingebat. Iulius Cęsar quibus essent tres filii campum stellatem agrumq; campanum in consulatu diuisit: Martialis ait se donatũ iure trium liberorũ. Plinius secundus petiit p epistolã à Traiano ut Suetonio trãqllo pstaret ius trium liberorũ. atq; ĩpetrauit

Chrysippus philosophus qs patrem inqt laudabit nisi probi filii? Quẽ Dionysiodorus arguens: ueram huiusmodi sententiam affert: Quis patrem laudabit nisi improbi filii? Quoniam qui nulla re prętant: maiorum uirtutibus innituntur. Proinde Iuue: stemmata quid faciunt? quid prodest Pontice longo ordine censeri? pictosq; ostẽdere uultus Maiorum? & stantes in curribus Aemilianos

Ciconiæ nidos eosdem repetunt Genitricum senectam inuicem educant Meros uocatur genitores suos reconditos pascens: Glires genitores fessos alunt insigni pietate. Ex Pli: Vide exemplum Alexis in cap. de parentum indulgentia.

DE FIDE ET PERFIDIA

Icero dicente illi metello plures testimonio pemesti quàm patrocinio seruasti: Nêpe inqt Cicero plus est mihi fidei qu am eloqntię. Xenocrati tanta fides habita est: ut quom nullius iniurati admitteretur testimonium: illi soli Athenienses remiserunt iusiurãdum iniurato'q; crediderunt.

Quom Messanæ Antonius: Sextus'q; pompeius ad cœnam se mutuo iuitassent: atq; esset conuentum ut in prætoria naui sexti cœnaretur: põtem'q; ex aggere in nauem fecissent: iactis anchoris feruentibus in locis Antonii & Cleo patrę Metadorus pyrata adhærẽs Pompeio clam cum illo loquutus: uis'ne ait Sexte anchoras succidam: & te non Sicilię neq; Sardinię sed romani imperii faciam dñm? Tunc Pompeius quom paulisper secum cogitasset oportuit inqt'o meta dore hęc p te ipsũ me inscio fecisse: piurare.n. nequaq meũ est.

Cn Domitius ait Cic. in orõne pro Deiotaro ille quem nos pueri consulem cẽsorem pontificem maximũ uidimus quom tribunus plebis M. Scaurum principem ciuitatis in iudicium populi uocasset: Scauri'q; seruus ad eum clam domũ uenisset. & crimina in dominum relaturum se esse dixisset: appręhẽdi hominem iussit ad Scaurum'q; deduci.

Attilius Calatinus ob Soranorum oppidi proditionem reus quom esset: Q. maximus socer illius si eum inqt sontem cõperissem affinitatẽ direpturus fuissem uniuersus po. ro. f dem maximo habens Calatinum absoluit.

Pontius Cæsaris cẽturio captus 'a pompei socero scipione: quom uno modo ei salus daretur si se futurum Gn. pompei militem affirmasset ita respõdit. Tibi quidem scipio gratias ago sed mihi uti ista conditione uitæ non est opus.

Syracusana seditione quom uniuersa Hieronis regis stirps cladibus ex hausta ad unicam filiam Harmoniã uirginẽ esset redacta in eam'q; certatim ab inimicis fieret impetus: nutrix puellæ æqualem illi regio cultu ornatam hostilibus gladiis subiecit puellam: quę ne quom ferro quidem traderetur ut cuius esset conditionis ederet proclamauit: Admirata illius fidem Harmonia superesse non sustinuit: reuocatos'q; interfectores quæ esset professa: in cędem suam conuertit.

Tisaphernes quom inducias pactas cum Agesilao trium mensium non seruaret quanuis iuratus. Agesilaus re comperta in fœdere etiam mansit.

Accepta ad Cannas clade quom quidam qui Romam uenerat de redimendis captiuis: fallaci reditu de iureiurando se exoluisset: censuerunt romani illum compræhendendum: & custodibus publice datis ad Annibalem deducendum.

Narcissus ab epistolis Claudii potentissimus etiam regum factus mortuo Claudio ab Agrippina morti destinatus omneis secretas illius epistolas ad agrippinam atq; ad alios priusquam iugularetur cremauit.

Fides inquit iustinus parthis nulla est nisi quantum expedit. Syri rarum est immo difficile ut fidem seruent ait uopiscus in Aureliano: Gręcis nullã fidem habendam esse ex cicerone p L. Flacco liquet. Plautus in aulularia: cętera quę uo-

lumus uti græca mercamur fide.i.ut pecunia corã numeret:ƺquis attica fides græcoꝝ testimonio celebret. Ex iis Thessali infames i capite de Dolis.infames pœni unde Plau. elegãter Nemo me pœnus est punior. Liuius lib.ii.decr.iii.in clade accepta a flaminio ad Thrasimenũ q fugerant assequutus maharbal:pollicitus ẽ si se d traditi irc cũ singlis uestimẽtis passuꝝ:q̃ fides punica religiõe seruata ẽ ab Annibale:atq; ĩ uincula oẽs cõiecti. Her.li.iii.ait Arabes seruarẽ fidẽ iter hoĩes

Fides canum miram esse:unum addam hic exemplum quom ex causa Neronis animaduerteretur in. T. Sabinum ac seruitia eius:unius exiis canem nec a carcere abigi potuisse.nec a corpore recessisse abiecto ĩ gradibus gemoniis mœstos edentẽ ululatus magna populi Ro.corona circunstante: Ex qua quem quidã ei cibũ obiecisse ad os defuncti tulisse ĩnatauit idẽ cadauerẽ abiecto sustẽtare conatus celebratus Icari canis & Vlixis q redeuntẽ dñm post tot annos agnouit

Equorum pene par fides. Occiso Antiocho Centaretrium ẽ galathis potitũ equo conscendisse ouantem: At illum indignatione accensum domitis frenis ne regi posset pcipitem in abrupta isse:exanimatũq; un a. Alexãdri magni equus quẽ ex toruo aspectu siue ab insigni taurini capitis in armo impressi Bucephalũ appellatũ constat in Thebaꝝ oppugnatione uulneratus in aliũ trãsire Alexãdrũ nõ est passus. Sed operæpreciũ est ascribere quę Plutar.in Alexandro de equo alexandroq; recitat:Philonicus ait Thessalus emerat philippo macedoni Bucephalum tribus ac decem talentis:qui ductus in campũ quom neminẽ admitteret tergo sessorẽ:tanq̃ in domabilis iussus est a Philippo abiici:sed quom alexãder qui aderat rẽ grauiter ferret diceretq; se facile cõscẽsuꝝ equũ: ouẽ ob testatus ni id faceret preciũ se soluturũ:cõcessissetq; philippus: festinabũdus alexãder correptũ habenis equũ cõtra solẽ cõuertum statuit (aĩaduerterat.n.umbra sua ipsius solitũ agitari)itaq; blãde luba attractata: t rectã sensim chlamide equũ cõscẽdit ac mox laxatis habenis calcibus uocecq; ad cursum agitat: q úsq; etiã retorsit. Tũ philippus pręgaudio illachrymasse dicitur descendentisq; caput ex osculãs dixisse.aliud tibi par iã regnũ quęre:nõ.n.iam te macedõia capit.

Non esse cõmittẽdũ quicq̃ nisi notis:ostẽdit plautus in Asinaria. Ibi.n.quom mercator a leonida sępe quęreret ut pecuniã crederet:r̃ndit lupus est hõ hoĩ nõ homo quom q̃lis sit nõ nouit:huiusce rei plura exẽpla in cap.de Dolis dicta sunt: Dionysius tyrãnus cẽsebat uti pueros talis ita hoĩes iureiurando decipiendos.

Fidei ædes consecrata fuerat ab Attilio Calatino posthunc in capitolio altera ab æmilio Scauro dedicata In hac ęde erat celebris illa imago.senis cũ lyra puerũ

Sacrificat at fidei capite pãno uelato. Hor.in carminibus & albo rara (docẽtis. fides colit uelata pãno ubi porphirio ait a.bo pãno coli uel qa fides a paupibus magis colat uel ob puritatẽ:acrõ addit uel qd colat a senibus. Verg.Canafides

Sinnidis filia interẽpto patre a Theseo fugiens delituerat inter dumos reuocante uero Theseo ac fidẽ dãte nihil detrimenti a se passuram: exiit ad illumq; se contulit a quo grauida facta menalippum genuit: Seneca ait utrũq; uitium est omnibus credere & nulli:sed alterũ honestius dixerim uitium:alterum tutius:

Pompeii milites quom quidam ex illis in thesaurum incidisset omnem locum pecuniarum refertum esse putantes quas Carthaginenses quondam occuluissent pluribus diebus ad excauādum agrum intumbētes per illos dies ne a Pōpeio quidem ipso potuerunt a fossione deduci, subridens[q] Pompeius impense laborantes sudantes[q] ambibat. Sed tandem spe elusi sese ut quocunq[ue] eos ducere uellet obtulere: ut qui stoliditatis suæ pœnas essent pensuri.

Leon Eutycratides interrogatus quam urbem quis incolēs tutus esset: ubi inq̄t neq[ue] plura neq[ue] pauciora incolētes possiderēt. Pli. li. xxxiii. illa nos premūt, illa nos ad inferos agunt, quę occuluit natura atq[ue] demersit Zeno dicebat nō magis prodesse quam nocere opes atq[ue] sanitatem.

Crates Thebanus homo locupletissimus quom ad discēdam philosophiā Athenas concederet magnum auri pondus abiecit putans non posse uirtutes simul & diuitias possidere.

Epicurus ad Pytocleam: si uis inquit Pytoclea te diuitem facere nō pecuniæ addiciēdū: sed cupiditatibus detrahēdū. Luc. sed ps uilissima re[rum] certamē mouistis opes: qn̄ plura q̄s hēat tū plurimos iuidere illi isidiari & hostes fieri: ait Xeno:

Paria tormenta esse pauperum diuitum[q] ostendit eleganter Bion. ait. n. nō minus molestū esse caluis quàm comatis pilos uelli. Plato in rep. ait nec extrema in aliquibus ciuium inopia sit nec ingentes diuitiæ.

Nabathei adeo patrimonii seruatores sunt ut qui rē paternam diminuerit: publice damnarteur: Augenti præmium propositum.

Possidonius diuitias causas esse malorū dicebat: non quod ipsæ facerēt sed quod facturos irritarent. ex Seneca lib. iii. epistol. Idem de paupertate ait: Nudum latro transmittit: etiam in obsessa pauperi uia pax est.

Cyrus apud Xenoph. Crœso suadenti ut pecunias cumularet: inquit ipse mihi iubes ut apud me collectos habeā thesauros: ut propter eos inuidię sim & odio fidam[q] mercennariis custodibus: quos iis prefecerim: At ego dum amicos diuites reddo hos esse puto mihi thesauros & custodes simul tū mei ipsius tum meorum bonorum. quod mutuatus Martialis Extra fortunam est quicquid donatur amicis: Quas dederis solas semper habebis opes. Idem Cyrus inferius ait. Non eos ego Crœse fœlicissimos existimo: qui pecunias plurimas possideāt: queādmodū neq[ue] fœlicissimi sunt q̄ muros custodiūt: & ob id q̄cq̄d in urbe est: Ve[rum] qui & cōparare plurimas pecunias iste possit & iis uti honeste:

Pheraulas diues a Saca fœlix nuncupatus ob diuitias quas pauper acq̄sierat: inq̄ ait ita existimas Saca me nunc eo iucūdius uiuere quo plura possideo? an ignoras me: & eē & bibeꝛ & dormiꝛ nullomō mihi iucūdius: q̄ tūc quom erā paup & subdit: q ualde oblectaꝛ pecūiis certo scito hūc si sumptū fatiat ualde tristari

Diuitiis celebres, M. Crassus q negabat diuitē esse nisi eū q reddditu annuo regionem tueri posset. ut ait Pli. lib. xxxiii. Cic. I of. q exercitū alere posset. Plutar. uero I Crasso ait Crassum male sensisse: nulla. n. mēsura bellū nutriꝛ teste Archi-

damo: hic fuit ex ea gente qua fuerat alius Crassus diues appellatus: item tres claudii principatu Pallas: Callistus: & Narcissus. Itē. C. Cælius claudius. Isidorus testamento suo dixit: quāuis multa ciuili bello perdidisset: tamen relinquere seruorum quatuor millia centum ac sedecim: iuga boum tria millia sexcēta. Reliqui pecoris quinquaginta septem millia: Innumerato pondo sexcenta millia. item Sylla: Lucullus: Ex externis Ptolemęus qui Pompeio res in Iudęa agente octomillia equitum sua pecunia tolerauit: mille conuiuas totidem aureis potoriis mutantem uasa cum ferculis saginasset: item Pythius Bythinnus qui platanum auream uitem'q; nobilem illā Dario regi donauit. xerxis copias hoc est septies octoginta octomillia hominum excepit epulo: Stipendium quinq; mensium frumentum'q; pollicitus. Pythius inquit Herod. li. vii. Atys filius Lydus xerxis exercitum omnium maximum ipsum'q; regem magnificentissimo hospitio excepit: spopondit'q; se pecuniam ei in bellum suppeditaturū. xerxi'q; roganti quantum pecuniarum haberet ait esse sibi argenti duo millia talentorum. Auri uero quadragies centena millia Daricorum septemmillibus minus quæ sibi dono daret. itē Crœsus Lydorum rex. item Midas Phrygię rex. Tantalus Phrygius: Pelops'q; filius. itē Attalus Pergami rex qui opes po. ro. legauit hęreditate diuitem'q; pariter ac luxuriosum eum reddidit. item Callicrates Carystius Cyniras: Lucrius auernus p̄r Bititi q cum Domitio pugnauit. Solomon qui ducentas lanceas sexcentorum siclorū pondere aliquādo ex auro confecit: trecenta'q; scuta singulas ternas minas auri habentia. Hom. Etichthoniū Sysiphum'q; omnium hominum locupletissimos uocat. celebratur itē Męandri protagorę pater qui xerxem omneis'q; illius copias hospitio suscepit. Romanis addendus Liuius Drusus qui in tribunatu plebis. xi. millia pondo argēti habuit. Demetrium pompeianum puduit locupletiorem esse Pompeio.

Celebres Diuitiis regiones in Hispania Turdetania in quā argēteis Turdetani aliquando præsepibus doliis'q; usi sunt ex Strab. Galatia a Diodoro ob fluminū auriferorum decursus. qui aliquando exuberantes quom restagnassent: in glebis aurum reliquerunt: urbes Corinthus & Thasiorum colonia Datus ob aurifodinas: Tarentum: sed supra omneis Syracusæ prouerbio ēt celebratę. Mōtes Iberi qui postea Pyrenei sunt nuncupati quia plures continuos dies ex flāma a pastoribus iniecta arserunt argento multo abundantes. ex illo enim incēdio riuuli argenti fluere p̄ montes uisi: ea res ab oppidanis nō cognita: sed phoenices quom rem accepissent tantum argenti abstulerunt ut quom onustis nauibus superesset argentum: amoto ab anchoris plumbo argentum suffecerint. Auriferi fluuii Pactolus in Lydia: tagus in hyberia: Ganges in India: Hebrus in thracia: Padus in Italia authore Plinio.

Plutonem diuitiarum deum putabant: cæcum'q; hunc pingebant: nec immerito cæcus enim est: qui diuitiis studet ait Dion.

DE DEORVM CVLTV ET CAELESTIB.

Ei cultus qualis debeat eẽ Liuius nõ discrepãs à literis sacris his indicat uerbis. Eodem inqt ãno Posthumia uirgo uestalis de incestu cãm dixit: crimini obnoxia ob suspitõem pp cultũ amœniorem ingenium'q̃ liberius q̃ uirginem deceret pa abhorrens: famam ampliauit: deinde absolutam pro collegii sententia pontifex Max. abstinere iocis, coli'q̃ sancte potius quam scite iussit.

B arthabaces magnę matris sacerdos Mario cõtra Theutões bellũ gerẽte quom uellet ad senatũ referre a matre deũm uictoriã sibi nũciatã: ac ob id p̃caret tem plũ deæ decerni: prohibitus ab Aul. Pompo. tribuno e'q̃ ipso pulpito deturbatus est: sed dimissa cõcione febris stati Aulũ ĩuasit, ĩtra'q̃ septimũ diẽ occubuit

A lexander Seuerus imp. quom quẽdam locum qui publicus fuerat Christiani occupassent: contra'q̃ Popinarii dicerent sibi eum deberi: rescripsit: melius esse ut quomodocunq̃ illic Deus colatur quam popinariis dedatur.

D iogenes Cynicus dicẽti Lysię pharmocopolę an Deos esse crederet: quomodo inquit non credo qui te diis inimicum puto?

E picurus inqt Cic. solus uidit primũ esse Deos qd' in oĩum aĩs eo notiõem impressit: A braam uero primus dixit Deum creatorem unum esse cunctorum:

T hales quom domo exiret inspiciendorum syderum causa: in subiectã scrobem ĩcidisse fert: petulanti'q̃ pbro dictũ ab anu domestica qua ratiõe o Thales quæ in cęlis sũt cõprẽsurũ te arbitraris q ea quę sũt ante oculos uidere nõ uales?

Fabritius dicẽte Cynea Pyrrhi legato deos ab ira lõgissime amotos ex epicureo sententia: nec ullã hominũ curã suscipiẽtes ociosos eẽ: exclamans o utinã inqt hæc Pyrrho & samnitibus cordi sint quamdiu aduersus nos bellum gerunt.

H iero tyrannus quom a Simonide quęsisset quid aut qualis eẽt deus: deliberãdi causa Simonides unã diem sibi postulauit: postridie uero ab Hierone idẽ q̃rente biduũ petiit: quom uero sępe die numerũ duplicaret: admiratus Hiero quęsiuit cur ita faceret: q̃a q̃to inqt diutius cõsydero: tãto res uidet' mihi obscurior.

C amillus uolẽtibus Romanis ex urbe discedere in oratione quam habuit. Inuenietis ait omnia prospere euenisse sequentibus Deos: aduersa spernentibus.

T hysetę ossa diis sacrificant. ipsi autem uescuntur carnibus.

DE DOLORE ET CVRA:

Arcus Antonius Antonini Pii imp. gener educatorẽ suũ mortuũ quom magno defleret opere: auocaretur'q̃ à luctu ab aulicis. Antoninus illis dixit pmittite illi ut homo sit: non. n. philosophia uel imperium tollit affectus. Seneca de consola. non sentire mala sua non est hominis: non ferre non est uiri.

Dionysius Heracleotes laborãs ex renibus in ipso eiulatu clamitabat falsa eẽ illa quæ antea de dolore sensisset: quem dum Cleãtes discipulus eius rogaret quę nam ratio eum de sententia deduxisset: respondit quia quom tãtum operę philosophiæ dedissem: dolorem tamen ferre non possem. Oui. Dolor artibus obstat. Seneca imperari dolori silentium non potest.

P ericles licet animo fuerit inuicto: afflictatus tamen longo dolore incantationes collo alligauit sibi a mulieribus pro amuleto datas.

S eruius Clodius eques ro. magnitudine doloris in podagra coactus est ueneno crura pũgere: & postea oĩ sensu carere ꝗꝙ ac dolore I ea pte corpis. Cic. ad Octa nulla. n. ait remedia q̃ uulneribus adhibent tã faciũt dolorẽ q̃ q̃ sunt salutaria.

M. Agrippa doloris pedum impaciens inscio Augusto uoluit potius usu pedum carere quam dolorem ulterius perpeti: feruens acetũ pedes immergendo.

C . Proculeius Augusti familiaris in maximo stomachi dolore: gypso epoto cõscíuit sibi mortem. Minos in maximo dolore tibiam coronam'ꝙ e sacris abstulit.

P seudolus apud Plautum quom dixisset Ballioni Lenoni: heu pudet quod tibi ꝓmisit q̃q̃ id promisit dare: quia tibi minas uiginti pro amica etiam non dedit: festiuæ Ballio subdit: mmio id quod pudet facilius fertur quam illud qd piget.

C ocrodilli qui in aqua & alterius q̃ in terra uiuit cinis corii ex aceto illitus iis partibus quas secari opus sit: aut nidor cremati sensum omnem scalpelli aufert.

A chilles Homericus Priamo q̃ ad illũ noctu ꝓ Hectoris corpe se recepat nimiũ fletui indulgẽti: age ait in hoc solio sedeas: dolores tristi aĩo ꝑmamus: nulli. n. usui nimii fletus sunt. Niobe eodẽ tpe nouẽ filiis orbata: cibo tñ non pepercit.

S ollicitudinem animi propitiat saluia post aurem digito relata. Ex Pli. xxyiii. lib. xxy. uero ait Herbas certe ægyptias a regis uxore traditas suę helenę plurimas ac nobilem illum Nepenthes obliuionem tristiciæ ueniam'ꝙ afferens: Apud Homer. hic ut arbitror succus intelligitur: quom Helena iniecit pharmacũ uinosquod oẽm irã dolorem'ꝙ obliteraret. Aqua mulsa tristitiã mitigat ait Pli.

E uripedes dicebat suauis est laborum præteritorum memoria. Vergilianus æneas forsan & hæc olim meminisse iuuabit.

D olorem Zeno dicebat esse irrationabilem animi contractionem: cuius species esset misericordia: Inuidia: Aemulatio: Zelotypia: Angor: Cõturbatio: Tristitia Mœror: Cõfusio. Pli. xx: li. ait ad oẽs corpis dolores succũ e scordio ualere.

A nneus Seneca nunquam inquit lachrymæ opprimuntur imperio: sed irritantur. Nulla flendi maior est causa quàm flere non posse.

DE EXILIO.

Naxãdridas Lacedæmonius ad eũ q̃ ęgrederebat quod exularet O bone inq̃t ne urbem relinquens horreas: sed iustitiam. Diogenes Cynicus exprobãti cuidã exiliũ: at ait huius miser eã

philosophatus sũ: Alio'q; dicẽte Sinopẽi te exilii arguũt. Et ego sqt illos morẽ.

Teucer rediens ex Troiana expeditiõe quom ob Aiacis fratris mortem Telamoni pr̃i eẽt iuisus: atq; ab eo exilio mulctaretẽ: ad socios cõuersus ait: pr̃ia ẽ ubicũq; bñ ẽ. Ex Cic. i Tusc. Hor. Nil desperãdum Teucro duce & auspice Teucro.

Caligula quom quendam à uetere exilio reuocatum postulasset: quid nam ibi facere consuesset: atq; ille per adulationem respondisset consuesse rogare ut (qđ euenit) periret Tyberius: ut'q; ipse imperaret: suspicans sibi quoq; exules suos mortem imprecari: misit circum insulas qui uniuersos trucidarent.

Clodius in Ciceronis exilio legem tulit: nequis de eo reducẽdo ad senatũ referret neq; decerneret: ne disputaret. ne loq̃retur: ne pedibus iret: ne scribẽdo adesset.

Metellus Numidicus Apuleio saturnino agrariam legẽ ferẽte qđ noluerit iurare die dicta quom à bonis uiris defenderetur ne causa maloꝝ certaminũ esset in uolũtarium exiliũ Rhodum profectus est. Rutilius uir summẽ innocentiẽ: in uisus equestri ordini repetũdaꝝ dãnatus in exiliũ mittitur ex floro: Seneca li. iii. epist. Exilium ait Metellus fortiter tulit. Rutilius ẽt libenter. Alter ut rediret reip. prẽstitit: Alter reditum suũ syllẽ negauit cui nihil tunc negabatur.

Idem Rutilius consolanti eum cuidam ac dicenti instare bella ciuilia: & ob id breui futurum: ut omnes exules reuerterẽtur: quid tibi inquit mali feci: ut mihi peiorem reditum quam exitum optares?

Callistratus factus exul ab Atheniensibus: operantem quempiam ut restitueretur: abhominatus est.

Apud grẽcos qui mittebantur in exilium seruare bouem dicebantur: In argiuis enim quo mittebantur bos æneus erat: magnitudine conspicua:

Marcellus iuriscõs. li. xlviii. dig. Exiliũ ait triplex est: aut cẽteroꝝ locorũ iterdictio: aut lata fuga ut oĩum locorũ iterdicatur p̃ter certũ locũ: aut relegatio in isulã.

Demetrius phalereus pulsus patria Thebis exulabat: Cratem obuiũ iniquo animo uidisse propter abiectam uitam dicitur: crates uero licet cynicus esset: benigne hominem alloquutus de exilio disseruit disputans nihil in eo mali inesse: atq; ut ob rerum bene gestarum cõscientiã cõsideret hortatus est: tũ Demetrius ad suos conuersus heu inquiẽta negocia actiones'q; nostras inquit quorum causa hactenus tantum uirum nosse non licuit.

DE EXERCITATIONE ET VSV:

Laomedon Orcomenius ob uitandum splenis morbũ ex cõsilio medicorũ lõgissimis cursibus usus est: exinde recupata ex habitu currẽdi ualetudine in certaminibus omneis supauit: Iulii uiatoris exemplum est huic consimile in capite de consuetudine.

Columella magistrũ artiũ usum appellat: admonet'q; admissariũ modica exercitatõe cõcussum uegetiorẽ: ita ferũ inũgi oportere: ut tacita q̃dã ui

semina ipsa principiis agilioribus figurent. Pli. li. xxviii. His remediis ait ănumerat exercitatio: Multa adimit: corpus auget modica: in primis pdest ambulatio gestatio: eqtatio stomacho & coxis utilissima: pthisi nauigatio: sed & Galenus cum cæteris medicis id asserit: corpus. n. ait & animam exercitatione leuē fieri partesq̃ corpis ualētiores solidiores q̃ reddi: Oui. & nō sentit sedulitate dolores
Xenophō li. viii. Pædię Cyri ait: Apud psas fuisse legē ut nemo neq̃ spueret: neq̃ mucorē faceret. Hoc iō ut p exercitationē sudorē q̃ corpa illoꝝ fierēt solidiora.
Demosthenem ait Phalereus quom ρ dicere nequiret: exercitatione fecisse ut diceret. balbus inquit Hieronym. melius balbi uerba cognoscit.
Antonium quom apud Actium uicisset Octauius: reuertenti inter gratulanteis occurrit coruū tenens: quem instituerat dicere: aue Cęsar uictor impator: Miratus Cæsar officiosam auē: xx. millibus nūmum emit: socius opificis ad quē ex illa liberalitate nihil puenerat: affirmauit Cæsari: & se habere alium coruū: quē ut afferre cogeretur rogauit: Allatus uerba quæ didicerat expressit. Aue uictor impator Antoni. Nihil exasperatus satis duxit iubere illum diuidere donatiuū cum cōtubernali: Exemplum sutorē pauperem sollicitauit: ut coruum ad parē salutationem institueret: qui impendio exhaustus sæpe ad auē nō respondētem dicere solebat: opera & impensa periit. Aliquando tñ coruus cœpit dicere dictatam salutationem: qua audita ab Augusto in transitu: satis ait salutatoꝝ taliū domi habeo: superfuit coruo memoria: subtexuit q̃ opera & impensa periit: ad quod Cæsar risit. emiq̃ eam iussit quanti nullam adhuc emerat.
Lycurgus legumlator ut a mollicie ciues auerteret: duos catulos ex iisdem parētibus ortos alterum gulæ domi assuefecit. Alterum uenationibus in agris exercuit: Deinde in contionem adductis canibus: disposuit gulæ irritamēta: postea leporē dimisit: cōcurrēte utroq̃ ad cōsueta: leporem q̃ quom uenaticus accepisset: uidete inqt ō ciues quam dissimiles ob educatiōem solā euaserint. quāto q̃ efficatior quam natura ad res honestas sit exercitatio. Seneca ad Luci. Nō potest athleta magnos spiritus ad certamen afferre: qui nunquam sugillatus est.
Senex quidam exactæ diligentiæ: quom post annum nonagesimum procurationis uacationem ultro a. C. Cæsare accepisset: componi se in lecto: & uelut exanimem a circunstante familia deplorari iussit. Lugebat domus ocium domini senis: nec finiuit ante tristiciam: quam labor illi suus restitutus est. Labores ob sonium sunt uiris bonis ait Xenoph.
Memorabile est quod Philostratus in uita Apollonii ait: in conuiuiis indoꝝ mēsam in semicirculum componi: circa quam conuiuæ coronati epulantur: post uero potationes puer in medio consistit: ac sagittam in se missam saltu supra caput reuolutus uitat. Funda adeo exerciti ut summos capillos glande attingāt: sunt & sagittarii q̃ sagittaꝝ ictibus lineā ducāt: sed i capite de Arte quā plura.
M. lepidus: quom cæteri Tyrones milites q̃ in campo se exercerent: ipse q̃ in herba recumberet: uellem hoc esset inquit laborare.

Scipio Aphricanus exercitus sub aliis impatoribus uictos ita exercuit omni ope re fossis'q; faciendis: ut diceret fodientes luto inquinari oportere: qui sanguine hostium madere noluerint: inuictos'q; pene reddidit.

Metellus in Africa Albino imperante subiugatum accepit exercitum: quem ita e mēdauit ueteribus institutis & disciplina maiorum: ut postea eos à quibus sub iugum missi fuerant superarent Ouid: li. v. de tristibus. Adde quod ingenium longa rubigine læsum Torpet: & est multo quam fuit ante minus. Fertilis assiduo si nō renouetur aratro Non nisi cum spinis germen habebit ager. Cic. in Tusc. & quemadmodum ager quantuncunq; fertilis absq; cultura fructuosus esse non potest: ita sine disciplina animus & doctrina.

Marius exercitus uicti à Cimbris sub Cœpiōe Manilio & Syllano reliquias ita erudiuit & exercuit ut mirabilē multitudinem Cimbrorum Theutonicorum'q; & Vgrorum publico marte deleret. Cæterum exercitatio militaris erat eiusmodi ut tyrones iuniores'q; in exercitu mane ac post meridiem exercerentur saltu cursu iaculatione funda plumbata ad palum ad scuta ueteres. n. semel in die si ne intermissione. Cogebantur præterea pedites instructi omnibus telis milita ri gradu decem millia passuum ire redire'q; gradu'q; militari uigintimillia passuum horis quinq; duntaxat æstiuis cōsueuebant: pleno gradu qui citatior erat totidem horis passuum. xxiiii. millia: in'q; eo gradu cogebantur ferre pondus lx. librarum. Tyrones ante expeditiones in campo Martio exerceri sudorem'q; ac puluerem in Tybrim deponere consueuerant natandi usum perdiscentes. Vide in capite de militia:

Democrates palestrita pedibus æger conatus morbum excutere eousq; pductus est usu: ut in certamine lineam circunduxerit: iussis'q; aduersariis ut extraherēt illis'q; nequeuntibus coronatum abiisse. (ait Arist.

Post cœnā deambulatōe calorē excitatū: qescere & stati ad lectū accedere suffocari

Addendum illud ex Pli. li. xxviii. capita aperiri aspectu magistratuū nō ueneratio nis causa iussere: sed ut Varro author est: ualetudinis: quo firmiora cōsuetudine (ca fierent.

DE ELECTIONE:

Dionysius tyrānus tres in cōspectū Aristippi simul dari iussit mulieres: eū'q; quā ex illis uellet eligere: tū Aristippus tres simul adduxit dicēs neq; Paridi tutum fuisse: qd unā pra tulerit cæteris. Lysander spartanorum legatus ad Diōysiū uenerat huic quom dionysius duas misisset stolas ut utrā uellet filiæ deferret: ambas accepit: ait'q; ipsam melius electuram.

Cato Hispaniam sortitus quom hostium audisset mirā copiam eē ad bellū paratam ob id'q; decreuisset Celtiberorum ope uti: petētibus illis ducēta talēta subsidii grā: atq; negātibus aliis cōditionem ac dicētibus turpe eē populo ro. auxilia

mercede conduceret:urbane scite'q; Cato: non esse graue respondit: Nam si uicissent hostium manubiis satisfactum illis iri:si uicti essent:nec eos qui peterēt nec a quibus repeti deberet superstites relictum iri:

DE EXERCITV ET MILITIA:

Hotion quom Leosthenis ducis milites concinne ornatos aspexisset:rogatus qualis sibi ille exercitus uideretur:Belle me Hercule inquit ad stadium decurrendum instructus.

A ntiochus ostendebat Annibali in campo copias quas bellum populo ro. facturus comparauerat: conuertebat'q; exercitum insignibus argēteis aureis'q; florentem:inducebat'q; etiam currus cum falcibus & elephantos cum turribus equitatum'q; frenis ephippiis phaleris'q; præfulgentem: Atq; ibi rex tanto tam'q; ornato exercitu gloriabundus: Annibalem aspicit:Et putas ne inquit satis esse Romanis hæc omnia?tum poenus ignauiam imbelliam'q; militum eludens preciose armatorum: Plane inqt esse satis credo hæc Romanis & si auarissimi sint.

P escennius omne uas argenteum etiam ad bibendum accommodatum sustulit: dicens posse fieri ut sarcinæ militares in potestatem hostium uenerint. fierēt'q; barbari argento nostro gloriosiores:

C abrias Atheniensis dicebat terribiliorem esse exercitum ceruorum duce leone: quam leonum duce ceruo:hunc aliqui Gobriam uocant:Gobrias uero Assyrius apud xenophontem est.

A pud ueteres exercitus ex duabus tantum legionibus & copiis auxiliaribus constabat:legio uero interdū erat ex sexmilibus aliquādo ex pluribus ut est apud uegetium:Alexāder Macedo traiecturus in italiam erat: cum trigintamillibus Macedonum ueteranorum & quatuor millibus equitum thessalorum maxime. nam persas indos'ue si adduxisset impedimentum traheret. Palestinorum exercitus contra hebræos ex peditibus trecentis millibus equitibus sexagintamillibus curribus trigintamillibus. Ninus contra Bactrianos pedites duxit ad decies septies centena millia. eqtum ducētamillia. currus falcatos paulo minus decēmillibus & sexcentis. Darius aduersus Sacas cētingētamillia militū duxit

E ius filius xerxes in græciā septingētamillia de regno. trecētamillia ex auxiliis. nauesdecies cētena millia ait Iustinus. Herodo. plura fuisse ait. rē'q; lōgius psequit

A pud Homerum exercitus tacitus ceu mutus ad bellum incedebat. Moses in legibus eos qui demum ædificassent. ac non habuerint tempus annuum ad fruendum. & qui arbores seuerint. nec de fructibus freti sunt. item qui nuper uxores duxerint immunes belli fore sanxit.

S cipio Aphricanus negabat cum hoste confligi debere. nisi aut occasio. aut necessitas cogeret:

Illud notandum Iani templum ter obseratum omnino fuisse quod symbolum erat pacis: regnante prius Numa: ac post hunc annos ccccxxx. composito bello Carthaginense. C. Attilio: Tito q; conss. atq; augusti tempore.

EXITVS:

Yneas orator Demosthenis auditor Pyrrhi familiaris decernentem Pyrrhum in Italiam nauigare: contra Ro. Tarētinis auxilio futurū: interrogat: superatis (si dii dederint) nobis Romanis Pyrrhe: quid tum ageremus? Totam inqt Pyrrhus haberemus italiam: Parumper commoratus cyneas ait: quom autem Italiam ceperimus: quid tum agemus? Et Pyrrhus proxima inquit Sicilia est: foelix captu q; facilis. recte dicis inquit Cyneas: sed num finis nobis erit militię Sicilia capta? Deus modo inquit Pyrrhus uictoriam prębeat: nam iis ueluti pręludiis utemur ad res maximas conficiendas: quis enim se libya abstineat & Carthagine? cui Cyneas sed uictis omnibus ac subactis quid faciemus tandem? Et Pyrrhus ridens ocium inquit agemus. & quotidiana festiuitate mutuis q; sermonibus lætitia q; perfruemur: quom ad hec Cyneas Pyrrhū adduxisset: at qd uetat ait o rex quominus nūc ista lętitia: festiuitate: & ocio pfruamur?

Athenienses quom inuito Photione bellum cum Antipatro suscepissent: eum q; athenas irruentem audissent: Photioni detulerunt ut pacem ab Antipatro expostulet: at photion: tunc ait quom ociosis uobis cōsulebam si mihi creditum esset: haud nunc profecto tumultuantes consuleretis: cui potissimum uos uestra q; credere debeatis.

Epaminundas rogatus utrum se meliorem diceret: an Cabriam: an Iphicratem? Difficile est inquit donec uiuimus iudicare:

Solon a Crœso rogatus an eum esse fœlicem iudicaret: respondit usq; ad exitum uitæ iudicari non licere ut dicam in capite de fœlicitate.

Artabanus xerxem monet ne Iones secum ducat cōtra patriam pugnaturos. Ait enim itaq; hoc uetus prouerbium tanquam optimum mente rex teneto: non statim ab initio exitum omnem esse manifestum.

DE FILIIS ET EORVM INGENIO:

Eruilius geminus quom apud. L. Manlium qui optimus pictor Romæ habebatur cœnaret: filios q; Manlii deformes admodum conspexisset: non similiter ait Manli fingis ac pingis. Tum urbane Manlius: in tenebris. n. fingo inquit: in luce pingo: Hermetias a Democrito appellatur herba ad liberos generandos pulchros bonos q;: item compositio e nucleis pineis tritis: cum melle myr-

tha croco uino palmeo postea mixto Theombrocio & lacte bibere generatu ros iubet:& a conceptu puerperas partum nutrientes: ita fieri excellentes animo & forma atq; bonos. Et Pli.

Themistocles quom illi filius mris auxilio intercessione'q; plęraq; iuberet: o uxor inquit Athenienses græcis imperant. Ego Atheniensibus: Tu mihi tibi filius.

Syrus seruus Clitiphoni filio Chremetis heri suadet ut pecuniam a patre matre adiutrice extorqueat: ait enim Nunc aliud specta: Matres omnes filiis in peccato adiutrices auxilio in paterna iniuria esse solent.

Mithridates quom regnandi studio insidias patri frustra struxisset aperto bello cum illo congredi decreuit: sed pater morte pręuentus filium inhiantem reliqt Oui. filius ante diẽ patrios inqrit i ãnos. Vide exemplũ Nicome i cap. de dolis

Antipater primus ex Cassandri filiis Thessalonicam matrẽ necauit: Alexandrũq; fratrẽ regno expulit. Vide in capite de Crudelitate. Thessalonce & Eueratides.

Gallienus captis a Persis Valeriano patre imperatore non modo bellum non intulit: sed assiduis uoluptatibus singulis diebus deditus perinde quasi captiuitatem patris exoptasset: uixit:

Euander suadente matre Nicostrata quę etiam Carmentis est dicta quia Carminibus uaticinabatur patrem occidit: atq; cum matre in italiam fugit:

Tullii Annalis filius quom eius pater i campum ad comitia quęstoria ipsius descẽdisset: comperisset'q; esse proscriptum: ad clientem confugit. sed sceleratus filius ductis p uestigia parẽtis militibus cędẽ patris pphanis oculis spectare passus ẽ:

Cyriades e tyrannis Romanis triginta primus: Cyriadem patrẽ sanctũ quom secũ grauaret: direpta magna argenti auri'q; pte Persas petit: sapori'q; regi cõiunctus Romanis bellũ intulit: patrẽ'q; cõficit: sed ipse p suoꝝ insidias postea occisus ẽ.

Absolon Dauid filius regni cupidus dum bellum cum patre gerit: fugiens (mirabile dictu) crinibus ramo appensus: a militibus patris compręhensus occidit: quem pater pientissimus lachrymis luctu'q; prosequutus est.

Aristobolus Hyrcani filius mortuo patre matrem cui omnis potestas regni legata fuerat uinculis: fame'q; consumpsit: & cum eo Antigonũ fratrem matri peccarum. Vide in capite de fratribus.

Ariarafter Tigranis filius quom audisset Pompeium regnum patris inuadentem ad illum confugit: atq; una patrem expugnare conatur: Ea res quom tigrani esset nunciata. ad Pompeii genua confugit a quo benigne susceptus a dextera locatus est: Ariarafter autem a sinistra: atq; utriq; regnum partitus est Ariarafter rem moleste ferens: ad Pompeii conuiuium inuitatus noluit accedere. minacibus'q; uerbis sibi Pompeio non opus esse dixit. Sed ad alium confugiturũ Romanum: cui esset futurus charior: Pompeius uero iis uerbis irritatus in carcerem eum coniecit in Triũphum'q; duxit. Ex Plutar. in pom. Apud Valerium Sariarafter legitur mendose. alibi Ariaratem legi Cappadocum regem.

Gallienus imperator de quo supra capto a persis patre Triumphum assumulauit

fingebatur esse rex Persarum captiuus:quom alioq patris captiuitatē flocciface
ret:Id quom scurrę riderent:ad eum globum ubi rex Persarū captiuus assimu
labatur eunt:scrutantur'q; omnia uniuscuiusq; uultum intuētur: quom ab
illis quæreretur quid peterent:quid'ue agerent illa scurrulitate:responderūt pa
trem principis quærimus:Gallienus uero indignatus uiuos exuri iussit:

C. Turannius patrem proscriptū ac latentem centurionibus ostendit: senex uero non de uita tam sollicitus quam' de filii salute rogitabat:an turannius filius incolumis esset. Vide exemplū in capite de Crudelitate in dictione. thessalonicę.

Orestes matrem Clytemnestram quia cum Aegistho adultero Agamemnonem occiderat patrem:confodit:Alcmeon matrem Eryphilem quę insidias Amphiarao patri struxit ut dicemus in capite de uxoribus. Blandenius Zeuxides matrē occidit ut est apud Cice.ad Q. fratrem.

Lotharius Ludouici regis filius quom nollet Carolum fratrem natu minorem cui caluo fuit deinceps cognomentū:paterna beneuolētia sibi p̄ferri:patrē in carcerē cōiicit. Exēplū Cyriadis ē I cap. de īprobis. Tullię exemp.I cap. de Mulieri:

Fredericus.ii.imperator omni labe crudelitate'q; inquinatus: filiū Henricū scelera patris in christianos incusantē in carcerē primū cōiecit:ac mox necari iussit: sed cum postea in Apulia ex graui morbo quom cōualesceret:Manfredus filius ex concubina compresso ore iacentem in strato suffocauit:L. Ostius patrē occidit:

Herodes Pacori pater audita filii morte 'a uentidio illata exercitus'q; clade: ex dolore ad furorem conuertitur: Post longum deinde luctū alia sollicitudo miserū inuadit:quem ex numero.xxx.filiorum:quos ex pellicibus genuerat: in locum Pacori regem constitueret:exorantibus singulis pro filio pellicibus:sed tandem Phrahatem quendam statuit:qui statim & patrem confodit: & triginta fratres sustulit: adultumq; etiam filium interfici iussit. Est exemplum filii antipatri in matrem & eutratidis in patrem in capite de crudelitate.

Idothea Prothei filia Vlyxem apud Hom.lib.iiii:ody.docet quemadmodum patrem sit uincturus 'a quo iter edoceatur ac reditus.

Ptolemęus parentibus occisis imperandi cupiditate fratrem etiā sustulit nec multo post in libidinem effusus Eurydicen uxorem eandem'q; sororem occidit: captus Agathocleæ meretricis illecebris:

Nero quom matrem sustulisset:urbane Africanus:Rogant ait te Cęsar gallię ut fœlicitatem tuam fortiter feras:

M. Pompeius tribunus plebis diem.L.Manlio dixerat: quia T. Manlium filium relegauerat:sed T.Manlius amore pietate'q; patris concussus in cubiculum tribuni irrepit:stricto'q; gladio coegit in uerba sua iurare non perseueraturum in accusatione Ex liuio floro'q;:apud alios Pomponius.

Althemenes Catarei Cretensium regis filius consulto oraculo responsum tulit in fatis esse ut ab eo pater interficeretur. quod cupiens uitar:Rhodi partem quę Camiros dicitur cū aliquot comitibus petiit:Pater uero uidēdi filii cupidus pręs

fettiri quom nulla alia proles illi esset.soluens 'e Creta noctu applicuit ad Cami ronisled orta contentione inter suos accolas'q; accurrẽs Althamenes patrem inscius cōfodit:Re postea cognita fugiens hominum conspectus:in solitudinem se recepit:atq; ibi ui doloris interiit.

A ndromacha apud Euripedem. Omnibus ait profecto hominibus filii sunt alas

H umilis e plebe puerpa supplicii causa carcere inclusā ad matrē quom impetrasset aditū a ianitore semp excussa neq̃d cibi inferret.dephensa e uberibus suis alēs eā

C oriolanus adeo matrem ueturiam dilexit:ut sua causa exercitum ex agro romano eduxerit:non multo tempore post caede subsequuta:Alexander Ro. imperator & Heliogabalus matrum fuere obsequentissimi.

C imon Miltiadis filius ut pater qui ob pecuniç mulctam in carcere obierat:sepulturae mandaretur:captiuum se pręstitit.

I onatas quia fauum mellis contra patris pręceptum iusiurandum'q; gustauerat minitanti mortē patri.mortē ait illi suauē esse ꝓ patria pietate populi'q; uictoria

F ratres duo in Hispania tyrannū confoderunt Patietis gratia.cuius Tyrannus filios occiderat:ea lege ut Patietis filii parentē eorum decrepitum alerēt. Filii aut parentes alant aut uinciantur prouerbii loco legibus continebatur : Home.ait in Iliade Breuem ętatem cōtingere illi qui parentibus nutricationis munus nō reddiderit:Moses legibus sanxit:ut qui patribus non paruerint suspenderentur per'q; diem totū in cruce penderent.noctu sepelirentur:sanxit'q; ut filii parentes alerent nō enim propter aliud pater filium generat.Iniquissimū enim quis merito dixerit patrem egere quom filius sit in facultatibus ait Vlp.lib.xxix. digest.

C leobis & Biton matrem ceu boues ad currum iuncti ad Iunonis sacra uexerūt.

A mphinomus & Anapia frēs quōm Catana pielitaretur: parētes humeris baiulātes saluos reddiderūt:ex Strab.vi.apud Valeriū Anaphis legit & patrē ex ętnę incēdio eripuisse ait .Aeneas apd Verg.& Oui.Anchisē humeris sustulit parētē

S cipio Aphricanus Scipionem patrem apud Ticinum fluuium uulneratum in bello contra Annibalem intercessu suo liberauit.

C.Flaminius trib.plebis 'a ferenda lege quom neq; 'a senatu neq; ab aliquo posset abduci: 'a patre qui manum iniecit prohibitus est.

C laudia uestalis triumphum patris eius interuentu ab hoste tutata est.

C imoni patri damnato filia parē lactis pietatē in carcere exibuit:ut Plebeia matri

E butia Menenii Agrippae uxor moriens haeredem Plętoniam filiam reliquit Af fronia altera filia exhęredata .quę & si posset testamentum facile rescindere; noluit tamen ut pietate sua maternam ingratitudinem faceret notiorem.

Metelli filii qui illis hęreditate excussis.curinatem familiarem reliquerat haeredem testamento obuiam non ierunt patris superbissimi.

I carus acceptum 'a libero patre uinum:bibēdum pastoribus exhibuit: Exiis alii somno sopiti : alii in aliam partem se reiiciunt . semimortua membra iactantes: ex illis aliqui putantes uenenum sibi ab Icaro datum.adorti illū cōficiunt : Eius

gone filia desyderio parentis extimulata:quom omnia lustrare decreuisset: Canis Icari Mæra nomine appræhendens illius uestem dentibus ad patris cadauer traxit.Erigone igitur solitudine pauperieq́ oppressa suspendio uitam finiuit ea in arbore:sub qua parens fuerat sepultus:

A lexander magnus missam ab Antipatro contra matrem epistolā quom legeret ignorat inqt Antipater quod unica mr̄is lachryma innumeras delebit epistolas

H esiodus ait primo illo sæculo centum annis hoīes sub matris imperio ceu infātes uixisse. Demodocus apud Platonem lib.iii.ait Socrati : Genituram facilem esse:educationem difficilem.

A pud Persas:ante qnquēniū filius in cōspectū patris nō uenit: ne si Iter educationē decederet:patri afferret molestiā.ex Herod.lib.i.Valerius ante septēnium ait

A ristippus castiganti cuidā quod filium ex se genitum abiiceret : An uero inquit ignoramus & pituitā & pediculos a nobis gigni.quę tm̄ ueluti iutilia abiicimus

C aspii parētes septuagenarios inclusos fame necāt:Sidones mortuos deuorāt.

A ugustus quom Vectius monumentum patris exarasset : urbane hoc est inquit uere monumentum patris colere.

M:Antonius imperator ac philosophus moriēs.quom quidam cui filium commēdaret dicerent. Vobis inquit si dignus est & diis immortalibus:

A gesilaus Lacedæmonius filiorū amantiss. cum paruis pueris domi colludebat: arundinemq́ ut equum puerorum more conscenderat: Visus a quodam amicorum rogauit ne cui prius id diceret-quā'm ipse quoq; puerorum pater esset.

M oses legibus sanxit filium nō puniri ob parentis delictū.Q uod apud Ro. obseruatū quoq; est.Calistus lib.xxxxviii. digest. ait crimen paternū nullā maculam filio infligere potest:idq́ etiam diui fratres Ieropolitanis rescripserunt.apd græcos tyranni filii parentū crimina luebant-aut exilio mulctabantur-aut uita tanquam non sinente natura a parentibus malis bonos creari posse filios.

P inensis iuuenis portæ urbis custos-quom hostes patrem captū illi obtulissent ac nisi portas aperiret patri mortem minitarētur:irruptione in hostes facta patrem eripuit-atq; se e patrię proditione tutatus est.

Q uam difficile sit oriri bonos filios a magnis uiris ostēdit Africani supioris filius fœde a paruulo Antiochi ꝑsidio captus:q̄ ēt ꝑturā petiturus candidā togā turpitudinis maculis obsolefactā in campū detulit:Q .Max. Fabii filius tā pditæ fuit luxurię-morumq́ fœdorū-ut Q .Pompeius prętor urbanus paternis bonis interdixerit:publiceq́ sit exhæredatus: Clodii pulchri filius eneruē frigidāq́ uitā sub meretricis impio egit:Minerua.ii. Hom. odyss.ait paucos filios honestos nasci ex honestis parentibus:sed sequens ætas semp peior est priore.Hora: Aetas parentū peior proauis tulit nos nequiores.Sed Spartani uerba sup ea re sum uisus reponere: Ea sunt in uita seueri in hunc modum : Et reputanti mihi D ioclitiane Auguste neminē prope magnorū uirorū optimum & utilem filium reliquisse satis claret:Deniq; aut sine liberis uiri interierunt:aut tales habere plę

riq:ut melius fuerit de rebus humanis sine posteritate discedere. Et ut ordiamur à Romulo hic nihil liberorum reliquit-nihil numa Pompilius quod utile posset esse reip. Quid Camillus:Num sui similes liberos habuit?quid Scipio quid Catones qui magni fuerunt?Iam uero de Homero:Demosthene-Vergilio-Crispo-;Terentio-Plauto cęteris'q; aliis quid loquar?quid de Cęsare?quid de Tullio?cui soli melius fuerat non habere. quid de Augusto qui nec ad optiuum bonũ filium habuit?quom illi eligendi potestas fuisset ex omnibus: Falsus est etiã ipse Traianus in suo municipe ac nepote deligẽdo:sed ut omittamus adoptiuos:ueniamus ad genitos:qd Marco fœlicius fuisset:si cõmodũ nõ reliqsset hęredẽ?qd seuero septimio si Bassiamũ nõ genuisset?hęc ille. Demosthenes dicebat à uiris bonis quasi fatis uolentibus filii improbi nascũtur:unde prouerbium apud græcos ἀνδρῶν ἡρώων τέκνα πήματα idest heroum filii noxæ sunt.

Pallas quidam quinquaginta filios dicitur habuisse. Combes Heroina centum filia Aesopi:Seylurus cheronensium regulus quinquaginta:Apollonides octoginta:Artoxerxes cẽtum ac quindecim:Masinissa quinquaginta. Aegyptus qnquaginta occisi omnes à patruelibus eisdem'q; uxoribus Danai filiabus-prętet unum linceum ab Hypermestra miserante seruatum: Gedeon ex uxoribus ac cõcubinis septuaginta:Roboã ex uxoribus cõcubiniis'q; uiginti octo filios:filias uero sexagita Absanis post septe mortẽ rex filios habuit nonaginta:

Crispinus Hylarius ex ingenua plebe fesulana cum liberis nouem in quo numero filię fuerunt dūę nepotibus'q; uigintiseptem pronepotibus uigintinouem neptibus nouem prę alta pompa cũ omnibus his in capitolio fertur immolasse

M. Aemilius Scaurus repetundaꝝ reus ob nobilitatem recentem'q; patris memoriam gloriam'q; absolutus est:

Seruis quibus essent tres filii uacatio:quibus plures libertas cõtingebat. Iulius Cęsar quibus essent tres filii campum stellatem agrum'q; campanum in consulatu diuisit: Martialis ait se donatũ iure trium liberoꝝ Plinius secundus petiit p epistolã à Traiano ut Suetonio trãqllo pstaret ius trium liberoꝝ.atq; ĩpetrauit

Chrysippus philosophus qs patrem inqt laudabit nisi probi filii? Quẽ Dionysiodorus arguens:ueram huiusmodi sententiam affert: Quis patrem laudabit nisi improbi filii? Quoniam qui nulla re pręstant: maiorum uirtutibus innituntur. Proinde Iuue:stemmata quid faciunt? quid prodest Pontice longo ordine censeri:pictos'q; ostẽdere uultus Maiorum:? & stantes in curribus Aemilianos

Ciconiæ nidos eosdem repetunt Genitricum senectam inuicem educant Meros uocatur genitores suos reconditos pascens: Glires genitores fessos alunt insigni pietate. Ex Pli. Vide exemplum Alexis in cap. de parentum indulgentia.

DE FIDE ET PERFIDIA

icero dicente illi metello plures testimonio pemesti quàm patrocinio seruasti:Nêpe inqt Cicero plus est mihi fideiqũı̃ eloq̃ntię. Xenocrati tanta fides habita est:ut quom nullius iniurati admitteretur testimonium:illi soli Athenienses remiserunt iusiurãdum iniurato'q; crediderunt.

Q uom Messanæ Antonius: Sextus'q; pompeius ad cœnam se mutuo iuitassent:atq; esset conuentum ut in prætoria naui sexti cœnaretur:põtem'q; ex aggere in nauem fecissent:iactis anchoris feruentibus in locis Antonii & Cleo patrę Metadorus pyrata adhærẽs Pompeio clam cum illo loquutus: uis'ne ait Sexte anchoras succidam:& te non Sicilię neq; Sardinię sed romani imperii faciam dñm? Tunc Pompeius quom paulisper secum cogitasset oportuit inqt'o metadore hęc p te ipsũ me inscio fecisse:piurare.n.nequãq̃ meũ est.

C n Domitius ait Cic.in orõne pro Deiotaro ille quem nos pueri consulem cẽsorem pontificem maximũ uidimus quom tribunus plebis M.Scaurum principem ciuitatis in iudicium populi uocasset:Scauri'q; seruus ad eum clam domũ uenisset:& crimina in dominum relaturum se esse dixisset:appręhẽdi hominem iussit ad Scaurum'q; deduci.

A tilius Calatinus ob Soranorum oppidi proditionem reus quom esset:Q .maximus socer illius.si eum inqt sontem cõperissem affinitatẽ direpturus fuissem uniuersus po.ro.fidem maximo habens Calatinum absoluit.

P ontius Cæsaris cẽturio captus a pompei socero scipione:quom uno modo ei salus daretur si se futurum Gn.pompei militem affirmasset ita respõdit.Tibi quidem scipio gratias ago sed mihi uti ista conditione uitæ non est opus.

S yraculana seditione quom uniuersa Hieronis regis stirps cladibus ex hausta ad unicam filiam Harmoniã uirginẽ esset redacta in eam'q; certatim ab inimicis fieret impetus:nutrix puellæ æqualem illi regio cultu ornatam hostilibus gladiis subiecit puellam:quę ne quom ferro quidem traderetur ut cuius esset conditionis ederet proclamauit:Admirata illius fidem Harmonia superesse non sustinuit:reuocatos'q; interfectores quæ esset professa: in cędem suam conuertit.

T isaphernes quom inducias pactas cum Agesilao trium mensium non seruaret quanuis iuratus.Agesilaus re comperta in fœdere etiam mansit.

A ccepta ad Cannas clade quom quidam qui Romam uenerat de redimendis captiuis:fallaci reditu de iureiurando se exoluisset:censuerunt romani illum comprachendendum:& custodibus publice datis ad Annibalem deducendum.

N arcissus ab epistolis Claudii potentissimus etiam regum factus mortuo Claudio ab Agrippina morti destinatus omneis secretas illius epistolas ad agrippinam atq; ad alios priusquam iugularetur cremauit.

F ides inquit iustinus parthis nulla est nisi quantum expedit. Syri rarum est immo difficile ut fidem seruent ait uopiscus in Aureliano :Gręcis nullã fidem habendam esse ex cicerone p L.Flacco liquet.Plautus in aulularia:cętera quę uo-

lumus uti græca mercamur fide.i.ut pecunia corã numeret:ſiquis attica fides græcorum teſtimonio celebret. Ex iis Theſſali infames ĩ capite de Dolis.infames pœni unde Plau. elegãter Nemo me pœnus eſt punior.Liuius lib.ii.decr.iii.in clade accepta 'a flaminio ad Thraſimenũ q fugerant aſſequutus maharbal:pollicitus ẽ ſi ſe d... cũ ſinglis ueſtimẽtis paſſurũ q̃ fides punica religiõe ſeruata ẽ ab Annibale:atq; ĩ uincula oẽs cõiecti.Her.li.iii.ait Arabes ſeruar̃ fidẽ iter hoĩes

Fides canum miram eſſe:unum addam hic exemplum quom ex cauſa Neronis animaduerteretur in.T.Sabinum ac ſeruitia eius:unius exiis canem nec 'a carcere abigi potuiſſe.nec 'a corpore receſſiſſe abiecto ĩ gradibus gemoniis, mœſtos edentẽ ululatus magna populi Ro.corona circunſtante: Ex qua quom quidã ei cibũ obieciſſe ad os defuncti tuliſſe ĩnatauit idẽ cadauer̃ abiecto ſuſtẽtare conatus.celebratus Icari canis & Vlixis q redeuntẽ dñm poſt tot annos agnouit

Equorum pene par fides. Occiſo Antiocho Centaretrium ẽ galathis potitũ equo conſcendiſſe ouantem: At illum indignatione accenſum domitis frenis ne regi poſſet p̃cipitem in abrupta iſſe:exanimatũq; una. Alexãdri magni equus quẽ ex toruo aſpectu ſiue ab inſigni taurini capitis in armo impreſſi Bucephalũ appellatũ conſtat in Thebarum oppugnatione uulneratus in aliũ trãſire Alexãdrũ nõ eſt paſſus.Sed operæpreciũ eſt aſcribere quę Plutar.in Alexandro de equo alexandroq; recitat:Philonicus ait Theſſalus emerat philippo macedoni Bucephalum tribus ac decem talentis:qui ductus in campũ quom neminẽ admitteret tergo ſeſſorẽ:tanq̃ indomabilis iuſſus eſt 'a Philippo abiici:ſed quom alexãder qui aderat rẽ grauiter ferret diceretq; ſe facile cõceſſurum equũ: ouẽ ob teſtatus ni id faceret preciũ ſe ſoluturũ:cõceſſiſſetq; philippus: feſtinabũdus alexãder correptũ habenis equũ cõtra ſolẽ cõuerſum ſtatuit (aĩaduerterat.n.umbra ſua ipſius ſolitũ agitari)itaq; blãde luba attractata: reiecta ſenſim chlamide equũ cõſcẽdit ac mox laxatis habenis calcibus uoceq; ad curſum agitat:ę uſq; etiã retorſit. Tũ philippus prę gaudio illachrymaſſe dicitur deſcendentiſq; caput ex oſculãs dixiſſe.aliud tibi par iã regnũ quęre:nõ.n.iam te macedõia capit.

Non eſſe cõmittẽdũ quicq̃ niſi notis:oſtẽdit plautus in Aſinaria.Ibi.n.quom mercator 'a leonida ſępe quęreret ut pecuniã crederet:rñdit. lupus eſt hõ hoĩ nõ homo quom q̃lis ſit nõ nouit:huiuſce rei plura exẽpla in cap.de Dolis dicta ſunt: Dionyſius tyrãnus cẽſebat uti pueros talis ita hoĩes iureiurando decipiendos.

Fidei ædes conſecrata fuerat ab Attilio Calatino poſthunc in capitolio altera ab æmilio Scauro dedicata In hac ęde erat celebris illa imago ſenis cũ lyra puerũ

Sacrificat aũt fidei capite pãno uelato. Hor.in carminibus & albo rara (docẽtis. fides colit uelata pãno ubi porphirio ait albo pãno coli uel q̃a fides 'a paupibus magis colaẽ uel ob puritatẽ:aerõ addit uel q̃d colat̃ a ſenibus. Verg.Canafides

Sinnidis filia interẽpto patre 'a Theſeo fugiens delituerat inter dumos reuocante uero Theſeo ac fidẽ dãte nihil detrimenti 'a ſe paſſuram: exiit ad illumq; ſe contulit 'a quo grauida facta menalippum genuit:Seneca ait utrũq; uitium eſt omnibus credere & nulli:ſed alterũ honeſtius dixerim uitium:alterum tutius

DE FOELICITATE

Hales Milesius rogatus qui fœlix esset: qui corpe inqt sanus fortuna locuples aío q̃ nõ ignauus aut impitus ẽ. Pla. in qnq̃ partes distribuit: Primã bene cõsulere: Secũdã sensibus bonaq̃ ualetudine uigere: Tertiã ĩ rebus gerẽdis fortunatũ esse: quartã gloria & claritate excellere: Q uintã pecuniis rebus q̃ necessariis abũdare Socra. apd Pla. ĩ Gorgia ait honestũ bonũ q̃ uirũ & mulierẽ esse

Lacon quidã ad eũ q lampen Aeginetã beatũ esse dicebat q̃ ditissimus (fœlicẽ. cẽt. multorũ q̃ nauigioꝝ dñs: Nihil inqt curo fœlicitatẽ ẽ funibus dependentẽ

Gyges Lydius qui siue ob inuentũ ab eo in promethei sepulchro ãnulum pastor quom esset: cuius ope potitus est uxore Candaulis regis: siue propter Candaulis uęsaniam qui uxorem illi nudam uoluit ostẽtare: ut est apud Iust. rex Lydię factus: Tanto successu elatus Pythium consuluit an aliquis mortalium se fœlicior esset: sed deus ex abdito sacrarii specu uoce emissa Aglaum sophidium prætulit: Arcas is erat ætate iam senior paupereculus q̃ terminos agelli sui nunquã egressus paruuli ruris fructibus uoluptatibus q̃ contentus:

Anaxagoras philosophus rogatus quis fœlix esset. Roganti respondit: Nemo ex iis quos tu fœlices existimas: sed eum in ipso numero quem tu miserum credis.

Antisthenes rogatus quid nam apud homines esset beatius: fœlicem inquit mori

Crœsus Lydiæ rex oĩum ditissimus accitum ad se solonem in congressu (ita ut fit) rogauit: an quis esset se fœlicior? Cui Solon esse tellum Ciuem suũ fœliciorem: qui filios habuerit probatissimos: il q̃ fuisset uir integerrimus: pro q̃ patria pugnans strenuissime parta uictoria occubuisset. Crœsus putans Solonem omniũ urbanitatũ expertem iterum contendit. num post tellum alium beatiorem nosset: Cleoben dixit & Bitonẽ argiuos cũ mirifico inter se amore: tũ summa in matrẽ obseruantia qui tardantibus bobus ipsi iugũ currus subeuntes ad Iunonis tẽplum matrẽ traxerunt. lętã ab oĩbus q̃ fœlicẽ habitã: Deinde pactis sacris epulati quom accubuissent. non assurrexerunt. In tanta q̃ gloria mortẽ omni sine molestia oppetisse: At nos inquit Crœsus ira incensus nullum in numerum beatorum reponis? At Solon expectari finem dixit: dimissus ẽ Solon in honoratus: sed uera oracula mox esse plane ostendit. nam uictus captus q̃ a Cyro quom uiuum comburi iussisset cyrus. pyræ impositus Solonis nomẽ sępe citauit. quærẽti Cyro rem narrat. quamobrẽ Cyrus fortunæ exitus q̃ uarietatem reꝝ humanaꝝ cõtẽplatus extincto igne sociũ consilioꝝ Crœsum habuit

Socrates in Platonis Gorgia quom ab eo quæsitum esset nũ fœliceem putaret Archelaum Perdicę filium qui eum fortunatissimus habebatur: Haud scio inqt nunquam enim cum eo locutus sum.

Martialis ad se ipsum de uita beata

Vitam quæ faciunt beatiorem
Iucundissime Martialis hęc sunt:
Res non parta labore: sed relicta:
Non ingratus ager: focus perennis
Lis nunquam: toga rara: mens quieta:
Vires ingenuę: salubre corpus.

Prudens simplicitas: pares amici: Conuictus facilis, sine arte mensa:
Nox non ebria, sed soluta curis: Non tristis torus: attamen pudicus:
Somnus qui faciat breues tenebras: Quod sis esse uelis: nihil q3 malis
Summum nec metuas diem: nec optes.

Vatia Romanus prætorius uir in uilla quæ uatiana dicta est prope cumas: consenuit: habitus q3 est fœlix.

Q. Metellus qui à uictis Macedonibus macedonicus nuncupatus est: ab ineũte ætate fortuna fauente ad clariores honores semper elatus: tandem à quatuor filiis rogo illatus: uno prętore: tribus cõsularibus: duobus triũphalibus: uno cẽsorio: reliquit ergo sex filios treis filias nuptas: nepotes undecim: nurus uero ac generos & oẽs qui illum patris appellatione salutarẽt .xvii. ex Cic. Val. q3. Plinius uero .xxvii. non .xvii. ait. Fuit aũt hic filius. Q. metelli qui amisit lumina ob raptũ Palladii qui & si non infœlix dicitũ nec fœlix debet inquit Pli. macedonicus ẽt fuit cõsul cẽsor & Augur. Plut. in li. de fortũa ro. ait duos ex illis generis

Datylus apud Athenienses fœlix omnibus perfunctus honori (cõsulares fuisse bus Dionysius: Halycarnasseus Numam foelicem appellat. Regio genere: forma honore q3 potitum. pia eruditione exceultum: omni tempore integrum uitę in nullo à fortuna conflictatum: quatuor filios unam q3 filiam reliquisse:

Lampido lacedæmonia una ait Pli. li. vii. foeminarum in omni æuo. refertur foelix. quæ regis filia. regis uxor: regis mater fuit. una Berenice quę filia soror: mater olympionitarũ: Vna familia curionum in qua tres cõtinua serie oratores extiterunt: una fabiorum: in qua tres continui principes senatus: M. Fabius Ambustus Fabius Rutilianus filius: Q. Fabius Gurges nepos: Lactãtius Enhippum regem Argiuorum foelicem appellat.

Caspii eum qui septuagesimum annum excesserit fame necant: quo in solitudine exposito euẽtum eminus speculantur. Nã quẽ ab auibus in lectulo. distrahi uiderint: foelicem putant: si à feris uel canibus nequaq̃: Si à nullo infœlicẽ dicũt

DE FORTVNA

Dionysius iunior rogatus à quopiam cur pater quom priuatus eẽt ad Tyrannidem sit euectus ipse uero ex ipsa tyrãnide sit deiectus Pater inquit mihi suã reliquit tyrannidem: non fortunam:

Crœsus consultus à Cyro de bello suscipiẽdo cõtra Tomyrim reginam à qua occisus tandem est: si tibi ait esse uideris immortalis: nihil est opus ut meam tibi dicã sententiam: si uero te quoq3 agnoscis hominem: illud in primis discito: humanarum rerum circum esse: qui rotatus semper eosdem fortunatos esse non sinit.

Polycrates tyrannus samius adeo erat fortunatus ut nihil unq̃ frustra cupierit: uota nũcupabant & soluebant: semel duntaxat uultũ mutauit p quam breuis tristitiæ salebra successum: tunc quom admodum gratum sibi annulũ de indu

Tria ne fortuna incrudesceret: abiecit in pontum quem tamen continuo recuperauit capto qui deuorauerat pisce: Hic tandem quom bellum cũ Dario gereret ab Oronte Darii regis præfecto captus in excellissimo Michaleli montis uertice cruci affixus, auibus'q laniãdus relictus est. dictũ est de hoc i cap de auaritia

Fortunã Seneca in puerbiis eleganter ait esse uitreã: quæ quom tantũ splẽdet frãgitur Pli. lib. ii. Toto qppe mundo & locis oĩbus: oĩbus'q horis: oĩbus uocibus fortuna sola inuocatur & una nominat una accusat una agitur rea una cogitat: sola laudatur sola arguitur & cũ conuitiis colitur uolubilis'q a plerisq uera & cæca etiã extimata: uaga inconstans: incerta uaria indignorum'q fautrix huic omnia expensa: huic omnia feruntur accepta: & in tota ratione mortalium sola utranq paginam facit: idem Seneca in prouerbiis Ex hominum quæstu facta est fortuna dea: Atheniensis uero hospes apud Plato. de legibus ait Deum qui dẽ omnia & fortunã opportunitatẽ'q simul cũ deo cuncta humana gubernare.

Ancęus Neptũni & Astypaleæ Phœnicis filius quom uitẽ sereret: grauiter'q instaret ministris: qdam tędeo opis cõmotus negauit futurum ut ex ea uite herus uinum biberet. Postubi uitis peruenisset fœliciter: uuę'q maturuissent: herus exultans seruum eundẽ accersit: atq sibi uinum infundi iubet: Deinde quom calicem ori admoturus esset: seruo uanam exprobrans diuinationem: Ecce alter minister exteritus nunciat uinetum ab apro ingenti deuastari quibus auditis Ancęus deposito poculo accurrit in aprũ inuehitur: a quo occiditur: unde ortum puerbium Multa cadunt inter calicem suprema'q labra.

Leotychidas primus rogatus quomodo quis maxime præsentia bona tueretur: si non omnia inquit fortunę crediderit. C. marius non sane mentis hominem esse aiebat qui se fortunę committeret.

T. Aufidius Publicanus primo in Asia postea procõsul fuit. T. P. Rutilius minister publicanorum in Sicilia postea in eadem prouincia proconsul fuit. Photionis pater cochlearia conficiebat.

Ventidius humili genere picenus: cuius mater capta est a Strabone pompei patre capto Asculo: imperator postea factus parthos uicit & triũphauit: Hic mulio castrẽsis fuit: De eo uersus factus est: Cõcurrite oẽs augures: portẽtũ insolitatũ cõflatũ ẽ recẽs: nã mulos q fricabat cõsul factus ẽ. Perseus rex pre ignobili ortus.

Aemilius Scaurus ex obscura uita obscuro genere ortus nouus homo &: ut dicit terræ filius a fortuna elatus princeps senatus reputatus est.

Cornelius Sylla ex Nicopolis meretriculę sinu assumptus ad cœlum elatus septies'q consul præter dictaturam fuit.

L. Lentulus consularis rep tundarum crimine oppressus: censor creatur.

Q. Cæpio p̃torius & cõsularis & qui maximus põtifex fuerat i publicis uinculis Marius Arpini natus ad tm̃ honoris euectus: ut septies cõsul fuerit. (spm̃ dposuit

C. Cæsar a pyratis captus & redemptus: eos mox assecutus cruci affixit.

Alcibiades: forma diuitiis nobilitate imperiis'q pręstans actus in exiliũ: uenditis bonis in inopiã deuenit. Dionysius iunior factus est e tyranno ludi magister.

Syphax rex mirabilis & Romanis & Carthaginensibus: catenatus a Lęlio legato ad Scipionem protrahitur.

Aesopus fabulator scribit cuidam caedenti siluam prolapsam e manibus esse securim: Mercurius inuocatus reddidit auream: hanc quoque suam esse negāti ferreā restituit: Alius uero quidam eundem euentum sperans de industria passus est elabi securim: eam quom Mercurius inuocatus non restitueret, expostulanti festiue Mercurius non semper secures fert fluuius inquit.

Hiero natus ex Hieroclyto nobili uiro & āncilla, quom esset expositus ab apibus diebus multis alitus est: ea re intellecta pr̄ receptū ali iussit, q̄ postea a siculis rex

Pyrrho apud argos mortuo, Alexander eius filius Antigono a mi- (ē creatus, litibus destituto Macedoniae regnum eripit: Demetrius uero Antigoni filius puer admodum absente patre reparato exercitu: non solum amissam macedoniam recepit: uerum etiam Epiri regno Alexandrum spoliauit.

Bonifacius. viii. pontifex quom Petro Morroneo uiro sanctissimo pontificatū deponere suasisset ad quē ex heremo fuerat assumptus: atque deposito pontificatu Petrum ad heremū redeuntem i carcerem compulisset: ac tandem in mortem: Iacobus & Petrus Cardinales Columnenses uiri sanctissimi mortem Petri Bonifacio per dolum ad pontificatum assumpto obiectabant. Is uero adeo in cardinales excanduit: ut praeneste: Zagarolum & Colūnam urbes: in quas se receperant: solo aequauerit. Quin tanta in Columnenses ira exarsit: ut indie cinerum Christiano Porcheto Genuensi archiepiscopo Gibellinas partes colenti ad pedes q̄ demore procidenti: dixerit: Memento quod Gibellinus es & cum Gibellinis in puluerem conuerteris, & in oculos cinerem iniecit, eodem q̄ die archiepiscopatu priuauit. Sarra autem qui Cardinales hospitio susceperat, pōtifi cis iram fugiens in pyratas Catalanos incidit: ad remigium q̄ adactus est: sed quom forte Catalana triremis Massiliam delata esset: Sarra a rege francorum Philippo cui inimicitiae cum Bonifacio intercesserant, redemptus est: Praemisit igitur Sarra Romam Gulielmum nogaretium: qui ducētos equites gallos Romae comparauit: atque ipse habitu seruili ad Ananiam uenit. Vbi Bonifacius in domo paterna & eodem quo genitus fuerat cubiculo degebat: adiuuantibus q̄ amicis Ananinis Pontificem adortus effractis portis comprędit. Perductū q̄ Romam intra uigesimum quartum diem obiisse.

Deficiente Argiuis Heraclidarum familia ex qua mos fuerat reges creari: consultus Apollo respondit eum crearent regem cuius domo aquila paucos postdies superuolans sederet: sedit igitur supra Aegonis domū qui statim rex creatus ē

Cinyrasorū familia ex qua reges in papho creabanť deficiēte quom rex creādus q̄reretur Halynomū ultimę sortis hoīem extremę q̄ inopię ac neglectū ex horto eligit Alexāder. q acceßerāt aquā elicibus deducentē offenderūt. ductus ergo a militibus nō sine magna trepidatiōe statim rex creaťiter q̄ Alexādri sodales eō

Seleucus mortuo pre Antiocho Syrię rege hortāte Laodice mr̄e (stituitur: nouercā Beronicē Ptolemaei regis sororē cū paruulo frē occidit: sed quom ultu

rus sororem Ptolemęus bellum seleuco inferret·omnes pene Syriæ reges Ptolemęo se dederunt:sed reuocatus domestica seditione in ęgyptum: seleucus classem aduersus ciuitates quę rebellauerāt cōparat: Verū īgēti orta tēpestate classē naufragio amittit:uix ereptus cū paucis. Ciuitates uero ueluti satisfactū sibi esset in misericordiā uersæ impio Seleuci se restituūt:qui contractis copiis Ptolemęo bellū infert:a quo uictus in Antiochiācōfugit:Ludibriū uidelicet fortunę

Demetrius uitam securam ac sine ullis incursionibus mare mortuum uocabat.

Pompalus extremę sortis iuuenis persuasus a Ptolemęo·Attalo Ariarathe q̄ regibus: ut Alexandrum filium Antiochi se esse assimularet : id quom fecisset: breui magnis uiribus comparatis Demetrium uincit occidit q̄:sed paulopost a Demetrio Demetrii filio primo prælio uictus occiditur.

Timotheus Cononis filius quom multas urbes imperio Atheniensi subdidisset: eius inuidi p̄clara illius gesta fortunę ascribētes:in tabulis dormientē illū : fortunā'm q̄ urbibus retia tendentē depinxerūt: Ille irritatus quasi gloria rerū gestarū priuaretur:ab expeditione uictor rediens: Viri ait atheniēses rerū bellicarū a me gestarum nullā sibi potest fortuna partē uendicare. Iratam dicūt in illum fortunā eē:ita ut deinceps nullū facinus egregiū bello gesserit:sed aduersis semper auspiciis pugnasse:ac demū populo inuisū e patria exulem factū. Hunc inuidis illis dixisse aiunt:si urbes dormiens capio:quid me facturum putatis:si uigilauero?Lucretius usq̄ adeo in rebus solidi nihil esse uidetur.

Admiratus Plutarchus fortunę potentiam ait Ex duobus atteonibus quorū alter Syrus:Alter Arcas fuit:utrunq̄ ab apro interemptū cōstat:Duorū item Acteonum alterum a canibus alterum ab amatoribus discerptum. Duorum Scipionum ab altero uictos Carthaginenses:ab altero funditus euersos : Troiam ob Laomedontis equos primū ab eo Herculi denegatos : Deinde per ligneū equū ab Agammnone: Tertio p̄pter equū qui in porta cōsistens iliensibus claudere uolentibus impedimento fuit a Charidemo duce captā fuisse. Ad qd puerbialiter allusit Verg. illo carmie equo ne credite teucri.uerba sūt Laocoōtis. Lii

Sergius Galba impator monile margaritis gēmis q̄ cōsertū ad ornandū fortunā suam tusculanā ex omni gaza secreuerat:Id repente quasi augustiore dignatus loco·Capitolinæ ueneri dedicauit. Proxima nocte somniauit· speciem fortunæ querētis fraudatam se dono destinato·minātis q̄ erepturam & ipsa quę dedisset quom q̄ exterritus luce prima ad expiandū somniū p̄missis qui rē diuinā appararēt·Tusculū excurrisset:nihil Inuenit·pręter tepidā in ara fauillam·atratū q̄ iuxta senem in catino uitreo thus tenentem:& in calice fictili merum:Paucis igitur post diebus iugulatus est ad lacum Curtii· solus q̄ relictus donec gregarius miles a frumentatione rediens abiecto onere caput ei āputauit:I gremiū q̄ addidit:quoniam capillo præ caluitie arripere non poterat.

Cleon sutoris filius fauente fortuna exercitus ductor factus Pylum cœpit· suā q̄ patriā Athenas furto spoliauit:factus itaq̄ diues ē:sed uariante fortuna tandē

electus ab alio: pœnas psoluit. Vide Regilliani exemplũ in cap. de imperatore.
Lysimachus unus ex Alexandri magni comitibus post Alexandri mortem à Dromichete Getarum rege captus dimissus ab illo est liberaliter q; donatus & amicitia & hospitalitate. Idem'q; ab eodem secundo captus in bello: iterum dimissus est: Sed is postea. xv. filiis uariis casibus amissis à seleuco uictus occubuit.
M. Fidustius senator proscriptus à Sylla mortem euasit. Seruatus'que annis sex & triginta à M. Antonio proscriptus est. atq; nullam aliam ob causam quàm quod proscriptus à Sylla fuisset:
Canuleius tribunus plebis abnuẽtibus patriciis matrimonioy copulationem cũ plebe apud consules queritans ait: Numã Pompilium ex sabino agro accitum regem factum. Seruium Tulliũ patre nullo matre serua regnũ tenuisse. Tullus hostilius in tugurio ortus è pastore rex factus. L. Tarquinius ex Demaratho mercatore Corinthio atq; exule patre. Terentius uarro cuius incuria clades cãnensis accepta est: è macellaria patris taberna consul factus est. Sed recẽsere exẽpla fortunę uarietatis immensi esset laboris Etenim quę facit magna gaudia nisi ex malis? aut quę mala immensa nisi ex ingentibus gaudiis?
Erichthonium Dardani filium omnium fortunatissimũ appellat Dionysius Halycarnasseus: Fortunatiores fieri credebantur: qui decumam herculi soluebant unde Lucullum ob id ditissimum factum ait Diodo. lib. y. Item qui Capram amaltheam Iouis altricem in sydera relatam exorientem aspicerent. Item qui lunam marem non fœminam esse crederent. Item qui Alexandri magni in argẽto auro'ue exculptam imaginem secum haberent. Item qui draconis caput limini ianuarum subditum propitiatis oratione diis haberent.
Salygno uimine Aegeum nauigare de admodum fortunatis prouerbio iactatur.
Fortunę duę in pręneste colebantur authore Papinio: Et prænestinæ poterant migrare sorores. Pli. uero lib. xiii. unam tantũ ponit Cuius simulachrum crassissima auri lamina contectum dicit. Ab hoc templo sortes dabantur Cicero libro secũdo diuin. Fani pulchritudo: & uenustas Prænestinarũ etiam nunc retinet sortium nomẽ. Clitomachus scribit Carneadem dicere solitum nunquam fortunatiorem quàm pręneste uidisse fortunam: Erat & in Antio templum fortunarum. unde Caligulam monitum à fortunis Antiatinis ut à Cassio sibi caueret: scribit Tranq. Et sortes abiis dari: unde Domitiano sortes Antiatinas alioq semper faustas in obitu semper tristes fuisse. Romæ duo templa fortunę seruius. Tullius struxit Alterum in foro Boario alterum ad Tyberis ripam quam uirilem appellauit is enim fortunam per fenestram in cubiculũ ad se irrepere dicebat: Extruxit itẽ fortunę primigeniæ fanũ in capitolio. itẽ & obsequentis fortunæ. Erat & priuatæ fortunæ delubrũ in palatio Itẽ aliud fortunæ uiscatricis: Ad fontẽ Partheniũ fanũ itẽ fortunæ: & in magno angiportu fortunę Euelpidis: & ad Veneris masculę fortunę ædicula: & cæteta alia fortunę cognomẽta. Item templum muliebris fortunę à matronis ex senatus cõcessione extructũ

ob conciliatũ Coriolanum 'a ueturia uolũnia'q; inqua solæ mulieres litabãt ex Diony.& Plutar. Aedem fortunæ inquirinali Q. Martius Ahala duũuir dedicauit.x. anno postquã P.Sempronius sophus consul aduersus Annibalẽ certaturus uouit. Ex liuio: construxit & lucullus ędẽ fortunæ & porticũ in qua statuas 'a Mũmio dono acceptas collocauit. Nero princeps ędẽ fortunę lapide phengite translucente construxit: inqua apertis foribus claritas diurna erat haud aliter speculariũ modo tanquã inclusa luce nõ trãsmissa: Ex Pli. malæ fortutunę ara erat ĩ æsquiliis authore Cicer.& Pli. Bonę fortunę simulachra erãt ĩ capitolio

F ortunæ aureę signũ in cubiculis principũ apponi solitũ ostendit tum Capitolinus ĩ Antonino pio ubi ait. Tertia die quoq; se grauari uideret. M. Antonio rẽp. & filiam præsentibus pręfectis cõmendauit: fortunã'q; aureã quæ in cubiculo poni solebat transferri ad eum iussit: Tum spartianus in seuero: qui ait Fortunã deinde regiam quę comitari principes & ĩ cubiculis poni solebat geminare statuerat: ut sacratissimum simulachrum utriq; relinqueret filiorum: sed quom uideret se perurgeri: sub hora mortis iussisse fertur: ut alternis diebus apud filios imperatores in cubiculis fortuna poneretur.

F ortunati dies Lapillo càndido in urnam iniecto uel in pharetram scytharũ more notabantur: Fœliciores unione: Infortunati atro lapillo:

F ortunam Cicero in oratione pro M. Marcello humanarum rerum dominã appellat. Salustius fortunam ait in omni re dominari: Idem Cicero in parad. ait omnem spem rationẽ & cogitationẽ à fortuna pẽdere. Curtius eximiam quoq; gloriam dicebat sæpius fortunæ qua'm uirtutis esse beneficium: Constantinus dicere solebat imperatorem esse fortunę est. Demetrius Phalereus diuitias cæcas cęcam'q; fortunã appellabat. Martialis ab eo mutuatus ait Postqua'm bis decies tribuit dea cæca. Apud Homerum nulla mentio fortunę est ait Macrobius. Epicurus dicebat fortunam nõ esse deam: Deos enim nihil temere facere:

F ortuna 'a fato sic differt ut fatum sit ordo series'q; causarum quas fortuna subsequatur: ut sit fortuna concursus causarum ex fato originem trahentium: incertus tamen & instabilis: Casus est concursus causarum absq; ratione accidentiũ in brutis uita'q; carentibus. Latentes causę ait Cicero in topicis subiectę sunt fortunæ: ut iacere telum uoluntatis est: ferire est fortunę: in partitionib. ait ĩ fortuna eẽ genus·aĩcitias·liberos propinquos·affines·opes·honores & iis cõtraria

A gathocles Sicilię tyrannus in omni fortuna nũquam sine fictilibus argẽteis admixtis uasculis cœnabat.

DE FATO

Scletario mathematicus 'a Domitiano imperatore interrogatus quis exitus uitæ ipsum expectaret: affirmauit fore ut breui lacerateur 'a canibus·Domitianus igitur e uestigio intefici illum imperat: atq; accuratissime sepeliri ad artis derisionem: sed repen-

tina tempestate deiecto funere semiustum cadauer canes discerpserunt.

Tyberio Graccho occiso à Nasica ob agrariam legem. G. Tyberio fratri uitã ocio sam degere cupienti, omnis'q; magistratus repudiãti Tyberium in somnis uisum dixisse: qd tardas Cai? Nulla est fuga: sed ambobus unam uitam & unam mortẽ p po. Ro. certãtibus fata statuerũt: quod quom fecisset Caius à consule Opimio & ipse occisus est.

Zeno philosophus quom seruum in furto deprænsum cæderet: atq; ille diceret: fatale mihi esse furari: & cædi inquit Zeno.

Dioclitianus quom apud Tungros in Gallia in caupona quadã moraret in minoribus adhuc locis militãs faceret'q; rõnẽ cõuictus sui quom quadã muliere druiade, atq; illa diceret Dioclitiane nimiũ auarus nimiũ pcus es: p iocũ rñdisse fertur: tũc ero largus quom impator fuero. Druias uero tũc dixisse fert: Dioclitiane iocari noli. nã impator eris quom aprũ occideris (de Apro Numeriani socero itelligẽs quẽ Dioclitianus iteremit ob cædẽ genero illatã). Dioclitianus uero oĩe motus apros in uenatione mirifice insectabat: plurimos'q; quom occidisset & impium Aurelianus, Probus, Tacitus & Charus suscepissent: ego iqt semp apros occido: sed alter utitur pulpameto: quom uero Aprũ uirũ occidisset, impator'q; creatus esset: dixisse fertur fatalem aprum occidi.

Daphytas quom ludendi gratia Apollinem consuluisset: nũ equũ posset inuenire: quis nullum amisisset, accepit ab Apolline oraculũ se inuenturũ equũ, sed ex eo deturbatum periturũ: inde ludibundus quasi oraculũ lusisset, reuertẽs in regẽ Attalum antea semper absentem contumeliis lacessitũ incidit: cuius iussu è saxo cui equus nomen erat precipitatus est

Gargoris Curetũ rex q Carchesiorũ saltus incoluerũt quom ex filię stupro puerũ suscepisset: ob flagitii pudorẽ filiũ exposuit quẽ quom iuenisset uario ferarũ genere nutritũ, relatũ domũ in tramite angusto per quẽ armẽta cõmeare cõsueuerãt proiici iubet: sic quoq; seruatũ canibus multorũ dierum ieiunio cruciatis: ac mox suibus obiici iussit: sic quoq; asseruatũ in Oceanũ abiici imperat: q quom leni salo in litus exponeretur, nõ multo post ceruã affuit ad alendũ illum: cui conuersatione nutricis eximia pernicitas fuit: inter'q; ferarum greges diu montes saltus'q; non inferior uelocitate peragrsuit. Ad postremũ laqueo captus regi offertur: qui & lineamentis notis'q; corporis quæ inustę paruulo fuerãt, nepos agnitus ab eodem regni successor destinatur:

Percosius uates clarissimus quom sciret in fatis esse duos filios Adrestum & Amphium in bello Troiano morituros, monuit ne accederent: sed trahentibus fatis quom accessissent: occisi sunt à Diomede: Ex Homero. in Ilia.

Hecuba grauida parere se ardentem facẽ uisa ad uirum Priamũ rẽ detulit. Is'q; cõsulto cõiectore quo se uerterẽt sortes somniorũ accepit: puerũ primũ q post illa tpa nasceret si tollerẽt: futurũ Troię exitiũ: ortus igitur Paris exponi à pre iubet Hecuba uẽustulũ puerũ miserata: clã pastoribus Regis alẽdũ tradidit: altus igr

tandem in troiano agone omnes superat ipsumq́ etiam Hectora, quem Isse irruentem edocet se esse illius fratrẽ: Agnitus ergo paris inter Priami regis filios recipitur: Somniumq́ non fecit irritum.

Phocas succedens in Albano regno Amulium Numitoremq́ filios suscepit. Numitori natu maiori regnũ legat: sed Amulius uiribus fretus, regnũ occupat, filium etiã numitoris de medio tollit: filiã Rheã Siluiã nequa proles susciperet religioni destinat: sed ea siue a milite siue ab alio compressa geminos peperit: sacerdos uincta in custodiam datur Pueri exponendi ad tyberim decernunt: Forte per id temporis tybris lenibus stagnis effusus erat: cui negociũ exponẽdi datũ fuerat, ad iustum alueũ peruenire non potuit: & posse infantes quãuis languida mergi aqua putat: I stagnis igit abiicit: restagnãte tyberi sub ficu quę postea Ruminalis dicta est exponũtur cũ alueo: ad quos lupa accedens mãmam prębuit: ex qua eo Romulus & Remus & Ruminalis ficus dicta (ueteres eniꝫ mãmã rumam uocabant) superueniens Faustulus regius pastor inuẽtos pueros uxori Accæ laurentiæ quę de pudicitia male audiebat, & ob id nata fabula (lupa enim meretricẽ significat) alendos dedit: adulti pueri uenationibus studebãt inq́ latrones pręda onustos impetũ faciebãt magnũq́ fortitudinis nomẽ sibi cõperauerãt. Orta uero cõtentione inter Numitoris Amuliiq́ pastores, aduersos Numitoris pastores cædunt, instãtibus uero lupercalibus Romulum Remũq́ uotis actentos pastores aggrediunt. Remũ capiũt: Numitoriq́ uinctũ deferunt. sed cum forte Numitor audaciã Remi admiratus indolemq́ nõ popularem supputat expositionis tempora: inq́ nepotum ob lineamenta etiam oris uenit suspitionem: interea faustulus qui rem omnẽ sciret Romulo rem aperit: romulus collecta iuuenũ manu adiutore etiam Numitore qui remum agnouerat in Aemulium impetum faciunt. regeq́ occiso: Numitorẽ auum in regnũ restituũt: ipsi uero allecti condendę urbis desyderio: ubi expositi fuerant: relicta Alba Romam cõdunt. Illud addendum ex Plutar. in lib. de ro. fortuna: Quo tempore cõceptus ẽ romulus eclypsim solis fuisse. atq́ eundem contigisse eclypsim in eius morte: Nec illud tacendum eodem authore quo tempore a lupo alti sunt etiam picus martius unguiculis ora puerorum diducẽs cibum infarciebat.

Mandanæ Astyagis filiæ uisum est per quietem tantum urinæ facere: ut omnem ipsius urbẽ oppleret. Asiamq́ totam inundaret: Hoc somnio conterritus astyages, filiã Cambysi uiro sedati boniq́ ingenii et inter mediocres se gerenti uxorem dat: sed eo anno per somniũ uidit: ex genitalibus filiæ uitem enasci: quę omnem occuparet asiam: Filiam ergo partui uicinam ex Persis accersit: custodesq́ paritur ę opposuit: Volens quod pareret occisum iri: genitum igitur Cyrũ. Harpago familiari fidissimo additis precibus minisq́ deferendum domum, Ibiq́ occidendum tribuit: quo ut uenisset: decreuit non esse suis manibus Cyrum occisurum: sed accersito Mithridatis regio pastori Astyagis nomine ut puerum in mõtibus exponat dedit. Ille puerum acceptum domum fert, rem uxori indicat

illa ad pedes prouoluta orat/ne puerum exponat:sed si necessum fuerit aliquẽ exponere exponat suum:quem eo die mortuumque pepererat: quod ita factum ẽ. sed quom adoleuisset puer/a colludentibus pueris rex creatur: Artembaris cu iusdam uiri inter Medos spectati puer quom regi puero non paruisset/cõpręn sus uerberibus affectus est: accusatur Cyrus ad Astyagemq; ducitur: quẽ intuẽs Astyages tu'ne inquit pastoris filius ausus es huius uiri apud Medos primarii filium tã indignis cõcidere uerberibus?cui ille hec inquit here iure feci: pueri.n.me regem cõstituerant:quippe qui uidebar eis ad hoc maxime idoneus:at hic obtemperãtibus cæteris pueris audiens dicto esse nolebat/atq; ob id pœnas dedit.hæc loquente puero Astyages tum oris lineamenta/tum tps expositionis supputans in suspitionem uenit nepotis:quare demisso Artembare Mithridatem bubulcum de puero rogat:neganti minatur:ille timore peulsus/rem uti erat aperit.quare rex Harpagum ad se uocari iussit:rogitat an mandata de puero fecerit:ille uero quom oĩa ut gesta erant aperuisset/Astyages iram dissimulans puerum filium eius unicũ membratim dilaniari iubet:patriq; epulãdum apponit.dicente uero post cibos an satis esset bona exceptus cœna atq; il lo ẽt dicẽte:iis quibus datum erat negocium caput/pedes/manus/reliquiasq; filii uelatas detegi iubet:Cyrumq; in persidem ad parentes remittit.

Hercules Angeam Alei filiam corruperat:pater grauidam nautę mergendam de dit:illa quom esset iuxta Parthenium montem urgẽtibus partus doloribus in proximam syluã tanq̃ ad opus necessarium accessit:ibi infantẽ peperit: quo intra uirgulta abdito in nauiculam rediit: eam pientissimus nauta quibusdam in Asiam profecturis dono dedit: filius uero inuentus est à pastoribus Corithi regis à cerua lacte alitu:eum ad regem detulerunt quem Corithus Thelephum quod esset cerua nutritus uocauit.

Laius Thebanorum Rex consulto oraculo an filios esset ex Iocasta uxore suscepturus/responsum tulit/non conducere sibi prolem habere: nam qui ex eo nasciturus esset:aduersa fortuna domum esset funestaturus:Natum ergo infantem traiectum pedibus ob id postea œdipum nominatum exponi iubet:Is quoniam domestici non exposuerant:clã à Polybia muliere nutritus est:Adultus puer re cognita parentem inqrebat:obuiis laio œdipoq; iter se factis quom laius œdipum cędere de uia superbius mãdasset:ab indignato œdipo incognitus occiditur:fertur eo tempore uenisse Thebas Sphingem biformem: enigma pelitum:soluenti Iocasta uxor & regnum Thebanorum exhibebatur:ænigma erat huiusmodi quod animal bipes diceretur:idem triceps:& quadrupes foret:dubitantibus cæteris œdipus solus soluit hominem esse qui infans quatuor iret pedibus:adultus duobus:iam senior factus tribus:ob baculum quo senes fulciuntur:sphinx uicta se præcipitem dedit:Oedipus ignotam parentem uxorem ducit.de Hierone exposito dictum est in cap:de Fortuna.

Rheam Chrisothei filiam quom Apollo stuprasset:ueritus pater ne ab homine

corrupta esset: in arca inclusam in mare deiicit: Mulier pręter opinionem salu-tem est assequuta (nam Delon appulit ubi Anium peperit: qui ab Apolline al-tus doctusq; diuinandi artem: magno in honore habitus est).

Acrisius Argiuorum rex quom uitiatam a Ioue Danaem filiam nosset eam in ar-cam inclusam præcipitauit in mare quæ delata in Italiam inuenta est a piscato-re: cum Perseo quem illic enixa fuerat: & regi oblata: quam duxit uxorem.

Saturnus Cretensium rex quom audisset in fatis esse: ut ui a filio pellendus esset a regno: omnes filios occidebat: Ceres uero uxor Iouem curetibus in Ida mon-te alendum clam tradidit: atq; ibi lacte capræ amaltheę nutritus est: qui iniustũ patrem Saturnum regno pepulit.

Vlyxes multis somniis exterrefactus a coniectoribus accepit: ut insidias sibi a fi-lio caueret: is igitur thelemachum filium in agris quos in Cephalenia possi-de-bat: additis et custodibus fidissimis relegat: ipseq; secedens ĩ alia loca semota fa-tum uitare nitebatur. Per idẽ tp̃s Thelegonus Vlyxis Circesq; filius parentẽ quęrens ithacã uenit: gerens hastile cui sũmitas marini turturis osse armabat insigne. s. insulę eius in qua genitus erat. edoctus ubi Vlyxes ageret: ad eum ac-cessit: prohibitus a custodibus se esse Vlyxis filium uociferatur: custodes putã-tes eum esse Thelemachum acrius resistunt: Thelegonus e resistẽtibus plures occidit. quod quom Vlyxes audiret reputans quẽdam esse a Thelemacho mis-sum ad eum occidendum: lanceam in Thelegonum iaculatur: quam ille ut ui-tasset: in eq; Vlyxem hastile contorsisset uulnerat parentẽ: q eo ictu concidit: sed postea quom fateretur se esse Vlyxem: Thelegonus utraq; manu caput: qd̃ pa-trem occiderit dilaniat: uide par exemplum Althamenis in capite de filiis.

Atherius Ruffus quom per quietem se cõfossum iri a retiario uidisset Syracusis: posteroq; die rẽ in spectaculi cõsessibus narraret: oñderetq; retiariũ a quo con-fodi somniauerat: uolẽs discedere a cõsessoribus dissuasus retẽtusq; ẽ: sed retia-rius in eũ locũ cõpulso mirmillone dũ iacẽtem ferire conat atherium occidit.

Appius Achaię imp. quom cõsuluisset Apollinẽ: an interesse bellis ciuilibus de-beret: uirgo spiritu afflata nihil inquit ad te hoc Romanę bellũ Euboeę cellã obtinebis: Appius itaq; Euboeã secedere statuit: atq; in eã regionẽ secessit. quę ĩter Rhãnũtẽ Charistũq; cella Euboea dr̃: ibiq; morbo Iteriit. ex Val. memi-

Philippus Macædonũ rex monitus ex oraculo ut quadrigã ca (nit. Luc. & Oui-ueret toto regno disiũgi currus iussit: locũq; Boeotiæ quadrig ĩ uocatũ semper fugit: Cæterum a Pausania occisus est qui in ensis capulo quadrigam haberet.

Xerxi ab Artabano ab expeditione in grçciam deterrito: apparuit in somnis uir specie ingẽti: q bis ac secũdo ĩterminatus est: nisi eat se futurum humilem: hoc quom rex Artabano narrasset: Artabanum etiam in somnis illa imago aggres-sa est: Tu ne es ait ille qui festinantem in grçciam xerxem detines tãquam eius curator? Tu neq; in futurum neque in præsens considẽras: qui dissuades: id qd̃ est fatale cõtingere. Oui. Nã ratio fatum uincere nulla ualet: Fatũ nõ ignis

est fatale contingere: Nam ratio fatum uincere nulla ualet: Fatum non ignis non ferrea arcebunt mœnia ait Pindarus: Crœso sciscitanti à pythia ita responsum est: sortem fato destinatam defugere deo quoq; est impossibile: Fato omnia fieri chrysippus: Possidonius Zeno in libris de fato: Item Heraclitus. Empedocles: Aristoteles: Cicero de diuinatione: & Hom. dicit: qui Iouem etiam inducit querentem quod Sarpedonem filium à morte contra fatum eripere non posset. Iuppiter apud Ouid. li. ix. Met. Me quoq; fata regunt ait: Vergil. in æne. Fortuna omnipotens & in eluctabile fatum ait.

DE FRATRIBVS ET SORORIBVS:

Vblius Rutilius leui morbo occupatus: nunciata fratris repulsa in consulatus petitione illico expirauit.

Arthemanes xerxes'q; duo ex Darii filiis quom post patris mortem de regno disceptarent: atq; ille maior natu priuilegio ætatis regnum sibi deberi affirmaret: xerxes uero ad nascendi fœlicitatẽ confugeret: (nam ortus erat regnante Dario: Arthemanes uero priuato) ad patruum Anasernem iudicium deferunt: qui re cognita xerxem pposuit: sed nec in fratrem uictor insultauit: nec uictus indoluit: quin ipso litis tẽpore inuicem munera miserunt: & iucunda quoq; interse conuiuia habuerunt: quod miraculi uicem obtinet.

P roculeius eques ro: Augusti amicus carissimę pietatis erga fratres suos Scipionem & Murenam fuit: adeo ut bona suà cum iis æquis partibus diuiserit: quia illi bello ciuili erant spoliati Hor. uiuet extento Proculeius æuo.

L ucius Lucullus tanta fratrem Marcum prosequutus est beneuolentia: qđ quãuis maior natu esset: nullum tamen magistratum ante adultam ætatem fratris obire uoluerit: tantam'q; hac humanitate apud populum gratiam conciliauit: ut uel absens unà cum fratre ædilis creatus sit.

M. Fabius quia Q. Fabium fratrem in bello contra etruscos amiserat: de eisdem triumphum delatum renuit.

Q uom apud Persas non liceret cuiquam in mẽsa regia accumbere pręterquàm uxori & matri: quarum mater supra regem: uxor infra sedebant: Artoxerxes tamen fratres oxanem & Xanthrem natu iuniores ad mensam recepit:

C ato quom Cœpionem frattem mortuum comperisset lamentis illum planctu; mœstitia'q; incredibili prosequutus est: exacto immodico funeris sumptu: sepulchrum è lapide thasio illi construxit: sed quom rediturus in Italiam Cœpionis cineres secum ferre decreuisset: amicis suadentibus ut in alia naue huiusmodi reliquias poneret: potius animam suam à se separaturum respondit: nauis'q; dicitur magno cum periculo traiecisse aliis ab omni periculo immunibus.

I tapherne Capto omni cum familia à Dario: in uinculis'q; coniecto: Itaphernis

fratrem occidit Aristote.li.vii.Politicorum. Prouerbio inquit iactatum est fratrum cōtentiones iras'q; esse acerbissimas:& q̄ nimium amār hi nimiū oderūt.

Abimelech Gedeōis filius ex cōcubina:mortuo pr̄e ob principatus cupiditatē cæteros frēs q̄ septuaginta fuerāt p̄ter unū occidit:sed ipse à muliere saxi fragmē

Ioseph mercatori ægyptio à fratribus uenūdatus:regi ęgyptio'q; p (to occiditur: quam charissimus factus est:laborante regione fame: ad ægyptum uenire decernunt:ueniunt:à fratre cognoscuntur:qui ut illorū fidem experiretur:clā poculū aureum in saccis Beniamin fecit abscondi:facta uasis inquisitione comperto'q; eo apud Beniamin:assimulat Ioseph illum uita uelle priuare tanquam furem:remissis cæteris fratribus utpote innocētibus.Iudas uero q̄ patri suaserat de mittēdo in ęgyptū Beniamin:p fratris salute caput suū exponere uelle dicit sed tādē cognitus à fratre Ioseph est:& illis parsum ē:& in gaudiū oēs fusi sūt:

Cato senior.L.fratrem inito cum accusatoribus consilio grandi ære in publicum referendo mulctauit.

Cambyses quem somniasset uidere nuntium è perside uenientem qui nunciaret smerdim fratrem in Regio sedentem solio:cælum cōtingere capite: statim mittit in persas qui fratrem occiderent

Idem Cambyses quem aliquando catulū leonculum'q; cōmitteret: superior'q; esset leōculus:alter catulus catelli frater supuenit:leonculū'q; supant: Tū Cambysis soror eadē'q; uxor cœpit illachrymare.rogata'q; à Cambyse qd illachrymaretur:dixisse:subiisse frīs Smerdis occisi memoriā:cuius nemo foret ultor: indignatus Cābyses statī illā iussit cōfodi.uide in cap.de crudelitate in dictiōe

Arcesilaus Batti filius ægrotans epoto medicamēto à fratre Learcho (Ochus: strangulatus est:sed & is ab Erixo Arcesilai uxore est confossus.

Euristheus & Procles fratres gemini ex Argina matre orti:patre uero Aristodemo in oī uita īter se dissenserūt.Eorū'q; posteri in dissentiōe semp pseuerarūt:

Osiris rex ægyptiorum à Typhone fratre adiutoribus filiis occiditur:in'q; sex ac xx.partes sectus cuilibet eorum qui cædis fuerant participes deditur.

Sesosis ægypti rex quem Herodotus Sesostrem appellat:quem cœnaret cū uxore filiis'q; apud fratrem: insidiis fratris penè combustus est:nam quiescentibus post cibum illis:ignem in cubiculum noctu inieceit: inualescente'q; flāma à custodibus regis sublato clamore uix incendium deuitauit.

Regina Titeę filia fratrem Iperionem uirum sumpsit:duos'q; ex illo suscepit filios:solem lunam'q;:sed illius fratres siue ob inuidiam:siue ob imperii cupiditatem Iperionem fratrem obtruncarunt: solem'q; adhuc puerum in Eridanum abiecerunt:luna uero ob fratris interitum se pręcipitem dedit.

Bites quem insidias parasset lycurgo fratri ex patre dumtaxat:Cognitis insidiis coactus à fratre est:ut sumptis nauigiis cum insidiatoribus nouā patriam quęreret:& præter hoc aliud nihil.

Erigona Orestis soror ex ęgistho nata ubi fratrem ab areopagitis absolutū qđ

mrem clytẽnestrã atq; ægisthũ cõsecerat cõperit: uicta dolore ĩmodico ĩterijt

P lutus & Philomeis Cereris filii fuere: ex iis Plutus quom nihil illi de bonis cõcessisset paternis coactus Philomeis est: ut uenditis omnibus quę haberet bonis duos boues emerit: ab eoq; primum fabricatum plaustrum & arationẽq; & agricolatione uitam duxisse.

A treus & Thyestes odio inter se incredibili: quom uires ad nocendum pares haberent: gratia simulata ad dolos conuertuntur. Thyestes meũ fratris uxore cõcubuit: Atreus epulãdum filium ei apposuit: ut fusius ĩ capite de ĩprobis dicet.

Antoninus Caracala quom fratrẽ Getã e medio sustulisset: audiret'q; facinus posse mitigari si fratrem diuum appellaret. dixisse fertur sit diuus dũ non sit uiuus.

G ryphus Cyricœnum fratrem ex patruo Antiocho regni æmulum ueneno de medio tollere temptauit.

DE FVRTIS:

Edituus arcis Capitolinæ quom in ãnulo furtum fecisset. Depręhensus annulum in os occuluit: Sed fracta in ore annuli gemma statim expirasse.

Octauius uicto Antonio Atyllum illius ex Fuluia filium necari iussit: datum negocium Theodoro pędagogo: qui quom adolescenti ceruix absinderetur: lapillum preciosissimum quem in collo gestabat elã subtractũ zonę ĩseruit: qua de re accusatus conuictus'q; in crucem sublatus est.

A nitus Atheniẽsis admodum diues quom Alcibiadẽ ad cõuiuium ad qđ multos cõuenerãt uocasset: denegauit: sed mox facto eum seruis agmine in domũ Aniti irrumpit: abaci supellectilẽ mediã diripit raptis uasis argẽteis aureis'q;: tũ Anitus humanissime mecũ inquit Alcibiades egit: q; mihi alterũ dimidiũ reliqrit.

E leazarus Dinei filius quom latronum ordinem apud Iudęam instituisset: Fœlix iudęę pręfectus data fide nihil mali perpessurum si ad se ueniret: ad se flexit: flexũ'q; & cõprehensum Romã mittit. attẽde fidẽ latronibus nõ seruandam.

P assalus & Achemon fratres scelerati a matre Sennone ut a melampygo cauerent sæpe admoniti sunt: at illi Herculẽ q illac iter fecerat sub arbore recũbẽtẽ atq; dormiẽtẽ dolis aggredi tentabãt: expręctus Hercules ambos corripit uinctos'q; leporum in modũ a tergo declaua appẽdit: qui ita penduli Herculis culum nigris horridum pilis aspicientes materni memores præcepti colloquebãtur: id ut Hercules ĩtellexit cognomine delectatus: (melampygus. n. culum nigrum significat) in risum solutus soluit dimisit'q;.

L. Q uintius pręter de prouincia nuper reuerterat: is quom æger assidenti amico diceret frigidas se habere manus: renidens ille ait: at qui eas de prouincia calidas pauloante reuocasti.

O ninius apud Claudiũ Cęsarẽ cœnãs argẽteũ poculũ elã sustulit: id quom Cę-

ffe accepisset: postridie ad coenā uocato fictilia apponi iussit: ut ait Plutar. i Galba. Cæterū Tacitus hunc T. Iunium Seruilium nuncupat non Ouinium.

Vorannius Catulli libertus furacissimus quom deprēnsus esset a nūmulario de cuius mēsa nūmos subtractos in calceos sibi isarserat: qdā re cognita festiue ue tibi iqt si nūmularius ille exchalciauerit: ita. n. chalcō. i. ęs ablatū excalceato ob

Claudius Nero urbane iocatus est in seruum nimis cupidum nimisq; (iecit: furacem: solus inquit es cui domi nihil sit: nec ob signatum nec occlusum.

Diogenes Cynicus quom uidisset aliquando magistratus qui Hieromnemones dicebantur quendam comprēnsum quod ex ęrario phialam furatus esset addu centes: magni inquit fures paruum ducunt.

Idem Harpalum celebratissimum furem contra Deos testimonium dicere aie batquod in illa fortuna tandiu uiueret.

Idem cernens uestimentorum furem in balneis: Num inquit ad unguentum an ad aliud uestimentum?

Bion cum pessimis hominibus nauigans in latrones incidit: dicentibus illis peri bimus si agnoscamur at ego inquit nisi agnoscamur.

M. Cato in orone .p præda militibus dispartienda: Fures inqt priuatoꝝ furtoꝝ in neruo atq; in compedibus ætatem agūt: fures publici ī auro atq; in purpurā

Lysander quom in thraciam nauigasset: grandem pecuniam donaq; recepit: ex q bus quędam per Gylippum qui in Siciliam ductaret exercitum Lacedæmona transmisit: Sed Gylippus dissutis(ut aiunt) sacculis non mediocrem ex singu lis pecuniam subducens: consuit: ignorans unicuiq; inesse literulas numerum significantes: spartam itaq; profectus quom ea quę subduxerat: domi sub tegu lis clam occultasset: sacculos Ephoris tradit: sigilla cōmostrās: At illi quom re clusissent: in dubitatiōem adducti sunt: qd argēti numerus cū scriptis dissonare uisus ē: seruus interi Gylippi ueniēs fcm̄ sub ambigue dicit multas sub tegulis cubare noctuas: eo. n. tpe ut plurimū Atheniēsiū gra noctuę nūmis īsigniebāt

Festus Pompeius uocabulorum antiquitatumq; studiosiss: ait eum qui in alie nam domum furtum quęrens accederet: licio cingi consueſſe: ac lancem ante oculos propter matrum familias & uirginum præsentiam tenuisse.

Alexander Seuerus imperator adeo uindex furti fuit: ut per pręconē sæpe edixe rit: Nemo salutet principem qui se furem esse nosset: uide in capite de iudicibus

Rhapsiniticus qui in regno ægyptio Protheo successit tantum habuit pecuniaꝝ quantum alter Regū nemo: quas ut tutiores haberet: ædificium extruxit ē lapi dibus quadratis: cuius murus unus in exteriorem ędium ptem pertingebat: in quo pecuniam oēm collocauit: sed faber machinatus oportunitatem rapiendi auri: lapidē in muri parte exteriore ita collocauit ut facile tolli posset: atq; inde posset aurum per furem arripi: Moriturus igitur filios quos habebat duos ad se uocat: rem aperit: Patre defuncto haud multum rem differunt filii. Nocte igi tur ad locū eūtes amoto leui momento lapide: magnā auri ptem expilarūtiuę

nictente ad ærarium rege non inuentis uasis uti erant plenis admiratus obstupe scens'q; quom signa salua ædificium'q; obseratum inuenisset: ubi iter ac tertio aperiēti minor pecunia uid retur: suspicatus fures esse laqueos quosdā circa uasa collocat: quom igitur noctu unus e fratribus intregressus: laqueo inextricabili eēt irretitus: fratrē orat ut caput sibi abscindat ne qs eēt cognosceretur: quo facto frater aptato lapide caput demum abstulit: ubi dies illuxit: ingressus rex expauit: mortuum ubi cernit sine capite nec aditum ullum in ędificio. Abiit igitur rex: corpus'q; furis e muro suspendi iussit: custodibus appositis: ut siquem transeuntem: plorantem: aut miserantem aspicerent: adducant: Cadauere suspē so matrem minitatam filio: nisi corpus alterius resolueret se rem omnem regi nunciaturam: His angustiis (quom matrem nullis potuisset precibus a proposito diuertere) actus: rem miram est cōmentus. Instratis asinis utres uini optimi imposuit: ut uentum est ad custodes reuulsis ligaculis duos tres'ue utrium pedes resoluisse: profluente uino uociferatum: caput cædentē quasi nesciat utri ex asinis se conuerteret: Custodes igitur procurrere cum uasis: uinum'q; collegere: ille simulauit primo iracundiā: postea rediit in gratiam: ac tandem flexisse de uia: donasse'q; illis uinum ex utribus: quos ubi temulentos sopor inuadit post multam noctem corpus suspēsi dissoluisse: & custodum malas dextras in cōtumeliam derasisse: atq; asinos imposito cadauere demum uersus agitasse: regi id quom esset nūciatum ægerrime tulisse: ac tandem (si credere dignum est) machinatum ad rem inueniendā filiam. s. suam domi prostituisse omnibus qui uellent: Sed ante coitum qui accedebant cogebantur: quicquid callide egissent in uita enunciare: & qui narraret ea quæ circa furem facta essent: eum compręhenderet: Hunc itaque furem tandem: recentis mortui amputatam manum sub pallio ferentem isse: atq; ingressum oīa narrasse. Illā manū in furē iniecisse. Illum dextrā mortui porrexisse: atq; per fores se ꝓripuisse muliere delusa. His cognitis rex fide data per præconem edixit non ueniam modo daturum: sed munera qui isręc fecisset: quod quom factum esset admiratus Rhapsiniticus illius prudentiam filiam illi matrimonio collocauit.

Agamedis Cercyonis & Trophonii par huic aut uere idem est exemplum. Nam quom hi optimi essent artifices ærarium Augeę regi construxerunt: lapidē q; de industria cōmissum summouentes aurum Augeæ prędabantur: sed laqueo quē Dædalus parauerat Agamedes illaqueatus est. Trophonius igitur & Cercyon caput Agamedi abstulerūt: atq; in orchomenium aufugerūt. Agamedes uero & Cercyon fratres fuerunt Trophonius uero Agamedis priuignus.

Catulus dicente Philippo quid latras? Festiue ille furem se uidere respondit.

Iliaci furati quom essent aureum cantharum e cybelis fano: compręnsi: En inquiunt indignę rei sęuitiam: quam plærīq; insontes perlelitantur homines: ꝓpter unicum caliculum quem Deūm mater sorori suę Syrię hospitale munus obtulit. Ex Apuleio li. ix. de asino aureo.

Famosi furto Autolycus apud Hom. Vlyxis auus maternus: apud Strab. Cleõ latronum princeps sequutus Antonii prius partes: dein Augusti: factus'q; princeps ut apud nos uitratus: itẽ Palfuerius a Probo imperatore occisus. Zenodotus: Harpalus de quo supra: itẽ Corcyrei: Cirtii: Martii: Pareltace: Stenet: Arabes: Elymaitici: Coralli: Besse: Danthelete: Tapyri: ut ait Strab: Cossei ex Pli. Apud Iudęos latronum princeps Ezechias quidam Syriam deuastãs: itẽ Tyrtygias: Attabas: Numenius: & Phœnix qdam cui quatuor fuisse aures fabulæ aiunt a quo occisi Entimus cretensis: & Antiphemus Rhodiensis: q̃uis cẽnt ab oraculo moniti ut sibi ab homine quatuor aurium cauerent: Infames Argiui: Cacus Vergiliano carmine notus: occisus ab Hercule iuxta Pallanteum pp ab actas boues: Hũc ni fallor Diodo. li. x. Lacinum uocat: Apud Thucydidem Cares & Phœnices: Itẽ Periphatus & Coryneus a Theseo occisi cũ Procuste: Scytone: & Cercyone arcadico: quorum procustes lõgioribus lecto hospitibus pedes amputabat: breuioribus extendebat: Scyron flexis arboribus hospites alligans relaxatis arboribus discerpebat: Cercyon uero uiatores ad certamẽ apud eleusinam uocatos: uictos cõficiebat. P. Cornelius Ruffinus manu qdem strenuus & bellator bonus militaris'q; disciplina peritus: sed furax homo: ex Gellio. apud Philostratum famosus Thamus ægyptius.

Quidam furti damnatus est quod equum cuius usus Aritiam usq; cõmodatus fuerat ad ulteriorem municipii cliuum adduxerat: ex Val. Paulus I dig. li. xlvii. ait qui iumẽta sibi cõmodata lõgius duxerit: alioue modo inuito domino usus sit furtum facit. Furti exemplum in capite de crudelitate in dictione Caligula.

Latronum beneficium est inquit Cicero in philippica. ii. ut commemorare possint se uitam dedisse quibus non ademerint.

Laconici pueri ob licentiam adeo erant furaces: ac deprẽsionis timidi: ut quom ex illis quidam leonis catulum surripuisset. pallio'q; inuoluisset, eius uentre unguibus dentibus'q; a bestia discerpto omnia latendi gratia toleranter obiisset deprensi. n. in furto cædebantur alias immunes.

Apud ægyptios uero qui furari uolebant consuesse apud principem sacerdotum nomen suum scribere: factum'q; furtum ad eum deferre: inuento'q; furto qui rem amisisset. quarta parte mulctabatur quæ furi daretur.

Cor uulturis qui secum haberet. tutum esse a regũ latronũ'q; ira ait Pli. lib. xxix.

In Sardinia fontes sunt coarguendis furibus apti: nam q̃squis sacramẽto raptũ negat. lumina aquis obtrectat: ubi periurium nõ est. cernit clarius: si perfidia abnuit. detegitur facinus cæcitate: & captis oculis admissum tenebris fatetur.

DE FAME ET SITI:

Darius quom aquam turbidã cadaueribus'q; ẽt inquinatam admodum sitiens biberet negauit unquam se bibisse iucundius.

Socratem ferunt quom usq; ad uesperum contentius ambularet: quęsi

boratum est: ut sortiti ex seipsis decimum quenq; comederint.

O thone Henrici filio imperatore Romam obsidente: tanta fames Romę inualuit: ut modius furfuris triginta aureis sit uenditus.

P hraate Parthorum rege effusuro se in nostras prouincias in Bosphoranis tanta fames secuta: est ut singula mācipia singulis frumenti modiis permutarētur.

P roculo Geganio Macerino & L. Menenio lanato consulibus tanta fuit fames Romę ut multi ex plebe obuolutis capitibus se in Tyberim præcipitauerint.

C retēses obsidēte Metello ob penuriā uini aquarū'q; iumētorū urina sitī sedarūt

N umantini a Scipione obsessi carnibus humanis uesci coacti sunt. Lucanus lib. iam'q; comes semper magnorum prima malorum Sæua fames aderat.

C alliguritani ut cineri Sertorii fidem seruarent: obsessi a Pompeio ex rerū penuria uxores filios'q; ad usum ciborum uerterūt. Vergilius & mala suada fames.

L upus in fame terra uescitur: serpentes annuam famem tolerāt algore modo dēpto. Chameleon nullo cibo: sed ore hiāti aere tantum uictitat. in Scythia herbam esse quam spartaniam uocant eam in ore habētes famem sitim'q; nō sentiunt. In creta herba est quę Alimos dicitur ea admorsa diurnam famem prohibet. Hippicem herbam etiā habentes scythę famem. xii. diebus durare tradūt. In Cephalenia insula pecudes maiore ex parte anni ore aperto ex alto uentos recipientes sitim sedant. Miluos semper famelicos esse Plinius ait.

P lautus in Amphitrione fames & mora bilem in nasum coniiciunt. Columel. li. ii. Teterrimam mortis comitem famem appellat: Home. li. xii. odys ait Miserrimum esse fame mori. Crates Thebanus dicebat amorem fame sedari.

C hrysantas apud Xenoph. li. viii. quom dixisset non bene cōuenire cœnatum cū incœnato festiue Cyrus ita medius fidius: Nam plenorum uenter fit curuus: in cœnatorum autem simus.

DE FVCO.

Hilippus macedo quom audisset quēdam quem iudicum ad numerum cōscripserat barbam capillos'q; infecisse: e munere remouit. Eum enim inquit qui in capillis infidus est: non dignum esse cui in negociis fides habeatur. Vrbane igitur Seneca: personam inquit ut malis: quam faciem.

Mulieres fucatas Aristophanes simias fucis pictas uocat: Apud Trogloditas mulieres Cerussa mirifice faciē illinūt: collo'q; cōchas suspēdūt cōtra fascinationes.

DE FORTITVDINE ANIMI'Q; MAGNITVD.

Ritannus gladiator Samnis sectis trāsuersis'q; neruis toto corpore omneis aduersarios leuibus atq; plene securis congressionibus uicit. filius'q; eius pari modo natus Cn. Pompeii miles ita spreuit hostem puocātem:

ut inermi cũ dextra ſupauerit:& captũ digito unio I caſtra ĩpatoris ſui detulerit

Milon Crotoniata ictu nudæ manus taurum cecidit:eadem'q; die cum ſolus ſuſtulit non grauatim.In olympiis taurũ quadrimum p ſtadium geſtauit.

M.Sergius ter & uicies uulneratus:amiſſa dextra manu:uno die quater pugnauit:& uicit ſiniſtra:ab Annibale bis captus refugit ruptis compedibus cathenis'q;:Cannẽſi quoq; prælio ſolus recepit coronam.idem ſibi fecit ferream manum ea'q; religata duodecim caſtra hoſtium in Gallia cœpit.

Eũdẽ milonẽ Pythagoricæ diſciplinæ colũnã aliqñ in philoſophoꝝ cõtubernio laborãtẽ adeo ſubeũtẽ ſuſtiuiſſe:dõec ereptis cęteris ipſe quoq; piculũ euaſerit.

Sicinius dentatus centies & uigeſies pugnans in prælio ſemper uictor ſex & triginta ſpolia ab hoſte retulit:authore Gellio: Pli.xxxiii.xly. uulnera in pectore excepit:nullum in tergo:donatus coronis aureis.yiii.ciuicis.xiiii.muralibus. iii. obſidionali.i.torqbus.clxxxiii.Pli.lxxxiii.armillis.clx.haſtis xviii.phaleris.xxv. Achilles'q; Romanus uocatus eſt.ex Gell.Valerio'q;:Pli.addit octies uictorẽ fuiſſe ex prouocatiõe.Diony.Haly.L.Sicciũ dicit centies & uigeſies pugnaſſe.

Ariſtomenes meſſenius.ccc.occidit Laccdęmonios ſolus:ipſe cõuulneratus.& captus per cauernam latomiarum uulpium euaſit uulpiũ aditus ſequutus:

M.Seruilius uir cõſularis.uigeſies tricies ſingulari certamie pugnauit ſemp hoſte (occiſo.

A Iunius ualens centurio in Auguſti prætorio uehicula cum culeis onuſta done exinanirentur ſuſtinere ſolitus eſt:carpenta compręhenſa una manu retinere obnoxius contra nitentibus iunctis.

Fuſius Saluius duo centenaria põdera pedibus.totidem manibus.& ducenaria duobus humeris contra ſchalas ferebat.

Athanathus qnquagenariũ thoracem ĩdutus ẽcothurnis'q; qngẽtoꝝ põdo calceatus p ſcęnã ĩgrediebat.Q : Cotius ob fortitudinẽ achilles cognomĩatus ẽ.

Sampſon in ſacris literis fortitudine celebris:à Vergi.lib.iiii.æne.Erix:q ceſtibus cum Hercule pugnauit.Entellus cum Darete.Epeus:& Eurialus apđ Hom: cum ceſtibus:apud quẽ nouem fortiſſimi numerantur cum Hectore pugnaturi agamemnon:Diomedes:Aiax Telamonius.aiax Oileus.Idomeneus.eius'q; famulus merion.Eurypilus.thoas.Vlyxes.apud eundem celebratiſſimus Bellorophon item achilles & Dores.celeberrimus apud omneis Hercules Iouis.alcmenæ'q; filius:ſed ab hoc Hercule omnes Saturni nepotes fortiſſimi.i.uetuſtiſſimarum familiarũ regum nobilium nepotes Hercules dicuntur:ut primogeniti illorum Ioues authore Xenophonte.Vnde Varro enumerat Hercules quadraginta tres ait'q; hoc nomine honorari oẽs qui fortiter quippiã egiſſent.

Polydamus athleta adeo uiribus confidebat : ut ruentem ſpeluncam diffugientibus aliis conatus ſit humeris:licet fruſtra ſuſtinere. maximinus celebris in ca (pite de imp.

Ogiges rex celebratur fortitudine: is lectum ẽt ferreum habuit latitudine cubitorum quatuor:longitudine nouem.

Atilius unus ẽ Cæſaris militibus nauali apud maſſiliam prælio hoſtilẽ ĩgreſſus

puppim abscissa ei gladio dextra: umbonem sinistra retinuit: eo usq; hostes uul tibus obterens: ut prostratis omnibus nauem uictor occuparet. Plutar. in Cæsare. Valerius uero ait Attilius miles. x. legionis Cæsaris: in pugna maritima abscissa dextra quã massiliẽsiũ naui iniecerat: leua apphẽdit. nec ante dimisit q̃ de (mergeret.

L. Glaucus uir nobilitate conspicuus: in bello qd' gestum est contra Asdrubalem duce Metello: fugiẽtem Asdrubalis nauem una manu detinebat: qua excisa altera detinuit: quam ẽt amisit. Cynegirum etiam in naui Persarum pfecti Pachi detinẽda idẽ passum esse ait Plutarc. in Paral. sed is dẽtibus nauẽ detinuit: fuit'q; Atheniẽsis: authore Vale. & ĩ bello Darii cõtra atheniẽseis ex Iust.

Symon Sauli filius tantę fuit fortitudinis ut integros hostium cuneos sæpe solus fugauerit: quom igitur multos iudęos Scythopolim uenientes obtruncasset: atq; aliqñ Scythopolitani a iudæis circundari essent: ne in hostium manus deueniret. parentes primo occidit: ac pefthos cõiugem liberos'q; quibus occisis & ipse forti manu totum in uiscera ensem demergens super illos cecubuit.

L. Siccius qui centies ac uigesies in pugna uicerat emeritus pp ętatem militia: ad bellum contra equos ultro accessit cum octingentoꝝ militum cohorte missus ab uno e consulibus ad hostiũ castra oppugnanda uallum cœpit: rediẽs'q; Romã multa ĩ duces iactabat utpote ignauos belli'q; inexpertos: Moleste tulit rẽ Decenuir Appius: ac sub honoris specie insidias illi instruit. Misit. n. illũ ad cõsules legatũ: ad quos scripserat ut de pdendo illo cogitarent: qui ut uenit ostendit nõ oportuno loco castra esse posita. sed rogatus ut locũ eligat: secũ'q; ducat quos uelit ad locum deligẽdum: Assumpsit centũ: qbus negotium occidendi eius datũ esset: Erat cũ Siccio famulus subseutarius: qui suspicatus rẽ dño indicat: Ille uero descendẽs ex equo (erat. n. conclusus in loco difficili) uenięteis in se expectat. xv'q; ex illis occisis: triginta'q; uulneratis: omneis erat occisurus: si a frõtę obuiã irẽt: sed scelestissimi milites in illũ cursus iacula fusse: ac rupibus'q; trãsuersis lapides iaculant: atq; ita senẽ illũ de patria benemeritum confodiunt.

Romanus miles in bello cannẽsi truncatis manibus Numidam supereminẽtem ultus est. complexus. n. nasum ora'q; barbari mordicus dilacerauit.

Cassius Scæua pugna ad Dyrachium cõmissa: excusso sagitta oculo: traiectis per humerum crus'q; iaculis. cẽtum ac triginta telorum ictibus acceptis: in clypeo hosteis perinde atq; se dediturus accibat: subeũtibus duobus: Alterius quidem humerum ense cecidit: Alterum ore percussum uertit in fugam.

Idem in bello Britãnico solus in scopulo cateruas hostium sustinuit: donec tri ictus femur tragula: galea ictibus discussa: & scuto crebris foraminibus ablũpto: duabus loricis onustus inter undas enatauit.

Xerxes quom gręcię bellum intulisset: Athenienses miserunt speculatum Agesilaum Themistoclis fratrẽ: is ut uenit in exercitũ Mardoniũ quẽdã e xerxis stipatoribus p xerxe cõfodit: captus deductus'q; ad regẽ: cũ ad solis arã Imolaturus ostendit: in qua dextrã Iponẽs quom aliqdiu suppliciorꝫ uim sine ullo qdẽ

emisso suspirio tulisset e uinculis solutus:uniuersi inqt hmoi Athenienses sut:qd si fide n hes:leua quoq; iniicia.ide fecisse Mutiu ro.pnte rge ethruscoru porsea

P rexaspes a secretis Cambysis quis trasfixu filiu a Cambyse uidisset:extincto Cambyse sollicitatus a Magis ut persis apd quos erat magne auctoritatis suaderet: Smerdim q Cambysi successit no ee Medu:sed frem Cabysis, que occidedu ipsi pxaspae madatu fuerat:quom cocionabudus turrim ascedisset coepit regu psaru tone recesere.ac postea psis psuasit ut de magis poenas sumeret:seq; e tur ri pcipite dedit.

L acon qda adhuc inpubes captus clamabat no seruia ut q; pri mu iussus est fungi seruili ministerio, afferre.n.uas ce bscoenu iubebant) elisum parieti caput rupit.ex Seneca.xi.epist:Plutar.ait se pcipite dedisse e tecto.

A lexandro magno uulnerato in pectore in arcis mallorū expugnatiōe: quom ab amicis rephēderet qd opus militis subiisset:seniorē quēdā Boetū dixisse:uirorū est:o Alexāder magna facinora aggredi:sed q pelare qeq; facit necesse ē & pati.

I ulius Cęsar quom eius acies ferocī neruiorū ipetui cederet:arreptos scuto e manu militis praelium restituit neruios'q; fugauit.

I dem A quiliferū terga hosti dantē faucibus cōprensum in hostes conuertit atq; ait:quorsum abis? illic.n.sunt quibus cum dimicamus.

S cipio aemilianus quom Intercallantiam hispaniae urbē obsideret:suadētibus q busdā ut circa moenia ferreos murices spargeret oiaq; uada tabulis plumbatis cōsterneret clauorū cacumina hēntibus:ne subita eruptiōe hostes in psidia nra impetū facerēt:rndit nō esse eiusdem & capere aliquos uelle & timere:

A ndroclidas lacon ad eū qui rogabat cur breuibus spartiatae pugionibus in bello uterentur:quia cum hostibus inquit cōminus dimicamus.

Mahlius capitolinus ante:xxii.annos bina coepit spolia: primus omnium eques coronā muralē acceperat.vi:ciuicas:xxxvii.cōa:cicatrices aduerso corpe. xxxiii.

L eonidas cleomenis fr quem ad illū xerxes scripsisset:mitte arma rescripsit ille:ue ni & cape.

C allicrates aduersus mardoniū xerxis ducē pugnaturus sagitta percussus ac ppemodū exanimatus.ego inqt mortē nihil lugeo s3 qd domo pficiscēs ut p graecia morerer huc uenerī:sed angor aīo qd nec strenue: nec fortiter dimicās oppeto.

P ythius Ischenoi filius in bello nauali contra persas capta naue eousq; restitit donec totus dilaniatus est.

Miles quispiam quom iacentem eum hostis trucidaturus esset: interrogatus ab hoste cur potius in pectore quam humeris uulnerari uellet: ne inquit si is qui me amat terga perfossa uulnere respexerit erubescat.

Q uom qdam in tabula picta aspiceret lacones ab Atheniensibus iugulari: ac diceret pñte lacone fortes nimirū esse athenienses.festiue lacon in tabula inquit.

D iogenes Cynicus in hyeme solebat aut niueā imaginē aut aeneā āplecti:quem igit in magno frigore statuā aereā amplectentem uidisset quispiam:percontatus a Diogene est:an frigesceret:Negante illo:quid igitur inquit magni facis?

Germanus quidam inquit Seneca li.x:epist.nuper in ludo bestiariorū quom ad

spectacula matutina pararetur:secessit ad exonerandum corpus (nullū.n.aliud ei dabat sine custode secretū) Ibi lignū id quod ad emūdanda obscoena adhærente spongia positum est totū in gulā farsit:& præclusis faucibus spm emisit.

Quidam ēt inquit Seneca eodē in loco quom ueheretur iter custodias ad matutinū spectaculū tanq̄ sōno premēte nutaret:caput usq; eo dimisit:donec currus radiis inseruit:& tādiu se i sedili suo tenuit:dōec ceruicē circūactus rotę frāgeret

Secundo Naumachię spectaculo inqt idem ibidē unus e barbatis lanceā quā in aduersarios acceperat:totam iugulo suo mersit.quare inquit non omne tormētum non omne ludibriū iādudum effugio?quare ego mortē armatus expecto

In coniuratione in qua contra Magos a Dario cæteris'q; pugnatum est quom res noctu transigeretur:unus'q; e sociis Gobryas implicitus esset cum Mago Darius stans hærebat ne Gobryā feriret:ei quom dixisset Gobryas cur manu non uteretur:respondenti Dario Dispicio ne te feriam: Tu uero inquit uel per utrūq; exige gladium: cui Darius obtemperans ictu uibrato magū casu peussit.

C. Milo Athleta quom constitisset nemo uestigio educebat malum tenēti nemo digitum corrigebat.

Hegesistratus Eleus in uincula a Spartiatis coiectus:ne cruciatibus torqueretur (sciebat.n. se multa passurum quom multa intolerāda illis tribuisset) ut erat ligneis ferreis'q; compedibus uinctus dimidium sibi pedem præcidit ut reliquum pedis educeret:subruto'q; muro deceptis custodibus aufugit in Tegæam.

Cæsaris centuriones quom in Britānia in aquosum palustrem'q; locū incidissent irruerunt in eos hostes:tum in Cæsaris cōspectu miles qdam medios hosteis irrupit plurima fortitudinis edens opera.uersis'q; in fugā hostibus cēturiones reduxit incolumeis.Ille uero ægre cūctos uitans in limosam sese inicecit paludē: quā nūc natās.nūc pedibus cōmeās:uix tādē omisso scuto traiecit: admirante deide Cęsare & magna cū alacritate:ac clamorē obuiū excipiēte.mœstus ille ante Cæsarē cōcidit:de'q; proiecto clypeo multis cū lachrymis ueniā postulat.

M.Cato Catonis supioris filius in plio cōtra Perseū equo delapsus ab hostiū manipulo circūuētus:quom quēdam procerum ipeteret a manu gladius elapsus in mediā hostium cohortem decidit.ad quē recupandum inter hostiū mucrones se immergit:collecto'q; gladio multis uulneribus acceptis ad suos reuert.t.

Philopomenes Achæorū impator quom in loco iniquo ab hostibus Messeniis oppressus:captus messenā'q; ductus esset: nolēte turba ob uirtutē merita'q; ui rum occidi.factionis authores clam uenenum afferendum curarūt:illum aūt accepto populo nihil aliud loquutum ferūt quam quæsisse an incolumis Lycortas (is alter achæorū imperator erat) equites'q; euasissent: postea q̄ dictū est incolumes esse:bene habet inquit:& poculo impauide hausto expirauit.

Phaselus Herodis regis frater captus ab Antigono ac manibus uinctus: quom amarissimum iudicaret sub inimico perire:caput saxo illisit:ex eo'q; uulnere moritur.additis (ut aiūt) ab Antigono uenenis.sed antequam animam eructaret

mir fice aiunt oblectatum Herodē fratrē ad hostium uindictam superuiuere.

V icto a parthis Crasso quom illi passim romanos sterneret.xx. romani nudatis gladiis p confertissimos hosteis trāseuntes incolumes Carras uenere.

A bimelech q lxix.fratres regnādi cupiditate occiderat:quom turrim in quā israheli e cōfugerant oppugnaret:saxi fragmēto a muliere grauiter uulneratus:armigerū rogauit ut eum occideret ne a muliere occisus esse uideret:qd factū est.

O bsidente Perinthum Philippo Antigonus sagitta oculū eius a catapulta missa transuerberauit:nōnullis eam parantibus eximere phibuit Philippus:nec ante pugna excessit quàm fusum intra mœnia fugasset hostem.

I ppitas unus e.xiii.q in uinculis cum Cleomene a Ptolemęo cōiecti erāt:quom effugisset e carcere una cum aliis:esset q altero pede claudus: socios q eius cā expectādi tardius pgredietes uideret:rogauit ut ipm interficerent:neq .n.æquū esse dicebat tātę rei agendæ occasionē ob unius inutilis uiri salutem amitti.

P yrrhus a mamertinis iniquo loco depulsus uulneratus in capite quom paulū ex pugna cessisset unus ex hostibus elatus regē si uiueret barbara uoce i certamē puocauit.iratus Pyrrhus in pugnā redit:barbarū q illū assequutus: ita caput pcutit:ut & Pyrrhi robore & uirtute gladii usq ad ptes inferiores uulnus descēderit in q duas ptes corpus diuisum sit.sūt q putēt Pyrrhi ensem ad rolā.

A lexander macedo Parmenioni granicū fluuiū trāsire dissuadēti (dū pueniss&: aitsfuturū ut Hellespōtus erubesceret.si eo supato granicū pertimescerem.

F abius Rutilianus magister eqtū absente Papyrio cursore dū manū cū hoste cōferit nostri q cedūt:detractis equorū frēis calcaribus q extimulātes i aduersos

C æsar dictator audita Catonis morte iutica:Inuideo ait mor (samnites suos egit tē tibi Catonā & tu mihi salutē inuidisti.Hor.Catonis nobile lętū uocat.

L aconicus qdam adolescēs pollicēti cuidam se gallos daturū qui pugnādo interirent:urbane ne tu qdem des istos:sed ex illis potius qui dimicādo occidant.

C leomenes Anaxandridę filius rhœtore quodam de fortitudine orationem hīte plurimum ridebat: dicente illo qd rides cleomenes de fortitudine uerba facientem audiens:pręcipue quom rex sis?quia inquit o hospes si hirundo de ipsa diceret:hoc idem facerem:sin aquila magna magerem quietem.

I ubellius Taureas Campanus ob Fuluii crudelitatem uxorem filios q confeci.:ac demum gladio incubuit.

P hilomenes laudantibus mirum in modum quendam: quonam ait modo eius uiri digne habenda mentio est:qui in hostium potestatem uiuus peruenit?

P olydorus Alcamenis filius uictis argiuis:quom socii hortaret ad inuadēdā urbē cuius facile potiret extinctis uiris:hostes iq pugnādo ex ęquo mihi uicere ē ho

P elopidas quom in Tegyras uenisset eo q et lacedęmonii: accelerās (nestū. qspiam o Pelopida inqt icidimus in hostem:quid magis inqt quam illi i nos?

S ynnidas lacon ante pugnam leuctricam quibusdam dicentibus illū ipsum diem ostensurum fortem uirum:multifaciendum urbane inquit diem eē q uirū

fortem saluum monstrare possit.

P elopidas domo egrediens lachrymante uxore ac dicente ut seipsum saluum red deret. O mulier inquit priuatorum semper est admonere: Ducum autem ac im peratorum alios saluos facere.

A rgiuo quodam dicente multa sunt apud nos sepulchra spartiatarum: Excipiēs lacon: At apud nos ait nullum argiuorum: quod uidelicet ipsi argos suasissent.

T hebani quom uictis laconibus ad eurotam usq; uenissent: ex illis'q; iactabūdus quidam dixisset ubi nunc lacones sunt? lacon quidam captiuus: Nō adsunt in quit. Neq; enim uos huc uenissetis.

L acon quidam oculorum morbo laborans ad bellum proficiscebatur: sed qbus dam dicentibus quo abis sic effectus: aut quid facturus? quamuis inquit nihil aliud egero hostis saltem gladium hebetabo.

I n india gēte hi qui sapiētes habent nudi ætatē agūt: & caucasi niues hyemalē q; uim pferunt sine dolore: quo. nq; ad flāmā se applicuerint sine gemitu adurūt.

L ysimachus Callisthenis philosophi sortē miseratus qd mēbris turpiter trūcatis labiis naso'q; ēt mutilatus ab Alexādro magno in caueā cū cane clausus circū ferretur uenenum ei in calamitatū remediū dedit: qd adeo ægre Alexāder tulit ut eū obiici leoni ferocissimo iuberet: sed quom ad eū leo impetū fecisset: manū manipulo inolutā in os Leonis lysimachus imisit: arreptāq; līgua ferā exa anauit

A ntigon quom circa andrum nauale ageret bellum: dicente aliquo multo plures esse hostium naueis. Me autem inquit aduersus quot oppones?

I n bello quod à Spartanis duce leonida in persas gestum est: Dieneces uir Spar tanus quom à quodam Thrachinio diceretur: barbaros præ multitudine sagit tarum solem obducere: eo melius inquit nam in umbra pugnabimus.

F ortem uirum ait Hom. li. xiii. Ilia. in pugnę principio modice timere: Pli. li. xviii ait ualidiora fieri corpora quæ fermentato pane alerentur.

A pud Iosephum li. xi. Antiqui. quæstio à Dario proposita est tribus custodibus: quod fortius esset e uino muliere & ueritate: dicente post alios duos Zoroba bele ueritatem hoc est deum esse fortiorem omnes assensere: quæstio est ibi ur banissima quam qui uidere uelit: illic legat.

Brasidas quom in charicis murem cœpisset morsus dimisit: ad eos aūt qui aderāt inquit nihil est tam paruum ut se non seruet dum audeat ulcisci aggrediētes

A urelianus probus impator à morum probitate dictus quom equus esset illi ob latus qui q̄tum captiui pollicebantur cētum ad diē millibus passuū currere di cebat atq; p. viii. uel. x. dies cursu; cōtinuaret: credētibus oībus Probū eū equū empturū sibi'q; seruaturū: fugitiuo īquit militi potius q̄ forti hic equus cōuenit

C icero quom à Cæsaris uiri magnanimi partibus discessisset: pompei'q; imbelliā cōtemneret: urbane quē fugiam inquit noui: ad quem fugiam non noui.

S ertorio laronium hispaniæ opdidum obsidente accessit cum oībus copiis pom peius auxilium laturus obsessis: sed quom Sertorius oportunū aduersus ut

M iii

bem cumulum occupasset: Pompeius oppidanis scripsit ut bonam haberent spem: Sertoriũ ab illo obsessum esse: nõ aũt obsidẽtem: (interclusum.n. mediũ putabat Pompeius Sertoriũ inter urbem suásq; copias) Sertorius uero hæc audiens risit: & Syllę discipulo (sic.n. Pompeium uocabat) se ostensurum inqt oportere ducẽ post terga magisq̃ à frõte ꝓspicere: (reliquerat.n. Sertorius sex millia militũ post terga) ita ut Põpeius pñs oppidi euersionẽ aspiceř sit coactus

A ndroclidas spartanus increpitus qđ in aciẽ claudus descenderat. Pugnare nõ fugere propositum sibi esse respondit.

E paminũdę pugnaturi cum Lacedęmoniis quom sella succubuisset: militésq; rẽ male ominarent: Imo inqt ille sedere ꝓhibemur: aĩosq; militum restituit.

B rutus post Cæsaris cædem periculis circundatus Scribit ad Atticum optimo in statu mẽtem suam locatam esse: aut.u.uictor romanam remp. liberabo: aut moriens à seruitute euadam inquit.

I dem Brutus quom in porticu Pompeii prętor iura diceret: quidámq; iudicũ ad Cæsarem prouocasset: multúmq; exclamans obtestaretur: Brutus ad astanteis aspiciens: me Cæsar inquit facere iuxta leges non prohibet nec prohibebit.

P ortia Bruti uxor cogitantem sollicitúmq; uirum de Cæsaris morte quom non ausa esset cõpellare: remq; sibi occultari moleste ferret: animi cõstãtiam uoluit uiro ostendere: nã arripiens cultellum profundum uulnus in crurẽ sibi intulit: quo uulnere quom febre laboraret: Brutúsq; uehemẽter idoleret: Ego ait Portia Catonis filia ò Brute tibi data sum: non ut pellex cubilis mensę q; tm̃ particeps: sed ut tecum cuncta cõmunicarem: scio muliebrem naturã ad archana reticenda ĩbecillem: sed est Brute uis quędam educationis optimę q; cõsuetudis: & Catonis filiã: & Bruti cõiugem esse: atq; hęc locuta uulnus ostendit. Plutar. in Bruto. Valerius uero ait illã dixisse: ego uero experiri uolui si tibi ꝓpositum ex sñia parũ cessisset: quàm ęquo aĩo me ferro essem interemptura.

S cipio æmilianus adolescente pulcherrimũ ei scutum ostentãte: scutum inqt ò adulescens pulchrum est: sed romanum uirum decet magis in dextra spem habere quam in sinistra.

A rchidamus lacon Zeuxidami filius ruentem ad pugnam cum Atheniẽsibus filiũ admonuit his uerbis: uel adde uiribus uel magnanimitati detrahe.

P hilippus Macedo quom Alexãdro filio dixisset: num uellet regem ædificare domũ ornatã auro electro eboréq;: minime inqt Alex. sed potius hostiũ spoliis.

A lexander Macedo insultãtibus in eũ scythis: conuiciis q; trãs tanaim fluuiũ lacessentibus: tranare decreuit: sed dissuadente Aristandro uate quòd ꝓdigiis prohiberetur: ac piculum sibi iminere dicente: Irę ĩpatiens satius est inqt piculo me offerre: q̃ tota penè asia subacta scythis ludibrio cõtẽptuiq; eẽ. flumẽq; traiicit:

I dem Alexander cuidam ciuitati partem agrorum & dimidium rerum oium ꝓmittenti: Eo inquit proposito in Asiam ueni: ut nõ id acciperem qđ dedissetis; sed ut haberetis: quod reliquissem.

Aphricanus prior patria cędere maluit: quàm cũ tribuno pleb. humillimo de innocentia sua differere.

M. Castritius quom nõ obtemparet Gn. Carboni de obsidibus placẽtinis dãdis: atq; ille dixisset multos se gladios hẽre: At Castritius & ego multos ãnos ait.

Cæsar signis collatis quinquagies dimicauit solus M. Marcellum transgressus: q̃ dimicauit undequadragies.

Idem captis apud Pharsaliam Pompeii magni scriniis epistolarum: iterũq; apd Tapsum Scipionis ea optima concremauit fide ac non legit.

Cornelia Scipionis filia duodecim partuum mr̃. totidem funeribus recognouit: eã ob occisos Tyberiũ & Caiũ Gracchos: atq; ẽt isepultos abiectos miser i uocãtibus: q cõsolabanẽ. Nunq̃ inqt nõ fœlicẽ me diciã q̃ Gracchos peperi. Senec: de cõsolat. ad Martiã: ad Albidiã uero mr̃em ait Corneliã decẽ amisisse filios.

Canus Iulius uocatus 'a Caio imperatore: quom post altercationem ab eo discedere uellet: Falleris inquit Caius: duci te iussi ne abires: Gratias inquit ille tibi ago optime imperator: decem'q; dies medios usq; ad supplicium sine ulla sollicitudine exegit: ludebat'q; cum calculis laterunculis: quom centurio agmẽ Pyratarum trahens: illum quoq; excitari iubet: uocatus numerauit calculos: & sodali suo: uide inquit ne post mortem meam mentiaris te uicisse tamen. Annuens Cẽturio testis inquit eris uno me antecedere: Atq; quom amici mœsti eẽnt qd mœsti inquit estis uos? quęritis an ĩmortales animę sint? Prosequebatur illũ philosophus atq; quom uentum esset ad locum ubi ĩmolãdus erat Canus: qd iam ait philosophus nũc cogitas? obseruare inquit Canus proposui illo uelocissimo momẽto: an sensurus sit aĩus exuere se: promisit'q; siquid explorasset eir cumiturum amicos: & indicaturum quis esset animarum status.

Porus Indorũ rex inuadente indiã Alexandro: suadentibus amicis ut societatẽ cũ Regibus finitimis iniret ad propulsandã Alexãdri inuasionẽ: si mihi inqt tantę uires non sunt: ut sine sociis saluus eẽ nõ possim: melius pfecto est nõ regnare.

Idem Porus suadẽtibus amicis ut flumini sacrificaret ne postea transitũ Alexãdro si secus fecisset præstaret. Nõ est inquit arma tentantium supplicare.

Idem dicentibus amicis si supplex Alexandro cessisses non esses uictus: respondit si Alexãdro supplex cessissem fore ut ipse me ignauũ seruũ: sin armatus restitissem generosum regẽ iudicaret. Idẽ post ductus ad Alexãdrũ captiuus: dicẽte Alex. quomodo 'a se esset agendus: regio inqt modo: & dicẽte Alex. ec quo alio modo. Nullo prorsus inquit.

Bussequa Tritormus Aetolus uiribus adeo claruit ut 'a milone Hercules sit nũcupatus. Is. n. lapidẽ ingentẽ ad se protaxit bis'q; ac ter propulit ac demũ sustulit ad genua: humeroq; impositum ad quinquaginta tulit ulnas. hunc lapidem milo uix tellure mouebat: idem'q; tritormus tauri olum maximi atq; ferocissimi pedẽ constantissime retinuit: suspicor tritãnum de quo ante dixi prius Tritormũ ob huius similitudinẽ fuisse nũcupatũ corrupto paulatim nomine.

Alexander quom castra prope Darii castra locasset: eiq; Parmenio e charissimis unus suaderet ut noctu hosteis inuaderet: Respődit turpe esse uictoriã furari. Nescia uirtus stare loco: solus'q; pudor non uincere bello:

Epaminűdas quom circa leuctricæ pugnæ tpa uir strenuus morbo occubuisset: o Hercules iqt qũo ĩ tãtis teg; momẽtis ociű moriẽdi uir iste potuerit ĩuenire?

Idem Alex. quom ob uulnus ad triballos acceptum pater philippus claudicaret atq; ob id in publicum prodire non auderet. Sustine inquit pater: nec dubites in medium prodire: ambulando.n. uirtutis magis memineris.

Idem admodű puer quom persarum legati ad philippű uenissent, ac forte p id tpis philippus peregre pfectus esset admodum hospitaliter eos accepit: atq; inter mutuos sermones Alexander cœpit rogare quãtas copias persag; rex hẽret qua'ue in classe rex acie instructa consuesset dimicare: obstupuere legati: atq; dixerűt: puer hic rex magnus: noster uero opulẽtus. fuit.n. in Alex. Cyri spiritus Agesilai temperantia. Themistoclis sollertia. philippi experientia. Brasidę fiducia: Periclis dicendi uis.

DE FORMA:

Rassus quom apud M. Perpennam iudicem pro Aculeone dicẽret: aderat contra Aculeonem Cratidiano L. Lælius lamia deformis: q; cű ĩterpellaret: odiose: audiamus iqt crassus pulchellű puerű. Tű lamia nő potui mihi inquit formã ipse fingere ingeniű potui: Seneca in puer. Formosa inqt facies muta cõmendatio est. Zenio dicenti formoso cuidam nő uideri sibi amaturum sapiẽtem Nihil ait uobis formosis est infœlicius.

Philopomen Megalopolitanus uir illustris quom mulieris Megarẽsis hospitiű aditurus esset: atq; ea uenturű Philopomenẽ acheog; impatorẽ audisset: aio fluctuabat: pſertim in ipso cœnę apparatu (forte.n. maritus aberat) agitabat: Interim ipse Philopomẽ tenui admodű cű chlamyde subit ædeis: quẽ mulier ex ministris quẽpiã pręcurrẽtem anteuertisse suspicata: ut ministrãti sibi opẽ adhiberet: rogat: cõtinuo Philopomẽ relicta chlamyde scindere ligna cœpit. Inter hęc hospes ĩgressus ubi rẽ cõspicat. qdnã hoc ẽ iqt o philopomẽ? Cui Philopomẽ qdnã alid ait quã qd ideoꝛę faciei suppliciű do? Ex Pluta. ĩ Philopo. apd Liui.

T. Flaminius Philopomenẽ aliqñ mordẽs o Philopo (Philopomenes sp legit: mẽ inqt quã pulchras manus hẽs & crura cęteg; uẽtrem nő habes: (erat.n. mediis ex ptibus gracilior) seőma uero Titi ĩ modicas Philopo. facultates ĩuectű ẽ

Formã dicebat Aristoteles plusquam epistolas omneis ualere ad cõmendationẽ Socrates uocabat formã modici tpis tyrãnidẽ: Plato naturę priuilegiű: Theophrastus tacitã deceptionem. Theocritus eburneű detrimẽtum: Carneades regnű solitariű: Domitius nec qcq; gratius dicebat decore: nec breuius: Hom. formã appellat naturæ dona gloriosa: qd Ouid. æmulatus forma dei munus ait.

Formosi apud Hom. Idęus uiroꝝ oīum excellentissimus forma & Marpises eius uxor. Nereus Caropei & Agle es filius: itē lęde filię: unde formosos ex homo ꝑ dicie puerbio dr. itē æneas Paris qꝫ formosissimas mulieres in hellade esse ait: Cui. i metham: r. si memini apud Hypepas uenustissimas mulieres eē ait. apd Xenoph. li. iiii. pædię Susia mulier oīum mulierū asianarū pulcherrima dr. cele bres forma Claudius impator: & Spurina de quo supra: Alcibiades in oī ætate formosam prætulit ipēm: fuisse tñ ei balbutiem quæ nitorē ucci & sermoni ue nustatē afferebat. Macochir persa præcipuā habuit laudē amplissimæ pulcher rimęq corporis formę: ut ait Probus in Timoleonte. Celebratur & Artemō adolescēs. Iuppiter apud Hom. capitis forma laudat atqꝫ oculorū. pectoris Neptūnus: cincturæ atqꝫ ilium mars. hebes pedū uenustate celebratur a Diod. li. v. Fuit aūt Iouis filia. ab eodē Hom. Niobe uenustissima nūcupatur.

Darii uxorē oīum uenustissim i reginarū fuisse ait Plutar. Dariumqꝫ formosissimū: formissimus ēt habitus Phaon in adulterioqꝫ deprēnsus occisus.

Vocontio quom tribus filiabus deformissimus obuiā factus Cicero submissa uoce ad amicos: hic inquit phœbo nō permittente liberos seminauit. deformes fuisse manlii filios supra in capite de liberis dictum est.

DE FVGA ET FVGITIVIS.

Vgitiuum seruum ad puteum sedentem uidens Diogenes Cynicus: caue inqt adolescens me incidas: ad fugam alludens. Fabritius quom demisso capite à iudicio recederet: Vrbane Cicero in oratione ꝑ cluentio ad illius fugam alludens Respicite inqt hoīum fortunam respicite C. Fabritii senectutem.

Agamemnon apud Hom. in Iliade li. xiiii. consultans cū Hectore de nauibus deducendis qm̄ murus esset à Troianis dirutus: Neqꝫ. n. ait pniciē fuga uitari crimini dandū est nocte ꝑsertim: & meliore loco ē: q fugiēdo euadit malū: q̄ q detractādo fugā malo ipso itercipit: sed ab Vlyxe acriter increpitus ē.

Fugitiuus lapis est in Cyzico: Eo Argonautę pro anchora usi ibi reliquerāt: hūc è Prytaneo (ita uocatur locus) sæpe profugum fixere plumbo.

Vestales nfas inqt Pli. li. xxviii. hodie credimus nōdū egressa mācipia ex urbe retinere i loco ꝑcatiōis: Acrō illud Hor. i epist. exponēs utqꝫ fugitiuus sacerdotis liba recuso ait. quom i seruis suspitio furti hr̄: ducūt ad sacerdotē: q crustū pāis carmīe īfectū dat singulis: qd quom ederint manifestū furti reū asserit. nūc quoqꝫ i furtoꝝ suspitōe dat pāis comedēdus hoc carmīe iscriptus: cuius maledictōe os plenū ē & amaritudīe & dolo sub ligua eius labor & dolor. fure n̄ dglutiēte.

Diogenes Cynicus quom eius seruus Mathen quem unicum habebat aliquādo aufugisset: hortarēturqꝫ ut reduceret: negauit: turpe est inqt Mathē sine Diogene uiuere posse Diogene sine Mathen non posse.

DE FIDVCIA:

Ompeius ad censores equum adduxerat.de more militum: q omnia militaria munera quom obiissent equũ ad censores deferebãt ut numeratis stipendiis ac imperatoribus:uel laudes uel uituperationes acciperent:quibus percontantibus an oia stipendia fecisset:oia inqt sub meipso imperatore.uide de hac re in cap. de Ipio.
Fabius legatus ad carthaginẽses:in senatu sinu ex toga facto ait: Hic uobis bellum & pacem portamus:utrum placet sumite:fidenter illi Daret utrũ uellet succlamarũt.Et quom ille bellũ dare dixisset:accipe se oẽs rñderũt.
Galli insubres Britomaro duce nõ prius soluturos se baltea:quã capitoliũ ascẽdissent iurauerãt:uicti ab Aemilio:ne sacramẽtum irritũ foret.captos in capitolio æmilius discinxit Herodes apud Ioseph.li.i.bell.Iuda.Nimis.n.cõfidẽs ait icautus ẽ:metus ãt puidẽtia docet.Repete exẽplũ ĩ cap.de iactãtia ĩ dictõe Augusti.
Galli Adriç uicini ad Alexandrum magnum amicitiæ & hospitalitatis gratia conuenere:eos quom excepisset rex:rogasset'q; comiter in conuiuio quid nam esset quod maxime ptimescerent:ratus seipsum responsuros: Nihil illi aliud aiũt p̃stãtissime rex:quàm ne supra nos cęlũ ruat:ex Arriano & Strab:
Tigranes mittens Metrobarzanem cum tribus eqtum milibus plurimis'q; peditibus in Lucullũ:imperat:ut cęteris romanis cõculcatis solũ ĩpatorẽ uiuũ ad se deduceat:sed ĩ prio cõgressu à Sextilio uincũt' barbari:Metrobarzanes'q; occidit
Idẽ Tigranes quom uigitimillia funditoꝝ sagittariorũm'q;:equitũ supra qnquaginta millia:peditũ uero cẽtum quinquagintamillia:item qui uiis sternẽdis & huiusmodi officiis opus essent trigintaquinq; millia haberet: Luculli'q; copias paruas negligeret:dixisse ꝑditum est p quam' molesto se aio cẽ: qd cũ Lucullo solo nõ cum uniuersis romanoꝝ ducibus in unũ collectis decertãdum ẽẽt:conspectó'q; Luculli exercitu assentatores sup spolia rõana sortes miserũt: sed mox cõsertis manibus ab uniuerso Tigrãis exercitu fuga cœpta est: Tigrãis'q; fugiẽtis diadema in Luculli ptãtẽ uenit:ẽ romãis uulnerati cẽtũ occisi qnq;:ex hostibus ultra centũmillia occisa:Antiochus philosophus nullã stragẽ ait talẽ sub sole unq̃ uisam.In bello qd ĩter Theodoricũ Attilã'q; gestũ ẽ cẽtũ qnquaginta millia:uel ſm alios cẽtum octoginta millia ceciderũt:uide in cap.de uictoria.
Occisi ĩ Hispania cũ pte exercitus.P.& Cn.Scipionibus nullo ẽ romanis audẽte ad rẽ corrigendam accedere:Scipio qui aphricanus postea cognominatus ẽ annum quartum & uigesimum agens se iturum pollicitus est.
Cato superior tantum fiduciç in innocentia posuit:ut ad quçstionẽ deductus Tyberium gracchum quo cum multum diffidebat:iudicem deposceret.
Mumio consule bellum cũ Achçis gerẽte:eius copiç ab illis despectui habitç sũt. prçdam.n.cogitantes:uehicula ad spolia hostium reportanda duxerant:coniuges liberos'q; suos ad spectanda certamina in montibus posuerãt: sed cõmisso prçlio ante suoꝝ oculos cæsi spectaculũ lugubre fuere:cõiuges quoq; & liberi

eorum de spectatoribus captiui facti sunt.
Euripedes poeta postulante populo:ut ex tragœdia quādam insiam tolleret progressus in scenā dixit:se ut iam doceret nō ut ab eo disceret fabulas cōponere.
Diogenes cynicus quom uenalis esset(erat.n.ex libertate seruus factus)uellet'q̧ eū emere Xeniades:percōctaretur'q̧ qd artificii nouisset.Noui inqt Diogenes hominibus liberis imperare.Tunc Xeniades responsum admiratus emptū manu emisit:filios'q̧ suos ei tradens:Accipe inquit liberos meos quibus imperes.
Xerxes quom atticas filios uenales in Persidem inuictas uidisset. Nō ante ipsum esurum affirmauit:quàm regionem illas ferentem subdidisset.
Antiochus lacon Ephorus quom accepisset Philippū Messeniis agrū dedisse urbane iterrogauit:an ēt uim illis dedisset qua de agro certātes euaderēt uictores

DE FOENORE.

Gesilaus quom Agidi persuasisset ut debitorum fœneratorum'q̧ nomina tabulæ'q̧ unà comburerentur.apportatæ in forum clariorum.ac coaceruatæ supposito igni dum concremantur:abeūtibus fœneratoribus ac diuitibus cum tristitia:Agesilaus illorum calamitates irridens:nunquam se clarius numen aut ignem puriorē uidisse iactabat.Gnipho fœnerator apud Lucianū in inferis ingemit q̧ Rodochari incesto prodigo'q̧ bona sua cesserint.
Cato iterrogatus nū liceret fœnerare:qd hoīem inquit occidere?& in li. rei rust. maiores inqt nostri ita in legibus posuere furē dupli cōdēnari fœneratorē quadrupli:usuraria acqsitio pecuniæ inqt Arist in politicis ē pter naturā.Columel. in prefatiōe rei rust:an fœneratio pbabilior sit ēt iis inuisa qbus succurrere uis.
Vespasianus filiorum familias fœneratoribus exigēdi crediti ius sustulit:ut ait traq.
Macedo fœnerator īter cæteras sceleris cās quas illi natura administrabat:quom æs alienū adhibuisset.& sæpe materiā peccandi malis hoībus præstaret:pecuniā neqd amplius diceretur incertis noībus credebat:sancitum ob id ne cui qui filio famil.mutuā pecuniam dedisset ēt post mortem patris eius cuius in potestate fuisset actio petitio'q̧ daretur:ut sciret qui pessimo exēplo fœnerarēt nullius posse filii famil.bonū nomē expectaret pr̄is sui morte fieri.ex Vlp.xiiii.dig.
Apud germanos usuras nullas esse ait Tacitus.ex legibus mosaicis ēt nō pmisse.
Alphius fœn.dicebat optia noīa nō appellādo fieri mala. fœnerator celebris apd Hor.Fufidius.apd Val.Q.Cōsidius.q furore Catilinę cōsternata rep.fœnus relaxauit:cæcilius adeo durus ut mīoris cētesimis ppīq nūmū moueri n̄ posset
Vsuræ semisses apud Ro.graues dicebāt y3 quom ex sorte.i.e.nūmis p singulos ānos sex exoluerēt fœneratori:leuiores triētes:laudat Alexāder seuerus qd fœnus trietariū cōstituerit:& itē Antoninus pius:ex capitol.Pli.sds.in epist.scribsit ad Traia.de usura nō posse repiri q uelint debere reip.ex duodenis assibus.

Philoxenus Erixius collum longius sibi quam gruibus fieri exoptabat ut in gustu magis oblectaretur ex Arist.in ethicis.magis sunt ciborum auidi: qbus ab aluo longius spacium est ait.Pli:

Apitius ait Anneus Seneca ad Albidiam matrem:nostra memoria uixit:is scientiã popinę professus seculum sua disciplina infecit:quom uero sestertium millies in culinam coniecisset:quom tot congiaria principum & ingens capitolii uectigal singulares commessationes suasisset. ęre alieno oppressus rationes suas tum primum coactus inspexit:superfuturum supra sestertium centies computauit & ueluti multa fame uicturus:si in sestertio centies uixisset:ueneno uitam finiuit: Diuus Bernardus uoluptas gutturis quę tanti emitur uix duorũ latitudinẽ obtinet digitorum. Eius apitii extant de re coquinaria libri:Mitheeus de siculorum arte coquinaria scripsit:teste Socrate apud Plato in gorgia.

Festiuum Distichon Valer.Martialis in Crispum comedonẽ.

Quadrãtẽ Crispus tabulis Faustine supremis Nõ dedit uxori:cui dedit ergo?sibi

Bion Boristhenites cuiusdam comedonis gulam:qui uentris gratia fundos uẽdiderat urbanissime taxauit: Terra inquit Amphiaraum absorbuit:sed terram tu:

Cato superior eum qui agros maritimos uendidisset:ualentiorem ipso mari nuncupabat ut pote quod mare uix diluere potuisset:ille ingurgitasset.

Maximinus imperator triginta libras carnium solus comedebat.

Clodius Albinus imperator quingẽtas ficus passarias à græcis callistrutias dictas ieiunus comedebat centum persica campana:mellones hostienses decem:uuaæ lauicanarum pondo xx.ficedulas centu̅ m.ostrea quadringenta:

Comedo quidam ut est apud Vopiscum in Aureliani imper.uita.in Aureliani mẽsa aprum integrum centum panes ueruecem & porcellum comedit.

Theagenes Thasius athleta taurum solidum una coena comedit. Milon crotoniata in olympiis quadrimum taurum ingurgitauit:comedebat aliquando uiginti minas carnium totidẽmq̧ panis.

Astydamas milesius ab Ariobarzane Persa ad cibos aliquando citatus:quicquid omnibus destinatum foret:uoraturum se promisit:& promissa impleuit.

Clambis lydorum rex ad id uoracitatis euectus est:ut nocte quadam uxorem deuorauerit.atq̧ quom summo mane illius dextram in ore comperisset gladio incũbuit. Taxantur uoracitate apud Liuium Papyrius Cursor. Apud Tranquillum Galba imperator.P.quidam Octauius:de quo Seneca ĩ epist.Nam quom Tyberius mullum quatuor pondo & selibræ uendi iussisset. Amici inquit omnia me fallunt nisi istum mullum aut Apitius emerit:aut P.Octauius:ultra spẽ illi coniectura processit:licitati sunt:uicit Octauius ac quinq̧ sesterciis emit. Infamis timocreon Rhodius. Lari labraces q̧ edaces prouerbio dicuntur: piscis.n. larus escę auiditate stupidus manu capitur:labrax deuorato hamo statim cum omni esca. Percnopterus ex aquilaæ genere ieiunæ semper est auiditatis:& quę gulæ murmurationis:sola aquilarum exanima fert corpora Struthiocameli cia

penè sine delectu deuorant. Lupi in fame terram mādunt. Infamis etiam cognomento Fabius qui ob absumptum patrimonium Gurgit is cognomen accepit.

Proterua apud maiores sacrificium dicebatur in quo mos erat ut siquid ex epulis superfuisset igne consumeretur: Hinc Catonis est iocus in albidium quēdā qui sua bona deuorasset & nouissime domum quæ ei reliqua erat incendio perdidisset: propteruiam fecisse dicebat.

Diogenes cynicus luxuriosum intuitus adolescentem oleas edentem: si sic pransus esses ait non ita cœnares.

Zeno philosophus edaci ac nihil patinarum sociis in conuiuiis relinquenti: appositum ingentē piscem sustulit: solus'q comedere cœpit: quom uero ille torue Zenonē intueretur. Quid ergo ait Zeno socios quotidie pati arbitraris: si tu meā edacitatem semel ferre non potes?

Gallus testis contra Pisonem repetundarum reum: quom magnam pecuniam dixisset datam Magio præfecto a Pisone: ne prouintialium iniurias ad se delatas aperiret: Scaurus'q Magii tenuitatem inopiam'q redargueret: Festiue inquit Erras scaure Ego non magnum conseruasse dico: sed tanquam nudus nuces legeret in uentrem concessisse.

Scipio minor qui postea Aemilianus dictus est: cēsor declaratus: quom accepisset iuuenem quendam placentam ex melle in urbis similitudinem compactā: Carthaginem'q nuncupatam conuiuis diripiendam dedisse: equo priuauit: rogatus'q causam quia me prior inquit Carthaginem diripuisti: optimo'q scommate gulam illius uindicauit.

Agesilao iter per Thasiorum agrum cum copiis facienti: quom Thasii anseres: bellaria liba'q ex melle atq id genus cibaria: uina'q item preciosa obtulissent: Accepta farina reliqua asportari retro iussit: precantibus uero thasiis ut omnino illa acciperet mancipiis accepta distribuit: Cæterum illis causam rogantibus Eos inquit qui probitati fortitudini'q studerent: non decere huiusmodi ganeis & gulę irritamentis delectari. Et in Persidę & in mauritania Cæsariensi Getulia contermina massilis uenenati faui gignuntur: Quid sibi uoluit natura nisi ut cautiorem minus'q auidum faceret hominem? ait Pli.

Lepidus censor quom M. Antistio Pigensi equum ademisset: amici'q uociferarentur ac dicerent quid ille patri suo respondebit: cur ademptum sibi equum dicet quom optimus colonus parcissimus modestissimus frugalissimus'q esset? me istorum inquit nihil credere.

Pausanias quom medos uicisset: iussit Persicam cœnam præparatam sibi apponi in qua quidem quom magnus inesset sumptus: Perdeos inqt Lurco Persa erat qui quom tot haberet: ad nostram uenerit polentam.

Claudius imperator gulæ deditus: uini cibi'q adeo appetentissimus: ut quom in Augusti foro quondā cognosceret: Victus nidore prandii: quod I maxima martis æde saliis apparabat: deserto tribunali ascēdit ad sacerdotes una'q discubuit.

Martialis in Calliodorum

Addidisti seruū nūmis here mille ducētis Vt bene cœnares Calliodore semel Nec bñ cœnasti:mullus tibi q̄ttuor ēptus Librarū cœnę pompa caput'ꝙ fuit. Exclamare libet:nō est hoc īprobe nō ē: Piscis:homo ē:hoīem Calliodor uoras.

Idem in Tongilium:

V ri Tongilius maledicitur hemitritheo: Noui hominis fraudes esurit atꝙ sitit: Subdola tēdunt crassis modo retia ceruis:Hamus & ī mullū mittit atꝙ lupū. Cæcuba sinceent'que'ꝙ ānus coxit Opimii:Cōdātur paruo fulca salerna uitro: Omnes Tongilium medici iussere leuari. O stulti febrem creditis esse?gula ē.

C ato maior libidinioso īter eius familiares esse cupiēti cōcessurū se negauit quoniā cum eo inq̄t uiuere non posset:qui melius ac subtilius palato q̄ corde sentiret.

E paminū das quom coquus impensæ rationem collegis redderet-maximum olei sumptum duntaxat ægre tulit:sed collęgis admirantibus: impēsam quidem sibi nō displicerē dixit sed quod tantum olei intra corpus ipse accepisset.

A ugusto obiiciente equiti Ro.quod patrimonium omne absumpsisset urbane ē ques meum inquit putaui.

V itellius imperator diem quadrifariam cibis diuidebat in ientaculum:Prandium cœnam ac cōmessationem facile omnibus sufficiens uomendi consuetudine.

D iogenes Cynicus stomachabat eos qui p sanitate sacra facerent-īter sacra uero sanitatē cœnarēt.Aristoteles in poble.prandendū esse large cœnandū parce ait

C ato senior laboriosissimū esse dicebat illam remp.saluā esse-in qua pluris quā bos pisceis uenundaretur.Seneca ad Lucillum uentri obediētes animalium nu mero computamus non hominum.

C yrus apud Xenoph.quom epularum luxuria Astyagem auum subtaxasset:Di xisset'ꝙ Astyages:Si istæc gustaueris tibi erunt iucunda: Et quomodo inquit si has uideo tibi esse fastidio?nam quom panem attingis manum non detergis sed ubi horum quicquam attigeris manum protinus purgas

I acob quom ob certamen factus esset illi dolor circa latum neruum-& neruis ipse abstinuit:& cæteri iudæorum posteri.

P oliadis mineruę sacerdos caseum recentem attingere prohibita est.

A pud Chaldæos in urbe Borsippa maximi sunt Vespertiliones: quos in esum cō diūt.Romani elephantis manū quę pmūscis dicitur mandere cœperunt: Itē & cossos uermes.iā quidē inq̄t Pli.& ī hoc luxuria esse cœpit pgrādes'ꝙ robore delicatiore uti in cibo:cossos uocāt atꝙ ēt in farina saginati ii quoꝙ altiles fiūt

C ato senior quom in populi luxum inueheretur: quàm difficile inquit est uentri uerba facere aureis nō habenti.Vlyxes Homericus ait Alcynoo nihil esse peius uentre & Eumeus uentrē ait fame cōcitatū nullatenus cęlari dissimulare'ꝙ licet

A ues uuas non attingere si uitis radices tactæ sint succo cucumeris siluestris.uuę florem in cibis si gallinacei edere uuas non attingere ait Pli. Oua longa gratio sioris saporis putat Horatius Flaccus:Vlyxi Homerico in odyss.In commessa

tionibus lingua incisa apposita est. (dulgerã

I ndos fame affectos alternis diebus cibos sumere:atq; interea lusui thesseris q; in

DE GENITVRA GENTIBVSQ; MIRIS

R istoteles in homine geniturã septuagesimo anno ait finiri: cõceptum in fœmina qnquagesimo:docet q; ob id hominẽ trigesimũ septimum annũ agentem ducere uxorẽ quę decẽ & septem ãnos nata sit:Masinissam tamen post annos.lxxxvi.constat genuisse filiũ Metimathnum.Catonem exacto octogenario ex filia Salonini genuisse filium legimus.Ad geniturã nõ esse ebrium accessurũ monetPla.ĩ legibus.ĩ genitura a sole spũ:a luna corpus:a marte sanguinẽ.a mercurio ingeniũ.a Ioue desyderium.a Venere cupiditates.a Saurno humorẽ dari.

Muriũ generationem lambẽdo nõ coitu cõstare author est. Aristo.ex una genitos cxx.tradiderunt.Apud Persas uero pgnantes in utero parentis repertas Ex Pli.

C icero lib.primo Tuscul.apud Hypanium fluuium qui ab Europę parte in pontum influit Aristoteles ait bestiolas quasdam nasci quę unum diem uiuant.

Sæpiæ oĩbus mensibus pariũt Elephas biẽnio gestat ĩ utero ait Arist.Sępię & loligines ore pariũt ait Pli.Gorgonas hirti corpis fuisse Hãno pœnaꝝ rex putat.

A egyptiis generandi plures natura dedit & afris quibus gemini partus familiares sunt Ex Columel.apud Mandos fœminæ vii.anno pariunt.

S ylla & Cotta ducesuno cum genitali orti sunt ait Artianus in digest.

M ercurialem herbã inquit Pli.marẽ esse ac fœminã mirum q; est illa mares gigni hac foeminas.hoc contingere si a conceptu succus protinus bibatur in passo.edantur ue folia ex oleo & sale:uel cruda ex aceto.

F estiuissima ẽ illa Luciani conceptio quæ in sura fiebat & item alia quom testiculi plantabantur ex quibus arbor carnea quæ fructus produceret cubitales quos exculpentes in hominẽ effingerent nascebatur

I n Lepidorum familia tres interuulsa tñ serie obducto membrana oculo similes geniti reperiuntur.Plato ait Simũ hominẽ gratiosum esse.naso scuruo regalem nigriorẽ uirilem & album dei filium.pallidũ amantem:

T hebis quidam sunt qui sati dicuntur:quibus cognationis signum est lancea quędam in corpore:qui non habeat nõ uidetur esse ex gente satoꝝ

A pud Meroem Nili ueluti insulam mulieres pręter cæteras mãmosissimę sunt.

P rusia filius Prusiæ Bythiniæ regis superiori ordine dentium unum os æqualiter extentum habuit.Mithridatis filia duplicem dentium habuit ordinem

T roezenium uinum qui biberint negantur generare.

A tlantes in Africa degeneres sunt humani ritus si credimus:nam neq; hominũ illorum inter eos appellatio est:& solem orientem occidentem q; dira imprecatione ut exitialẽ illis agris cõtuenturNeq; insomnia uisunt qualia reliqui mortales

Troglodytæ ſpecus excauãt hę illis domus uictus ſerpẽtiũ carnes ſtridorq̃ nõ

Bacchirii ſiquando a morbo cõualuerint canibus ſe laniandos obiiciũt. (uox:

Blẽmiis dicunt nõ eſſe capita ore oculis pectore affixis. Vide ĩ capite de miraculis.

Heſſenii ab occidentali littore gens ſola ſine fœmina omni tempe ĩ diem ex æquo conuenarum turba uita feſſorum renaſcitur ſine pecunia.

Antropophagi qui Scythię inſident:& indorũ Caſiri humanis carnibus ueſcunt oſſibus humanorũ capitũ bibũt. Azoliæ ppli Eurytanes cruda carne ueſcebant

Therothoæ Trogloditarum gentes natant ceu maris animalia: Nec procul hinc homines ſine ceruice oculos in humeris habentes.

In æthiopia ab oriente gentes ſine naribus æquali totius corpis planicie Alias ſuperiori labro orbatas Alias ſine linguis partem etiã ore cõcreto naribusq̃ etiã carentem uno tamen foramine ſpirantem potumq̃ auenę calamis trahentem

Ex Africa Ptoembari Ptoemphanę canẽ p rege hẽnt motu eius impia augurãtes

Ab occidente Nigrę quorum rex unum oculum habeat in fronte. Cynamolgi caninis capitibus.

In Scythicis inſulis homines pedibus equinis ob id Hippopodes dicti.

Super Andropophagos ĩ conualle Timaui montis Abarimon regio eſt in qua uiuunt ſilueſtres homines conuerſis poſt crura plantis eximię pernicitatis.

Artabatitæ in æthiopia proni ceu ferę eunt quadrupedes.

Supra Naſamonas & machlias androgynas eſſe utriuſq̃ naturæ interſe uicibus coeuntes quibus dextra mamma uirilis eſt ſiniſtra muliebris.

In Africa familias eſſe faſcinantium quarum laudatione intereant probata areſcant arbores.

In Aethiopia genus Pharmacum quorum ſudor tabẽ afferat corporibus tactis.

In India in monte cui nomen eſt milo homines eſſe auerſis plantis octo digitos in ſingulis pedibus habentes: Item eſſe ibi monoſcellos ſingulis cruribus mirę pernicitatis ad ſaltum Eoſdemq̃ Sciopodas uocari qui ĩ maiore æſtũ humi iacentes reſupini umbra ſe pedum protegant. Pli. Iarcas philoſophus indus apud Philoſtr. ait iſtæc in India non eſſe quod ſciat.

Sunt apud indos mulieres quędam a capite uſq̃ ad mammas nigrę ĩfra uero albo Ex Philoſtr. in Apoll.

Charamandorum gentem ſilueſtrem ſine uoce ſtridoris horrendi: hirtis corporibus oculis glaucis dentibus caninis.

Ad extremos indię fines ab oriente aſtonomorum gens eſt: ſine ore corpore toto hirta ueſtiti frondium lanugine halitu tantum uiuens & odore quem naribus trahat e radicibus floribus malisq̃ ſilueſtribus. Super hos Pygmei adeo parui ut a gruibus infeſtentur. Fama eſt inſidentes arietum caprarumq̃ dorſis armatos ſagittis ueris tempore uniuerſo agmine ad mare deſcẽdere:& oua pullosq̃ earum alitum conſumere: uiuunt autem in cauernis.

In Calignis Indię gẽte quinquẽnes cõcipe fœminas octauũ uitę annũ nõ excedẽtes

Apud ægyptum homines texunt onera'q viri ferunt capitibus: fœminę humeris fœminę stantes mingunt viri sedentes. Domi uentrem exonerant: in uiis comedunt Nulla apud illos mulier sacerdos.

In Thracię parte supra Amphipolim homines accipitres'q societate quadam aucupantur ibi ex siluis & arundinetis exc itantaues illi superuolantes deprimūt rursus que captas aues diuidunt cum illis. pud Męotides palud es lupi nisi partē a piscatoribus suam acceperint expansa eorum retia lacerant.

Iberes alunt greges canum quos deucrent ceu ouium nos greges.

Laodicæ Seleuci matri Antiochi uxori uisum est per quietem ex Apollinis concubitu concepisse munus'q a deo accepisse annulum in cuius gemma anchora insculpta esset ita ut annulus in lecto sit inuentus: & anchoræ figura in femore Seleuci nata filii'q etiam nepotes'q eius anchoram in fœmore omnes habuere

Apud Neuros nascitur Boristhenes flumen in quo pisces sunt egregii: & quibus ossa nulla sunt nec aliud quàm cartilagines tenerrimę: uerum Neuri æstatis tēporibus in lupo transfigurantur deinde exacto spacio quod huic sorti attributū est in pristinam faciem reuertuntur.

Aristophanes apud Plato. de amore ait olim homines fuisse ortos duobus cū capitibus quatuor pedibus totidem'q manibus auribus'q oculis'q: & in Iouem coniurasse: quibus quom Iuppiter ne genus humanum deficeret parceret iussit tantū ut medii discinderentur atq ex uno duo fierent: sed quom genitalia in posteriori parte haberent: atq frustra se amplexarentur: Iouem conuertisse genitalia ad anteriorem: atq ita inter se coeuntes mundum implesse.

DE GIBBO ET GIBBEROSIS

Galbæ cuius informe gibbo erat corpus agenti causam apud Augustum: & frequenter dicenti: corrige in me siquid reprehendis Vrbane Augustus ad Gibbum alludens Ego te monere ait possum: corrigere non possum. Hic antequàm duceret uxorem Liuiā Ocellinam: ne quasi inscium falleret gibbum illi ostendit.

Crates thebanus philosophus optanti Hipparchę mulieri illi nubere interscapilium retexit gibbum'q ostendit: peram'q & pallium cum baculo humi deposuit: Eam sibi supellectilem esse dicens eam'q formam: Proinde sedulo inquit consule ne post te pœniteat: Hipparche uero cōditionem accipiēs Iam diu ait sibi prouisum esse satis'q consultum: neq ditiorem maritum neque formosiorem uspiam gentium posse inueniri Proinde duceret quo liberet.

Idem Galba quom orbilium grammaticum in reum testem uellet confundere: & interrogasset dissimulata eius professione: quid artium facis? salse orbilius ad Galbę gibbum alludens in sole inquit gibbos fricare soleo

Gibberoloræ animas male olere ait Aristoteles in poblematis quia ob curuitatem

spiritus retineanturatq; ob id putrescere necesse est. Bubus syriacis inquit Plinius non sunt palearia:sed gibber in dorso.

DE HVMANITATE

Vmanitatem Plato in treis parteis diuidit Alia est quę per salutationem fiat:alia quom ærũnoso auxilium opemue inferimus Tertia quæ conuiuiorum frequenti congressu constat

Gobrias quom Cyro dixisset pstare re militari: sed multo magis humanitate:p Iouem inqt Cyrus multo mihi est iucũdius humanitatis quãm rei bellicę opera demõstrarẽ.quãto canẽdus ẽ elegio frater tuus Iulius & re bellica & humanitate nobilissimus o uirũ illustrissimũ. Hieronymus nepos tuus ex frẽ a me edoctus adolescens ẽ pter rei militaris studiũ adeo humanitatis studiosus ut paucos uiderim aut legerim illo humaniorẽ

Paulus Aemilius quom ad se captiuus Perses adduceretur procumbentem illum dextra alleuauit sermoneq; græco ad spem exhortatus est: ac etiã dignatus mẽsę honore. Quod fecisse Pompeium tigrani restituto etiam regno legimus.

Cæsar quom ex itinere ob uim tempestatis casam paupis ingressus esset ibi unicum lectum uniusq; uix capacem inuenit amicis inquit ex honorato loco cedẽdum est potentibus. Ex opportuno autem iis qui aduersa tenentur ualetudine simul q; requiescere iussit oppium.

Idem conspecto Pompeii capite illachrymatus nimium dicitur Idem Catonis filiis patrimonium integrum seruauit. Huius uiri clementiam longum esset referre. Vide in capite de imperatore

Antonius quom Marci Bruti corpus liberto suo sepeliẽdum dedisset:suum etiã paludamentũ ut honoratius cremaretur addidit:id quem Libertus intercepisset in eũ animaduertit. Quid tu inqt ignorasti:cuius tibi uiri sepulturã cõmiserim?

Traianus qui Neruæ successit efficiis humanitateq; imperatores omneis antecessit:amicis aliquãdo culpantibus illum quod nimis circa omneis comis esset:respondit talẽ se impatorẽ esse priuatis:quales esse sibi impator priuatos optasset.

Photion morti ab atheniensibus damnatus parato cicutę poculo rogatus a filio nunquid diceret: Ego inquit fili tibi mando rogoq; nequid atheniensibus harum rerum memoria irascaris:

Quom Romæ contentio esset de eligendo nouo magistratu: qui postea dictator dictus ẽ ierũt oẽs in eã sententiã ut alter ex duobus cõsulibus (erãt autẽ consl. Cloelius & T. largius) crearet:oẽsq; rẽ electionẽq; ad alterũ electurũ permiserunt collegã:sed tãta de ea re humanissima amicissimaq; disceptatio orta est: ut diẽ totũ absumpserint in mutuis laudibus:uterq; cupiẽs alterũ collegã sibi pręponi ut uix postridie Cloelius potuerit efficere:ut magistratus ad T. largium deferretur. q primus fuit dictator. penes quem erat p semestre oĩs imperii summa

Vespasianus licinium mutianum notę impudicitię:sed meritorum fiducia minus sui reuerentem nunq̃ nisi clam & hactenus retaxare sustinuit:& apud cõmunẽ aliquẽ amicũ querens adderet clausulę.Ego tamen uir sum.Ex Tranquil.sum ptum ex charilao qui quom laudes Archesilai audiret quo pacto inquit charilaus uir non fuerit qui ne etiam improbus molestus est?

Idem Vesp.Demetrium cynicum obuium post damnationem in itinere:neq̧ assurgere neq̧ salutare se dignantem oblatrantem etiam nescio quid: satis habuit Canem appellare.Idem Vitelii hostis sui filiam splendidissime maritauit dotauit'q̧ etiam & instruxit.

H Adrianus imp.patris patrię nomen delatum sibi statim & iteꝝ postea distulit.

Idem conuiuiis amicoꝝ intererat:ægros bis ac ter die & nõnullos eq̃tes Ro.ac libertinos uisitauit:solatiis refouit:cõsiliis subleuauit.Alexãder itẽ seuerus hũanitate in amicos & ægrotãtium uisitatiõe celebratur:& militũ curationũ ĩpẽsa.

Idem apud Tarraconem spacians seruum in se furiosius cũ gladio irruẽtem: cõprehẽsum:ubi furiosum esse cõstitit:medicis curãdũ dedit:in nullo oĩno cõmotus.Hunc Hadrianũ Marius max.crudelem fuisse ait:sed uitium occultasse.

Alexander seuerus Ouinium Camillũ ꝓ impio in se cõspirantem:in palatio recepit:cõuiuio adhibuit:ornamentis'q̧ impatoriis & melioribus quàm ipse utebat affecit.Ab huius latere nemo summouebatur oĩbus affabilem se prębens.

Valerius publicola quom domum altissimam foro'q̧ ĩminẽtem haberet:ab amicis accepit à populo inuideri:q̃a uideretur homines despectare:adhibitis fabris mane domum oẽm demolitus est:atq̧ apud amicos hospitabatur: uisa est admirabilis res po.ro.itaq̧ illi altior atq̧ ornatior domus constructa est.

Dion Syraculanus extimulatus assiduis à militibus uociferationibus ut Heraclidem factiorum in eum'q̧ conspirantem Syracusis è medio tolleret: pręter cæte ra humanissime dicta respondit:si ob inuidiam Heraclides perfidus nefarius'q̧ sit:haud propterea opus esse Dionem uirtutem per iram uitam'q̧ corrumpere.

Pompeius designatus in celtiberos quorum ꝓuintiam tum Metellus hẽbat: dixisse fertur æquum non esse uirum seniorem ac gloria clarum priuari exercitu: sed si metellus annuerit iusserit'q̧ ut curæ socius sit: tũ id prompte susceptutũ.

Alexander macedo loco niuali oppressus:senio iam confectum militem macedonem nimio frigore rigentem ut uidit:ad se uocatum in suam sedem imposuit: ad ignem'q̧ admouit.

Cleomenes rex adeo humanus fuit ut nullum Regium apparatũ secum habuerit:non ianitores:non satellites:sed breui tunica amictus ultro sese uenienti offerens adibat:petentibus comiter benigneq̧ respondens:summa'q̧ humanitate & loqui & audire paratus.

Antigenus Pyrrhi regis caput à filio Alcioneo allatũ texit:corpus'q̧ honoratissime cremãdum curauit.Annibal idem officium præstitit in Paulum æmiliũ ad cannas occisum & tyberium Gracchum in lucania:& marcellũ in Brutiis. Hũc

Antigonum ait Iust. occiso Pyrrho Helenum Pyrrhi filium cum Epirotis in regnum remisisse patris'q; ossa ad sepulturam illi tribuisse.
Clarus humanitate apelles in artis æmulos etiam benignus: Prothogeni dignationem primus Rhodi constituit. sordebat ille suis ut plerumq; domestica.
Alexander Macedo quom Philotas mulierem ardēs omnia secreta effutisset: atq; illa ad familiarē quendam: hæc ad craterū. & ad Alexandrū tādem res delata esset: septē ānos rem traxit nō ipsi ephestioni aperuit. i nullo'q; Philotę uisus ē iratus

DE HOSPITIO

HOspitalitatis nomen sanctissimū Cicero i uerrinis uocat: proinde C. Verrem sacrilegū appellat: quod sthenium hospitē amicū'q; suum omnibus signis tabulis'q; spoliauit.
Sthenius hic accusatus apud Gn. pompeium quod C. Mariū hospitio suscepisset: non modo ab illo absolutus est: sed etiam i eo ipso iudicio pompeius hunc hospitio suo dignum statuit: Nihil enim sāctius hospitalitate: Mānus a Baldis ciuis sūdanus uir plane bonus comis'q; domi me per plusculos dies ægrum nō solum benigne humane'q; suscepit: sed diu noctu'q; uicem parentis gerens: uigilanti labore industria'q; nunquā defuit donec sanitati fuerim restitutus: sua'q; per omne id tempus impensa aluit: ut patri debeam uitam susceptam illi seruatam. ò uirum optimum
Gn. Domitius M. Syllanum consularem uirum accusauit: quod iniuriis Acritomarum transalpinum hospitem affecisset.
Cleomnes Lacedæmoniorum rex amico cuidam subiratus est quod hospitibus conuiuio susceptis uinum duntaxat nigrum & panē igni duratū apposuisset: sicut in lacedęmoniorum celebritatibus quā fiduciam nuncupabant fieri consueuerit. Non enim inquit oportere in hospites tam exacte laconicum morem seruare.
Apud Vergilium Aeneas hospes post coenam ad loquendum inuitatur: Homericus thelemachus in ody. ii. Hospitem pallada primū iubet cœnare: postea loqui
Leuita quidem quom uxorem a parentibus quę ob contentionē cū uiro habitā ad eos confugerat repeteret: hospitatus Gabaæ a uiro bono est: Gabaonitę iuuenes quidam uenustate uxoris leuitę capti in hospitis domum irrūpunt: eā'q; expetunt: restitit precibus primum hospes: sed quom parum proficeret filiam propriam illis obtulit modo hospitem ab iniuria uindicaret.
Euander Argum quempiā hospitio susceperat. ingratus Argus hospiti regnandi causa struxerat insidias: Euādro insidias ignorāte socii depræhenderūt argū'q; occiderunt. Cęterum euander ut erat humanitate insigni & hospitalitatis gratia illi & sepulchrum construxit & locū sacrauit: quod Argilætum dictum est.
Tito Quintio Crispino Badius Campanus hospes erat p familiari hospitio iunctus: creuerat cōsuetudo qd æger Romę apud Crispinū Badius liberalr comi

F aunus quom aduenas hospites patri Mercurio immolaret Herculiq hospitio suscepto insidias strueret ab illo occisus est.

P ythius lydus quom argenti duomillia talentorum: auri uero quadragies centena millia nūmū Darico⁊ septēmillibus munus xerxi obtulisset eunti in greciā hospitioq suscepto: laudās illius hospitalitatē mūificētiāq xerxes: hospitē ī suū fecit atq inqt ne quadragies cētena millia sint impfecta septē milibus te dono.

Menelaus in odys. ait Telemacho redire expetēti: Nō placet si me aut nimis amabit: aut nimis oderit hospes: medium tamen laudo: nam hospitem semel exceptum ut impellere: sic inuitum retinere est malum.

N estor in. odys eundem Telemachum hospitem in inferioribus locat domibus.

S cedasi leuctriāi filię absente pre duos iuuenes spartanos hospitatę: ab illis uino uenereq scalētibus uiolatę: amissa pudicitia supuiuere nolētes mutuis uulneribus cōcidere.

S aturnus à Ioue filio pulsus hospitio à Iano in latio susceptus est: in parteq et regni collocatus quin & in nūmis ēt consortem habuit unde ortum ut Ianus bifrons quom alter ex illis esset Saturnus insculptus sit.

DE HONORIBVS.

Heopompus Laconicus quom Pylii ei maiores honores decreuissent: scripsit mediocres quidem honores tempore augeri: sed excedentes nimiosq euanescere.

Flauius quom ad uisendum collegam suum ægrum ueniret: neq à nobilibus consessum reciperetur sellam curulem afferri iussit. Sella curuli utebantur inquit Ser: li. xi. æn. qui triumphali curru uecti essent: sed & usos etiam eos qui nō triumphassent comperio & dictam curulem è curru quia maiores magistratus curru sedētes deferebantur in senatū.

A gesilaus in gymnicis ludis quom à chori magistro declaratus tantumnon rex in loco minus honesto collocaretur: Euge inquit demonstrabo enim non locis uiros: sed uiris loca effici honorata.

C . Fuluius Flaccus triumphum sibi à senatu ob res bene gestas decretum spreuit: ut urbem intrauit quæstione publica afflictus exilio mulctatus est.

H onores magni qui plaudente populo in Theatro exhibentur ab Horatio tergemini uocantur: Batti Silphium à gręcis pro magno honore dicitur.

S imonides Hieroni apud Xenoph. ait Honorem rem esse nobilissimam: Menelaus apud Hom. Honorem & gloriam à deo esse.

H onoris ædem extra portam collinam cum ara fuisse scribit Cicero libro secūdo de legibus Honoris templum restituenti Vespasiano Cornelius Pinus & Actius priscus pinxerunt. Cicero lib. secundo de natura deorum uides honoris tēplum à. M. Marcello renouatum: quod multis ante annis erat bello ligustico à Q. Maximo dedicatum.

Apud Numidas honoratior in medio collocabatur: Apud Salustium Hiempsal Adherbali assedit ne iugurtha medius foret. Apud Vergilum media inter Aeneam Ascaniumq́ se Dido locat.

DE INVIDIA ET ODIO

Hales Milesius rogatus quo pacto aduersæ fortunæ ictus q̄spiam ferat facillime: si inimicos ait uideat deterius affectos.

Publius Mutium inuidum in primisq́ maleuolum quom uidisset solito tristiorem: Aut mutio inquit nescio quid incommodi accessit: aut nescio cui aliquid boni.

Agis dicente aliquo non nullos sibi inuidere: igitur & sua inquit mala: & tum mea tum amicorum bona illos cruciabunt. Vt uere sit ab Horat. dictum inuidus alterius macrescit rebus opimis inuidia siculi non inuenere tyranni maius tormentum: O miseram inuidorum conditionem.

Caius Furius Cresinus e seruitute liberatus quom in paruo admodum agello largiores multo fructus acciperet: quàm ex amplissimis uicinitas: inuidiam concitauit ceu ueneficiis fruges pelliceret alienas. Quamobrem a Sp. Albino curuli die dicta metuens damnationem: quom in suffragium tribus oporteret ire: instrumentum rusticum omne in forum attulit adduxitq́ etiam filiam ualidam atq; ut ait Piso bene curatam ac uestitam. ferramenta egregie facta graues ligones uomeres pōderosos boues saturos: postea dixit ueneficia mea quirites hæc sunt: nec possum ostendere uobis: aut in forum adducere lucubrationes uigiliasq́ & sudores: ac tandem absoluitur:

C. Caligula tantę inuidiæ fuit ut Torquati statuę torquē Cincinnato crinē. Gn. Pompeio magni cognomē abstulerit. lege in cap. de Dolis Triptolemus

Idem Ptolemęum accersitum e regno exceptumq́ honorifice non alia causa repente percussit quàm quod edente se munus ingressum spectacula hominum oculos fulgore purpurę abollę conuertisse animaduertit.

Ioseph filii quom ex somnio accepissēt Iacob fratrem futurum illis foeliciorem illisq́ imperaturum diuq́ de nece cogitassent: tandem fratrem Arabis mercatoribus uediderunt. ut dictum est:

Domitius Grasso collegæ in censura domum nimis magnificam obiiciēs grauiter increpuit tanti censorem habitare: pro domo eius millia nummorum identidē promittens: Et Crassus in pręsens ingenio semper & faceto lepore sollers cōcedere se respondit exceptis sex arboribus: at ne uno quidem denario si adimerentur emptam uolente Domitio. Crassus utrum ne igitur ego sum inquit quęso Domiti exemplo graui & ab ipsa mea censura notandus. qui in domo quę mihi hęreditate obuenit comiter habitem: an tu qui sex arbores extimes?

Valerius Martialis ad flaccum

Luce propinque3 qua plurima mittit ales Dũ stellę turdos:dũ tibi flaccę paro:
Succurrit nobis ingẽs on rosa'q turba: In qua se primũ q'q meũmq putat:
Demeruisse duos uotũ ẽ:offẽdere plures Vix tutũ: multis mitter dõa graue ẽ
Qua possu3 sola ueniã rõne moerebor:Nec stellę tu des:nec tibi flaccę dabo

Aristoteles quom Isocratem magnam gloriam sibi indicendo comparasse: magnum'q fieri audientium concursum ncssct:turpe est inquit tacere & Isocratẽ pati dicere: se'q ad oratoriam tradidit.

M.Antonius cuidam ex amicis dari iusserat millia.xxv.& decies sextertium procuratore aũt admirante inuidenti'q atq ut magnitudinem donationis ostẽderet in conspectu Antonii pecuniam depromente:rogauit Antonius quid illud eẽt: illo aũt respondente eam esse pecuniam quam dono dari iussisset: conspicatus hoĩs improbitatem:eqdem inqr arbitrabar amplioẽ pecuniã decies sestertiũ cõtinere:hoc uero parũ est:itaq tantũdem si padde: O quot sunt hmõi inuidi nepharii'q procuratores qui quem ipsi accipere nõ mereant: nolunt dari aliis: principum'q liberalitatem qua principes sunt cõperendinationibus tacitis dolis callidis'q diuerticulis in auaritiæ crimen opinionem'q conuertunt.

Cassander Demetrium Phalereum Athenis præfecit: qui quom omnia recte disposuisset:tantum ualuit inuidorum nequitia ut post Cassandri mortẽ ad ægyptum fugere sit coactus:inimici'q eius statuas conflauere.

Antiphilus inuidus æmulus'q Apelis apud Ptolemaeũ cui charus erat Apelles insimulauit quod in Tyro fuisset atq Theodorã apud Tyrum ad coniurationem sollicitasset:& Tyri defectionem ab eo ortam:Ptolemęus adhibita calumniatori fide cœpit Apellem proditorem & coniuratorem appellare: sed unus ẽ captiuis iurauit nullius rei Apellem cõiuratoribus cõsortem fuisse. Ptolemęus igitur dictorum pœnitens centum talentis Apellẽ donauit Antiphilũ'q illi ad seruitium tradidit:hic est inuidorum finis.decet igitur principes bonos non statim fidem improborum uerbis adhibere.

M.Crassus auaros magnis ĩlectabaẽ cõuitiis quom aliq auarissimus eẽt: Is ẽt sui dia scatebat:quomq aĩo angeret ob honores ĩ Põpeiũ collatos:dixisset'q forte qspiã iã aderit Põpeius magnus:arridẽs cũ ĩdignatiõe Crassus.& qtusnã ĩqt ẽ

Valerius Martialis in Ctacilium.

Ad lapidẽ torquatus habet pteria quartũ: Ad quartũ breue rus emit Ctacilius
Torqtus nitidas uario de marmore thermas Extruxit:cucumã fecit Otacilius.
Disposuit daphnona suo Torquatus ĩ agro: Castaneas cẽtũ seuit Otacilius.
Consul Torquatus uici fuit ille magister: Nec minor ẽ tanto uisus honore sibi
Grandis ut exiguã bos ranã rũperat olim:Sic puto Torquatus rũpet Otaciliũ

Themistocles ob honores Miltiadi collatos qd barbaros ĩ marathone superasset tanta inuidia correptus est:ut noctes insomnes exigeret:rogatus'q quam ob rẽ ita excitaretur miltiadis inquit tropheis se excitari.

Aglauros Cecropis athenaʒ regis filia quom inuideret Herse sorori ã Mercurio

amatę,atq; eēt ob īuidiā magno utriq; īpedimēto,a Mercurio ī faxū ē cōuersa

L ycii rustici quom Latonā iunonis irā fugiētem cū īfantibus Apolline Diana'q; fessam itinere,sitim'q; aqua sedare cupiētem:aquā cōculcātes bibere ꝓhiberēt in ranas ab illa cōmutati sunt:utinam inuidos omneis sic liceret conuertere.

P ompeio ob uictam Aphricam triumphum exposcente:ac Sylla repugnante ue luti nimis iuueni nō deberi triumphum:Respondit Pompeius plures esse qui solem orientem quam occidentem uenerentur.

B ion inuido subtristi, Nescio inquit utrum tibi malum,an alteri bonum conti gerit:ut Publius supra.

Manlius Capitolinus Camilli glorię & authoritati inuidēs,factiones in urbe cœ pit concitare atq; auras cū primis populares cōciliare:cuius rei accusatus est:sed uiso omni populo pullato turbato'q; ob manlii captiuitatē: ne q̄s tumultus ex citaretur:uinculis illū senatus soluit:non tn̄ destitit manlius : iterū igitur accu satus,damnatus est:&e rupe tarpeia,unde ipse gallos expulerat,deturbatus,in uidiæ pœnas psoluit.Inuidiā ex parilitate nasci puerbio uulgatū est:ꝑinde He siodus ait,figulum figulo æmulum,fabrum'q; fabro.

A sinius pollio Ciceronis gloriæ uæhemētissime inuidebat:quom ergo Sextilius poeta Cordubensis in domo messalæ Coruini recitaturus pollionem aduocas set:in principio'q; poematis cœpisset.Deflendus Cicero est,latiæ'q; silentia lin guæ:cōsurrexit Pollio:atq; ait,messala tu quid tibi liberum sit in domo tua ui deris:ego istū auditurus non sum,cui mutus uideor:atq; abiit.uerbum aūt cui mutus uideor ad illud respexit latiæq; silentia linguæ.

I nter asinū priapū'q; de mēbri obscœni magnitudine orta contētio est : priapus uictus uictorē interemit.cæterū priapus uir fuit hellespōtiacus omnium homi num mentulatissimus:atq; ob id'a scelestis pro deo cultus.

T helchines tres fuerūt frēs īuidia notatissimiq; uicinoꝝ agris ꝓuētu fertilibus na tura'q; fœlicibus īuidētes:hos aq̄s stygiis sparsisse dicunt ut redderēt infœlices

T .Pulsio:& L.Varenus Cæsaris cēturiones oppugnātibus Neruiis castra Q .Ci ceronis ubi ipsi militabāt:quom diu ānixi eēnt,ne alter alteꝝ rebus bellicis an teiret:datā ostētādę fortitudis occasiōeʒ uterq; arripuit:ꝑulsio.n.q̄d dubitas ait Varene aut quē locū ꝓbandæ uirtutis expectas?hic dies de nostris controuer siis iudicabit.his dictis ꝓcedit extra munitioēs: atq; ī cōfertissimos hosteis erū pit:subsequtur Varenus:traiecto'q; scuto pariter & baltheo ab hostiū ueruto Pul sioni negatur ensē stringere:circūuenitur ab hostibus:accurrit Varenus Pulsio nē q; ꝓtegit:circūuenitur & Varenus.atq; ī subiectū locū decidit.occurrit Pulsio atq; Vareno opitulas pluribus'q; hostiū cōfossis incolūes ī castra se ābo rēcipiūt.

M.Marcellum qui Pompeianas partes fuerat secutus Magius Chilon cōtuberna lis quod'a Cæsare in gratiā receptus fuerat:ob inuidiam sibi præferri ægreferēs gladio confodit.manus'q; mox in se etiam conuertit.

Metellus consul in hispaniis quem Q .Pompeiū inimicū suum successorē mitti

acc̄epiſſet:milites dimiſit:horrea diripi permiſit arcus ſagittasq́ cretenſiũ frãgi.

Dædalus olym architectorũ clariſſimus nepotẽ ex ſorore Talũ erudiebat:is adoleſcens rotã figuli-ſerrã-ac tornũ-quom repiſſet:ob inuidiã ab auũculo cõfoſſus ẽ.ſed q̃a ex Palladis arce deturbatus fuerat miſerata Pallas illũ ĩ pdicẽ cõuertit:

Quidã Dionyſius coghomẽto nũcupatus apud Ptolemęũ regẽ demetriũ Platonicũ ſimulauit q̄d aquã biberet:ſolusq́ nõ ſe cõponeret ad mores delitias q́ regias:

Aſſyriorũ rex gobriã Aſſyriorũ principem tanto proſequebatur amore:ut filiam filio copulare deſtinauerit:miſitq́ filium unicum propter id negocium ad regem Gobryas:ſed quom uenatum iſſet Gobryæ filius cum regis filio:atq́ urſa aduenirſſet:regis filius iaculũ fruſtrã intorſit:Gobryę uero filius ut ſam pſtrauit:ſdoluit ille-ſuidit q́-atq́ quom paria ĩ leõe eueniſſent-iratus regis filius arreptã a uenatore lãceã in pectus adoleſcẽtis adegit:eũq́ uita ſpoliauit:

Caſelius cõſultus a quodã ãnux pinea pomũ cẽtẽrñdit ſi ĩ uatiniũmiſſurus es pomũ ẽ

Erinacei in deſpatiõe urinã ex ſe reddũt tabificã tergori ſuo ſpinisq́ noxiam propter hoc ſe capi gnari:lynces terram effodiunt in qua urinam faciunt quam ſtatim occulunt ut lyncurium lapillus qui ex urina congelatur occultet:

Canariam herbam canes in uenere qua faſtidiũ deducunt. Eam in noſtro conſpectu mãdũt ſed ita ut nũq̃ itelligat̃ q̃ fit. Eſt ĩ alia herba maligniorſ pcuſſus.n. a ſerpente mederi quadam herba dr̃:ſed illã hoĩe inſpectante non decerpit:

Taxantur inuidia græci:achæmenes apud Herodotum.xerxis frater de græcis ita ait:his moribus gaudent:ut fortunato inuideant:& meliorem oderint:id eẽ uerum oſtendit Vlyxis Palamedisq́ exemplum.

Liuius li.v.decad.iiii.nulla inquit ingenio tam prona ad inuidiam ſunt: quam eorum qui genus ac fortunam animis non æquant.Nemo qui ſuæ uirtuti confidit aliis inuidet ait Cicero in philipicis.

Aegyptii quom ĩuidiã ĩuidũue uellent ſignificari in lr̃is ſacris.(nã ea ſigna ſacras literas uocabant)Anguillam pingebant:quoniam anguilla ſimilis eſſet inuido quia nullam habeat cum piſcibus aliis amicitiam.Exemplum mulieris de inuidia eſt in capite de mulieribus C.Imperator.

Aidona Zeti regis uxor quom inuideret Amphionis uxori quod ſex filios maſculos haberet filium Ithilum per errorẽ noctu pro Amaleo Amphionis filio cõfodit:ſed præ dolore conuertitur in carduelem:

Agis Argiuus donante Alexandro riditulum hoĩem & ſcurram ingentibus muneribus o rem abſurdam exclamauit:Iratus rex conuerſusq́ ad eum : quid ais inquit.Tum ille animo angor quod omnes uos ioue natos adulatoribus ridiculisq́ & hominibus nefariis gaudere inſpiciam:

Themiſtocli iuniores q̃dã ob res bñ geſtas pferri uolebãt:atq́ dicebãt ſibi contingere q̄d diei a feſto pximiori qui ſollicitudine angeret feſtus uero dies eum ocio apparatu pfrueretur : tũc themiſtocles ait uera prorſus poſterum diẽ dicere:ſed ſi non fuiſſem ubi nam gentium eſſetis?

Themistocles post pulsum xerxē quom in senatu ꝑtulisset: Athenieses facile uniuersæ græciæ potiri posse impio: si classem lacedæmoniorū cōbureret: Aristides q ob iustitiā iusti cognomē accepit: tanq̄ inhonestum cōsilium respuit.

Hippias Heliēsis quom aliquādiu audisset Socratem multa de iustitia & uirtutē differētē: & in exēplū ut solebat gubernatores, medicos, sacerdōes, ac figulos adducētem: dixisse fertur. rursum eadem ò Socrates? at ille ridēs, & de iisdē inqt: tu.n. ut uideris pp excellentem sapientiam nunq̄ de eisdem eadem dicis: nobis quidem hoc ex optimis unum uidetur: q̄ qui mentiuntur, multa ac dissimilia dicunt: qui uera, aliena à ueris dicere non possunt.

Cato iustitiæ custos acerrimus erat: in cæteris uero moribus mitissimus atq̄ humanissimus. celebrat Iustinus li.ii. scythas iustitia. Strabo Abios thraciæ populos. Iosephus Esseniorum q̄ philosophi erant secta pro iusticia mortē oppetere decorū eē putabat ait. iusticiā à ioue primū instituta ait Diod. li.vi. Fabius maximus apud Liuiū Paulo: & Varroni ita ait: à ueritate laborare nimis ius sæpe aiunt: extingui nūquam: & gloriā qui spreuerint uerā habebunt.

Aegyptii quoties iustitiam seruatam: totiusq̄ corporis custodiam notare uolebant. oculum pingebant.

Theombrocion herbam à Persarum regibus comedi aut bibi contra omnia corporum incōmoda stabilitatem q̄ mentis & iustitiæ eueeari.

DE IGNORANTIA ET VECORDIA:

Elitides adeo uecors excors q̄ homo fuit: ut uix summo studio assequutus sit ut numeraret ad quinq̄ usq̄ nec ultra numerum hunc produci potuisse. Idem omnino uxore quam duxisset abstinebat: uerebatur.n. ne si eam attingeret: illa ad matrē deferret. Amphistides adeo uesanus ut nesciret ex utro parente natus esset.

Aristippus ab eo qui sibi filium cōmendarat quingentas petiit drachmas: cui ille quom dixisset tanti emere mancipium ualere: Eme inquit & habebis duo.

P. Consta professione quidem iurecōsultus cæterū ingenio hebetissimus q̄ sciētiæ. testis in quadam causa ꝑductus: de re interrogatus. se nihil scire respōdit. tū Cicero ad eum Siste inquit: tu fortasse te de iure interrogatum credidisti.

Alcibiades quom statuisset grāmaticæ operam dare: nactus magistrum quēdā non satis eruditū: primū ab eo poemata Homeri petit. Ille āt quom negasset se Homeri quicq̄ habere: non tulit hoīs ignorātiam, sed pugno illū pcussit ac fugit.

Lacon quidam quom Amygdalas duras duplo uendi accepisset quam teneras, urbane an rari ait lapides hic sunt?

Aristippus rogatus quo melior esset euasurus filius, si eruditetur, ut nihil aliud inquit nō sedebit lapis supra lapidem.

P lato interrogatus quidnam inter peritum atq; imperitum interesset: quod inter medicum ait atq; ægrotum. Idem Plato in iis de quibus gratias diis agebat ait quod esset Atheniensis non Thebanus: quoniam thebis essent ingenia crassiora. Lactantius rem hanc ut arbitror ignorans labitur in Platonis reprehensionem: Regionibus.n.ingenia constant. Aristoteles.vii.politi. Nam quæ frigidas regiones incolunt gentes:& quæ per Europam animo quidem abundát: ingenio uero parú hñt: qui uero Asiá incolút ingenio & arte abundát. uide i capite de líis

D iogenes debiles non fœdos aut cæcos: sed imperitos appellabat.

A ristippus præstare dicebat mendicum quàm imperitum euadere. Illic.n.pecuni isthic humanitate indigere.

C oroebus Mygdonius tátæ fuit uesaniæ ut maris fluctus uellet numerare locũq; prouerbio dederit. κορ. ἔαν ἠλιθιώτερος. Famosi item stultitia Mammachutos & Butalion.ex Aristoph.interprete.

Mitio apud Terentium fratri demeę ait. Homine imperito nũquam quicq̃ iniustius est: qui nisi quod ipse facit: nunquam rectum putat:

P liston ix Pausaniæ filius rhetore quodam Atheniense imperitos lacedæmonios appellante: recte dicis inquit: soli.n.græcorum nihil à uobis mali didicimus. Ex Plutar.in lycurgo .in Apoth.uero uocat Antalcidam.

P hilosophus qui la mait Diuus Hierony.magnum quippiam uolebat rustico persuadere: uix dum dimidium dixerat: atq; ille intellexisse dicebat.

DE IVDICIIS IVDICIBVSQ.

Icinius fimbria consularis iudex additus M.Luctacio Pinthiæ nũquam iudicium pronuntiatione finire uoluit. Cicero li.iii.off. Fimbriam inquit consularem audiebam de patre nostro puer: iudicẽ M.Luctatio fuisse equiti Romano sane honesto: quom sponsionẽ fecisset ne uir bonus esset: itaq; ei dixisse Fimbrá se illá rẽ nunq̃ iudicaturũ.ne aut spoliaret fama pbatũ hoiem si cõtra iudicasset: aut statuisse uideret uirũ bonũ aliquẽ eẽ quom ea res innũerabilib⁹ officiis cõtineat

P hilippus Macedo cuiusdam Macheræ cám iudicaturus: quom dormiens parũ intẽdisset: illũq; cõdemnasset: Macheręq; puocare se clamáti quom diceret: ad quẽ puocas? atq; ille ad te b rex: si uigilás audieris. Expergefactus cognita cá Macherá cognouit iniuria affectũ. iudiciũ nõ rescidit: s; litis æstimatõẽ ipse psoluit

A ntoninus pius imp.ut ab eo si male senserit puocaret sanxit authore Vlpiano li.xlviii.dig. Seneca in prou. Iudex damnatur quom nocens absoluitur:

H ippodamus Milesius unumquenq; iudicẽ tabellá adducere iubebat: in qua simpliciter scriberet si condemnaret sententiam: sin absolueret simpliciter uacuum.

A ntonius censor quom in censura aliorũ uitia acriter inspiceret: suorum'q; (ut fit) obliuisceretur. accusatus ambitus à M.Duronio: Vrbane mancia ait aliquãdo

Antoni tibi tuum negocium agere licebit.

M. Flaccus multis probris obiectis Scipioni Nasicę: quom parū crediturus. P. Mutium iudicem tulisset. Eiuro inquit Scipio inimicus est: quom esset ad murmuratum a senatoribus: subdit Scipio: At inquit patres conscripti nō ego ait mutium illū inimicum mihi adiuro: admirantibus patribus addit: uel omnibus.

A lexander Seuerus ut Encolpius eius familiaris dicere solebat: si unquam furem iudicem deprehēdisset: paratum habere digitum ut sibi oculos erueret: Fuit'q tanti stomachi in eos iudices qui furtorum fama laborarent, etiam si damnati nō essent: ut si eis casu aliquo occurreret: stomachi coleram euomeret: toto uultu excandescente: ita ut nihil posset loqui.

C ambyses Persarum rex quom accepisset iudicem quēdam iniustum iudiciū tulisse pellem illi detraxit: sell ę'q ubi cæteri iudices essent iudicaturi iudicis q ēt filius sessurus eēt extēdere illā iubet. de iudiciis ægyptiorum uide in capite de magīstrati.

B ias philosophus dicere solebat se malle inter inimicos q amicos iudicare. nā ex amicis alterū prorsus futurum inimicū: ex inimicis aūt alterū amicum fore.

Q. Calidius M. calidii oratoris pr̄ ex ptura hispaniēsi accusat⁹ a gallis: quom sensisset iudicibus pecuniā cōtra se datā: in eos iudices q paruo precio corrupti eū dānauerant: exclamauit: uel idoneā inquit mercedē pro meo capite pacisci debuistis. Seneca in puer. Bene perdit nummos iudici quom dat nocens.

S myrnea mater familias: quom uirum filium'q ex uiro se'q conceptum cōfecisset: quod ipsi optimę indolis iuuenem ex priore marito ortum trucidauerāt: Apud dolabellā q tū cōsul erat i Asia accusata ē. At Dolabella ca'ę cognitiōem utpote ambiguā ad Areopagū relegauit. Areopagitę quoq nō minus sapiēter egerūt: cōspecta. n. cā: & accusatorē & reā post centū ānos ad se reuerti iusserūt.

B unas qdam Atheniēsis quom illi controuersiam calydonii & Elei iudicandā detulissent: contenuisset'q ut donec sententia pronunciaretur manibus tēperarent: de industria rem distulit: nec unquam de lite pronunciauit.

F ilia quædam matrem fuste occiderat: qa infensa filię nepotes ueneno sustulerat accusata apud Popilium lenatem: neq damnata ab illo, neq absoluta est.

L ysander quom ad Hammonis templum concessisset sacerdotes grā corrumpēdi: ut aliquid oraculi cōtra Alcibiadē lacedæmoniis psuaderent. sacerdotibus incorruptis: & ex iis qbusdā ad illū accusandū Spartā missis: absolutus tñ est. & qa erat in fatis lacedęmones libyæ fore aliqn̄ incolas: abscedētes sacerdotes moleste'q ferētes Lysandrū absolutū esse: nos o Spartani aiunt rectius faciemus iudicium quom apud nos libyam habitaturi ueneritis.

A lexander macedo orante accusatore alteram manu aurem solebat occludere: ut ipsa reo conseruaretur.

H adrianus iudicii adeo studiosus fuit: ut per iudices scrutādo semp uerū inueniret.

C ygnus Neptūni filius hemiteę & Tenę pr̄ nouercā liberis iduxit: sed tādē insimulatus est tenes a nouerca quod eā de stupro iterpellasset: pater uxori credēs

Tenem Hemitheã'q; sororẽ quę fratri comes isse expetiit in capsam iclusos in mare abiecit. Ea i isulã leucophrenẽ q̃ postea a Tene Tenedos dicta ẽ: delata fu it. sed is Tenes nactus loci ipiũ istituit ut in tribunalibus assisteret: q̃ securi in ca put accusantis sustineret: ut calũniãtes ꝑmus ꝑcuterent: qd̃ posteri sequuti sũt

Cyro admodũ puero ꝓposita cã fuerat à ꝓceptore qui iustitiam illum edocebat i hũc modũ. è duobus alter puer maior corpore cui tunica parua. alterum mino rem cui tunica magna esset. exuerat: sua'q; illum induerat. illius tunica se iduto Cyrus quom iudicasset recte illum fecisse. qui tunicam commutauerat. utpote quia utriq; data esset recta tunica à praeceptore caesus est. quod male iudicasset nam in iudiciis sua cuiq; debent reddi.

Theognis mulier ab adolescente quodam in aegypto misere amabat. quae quom ab illo utpote quẽ sui amore irretitũ uidebat. multũ auri quotidie peteret: for te euenit. ut adolescens in somnis illa potiri sit uisus: atq; ois illa cupiditas qua antea uexabatur. illo somnio extingui sit uisa: id quom Theognidi innotuisset: ab adolescẽte pecuniã ob libidinẽ eius expletã petebat: recusantẽ dare in iudici um traxit: Bocchores audita cõtrouersia statim iubet adolescẽtem tm̃ numera re auri q̃tum illa peteret. atq; I uas inferri: id'q; deinde spectãte Theognide ma nibus uersare: nã censuit ut quẽadmodum amator cupitae rei opinionẽ tm̃ ha buerat: sic mulieri auri imaginẽ referri solã. Caeterũ hoc Bocchoris iudicium a Lamia meretrice dãnatum est: qa quom illud adulescẽtis somniũ desyderiũ ab stulisset: nõ tm̃ auri umbra imago'q; Theognidis cupiditatem restinxerit.

Cicero interrogatus post Caesaris uictoriã cur i iudicio ꝓtiũ'q; electiõe errasset: ꝓ cinctura iqt me decepit. iocatus i Cęsarẽ q ita ꝓcigebat ut trahẽdo laciniã ueluti mollis incederet: adeo ut sylla tãq̃ ꝓuidus Põpeio dixerit: caue tibi illũ puerꝫ ma

Apud aethiopas nemo ẽt dãnatus morte punit. sed lictor mortis si (le ꝓcinctũ. gnũ ad reũ mittit: quo accepto reus sibi mortẽ cõsciscit: nec licet mortem exilio cõmutare: ferũt quẽdam misso ad se mortis signo cogitasse ex aethiopia fugere: quod praesentiens mater zona ad filii collum posita strangulauit.

Aulus Varus iudex confessori dicere solebat: quom datis testibus alii citarentur: aut hoc testium satis est: aut nescio quid satis.

Quintilianus li. vi. inst. quom irasci iudices, fauere, odisse, misereri coeperũt: agi iã rẽ suã existimãt. & sicut amãtes de forma iudicare nõ p̃nt: qa sensum oculorũ ꝑmit amor: ita oẽm ingrẽdę ueritatis rõnẽ iudex amittit occupatus affectibus.

Iudices teste Paediano i leges iurabãt. iudicũ albũ dicebãt tabula alba i q̃ iudicũ noia scribebant. iudicia prius p senatores agitabãt: postea Tyberius Gracchus legẽ tulit. ut ex ordine equestri iudices treceti eligerẽtur: ut par numerus eũ se natoribus cẽt: laudatissimi i iudiciis Minos & Rhadamãtus: & Aeacus & Boc chyris rex Assyriorũ: Bias Prienẽsis: & Predicus q̃dã in iudiciis exhibẽdis cir ca isames. Panis rex Chalcidis q ẽt Hesiodũ nescio q̃uo Homero ꝓtulerit. Boe tii. Bataui. iudex malus apd̃ Lucill. Lupus de cuius nece iter deos cõsultatũ est.

Chameleonti uiuenti linguam exemptam qui habeat iudiciorum euentum foelicem putat Democritus assecuturum.

DE INGRATITVDINE:

Ompeius magnus quom Marcellinũ ad Cæsarẽ iclinãtẽ cognouisset quis de eo optie eẽt meritus. Multa illo in senatu dicẽte: nõ pudet Marcelline inqt male mihi dicere: p quẽ e muto eloquens: e famelico uomens factus es?

Plato quem ab Iudice accepisset xenocratẽ discipulũ multa in eũ ipie dixisse: istaret q̃ idex: rñdit nõ eẽ credibile: ut quẽ rãtope amaret: ab eo sulcẽ ñ diligeret. Egyptii pter ceteras natões erga bñmeritos de se grati sunt.

Cicero quom I Sicilia q̃sturã magna cũ itegritate ac diligẽtia administrasset: sibi putabat rumores de nulla re maiores quã de sua q̃stura hẽri a romanis. Veniẽs igitur e Sicilia Puteolos: quo multi e romanis cõuenerãt: putãs oẽs gratulabũdos ad se uẽturos: egressus e naui circãq̃ balnea pfectus: ciues romãos I corõa stãtes colloquẽtesq̃ offẽdit. Illi stati I eũ tũc primũ uenientẽ cõuerti: q̃sierũt qua die roma exisset: & nũqd ibi eẽt noui: qd Cic. p quã fuit molestũ

Eũdẽ Ciceronẽ Aulus Gabinius repetũdaꝝ reus sũmo studio ab eo defensus: cõsul factus urbe expulit. P. Vatinius duobus iudiciis publicis a Cicerõe adiutus illius dignitati semp fuit isensus. M. Popilius lenas adiutus a Cicerone in re capitali: nec re nec uerbo q̃dem ab illo lesus: ultro M. Antoniũ rogauit: ut ad illũ pscriptũ iugulãdũ mitteret. Missus caput Cicerõi detrũcat: & Romã q̃ alatriter

C. Cæsar orator Sextilium a Syllanis accusatum defendit: sed is postea cynnanę pscriptionis profugus. ad Sextilium confugit: a quo proditus est (aduexit)

Cretani Romanos qui ad eos cõfugerant: occupata a Gallis urbe: item uestales cum igne ppetuo quom diligentissime seruassent: gallos et in Sabinis fuderũt sed ob in curiam rectoꝝ neq̃ gratię illis actę a senatu: neq̃ ciuitate donati sũt.

Catullus Luctatius Cimbriaco in bello Marii collega: quem aliqñ Marium saluti et reddidisset: ab eo postmodum proscriptus est.

Caligula Macronem: ipsamq̃ Enniam adiutores imperii occidit. ut est dictum:

Maximinus thrax quom ob fortitudinem ab Alexandro seuero ad magnos paulatim honores euectus eẽt: & seuerũ igratissimus occidit: & impiũ sibi occupauit.

Clesides pictor quom nullo honore a Stratonice Regina exciperetur. uoluptatẽ cum piscatore pinxit: quoniam piscatorem reginam sermo erat amare. Eamq̃ tabulam in portu Ephesi proposuit: ipse uelis raptus est.

Augustus æs alienum cuiusdam senatoris sibi chari nõ rogatus exoluerat numerato quadragies: At ille pro gratiarum actione hoc solum scripsit: mihi nihil?

Hamilchar Carthaginẽsis cognomẽto rhodãus uir facũdia sollertiaq̃ isignis missus ad Alexandrũ magnũ sub exilii specie a Carthaginẽsibus: ut aium regis p scrutaretur: eũq̃ carthaginẽsibus idicaret: oĩa diligẽter exequutus: Post Alexãdri

mortē Carthaginē reuersus.a Carthaginēsibus & īgratis & crudelibus necat.
Agesilaus ingenti odio insectabatur:siquis beneficiis lacessitus ingratus extitisset
Claudius imperator ingratos publicauit:& de quibus patroni quererentur reuocauit in seruitutem.Seneca in prouer.ingratus unus miseris omnibus nocet.
Calliam Antistitem quom barbarus quidam errore comæ coronęq; captū p rege adorasset:atq; magnū auri pondus a barbaris effossum ostendisset:Callias accepto auro hominem ne res ad alios deferretur immanissime trucidauit.
Decem prętores athenienses post partam contra lacedęmones uictoriā apud Arginussas ui tempestatis acti suorum corpora sepulturæ tradere:nō potuerūt:sed quom uenissent Athenas:pro triumpho damnationem supplicii pertulerunt.
P.Sulpitius adiutus plurimum a Catone rebus in omnibus in petitione consulatus Catoni competitor adhæsit.
Gneus Carbo quom Gn.Pompeium de paternis bonis dimicantem aliquando protexisset:ab eodem postea occisus est.
Xerxes quom nauigās in Asiam se reciperet:relicto Hydarni exercitu,pcella agitatus:gubernatorē rogauit:num aliqua salus esset?Et quom ille dixisset nullā cē:nisi uectores abirēt:Tum xerxes uiri persę ait:nūc aliquis uestrū declaret se curā habere Regis.Hęc ubi dixit multi ex illis rege adorato prosiluerūt in mare:leuata q; naui icolumis ī Asiā xerxes appulsus:ut pmū ē naui descēdit gubernatorē corōa aurea dōatū ob s̄uatā ei9 salutē:qd uero mltos pdidisset decollauit
Pœni sæpe a Romanis superati præsidium a lacedæmoniis petierunt:qui xantippum ducem miserunt cuius consilio romanus exercitus fusus est:Regulus q; captus.Cæterum ingrati ducem cum multis militibus merserunt.
Miles Philippi macædonis ob uirtutem illi charus:quom ex naufragio in uillam macædonis cuiusdā miser inops q; se recepisset:a dño domi lecto q; p benigne exceptus:semianimis q; recreatus ē:q.xxx.diebus ipēsa sua curatū uiatico & iuuit abeūtem ac dicētē grām tibi repēdā:uidere tm̄ ipatorē meū cōtingat:narrauit miles naufragiū Philippo subsidiū hospitē q; tacuit.qn petiit ut hospitis illius pdia sibi dōaret:dōauit Philippus:sed mox p lrās scūs a macędōe de re certior:ita exarsit ut stati priori dño bōa reddi iusserit.militi q; igratissi.stygmata inus
Q.Cęcilius a L.Lucullo plurimis muneribus affectus:eū hæredē relictū (scriterū sæpius iactauerat:ānulis ēt suis traditis cæterū moriēs Pōponiū Atticū reliquit hæredē.idē fecit T.Varrolus Lētulo spinteri & M.Popilius oppio gallo.
Narcissus qa Echus amātis amori nō respōderit in florē cōmutatus est.Crocus Asmylace amatus illā quom cōtemplisset in florem & ipse est conuersus.

DE INERTIA IMBELLIAQ.

Yberius quem biennium pedē porta nō extulisset pręterq̄ ad propinqua urbi oppida:per iocum καλλιπίδης callipes uocatus est.quom cursitare ac ne cubiti unius mensuram excedere prouerbio gręco notatum est:Meminit prouerbii Cicero:ad atticum:licet alii καλλιππίδης legant.

Lysander lacedęmoniis segniter Corīthiorũ muros oppugnātibus: quom lepore ẽ fossa uidisset exiliētē. eos sqt rietis hostes quorũ fertia lepores i muris dormiũt?

Neuius quidam quom iners socors'q͂ esset festiue per annominatiōem Scipio in illum iocatus est: quid inquit hoc Neuio est ignauius?

Antalcidas spartanus quom Atheniensis quidam iactaret diceret'q͂: sæpe etenim uos à Cæphiso fugauimus: Nos uero inquit uos nunquam ab Eurota.

Pompeii imbelliam Cicero urbanissime taxauit: Dicentibus enim se sero ad Pōpeium uenisse respondit minime sero: nam nihil hic paratum uideo. Idem dicebat quem fugiam habeo: quem sequar non habeo.

Scipio quom in Alexandriam uenisset: pedes'q͂ in urbem accederet: rex'q͂ cũ aliis propter desidiam corporis'q͂ molliciem uix sederet: Scipio ad Panetiũ mur murans ait. Iam Alexandrini aliquid uoluptatis fructus'q͂ ex nostra peregrinatione perceperunt: Nostra namq͂ causa regem suum ambulantem uiderunt.

Salinator quom ob eius incuriam Tarentum à Romanis defecisset: arcem tamẽ retinuit: quom uero aliquot post annos Fabius Maximus oppidum pulso Annibale recepisset: rogaret'q͂ eum salinator ut meminisset opera sua se Tarentũ recepisse: Quid ni inquit Fabius meminerim? Nunquam ego recepissem. nisi tu amisisses. Ex Cicer. de ora. Plutar. in Gabio M. Lucium uocat:

Empedocles in eũ mirmillonem qui retiarium insequebatur: nec feriebat iocatus: uiuũ inquit capere uult. in Plutonis æde funarius pictus quantum funium cōtorserat tantum asinus manderet prę ignauia: meminit Plutar. de Tranquil.

M. Militius. Cn. Lollius. L. Sextius triumuiri: quom ad incendium in sacra uia orum extinguendum tardius uenissēt. à tribuno plebis die dicta damnati sunt.

Cicero quom qdā à Cæsare ad Pōpeiũ trāsfugisset: diceret'q͂ pp celeritatē equũ reliquisse: ad Pompeii exercitus ibelliam alludens Melius ait equo consultũ ẽ.

Tigranes quom esset à Syris in regnũ uocatus ubi Antiochus Ciricœni filius regnabat: accessit: decem'q͂ & octo ānos potitus in qete est. (nā Antiochus in angulo Ciliciæ se receperat): uicto uero Tigrane Lucullus regnũ Antiocho restituit: quod postea Pōpeius ademit: Rogitanti'q͂ se daturũ negauit illi: qui. xviii. annis quibus Syriam inuaserit: in angulo Ciliciæ latuerit. uicto'q͂ à Romanis tigrane alieni operis pręmia postulet.

M. Portius apud Salustiũ uigilando ait: agēdo bñ cōsulēdo: psпere oīa cedũt: ubi socordię te atq͂ ignauiæ tradideris, neqq͂ deos implores: irati infesti'q͂ sunt.

Hercules quom suis sacris Pinariũ potitium'q͂ pfecisset, atq͂ pactis ab ambobus matutinis sacris: ad uespertina a Potitio extis iā redditis Pinarius aduenisset: iratus Hercules sacris Pinarium summouit: statuit'q͂ Potitiorum familiam celebraturam sacra: Pinariorum uero ministram fore sacrorum.

Olor rex quom Dacas aduersum Bastarnas male pugnasse sciret, sanxit ob segnitiei ultionē ut Dacę capēt sōnũ capita loco pedũ ponētes: ministeria'q͂ uxoribus q͂ ipsis ante fieri solebāt facerēt. Qui locũ in acie deseruissent apud eos hosti'q͂

tuim Tyrannidem:Ea'q; res Alexandrum seuerum imperatorem nõ latuisset: Vocato ad palacium Ouinio gratias primo agit ac laudat quod curã reip. quæ recusantibus bonis adderetur:sponte reciperet. Alexander patri ait: Homerum duas regias uirtutes ponere fortitudinem & iustitiam.

Sylla quom archelaum Mithridatis præfectum ad proditionem uocaret atq; ille abhominaretur qui autea Syllam corrumpere temptauerit:ut capiens a Mithridate pecuniã naueis'q; bellum Romanis patriç'q; inferret: ait:tu quom sis Archelaus Cappadox & Barbari regis seruus seu mauis amicus ad ea bona acquirenda turpitudinem subire denegas:Mihi autem qui sum & Ro.pop. imperator & Sylla de proditione uerbum audes facere?

Anteas Scytharum rex hinnientem equum potius quàm ismeniam canentem p̃cupere audire dixit:sed exempla fortitudinis sunt repetẽda in cap.de fortitudinẽ

IVSTVM Antigonus dicẽte quopiã oĩa eẽ regibus honesta & iusta:Per io uẽ inqt ita barbaroꝝ regibus nobis ã t ea dũtaxat honesta quæ honesta & eã (iusta q̃ iusta

Traianus oĩ tempore omnibus iura reddebat audiebat'q;.Item Augustus authore Suetonio Scipio in audiendo benignus:in respondendo facundus in cõciliandis hominibus egregius artifex.

Samuel propheta ex dei iussu I Betleem uenerat:ut Iesse filium ungeret:regem'q; crearet: atq; ille unum ẽ filiis procerum pulchrum'q; regem futurum putabat: consultus deus respondit:ego nõn corporis pulchritudinem ac speciem apicem facio esse regium:sed animi sine controuersia uirtutem:ille siquidem perfecte pulcher est qui pietate & iustitia simul & fortitudine:necnon & obedientia splendidus est.Sed ẽ multis Iesse filiis Dauit qui oues custodiebat regem fecit. Reges Iquit Hom. nõ machinas æratas'q; naues sed iustitiã exercere custodire'q; decet

Calisthenes Sicyonius iudicem qui in uictoria sibi contradixerat coronauit.

Pisistratus Tyrãnus apd Areopagitas citatus iudiciũ subiit:ut ẽ in cap.de iustitiã

Augustus Proculum ex acceptissimis libertis mori coegit compertum adulterare matronas.Pædagogum ministros'q;. C. filii per occasionem ualetudinis mortis'q; eius superbe auare'q; in prouintia grassantes oneratos graui pondere ceruicibus præcipitauit in flumen.

Taprobane regem siquid delinquat morte mulctari:nullo interimente: sed auersantibus cunctis & commertia sermonis etiam negantibus:Sed & Iustitiç exẽpla ex cap.de Iustitia sunt repetenda

Alexander macedo captus Rhoxanes Oxyatræ filiç amore quom inter bello captas puellas saltaret.uim nõn intulit.sed uxorem duxit. SEVERVM

Alexander Seuerus imperator aurum & argentum raro cuiquam nisi militi diuisit:nefas esse dicens ut dipensator publicus in delectationes suas suorum'q; cõuerteret:id quod prouintiales dedissent.idem'q; nõ multum auri ad insignia apparatum'q; regium neq; etiam serici deputabat dicens imperium in uirtute esse non in decore.

I dem quod pedibus æger bellum moraretur:idq́ mi'ites anxie ferrent-filiū q́ eius Bassianum Augustum faceret-tolli se iussit:atq́ in tribunal afferri:adesse q́ omnes tribunos & centuriones quibus authoribus id acciderat: Sisti deinde filiū qui Augusti nomen acceperat:quom q́ animaduerti in in omneis authores facti pter filiū iuberet:rogareturq́ oībus añ tribunal pstratis-caput manu cōtingēs ait. Tandē sentitis caput imperatoris non pedes:ad ualetudinē.s.pedis alludēs

C leomenes dicente quodam oportere bonum regem omnino mitem esse:eo usq́ inquit dum contemptui non sit.Sed de ea re in capite de Seueritate plura exempla inuenies. GRAVEM

L acon quidam quom Carillus rex 'a quodam laudaretur quonā inqt modo bonus esse uir potest:qui ne in malos quidē acerbus est?

T hemistocles parta bello nauali uictoria quom interfectorum cadauera ad mare uiſēda accessisset:ut armillas passim torquesq́ abiectos aspexit:amico qui eum sequebatur collige tibi inquit-Tu enim themistocles non es.

A lexander seuerus nemini quod facturus esset indicabat: atq́ ita pū silentio fines barbaricos inuadebat. MAGNANIMVM

A gesilaus quom decem millia hostium occidisset: aduersarios q́ intra Corinthū compulisset:hortātibus multis ut urbem expugnaret-negauit id suę uirtuti cōuenire:se enim cum esse dixit:qui ad officium peccantes redire cogeret. Anaxilaus rex quid esset in imperio foelicius interrogatus beneficiis inqui non superari

I ulius cęsar iturus in Afranium se ire dixit in exercitum sine duce:in pompeium uero ad ducem sine exercitu.

A mmianus marcellinus ait in imperatore munus animi exigitur:in milite fortitudinis-Cyrus apud xenop.yii.Principem ait non decere esse inferiorem intelligēdo:quæ opus sunt-neq́ gerendo quę tempus expostulat.

I ulius Cæsar cessantibus copiis quas sussequi iusserat-frustra sæpe accersitis noctu clam paruulum nauigium ingressus est:neq́ aduersę tempestati gubernatorē cedere passus est:dicens Cęsarem uehis.

Cyrus monitus 'a Clearcho ne se in pugnę periculum admitteret-respondisse dicitur:quid ais Clearche:iubes ne regnum appetentem regno me indignū ostēdere? sunt huiusmodi plura exempla in cap.de fortitud. LARGVM

M ycipsa apud salustiū ait iugurthæ non exercitus neq́ thesauri pſidia regni sunt sed amici quos neq́ armis cogere neq́ auro parare queas-officio & fide pariunt Cyrus uero apud xenop.ait Crœso At ego dum amicos diuites reddo.hos mihi thesauros esse puto & custodes tū mei ipsius-tū meoꝝ bonoꝝ longe fideliores:quàm si pſidiarioſ milites pfecissem:Dion de regno qs enim amico in suscipiendis laboribus impigrior? Q uis promptius gaudet in prosperitatibus? 'a quo suauior laus?a quo ueritas iucundior? quæ custodia: quod munimentum quæ arma meliora firmiora beneuolorū custodia? Alcamens rogatus quomodo optime regnum seruaretur.si multi ait non fecerit lucrum.

Miserat Darius legatos cum regiis ad Alexandrum literis p redimendis captiuis quibus decẽ millia talentoꝝ cunctã Mesopotamiam filiæq́ matrimoniũ· tum amicum se sociumq́ futurum pollicebat.quibus inter æqualeis suos cõmunicatis·Parmenio si alexãder inquit essem·has ego conditiones acciperem:cui subridens alexander & ego medius fidius ait si Parmenio: BENEFICVM:

Vespasianus imperator & si esset non parũ auarus Dicebat tamen non licere quẽquam 'a uultu imperatoris tristem discedere: idemq́ uoluit in perducendis columnis plebem pasci ut infra dicetur:

Artoxerxes inopi rustico aquam manibus haustam porrigenti lætatus phialam auream ac mille daricis donauit:Idem quom sibi malum punicum insignis magnitudinis 'a paupere datum esset.Per solem inquit ciuitatem ex parua magnã si eius fidei credatur hic quàm celerrime redigere posset. LIBERALEM

Alexander seuerus thesauros repertos iis qui repererant donauit·Idemq uectigalia urbibus ad proprias fabricas deputauit.

Idem illi qui nihil petebat:Quid est ait quod nihil petis? an me tibi uis fieri debitorem?Pete ne priuatus de me queraris.

Cęsar usus magna liberalitate in ueteranas legiones· in pedites singulos super bina sestertia·in equites uicena quaterna millia . Populo præter frumenti denos modios ac totidem olei libras·trecenos quoq́ nummos exhibuit.

Alexander macedo filiis cæsorũ ĩ bello contra persas·agros·munerũq́ tum priuatorum tum publicorũ immunitatem concessit.Idem indoluit uxorẽ Darii mortuã quia benignitatis ostentãdæ argumentũ amiserat:Idem renuẽtibus potius quàm postulantibus munera tristior erat·scripsitq́ ad photionem atheniẽsem eum minime ęstimaturum amicum deinceps:si sua repudiet congiaria:

Idem quom ęs alienum quód macedones cõflauerãt dissolueret Tarrias quidẽ falsum creditorẽ subiiciens depręnsus de consciscenda sibi morte cogitabat:nisi alexander crimine liberasset & insuper argentum ferendũ tradidisset

Seruius Galba ĩ iudicium uocatus quod p Gn.Pompeio in tertio cõsulatu pecuniã spopõdisset quom sedẽti Cæsari dixisset. C.Iuli Cæsar p Pompeio magno quondã genero tuo spopondi:Cæsar pecuniã soluit. CLEMENTEM

Alexander seuerus quom ĩprobantes eius humanitatem crudelitatẽq́ mammea mater·uxorq́ mẽmia sulpitii cõsularis uiri filia:Catuli neptis sępe dicerent:molliorẽ tibi potestatẽ & cõteptibiliorẽ ĩperii fecisti:respondit:sed securiorẽ atq́ diuturniorẽ quod etiã dixisse Theopõpum infra dicetur:Alexander macedo ob Ephestionis clientis mortẽ triduo abstinuit cibos HVMANVM Q.

Arbaces rex quom Belesus magnam auri argentiq́ partem in Babylonem cum Sardanapali cineribus misisset:& ob id accusatus cõuictusq́ esset 'a iudicibus mortiq́ destinatus: non solum Beleso pepercit:sed alportatum aurum condonans pręfecturam Babyloniorum 'a principio concessam habere iussit.

Alexander quom poro indorum regi uicto obtulisset se daturum quicquid pete

retatq; Porus ut regie tractaretur petiisset:subridens Alexander. Id quidem ait tibi uel mea causa facturus sum:

Idem Alexander tātæ fuit clemētię ut Darius inuidēs pcaretur adiis ut aut supaturus esset alexandrū clementia:aut si is regno spoliaret solus Alexander in Persarum regno imperaret.

Izates Diabenoꝝ rex quę ad illū cōfugisset Artabanus Parthoꝝ rex suiaq; occurrisset priuatus esset pedes q; psiluit ex equo:atq; illū cōsedere iussit:uolēs ip se pedes ire

Iulius Cæsar L. Vibulliū Rufum Pōpeii pfectū bis captū remisit.

Dauid rex quom pestem in Hierosolymas ab angelo immitti cognouisset ad dominum clamauit:rogauitq; ut ipse qui pastor erat plecteretur: & greges qui nihil deliquerant:seruarentur:sed pientissimus dominus & pastori & ouibus pepercit. Nam principis est uirtus maxima nosse suos:

Alexāder rex Dario occiso nō statī sacra diis fecit:adēpta q; sibi clamyde defunctū texit.

Iulius Cæsar elementia mira in hosteis rebelleis q; semper fuit:ut merito marius geminus apud illum dixerit, Cæsar qui apud te audent dicere: magnitudinem tuam ignorant:qui non audent humanitatem.

Idem. C. memmii cuius asperrimis orationibus non minore acerbitate rescripserat:etiam suffragator mox impetitione consulatus fuit. Idem Petreio & Afranio in Iulianos sęuis atrocissimis q; deprēsis pepercit. Acie Pharsalica proclamauit ut ciuibus parceret:Acerbe loqntibus satis habuit pnunciare ne pseuerēt

Scipio quom mandonius indibilis q; ei misissent legatos pacem expetentes, ueniam q; deprecantes, quanuis quantum facinoris in po. ro. admisissent intelligeret:tamen nō minus decorum putans hostem clementia quàm armis superare regulis pepercit. Celebratur Augustus clementia.

Cicero li. iii. de legibus Nam & qui bene impat paruerit aliquādo necesse est: & q modeste paret uidet q aliqndo impet dignus esse. Itaq; oportet & eū qui paret sperare se aliquo tpe impaturū: & illū qui impat cogitare sibi breui parendū esse

Hadrianus quom præter cæteros inimicos quos in priuata uita habuerat, quēdā postq̄ factus est imperator inuenisset quanuis capitalem:Euasisti inquit.

Agesilaus quom accepisset e lacedæmoniis octo, hostium uero decem millia in pbo occubuisse:Hei tibi grępia inquit quandoquidem ii qui oppetierunt satis fuerant qui uiui ommes pugnando superassent.

Tarquinius priscus latinos rebelles uictos clementer egit, neq; agris pecuniisue mulctauit idem in Etruscos clementiss. PARCVM. Repete exempla in cap. de Abstinentia. SANCTVM PATIENTEM SIMPLICEM. Cicero de legibus Ego autem noblium uita uictu q; mutato mores mutari ciuitatum puto:quod perniciosius de rep:merentibus uitiosi principes. qd nō solū uitia cōcipiūt ipsi sed ea infundūt in ciuitatē:plus q; exēplo nocēt quàm peccato. & ibi L. Lucullum accusat cui quom probro daretur quod nimis magnifice uillam Tusculano ædificasset, duos dixit se habere uicinos equitem & libertinum:quo-

rum quom essent magnifieę uillę:cōcedi oportere sibi ait. 'a Ciceröe mutuatuš Claudianus ait in cōmune iubes siqd censes ue tenendū:primus iussa subi tunc obseruantior æqui Fit populus:nec ferre uetat: qd uiderit ipsum Authorē paref sibi.cōponitur orbis Regis ad exēplum nec sic inflectet sensus Humanos edicta ualent:quàm uita regentis. Agesilaus in publico esse gaudebat. Putabat.n turpiter degentē tenebris gaudere. Pindarus dicebat morē omniū esse regem.

Porus indię rex dicēti cuidā Dariū regē appellatū esse:at uir inqt appellatus nō ē

Plato dicebat beatas esse resp. quæ ab illis regerentur:qui aut ipsi saperent aut sapientiæ incumberent.

Antigonus admirātibus amicis qd senex mansuete rebus uteret:quem aliter iuuenis esset usus:prius inqt mihi potētia opus erat. Nūc uero glia & beneuolētia.

Iulius Cæsar. C. Caluo post famosa epigrammata de reconciliatione per amicos agenti ultro ac prior scripsit. idem Valerium Catullum de iniuriis satisfacientē eadem die adhibuit cœnæ.

Vespasianus mechanico grandes columnas exigua impensa perducturum in capitolium pollicenti: pręmium pro commento non mediocre obtulit. operā remisit: pręfatus sineret se plebeculam pascere in fame.

Aegyptii reges simplici cibo utebantur ac nihil nisi uitulo & anseribus statuta etiam uini mensura.

Tyberius imperator præsidibus onerandas tributo prouītias suadentibus rescripsit boni pastoris est tondere pecus non deglubere. Xenophon scribit Cyrū dicere solitū similia esse opera boni pastoris & boni regis unde mutuatus Tybe.

Augustū tātę parsimōię fuisse. ut ne toro qdē cubuerit nisi hūili & modice strato.

Manius Curius iurauit se ex pda nihil attigisse:pter guttū faginū:quo sacrificaret

Fabritius bellicosos impatores plus q̄ paterā & salinū ex argēto habere uetabat

Agesilaus quicquid apponeretur suauissime comedebat: & quicquid uini offeretur quàm iucundissime bibebat:

Cato senior iter faciens solo ministro comitatus qui secum ad uictum necessaria ferebat ibat. Huic uel prandiū uel cœnā ministranti nunquā succensuisse Catonē auiūt. Is etiā Cato solebat cum suis sedere atq; eodē uti pane:eodē q; uino uesci

Dion de regno simplicitatem ac ueritatem regium quiddam putant fraudem uero & astutiam rem stultam ac seruilem ait.

Ariston laudante quodam Cleomenis responsum qui rogatus quid oporteret bonum regem facere:dixerat amicis quidem benefacere:inimicis male:Et quanto inquit melius est ò bene amicis benefacere:inimicos uero sibi conciliare.

Anicula quadam rogante Demetrium ut se audiret & respondente eo:sibi ocium non esse:Tum anus in illum alta uoce conuersa Ne etiam regat inquit.

Cicero nunciāti cuidā amicos Cæsaris tristes esse:ut hanc cęsari inqt maleuoli sūt

Theopompus quem ab uxore sibi obiiceretur qd esset humilius regnū filiis traditurus q̄ ipse accepisset:Eo igitur inquit maius quo diuturnius. Quod mutuatus

Alexander seuerus idem dixit:

Antigono qui animum converterat ad liberandas è tyrannorum manibus athenas: quom quidam ex amicis dixisset ut si eam occupet urbem ualidis praesidiis firmet: dixisse illum ferunt beneuolentiam semper usum optimum regni fundamentum uerissimum'q; praesidium.

Minutius magister equitum partitus cum Fabio maximo copias: quom esset ab Annibale circunuentus: accurrens Fabius & Minutium seruauit & multos ex hostibus occidit: Tū Annibal cōuersus ad amicos. Nō ne sępe uobis ƥdixi montanam illā nebulā imbrē innes aliqūdo em[illegible]surā? Sed iā ad reliqua de impiis

Iulia Nouerca Antonii Caracalę dicente Antonio uellem te uxorem ducere si liceret: respondisse fertur: Si libet licet. Annescis te imperatorem esse: cuius leges est dare non accipere?

Nero ingymnicis musica decertauerat: rogatus 'a Tigillino Apollonius: quid de Nerone sentiret: melius inquit sentio quàm uos. Cantare enim uos dignum illum putatis: Ego autem tacere.

Numantini quom 'a Scipione in fugam essent uersi: 'a senioribus castigati quia quos toties fugassent fugerent: quendam 'e iuuenioribus dixisse ferunt: Pecora quidem etiamnum eadem sunt: sed mutatus est pastor.

Apollonius rogatus à Babylonię rege quomodo tuto regnare posset. si multos inquit honoraueris: paucis uero crediderit.

Antigonus filio nimis superbe in subditos se gerēte ait, ignoras ò fili regnum nostrum non ferè aliud esse quàm seruitutem glc[illegible]riosam.

Solon in rebus magnis administrandis difficile dicebat esse omnibus posse placere. Ex Plutacho qui ait in Timoleone ministri enim serui'q; multorum sunt. nōmen uero duntaxat principum sortiuntur.

Saturninus hortantibus militibus ut imperium susciperet ita ait, Nescitis amici quantum mali sit imperare, gladii ut appendentes ceruicibus immineant: hastę undiq;: spicula: ipsi custodes timentur: ipsi comites formidantur: non cibus pro uoluntate: non iter pro authoritate: non bella pro iudicio: non arma pro studio

Rex subtilis iudicii traditū diadema: priusq̄ capiti iponeret retentū diu cōsiderasse ac dixisse dr̄: o nobilē magis quàm fœlicē pannū quē siqs penitus cognoscat q̄ multis sollicitudinibus: piculis: & miseriis sit refertus ne hūi qdē iacētē tollere uellet

Dionysius Syracusarum tyrannus quom ex eius assentatoribus Damocles com memoraret copias eius: opes: maiestatē: dominatū: negaret'q; unquā beatiorē quē quā fuisse: uis ne igit inqt ò Democle fortunā: expiri meā? quom se ille cupere dixisset: iussit hominē in aureo lecto collocari: ad mensam'q; pueros delectos ministrare: mensæ conquisitis epulis extructę: in hoc medio apparatu fulgentē gladium 'e lacunari seta equina appensum demitti iubet: ut impenderet Damoclis beati ceruicibus: sed ille nō ministratores spectabat: nō argētum: nō manū porrigebat in mēsam: tyrannum'q; exorauit ut abire liceret. qm̄ beatus esset nollet

Dioclitianus dicebat:nihil difficilius quam bene imperare:Otho sæpe dicebat mihi credite mori malim qu'am imperare.

Simonides apud xenoph.In Tyrannide quom Hieroni Siciliç tyranno dixisset potiorē esse regū uitam quàm priuatam:utpote quæ singulis sese expleat cupiditis uoluptatibus:Hiero respondit uoluptates ipsas melius sentiri in uita priuata.Nā ut de libidinosa uoluptate prius dicatur:ostendit maiorē uoluptatē concipi à priuatis siqñ potiuntur amica:quia spontaneus sit atq; mutuus amor nō coactus:quā Tyrānoꝝ q coacto aut empto potiūť amore:De uoluptatibus ciboꝝ ait:regibus nullā unq̄ esse famē præ patinaꝝ multitudine & ob id semp acidis uesci:In uita uero priuata semp subesse famē:delectationē'q; ppea ciboꝝ maiorē:Addit pręterea multa incōmoda:regni appetentiam alioꝝ:Inuidiam suspicionem:metum,angorem & iis similia:quibus tyranni affliguntur:Tyberius impator de impio ad senatū ita scripsit qd scribā uobis p.C?quomodo scribam?aut quid omnino non scribam hoc tempore?Dii me deę'q; peius perdāt quàm quotidie perire sentio.sed Hieronis uerba apud Xenophontem sum uisus ascribere.Potus ait ac somnos non aliter quàm insidias caueo:timeo celebritatē omnium:timeo solitudinem:timeo incustoditos aditus:timeo ipsos custodes:neq; inermes illos habere uelim circa latus:neq; armatis confido.

Hadrianus dicere solebat misera est conditio imperatorum.quibus de affectu tyrannidis nisi occisis non potest credi:Ex uolcatio in audio.Id etiam antea dixisse Domitianum Tranquillus ait.

Corbis & Orsue regis filii ut ait Valerius:ut autem Liuius patrueles.mortuo rege de regno decertabant,Scipioni illorum iras lenire:ac regnum cui legitime deberetur restituere studenti Corbis maior natu facile assentiebat.Orsue uero uiribus maior:regnum appetens:certamine singulari uoluit experiri utri 'a fortuna regnum adiudicaretur:quom igitur manus consererent Orsue occiditur:iustas'q; pertinaciç pœnas pependit mitiori fratri.

Darius Persarum rex alteri ex filiis Artoxerxi regnū,Cyro alteri filio urbes qbus prçfectus erat legauit:Sed cyrus imperii cupiditate occultum bellū fratri parabat.Res nō latuit Artoxerxē:sed p dissimulatiōem fratrem accersitū cōpedibus aureis uinxit:occidisset'q; nisi à matre prohibitus esset.Ex Iust.lib.y.Sed apud Plu artoxerxē à Cyro confossum legi Hom.ii.Rapsod.Nō bene ait regi posse remp.multoꝝ imperiis.Cicero qd' est apud Ennium nulla sancta societas:nec fides regni est:Quod Lucanus mutuatus:Nulla fides regni sociis:o'is'q; potestas impatiens consortis erit.Columella ait ne in brutis qdē eē regni societatē

Laborantibus Athenienlibus ex annonę caritate Periander quęstor urbanus triticum parce suppeditans largitionem'q; surripiēs.regnum affectare uisus à populo saxis obruitur.Quod passum esse Cinnā apud Ro.ait Plutar.in Paral:

Arisba molossoꝝ rex quom regni incremēta Philippi Macedonū regis affinitate aeqsiturū speraret.Olympiada sororē dat uxorē Philippo:cęteꝝ ab eodem re

guo pulsus in exilio consenuit.

Idem Philippus electus a duobus Thraciæ regibus ac fratribus iudex: parato exercitu ambos regno de quo certabatur spoliauit.

Demades orator Atheniensis nolentibus atheniensibus diuinos honores Alexandro præstare: ut fuerant iussi. Videte inquit athenienses ne dum cælum custoditis: terram amittatis: hoc est dum inficias itis alexandrum in deorum referre numerum: urbs uestra ab illo diruatur.

Iulius Cęsar sterile in alpibus ꝑtergrediens oppidulū: amicis dicētibus an illic de principatu cōtentiōes eēnt. Cogitabūdus astitit: Postea mallē inqt hic eē primus quã m romę secūdus. Idē dicer solebat si ius uiolādū ē uiolādū ē regnādi causa

Aegyptii reges suos summa ueneratione obseruant: nã sine diuino numine illos tantum imperium non credunt assequutos. Nestor apud Hom. in Iliade monet achillem ne cum agamemnone contendat cui principatus a Ioue datus sit. Constantinus dicebat imperatorem esse fortunæ est. ut ex regilliani exēplo liquebit.

Imperatorū crebras mutationes nimiū obesse exēplo Iosephi liqt l. xyiii. Antiqs quendã ait uulneratū fuisse ad cuius uulnera quom multæ ut fit muscæ accessissent. quidã uiator miseratus hominis calamitatem. ratus q qd ꝑpter nimiã imbecilitatē nō posset a se muscas abigere, alterius q ope ob id egere iterrogat nū possit pferre muscaꝝ tediū, an uellet depelli? respondēs ille mihi ait ãplius damni importas, si has fugaueris, hę inqt iam sanguine expletę nō ita mihi sunt molestæ: quin aliquanto remissius insistunt. Si uero his pulsis aliæ famelicæ accedunt ita illud inuadunt uulnus. ut etiam si intereant non possint effugari.

Antiochus rex Asiæ quom a Scipione uictus Tauro tenus monte regnare iussus esset: omnem q Asiam quam Romani prouinciam fecerunt amisisset: Dictare solebat, benignum sibi a po. ro: esse factum quod nimis magna procuratione liberatus, modicis regni terminis frueretur.

Regillianus dux in illirico ꝑ iocos factus est impator. Nã quom Valerianus tribunus dixisset: Regilliani nomen unde credimus dictū? alius q respondisset a regno: alius uero q aderat scholasticus grãmatice inflectens ait rex regis regius, regillianus: milites ergo inquiunt potest esse rex? Item alius ergo potest nos regere? item alius deus tibi nomen imposuit. atq quom mane illuxisset creatus ē imperator: atq ex solo nomine fortuna subscribente imperator factus est.

Quæritur inquit uopiscus in Aureliano quæ res malos principes faciat, iam primum licentia, Deinde rerum copia: amici præterea improbi: Satellites detestandi: eunuchi auarissimi. Aulici uel stulti uel detestabiles: & quod negari non potest rerum publicarum ignorantia: Quid multa? ut Diocltianus ipse dicebat Bonus. cautus optimus uendit impator. Tibi uero princeps optime Mecœnas istęc uenditio timenda non est: tū quia olã singulari calles prudētia: tū uero qd nō nisi comites aulicos q uenerabiles adhibes: & ut taceã ceteros qs modestior elegantior Cęsare imperatore iuuene extra omnem ingenii aleam posito: quē

tu non immerito diligis pientissimeq; foues quom apud se nihil habeat antiqui-us uirtute:nihil iucundius quàm omnia in te officia reddere cumulatissima:is tuo usus patrocinio tuo fretus auspicio ita optimus euasit: ut nihil boni i eo iā ueni prorsus desyderetur.

Apud ægyptios nullus seruus regi astabat:sed nobilium sacerdotū filii. tū ultra xx.annos natitum doctrina præ cæteris eruditi:ut eo℞ præsentia motus rex ni hil turpe committeret. Mane surgens rex omneis epistolas legebat. Homer.in priami comitatu ucalegonem & Antenorem senes apponit.

Aratus Philippo respondit nihil esse fide & beneuolentia firmius. Periander qui regnare uelit dicebat curare oportere ut magis beneuolētia quàm armis firme-tur. Cyrum Cambysi filio in morte id dixisse ait Xenophon.

Persarum regum mos fuerat ut ab uno cubiculariorum summo mane ad to℞ ac cedente excitaretur:his uerbis. Surge rex & negotia cura. Indeq; regē dormiē-tem siqua fœmina occiderit:munus habet.ut cum illius successore iungat. Re-gi interdiu dormire non licet Ex Straboy. Homer.li.ii.Iliad. Somnum sub Ne storis forma ita Agamemnonem dormientem allocutum ait. Non decet uirū primarium cuius tutelæ populi commissi sunt.in cuius cura tanta pendent re-rum momenta solidam dormire noctem.

Thythraustę offerenti Agesilao quam plurima:si ex Asia decederet: rñdit Agesi laus ò Thythrausta Pulchrius esse ducimus principi exercitum quàm seipsum locupletari:& ab hostibus prædam.potius quam dona capere conari.

Decet autem principem assentatoribus aures omnino non præstare. Alexander. dum adulatoribus aures patefacit ueros amicos clisthenem:Parmenionē:Phi lotamq; pdidit. Hierō quom aliquot ex amicis occidisset post paucos dies Epi charmum ad cœnam uocauit:qui assentationis studio ait At pridie quom ami cos immolares me non uocasti. (iter faciebat

Sesostris ægypti rex equo℞ uice reges ad currū adiūgebat:atq; ita p urbē uectus

Cyrus dicebat neminē debere imperare qui subditis non esset melior:Principēq; nō decere eē inferiorē intelligēdo quæ opus sunt:neq; gerēdo q̄ rēs expostulat

Minoa q in iustitia magnā gloriam sibi comparauit:Iouis familiarē uocat Hom

Apud ueteres in regū summo sceptro Ciconia:In imo Hippopotamus pingebat ut p Ciconiā pietatē i mēte hēre meminissēt: (Ciconia.n.parētes i senecta alit.) Per Hippopotamū feritatem ac superbiam quæ sub pedibus essent habendæ:

Ruffus de magistratibus scribit regnauerūt romę annis.ccxliii.reges septem: co̅ti sules à primis illis Bruto & Publicola usq; ad Pansam & hircium fuerunt nu-mero.DIII.lxxii. Defuerunt romæ conss.annis duobus sub decemuiris:sub tri bunis militaribus ānis tribus:Sine magistratibus roma fuit ānis q̄tuor: ab oc tauio Cæsare usq; ad Iouinianū impatores fuerūt.xliii.p annos.ccccyii. Impato res ideo ro:dictos pp exosum regis nomē inquit Appianus: Impium trāslatū roma Cōstantinopolim à Cōstantino imperatore.atq; deinceps ipāte ipatricē

Hyrene diuisum cum Carolo francorum rege: Sed & Constantinopoli desiit i Roberto imperante in occidente Othone.iii.Illud etiam notandum Ioannem Hierosolymę Regem Federico imperatori filiam matrimonio collocasse in do tem dato Hierosolymæ regno:Hinc ortum est ut reges Neapolitani qui regnū id rite habuerint per Federici successionem reges Hierusalem dicerentur.

R egum Ro.statuas in capitolio ait: Pli. fuisse. Imperatoris insigne erat chlamys purpurea reliqua communia.

P rincipis geniū siqs peierasset pœna mulctabatur ait iurecons. principes senatū īgressuri statim sacrificabāt. Vnde Cęsari ī curiā ituro sacrificāti cor ī exis defuit

R eges in fœderibus percutiendis amicitia societate'q firmanda consueuerant dextras implicare pollices'q interse uincire:nodo'q perstringere.mox ubi sanguis ī artus extremos se suffuderit:leui ictu cruorem eliciebant inuicē'q lambebant Id fœdus arcanum dicebatur ait Tacitus lib.xii. Catilinam cum coniuratis sanguinē humanū bibisse memoriæ proditum est.Lege in cap.de induciis:

P riscorum hominum tyrannides inquit Herodotus erāt in re nummaria exiguę ita ut ipsi regi sua uxor cibaria coqueret.

I mperatores extra urbem consueuisse sepeliri historię habent & propterea solū imperatorem ex omnibus Traianum in urbe sepultum asserunt. Petituri prouintias imperatores ab æde martis deducebantur ex Augusti sanctione.

A lexander macedo quem leuitate & cursu plurimum præstaret:hortatus a patre Philippo in Olympiis ut curreret:abnegauit dicens.Facerem equidem mi pater perlibenter si cum regibus currendum foret:

R egum eam esse consuetudinem ait Probus in Datame ut casus aduersos hominibus tribuant secundos fortunæ suæ:

C onstantinus imperator taxatur quod delatores omni tēpore ut ait Ammianus admittebat:accusatur & Domitianus a tranquil.

I mpator inqt Dion ab īprobis nūquā dona accipiet:quoꝫ sciat nec diis iniustoꝝ hosum uota & sacrificia placere.apud Carthaginē duo regesquot ānis creabāt

A spidi dentes alligatos pellibus caprearum ceruinis neruis mites pręstare dominos:potestates'q exorabiles ait pli.lib.xxyiiii. (ait Pro.

R egnasse primum apud mortales Phoroneum scribit Lactantius.

P yrrhus Epyri rex rogatus:num Python an Caphisias melior sibi musicus uideretur:respondisse dicitur Pelipercenta ducem meliorem sibi uideri: quasi diceret:quod ea duntaxat regem quęrere & intelligere deceret:

A pd Syracusas principes secundū literaꝝ ordinē eligebāt Dionysius senior.m. literā sortitus ē:dicente uero quodam:morio es Dionysi:monarchę inqt erimus ex plu.apoth.apd alios legi cōcionaturos literaꝝ caracteribus solitos designari.

A theniēsis hospes apud Plat.de legib.yii.ponit dignitates impandi.primā quom parētes natis impant:ii:quom generosi ignobilib.iii. quom senes iunioribꝫ iiii. dñi seruis.y.potētes ībecillioribꝫ.yi:prudētes ignorātib .yii.electi sorte ab ea repulsis:

DE INIVRIIS

Niuriarũ duo genera ponit Cicero I officiis: alterũ eoꝝ q̃ inferũ
alterũ q̃ nõ ꝓpulſant ſi poſſunt. item quæ ex ira & quę conſulto
Apud ęgyptios ſiquis iniurię que à latronibus iter facientibus fie
ret:nõ ſubueniret ſi poſſet. reus erat mortis: ſi auxilium ferre non
poſſet:accuſare latrones tenebatur:iniuriamq́ꝫ accuſatione proſe-
qui:qui ea neglexerit:& plagis ad certum numerum plectebatur:
triduoq́ꝫ carere cibo cogebatur. Sed quia alii ulciſcendas alii ferendas iniurias
putant exempla addam in utranqꝫ partem: ſed omnino præſtabit non inferre.

M. Cato quom à quodam in balneo per imprudentiam percuſſus eſſet:eidem ſa-
tiſfacienti dixiſſe non memini me percuſſũ:dr̃ laudat & Tranquillus Veſpaſianũ
offenſarum minime memorem.

S ocrates dicebat peius eſſe iniuriam facere:quàm accipere. Apud Plato.in Gor-
gia ubi in ferre iniuriam maximam eſſe malorum etiam ait.

A rchelaus quom ad ultionem ab amicis incitaretur contra eum qui reſperſerat il
lum aqua:At qui ait non me reſperſit:ſed quem eſſe putauit.

E paminundas ferebat patientiſſime iniurias. menedemus ab alexino conuitiis la
ceſſitus beneficiis illum fouit Dictum eſt de C.Iulii humanitate in cap.ſupiori.

P ublius pulcher inceſti crimine à tribus lentulis accuſatus:unum ex iis ambitus
poſtulatum reum patrocinio protexit.

M urena quanuis à Catone fuiſſet accuſatus: tamen à percuſſoribus in foro toga
protexit ut in capite de conſtantia eſt.

T eleclus ad fratrem ciues criminantem quod aſperiuſ ſecum quàm cum illo ſe ge
rerent:Tu namqꝫ ait iniurias pati neſcis. Demoſthenes in eum qui cõuiciis laceſ
ſebat. Non deſcendã ĩquit ad id certamen in quo uictus uictorem præſtat.

P hotioni quom paratum eſſet uenenũ. rogareturq́ꝫ à quopiam nunq̃d filio dici
uellet ſuo:uolo equidẽ inq̃t:ne illatę mihi ab atheniẽſibus iniurię reminiſcatur.
Seneca Iniuriaꝝ ait remediũ eſt obliuio dixi de Photione I cap.de humanitate

T hraſibulus quom populum Atheniẽſem à triginta tyrannis pulſum reſtituiſſet
plebiſcitum tulit ne prę teritaꝝ reꝝ fieret mẽtio legẽq́ꝫ αμνηστίαν.i.obliuiõis tulit

A nacharſis philoſophus admirabatur:quid ſit quamobrẽ grę ci aduerſus eos qui
iniuriis laceſſant legẽ ferentes uindicent:Athletas qui ſe inuicẽ feriant honorẽt:

A riſtippus à Dionyſio conſputus patienter tulit: Eam iniuriam quom quidam
ęgre ferrẽt:Piſcatores inq̃t ut Gobiũ capiant:mari patiunt aſpergi:Et ego ut ce-
tum accipiã nõ patiar ex creationẽ? Sene.ait magnaꝝ uiriũ eſt negliger̃ lędẽtẽ.

I uba querẽte quodam quod ab illius equo eſſet aſperſus. Feſtiue quid tu ait me
Hippocentaurum putas? quoniam non ab illo ſed ab equo eſſet conſperſus

Marcellus accuſatus à ſiculis quom abſolutus eſſet rogatus ab illis ut inclientelã
eos admitteret clementer excepit.

M. Antonium fugientem in bello Actiaco quom preter cęteros Euricles lacedęmonius insectaretur: uehementer'q; infestaret. rogatus ab Antonio quis is esset qui fortunas suas tam cupide insectaretur. Ego sum inquit Euricles lacharis filius: qui Cęsaris fortuna paternas iniurias ulciscor. (Latharis enim ab Antonio Latrocinii damnatus percussus fuerat.)

Orta apud locros contentione inter Plemminii milites ac militū tribunos quom ad arma esset concursum: expedisset'q; deinde uirgas Plemminius in tribunos: indignati in Plemminium impetum faciunt: ac lictoribus primum indignum in modum mulctatis: ipsum a suis seclusum deprensum hostiliter lacerant: & prope exanguem naso auribus'q; mutilatis relinquunt. Re intellecta Scipio e messana locros uenit: atq; audita causa tribunos in uincula coniectos: ut Romam ad senatus mitterentur: relinquit: ipse messanam redit: Cęterum Plemminius neglectam a Scipione suam iniuriam ratus: tribunos attrahi ad se iussit: laceratos'q; omnibus quę pati corpus ullum potest suppliciis conficit.

Demiphon rex quom ex oraculo quot annis uirginem nobilem chersonensem Dis penatibus sacrificaret. matusius quidam negauit filiam immolatum iri: nisi regis filię in sortem coniicerentur. Indignatus Rex matusii filiam extra sortem iugulauit: sed longo tempore post: tanquam iniuriarum oblitus matusius Regi se beneuolum ostēdebat: rogauit'q; ut ad solemne sacrum una cum filiabus ueniret: Tū rex nihil mali suspicatus: filias pmisit: qd quom exoptāte matusio accidisset: filiā regis occidit: sanguinē'q; uino mixtū uenienti patri propinat.

Aelius malitiā Formianus libertini filius ultimę senectutis: L. libonem apud cēsores accusabat: in eo certamine quom Pompeius humilitatem ętatem'q; ludēs ab inferis illum ad accusandum remissum dixisset. Non mentiris inquit Pompei: uenio. n. ab inferis: sed quom illic essem uidi cruētem Gn. Domitium Aenobarbum deflentem: quod summo genere natus: integerrimę uitę: amātissimus patrię: in ipso iuuentutis flore: tuo iussu esset occisus. uidi pari claritate conspicuum Brutum ferro laceratum: querentem id sibi prius perfidia: deinde et crudelitate tua accidisse: Vidi Gn. Carbonem acerrimum pueritię tuę patris'q; tui defensorem in. iii. consulatu: cathenis quas tu iniici iusseras uinctum: uidi eodē habitu & quiritatu tuo prętoriū uirū: Perpēnā sęuitiā tuā execrantē: oēs'q; eos una uoce indignantes: quod indēnati sub te carnifice adulescētulo occidissent.

Solon rogatus quę optime ciuitas habitaretur: illa inqt in qua nulla affecti iniuria nō minus q̄ iniuria pvocati psequunt iniuriam: & eius q intulerūt ulciscunt.

Archidamas quom qspiam Perillā laudaret qd in oēs pariter mitis esset. Equo inquit modo iustus quis habetur: si in improbos quoq; sit mitis?

Pollux quendam Castorem fratrem irridentem pugno occidit: passus'q; etiam ē alterna morte fratrem redimere: res est notissima.

Diocles Pisistrati regis megarēsiū filius stuprata p uim uirgie a frē puellę occidit.

Iustinianus Cōstantini filius pulsus impio a leone. naribus'q; ēt detrūcatus est.

Q.

sed is recuperato imperio:quoties defluentem rheumatis guttam naribus detergebat:toties pene ex iis qui contra eum fuerāt aliquem iugulari præcipiebat.

Quom lucumo Aruntis sui tutoris uxorem uitiasset:facto'que impetu adiutrice adultera Aruntē domo expulisset:ille in Galliā fruges uinum'q; optimū aduexit allicendę in Italiā barbarę gentis gratia.quod opinionē nō fefellit:nam dulcedine potissimū uini galli capti alpeis transiere Italiam'q; inualere:Ex Liuio.li. y.d.p Plinuero li.xii.quom Eliquo qdam ex Heluetiis fabrilem ob artem romæ commeratus ficum siccam & uuam:olei ac uini præmissa remeās secum tulisset Gallias habuisse causam superfundendi sese italiæ inquit.

Alexander Seuerus quom aliquē emēdaret dici iubebat: qd' tibi nō uis alteri ne feceris:idē quom aniculā quādā à milite iniuria affectā cōpensisset: exauctoratū cū militia seruū aniculę dedit:qui quom faber carpentarius esset:eam pasceret.

Brasidas quom aliquando manum in caricis immisisset:atq; 'a mure morsus eēt Pape inquit ut nullum est animal tam pusillum:neq; tam inualidum:quod lacessitum non cupiat se ulcisci.

Agesilaus quom murem qui 'a puero uinctus trahebatur conuersum momordisse eū:atq; aufugisse uidisset. astantibus inquit quom minimū animal iniuria affectum afficientes ulciscitur:quid uiris faciendum sit consyderate.

Antigono extincto quom occisores eius omni iniuriarum genere in subditos uterentur:Agricola quidam agrum fodiēs:rogatus quid nam faceret: Ego inquit suspirans Antigonum quęrito.

Egles Samius athleta mutus:quem ci uictoriæ quam adeptus fuerat titulus & præmium eriperetur:indignatione accensus uocalis euasit.

Gelon tyrannus Syracusanus Syagro legato ait Hospes spartiaca cōtumeliæ homini factę solent irritare indignationem.

Actius interrogatus cur causas non ageret:quom in tragœdiis eius tāta uis sit:ut hanc ait q; illic ea dicerētur quę ipse uellet:in foro essent dicturi aduersarii quæ minime uellet.

Achilles apud Homerum ita ait Patroclo.Etenim ita natura comparatum est: ut prorsus indigne feramus ac uehementissime conturbemur quoties quis hoc ipso quod antecellit potestate:alium præmio fraudare uelit: præsertim parem genere,conditione,fame,uirtute.

DE INIMICITIIS.

Sylla interempto Lucretio Ofella inimico:accitis in concionem ciuibus hac usus est fabella.Pediculi rusticum arantem memorderant:ille bis aratrum deponens uestem perpurgauit.iterum uero morsus:ne sæpius ab opere cessaret uestem igni imposuit.sic ergo uti iis persuadeo.ne tertio ignem experiamur.

C icero urbane Cæsaris parti Pompeii partem imparem esse indicauit tum alibi, tum dicente Nonio (quom Pompeius fugisset) adhuc aquilas septem apud se esse: ac iccirco bono esse animo hortante: bene inquit moneres si cum graeculis nobis bellum foret.

C atone ostendente ficum prægrandem atq; recentem in senatu: dicenteq; tam ꝓpe nobis hostes sunt (uenerat.n.ficus illa Carthagine) monenteq; delendam eē ppea Carthaginē. Scipio nasica intercessit: hec uideri sibi ait delēdā Carthaginē Romani.n.ob fœlicitatem elati, quom hostis deesset: futurū ut ad delicias sese applicarent. quod omen uerum fuisse scripta indicant.

Metellus macedonicus audita Scipionis Africani morte (licet essent inter illos tē statæ inimicitiæ) concurrite inqt ciues mœnia urbis nostræ euersa sunt.

Scipio Aemilianus Metello mortuo quem hostili animo insequebatur: liberis di xit: ite filii celebrate exequias nunquam.n.ciuis maioris funus uidebitis.

C icero nunciata Vatinii morte cuius author parum certus dicebatur: int erim in quit usura fruamur.

L aconum rex quom laconibus polliceretur urbem se esse euersurum: quę lacedę monios sæpe molestia infestasset: non permiserunt ephori, dicentes ne destru as tollas ue iuuenum cotem.

C icero audita subobscure Vatinii morte quem Ouinium illius libertum interro gasset: recte ne oīa? dicente illo recte: urbane Cicero mortuus est ait.

S aul iudæis omnibus quos cœpisset aut qui fide data ad illum confugissent dex tros oculos eruebat: quod ideo faciebat ut sinistram partem uultus scutis cælā tes, ad bellandum forent inutiles.

A ntisthenes dicebat sollicite obseruandos inimicos: primi.n.peccata nostra senti unt. Seneca in prouer. grauior est inimicus qui latet in pectore ait. Diogenes di cebat qui ad bonam frugem studet peruenire aut beneuolentissimos amicos: aut odio flagratissimos inimicos habere debet.

A nnibal dum uenenum adusum si necessitas ingrueret præparatum ad mortem sibi inferendam adhibuisset: dixit soluamus ingenti cura populum Romanum

S cipio Africanus dicere solebat hosti non solum dandam esse uiam fugiēdi, sed etiam muniendam. qđ etiam Pyrrhum dixisse legimus. Aristidem dixisse The mistocli non esse soluendum pontem: sed aliū potius faciēdū ut abeat xerxes.

P hilippo cum græcis pugnaturo Diogenes in eius castra peruenit: perductus ad Philippum ac rogatus num speculator esset: stultitiæ inquit Diogenes uanita tisq; tuæ sum uerus speculator: qui cogente nullo de uita & de regno ceu ad ca sum aleę periclitaturus uenis.

C um inimicis aperto Marte non esse sæpius dimicandum edocet Antalcidas qui Agesilaū repræhendit qđ frequentibus in Bœotiam incursibus Thebanos resi stere lacedęmoniis docuerit. Pulchram ait tuę doctrinę mercedem a Thebanis recipis: qui nolentes ipsos neq; scientes pugnandi peritiam docuisti.

Aristippus iratus Aeschini non multo post inquit i gram redibimus:an expectamus donec qsq; de nobis scurra loquat ad calicē? Pittac⁹ Alcęū poetā sibi ifestiss. assequutus tyrānidē non læsit:sed tantum qd in eo opprimēdo possit:edocuit.

Scipio Africanus inimicitias cum Tyb. Graccho in Iouis epulo authore senatu deposuit filiam'q; suam Corneliam protinus illi desponsit.

Antisthenes dicebat:oia optanda dari hostibus à diis bona pter fortitudinem.

M. Cæliusq; Pōpeiū quē publica quæstione pstrauerat ifestatū à Cornelia Gracchor mre:quæ prædia fidei cōmissa reddere denegabat:Absentem protexit.

Mugiles & lupi mutuo odio flagrant:Conger & Murena caudam inter se rodentes:Polypum in tantum locusta pauet:ut si iuxta uidet:omnino moriatur:locustam conger:Rursus Polypi congrum lacerant.

DE IMPVDENTIA:

CVmanus Romanorum in Iudęa pręfectus quem in Hierosolymis pascatos esset festum:timens ne ob immensam multitudinem: quæ solet hierosolymas eo die accedere:aliqd tumultus excitaretur. cohortem militum ad sedandos si qui orirentur destinauit:Sed unus è militibus insolens denudans genitalia populo demonstrabat: unde orta seditione plurimi è iudęis occiduntur.

Minutius quem Fabium tanquam cūctatorem in senatu insimulasset qd præ timore pugnā detractaret:partitus'q; esset cū Fabio copias:eo'q; inuito prælium cū Annibale misset:conturbata'q; esset illius acies. Ita est inquit Fabius. Nō celerius quàm timui deprehendit fortuna temeritatem.

Curius Manius quem importune Campatium interrogasset de theatro exeuntem:an spectasset:urbane Campatius ac seuere in orchestra inquit pila lusi.

Adolescens quidam quem uenisset ad Apollonium in carcerem à Domitiano cō iectum:atq; sępe dixisset se dolere comas Apollonio ab imperatore tonsas. atq; nihil magis facere ipsis comis uideretur:Vrbane Apollonius maximum donū ò adolescens consecutus es:quod unus ex achiuis non fuisti: qui ad troiam expugnandam accessere:grauiter enim tulisses Achillem in rogo Patrocli comas tondentem:nam si meas canas sordidas'q; misereris:quo pacto illas flauas ornatas'q; tondi ferre potuisses?

Augustus quem ei galli torquem aureum centum pondo dedissent:& Dolabella per iocum:(temptans tamen ioci euētum) dixisset imperator torque me dona. urbanissime Augustus:malo te inquit Ciuica donare:ad ornamenta militaria alludens:inter quæ erant torques & ciuica.

Herophilus ueterinarius ad tantum fœlicitatis euectus erat, ut non magis in suis hortis Cæsar receptus:quàm ipse salutaretur:relegatus est extra Italiam decreto. Interfecto uero Cæsare urbem rediens:consilium'q; interficiēdi senatus aio

quom cœpisset à patribus in carcerem intrusus est:ibiq̃ necatus.

T yberius imperator uenerat aliquãdo in senatum:unus ex adulatoribus surgẽs ait oportet quom liberi simus etiam libere loqui:facto itaq̃ silentio : audi inq̃t Cæsar in quo te omnes accusamus:nullus tñ aperte audet ꝓfiteri: Curã tui ip sius habes nullam:semper in labore cogitatiõe q̃ nostri causa uersaris: nullaq̃ ad corporis tui quietem tempora adhibes. Tum Cassium Seuerum oratorem dixisse ferunt: Audacia hæc hominem hunc est perditura.

D emarathus improbo quodam intempestiuis cum interrogationibus cauillante ac idẽ sępius iã rogãte qs optius esset spartiataꝝ? q tibi inqt dissimillimus est.

A rchidamidas cuidam intempestiue roganti quot sunt spartiatę ? Tot inquit ò hospes qui malos sufficiant arcere.

N euius patrem quendam qui condemnatus fuerat plorantem induceit. cui quom filius quid ploras pater? dixisset: importunam filii interrogationem retundens: mirum ait ni cantem.

C ato quom percussus esset ab eo qui arcam ferebat atq̃ ille dixisset Caue: Festiue Cato rogauit nunquid aliud ferret præter arcam.

Z eno adolescentem instantius quàm per ætatem conueniret quiddam inquirentem: admoto speculo iussit inspicere. Rogauit deinde nũ sibi uideretur ei faciei congruere tales questiones?

L . Philippus quom in sertorium in Hispaniam Pompeium ꝓconsulem mitti orasset: admiratusq̃ quispiam e patribus interrogaret Philippum an dignum existimaret Pompeium proconsulem in Hispaniam mitti: Nõ proconsulem inqt, sed pro consulibus: ueluti quod uterq̃ consul nullus esset.

C ampani post acceptam cladem cannensem Romam legatos miserunt: postulãtes ut alter consul Campanus fieret: si rem Ro. adiuuari uellent. Indignati Romani summoueri à Curia iusserunt: miseruntq̃ lictorem qui ex urbe educeret eos atq̃ eo die manere extra fines Romanos iuberet.

L . Fuluius argentarius bello punico secundo cum corona rosacea interdiu e pergula sua in forum prospexisse dictus: ex authoritate senatus in carcerem adductus: non ante finem belli emissus est.

S extus Annalis testis quom reũ læsisset: & instaret idẽtidem accusator Ciceroni Dic M. Tulli inqt potes de sexto annali? Dissimulauit rem ĩtellexisse: atq̃ urbane uersus de lib. Ennii Annali sexto cœpit dicere : q potes ĩgẽteis cãs euoluere

H adrianus seruũ ĩter duos senatores ambulãtem cędi colapho iussit ut (bellis dictũ est: Vnde. P. Syrus cui plus licet quàm par est: plus uult quàm licet: ait.

C hii quom in peregrinatione in Ephorũ curia euomissent: in q̃ illoꝝ sellis caca sent. primo cœperũt Ephori rẽ diligẽtissime ꝑscrutari q fecissent. sed ut acceperũt chios fecisse: edixerunt se Chiis ꝑmittere petulantibus esse.

A thenienses quom uictori urbẽ traderent: petierũt ut Samos illis relinqueretur: responsum est illis à uictore: quom uestri fueritis: tum alios habere postulate.

Carinus apud Terentium quom Philomenam Pamphilo destinatam uxorem adamaret:decreuerat Pamphilum adire atq; rogare ne duceret quom super ea re Byrriam seruum cōsuluisset dixisset'q; Adeon ad eum? sapienter Byrria impudentiam heri subtraxans. Quid ni ait? Si nihil impetres: ut arbitretur paratum sibi mœchum si illam duxerit.

Xenophon li.i.ingratitudinem uero ait potissimum impudentia sequitur quę ad omnem turpitudinem maxima est dux.

Megabizus:quom corā Apelle de lineis umbris'q; cœpisset nugari uides īqt Apelles pueros hos minium terentes: dum taceres animum intēderant purpurā'q; mirabantur: nunc autem quom de his sermonem habere rebus incipis quas nunquam didicisti obganniunt.

Lysimachus qui loca ad Thraciā uergentia obtinuerat eousq; īsolētię euectus est ut diceret nunc Byzantii ad me ueniunt quom lancea cęlum attigi:ibi pręsens Pasiades Byzātius maturemus inqt:ne lāceę iste mucrone mediū cęlū pforet.

DE IMPROBIS ET SCELESTIS:

Phricanus censor quom Asellum damnasset ærarium'q; fecisset: lustrum'q; condidisset:eo'q; anno urbs pestilentia laborasset: ac Mumius Aphricani collega Asellum ex ærario liberasset: obiicienti asello lustrum illud infœlix ciuitati. Noli inquit Africanus mirari. Is:n.qui te ex ærariis exemit lustrum condidit.

Miloni quom ab accusatore obiiceretur in argumentum Clodio factarum insidiarum:quod Bouillas ante horam nonam diuertisset ut expectaret dum Clodius à uilla sua exiret: idētidem'q; accusator interrogaret quo tpe Clodius occisus esset. Festiue Milo ad Clodii scelera alludens: sero inquit.

Aristogiton damnatus ab atheniensibus.in carcerem'q; coniectus oratum mittit Photionem ut ad se ueniat cum eo collocuturus:quod quom Photion faceret multi'q; ab itinere incœpto'q; deflectere temptarent.sinite inquit: Nam ubi iucundiua quàm in carcere Aristogitonem uiderim?

Idem Photion pacem paciscendam inter Athenienses Philippum'q; persuadebat.quem Sycophanta quidam. tu ne ait ò Photion homo es : qui pcpulum Atheniensem audes consulto iam captis armis in hostem ruentem retrahere? Audeo inquit ille:atq; id quidem & uolens & prudens facio: tam etsi plane intelligo in bello me tibi:In pace te mihi imperatorem.

Commodus profectus cum patre ad Germanicū bellum adhibitos custodes uitę suę:honestiores ferre non potuit:pessimos quosq; detinuit:& summotos usq; ad ægritudinem desyderauit:

Bias nauigans cum improbis:quom tempestate nauis quateretur:illi'q; deos inuocarent:Facete inquit:silete ne uos hac illi nauigare sentiant.

Idem Bias percontanti cuidam identidem quid esset pietas: nihil respondit: Silentii causam illo sciscitante: quia inquit de rebus nihil ad te ptinētibus quęris.

Nereis sola quom ex Pyrrhi genere superesset atq; etiā lacdomia soror eius: Laodomia multitudinem in se ruentem fugiens: in aram Dianæ se recepit: ibi cōfossa a multitudinis concursu est: sed homicida Milo in furorem uersus nunc ferro nunc saxo ad summam dentibus laceratis uisceribus.xii.die interiit.

Improbitatis famosus Phrynondas quidam: & Crobylus leno: Et Nerii: q morum adeo fuerunt improbum ut in prouerbium uitii cesserint.

Philippus Alexandri pater quom duorum sceleratorum iudex esset: Alterum e Macedonia fugere: Alterum persequi iussit.

Nero quom omnia cædibus parricidiis ignibusq; uastasset: omnesq; milites ab illo desciscerent: ab omnibus relictus: nocte media ad domos amicorum accurrens: quom a nemine reciperetur: reuersus in cubiculum reperit neminem: direptis igitur stragulis: acceptaq; ueneni pyxide quod a locusta acceperat: quom percussorem nullum inueniret. Ergo ego inquit: nec amicū habui: nec inimicū

Bassianus quom fratrem occidisset Antonio Caracalę mandauit ut in senatu p se apudq; populum facinus dilueret: Antonius uero respondisse dicitur. Non tam facile parricidium excusari posse quam fieri.

Nero post occisam matrem ceu Orestes furiis agitabatur.

Celmus quom matri uim intulisset: atq; ob id Delphos se contulisset: exclusus illinc in Idam reuertitur: ac præ mœstitia in ferrum mutatur. Menephron etiam cum matre concubuit.

Lemnii quom Atheniensium uxores diem festum Dianę apud Bauronem celebrantes comparata classe rapuissent: proq; concubinis haberent: mulierum filii opem sibi aduersus alios lemnios pueros ferebāt: ueriti autē lemnii ne adulti quid mali patrarent: filios: post deinde matres occidunt: sed dis ulciscentibus neq; tellus fructum reddebat: neq; pecua mulieresq; cōcipiebant: famēq; pariter & filiorū orbitate uexabantur: unde ex hoc scelere: & ex alio quod Lemniæ mulieres fecerāt necatis uiris cū thoante: oīa teterrima facinora lēnia dicta sunt

L. Cornelius Eptacordus a Cornelio Balbo sæpe accusatus exagitatusq; illū reliquit hæredem: nulla patronorum defensorumq; mentione facta.

Atreus thyestesq; frēs alternis ānis Mycenarū regnum possidebant: sed quom Thyestes sciret penes eum fore qui aureum uellus possideret quod erat apud Atreum: corrumpens Europam fratriam regnum ad se transferre conatus est: sed regno ab atreo pulsus est. Per reconciliationem postea reuocato filios edendos apposuit: thyestes uero ex oraculo cum Pelopea filia concumbens filium suscepit ægysthum: qui atreum patruum agamemnonemq; patruelem sustulit. Horatius lib.i.carminum sæuam pelopis domum uocat.

Carinus imperator omnium fuit contaminatissimus: adulter frequens corruptor iuuentutis: ipse quoq; male usus genio sexus sui.

Cyriades primus e tyrannis Romanis unus patrem Cyriadem occidit: sed ipse per insidias suorum occiditur. ut dictum est in capite de filiis.

Quisquis uero malus placere Dis putat: hoc ipso primum sceleratus ē: nam aut stultos, aut iniquos deos existimat: ait Dion de regno. Lerii morum adeo improborum fuerunt: ut in prouerbium uitii cesserint.

DE IDOLIS:

Idolorum irrisor fuit Agesilaus. nam quom oraculum à Ioue in olympia accepisset: iubentibus ephoris: ut Pythium consuleret: Delphos profectus Apollinem irridens interrogauit: an quae patri eadem ipsi quoqꝫ uiderentur. Cicero ait lib. i. de natu. deo. quid enim pedibus opus est sine ingressu? quid manibus si nihil comprehendatur? Dionysius tyrannus notissimus irrisor in aesculapii barba aurea: & in pallio Apollini aureo sublato.

Aegyptii cepas inter Deos in iureiurando ait Pli. habent. iidem apim bouem mira cum sollertia sollicitudineqꝫ inueniunt: qui toto corpore niger est: in fronte habens candorem figurae quadratę: in tergo aquilam: in palato cantarum: duplices in cauda pilos: hunc aliquando quom sacerdotes adduxissent: Cambyses ueluti uecordior educto mucrone quom uellet ferire uentrem: femur percussit: cachinnansqꝫ ad sacerdotes inquit o capita nequam huiusmodi dii uestri sunt sanguine carneqꝫ imbuti?

Iidem aegyptii inuocant Ibes suas contra serpentium aduentum.

Thraces Zamolxim dęmonem colunt: eiqꝫ mittunt delectum quendam nuncium: qui ferunt: datur negocium: ut tria iacula teneant. atqꝫ ab aliis compręhensus nuncius in sublime iactetur: qui in iacula decidat. Is si statim extinguitur ꝓpitium sibi deum arbitrantur: sin minus alium sufficiunt.

Cyrenaici Achorem muscarum deum inuocant: afferente pestilentiam illa ꝑ multitudine: quae protinus intereunt quom litatum est illi deo. Ex Pli. sed de iis in capite de religione aliquid dicetur.

Inuisibilium potestatum quae dęmones appellantur praestare rationem, maius est opus quam ferre ualeat hominis ingenium ait Plato in timeo. Empedocles ait binos datos unicuiqꝫ genios: Menander unum.

Graeci Romaniqꝫ ueteres multos deorum uocabulo nuncuparūt. Inter quos Pilunnum Pitunnumqꝫ fratres coluerunt: ille enim pinsendi usum adinuenit: & ideo à pistoribus colebatur: & ab eo pilum dictum: hic stercorationem inuenit & sterquilinus dictus est.

Illud nō est illepidum atqꝫ infacetum Tarquinius superbus qui ultimus e Romanorum regibus fuit: quom Ioui ex oraculo templum condere uellet in Tarpeio: caeteris diis abeuntibus solus terminus noluit abscedere.

DE IRA ET IRACVNDIA.

Ato senior irascẽtem à furioso: tpe solũ distare dicebat: q̃d mutuatus Hor. in epist. ait. Ira furor breuis est. Achilles Homericus lib. xvii. Iliad. ait: ira sapientissimorum pectora deturbari. Cicero pro Marcello ait. Iracundiam esse consilio inimicam. (cecidissem Charillus heloto secũ audacius se gerẽti. Nisi inq̃t iratus essem te Architas Tarẽtinus quom e Metaponto in patriam reuersus rura comperisset uillici negligentia situ oblita: Male meritum inquit sumerem à te supplicium: nisi tibi iratus essem. Id etiam dixisse Socratem ait Seneca.

P lato seruo qui deliquerat age dis gratias: nam ni tibi inquit iratus essem te concidissem: Cicer. iii. Tus. Nunq̃. n. sapiens irascitur ait.

X enocrates quem ad Platonem uisendi gratia uenisset: rogatus ab eo est: ut poenas de seruo sumat: ait. n. Hunc plagis afflige. Id. n. ego ne faciam impedimẽto ira est: Laer. Seneca lib. iii. de ira. Speusippo ait dixisse ut cæderet: qui etiam in preter. Homo extra corpus suum est quom irascitur ait.

L. Gellius quem de filii stupro cũ nouerca cõmisso & de parricidio cogitato penè cõpertum haberet: illum uocauit in iudicium: ne ira pœnę modum excederet: sed iuuenis tanquam innocens absolutus est.

C ælium oratorem iracundissimum fuisse constat: cum quo ut aiunt cœnabat in cubiculo lectę patientię cliens: sed difficile erat illi in crapulam coniecto rixam eius cum quo edebat effugere: optimum igitur iudicauit quicquid dixisset seq. Non tulit Cælius assentientem. sed iracunde exclamauit: dic aliquid contra ut duo simus. Heraclitus dicebat durum esse contra iram pugnare.

P yrrho adeo iræ obnoxius fuit. ut aliquando instigatus sumpto ueru cum carnibus coquum in forum usq; insequeretur: Et in Elide discipulorum quęstionibus fatigatum abiecto pallio Alpheum tranasse fluuium.

P hilagrus Cilix Lolliani auditor sophista adeo iracundus: ut dormiẽti discipulo pugnum in malam impegerit: adeo q; intractabilis ut quom rogaretur cur filios non placeret suscipere: q̃m inquit nec mihi placeo ipsi.

C laudius ipater in ira turpissimus: spumãte rictu fuit: n. famosus & ira & iracundia atq; utrãq; excusauit edicto: pollicitus alterã q̃dẽ breuẽ atq; innoxiã Alterã nõ iniustã fore. Oui. Ora tument ira, nigrescunt sanguine uenę. Lumina Gorgoneo sęuius igne micant. In Socrate signũ irę erat uocẽ submittere: loq; parcius

A chilles Agamẽnoni uulnerato ait Hectori & Troianis hãc nr̃a simultatẽ putilẽ fuisse: sed iã irã i pectoribus recõdamus. Ego. n. eã nũc depono. Nõ. n. me decet ira semp iplacabili excãdescere: Cui. Cãdida pax hoies: trux decet ira feras: Arist. uero ait. Irã necessariã eẽ nec q̃cq̃ sine illa expugnari posse: nisi illa aium

I n fermẽto iacere prouerbii loco dicitur pro eo q̃d (ipleat & spm̃ accẽdat est in ira esse. Plautus in mercatore: In fermento inquit iacet uxor.

DE INDVCIIS:

Cleomenes Anaxādridę filius quom septem dierū inducias cū hoste pactus eēt:captata oportunitate tertia nocte dormiētcis inuadit multos īterficit:alios ī seruitutē redigit:Obiurgatus uero qđ foederis fidē nō seruasset:ad iusiurādum ait noctes additas nō fuisse: sed is tandem furiosus factus à talis se usq; ad uitalia mēbra laniauit:ridens q; ac lætabundus animam exhalauit.

Thraces quom inducias cum Boeotiis pepegissent:noctu illorum agros populati sunt:querentibus Boeotiis quod inducias uiolassent:thraces non uiolasse dixerunt:quoniam dierum non noctium pactę essent inducię: unde natum prouerbium thracium commentum.

Barcęi cum Persis foedus ferierunt super occultā fossam ut quoad humus ea ita haberet tandiu foedus in ea regiōe ratum foret: Barcęis quod æquum foret se pensuros Regi pmittētibus:& Persis nihil noui aduersus Barcęos esse molituros. Facta igitur copia est Persis barcam introeundi:sed Persæ rescisso ponte occulto qui supra fossam erat:in urbē clam prorumpunt.ac populantur: rescinderunt aūt pontem ut foedus iuxta formulam solueretur.

In foederibus paciscūdis porcus saxo apud Ro.feriebatur:unde ferire foedus dr̄ Verg.& cæsa iungebant foedera porca.apud Hom.li.iii.Iliad. agnū agnam q; illum albū hāc atrā adhibebāt:e quibus mas Marti:foemina uero telluti imolabat.suspicor Vergilium sequutū Homerum in sexu & porcā ut ille agnā statuisse:quom porcus de more cęderet.Notādū obiter apud Hom.tanū fuisse si ī scio pr̄e Paris pactus eēt Ordo uero foederis inter Priamū Agamēnonē q; fuit in hāc formā.aquæ primū regnū manibus infusę:deinde uinū paterę:Agamēnon correpto cultello q erat in ensis uagina è uertice utriusq; agni pilos dissecuit:qbus inter maximos quosq; gręcoꝝ troianorū q; distributis:tollēs ad cælū manus ita orsus est.Iuppiter pr̄ q huic loco ob mōtem idęū præsides:cuius principatus prę cęteris plus dignatiōis ac iuris hēt.& tu sol q uniuersa & uides & audis:uos q; flumina:& tu terra:ac uos īferi q pōst mortē foedi fragos hoīes supplicio afficitis:testes fuoco hoꝝ foederū:oro q; ut ip a uelitis eē feā: si Alexā der Menelaū in hodierno certamine uita priuauerit:ipsius sit cūcta gaza helena uxor:nos q; ad penates nr̄os cū classe redeamus. Sin Menelaus alexādrū, red dāt troiani helenā cū ipsa Gaza simul q; honorifico præmio græci remunerent quale cōgruēs esse iudicetur:qđ in posteros ēt nr̄os trāsferat:qđ pręmiū si donare nobis cecīso alexādro Priamus eius q; filii noluerint:Ite ꝝ eosdem deos testor in ultionem rupti foederis perstiturū:nec ante finē belli facturū quàm aut à nobis aut ab illis fuerit debellatū:His dictis agnū agnam q; iugulauit: Haud dissimilis foederū rō apud ro. Nā quom inter albanos romanos q; pactū eēt ut Horatii curiati q; belli euētū expirent:atq; ut cuius ppli ciues eo certamie uicissēt

is alteri populo cum bona pace imperitaret. M. Valerius foecialis romanus re-gē Tullum ita rogauit: Iubes ne me rex cū patre patrato populi Albani foedus ferire? Iubente rege. Sagmina sqt te rex posco: rex ait purā tollito: Foecialis ex arce graminis herbā puram attulit: Postea regē interrogauit: Rex facis ne me tu Regium nuntium: populi'que Ro. quiritū: uasa comitésq meos? Rex rñdit quod sine fraude mea populi'q Ro. quiritum fiat, facio: Recitatis deinde legi-bus: Audi inqt Iuppiter: audi pater patrate pop. Albani: audi tu populus Alba-nus. ut illa palā prima postrema'ue ex illis tabulis cæra'ue recitata sunt sine do lo malo utiq ea hic hodie rectissime intellecta sunt: illis legibus po. ro. prior nō deficiet: si prior defecerit publico consilio: dolo malo: Tu illo die Iuppr populū Ro. sic ferito ut ego hūc porcū hodie ferā: tanto q magis ferito quanto magis potes polles'q ubi id dixit porcū saxo silice percussit. Arabū sacerdos in foedere in cundo medius stans inter utrūq acuto lapide ferit uolā ambor iuxta maiores digitos: Deinde floccū sumit ex utroq uestimēto: inūgit eo sanguine septē la-pides in medio positos: inter ungēdū succās Dionysiū & Vraniā. Scythę in su so in grādem calicē fictilē uino cōmiscēt q feriūt foedus eor sanguinē cultello uel gladio e corpe expressum. Deinde in calice tingūt acinacē: sagittas: securim: ia-culū. Postea multis uerbis se deuouent: post uinū epotāt & q foedus percutiūt. & comites digniss. In Catilinæ cōiuratiōe sanguis humanus circūlatus pateris q ab uno quoq potus est: foedus firmauit. Scythę quidā inqt solibus haustu mu tui sanguinis foedus pcutiūt: nō suo tm̄ more: sed Medor quoq usurpata disci plina: Addēdū illud in cibus foederibus aquā & ignē adhiberi solitū queādmo dū quos à nr̄o cōgressu uolumus arcere aqua & igni interdicimus. patres pter ea patratos & foeciales p quos bella aut foedera cōfirmabāt nō solere uti lineis uestibus. Adhibebāt pterea Iouis simulachrū: sed si absētię rō non pateret sceptrū adhibebant.

DE IACTANTIA ET OSTENTATIONE:

Philippo minitante per lr̄as lacedęmoniis: dicente q se oīa q conarent phibiturū: quęsierūt illi nū mori et eos cēt phibiturus.

Sylla factus ptor quom indignabūdus Cęsari sua se in illū ptāte usurū esse dictaret: Ridēs Cęsar: recte inqt tuū putas eē magistratum: quem tuis habes pecuniis comparatum:

Leosthenes quom Athenięses ad inferēdum reliquę gręcię bellū assiduis stimulis cōcitaret: de se'q multa uariáq iactaret. Phociō ait Cupressis sunt plane similes sermones tui. Illi. n. magni sunt nec ullos fructus ferunt.

Peregrinos quidam sparte crepidatus in altero pede stans tectus: ad laconem di-xit: Nequaquam puto te ò Lacon tantum temporis quantum ego in pede pet stare posse: Vrbane excipiens Lacon. Minime inquit: sed ex anseribus nullus est qui non:

Val. Martialis in Fabullam iactuosam:

Bella es: nouimus: & puella: uerum est, Et diues: quis. n. potest negare?
Sed dum te nimium Fabulla laudas: Nec diues: neq; bella: nec puella es.

Cynarę regis Assyriorũ filiã quem se iactassent esse Iunone uenustiores i gradus sunt conuersę. Antigene Laomedontis regis filia ob eandem iactantiam in ciconiam ab illa fuit commutata.

Marsias tibias inflandi peritus quom ad certamen Apollinẽ puocasset: uictus pelle nũdatus est: sed tãtus sanguis ẽ corpe eius manauit: ut in fluuiũ sit cõuersus.

Arachne puella lydia lanificii peritissima Palladẽ ad certamen lanificii puocauit: ab ea'q; uicta in araneam cõuersa est. Pieri filiæ quom uictę à Calliope musis iu dicibus, cœpissent in illas cõuicia inicere: in picas conuersæ sunt.

Martialis in Zoilũ qui ęgritudinẽ simulabat ut stragula ostentaret.

Zoilus ægrotat, faciũt hæc stragula febrẽ: Si fuerit sanus: coccina qd facient?
Quid torus à nilo? qd sindõe tictus olẽti? Cũdit stultas qd nisi morb? opes?
Quid tibi cũ medicis? dimitte machaonas cẽs: Vis fieri sanus? stragula sume (mea.

Aristoteles admonebat de seipsis loqui hoĩes in utranq; partem: qm̃ laudare se uani: uitupetare stulti est.

Laudabatur puer apud Diogenem Cynicum qđ ingenio excelleret: optimis'q; esset moribus: quid ergo inqt: me indiget?

Martialis in Gelliam iactantem nobilitatem.

Cũ proauos, atauos q; referas: & nõia magna: Cũ tibi nĩ eques sordida cõditio ẽ:
Dũ te posse negas nisi lato Gellia clauo. Nubere: nupsisti Gellia cistiphoro.

Augustus quom per Drusum cõtra cheruschos: sueuos'q; ac sicambros bellũ gereret: atq; illi sibi fidentes cherusci equos: sueui aurũ & argẽtum: sicambri roma nos captiuos sibi eligerẽt: in congressu à Druso uicti sunt: quorum pecora tor ques'q; ipsos'q; etiam præda diuisit ac uendidit.

Democritus Aetolorũ dux quom aliqñ esset cõminatus flaminio se positurũ ca stra iuxta Tyberim: à manio fugato Antiocho sese occultans capitur.

Leotychidas Aristonis filius: quom quispiam Philippus sacris orphei initiatus: sed prorsus mendicus dixisset: omnes apud seipsos initiatos post uitę finem fœ lices fore: Cur igitur inquit ò stolide quamprimum non moreris: ut & in fœlicitatem & inopiam flere desinas?

Augustus quempiam saxo in expeditione percussum: ac notabili cicatrice in fron te deformẽ: nimium tñ sua opera iactantem: sic leniter urbane'q; castigauit: At quom fugies inquit: nunquam post te respexeris.

Tigranes audito Luculli aduentu mitte barzani duci iubet ut Lucullum solũ ui uum ad se deducat: sed ipse à Lucullo occiditur ut dixi in capite de fiducia.

M. Antonius in Cretico bello naueis cathenis plenas qbus hosteis uinciret duxit sed temeritatis pœnas luit: nã pleras q; naues hostes interceperẽ: captiua'q; cor pora religata uelis funidis'q; pependerunt. Galathę famosi iactantia.

Q.Rhemius Palemon Vincentinus tanta fuit arrogantia ut secum natas & peri turas literas diceret.

Ciceroni iactanti apud Vatinium quod humeris reip. de exilio aduectus sit: Vrbane ait ille: Vnde tibi uarices?

Ex Musca elephantem facere prouerbialiter dictum est in eos qui ex re parua magna conantur efficere.

DE INFORTVNIO ET INFOELICITATE

Cassius quom apud Megarenses multos leones quos ob aedilitia munera comparauerat reliquisset: Megaraq; ab hoste expugnaretur, carceres ferarum effregere: ut in hosteis leones irruerent: At illi in ciues conuersi: totex illis laniarunt: ut hostibus ipsis spectaculum miserabile fuerit.

C.Helius Cinna ex funere C.Caesaris decorando domum rediẽs populi manibus discerptus est pro Cornelio cinna. in quem saeuire existimabat Caeterum hic somniauerat a Caesare in conuiuium uocari.

Agesilaus dicente quodam Persarum regem beatum esse quia p quàm iuuenis esset: At qui Priamus inquit ne id quidem aetatis agens infortunium passus est.

Lartes Tolumnius ueientum rex quom in tesserarum prospero iactu per iocum colluso ri dixisset: occide: Et forte legati Romanorum interuenissent: Satellites eius errore uocis impulsi interficere legatos coeperunt.

Alexander Macedo ad antipatrum literas Athenas deferendas Athliae cuidam tabellario dederat: Aderat Diogenes cynicus: atq; ad uocabulum alludens (athlios enim infoelix dicitur) Athlius inquit ad athlium per athlium

Demetrius uictus ab alexandro quom undiq; circunstantibus malis premeretur ad postremũ ab uxore etiã filiisq; deseritur: relictus igitur cũ paucis seruulis in Tyrũ religione tẽpli se defensurus accedens: naui egrediens pfecti iussu iterficit.

Iulius Mansuetus in bello quod inter Galbam Vitelliumq; gestum est: filium impuberem domi reliquerat: ex hispania rapaci legioni additus, ex adulto filio a Galba inter septimanos conscripto uulneratur: quem dum filius semianimẽ reperit: agnitus agnoscensq; exanguem amplexus uoce flebili precabatur placatos patris manes: ne ue se ut parricidam auersarentur.

Aeschilus poeta i loco aprico sedebat aperto capite, elusa aquila caluitio saxumq; reputans, testudinem demisit: eoq; ictu occubuit.

Ictus quidam lapide oblitus est literas tantum: Ex praealto tecto lapsum matris affinium & propinquorum coepit obliuio: aegrotus etiam seruorum: messala coruinus orator etiam sui neminis oblitus.

Oppidum in Hispania a cuniculis deletum: in Thessalia a talpis: & ciuitatem aliam a ranis: in Africa ab locustis: in Gyaro a muribus: Amiclas a serpentibus:

regionem Aethiopię a scorpionibus & solpugis: Otrerieres a scolopédris abactos. Abderitæ a ranis muribus'q; pulsi in macedonia recepti sunt: ut ē ī cap. de

L artio Licinio prætorio uiro iura reddente in hispania Carthagine mor (Mira. denti tuber depręnsus in eo denarius primos denteis inflexit.

I epte contra Ammonitas bellum gerens uouit pro uictoria sacrificaturum quicquid domi prius occurrisset: uictor itaq; a bello rediens filiæ unigenitę prius occurrit, quàm immolauit. Vide in cap. de religione.

A ntiochus uictus a fratre Seleuco ad ArtamenēCappadocię regē socerum'q; suū confugit: a quo quom interiectis diebus insidias sibi apparari animaduertisset: fugiens ad Ptolemęum hostem uenit: cuius fidem tutiorem quàm fratris existimabat. sed Ptolemęus cum arctissima custodia asseruari iussit. Is tamen adiutus cuiusdā meretricis ope deceptis custodibus labit sed fugiēs a latronibus occidit

P sammenitus rex Aegyptiorum a Cambyse apud Memphim captus: uisa filia captiua cum seruili cultu ab aquam excipiendam missa: humi uultum demisit: uiso'q; etiam filio ad mortem destinato at'q; ad supplicium eunte idem fecit: uiso autem amico natu grandiore spoliato bonis mendicare: in ingentem fletū effusus: amicum cōpellans caput cædebat Ea res Cambysi delata est: misit ergo qui rogaret quamobrē neq; in filia neq; in filio ita affectus in amico autē fleuisset: respōdit Domestica mala fuisse maiora quàm ut posset deflere. Eumęus Hemericus ī odys. Dimidiū inqt igenii ablatū ē: illi q ī miserā unq̄ serui fortunā uenerit

R euocatus Annibal ab italia ad opem patrię ferendam quom gubernatorem rogitasset: quod esset uicinum promontorium, atq; ille Pelorum Siciliæ diceret, ludi ab illo reputans quod nimis uicinum uideretur occidit.

A lbinus ob falsam suspitionem a militibus lapidibus obrutus est: negata etiā dicendę causæ potestate:

P olizelus: Callimachus, Cynegirus'q; duces ab atheniēsibus cōtra Dachū pręfectū Persarū cōstituti: collatis lignis Polizelus q̄ndā hūana specie augustiorē conspiciēs: cęcus amisso uisu factus ē: Callimachus cōpluribus trāsfixus hastilibus quāq̄ aiam efflauit stetit: Cynegirus iuectā nauim detinēs utraq; manu obtrū

A mphiaraus ī bello Thebano cum curru ab scorptus est: Valerius Tor (caturquatus in bello contra Pyrrhum Aemilio duce terra itidem absorptus est.

C ambysis exercitus pars quæ in Ammonios accedebat: emensa iter medium inter Dasim urbem & ammonios quom eo in loco pranderet: cœpisse flare uæhementem austrum: & ingestis harenæ cumulis eum obruisse.

H ippias Pisistrati filius tussi sternutamento'q; adeo concussus est, ut dentē unū excreauerit. Q uod puto imitatum Martialē fuisse. Si memini fuerant tibi quattuor Aelia dentes Expuit una duos tussis: & una duos: Iam secura potes totis tussire diebus: Nil istic qd agat tertia tussis habet: Anacreon Teius poeta grano uuæ passæ strangulatus est. Lege exempla in cap. de morte.

A egeus Thesei pater eūte theseo ad minotaurū: mandauit gubernatori: ut si inco

lumis rediret:uelis albis uteretur:oblito uelorum ꝓpter Ariadnes dolorem raptæ relictæq́; est: Aegeus ex arce se præcipitem dedit.

Epictetus philosophus non omnino exosos dis esse dicebat:qui in hac uita cum ærumnarum uarietate luctantur. Demetrius nihil mihi dicebat uidetur infœlicius eo:cui nihil unquam aliquid euenit aduersi.ex Senec.de diuina prouidētia.

Nauiganti Alexandro per Babylonias paludes fertur ui uentorum impulsum diadema in aquam concidisse:quod ut nauta recepit ac ne aqua magis perfunderet capiti suo imposuit. donatus ab alexādro talēto ē:sed Caldeis monētibus haud negligēdū esse:qd diadema regiū capiti iposuisset, iussus est ab alexādro necari

Charinus quem apud Plautū in mercatore dixisset Nullus sum Acanthio patris seruus subdit immo es & quem ille scio iam me miserū dixisset respondit Acanthio At tu dixisti:ego taceo.

Alexander macedo quom ephestionē amicum inter deos collocasset atq; illi tēplū extruxisset. Agatocles Samius militū eius ꝓfectus q; ad sepulchrū ephestionis illachrymasset leonibus obiiciendus erat:nisi perdicas opem attulisset qui iuratus omnes deos & Ephistionem:uenanti sibi deum apparuisse manifeste:iussisse & ut diceret alexandro ut agathocli ignosceret.

Metellus in bello contra Iugurtham quom copias in Vacenses adduceret: Vacenses Iugurthæ copias esse putantes.quia agris parceretur:& eos qui primi aderāt Numidas esse uiderent:obuiam lætabundi procedunt:sed repente signo dato equites pedites'q; Metelli uulgum cædunt urbe'q; potiuntur.

Bias Prienensis infœlicē dicebat qui ferre nō posset infœlicitatē. Qui aurū haberent Tolosanū & equū Seianū:itē qui mixerit i ṗris essā cineres:ueritē qui orti essent q̄rta luna:& q mustellā domi aleret:ifœlices ilaustuc puerbiis nūcupārur. ederico.ii.Romanoꝝ tertio ecclesiasticam remp.uastāte apd Etruriā Guelforū qui ecclæ essent studiosi & Gibellinoꝝ qui imperatoriæ factiōis:nomē e barbaris inditū iualuit:qd adeo exercuit odio etiā excelcēte:ut quem apud hospitē Bergomensem calabri appuli'q; uiatores alliū scidissent gladio:qd hospitis iditio in nucleos natura distinctos scindi oportebat tanq̄ diuersaꝝ partiū affectatores occisi sint

DE INTEMPERANTIA

Phryne scortum uenerem auream Delphis obtulit:Eam Diogenes cynicus ita inscripsit:Ex græcorum intemperantia:Cymon intemperantia uinositate'q; a Plutarcho taxatur.

Cælius testis in meretricem quæ filium intemperantem expilauerat:quom dixisset a me pecunia ꝑfecta est. Vrbane Antonius illo abeūte Terētii uersum īterposuit:Sentin senē cē tactū.xxx.minis

Chrysippi discipulus medicus nō ignobilis Antigonū regē amicū quēdā eius notæ intemperātiæ mediocriter morbo implicitum negauit posse sanari:quom'q; alter medicus Epirotes Philippus se sanaturum polliceretur:respondit illum ad mor

bum ægri respicere:se ad animum:Ex Celso lib.iii.

Clisthenes Sicyonius Tyrannus quem nubilem filiam haberet:per preconem edici iubet in olympiis,qui se dignũ esse Clisthenis generum putasset: ad sexagesimum diem ad Sicyonem ueniret:quo quem multi proci couenissent ex omnibus uidebat magis idoneus Hippoclides Atheniensis Tisandri filius:sed quem supra mensam Laconicos Atticos'q; modos ad tibias saltasset:ac mox capite su super mensam cõstituto cruribus ueluti brachiis modulatus esset:stomachatus clisthenes:Tisandri inquit fili desaltasti matrimonium.

Menedemus Asclepiadis filiũ intẽperatũ nec domũ admittebat: nec obuiã factũ (resalutabat.

DE INCONSTANTIA

Domitianus imperator equitẽ R o.ob reductã in matrimoniũ uxorem cui dimissæ adulterii crimen intenderat,eralit iudicium albo Mecœnas sæpissime fecerat cũuxore diuortiũ sæpissime reconciliatus erat:Quare Seneca cauil'lo in illum usus, incõstantiã taxans in moralibus :Hunc ait esse qui millies uxorem duxit quom unã habuerit. Tãto tu nr̃ mecœnas illo melior quanto cõstantior es

Isauricus inconstantia famosus erat:in eum ita iocatus Cicero miror quid sit ait quod pater tuus homo constantissimus te nobis uarium reliquit.

Claudius quem preter cæteras cõiuges quas repudiauerat Petinam repudiasset ac ꝑ contione aliquando ꝓnunciasset,quatinus sibi matrimonia male cederent permansurum se in cælibatu:ac nisi ꝑmansisset se nõ recusaturũ confodi manibus ipsoꝝ:ne dictare quidem ualuit:quin de cõditiõnibus cõtinuo tractaret:ẽt de Petina quàm olim exegerat.ætholi ingenio mobili infidóq; sunt ait Ar.li.i.

Inconstantem uarium'q;:non esse altera dum taxat manu apprehendendum prouerbio iactatum est Ex Platone.

DE LINGVE RATIONE

Linguam compescendam: tum multa tum illud Pollionis edocet Pollio enim quem in eũ Augustus Fescenninos scripsisset At ego inquit taceo nõ enim facile est in eũ scribere:qui potest ꝓscribere. Ibycus q̃dam quem i latrones incidisset iã occidẽdus supuolãtes forte grues obtestatus est. Deinde sedẽtes iidem latrones in foro quom grues supuolantes aspexissent: p iocũ I aurẽ iter se isusurrã tes 'ει βυκου 'εκδικοι πα'ρειση. ibyci ultorẽs adsũt dixere.hic sermo suspicionẽ astã tibus ingessit.præsertim desyderato iampridem ibyco quamobrẽ capti: tortis & confessi scelus:pœnas pependere.

M.Cato in oratione quę incipit Cęlius tribunus:Nunq̃ inq̃t tacet:quẽ morbus tenet loquendi:tanq̃ ueternosum bibendi:atq; dormiendi:Hesiodus optimus est homini lingue thesaurus:& ingens gratia:quæ parcis mensurat singula uerbis

Effrenati oris & immoderatæ demētiæ finis est infœlicitas ait Euripedes: In Anacharsis imaginibus solitum est scribi lingua: uentre: pudendis abstinēdum esse.
S olon euidā dicēti illū ideo nō loqui qa stanus eēt: Nullus inqt stultus tacēr pōtr
X enocrates philosophus quom maledico sermoni quorūdam summo silentio interesset uno ex iis quærente cur solus linguam suam cohiberet: quia dixisse me inquit aliquando pœnituit: Tacuisse nunquam:
A nacharsis rogatus quid esset hominibus bonum ac malum, linguam inquit.
Z eno loquaciori adolescenti aures inquit tuæ in linguam confluxere. Idem dicebat melius esse pedibus quàm lingua labi.
I dem adulescentulo inepta plurima loquenti Icirco inqt aures habemus duas & os unum: ut plura audiamus loquamur pauca.
T yberius impator scurrā q ptereunte funere clare mortuo mādarat: ut nunciaret Augusto nōdum reddi legata: quę plebeis reliqsset (Tyberii taxās auaritiā) tractum ad se recipere debitū: duci qꝫ ad suppliciū impauit & patri suo uerū referre
C arillus rex interrogatus cur tam paucas leges lycurgus tulisset: respondit: Eos q paucis uerbis utantur haud quaquā multis legibus indigere. Pluta. in Apos In lycurgo uero charilaum uocat Sic puto factū de Perillo & Perilao
A gis Archidami filius Abderitanorum legato qui multa loquutus rogaret quid nam ciuibus suis renunciaturus esset. Te inquit mihi tacenti tantisper auditum fuisse quantisper dicendo consumpsisti.
A ristoteles a loquace uerbis penè obtusus quom esset, ille qꝫ dixisset Num te satis obtudi? Hercule inquit non tibi animum intendi.
A ristippus conuiciis a quopiā actus abibat insectatore uero insequente dicente qꝫ cur fugis? quoniam inqt maledicendi tu potestatē habes. Ego uero nō audiēdi.
D ionysius quom Platoni scripsisset: orans ne inse maledicta interqueret: respondit non sibi tantum ocii superesse: ut Dionysii meminisset.
N otandum obiter ex sacris linguas exectas dari solitas pręconibus esse authore Callistrato ex interprete Homeri.
M etellum pontificem linguę adeo inexplanatę fuisse accepimus. ut multis mensibus tortus credatur quom meditatur in dedicanda æde: opiferæ dicere.

DE LOQVACITATE

Rchelaus loqci tonsori dicēti quomō te tōdeo rex: urbāe silēs inqt
Aristippus philosophus procaci licentioso qꝫ homini utinam inquit tu tuę linguę sicut ego aurium mearum dominus sum.
P acuuius Amphio quem dixisset quadrupes tardigrada: agrestis, humilis: aspera: capite breui: ceruice anguina: aspectu truci: eui sferata: inanima: cum animali sole: Tum attici non intelligimus aiunt nisi aperte dixeris: At ille uno uerbo testudo ait.
E paminundas Thebanus spartiatis q multis magnis qꝫ in rebus thebanos accu

lauerat:per iocum Hi tempe uos inquit a breuiloquio desistere coegerunt.
A gesilaus Lacedæmonius laudante quodã oratorẽ quod parua amplificaret:Ego uero inqt ne sutorẽ qdem puto bonũ qui magnos exiguo pedi calceos iducit.
A naxandridas dicẽti cuidam oportuna ep ..oris:sed pluribus quàm par erat:o hospes inquit non oportune uteris oportuno.
A chilles apud Hom.quem Aeneam post multa uerba admonuisset:ne prouocet ad pugnandum nisi malo uelit affici:respondit Aeneas uolubilis est hominum lingua:qualia dixeris talia audies.
B izenus neptunni filius mira in omnes loquendi licentia: unde immodesto Bizeni temeritas prouerbio dicitur:Item Ranæ :turtures:Hirundines: Lusciniæ Cicadę:æs Dodoneum prouerbialiter dicuntur.
T hersites nebulo apd Home.I liá.quem multa i agamẽnonẽ cõuicia ītulisset sua dcīt ꝙ grẹcis ut I grẹciã reuerterent:ab ulyxe illius loqcitas uerberib9 depssa ẽ
C eres Proserpinã raptã quom esse apd īferos accepisset: a ioue ipetrauit ut filiã abduceret modo qppiã apd īferos illa nc gustauerit: seqnte igr matrẽ filia :alcalaphus lingua procax a t pserpinã tria mali punici grana degustasse:retenta igr pserpina ẽ.C ẹterũ Ascalaphus ob linguæ pteruiã a cerere i bubonẽ cõuersus ẽ
G natena meretrix att.ca amatorem oppido quàm loquacem : qui ex hellesponto illius gratia uenerat:urbanissime taxauit:An non inquit ex hellesponto dicis te profectum?Eo annuente:Et quo inquit modo urbem illic primariam ignorare uideris?Dicẽte autem illo quàm?Sigeum inqt σιγὴ enim silentiũ significat
L ucianus in musca ait muscã fuisse uenustissimã olim mulierẽ sed loquacẽ quæ Endimionẽ ut luna adamauit: quẽ quom assidue exagitaret somnoꝙ excitaret loquẽs cantãsꝙ friuola:& circa illũ lasciuiens a luna irata in animal conuersã ẽ

DE LITIBVS

Itis dubium esse euẽtum ostendit alcibiades. Is enim quom e Sicilia citaretur ab atheniensibus:ut criminibus responderet:sese abdidit:negans litigandũ esse si liceret effugere : subiicientibus aliis non igitur confidis patriæ dete iudicaturẹ ?'mmo inquit ne matri quidem: metuerẽ enim: ne forte imprudẽs albi calculi loco nigrũ immitteret:unde natũ puerbiũ quom licet fugere ne quẹras litẽ.
C aius Caligula certum statumꝙ exigi iussit:pro litibus atꝙ iudiciis ubicunꝙ cõceptis quadragesimam summæ de qua litigaretur:
L itigator famosus litiumꝙ nimium appetens Hyperbolus:infamis Ptolemæis anus quẹdã p cẽ suæ uitæ ipã litibus obnoxia. apud ro. Caia Afrania quæ oĩa fora circuiret: quo noĩe oẽs hmõi mulieres notant: Itẽ Calphurnia & Amesia.
E cheneis piscis infamis est litium mora. Rursus qui aliquantulũ secum habet ex extrema fistula ītestini Hyenẹ petitionũ successus:liuiũꝙ cuẽtus foelices fore p T aprobanæ in insula neꝙ fora sunt: neꝙ lites. (mittit Pli.

Chilonis Lacedęmonii tria pcepta aureis literis Delphis cōsecratā sunt:quæ sunt hęc.Nosse se quęq̃:Nihil nimiū cupere:comitē q̃ ęris alieni atq̃ litis eē miseriā ExPl.yii.Cęterū Laertius i chilōe ait chilonē dixisse spōlioni nō deesse iacturā:

Cōdemnandi nota apd ro.erat C.Absoluēdi A.amplia̅di uero.N.L.i.nō liquet.

Hastam abiicere & harenæ cedere dicitur pro eo quod est cædere liti.

Lites adiuuare putat anguis gestatus tāta plualiōc ut eques romanus i lite quoq̃ in sinu haberet:euocatus a diuo Claudio principe hāc ob cām fuit intereptus.

DE LIBRALITATE

Lexāder Ma.iterrogatus ubi nā thesaurū hēret:rn̄dit apd amicos M.Antonii filius quem Phi'ote magna pocula obtulisset:atq̃ is putaret tanta pocula nō posse puerum iussu patris p̄stare tatq̃ ob id dantem ministrum repelleret: dixisse aūt o inepte Philota qd ambigis?an nescis eū qui dat filiū esse Antonii? sed age si placet p his pecuniā accipe:ne forte ex iis pater quoq̃ desyderet.

Titus Vespasianus recordatus quod toto die nihil cuiquam præstitisset:memorabilem illam uocem edidit:Amici diem perdidi.

Alcmeon quom a Crœso lydiæ rege tāto auro donaretꝰ q̃tū in corpore fere semel onustus posset:pgrandē tunicā idutus:cothurnis folliculatibus calceatus:primū hos refersit:mox uestis sinus ipleuit:qn ēt ramētis aureis capillos iplicās ore q̃q̃ repleto exit'e the'auro onustus:Crœ.uero cachinis diffluēs ea eī̄a alcmeōi dat

Ex noue Carthaginis captiuitate uenusta puella lucei Celtiberorū principis adulescentis uxor capta Scipioni q̄ adducta est:quàm quom intactā restituisset:gratię q̃ essent ab eo socero q̃ eius scipioni actę:eū ut cepiat aurū qd redimēdę gr̄a puellę cōparauerant:summis erant precibus Scipio accepturum se pollicitās:poni aurū āte pedes iussit:uocatoq̃ ad se luccio sup dote quàm ingt accepturus a socero es:hęc tibi a me dotalia dona accedēt:aurū q̃ tollere ac sibi haber̃ iussit

Idem Scipio adulescentē Masinissæ regis nepotē quom cœpisset Hasdrubalē,benigne comiter q̃ exceptū ad Masinissam remisit cū donis magnificētis. ut ostēderet impatorem non minus liberalitate & domesticis uirtutibus:quā in bellicis artibus ornatū eē oportere.Artoxerxes dicebat magis regiū eē dare q̄ accipe

Dromichetes Getarum rex lysimachum aduersus se belligerantem uiuum captū hospitalitate:amicitia:comitate q̃ exceptum liberauit.

Perillus alexandri magni amicus quom filiabus ab illo dotem petiisset:quinquaginta ta'enta accipere alexāder iussit.Sed quom ille dixisset decem satis esse:tibi quidem inquit accipere sed mihi nequaquam satis est dare:

Idem alexander quom.ce.æris alieni talenta sibi cōr flasset:nō ante nauē cōscendit:quàm rebus amicorū pensitatis:huic quidem agrū:illi uillam:alteri deinde prouentum:alteri portoria elargitus ētabsumptis & feredistributis regiis opibus qd tibi superest perdiccas ingt?cui alexāder spes ait.cōsueuerat tū alexāder rogatus dare:Tanto munificētior tu diue Pompei qui non rogatus tribuis.

Aristippus iratus Aeschini non multo post inquit i grām redibimus:an expectamus donec qsq̄ de nobis scurra loquat ad calce? Pittac⁹ Alcęū poetā sibi infestiss. assequutus tyrānidē non læsit:sed tantum qd in eo opprimēdo posset:edocuit.
Scipio Africanus inimicitias cum Tyb. Graccho in Iouis epulo authore senatu deposuit filiam'q̄ suam Corneliam protinus illi despondit.
Antisthenes dicebat:sola optanda dari hostibus à diis bona pter fortitudinem.
M. Cæliusq̄ Pōpeiū quē publica quæstione pstrauerat infestatū à Cornelia Graechorū mr̄e:quæ prædia fidei cōmissa reddere denegabat:Absentem protexit.
Mugiles & lupi mutuo odio flagrant:Conger & Murena caudam inter se rodentes:Polypum in tantum locusta pauet:ut si iuxta uidet:omnino moriatur:locustam conger:Rursus Polypi congrum lacerant.

DE IMPVDENTIA:

Cumanus Romanorum in Iudęa pręfectus quem in Hierosolymis pascatos esset festum:timens ne ob immensam multitudinem: quæ solet hierosolymas eo die accedere:aliqd tumultus excitaretur. cohortem militum ad sedandos si qui orirentur destinauit:Sed unus è militibus insolens denudans genitalia populo demonstrabat: unde orta seditione plurimi è iudęis occiduntur.
Minutius quem Fabium tanquam cūctatorem in senatu insimulasset qđ præ timore pugnā detractaret:partitus'q̄ esset cū Fabio copias:eo'q̄ inuito prælium cū Annibale inisset:conturbata'q̄ esset illius acies. Ita est inquit Fabius. Nō celerius quàm timui depræhendit fortuna temeritatem.
Curius Manius quom importune Campatium interrogasset de theatro exeuntem:an spectasset:urbane Campatius ac seuere in orchestra inquit pila lusi.
Adolescens quidam quem uenisset ad Apollonium in carcerem à Domitiano cōiectum:atq̄ sępe dixisset se dolere comas Apollonio ab imperatore tonsas.atq̄ nihil magis facere ipsis comis uideretur:Vrbane Apollonius maximum donū ò adolescens consecutus es:quod unus ex achiuis non fuisti: qui ad troiam expugnandam accessere:grauiter enim tulisses Achillem in rogo Patrocli comas tondentem:nam si meas canas sordidas'q̄ misereris:quo pacto illas flauas ornatas'q̄ tondi ferre potuisses?
Augustus quom ei galli torquem aureum centum pondo dedissent:& Dolabella per iocum:(temptans tamen ioci euētum)dixisset imperator torque me dona. urbanissime Augustus:malo te inquit Ciuica donare:ad ornamenta militaria alludens:inter quæ erant torques & ciuica.
Herophilus ueterinarius ad tantum fœlicitatis euectus erat.ut non magis in suis hortis Cæsar receptus:quàm ipse salutaretur:relegatus est extra Italiam decreto. Interfecto uero Cæsare urbem rediens:consilium'q̄ interficiēdi senatus ano

quom cœpisset à patribus in carcerem intrusus esset ibi'q; necatus?

Tyberius imperator uenerat aliquãdo in senatum: unus ex adulatoribus surgẽs ait oportet quom liberi simus etiam libere loqui: facto itaq; silentio: audi inqt Cæsar in quo te omnes accusamus: nullus tñ aperte audet ꝓfiteri: Curã tui ipsius habes nullam: semper in labore cogitatiõe'q; nostri causa uersaris: nulla'q; ad corporis tui quietem tempora adhibes. Tum Cassium Seuerum oratorem dixisse ferunt: Audacia hæc hominem hunc est perditura.

Demarathus improbo quodam intempestiuis cum interrogationibus cauillante ac idẽ sępius iã rogãte qs optius esset spartiatarũ? q tibi inqt dissimillimus est.

Archidamidas cuidam intempestiue roganti quot sunt spartiatę? Tot inquit ò hospes qui malos sufficiant arcere.

Neuius patrem quendam qui condemnatus fuerat plorantem induxit. cui quom filius quid ploras pater? dixisset: importunam filii interrogationem retundens: mirum ait ni cantem.

Cato quom percussus esset ab eo qui arcam ferebat atq; ille dixisset Caue: Festiue Cato rogauit nunquid aliud ferret præter arcam.

Zeno adolescentem instantius quàm per ætatem conueniret quiddam inquirentem: admoto speculo iussit inspicere. Rogauit deinde nũ sibi uideretur ei faceid congruere tales questiones?

L. Philippus quom in sertorium in Hispaniam Pompeium ꝓconsulem mitti orasset: admiratus'q; quispiam e patribus interrogaret Philippum an dignum existimaret Pompeium proconsulem in Hispaniam mitti: Nõ proconsulem inqt, sed pro consulibus: ueluti quod uterq; consul nullus esset.

Campani post acceptam cladem cannensem Romam legatos miserunt: postulãtes ut alter consul Campanus fieret: si rem Ro. adiuuari uellent. Indignati Romani summoueri à Curia iusserunt: miserunt'q; lictorem qui ex urbe educeret eos atq; eo die manere extra fines Romanos iuberet.

L. Fuluius argentarius bello punico secundo cum corona rosacea interdiu e pergula sua in forum prospexisse dictus: ex authoritate senatus in carcerem adductus: non ante finem belli emissus est.

Sextus Annalis testis quom reũ læsisset: & instaret idẽtidem accusator Ciceroni Dic M. Tulli inqt potes de sexto annali? Dissimulauit rem ĩtellexisse: atq; urbane uersus de lib. Ennii Annali sexto cœpit dicere: q potes ĩgẽteis cãs euoluere

Hadrianus seruũ ĩter duos senatores ambulãtem cędi colapho iussit ut (belli dictũ est: Vnde. P. Syrus cui plus licet quàm par est: plus uult quàm licet: ait.

Chii quom in peregrinatione in Ephorũ curia euomissent: in'q; illorũ sellis cacassent. primo cœperũt Ephori rẽ diligẽtissime ꝑscrutari q fecissent. sed ut acceperũt chios fecisse: edixerunt se Chiis ꝑmittere petulantibus esse.

Athenienses quom uictori urbẽ traderent: petierũt ut Samos illis relinqueretur: responsum est illis à uictore: quom uestri fueritis: tum alios habere postulate.

Carinus apud Terentium quom Philomenam Pamphilo destinatam uxorem adamaret: decreuerat Pamphilum adire atq; rogare ne duceret quom super ea re Byrriam seruum cōsuluisset dixisset'q; Adeon ad eum? sapienter Byrria impudentiam heri subtraxans. Quid ni ait? Si nihil impetres: ut arbitretur para tum sibi mœchum si illam duxerit.

Xenophon li.i. ingratitudinem uero ait potissimum impudentia sequitur quę ad omnem turpitudinem maxima est dux.

Megabizus: quom corā Apelle de lineis umbris'q; cœpisset nugari uides īqt Apelles pueros hos minium terentes: dum taceres animum intēderant purpurā'q; mirabantur: nunc autem quom de his sermonem habere rebus incipis quas nunquam didicisti obganniunt.

Lysimachus qui loca ad Thraciā uergentia obtinuerat eousq; īsolētię euectus est ut diceret nunc Byzantii ad me ueniunt quom lancea cęlum attigi: ibi pręsens Pasiades Byzātius maturemus inqt: ne lāceę iste mucrone medīū cęlū pforet.

DE IMPROBIS ET SCELESTIS:

Aphricanus censor quom Asellum damnasset ærarium'q; fecisset lustrum'q; condidisset: eo'q; anno urbs pestilentia laborasset: ac Mumius Aphricani collega Asellum ex ærario liberasset: obiicię ti asello lustrum illud infœlix ciuitati. Noli inquit Africanus mirari. Is.n. qui te ex ærariis exemit lustrum condidit.

Miloni quom ab accusatore obiiceretur in argumentum Clodio factarum insidiarum: quod Bouillas ante horam nonam diuertisset ut expectaret dum Clodius à uilla sua exiret: idētidem'q; accusator interrogaret quo tpe Clodius occisus esset. Festiue Milo ad Clodii scelera alludens: sero inquit.

Aristogiton damnatus ab atheniensibus. in carcerem'q; coniectus oratum mittit Photionem ut ad se ueniat cum eo collocuturus: quod quom Photion faceret multi'q; ab itinere incœpto'q; deflectere temptarent. sinite inquit: Nam ubi iucundius quàm in carcere Aristogitonem uiderim?

Idem Photion pacem paciscendam inter Athenienses Philippum'q; persuadebat. quem Sycophanta quidam. tu ne ait ò Photion homo es: qui populum Atheniensem audes consulto iam captis armis in hostem ruentem retrahere? Audeo inquit ille: atq; id quidem & uolens & prudens facio: tam etsi plane intelligo in bello me tibi: In pace te mihi imperatorem.

Commodus profectus cum patre ad Germanicū bellum adhibitos custodes uitę suæ: honestiores ferre non potuit: pessimos quosq; detinuit: & summotos usq; ad ægritudinem desyderauit.

Bias nauigans cum improbis: quom tempestate nauis quateretur: illi'q; deos inuocarent: Facete inquit: silete ne uos hac illi nauigare sentiant.

I dem Bias percontanti cuidam identidem quid esset pietas:nihil respondit: Silentii causam illo sciscitante:quia inquit de rebus nihil ad te prinētibus quęris.

N ereis sola quom ex Pyrrhi genere superesset atq; etiã laodomia soror eius:Laodomia multitudinem in se ruentem fugiens:in aram Dianæ se recepit: ibi cõfossa à multitudinis concursu est:sed homicida Milo in furorem uersus nunc ferro nunc saxo ad summam dentibus laceratis uisceribus.xii.die interiit.

I mprobitatis famosus Phrynondas quidam:& Crobylus lęno:Et Nerii:q morum adeo fuerunt improbum ut in prouerbium uitii cesserint.

P hilippus Alexandri pater quom duorum sceleratorum iudex esset: Alterum è Macedonia fugere:Alterum persequi iussit:

N ero quom omnia cædibus parricidiis ignibus'q; uastasset: omnes'q; milites ab illo desciscerent:ab omnibus relictus:nocte media ad domos amicorum accurrens:quem à nemine reciperetur:reuersus in cubiculum reperit neminem: direptis igitur stragulis:accepta'q; ueneni pyxide quod à locusta acceperat: quem percussorem nullum inueniret.Ergò ego inquit:nec amicũ habui:nec inimicũ

B assianus quem fratrem occidisset Antonio Caracalę mandauit ut in senatu p se apud'q; populum facinus dilueret: Antonius uero respondisse dicitur. Non tam facile parricidium excusari posse quàm fieri.

N ero post occisam matrem ceu Orestes furiis agitabatur.

C elmus quom matri uim intulisset:atq; ob id Delphos se contulisset:exclusus illinc in Idam reuertitur:ac præ mœstitia in ferrum mutatur. Menephron etiam cum matre concubuit.

L emnii quom Atheniensium uxores diem festum Dianę apud Bauronem celebrantes comparata classe rapuissent:pro'q; concubinis haberent:mulierum filii opem sibi aduersus alios lemnios pueros ferebãt:ueriti autẽ lemnios ne adulti quid mali patrarent:filios:post deinde matres occidunt:sed dis ulciscentibus neq; tellus fructum reddebat:neq; pecua mulieres'q; cõcipiebant: famẽq; pariter & filiorũ orbitate uexabantur:unde ex hoc scelere: & ex alio quod Lemniæ mulieres fecerãt necatis uiris cũ thoante:oĩa teterrima facinora lẽnia dicta sunt

L .Cornelius Eptacordus à Cornelio Balbo sæpe accusatus exagitatus'q; illũ reliquit hæredem:nulla patronorum defensorum'q; mentione facta.

A treus thyestes'q; frẽs alternis ãnis Mycenarũ regnum possidebant: sed quom Thyestes sciret penes eum fore qui aureum uellus possideret quod erat apud Atreum:corrumpens Europam fratriam regnum ad se transferre conatus est: sed regno ab atreo pulsus est. Per reconciliationem postea reuocato filios edendos apposuit :thyestes uero ex oraculo cum Pelopea filia concumbens filium suscepit ægysthum:qui atreum patruum agamemnonem'q; patruelem sustulit.Horatius lib.i.carminum sæuam pelopis domum uocat.

C arinus imperator omnium fuit contaminatissimus:adulter frequens corruptor iuuentutis:ipse quoq; male usus genio sexus sui.

Cyriades primus è tyrannis Romanis unus patrem Cyriadem occidit: sed ipse per insidias suorum occiditur. ut dictum est in capite de filiis.

Quisquis uero malus placere Dis putat: hoc ipso primum sceleratus ē: nam aut stultos, aut iniquos deos existimat: ait Dion de regno. Lerii morum adeo improborum fuerunt: ut in prouerbium uitii cesserint.

DE IDOLIS:

Idolorum irrisor fuit Agesilaus. nam quom oraculum à Ioue in olympia accepisset: iubentibus ephoris: ut Pythium consuleret: Delphos profectus Apollinem irridens interrogauit: an quæ patri eadem ipsi quoq; uiderentur. Cicero ait lib. i. de natu. deo. quid enim pedibus opus est sine ingressu? quid manibus si nihil comprehendatur? Dionysius tyrannus notissimus irrisor in æsculapii barba aurea: & in pallio Apollini aureo sublato.

Aegyptii cepas inter Deos in iureiurando ait Pli. habent. iidem apim bouem mira cum sollertia sollicitudine'q; inueniunt: qui toto corpore niger est: in fronte habens candorem figuræ quadratę: in tergo aquilam: in palato cantarum: duplices in cauda pilos: hunc aliquando quom sacerdotes adduxissent: Cambyses ueluti uecordior educto mucrone quom uellet ferire uentrem: femur percussit: cachinnans'q; ad sacerdotes inquit ò capita nequam huiusmodi dii uestri sunt sanguine carne'q; imbuti?

Iidem ægyptii inuocant Ibes suas contra serpentium aduentum.

Thraces Zamolxim dęmonem colunt: ei'q; mittunt delectum quendam nuncium: qui ferunt: datur negocium: ut tria iacula teneant. atq; ab aliis comprehensus nuncius in sublime iactetur: qui in iacula decidat. Is si statim extinguitur ꝓpitium sibi deum arbitrantur: sin minus alium sufficiunt.

Cyrenaici Achorem muscarum deum inuocant: afferente pestilentiam illarū multitudine: quæ protinus intereunt quom litatum est illi deo. Ex Pli. sed de iis in capite de religione aliquid dicetur.

Inuisibilium potestatum quæ dęmones appellantur præstare rationem', maius est opus quam ferre ualeat hominis ingenium ait Plato in timeo. Empedocles ait binos datos unicuiq; genios: Menander unum.

Græci Romani'q; ueteres multos deorum uocabulo nuncuparūt. Inter quos Pilunnum Pitunnum'q; fratres coluerunt: ille enim pinsendi usum adinuenit: & ideo à pistoribus colebatur: & ab eo pilum dictum: hic stercorationem inuenit & sterquilinus dictus est.

Illud nō est illepidum atq; infacetum Tarquinius superbus qui ultimus è Romanorum regibus fuit: quom Ioui ex oraculo templum condere uellet in Tarpeio: cæteris diis abeuntibus solus terminus noluit abscedere.

DE IRA ET IRACVNDIA.

Ato senior irascētem à furioso: tpe solū distare dicebat: qd̄ mutuatus Hor. in epist. ait. Ira furor breuis est. Achilles Homericus lib. xvii. Iliad. ait: ira sapientissimorum pectora deturbari. Cicero pro Marcello ait. Iracundiam esse consilio inimicam. (cecidissem: Charillus heloto secū audacius se gerēti. Nisi inqt iratus essem te Architas Tarētinus quem è Metaponto in patriam reuersus rura comperisset uillici negligentia situ oblita: Male meritum inquit sumerem à te supplicium: nisi tibi iratus essem. Id etiam dixisse Socratem ait Seneca.

Plato seruo qui deliquerat age dis gratias: nam ni tibi inquit iratus essem te concidissem: Cicer. iii. Tus. Nunq̄. n. sapiens irascitur ait.

Xenocrates quem ad Platonem uisendi gratia uenisset: rogatus ab eo est: ut poenas de seruo sumat: ait. n. Hunc plagis affige. Id. n. ego ne faciam impedimēto ira est: Laer. Seneca lib. iii. de ira. Speusippo ait dixisse ut cæderet: qui etiam in preuer. Homo extra corpus suum est quem irascitur ait.

L. Gellius quem de filii stupro cū nouerca cōmisso & de parricidio cogitato penè cōpertum haberet: illum uocauit in iudicium: ne ira poenę modum excederet: sed iuuenis tanquam innocens absolutus est.

Cælium oratorem iracundissimum fuisse constat: cum quo ut aiunt cœnabat in cubiculo lectę patientię cliens: sed difficile erat illi in crapulam coniecto rixam eius cum quo edebat effugere: optimum igitur iudicauit quicquid dixisset seq. Non tulit Cælius assentientem. sed iracunde exclamauit: dic aliquid contra ut duo simus Heraclitus dicebat durum esse contra iram pugnare.

Pyrrho adeo iræ obnoxius fuit. ut aliquando instigatus sumpto ueru cum carnibus coquum in forum usq; insequeretur: Et in Elide discipulorum quęstionibus fatigatum abiecto pallio Alpheum tranasse fluuium.

Philagrus Cilix Lolliani auditor sophista adeo iracundus: ut dormiēti discipulo pugnum in malam impegerit: adeo q; intractabilis ut quom rogaretur cur filios non placeret suscipere: q̄m inquit nec mihi placeo ipsi.

Claudius ipater in ira turpissimus: spumāte rictu: fuit: n. famosus & ira & iracundia atq; utrāq; excusauit edicto: pollicitus alterā qdē breuē atq; innoxiā Alterā nō iniustā fore. Oui. Ora tument ira, nigrescunt sanguine uenę. Lumina Gorgoneo sęuius igne micant. In Socrate signū irę erat uocē submittere: loq peius

Achilles Agamēnoni uulnerato ait Hectori & Troianis hāc nr̄a; simultatē putilē fuisse: sed iā irā i pectoribus recōdimus. Ego. n. eā nūc depono. Nō. n. me decet ira semp iplacabili excādescere: Oui. Cādida pax hoīes: trux decet ira feras: Arist. uero ait. Irā necessariā eē nec qcq̄ sine illa expugnari posse: nisi illa aīum

In fermēto iacere prouerbii loco dicitur pro eo q̄d (ipleat & spm̄ accēdat. est in ira esse. Plautus in mercatore: In fermento inquit iacet uxor.

FACETIARVM ET EXEMPLORVM DE INDVCIIS:

Leomenes Anaxâdridę filius quom septem dierũ inducias cũ hoste pactus eẽt:captata opportunitate tertia nocte dormiẽtes iuadit multos íterficit:alios í seruitutẽ redigit:Obiurgatus uero qđ fœderis fidẽ nõ seruasset:ad iusiurãdum ait noctes additas nõ fuisse: sed is tandem furiosus factus à talis se usq; ad uitalia mẽbra laniauit:ridens q; ac lætabundus animam exhalauit.

Thraces quom inducias cum Bœotiis pepegissent:noctu illorum agros populati sunt:querentibus Bœotiis quod inducias uiolassent:thraces non uiolasse dixerunt:quoniam dierum non noctium pactę essent inducię: unde natum prouerbium thracium commentum.

Barcęi cum Persis fœdus ferierunt super occultã fossam ut quoad humus ea ita haberet tandiu fœdus in ea regiõe ratum foret: Barcęis quod æquum foret se pensuros Regi ꝓmittẽtibus:& Persis nihil noui aduersus Barcęos esse molituros. Facta igitur copia est Persis barceam introeundi:sed Persæ rescisso ponte occulto qui supra fossam erat:in urbẽ clam prorumpunt.ac populantur: rescinderunt aũt pontem ut fœdus iuxta formulam solueretur.

In fœderibus paciscũdis porcus saxo apud Ro.feriebatur:unde ferire fœdus dr̃ Verg.& cæsa iungebant fœdera porca.apud Hom.li.iii.Iliad. agnũ agnam q; illum albũ hãc atrã adhibebãt:e quibus mas Marti:fœmina uero telluri imolabat.suspicor Vergilium sequutũ Homerum in sexu & poteã ut ille agnã statuisse:quom porcus de more cęderet.Notãdũ obiter apud Hom.manũ fuisse si scio p̃re Paris pactus eẽt Ordo uero fœderis inter Priamũ Agamẽnonẽ q; fuit in hãc formã.aquæ primũ regnũ manibus infusę:deinde uinũ pateręs:Agamẽnon correpto cultello q erat in ensis uagina è uertice utriusq; agni pilos dissecuit:qbus inter maximos quosq; gręcorũ troianorũ q; distributis:tollẽs ad cælũ manus ita orsus est.Iuppiter p̃r q huic loco ob mõtem idęũ præsides:cuius principatus prę cęteris plus dignatiõis ac iuris hẽt.& tu sol q uniuersa & uides & audis:uos q; flumina:& tu terra:ac uos iferi q post mortẽ fœdifragos hoĩes supplicio afficitis:testes iuoco horũ fœderũ:oro q; ut ip a uelitis eẽ fcã: si Alexãder Menelaũ in hodierno certamine uita priuauerit:ipsius sit cũcta gaza helena uxor:nos q; ad penates n̄ros cũ classe redeamus. Sin Menelaus alexãdrũ.reddãt troiani helenã cũ ipsa Gaza simul q; honorifico præmio græci remunerent quale cõgruẽs esse iudicetur:qđ in posteros ẽt n̄ros trãsferat:qđ pręmiũ si donare nobis cæso alexãdro Priamus eius q; filii noluerint:Itẽq; eosdem deos testor in ultionem rupti fœderis perstiturũ:nec ante finẽ belli facturũ quãm aut à nobis aut ab illis fuerit debellatũ:His dictis agnũ agnam q; iugulauit: Haud dissimilis foederũ rõ apud ro. Nã quom inter albanos romanos q; pactũ eẽt ut Horatii curiati q; belli euẽtũ expirent:atq; ut cuꝰ ppl̃i ciues eo certamĩe uicissẽt

is alteri populo cum bona pace imperitaret. M. Valerius foecialis romanus regē Tullum ita rogauit: Iubes ne me rex cū patre patrato populi Albani foedus ferire? Iubente rege. Sagmina īqt te rex posco: rex ait purā tollito: Foecialis ex arce graminis herbā puram attulit: Postea regē interrogauit: Rex facis ne me tu Regium nuntium: populi'que Ro. quiritū: uasa comitésq; meos? Rex rādit quod sine fraude mea populi'q; Ro. quiritum fiat, facio: Recitatis deinde legibus: Audi inqt Iuppiter audi pater patrate pop. Albani: audi tu populus Albanus. ut illa palā prima postrema'ue ex illis tabulis cera'ue recitata sunt sine dolo malo utiq; ea hic hodie rectissime intellecta sunt: illis legibus po. ro. prior nō deficiet: si prior defecerit publico consilio: dolo malo: Tu illo die Iuppi populū Ro. sic ferito ut ego hūc porcū hodie ferā: tanto'q; magis ferito quanto magis potes polles'q; ubi id dixit porcū saxo silice percussit. Arabū sacerdos in foedere incundo medius stans inter utrūq; acuto lapide ferit uolā ambo digitos: Deinde floccū sumit ex utroq; uestimētos: inūgit eo sanguine septē lapides in medio positos: inter ungēdū inuocās Dionysiū & Vraniā. Scythę in fusō in grādem calicē fictilē uino cōmiscēt q feriūt foedus eo sanguinē cultello uel gladio e corpe expressum. Deinde in calice tingūt acinacē: sagittas: securim: iaculū. Postea multis uerbis se deuouent: post uinū epotāt & q foedus pcutiūt. & comites digniss. In Catilinæ cōiuratiōe sanguis humanus circūlatus pateris q ab uno quoq; potus est: foedus firmauit. Scythę quidā inqt solibus haustu mutui sanguinis foedus pcutiūt: nō suo tm̄ more: sed Medo quoq; usurpata disciplina: Addēdū illud in oībus foederibus aquā & ignē adhiberi solitū queadmodū quos à nr̄o cōgressu uolumus arcere aqua & igni interdicimus. patres ptrea patratos & foeciales p quos bella aut foedera cōfirmabāt nō solere uti lineis uestibus. Adhibebāt ptterea Iouis simulachrū: sed si absētię rō non pateret sceptrū adhibebant.

DE IACTANTIA ET OSTENTATIONE:

Hilippo minitante per līas lacedęmoniis dicente q se oīa q conarent phibiturū: quęsierūt illi nū mori ēt eos eēt phibiturus.

Sylla factus ptor quom indignabūdus Cęsari sua se in illū ptāte usurū esse dictaret: Ridēs Cęsar: recte inqt tuū putas eē magistratum: quem tuis habes pecuniis comparatum:

Leosthenes quom Atheniēses ad inferēdum reliquę grecię bellū assiduis stimulis cōcitaret: de se'q; multa uariaq; iactaret. Photiō ait Cupressis sunt plane similes sermones tui. Illi. n. magni sunt nec ullos fructus ferunt.

Peregrinos quidam sparte crepidatus in altero pede stans rectus: ad laconem dixit: Nequaquam puto te ò Lacon tantum temporis quantum ego in pede pet stare posse: Vrbane excipiens Lacon. Minime inquit: sed ex anseribus nullus est qui non:

Val. Martialis in Fabullam iactuosam:

Bella es: nouimus: & puella: uerum est, Et diues: quis. n. potest negare?
Sed dum te nimium Fabulla laudas: Nec diues: neque bella: nec puella es.

Cynare regis Assyriorum filiae quom se iactassent esse Iunone uenustiores I gradus sunt conuersae. Antigone Laomedontis regis filia ob eandem iactantiam in ciconiam ab illa fuit commutata.

Marsias tibias inflandi peritus quom ad certamen Apolline prouocasset: uictus pelle nudatus est: sed tantus sanguis e corpe eius manauit: ut in fluuium sit conuersus.

Arachne puella lydia lanificii peritissima Pallade ad certamen lanificii prouocauit: ab ea que uicta in araneam conuersa est. Pieri filiae quom uictae a Calliope musis iudicibus, coepissent in illas conuicia iniicere: in picas conuersae sunt.

Martialis in Zoilum qui aegritudinem simulabat ut stragulam ostentaret.

Zoilus aegrotat, faciunt haec stragula febrem: Si fuerit sanus: coccina qd facient?
Quid torus a nilo? qd sindoe tinctus olenti? Ostendit stultas qd nisi morbus opes?
Quid tibi cum medicis? dimitte machaonas omnes: Vis fieri sanus? stragula sume (mea.

Aristoteles admonebat de seipsis loqui homines in utranque partem: quoniam laudare se uani: uituperare stulti est.

Laudabatur puer apud Diogenem Cynicum qd ingenio excelleret: optimis que esset moribus: quid ergo inquit me indiget?

Martialis in Gelliam iactantem nobilitatem.

Cum proauos, atauos que refers: & noia magna: Cum tibi nr eques sordida conditio e:
Dum te posse negas nisi lato Gellia clauo. Nubere: nupsisti Gellia cistiphoro.

Augustus quom per Drusum contra cheruscos: sueuos que ac sicambros bellum gereret: atque illi sibi fidentes cherusci equos: sueui aurum & argentum: sicambri romanos captiuos sibi eligerent: in congressu a Druso uicti sunt: quorum pecora torques que ipsos que etiam praeda diuisit ac uendidit.

Democritus Aetolorum dux quom aliqn esset cominatus flaminio se positurum castra iuxta Tyberim: a manio fugato Antiocho sese occultans capitur.

Leotychidas Aristonis filius: quom quispiam Philippus sacris orphei initiatus: sed prorsus mendicus dixisset: omnes apud seipsos initiatos post uitae finem foelices fore: Cur igitur inquit o stolide quamprimum non moreris: ut & infoelicitatem & inopiam flere desinas?

Augustus quempiam saxo in expeditione percussum: ac notabili cicatrice in fronte deformem: nimium tamen sua opera iactantem: sic leniter urbane que castigauit: At quom fugies inquit: nunquam post te respexeris.

Tigranes audito Luculli aduentu mitte barzani duci iubet ut Lucullum solum uiuum ad se deducat: sed ipse a Lucullo occiditur ut dixi in capite de fiducia.

M. Antonius in Cretico bello naueis cathenis plenas qbus hosteis uinciret duxit sed temeritatis poenas luit: nam pleras que naues hostes intercepere: captiua que corpora religata uelis fundis que pependerunt. Galathae famoli iactantia.

Q. Rhemius Palemon Vincentinus tanta fuit arrogantia ut secum natas & perituras literas diceret.

Ciceroni iactanti apud Vatinium quod humeris reip. de exilio aductus sit: Vrbane ait ille: Vnde tibi uarices?

Ex Musca elephantem facere prouerbialiter dictum est in eos qui ex re parua magna conantur efficere.

DE INFORTVNIO ET INFOELICITATE

Cassius quom apud Megarenses multos leones quos ob aedilitia munera comparauerat reliquisset: Megaraque ab hoste expugnaretur, carceres ferarum effregere: ut in hosteis leones irruerent: At illi in ciues conuersi: totex illis laniarunt: ut hostibus ipsis spectaculum miserabile fuerit.

C. Helius Cinna ex funere C. Caesaris decorando domum rediens populi manibus discerptus est pro Cornelio cinna. in quem saeuire existimabat. Caeterum hic somniauerat a Caesare in conuiuium uocari.

Agesilaus dicente quodam Persarum regem beatum esse quia p quàm iuuenis esset: At qui Priamus inquit ne id quidem aetatis agens infortunium passus est.

Lartes Tolunnius ueientum rex quom in tesserarum prospero iactu per iocum collusori dixisset: occide: Et forte legati Romanorum interuenissent: Satellites eius errore uocis impulsi interficere legatos coeperunt.

Alexander Macedo ad antipatrum literas Athenas deferendas Athliae cuidam tabellario dederat: Aderat Diogenes cynicus: atque ad uocabulum alludens (athlios enim infoelix dicitur) Athlius inquit ad athlium per athlium

Demetrius uictus ab alexandro quom undique circunstantibus malis premeretur ad postremũ ab uxore etiã filiisque deseritur: relictus igitur cũ paucis seruulis in Tyrũ religione tẽpli se defensurus accedens: naui egrediens pfecti iussu iterficit.

Iulius Mansuetus in bello quod inter Galbam Vitelliumque gestum est: filium impuberem domi reliquerat: ex hispania rapaci legioni additus, ex adulto filio a Galba inter septimanos conscripto uulneratur: quem dum filius semianimẽ reperit: agnitus agnoscensque exanguem amplexus uoce flebili precabatur placatos patris manes: ne ue se ut parricidam auersarentur.

Aeschilus poeta i loco aprico sedebat aperto capite. elusa aquila caluitio saxumque reputans, testudinem demisit: eoque ictu occubuit.

Ictus quidam lapide oblitus est literas tantum. Ex praealto tecto lapsum matris affinium & propinquorum coepit obliuio: aegrotus etiam seruorum: messala coruinus orator etiam sui nominis oblitus.

Oppidum in Hispania a cuniculis deletum: in Thessalia a talpis: & ciuitatem aliam a ranis: in Africa ab locustis: in Gyaro a muribus: Amiclas a serpentibus

regionem Aethiopię a scorpionibus & solpugis: Otrerieres a scolopēdris abactos. Abderitæ a ranis muribus'q; pulsi in macedonia recepti sunt: ut ē i cap. de

L artio Licinio prætorio uiro iura reddente in hispania Carthagine mor (Mira. denti tuber deprensus in eo denarius primos denteis inflexit.

I epte contra Ammonitas bellum gerens uouit pro uictoria sacrificaturum quicquid domi prius occurrisset: uictor itaq; a bello rediens filiæ unigenitę prius occurrit, quam immolauit. Vide in cap. de religione.

A ntiochus uictus a fratre Seleuco ad Artamenē Cappadocię regē socerum'q; suū confugit: a quo quom interiectis diebus insidias sibi apparari animaduertisset: fugiens ad Ptolemęum hostem uenit: cuius fidem tutiorem quam fratris existimabat. sed Ptolemęus eum arctissima custodia asseruari iussit. Is tamen adiutus cuiusdā meretricis ope deceptis custodibus labit sed fugiēs a latronibus occidit

P sammenitus rex Aegyptiorum a Cambyse apud Memphim captus: uisa filia captiua cum seruili cultu ab aquam excipiendam missa: humi uultum demisit: uiso'q; etiam filio ad mortem destinato at'q; ad supplicium eunte idem fecit: uiso autem amico natu grandiore spoliato bonis mendicare: in ingentem fletū effusus: amicum cōpellans caput caedebat Ea res Cambysi delata est: misit ergo qui rogaret quamobrē neq; in filia neq; in filio ita affectus in amico autē fleuisset: respōdit Domestica mala fuisse maiora quam ut posset deflere. Eumęus Homericus ī odys. Dimidiū inqt īgenii ablatū ē: illi q ī miserā unq̄ serui fortunā uenerit

R euocatus Annibal ab italia ad opem patrię ferendam quom gubernatorem rogitasset: quod esset uicinum promontorium, atq; ille Pelorum Siciliæ diceret, ludi ab illo reputans quod nimis uicinum uideretur occidit.

A lbinus ob falsam suspitionem a militibus lapidibus obrutus est: negata etiā dicendę causæ potestate:

P olitelus: Callimachus, Cynegirus'q; duces ab atheniēsibus cōtra Dachū pręfectū Persaz cōstituti: collatis lignis Politelus q̄ndā hūana specie augustiorē conspiciēs: cęcus amisso uisu factus ē: Callimachus cōpluribus trāsfixus hastilibus quaq̄ aīam efflauit stetit: Cynegirus ¦uectā nauim detinēs utraq; manu obtrū

A mphiaraus ī bello Thebano cum curru ab sorptus est: Valerius Torquatus in bello contra Pyrrhum Aemilio duce terra itidem absorptus est. (catura

C ambysis exercitus pars quæ in Ammonios accedebat: emensa iter medium inter Dasim urbem & ammonios quom eo in loco pranderet: cœpisse flare uehementem austrum: & ingestis harenæ cumulis eum obruisse.

H ippias Pisistrati filius tussi sternutamento'q; adeo concussus est, ut dentē unū exereauerit. Q uod puto imitatum Martialē fuisse. Si memini fuerant tibi quattuor Aelia dentes Expuit una duos tussis: & una duos: Iam secura potes totis tussire diebus: Nil istic qd agat tertia tussis habet: Anacreon Teius poeta grano uuæ passæ strangulatus est. Lege exempla in cap. de morte.

A egeus Thesei pater cūte theseo ad minotaurū: mandauit gubernatori: ut si inco-

lumis rediret:uelis albis uteretur:oblito uelorum ꝑpter Ariadnes dolorem raptæ relictæq́ꝫ est: Aegeus ex arce se præcipitem dedit.

F pictetus philosophus non omnino exosos dis esse dicebat:qui in hac uita cum ærumnarum uarietate luctantur. Demetrius nihil mihi dicebat uidetur infœlicius eo:cui nihil unquam aliquid euenit aduersi.ex Senec.de diuina prouidētia.

N auiganti Alexandro per Babylonias paludes fertur ui uentorum impulsum diadema in aquam concidisse:quod ut nauta recepit ac ne aqua magis perfunderet capiti suo imposuit donatus ab alexādro talēto ē:sed Caldeis monētibus haud negligēdū esse:qd diadema regiū capiti iposuisset, iussus est ab alexādro necari

C harinus quom apud Plautū in mercatore dixisset Nullus sum Acanthio patris seruus subdit immo es & quom ille scio iam me miserū dixisset respondit Acanthio At tu dixisti:ego taceo.

A lexander macedo quom ephestionē amicum inter deos collocasset atq́ꝫ illi tēplū etruxisset. Agatocles Samius militū eius pfectus q́ꝫ ad sepulchrū ephestionis illachrymasset leonibus obiiciendus erat:nisi perdicas opem attulisset qui iuratus omnes deos & Ephistionem:uenanti sibi deum apparuisse manifeste:iussisse & ut diceret alexandro ut agathocli ignosceret.

M etellus in bello contra Iugurtham quom copias in Vacenses adduceret: Vacenses Iugurthæ copias esse putantes.quia agris paterentur:& eos qui primi aderāt Numidas esse uiderent:obuiam lætabundi procedunt:sed repente signo dato equites pedites q́ꝫ Metelli uulgum cædunt urbe q́ꝫ potiuntur.

B ias Prienensis infœlicē dicebat qui ferre nō posset infœlicitatē. Qui aurū haberent Tolosanū & equū Seianū:itē qui mixerit ī pris ossa cineres:ue:itē qui orti essent q̄rta luna:& q mustellā domi aleret ifœlices issati:ūc puerbiis nūcupārur. ederico.ii.Romanoꝝ tertio ecclesiasticam remp.uastāte:apd Etruriā Guelforū qui ecclīæ essent studiosi & Gibellinoꝝ qui imperatoris factiōis:nomē e barbaris inditū iualuit:qd adeo excreuit odio etiā excelsēte:ut quem apud hospitē Bergomensem calabri appuliq́ꝫ uiatores alliū scidissent gladio:qd hospitis īditio in nucleos natura distinctos scindi oportebat tanq̄ diuersaꝝ partiū affectatores occisi sint

DE INTEMPERANTIA

Hryne scortum uenerem auream Delphis obtulit: Eam Diogenes cynicus ita inscripsit: Ex grecorum intemperantia: Cymon intempe rantia uinositate q́ꝫ a Plutarcho taxatur.

Cælius testis in meretricem quæ filium intemperantem expilauetat:quom dixisset a me pecunia pfecta est. Vrbane Antonius illo abeūte Terētii uersum īterposuit: Sentin senē eē tactū.xxx. minis

C riysippi discipulus medicus nō ignobilis Antigonū regē amicū quēdā eius notę intemperātię mediocriter morbo implicitum negauit posse sanari:quom q́ꝫ alter medicus Epirotes Philippus se sanaturum polliceretur:respondit illum ad mor

bum ægri respicere: se ad animum: Ex Celso lib. iii.

Clisthenes Sicyonius Tyrannus quom nubilem filiam haberet: per præconem edici iubet in olympiis, qui se dignũ esse Clisthenis generum putasset: ad sexagesimum diem ad Sicyonem ueniret: quo quom multi proci cõuenissent, ex omnibus uidebatur magis idoneus Hippoclides Atheniensis Tisandri filius: sed quom supra mensam Laconicos Atticos'q; modos ad tibias saltasset: ac mox capite super mensam cõstituto cruribus ueluti brachiis modulatus esset: stomachatus clisthenes: Tisandri inquit fili desaltasti matrimonium.

Menedemus Asclepiadis filiũ intẽperatũ nec domũ admittebat: nec obuiã factũ resalutabat.

DE INCONSTANTIA

Domitianus imperator equitẽ R. o. ob reductã in matrimoniũ uxorem, cui dimissæ adulterii crimen intenderat, erasit iudicium albo. Mecœnas sæpissime fecerat cũ uxore diuortiũ sæpissime reconciliatus erat: Quare Seneca cauillo in illum usus, incõstantiã taxans in moralibus: Hunc ait esse qui millies uxorem duxit quom unã habuerit. Tãto tu nõ mecœnas illo melior quanto cõstantior es

Isauricus inconstantia famosus erat: in eum ita iocatus Cicero miror quid sit ait quod pater tuus homo constantissimus te nobis uarium reliquit.

Claudius quom præter cæteras cõiuges quas repudiauerat Petinam repudiasset ac pro contione aliquando pronunciasset, quatinus sibi matrimonia male cederent permansurum se in cælibatu: ac nisi ipse mansisset se nõ recusaturũ confodi manibus ipsorum: ne dictare quidem ualuit: quin de cõditionibus cõtinuo tractaret: et de Petina quàm olim exegerat. ætholi ingenio mobili infidóq; sunt ait Ari. li. i.

Inconstantem uarium'q; non esse altera dum taxat manu apprehendendum prouerbio iactatum est Ex Platone.

DE LINGVE RATIONE

Linguam compescendam: tum multa tum illud Pollionis edocet. Pollio enim quom in eũ Augustus Fescenninos scripsisset. At ego inquit taceo nõ enim facile est in eũ scribere: qui potest proscribere. Ibycus quidam quom ĩ latrones incidisset iã occidẽdus supuolãtes forte grues obtestatus est. Deinde sedẽtes iidem latrones in foro quom grues supuolantes aspexissent: p iocũ i aurẽ iter se isusurrãtes ἰδοὺ αἱ ἔκδικοι παρέισιν. ibycei ultores adsũt dixere. hic sermo supiciẽtibus ingessit. præsertim desyderato iampridem ibyco quamobrẽ capti: tortis & confessi scelus: pœnas pependere.

M. Cato in oratione quæ incipit Cælius tribunus: Nunq̃ inq̃t tacet: quẽ morbus tenet loquendi: tanq̃ ueternosum bibendi: atq; dormiendi: Hesiodus optimus est homini linguæ thesaurus: & ingens gratia: quæ parcis mensurat singula uerbis

Effrenati oris & immoderatæ demētiæ finis est infœlicitas ait Euripedes: In Anacharsis imaginibus solitum est scribi linguam uentre: pudendis abstinēdum esse.
Solon cuidā dicēti illū ideo nō loqui q̄a stanus eēt: Nullus inq̄t stultus tacerē pōt
Xenocrates philosophus quom maledico sermoni quorūdam summo silentio interesset uno ex iis quærente cur solus linguam suam cohiberet: quia dixisse me inquit aliquando pœnituit: Tacuisse nunquam.
Anacharsis rogatus quid esset hominibus bonum ac malum, linguam inquit.
Zeno loquaciori adolescenti aures inquit tuæ in linguam confluxere. Idem dicebat melius esse pedibus quàm lingua labi.
Idem adulescentulo inepta plurima loquenti Iccirco inq̄t aures habemus duas & os unum: ut plura audiamus loquamur pauca.
Tyberius impatorscurrā q̄ ptereunte funere clare mortuo mādarat: ut nunciaret Augusto nōdum reddi legata: quę plebeis reliqsset (Tyberii taxās auaritiā) trađum ad se recipere debitū: duciq; ad suppliciū imperauit & patri suo uerū referre
Carillus rex interrogatus cur tam paucas leges lycurgus tulisset: respondit: Eos q̄ paucis uerbis utantur haud quaquā multis legibus indigere. Pluta. in Apo. In lycurgo uero charilaum uocat. Sic puto factū de Perillo & Perilao
Agis Archidami filius Abderitanorum legato qui multa loquutus rogaret quidnam ciuibus suis renunciaturus esset. Te inquit mihi tacenti tantisper auditum fuisse quantisper dicendo consumpsisti.
Aristoteles a loquace uerbis penè obtusus quom esset, ille'q; dixisset Num te satis obtudi? Hercule inquit non tibi animum intendi.
Aristippus conuiciis a quopiā actus abibat insectatore uero insequente dicente'q; cur fugis? quoniam inq̄t maledicendi tu potestatē habes. Ego uero nō audiēdi.
Dionysius quom Platoni scripsisset: orans ne inse maledicta interqueret: respondit non sibi tantum ocii superesse: ut Dionysii meminisset.
Notandum obiter ex sacris linguas exectas dari solitas pręconibus esse authore Callistrato ex interprete Homeri.
Metellum pontificem lingu ę adeo inexplanatę fuisse accepimus: ut multis mensibus tortus credatur quom meditatur in dedicanda æde: opiferæ dicere.

DE LOQVACITATE

Rchelaus loqci tonsori dicēti quomō te tōdeo rex: urbāe silēs inq̄t
Aristippus philosophus procaci licentioso'q; homini utinam inquit tu tuę linguę sicut ego aurium mearum dominus sum.
Pacuuius Amphio quom dixisset quadrupes tardigrada: agrestis, humilis: aspera: capite breui, ceruice anguina: aspectu truci: cui scerata: inanima: cum animali sole. Tum attici non intelligimus aiunt nisi aperte dixeris: At ille uno uerbo testudo ait.
Epaminundas Thebanus spartiatis q̄ multis magnis'q; in rebus thebanos accu-

Chilonis Lacedęmonii tria pręcepta aureis literis Delphis cōsecratā sunt: quæ sunt hęc. Nosse se quēq;: Nihil nimiū cuperei: comitē q; æris alieni atq; litis eē miseriā Ex Pl. yii. Cęterū Laertius i chilōe ait chilonē dixisse spōsioni nō deesse iacturā.
Cōdemnandi nota apd ro. erat C. Absoluēdi A. ampliandi uero. N. L. i. nō liquet.
Hastam abiicere & harenæ cedere dicitur pro eo quod est cædere liti.
Lites adiuuare putat anguis gestatus tāta pluaśiōe ut eques romanus i lite quę in sinu haberet: reuocatus a diuo Claudio principe hāc ob cām fuit interēptus.

DE LIBRALITATE

Lexāder Ma. iterrogatus ubi nā thesaurū hēret: rñdit apd amicos M. Antonii filius quem Philotę magna pocula obtulisset: atq; is putaret tanta pocula nō posse puerum iniussu patris pstare: atq; ob id dantem ministrum repelleret: dixisse aiūt o inepte Philota qd ambigis? an nescis eū qui dat filiū esse Antonii? sed age si placet p his pecuniā accipe: ne forte ex iis pater quoq; desyderet.
Titus Vespasianus recordatus quod toto die nihil cuiquam prastitisset: memorabilem illam uocem edidit: Amici diem perdidi.
Alcmeon quom a Crœso lydiæ rege tāto auro donaretur: qtū m corpore fere semel onustus posset: pgrandē tunicā idutus: cothurnis foilicatibus calceatus: primū hos refersit: mox uestis sinus ipleuit: qn ēt ramētis aureis capillos iplicās ore q; repleto exiit e thesauro onustus: Crœ. uero cachinis difflués ea eia alcmeōi dat
Ex noue Carthaginis captiuitate uenusta puella lucei Celtiberorū principis adulescentis uxor capta Scipioni ēēt adducta esset: quàm quom intactā restituisset: i gratiq; essent ab eo socero q; eius scipioni actę: eū ut cpiat aurū qd redimēdę grā puellę cōparauerant: plurimis erant precibus Scipio accepturū se pollicitus ... poni aurū āte pedes iussit: uocatoq; ad se luceio sup dote quàm ingt accepturus a socero es: h ęc tibi a me dotalia dona accedēt: aurū q; tollere ac sibi haberē iussit
Idem Scipio adulescentē Masinissæ regis nepotē quom cœpisset Hasdru balē, benigne comiter q; exceptū ad Masinissam remisit cū donis magnificētis. ut ostēderet imperatorem non minus liberalitate & domesticis uirtutibus: quā in bellicis artibus ornatū eē oportere. Artoxerxes dicebat magis regiū eē dare q̄ accipe
Dromichetes Getarum rex lysimachum aduersus se belligerantem uiuum captū hospitalitate: amicitia: comitate q; exēptum liberauit.
Perillus alexandri magni amicus quom filiabus ab illo dotem petiisset: quinquaginta talenta accipere alexāder iussit. Sed quem ille dixisset decem satis esse: tibi quidem inquit accipere sed mihi nequaquam satis est dare:
Idem alexander quem. ce. æris alieni talenta sibi cor flasset: nō ante nauē cōscendit quàm rebus amicorū pensitatis: huic quidem agrū: illi uillam: alteri demo prouentum: alteri portoria elargitus ēēt absumptis & fere distributis regiis opibus qd tibi superest perdicas ingt? cui alexāder spes ait. cōsueuerat tñ alexāder toga tus dare: Tanto munificētior tu diue Pompei qui non rogatus tribuis.

I dem Anaxarchū philoſophū honorifice ꝓſecutus eſt: Pyrrhoni Heleo primū ſibi obuiam facto decem millia aureorū dedit: Xenocrati qnquaginta taléta miſit: Oneſierito Diogenis cynici diſcipulo præfecturam contulit.

I dem Antigonem inter cauſarios milites militiam uitantē rogauit cauſam: ut cōperit in cauſa eſſe Teleſippem mulierculam quā deperibat & quā ad mare ꝓſiciſcentē decreuerat ſequi: ut comperit illam eſſe ingenuam Cur inquit donis & promiſſis illam ut reſiſtat non laceſſimus?

I dem Alexander quom dilectā ex cōcubinis ſuis præcipue: nomine Campaſpē nudam pingi ob admirationem formæ ab Apelle iuſſiſſet: eumq́ʒ pari captum amore ſenſiſſet, dono dedit eam Apelli: magnus animo maior imperio ſui.

P æonum ductor quom hoſtis à ſe obtruncati caput Alexandro obtuliſſet: dixiſſetq́ʒ his apud nos donis precium aureum eſſe ſolet poculum: ridens Alexander uacuum inquit. At ego id mero plenum tibi propino.

M acedo quidem quom mulum Regium ferentem aurum ageret: eſſetq́ʒ iumentum defatigatum: ſublatum onus humeris ferre cœpit. quem ſub pondere preſſum conſpicatus Alexander: ubi re cognita depoſiturum pondus uidet hominē Ne reliquo inquit itinere fatigeris: hoc ad tuum deferes tabernaculum:

I dem alexander urbem donabat. dicente autem cui donabat: non conuenire fortunæ ſuę: Non quæro inquit quid te accipere deceat: ſed quid me dare.

I dem doubus plurimis cōmilitones donauerat: ęsq́ʒ alienū militibus quod conflauerant quem diſſoluere uellet: ac ꝓpterea ut darēt nomina iuſſiſſet, multi ex illis ne apd regē intempantię uitiū ſubirēt: noīa dare ſunt ueriti: Id quem alexādro innotuiſſet: increpata illoꝝ diffidētia Nō decere ait regē emētiri i populares

C yrus offerente Armenii uxore aurum: ò mulier ait abi: atq́ʒ has pecunias (ſuos tibi habe: eos q́ʒ amplius nolito armenio defodiendas dare. Idē omnia ab Aſtyage auo dona accepta amicis diſtribuebat

L argius Captiuos tuſculanos quos Clœlius cœperat: multa in eos prius uſus humanitate remiſit. Pyrrhus offerentibus ro. aurum pro captiuis redimendis: Dono dedit captiuos: auro non accepto.

P aula Buſa mulier Appula reliquias Ro. cladis cānenſis quæ canuſium ſe receperant frumento ueſte uiatico q́ʒ iuuit.

Cymon tantę liberalitatis uir fuit ut quom compluribus ī locis prędia hortosq́ʒ haberet nunq̄ eis cuſtodē appoſuit: ne quis impediretur qui frui uellet: eum q́ʒ ſemp pediſſequi cum nūmis ſequebātur: ut ſiqs opis eius indigeret: haberet qđ ſtatim daret: ne differendo uideretur negare: ſępe quem aliquem à fortuna male affectum uideret: maleq́ʒ ueſtitum: ſuum amiculum dedit.

P tolemęus uicto ī ꝓlio Demetrio viii. millia captiuoꝝ cū tētorio regii q́ʒ corporis ornamēto remiſit: atq́ʒ ait nō de hoībus ſed de glīa regno q́ʒ à magnis uiris cē certandū: Demetrius benignitatē regi admiratus: ꝓcatus ē deos: ne diutius Ptolemęo ſe debeī pmitterēt ſed occaſionē ꝓberēt paria reddēdi: qđ cōtigit uicto Cilla Ptolemęi duce.

Constantinus qui cum galerio impauit sæpe dicebat:melius publicas opes a priuatis haberi:quàm intra claustra reserari.

A rtoxerxes longimanus xerxis filius liberalitate cōspicuus: quem alteram manū haberet longiorē dictitabat Regalius esse addere quàm auferre.& de eo supra.

G enfericus Aphrorum dux quem multas Italiæ urbes uastasset : atq; inter cæteras Nolā campaniæ urbē:ex q; ea omneis penè ciueis adduxisset. Paulinus Nolanus episcopus multos pecuniis ꝓpriis redemit:sed quom oībus pecuniis opibus'q; exhaustus esset:uidua'q; quædam assiduis precibus rogitationibus'q; apud Paulinum de filii captiui redemptiōe ageret:Paulinus quem eadē in Africam ꝓfectus:obtulit se uicarium seruitio barbaro uiro. Cuius bonitas quem barbaricę genti innotuisset:& ipse & omnes ciues gratis remissi domū sunt.

M. Antonius pater quem suapte natura liberalis esset:quispiam'q; e familiaribus pecuniam ab eo rogaret eam'q; non haberet:iussit puero ut Scyphū argenteū cum aqua portaret:quo facto cœpit genas abluere:quasi ad radendum se pręparans:puero igitur e conspectu remoto Scyphum amico tradidit.

A ugustus regnorum quibus belli iure potitus est:pręter pauca aut iisdem q̄bus ademerat reddidit:aut alienigenis tribuit.

M. Antonius dicebat magnitudinē Romani impii nō pp ea quæ acciperet: sed ꝓpter ea quæ donaret apparere: Veri liberalitatem lege in capite de conuiuiis.

A ugustus quem Furnius ab eo ueniam peteret:q̄d Antonii ptes esset sequutus Hanc unam ait habeo iniuriam tuam:effecisti ut uiuerē & morerer ingratus.

O tho imperator adhibitis loculis sæpe pecunias domesticis impertit seruata uniuscuiusq; dignitate.

C aligula ducentesimam auctionum italiæ remisit:multis incendioꝝ damna supᵱpleuit:ac siquibus regnum restituit:affecit & fructum omnem uectigaliorum. quod miraculum uidet̄ quom pecuniaꝝ fuerit auidissimus ut dem̄ ē ī auaritia.

H adrianus amicos ditauit non petentes:quem petētibus nihil negaret. Musicos Tragicos comicos Grammaticos rhetoras omneis'q; professores honorauit: diuites'q; fecit licet eos quęstionibus semper agitauerit:omneis'q; reges muneribus uicit:Pauperes innocenteis'q; omneis ditauit.

A ntoninus pius & præfectos ditauit & bona damnatorum repetundarum filiis donauit. M. Antonius imperator Nihil magis timuit quàm auaritiæ infamiam Laudatur & Agrippa Aristoboli filius.

P rotheas facetissimus in Alexandri magni famulatu quom illi iratus Alexander uideretur:multis'q; lachrymis in gratiam redisset : quoddam ait mihi fidei pignus da:Tum Alexander quinq; talenta erogari iussit. (tinus Gillias.

C eleberrimus apud Val. hospitii:largitiōis:dotiū exhibitiōis:liberalitate Agrigē

D ionysius senex doluit Corinthioꝝ legatos noluisse a se dona accipe. Ad filiūq; ĩgressus cōspecta argēteoꝝ aureorū'q; copia uasoꝝ:īclamauit:Proh fili in te rex nō est:q ex tāta uasoꝝ copia quę a nobis accepisti amicū tibi parareris neminē

Martialis ad Quintianum

Quod tibi decẽbri mẽse quo uolãt mappę | Graciles'q; ligulæ:cereiq; mappę'q;
Et acuta senibus testa cum damascenis: | Præter libellos uernulas nihil misi:
Fortasse auarus uidear:aut inhumanus: | Odi dolosas munerũ & malas artis:
Imitanť hamos dona:nanq; quis nescit | Auidum uorata decipi scarũ musca?
Quoties amico diuiti nihil donat: | O Quintiane liberalis est pauper:

Marti.ad Marianum

Scis te captari:scis hunc qui ↄprat auarũ | Et scis qui captat quid mariane uelit
Tu tñ hũc tabulis hęredẽ stulte supremis | Scribis:& esse tuo uis furiose loco
Mumera magna qdẽ misit:sed misit i hamo:Et piscatorem piscis amare potest.
Hiccine deflebit uero tua fata dolere? | Si cupis ut ploret:des mariane nihil:

Archesilaus ad Apellem chium ægrum uenit:sed ut ꝓpe assedit illud empedoclis inquit:æther i igni & aquæ datã sedẽ gratã:sed tu incõmode iaces : atq; puluinũ excussit pecunia'q; supposuit: quàm repertã anus quem Apelli nũciasset: ridẽs apelles hoc inq̃t furtũ admisit Archesilaus:Nimirũ sui similes filios gñat philo (sophia:

DE LIBIDINE

Antæ libidinis cõstat teterrimũ illum imparerem Neronem fuis se,ut puerum sporum exectis testibus etiã in muliebrẽ naturam transfigurare conatus sit:Eundẽ'q; cũ dote & flãmeo ꝓsolẽni nu ptiaꝝ celeberrimo officio dedu.ctũ ad se ꝓ uxore habuit. extat'q; cuiusdã non inscitus iocus:bene agi potuisse cũ rebus humanis si Domitius pater talem habuisset uxorem.Idem uirgini uestali Ru briæ uim intulit.Idem suam pudicitiã usq; adeo ꝓstituit.ut contaminatis penè oĩbus mẽbris:nouissime quasi genus lusus excogitasset: q̃tenus ferę pellę cõte ctus emitteret'e cauea uirorũ'q; ac fœminaꝝ ad stipitẽ deligatoꝝ ĩguina ĩuade (ret.

Commodus trecẽtas habuit cõcubinas ex matronis meretricibus'q; electas trecentum'q; puberes exoletos. Sorores etiam cõstuprauit:sinebat'q; sub ocu lis suis concubinas ab altero iniri.De hoc in capite de Pedicatione.

Martialis plurima sunt sup ea re festiua epigramata:quę quia obscœna sunt omisi illo contentus Phlogidis & Chiones. (cus hẽt:

Sit Phlogis an chiõe ueneri magis apta reqris ?Pulchrior ẽ chiõe:sed phlogis ul
Vlcus hẽt priami qd tendere possit alutã: | Qd'q; senẽ peliã nõ sinat esse senẽ:
Vlcus hẽt qd habere suã uult q̃sq; puellã: | Qd sanarẽ criton:nõ qd hygea põt.
At chione nõ sẽtit opus:nec uocibus ullis | Adiuuat:absẽtẽ marmorea'q; putes
Exorare dei si uos tam magna liceret. | Et bona uelletis tam pretiosa dare:
Hoc qd hẽt chione corpus faceretis hẽte | Vt phlogis:& chione qd phlogis ul (cus hẽt

Cato senior Mãliũ uiꝝ clarissimũ ↄsulẽ futuꝝ'e senatorio loco mouit qa inter diu pñte filia basiasset uxorẽ: quẽ ẽt increpans testatus ẽ se nũq̃ nisi i quom

tonaret à sua complexum: unde per iocum dixisse fertur se tonãte Ioue bẽn ẽ
Gordianus prior.xxii.concubinas habuit: ex quibus oĩbus ternos quaternósq; filios suscepit: appellatus'q; est sui temporis priamus: quem uulgo iocãtes p Priamo sæpe priapum uocitarunt.

Tyberius impator sexto Claudio libidinoso pdigo'q; seni olim ab Augusto ignominia notato &à se ante paucos dies apud senatũ icrepito: cœnã ea lege cõdixit ne qd ex ɔsuetudie imutarẽt aut demeretur: ut'q; nudis puellis mistrãtib9 cœnaret

In eũdẽ fœdissimis adulteriis scatẽtẽ in Athellanico exodio dictũ est: hircũ uetulũ capreis naturã ligurire: cõstat.n.oĩum libidinũ genera fœdissime in Capreis insula Tyberiũ exercuisse. Idẽ greges exoletoꝝ mõstrosi'q; cõcubitus reptores quos spintrias uocãt: triplici serie ɔnexi ut iuicẽ se corã ipo ficcstarẽt excogitauit

Nausimanis Atheniẽsis uxor quom filii & filiæ stupro iteruenisset: inopinati sceleris pculsa cõspectu: in pñs tps ad indignãdũ & i posterũ ad loquẽdũ obmutuit

Heliogabalus imp. fœdissimæ libidini adeo usq; obnoxius fuit: ut mẽtulatiores q cẽnt in urbe iusserit exqri. Idẽ ẽt (ut aiũt) author fuit ut in uindemiaꝝ feriis multa in dominos iocularia etiã audiẽtibus dñis dicerẽt. Idem ẽt plerũ'q; mulieres nudas ad currũ iunxit: ut ipsæ nudę traherent nudum.

Idem oẽs de circo, de theatro, de stadio, oĩbus'q; locis & balneis meretrices collegit in ædes publicas: & apud eas concionẽ habuit quasi militarẽ: appellãs eas commilitones: disputauit'q; de generibus schematũ & uoluptatũ. Idẽ pcuncta caua corporis libidinem passus est. Illud addendum ex Seruio primo Gabalum hunc dictum: sed postea uoluit solem nũcupari: unde dictus est Heliogabalus.

Opilius Macrinus imperator quem deprẽhendisset per quendam frumentariũ quod duo milites ancillas hospitum uiolassent: apertis uiuis bobus uasus eos inclusit: capitibus exertis ut una colloqui possent.

Appii libido notissima apud Liuium in uerginiam puellam: qua potiri nõ ualuit occisa prius à patre Verginio.

Agamemnon apud Hom. Ili. Chrysam patrem filiam repetentem reppulit: addi tis ẽt minis: unde Apollo grecis iratus ẽ (erat.n. chrysas Apollinis sacerdos) & in eã fuit ut & exercitus grecorum & ędibus & pestilentia laboraret: Idem in causa fuit etiam ut tot gręci occiderentur ablata Achilli Briside.

Hadrianus libidine taxatur: ut ne amicis quidem fidem seruauerit.

Philistines impudicitia taxatur à Quĩtiliano.iii. Institu. Et ibidem Perses q deformẽ exẽplum libidinis in muliere Samia influere ausus dicitur primus. Claudius in fœminarum libidinem profusissimus: marium uero omnino expers. Numidas in uenerem effusos esse ait Liuius li.ix.d.p.

Caligula adeo libidinibus scatens ut etiam sororem propriam uitiauerit: Ammõ Dauid filius sororem suam Thamar per uim construpauit: Sed post duos annos ab Absalone fratre ob id occisus est. Cymonem etiam sororem stuprasse memoriæ proditum est.

P tolemęus Phiton sororem fratri nuptã sibi nubere coegit:filiamq; deinde eius per uim stuprauit.P.Clodius sororem stuprauit L.Luculi uxorem.

S ardanapalus Assyriorum rex omnium libidinosiss.post mortem hoc habuit epigrãma.Sardanapalus Anacindaraxis filius Anchialem & Tharsum una die cõdidit.Ede bibe:lude:& quom te mortalem noris praesentibus exple delitiis animum:post mortem nulla uoluptas nãmq; ego sum puluis qui nuper tanta tenebam,Hęc habeo quae edi:quaeq; exaturata libido Hausit:at illa manẽt multa & praeclara relicta Hoc sapiens uitę mortalibus est documentum

I n Bacchi festo apud aegyptios ficulneorum priaporum loco e collo pendentiũ sunt rxeogitatę statuę cubitales e neruis compactę,quas foeminę circunferunt per pagos:mentulã quę propemodum instar est reliqui corporis innuente & tibia pręeunte.quàm foeminę bacchum canentes sequuntur.De Bacchanalibus leges in capite de Secretis.

A pud aegyptios qui mortuos saliunt odoribusq; farciũt: repertus est quidam cũ recenti cadauere mulieris coire : quapropter factum est ut uxores insignium uirorum:neq; eas quae uenustae fuerint tradant statim condiendas : sed triduum atq; quattriduum defunctas.

P eriander cum uxore Melissa etiam mortua coiit ait.Herod.li.y.

I ndorum coitus in propatulo est sicut pecori.Asamones etiam ĩ propatulo plures q; uxores habent.Massagetę etiam montani inuiis passim coeunt.

G nidanes Macarum finitimi sunt:horũ uxores fimbrias pelliceas ferunt: atq; ab uno quoq; stupratore fimbriã extorquẽt:eaq; quae plures fimbrias habet:clarissima censetur:tanquam a pluibus uiris adamata.

T hraces liberos in mercato uendunt:filiasquibus uelint pstant: uxores asseruãt uehementer:magnaq; pecunia a parentibus coemunt:Punctas notis esse fronteis nobile iudicatur.non esse punctis notatas ignobile.

S eptem persae missi a Dario ĩ macedoniam ad Amyntam petituri terrã aquãq; regi:excepti sunt splendida coena:sed postq̃ ad potum a coena uentũ est,o Hospes ait nobis est consuetudo quom magnam coenam exhibuimus: ad assidendum concubinas uxoresq; adulescentulas adducere. Proinde tu sectare nostrã consuetudinem.Tum Amyntas Nobis inquit ista consuetudo nõ est:sed tamẽ praestabitur:Adductas ergo puellas formosas quom petissent ut iuxta assidere iuberet,effecit amyntas:at illi tractare mammillas:alii etiam dissuauiari tempta uerunt.indoluit amyntas:non ausus tamẽ est quippiam mutire:Alexander uero amyntae filius iussit patrem abscedere.ad illos q; conuersus:Persę inquit tempus est cubandi:proinde sinite has foeminas lauatum iri.ut lotas ad cubiculũ accipiatis,Approbantibus illis pro mulieribus iuuenes leues muliebri habitu supposuit:additis pugionibus ut singuli singulos conficerent quod factum est.

Gaditanae puellae lasciuia notatissimae molliciaq;.Marti : Edere lasciuos & Betica crusmata gestus Et Gaditanis ludere docta modis.

Lactantius li.ii.de origine erroris ait deum permisisse angelis ut commorarentur in terra:sed cauerent ne terrestribus maculati cælestia amitterent.sed illi paulatim in uita à Diabolo pellecti mulierum congressibus inquinantur: atq; ita ad cælum non sunt recepti:nescio an uera dixerit.

Gemellus tribunicius Fuluiam & Mutiam nobiles saturninum'q; puerum Metello & Scipione conss.& tribunis plebis domi prostituit.

Xerxes adeo libidinibus deditus ut edicto præmium proposuerit ei:qui nouum uoluptatis genus inuenerit.

Carmolaus megarensis adeo amoribus libidini'q; obnoxius fuit, ut unum osculum duobus talentis redemerit.

Marte uenere'q; in coitu irretitis:omnibus dis tantam turpitudinem spectantibus Apollo mercurio ait Ioue nate Mercuri bonorũ dator :Malles ne in lecto iuxta uenerem auream uinculis pressus duris cubare? utinam inquit ille hoc contingeret:uinculis'q; ter tantis detinerer.ex Hom.yiii.ody.

Augustus etiam libidinis non omnino expers: Nam & fœminam consularem è triclinio uiri coram in cubiculum adductam:rursus in conuiuio rubentibus auriculis in comptiore capillo reductam ab illo constat:sed hæc in iuuenta.

Mamercus tantæ fœditatis fuit ut ancillarum mẽstrua ore hiante acciperet. Celidon unus ex Cleopatræ nobilibus eã improbæ quàm impuræ libidinis ut ĩ eius ore fœminæ purgarent. Apud martialẽ potẽtelæ libidinis sunt notatissimi.

In medete urbe hirci cum mulieribus coeunt. Stymphali eam mulierem honorant:quæ cum quamplurimis uiris habuerit commercium.

Perdices si contra mares steterint fœminæ:aura ab iis flante prægnantes fiunt:hiãtes atq; exerta lingua per id tempus æstuant:concipiunt'q; superuolantium afflatu:sæpe uoce audita masculi Hippocrates. Libidinem dicebat morbum esse comitialem leuiorem Nulli est caluitium ante ueneris usum.

Plinius libidinem hominibus datam queritur his uerbis Cæteris aĩalibus stati per tempora anni concubitus:Homini oĩbus horis dierum:noctium:cæteris satietas in coitu:homini propè nulla.messallina Claudii Cæsaris coniunx hanc Regalem existimans palmam:elegit in id certamen nobilissimã è ꝓstitutis ancillã mercenariæ stipis:eam'q; die ac nocte superauit quinto ac uigesimo concubitu: Idẽ li.xxyiii.ait:in silẽte luna mulierum coitus maribus exitiales atq; pestiferos.

Mulierum libidinũ cohereeri inquit Pli.li.xxyiii. si genitalia cinere lineis aspergant.

Libidinosiores hoĩes hirtos eẽ.sues fœminæ tm̃ efferunt coitus tpe ut hoĩem lacerẽt candida ꝓsertim ueste indutũ.hyenæ ẽt gaudent copia libidinis.

Sempronius musca C. Gallũ adulterio dephensũ flagellis cecidit:G.meuius L. Octauiũ depñsum cõtudit neruis.Bibienus carbonẽ accienũ P. Triuius Põtiũ dephensos castrarũt.Cn.Furius Broccũ depñsum familiæ stuprandũ obtulit. Milo Salustiũ deprensum cum uxore Syllæ filia cecidit flagellis. Apud Pisidas adulterio depñsi uir mulier'q; insidẽtes asino circũducũtur p urbẽ statis diebus.

Multa morborum genera primo coitu soluũt primo'q; fœminarũ mẽse:qn à serpẽte & scorpione pcussi coitu leuari dicunt: Venerẽ dãnauit Democritus:ut i qua hõ alius exiliret ex hoie.est hercule raritas eius utilior.athletę torpẽtes restituuntur. Venere uox reuocat quem ea candida declinat in fuscã:medetur & lũbo rũ dolori:oculorũ hebetatiõi:mẽte captis & melãcolicis.ex Pli.li.xxyiii. Celsus li.i.cõcubitus uero ait:neq; nimis cõcupiscẽdus:neq; nimis ptimescẽdus est. rarus corpus excitat:frequẽs soluit:quem aũt frequẽs nõ numero sit:sed natura rõne ętatis & corpis.scire licet eũ nõ inutilẽ eẽ:quem neq; lãguor : neq; dolor sequitur.idẽ interdiu peior est:noctu tutior:ita tñ si neq; illũ cibus: neq; hunc cũ uigilia labor stati sequtur. neq; ęstate uero neq; autũno utilis uenus est:tolerabilior tñ p autũnum:ęstate in totũ si fieri põt abstinendum in hyemæ nõ æque perniciosa est:uere tutissima.

P ythagoras rogatus qñ eẽt coeũdum:quom te ipso infirmior fieri uis inqt.

A lexãder macedo duarum rerũ mortalitatẽ occasione potissimũ intelligere dicebat sopcris.s.& coitus quos sola naturæ infirmitas pareret.

Cornelius gallus ptorius & Q. Herẽnius eques Ro:in uenere obiere. Est & alius cornelius in cap. de pedicatione.

D iuus Hieronymus uidi inqt duo inter se paria uilissimorũ è plebe hoium cõpata unũ q.xx.sepelisset uxores:alterã quę.xxi.maritos habuisset: & extremo sibi ut ipsi putabãt mrimonio copulatos sũma oium expectatiõe uirorũ pariter ac fœminarũ.post tot rudes uter utrũ prius efferret:uicit maritus.& totius urbis populo cõfluẽte coronatus & palmã tenẽs adorãs'q; p singulos sibi acclamantes uxoris multinubę pheretrum præcedebat.

Metella uxor Syllę satis impudice uixit.atq; itẽ filia mutia.itẽ uxor Gn. Pompeii impudica.itẽ Cæsaris uxor:& Luculli:& de Pauli æmilii uxore suspicamur: & de olympia uxore Philippi. Pasiphae minois uxor à tauro regis 'a secretis: Clytẽnestra Agamẽnonis uxor ab ægistho: Agidis uxor timea ab Alcibiade adulterata: Diomedes 'a troia rediens uxorẽ a gialã reperit adulterari cũ Cylabaro Stheneli filio & ob id in italiã abiisse.uide magnorũ uirorũ sceleratas uxores

DE LEGATIS:

Vom i Bithyniã ad Attalũ ac Nicomedẽ romani legatos mitterẽt tres:quorũ unus lapide caput saucius fœdas pferebat cicatrices:alius podagra laborabat: Tertius stultior hẽri cõsueuerat: Cato contemplatus legatos urbane senatum ait legationem mittere:quæ ratione:pedibus:capite'q; careret.

Lacones olim quom ad lygdamũ tyrãnũ issent legati:atq; ille cõgressus sæpius differret:dicens se molliter habere: Vrbane Dic inquiunt legati per deos non uenisse cum illo colluctaturos:sed collocuturos.

Polycratidas ad duces Regios legatus quom accederet cũ aliis q̃buldã: iterrogatus utrũ priuati ueisset an publice? Si ĩpetrauerim⁹ iqt publice sin min⁹ puati

Dario ingresso in Scythiã: īopia q̃ laboranti Scythę legatos miserũt cũ muneribus: aue: mure: rana: & q̃nq̃ sagittis: Darius p mure terram: p rana aq̃s: p aue equos p sagittis seipsos tradere interp̃tatus ẽ: Gobryas hoc dicere dona coiecta bat: o Persę nisi ut aues aduoletis: aut ut mures subeatis terrã: aut ut ranę insiliatis in paludes: nõ remeabitis: his sagittis confecti.

Darius ẽt quom misisset legatos ad Atheniẽses aquã terram q̃ petituros: quom Athenas uenissent. Alii in puteos: alii in Barathrũ deiecti sunt. sed postea eo℞ urbs solũ q̃ uastatũ est. legati romani apud Tarentum urina conspersi sunt.

Legatis Romanis q̃ ad exteras gentes ituri ẽent: anuli aurei donabãt: qm̃ ita cęterę℞ honoratissimi itelligebat: neq̃ aliis uti mos fuit: q̃ ex ea eã publice accepissent: Ferebãt itẽ uerbenas p̃sertim quom ad hosteis clarigatũ: res raptas repetitũ accedebãt: Apud Persas uero latacẽ herbã: ut quocũq̃ ueniret: rebus oĩbus abũdarẽt. Apd Verg. ænę legati de pace oliuã ptulerũt ĩ manibus uittatis Græci ferebãt Hicetería: legatus nõ licebat arma cape: uñ ait liuius legatos cõtra ius gẽtium arma cõtra gallos p etruscis suscepisse: Legati supplices ĩsulis uelati ibãt authore Diony. sacratissimũ honoratissimũ q̃ apud oẽs gẽtes legato℞ nomẽ erat Cic. in Verrinis. Et. n. inq̃t nomẽ legati euiusmodi ẽe dẽt: ut non mõ iter socio℞ iura. sed ẽt iter hostiũ tela incolũe seruatẽ. uñ quom ro. legati ẽent superbius a corinthiis appellati: Corinthũ extinxerũt p Mummiũ q̃ legatum uiolasset. Q. Mutius hostibus dedi iudicauit ait Põponius lı. I. dig. quapp Romani q̃dã iuuenes q̃d legatos apolloñatũ pulsassent apolloñatibus dediti sũt. legatis in exercitu oĩs erat post impatorẽ ptãs. Põpeius primus apud ro. legatus solus fuit. legati uero qui fœciales dicebãt ubi ad fines eo℞ unde res repetebant ueniebãt: capite uelato (filo lanę uelamẽ erat) Audi iuppiter dicebat. audite fines. Ego sum nũcius publicus po. ro. iuste pie q̃ legatus uenio: ac postulatis p actis iouẽ testẽ faciẽs: Si ego dicebat iniuste ipie q̃ illos hoĩes illas q̃ res dedier pp̃lo ro. mihi q̃ exposco. Tũ p̃rię cõpotẽ me nũq̃ sinas ẽe. hęc dicebat quom fines scãdebat: quom occurrebat alicui primo. & quom portam igrediebatur: & quom fo℞: Post. xxxiii. dies audi iuppiter & tu iuno dicebat quirine. Dĩ q̃ cęlestes: uos q̃ terrestres: uos q̃ inferni audite. Ego uos testor populũ hũc iniustũ ẽe: ac romã rediẽs cõsulto senatu p regẽ: ac rogatas sñias bellũ decernebat. Tũ fœcialis hastã ferratã: aut sanguineã pustã ad fines eo℞ fereb at. p̃ntib⁹ nõ minus tribus puberib⁹: bellũ idicõ: facioq̃ dicebat: hastã q̃ ĩ fines illorũ imittebat

Apud Hom. Iliad. legati ad Achillẽ Phœnix Aiax & Vlyxes missi sũt duobus p̃conibus comitati Hodio & Eurybate: Exterę gẽtes caduceũ ĩ pacis argumẽtis circũdata effigie anguiũ fecerũt pp cõplexũ cõcordiã q̃. q̃ legatiõe functi sũt bieñii uacatiõem assecũt ait Paull li. I. dig. Apud Ro. siq̃ legati icogniti ueniebãt p̃io q̃d uẽirẽt ab exploratorib. ĩq̃rebat. dei ad eos egrediebãt miores magĩat⁹ & tũ demũ extra urbẽ postulata senatus noscebat: & si uisum ẽet admittebant

FACETIARVM ET EXEMPLORVM

DE LITERIS ET ERVDITIONE:

Lexander contra Darium militans scripsit Aristoteli se non recte fecisse quod disciplinas auscultatorias quibus ab eo ipse eruditus esset: libris foras editis diuulgasset: nam qua inquit alia re præsta re cæteris poterimus: si ea quæ ex te accepimus: omnium prorsus fierent communia? quippe ego doctrina malim anteire quàm copiis atq; opulentiis.

Dionysius senior non multi fecit quod omnium sui temporis tyrannorum esset maximus: sed indoluit philoxeno poetę esse in poeticis secundum: in philosophia Platoni: atq; ira percitus illum in latomias conieeit Hunc in Aeginam uẽditum ablegauit.

Aristippus philosophus naufragio eiectus ad rhodiensium littus: ut in gymnasium uenit: de'q; philosophia disputauit: plurimis muneribus donatus est. Dicẽtibus uero comitibus qui uellent domum reuerti: nũquid uellet domum nunciari: mãdauit dicere: eiusmodi possessiões & uiatica liberis oportere pari: q̃ ẽt cũ naufragio possent una enatare. Ex uictruuio li. y. Id dixisse Antisthenẽ ait laer:

Theophrastus doctum dicebat ex oĩbus solum: neq; in alienis locis peregrinum: neq; amissis familiaribus & necessariis inopem amicorum: sed in omni ciuitate esse ciuem: difficiles'q; fortunæ sine timore posse despicere casus.

Idem moriens accusasse naturam dicitur: qđ ceruis & cornicibus uitam diuturnam quorum id nihil interesset: hoĩbus uero quorum maxime interfuisset exiguam dedisset: quorum si ætas potuisset esse longinquior: futurum fuisset: ut omnibus perfectis artibus: omni doctrina hoĩum uita erudiretur.

Themistocles expletis centum & septem annis. in morte dixisse fertur: se dolere quòd tunc egrederetur de uita quando sapere cœpisset.

Antipatri Cyrenaici oculorum orbitatem quem mulierculæ lamentarẽt: qd agitis inquit? An uobis nulla uidetur uoluptas esse nocturna?

Diogenes' dicebat disciplinam iuuenibus sobrietatem: senioribus solatium: paupertibus diuitias: diuitibus ornatus. Socrates apud Platonem li. yi. ait Alcibiadi scientias omnes sine optimi cognitione obesse potius quàm prodesse.

Cn. Aufidius prętorius oculorum ministerio captus & in senatu sententiam dicebat nec amicis deliberãtibus deerat & gręcã scribebat historiã: & uidebat ĩ lrĩs

Asclepiades philosophus quærentibus quibusdam quid ei cæcitas attulisset: respondit ut puero essem uno comitatior.

Demetrius Antigoni filius quom cœpisset Megarã: domũ stilponis seruari: cunctã'q; ipsam restitui curauit: ubi quem ea quę amiserat ĩ scriptis ostẽderet: nihil ille suum se amisisse respondit: q̃ppe doctrinã & eruditiõem ademisse neminẽ.

Bias Prienem eius patriam hostibus inuadẽtibus oĩbus'q; qui poterant ciuibus preciosarum rerum pondere onustis fugiẽtibus: rogatus cur nihil ex bonis suis ipse asportaret. ego uero inquit oĩa mea mecũ porto: ex Cic. Seneca uero ad

Lucullum ait Stilpon capta patria:amissis liberis uxoreq; rogatus à Dionysio Polyerecte nunquid perdiderit:omnia ait bona mea mecum sunt.

Dionysius iunior pulsus à Tyrannide:rogatus quid illi Plato Philosophia'q; profuisset:ut tantam inqt fortunæ mutatiõem æquo animo feram: Idem'q; regno pulsus ut imperium in pueros teneret factus est ludi magister.

Idem uittatam nauem obuiam Platoni uenienti misit:ipse eum albis quadrigis egredienti occurrit. Ad Titum Liuium ex ultimis galliarum atq; Hispaniæ finibus multi illius eruditione allecti conuenerunt.

Aristoteles rogatus quid ex philosophia lucratus esset: hoc inquit ut iniussus ea faciam quæ plerịq; per legum metum operantur.

Cn. Pompeius itraturus Possidonii domum uetuit fores a lictore demore pulsari uictor'q; Mithridatis orientis'q; ecssit Insa propria ianuæ literaṛ. Aristote. dicebat aspectus à continenti aere lumen accipere:aium aũt à disciplinis liberalibus

Idẽ Aristote. rogatus quo differrẽt docti ab indoctis:quo inqt uiuẽtes à mortuis

Posthumius labienus quem romanas historias græce scripsisset:ab auditoribus'q; ueniam contenderet:illudens Cato senior:ueniã inqt dandã esse si Amphyctionum decreto coactus græce scripsisset. simile exẽplum. Apud Gell. lib. ix. cap. viii. Auli labieni uidetẽ ẽe quem idem sit: Ait. n. Albinus q cũ Lucio Lucullo cõsul fuit res romanas græca oratõe scriptitauit:in eius historiæ principio scriptũ est in hãc sniam Neminẽ succẽsere sibi cõuenire:siqd in his libris parũ cõposite aut minus elegãter scriptũ foret. Nã sum inqt homo ro. natus in latio græca oratio à nobis alienissima est. Ideo'q; ueniam siquid erratũ esset postulauit. Eã quem legisset. M. Cato. Ne tu inqt Aule nimiũ nugator es:quom maluisti culpã deprecari:quam culpa uacare. Nã petere ueniã solemus aut quom ipudentes errauimus:aut quom cõpulli peccauimus. Tibi inqt oro te q̃s ppulit ut id cõmitteres:qđ prius quã faceres peteres ut ignosceret:hæc ex illo:quare reponẽdum est apud Plutar. Posthumius albinus: Fuere aũt Aulus Posthumius Albinus: & L. licinius Lucullus conss. quo tpe Catone suadẽte ut bellum Carthagini rebellanti indiceret quem delectum seuere agerent: nec quẽquam gratia dimitterent: à trib. plebis:q pro amicis suis uacationem impetrare nõ potuerũt:in carcerem coniecti sunt. Illud prætera non est sine admiratione quod quem sexagenarius græcas lr̃as didicisset:adeo postea perosus illas est ut scripserit ad Catonem filiũ: Dicã de istis græcis suo loco. M. fili q̃d Athenis exq̃situm habeã & q̃d bonum sit eoṛ lr̃as inspicere nõ perdiscere. uincam nequissimũ & indocile genus illoṛ & hoc puta uatẽ dixisse q̃ncũq; ista gẽs suas lr̃as dabit oĩa corrũpet:ex Pli. Plutarch. uero ait dixisse tũc Romanũ ipiũ spoliatũ iri quom se græcis literis dedidissent. Nec græcos philosophos solũ Romæ: sed medicos etiam odio suspitioi e'q; prosequutus est. ex Pli & Plu. Marius quoq; fertur neq; lr̃as græcas didicisse neq; ullis in studiis græcis præceptoribus uti uoluisse. e romãis p̃ter albinũ græce scripserũt Q. Fabius & L. Cincius ex Dioys

P rotogenes oppugnāte rhodum demetrio rege in suburbano suo inchoata opera non reliquit:sed accitus à rege interrogatus q̄ qua fiducia extra muros ageret:respondit scire se illis cum rhodiis bellum esse nō cū artibus:apposuit q̄ tū rex in tutelam eius stationes: inter q̄ arma murorum q̄ ictus spectauit artificē:
P tolemęus philadelphus lrāꝝ studiosiss.fuit:bibliothecā q̄ mirā Alexādrię cōparauit: interrogauit q̄ aliqn̄ demetriū phalerẹū bibliothecę p̄positū q̄t millia uoluminū cōpasset.xx.īqt ille millia:sed puo post tpe usq̄ ad.l.millia cōpatuꝝ:
Sextus Aurelius bibliotheeas ro:incēdio absūptas alexādrinis repauit exēplis
I mpatores ueteres oēs lrāꝝ penè fuere studiosi.cęsar edidit cōmētarios elegātiss. Alexāder seuerus.xyiii.ętatis āno publice declamauit. Agesilaus erudito s̄mōe utebaẗ:Indi lrās nō nerūt ait Strabo.ægyptii primi p figuras aīaliū sensus mētis effingebāt:se q̄ iuēteres lrāꝝ phibēt:inde phœnicas q̄a mari p̄pollebāt,in gręciā attulisse.ex tacito.xenoph.ait fuisse.xyi.galathaꝝ & mæonū pl̄res:eas ī Italiā aduectas:uide Pli.li.yii.lrās lino solitas alligari plurib⁹ī locis Cice.ōndit
O ctauius quom uicto Antonio alexādriam ingressus esset:atq̄ sostratus uir doctus per Arium philosophum Octauii amicum salutē ab illo expeteret:quem nō exorasset mutata ueste Ariū quacunq̄ incedebat,sequebatur:hunc uersum identidem in ore habens:docti doctos seruabūt si erūt docti:
D emetrius cynicus dicebat plus p̄desse si pauca p̄cepta sapię teneas: sed illa tibi i pmptu & in usu sint:quàm si multa didiceris:sed illa nō habeas ad manū:
Q uerenti apud Antisthenem familiari quod cōmentaria perdidisset : atqui oportebat inqt ille ista potius animo quàm chartis scribere.
S ulpitius Gallus Pauli legatus in bello contra Persem quem luna sereno aere subito defecisset:& ob id milites territi eēnt:de ea re accuratissime disputās militū aīos cōfirmauit. Pericles atheniēses defectu solis cōsternatos refecit.
C icero ad atticū:sed me hercule ut à cæteris oblectationibus deseror & uoluptatibus pp remp.sic literis sustentor & recreor.
C harondas p̄ceptores Thuriis adhibuit ut & lrās & bones mores edocerentur: putabat.n.hoīes plus debere lr̄is quā parētibus:aut naturæ:his.n.uiuimus:illis aūt bn̄ uiuimus.id ēt dixisse de p̄ceptoribus Alexādrum magnū aiunt.
P lato circa id tpis quo defunctus est genio suo atq̄ fortunę grās egit: primū qd̄ homo & nō bellua.ii.qd̄ græcus nō barbarus.iii.qd̄ uiuente Socrate ætatem ageret:alii addūt dixisse qd̄ atheniēsis nō thebanus. Laertius ait thaletē dixisse qd̄ homo non bellua:uir nō mulier:gręcus non barbarus fuerit.

DE LIBERTATE:

Ndron Laodicenus quom Romā uenisset à Cæsare ipetraturus patrię libertatē:Cicero alludens ad Cæsaris tyrānidem:uide ait si possis p hac ēt exorare:Macrob.si cōpos uoti es pro nobis sis le-

gatus. ἐὰν ἐπιτύχῃς καὶ περὶ ἡμᾶς προβαίνοι.

Antigonus quem antagoras poeta patellam tenēs cōgrum elixaret: post illū stās Putas ne ait Homerū o antagora quem agamēnonis gesta scriberet: cōgrū elixasse? Tum antageras & tu rex putas ne agamēnonē talia gerētem curasse nūquis in exercitu congrum coqueret?

Meton Tarentinus quo die decretum de Pyrrho uocando sciri p po. Tarētinum debebat: & multitudo in cōcione sederet: accepta corona & lampade quasi ebrius tubicine ducente ludibundus in concionem puenit: & ut fit in turba populari aliis applaudētibus: aliis ridētibus ut'q; pcederet in mediū iuitātibus: pcessit ille & quasi cātaturus astitit: sed ubi silētiū nactus est: uiri inqt tarētini bñfacitis q iocari & ludere uolētibus dū licet pmittitis: si tñ sapitis cūcti hac ludorū libertate fruemini ante quām Pyrrhus aduēiat. nec fuit mēdax. nam statim ut uenit Pyrrhus ludis & tripudiis tarentinis interdixit.

Agesilaus ad eū qui quem aliorum lacedæmoniorum: tum eius uestis cibi'q; mediocritatē mirabatur: pp hunc inquit frugalem hospes uiuendi modum metimus libertatem. Seneca li. xviii. episto. aurum & argētum & quicquid aliud felices domos onerat, relinquatur: non pōt gratis constare libertas.

Aristippus dicēte Dionysio q ad tyrānū pficiscit' illius seruus est: quis liber fuerit nō est inqt seruus si liber uenit. libertas ad ips dari nō pōt ait Paulus li. xl. dig:

Buris & spartis Lacedæmonii quem sponte ad Persarū regē ut cruciarentur ex oraculo quod caduceatores per illos Lacedæmonii occidissent, accessissent, ubi ad xerxem uenerūt hortati sunt ut quoquomodo uellet pro patria occiderent. at ille uirtutem eorū admiratus, uiros absoluit: rogauit'q; ut apud eū manerēt Et quo nam inquiunt modo hic uiuere possemus patria legibus'q; relictis: & iis uiris pro quibus tantum itineris confecimus morituri? sed indaro præfecto magis magis'q; rogante ac dicente ipsos futuros in pari honore iis q regis amici maxime dignitate præstarent: nobis inquiunt illi ignorare uideris quantū sit libertatis bonum: quam nemo compos mentis cum Persarū regno cōmutarit.

C. Manlius apud Salustium ait. libertatem petimus quam nemo bonus nisi cū anima simul amittit.

Priuerno capto interfectis'q; qui oppidum incitauerant ad rebellandum: quem eorum princeps in Romana curia interrogaretur: quā pœnam mererentur: respondit quam merentur qui quom se dignos libertate iudicarent arma sumpserunt: rursus'q; quem rogaret qualem eū eis pacē habituri romani cēnt ipunita te donati: rñdit: si bonam dederint, perpetuam: si malam nō diuturnā: Seneca in puer. inuitū quem retineas exire incitas. clitipho apud Terentium heautontim. nulla est tam facilis res quin difficilis sit quam inuitus facias.

Arenius 'a Cyro captus: quem ab illo rogaretur: cur tributū non tulisset: urbē'q; muro cinxisset: libertatem inquit cupiebat: Pulchrum. n. mihi uidebatur & me liberum esse: & liberis meis libertatem relinquere. Titus largius in oratione p

latinis:omnibus innatum esse ait libertatis desyderium:

Cleomenes dux laconicus:quem è carcere ereptus ad occidendum Ptolemęum plebem sollicitasset:neminem'q; audentem inueniret.Non mirum est ait. Si talibus uiris qui libertatem negligunt mulieres etiam dominantur.

Agis archidami filius dicēte quodā de gręcorū libertate sermonē nō ignobilē q̄dē sed effectu difficilē:tua inq̄t ò hospes uerba & uirīū indigēt & pecuniarū.

Romani Cappadocibus extincta regia stirpe cōcesserunt ut in libertate essent.at illi libertatem recusarunt:admirati Romani quem uellēt sibi regē eligerēt concesserunt.Illi itaq; ariobarzanem elegerunt.

Libertatē designabāt ægyptii dextra manu digitis passis.apud Ro.m. seruorū quibus libertas concedebatur lictor uirgam quam uindictam uocabant:supra caput tenens eos cędebat:Erat præterea in seruis libertatis signum caput rasum cum pileo:Plautus in Amph.Iuppiter ille faciat:ut hodie raso capite caluus capiā pileū:Suetonius de tyberii patre:primo pręneste:Deinde Neapolim euasit: seruis'q; ad pileū frustra uocatis in Siciliā ꝑfugit.Appianus li.ii.ex iis q̄dam pileū in hasta ferebant libertatis signū:sumebāt aūt pileū raso capite liberti in tēplo feroniæ illorū deę.sed de ea re latius in īstitutionū cōmētariis diximus:

Brutus in tarquiniorum eiectione ait è duobus alterum eligendum:aut uita libera aut mors gloriosa:

Sextus ælius pętus & C.Cornelius cēsores atriū libertatis refecerūt ait Liuius li.iiii.d.iiii.Suetonius ait asiniū pollionē suadēte augusto atriū libertatis cōdidisse

Marsias Bacchi minister pingebat in liberis urbibus in libertatis signum:q̄m bacchus libertatis erat deus:ob id'q; liber etiam nuncupatus.

DE LVXVRIA:

Ysander lacedęmonius ꝑciosas à Dionysio tyrāno uestes filiab⁹ missas nō accepit:dicēs se uereri ne illis īdutę turpiores uiderent. Heliogabalus īpator quoq; à quopiā sibi priuato diceret:nō times paup fieri?quid melius īquit quam ut ipse mihi hęres sim & uxori meę?idē ēt dicebat se nolle filios:nequis frugi sibi nasceret. Lentulus spinter primus usus est dibapha purpura ꝑtexta in ædilitate:q̄ nō poterat emi dnariis mille l librasidē scęnā fecit argētatis choragiis:

Antonius triūuir aureis usus est uasis in omnibus obscœnis desyderiis pudendo etiam crimine Cleopatræ.

Faustus Syllæ filius quem supellectilē pp æris alieni magnitudinē ꝓscripsisset.urbane Cicero:hāc inquit magis amo qu'am patris eius proscriptionem.

Iulius Cæsar quem magna uteretur in unūquenq; liberalitate:eos qui incredibili crimine siue īopia siue luxuria pditos eē uidebat:iis plane bello ciuili opus eē dicebat.sūptū ex illo eratis q̄ quom ob īmodicā luxuriē sūptus'q; tyrānides in ciuitatibus exeitari cognosceret facete dicebat ollā quom assidue immoderate impleas lentibus uide ne nos in seditionem coniicias.

Agesilaus quom in Asia domus contignationem ex quadratis trabibus factā a ſpexiſſet:ædium herum rogauit num apud illos quadrata naſcerētur ligna: eo negātē:ſed rotūda dicēte:qd igitur inqt ſi quadrata eēnt rotunda facceretis?

Agon Teius Alexādri magni pſectus aureis clauis ſuffigere crepidas uoluit.

Cæſar in funere.L.Cæſaris patris omni appatu hatenæ argento uſus eſt:feras'q argēteis ualis inceſſere tū primum uiſum.C. Antonius & Murena ludos ſcæna argentea fecit.C.Princeps in circo pecma ex argēto duxit:

Loliam Paulinā.C.Principis matronam nec ſerio qdem aut ſolēni cerimoniarū apparatu:ſed mediocriū ēt ſponſalium cœna:uidi ſmaragdis margaritis'q optam:alterno textu fulgentibus toto capite crinibus,ſpiris,auribus,collo,manibus,digitis'q:quæ ſumma.cccc.ſeſtertium colligebat ait Pli.li.ix.

Poppea Neronis cōiunx delicatioribus iumentis ſuis ſoleas ex auro quoq induere ſolebat.Spurius Carbilius primus tricliniis addidit argentum.

Iulia Auguſti filia licētiore ueſtitu patris oculos offenderat.tacuit pater: ſed mutauit cultus ſui poſtero die morē & lætum patrē affectata ſeueritate cōplexa eſt at ille qui pridie dolorē ſuum continuerat:gaudiū continere nō potuit:Et quātum hic ait in filia Auguſti probabilior eſt cultus: Nō defuit patrocinio ſuo Iulia:Hodie.n.ait patris oculis me ornaui:heri uiri.

Brutus quom balneas patrimoniū'q oē pene uendidiſſet: diceret'q ſine cauſa ſudare:urbane excipiēs Craſſus orator:non mirū inqt:modo.n.exiſti de balneis:

Teſtudinum putamina ſecare in laminas:lectos'q & repoſitoria his ueſtire Carbilius pollio inſtituit prodigi & ſagacis ad luxurię inſtrumenta ingenii.

Idē Craſſus orator in cauſa contra Brutum quom eius ingluuiem uellet taxare efferretur'q anus Iunia:feſtiue inquit: Brute qd ſedes? quid illam anum patri nunciare uis tuo?

M.Aemilius Porcina accuſatus ā.L.Caſſio qđ uillam nimis ſublimem extruxiſſet:graui pœna mulctatus eſt:

Demetrius phalereus quom uidiſſet iuuenem luxurioſum: ecce inquit quadratā ſtatuam habentem ſyrma:uentrem:pudenda,barbam.

Cato ætate adhuc iunior in Antiochiam pfectus:cupidus abſente Pōpeio diligēter ciuitatē inſpicere:(pedes ut ſemp cōſueuerat)tūc quoq ibat: quom aūt ante eius urbis portas holum cohortē in niueis aſtare ueſtibus uidiſſet:& ā pte altera ephebos ab altera pueros iter ſe lectos:rem moleſte ferebat: (putabat.n. ſibi illos dari honores)quom uero appropinquaſſet:ium iuuentutis illius magiſter qui ea oīa componebat:coronā uirgam'q gerens: factus obuiam uenientibus:ubi demetriū(is.n.erat Pōpei libertus)dimiſerit rogat:& qn ipſe uēturus ſit:tūC atōis bñuoli ī riſū oēs effuſi ſūt.Cato uero ō miſerā īqt ciuitatē ac pteriit

L.Lucullus quom de uictoriis in oriente partis triūphaſſet:ocio'q ſe dediſſet: ædificiis'q plurimis circa Neapolim conſtructis:ædes ēt in Tuſculano hēret ſpacioſis thalamis deambulachris'q pornatis ex qbus ceu ē ſpeculis undi'q circūſpici poterat.accuſante Pōpeio quod ęſtate optime accommodatas inhabitabi-

les hyemę fecissetrides Lucullus: nū tibi igr̃ Põpei minus q̃ grues aut ciconię mētis hēre uideor: ut nō pariter cū tpe habitationem quoq; permutem?
Nemine apud eūdem cœnāte dapibus q; nō in apolline ut dicebat: sed modeste paratis a dispēsatore: eū ad se uocatū obiurgauit: Cui ille nō putabā igr̃ quem solus cœnaturus esses: sumptuoso tibi opus esse conuiuio: q̃d ais Lucullus igr̃ an ignorabas penes Lucullū hodie cœnaturum esse Lucullum?
Mithridates eupater currus aureos argēteos q; hūit & trāslatos romā in triūpho
Verres ideo ab antonio pscriptus est: q̃d corinthiis ei cessurū negauit. (Pōpeii
fet. Cyrus apud Xenoph. quom in mēsa astyagis aui multas patinas uidisset: o aue inqt quot negocia habes in cœna.
Antonio in cœnis luxuriāte ac dicēte Cleopatrę q̃d magnificētius astrui posset? rn̄dit illa una se cœna sestertiū cēties absumpturā: cupiebat uidere id antonius sponsionibus igr̃ factis cœnā quotidianā antonio apposuit: sed irridēte illo, solā se mox .c. sestertia cœnaturā pollicet. inferri igr̃ mēsam secundam iubet atq; uas in quo ex præcepto acetū cēt: detraxit unionē e duobus oium nobilissimū maximum q; quos in auribus gestabat: atq; aceto liquefactū absorbuit: iniecit alteri manū: sed .L. Plaucius iudex uictum antonium pronunciauit.
L. Lucullus exciso ēt monte iuxta Neapolim maiore impēdio quam uillam ædificauerat: euripū & maria admisit: qua de cā magnus Pōpeius xerxē rogatū cū appellabat. quadraginta millibus illius piscinę defuncto illo uenière pisces.
M. Lælius Strabo equestris ordinis primus Briūdusii auiaria instituit inclusis oīum generū auibus: ex Pli. apud Varronē Lenius legitur.
Lucullū eūdem tunc forte p ociū in foro sedētem Cicero Pompeius q; cōuenere Salutato igr̃ illo. uolumus ait Cicero apud te cœnare hodie: ea cōditione ut nihil noui nostra causa parari iubeas: subrecusabat Lucullus in posterū q; diē cōuiuium differebat. Illi uero quem neq; dilatiōem neq; cū suis collocutiōem lucullo pmitterēt. uocato cuidā e familiaribus In apolline inquit hodie cœnabis: (Id. n. erat unū ex maxis luculli cœnaculis) quem igr̃ Pōpeius Cicero q; ad cœnā uenissent: obstupuerūt ob tātam epularū copiam: ob q; celeritatē appatus.
Seruilius Rullus solidum aprum primus Romanorum in epulis apposuit.
Diogenes cynicus a luxurioso minā petebat. a quo quem rogaret cur ab aliis obolū: ab se minā peteret: qa inqt ab aliis cibus denuo me accepturū spero. a te uero an rursus accepturus sim in deorum situm est potestate. Epicurus dicebat uiue hodie quod mutuatus Martialis est.
Scaurus in ædilitate theatrū fecit opus oium maximū: scæna ei triplex altitudie ccclx. colūnarū ps scænę e marmore fuit media e uitro sūmę tabulis inauratis colūnę ut diximus: imę duo de q̃dragenū pedū. Signa ærea inter colūnas tria millia fuere. Cauea cœpit hoim. lxxx. mil. Fuit aūt hic Scaurus syllę priuignus: filius metellę: Gēmás q; plres q̃d pegrīo appel at noie Dactylothecā pm⁹ hūit romæ.
C. Curio in patris funere theatra duo fecit amplissima e ligno. cardine singulorū uersatili suspensa librametō: in q̃bus utris q; ante meridiano ludorū spectaculo

inter sese auersis ne inuicē obstreperēt fecere & repēte circūactis ut cōtra starēt. Postremo iā die discedētibus tabulis & cornibus inter se coeūtibus faciebat amphitheatrum:& gladiatorum spectacula edebat populum Ro.circūferēs Pli.
I uliæ Augusti filię uir grauis suadebat: ut ad patris exemplum se componeret: cui illa ait. Ille obliuiscitur se Cæsarem esse. Ego memini me Cæsaris filiam.
Q uom lupus piscis is cōmendaret qui in Tyberi inter duos pōtes sit capereturque M. Philippus apud hospitē Cassini cœnās: appositū e uicino flumine lupū degustauit expuitq; ꝓbrū fcīn dicto et ꝓsequutus. Pereā inqt nisi piscē putaram:
V erus impator tam perditę luxurię homo fuit: ut et postquam redierit e syria popinam domi instituerit: Ad quam post cōuiuiū Marci diuertebat: ministrātibus ei genere turpium personaꝝ. Fertur & nocte perpeti alea lusisse.
Maximius iūior imp. aurea lorica exēplo Ptolem̄ regꝝ usus ē: itē argēteat clypeo gēmato: aurato: & hasta aurata: fecit spatas argēteas & aureas: & galeas gēmatas
L uxu taxāt̄ milesii: Apicius de quo dcm̄ ē. Aesopus tragoedus & filius de quo supra. Apud grecos Abron. Item Persæ Hera. Persicos odi puer apparatus: Caligula imperator in uestitu calceatuq; luxuriosiss. Luxuriæ peregrinæ origo ab exercitu Asiatico in urbem inuecta est ait Liuius.
E phesii Hermodorum qui frugi erat: expulerunt: dicētes Nemo nostrum frugi esto. aliōqui cum aliis cum aliis eiciat: Q uam ob rem Heraclitus dignos esse Ephesios omnes strangulari: qui Hermodorum frugi eiecerunt dicebat.
A ristippus aliquando delectatus unguento: male inquit istis effœminatis eueniat: qui rem tam bellam infamauerunt.
Q. Catulus primus spectātium cōsessum uelo ꝝ umbraculis texit. Claudius pulcher primus scænam uarietate colorum adumbrauit. C. Antonius argento: Petreius auro: Q. catulus ebore. L. & Cina uersatiles fecerūt. M. & Decius Iunii funere patris primi gladiatores ediderunt: statuam auratam primus M. Attilius Glabrio patri erexit.
F abritius Lucinus Cornelium Rufinum duobus consulatibus & dictatura speciosissime functum quod. x. pondo uasa argentea comparasset senatu priuauit: M. Antonius & L. Flaccus Duronium senatu mouerunt quod legem de coercendis conuiuiorum sumptibus latam tribunus plebis abrogauerat.
C. Licinius Heplomachus a pretore petiit ut bonis interdiceretur patri tanquam illa dissipanti: post patris uero mortē breui omnia luxu perdidit.
A ntiochi regis Syrię luxuriā eius exercitus imitatus: magna ex parte clauos aureos crepidis subiectos habuit: argentea'q; uasa ad usum culinæ comparauit. Merito igitur Lucanus ait o ꝓdiga reꝝ luxuries nūq̄ paruo cōtenta paratu: Et q̄si toꝝ terra pelagoq; ciboꝝ. Ambitiosa fames: & lautę gloria mēsæ. Discite q̄ puo liceat ꝓducere uitā: Et q̄tū natura petat: nō erigit ęgros Nobilis ignoto diffusus cōsule bacchus: Nō auro myrrhaq; bibūt: sed gurgite puro Vita redditas est populis fluuius'q; ceres'q;

E raclius imper. quem esset in Hierosolymis cum expeditione crucem Christi ferens eo uero quem Caiphæ pretio Iesus a Phariseis satellitibus'q; fuerat attractus: uenit ad portam q̃ exitus est ad Caluariæ locum: turba quæ Heraclium præcedebat exierat: ipse uero nullo nixu potuit porta exire. Tum patriarcha q lateri adhærebat suasit: ut depositis Iaspidibus ornatu'q; imperatorio Christũ in uestibus æmularetur uilioribus: Id quem fecisset pedibus nudis facili negotio transiit crucem'q; in caluariam detulit. Hinc factum est ut oĩ deposito ornatu discalceati crucẽ ĩ cõmemoratiõe passiõis Dñi'q; xpiani adorẽt

C elius qdã adeo fuit ĩtẽperans luxuriosus'q; ut ex oĩbus bonis uẽditis dilapidatis'q; uix tãtum soli possidendum sibi reliquit: q̃tum ad sepulchrum sufficeret.

DE LEGIBVS:

P ausanias Plistanactis filius cuidam interroganti cur ex pristis legibus nullam mouere spartiatis liceret: quia leges inquit hominum: non homines legum dominos esse oportet.

Anacharsis non magis festiue quam uere leges aranearum telas uocabat: utpote quę infirmiores muscas detinerent: maiores aues transmitterent: hoc est quia inopes tantum legibus puniũtur: diuitibus potentibus'q; pecuniarum ui elabentibus.

D raco Atheniẽsis quod leges nimis asperas athenis sanxisset: ut etiam capite puniretur: qui ocii damnatus esset. aut qui olera fructus'q; surripuisset: Demades facete Draconem ait non atramento sed sanguine leges descripsisse. Cato apud Liuium Nulla lex satis cõmoda oĩbus est. Plato dicebat uirorum bonorum causa leges factas ne ipsis iniuria inferatur quem ipsi non inferant.

Massilienses ait Strabo li. iiii. Geog. omneis mortaleis legum æquitate superanti consilium ex centum uiris constituentes.

S olon qui Draconis leges emẽdauit legem tulit ut si uir ad rem uenereã nõ eẽt idoneus: liceret uxori maritos ppinq̃ admitrere. dicã diffusius ĩ cap. de uxorib9

I dem Solon uersibus leges cõscripsit. Turduli antiq Hispanię populi leges uersibus conscriptas sex annorum millium habuisse traduntur: Hæc ideo apposui ut si qui sunt leguleii qui poetas dilacerant intelligant poeticæ dignitatem atq; oratorię. pragmaticos appellatos comperio: qui parua mercede iura oratoribus suggerebãt. Ci. li. i. de ora. itaq; nõ ut apud græcos infimi homines mercedula adducti ministros se pbẽt in iudiciis oratoribus ii q apud illos pragmatici uocãt.

I llo sæculo inqt Seneca quod aureũ perhibẽt penes sapiẽtes fuisse regnũ Possidonius iudicat: ii cõtinebãt manus: & ĩfirmiores a ualidioribus tuebanẽ. & subdit: sed postq̃ subrepẽtibus uitiis in tyrãnidem regna cõuersa sunt: opus eẽ cœpit legibus. de regibus Ci. a Possidonio mutuatus: idẽ ait in officiis. Adam illud ne uideas iuris peritos odisse tantam auctoritatẽ datam esse apud Ro. mu

tio scæuolę ut nemo penè Romę auderet eo inconsulto testm̄ condere. Vitiū igitur nō est artium. sed artificum: nec odi in ea eruditione doctos modestos q̄ sedaudaculos quosdam nimiū sibi assumentes & humanas q̄ lr̄as nō lacessites dilacerantes. Nā ut cæteros taceā quos diligo: Ante niū ciuē meū iurecōsultissimū: dimidiū aīæ ita amo: ut nulla protsus ad beneuolētiam fieri posset accessio nec iurecōsulti nos lacerāt: sed incōsulti & indocti q nesciūt artes literarias inter se connexas esse & gyro quodam contextas.

Legum latores draco apud athenienses post hunc Solon. apud lacedæmonios uero lycurgus: nec scriptas quas rhetras dixerunt. tulit apud Locros leges Zeleucus: Charondas catinensis ciuibus suis Thuriis cæteris q̄ chalcidicis ciuitatibus quæ sunt circa Italiam Siciliam q̄: Philolaus Corinthius thebanis. item Pittacus. Item Andredorus Rheginus chalcidensibus qui sunt in Thracia. Itē Phidon Corinthius. Moses iudęis leges quas sacras uocarunt: sed de sacris legibus non esse mentionem habendam optime ostēdit exēplum Theopōpi historici Theodecti q̄ poetę: quorū ille quom in historia uellet legū sacrarum meminisse triginta diebus mente consternatus est: hic uero nisus in aliquo dragmateorū meminisse quæ in diuino uolumine continent oculis obscuratis cām cæcitatis cognouit: sed de legum latoribus abunde in cōmentariis diximus institutionum: quos Scipioni nepoti tuo adolescēti elegantissimo & bonorū studiorum diligentissimo cultori: qui ab ineunte ætate spem magnam de se pollicitus est: atq̄ in omni ætate maiorem nobis pollicetur, dedicauimus.

DE LVSCIS:

Ppius in sextium luscum ita iocatus est: Cœnabo inquit apud te uni. n. locū esse uideo: scōma in oculū fuit. retorsit Sextius in Appium repetūdarū reum: manus inquit laua & cœna.

Timō Niceus luscus erat: & luscus itē dioscorides eius discipulus ad eū qui aderat cuncta q̄ admirabatur: festiue quid ait nō miraris: quia tres quom simus quatuor tm̄ habemus oculos?

Philippus macedo luscus fuit: Annibal: sertorius: & Antigonus: cuius oculi amissi deformitatē ut celaret Apelles: illius imaginē: látere tm̄ altero ostendit.

Theocritus Chius quem ad Antigonū quasi puniēdus raperet: solantibus amicis ac pollicētibus spem q̄ eū no regis clemētiā eēt experturus quom ad eius oculos uenisset: urbane ad Antigoni luscitiē ludēs ille: ergo ait impossibilē mihi dicitis spem salutis.

DE LAVDIBVS ET GLORIA:

Escennius niger imperator quēdam panegyricum recitare uolentem inhibuit: scribe inquit laudes Marii uel Annibalis uel alicuius optimi du

cis mortui:atq; quid illi fecerint explica:ut nos imitemur:nã uiuẽtes laudare it/
tisio ẽ pserti ĩpatores à qb⁹ sperat:q timẽt:q pstare publice pñt:necare,pscribe
Themistocles uero theatrũ petẽs quem ex eo quereretur:qd acroamata aut eu/
ius uocẽ libẽtissime audiret.Eius ait à quo sua uirtus prædicaretur.
Antisthenes quem ei à quodã diceret qd a multis laudatus eẽt:qd ĩgt mali feci?
Archidamus Agesilai filius quem à Philippo post pugnã cheronensem asperio
rem accepisset epistolã:rescripsit:si umbram tuam metitus fueris: nequaquam
invenies maiorem illam factam:quàm esset antequam uiceris.
Demetrius phalereus dicẽti cuidã multi te laudãt tñdit id qd Antisthenes supra
Vespasianus imperator triumphi die defatigatus tarditate & tedio pompæ:nõ re
ticuit:merito se plecti dicẽs:qd triũphum quasi aut maioribus suis debitũ: aut
speratum unq̃ sibi tam inepte senex concupisset.
Alexander macedo in Phrygiam uectus Achillis sepulchrũ nactus coronis orna
uit:fœlicem'q; Achillẽ uocauit:quod uiuo qdem tã fidum amicũ: Mortuo aũt
tã magnũ cõtigit habuisse prẹconẽ ut dixi in cap.de amicitia.Hor. tu sola aíos
mẽtẽ'q; puris Gloria.Silius.fax mẽtis honestẹ.Simonides apud Xenoph. cas
ait laudes dulcissimas eẽ arbitror q̃ ab hoĩe libẹ,pficiscũt.Theophrastus ait ho
nestatis innatam cupiditatẽ laudibus cõfirmari.Ouid.laudata'q; uirtus crescit.
Cicero ad Brutũ.Prẹclara quidẽ sunt illa ingenia quæ gloria excitantur.
Antiocho uadũ fluminis experiẽti renuit alioq elephãtoɋ agminis dux semp tra
nare.tũ,pnũciatũ eius fore pncipatũ q trãsisset,ausuȝ patroclũ.ait Pli.de eleph.
Colũbis qdã est gloriæ intellectus:suos.n.colores uarietatẽ'q; dispositã mirãtur:
atq; in cælo ex uolatu plaudũt,uarie'q; sulcãt:qua ostẽtatiõe prẹbent ut uictæ
accipitri:siplicatis strepitu pẽnis q nõ nisi ipsis alarũ humeris elidit.alioq subito
uolatu mĩto ueclociores:speculat occult⁹frõde latro & gaudẽtes ĩ ipã gl̃ia rapit
Laudum quidam appetẽtissimus ut omnibus hominibus se notum faceret Dia
næ ephesiæ templum incendit:sed ephesii decreto sanxerũt ne quis eius nomẽ
memoriam'ue unquam referret.super ea re iocus inualuit:cuius Cicero memi/
nit:ait.n.Timẹum quendam dixisse ea nocte qua incensum est templum natũ
esse Alexandrum:addidisse'q; non esse mirãdum quod Diana quom in partu
Olympiadis adesse uoluisset,domo affuisset.
Labiennus exerceri in declamationibus uolebat:gloriari fastidiebat.Cicero de fi/
nibus quid turpius quàm sapientis uitam ex insipientium sermone pendere?
Martialis in iactuosum uestium'q; ostentatorem.
Vndecies una surrexti Zoile cœna: Et mutata tibi synthesis undecies:
Sudor inhæreret madida ne ueste retẽtus.Et laxam tenuis redderet aura cutẽ
Quare ego nõ sudo:q tecũ Zoile cœno?Frigus.n.magnũ synthesis una facit
Apud græcos polion herbam inclytam Musæi & hesiodi laudibus ad omnia uti/
lem prædicantium:super'q; cætera ad gloriam & dignitatem.Euplea etiã perũ
ctos tradunt commendationis esse famæ.ex Pli.

DE LENOCINIO:

Hiloxenus maritimę oræ pfectus Alex.mac. scripsit puerū in Ionia eē incredibili formæ uenustate: ac ætatis flore excellēti: rogat igit nū uellet ut puerū ad se mitteret.tū Alex. rescripsit o hoīum scelestissime: ecquid unquam q̄cquam huiusmodi in me animaduertisti:qui mihi hisce lenocineris obsequiis?

Ballio leno in Plauti pseudolo quom suasisset Calliodoro ut.xx minas pr̄i surriperet:amicę Phoenicio erogandas:dixisset q̄ Calliodorus.Egon patri surripere possum quicquam cauto seni?atq; adeo si facere possem pietas p̄hibet.Facete Ballio r̄ndit:audio:Pietatē istam amplexator noctē p̄ phoenicio.

Crobilus læno duo scorta domi h̄ns nō mō lenociniis adulescentes cōpilabat: sed ēt furtos

Vetilius leno hæres relictus a nobili adulescēte:hęreditatem a Q. Metello prætore prohibitus est sumere.

Glosso petra linguæ similis humanæ in terra non nasci putatur:sed deficiente luna cælo decidere:hæc lenocinanti necessaria est.Pli.

Lenocinii q̄dem crimen lege Iulia de adulteriis pręscriptū est:quom sit in eūdem maritū poena statuta:qui de adulterio suę uxoris quid acceperit: & in eum qui adulterio depręhensam retinuerit ait Vlpianus li.xlviii.dig. Ad quod allusit iuuenalis ubi nūc lex iulia dormis:licet ad omnia adulteria se extendat?

DE LVDIS:

Vdus & si ab oībus uitis bōis dānat:tū si citra auaritiā seruato t̄p & t̄pe & mō exerceat n̄ oīo dānādus ē: qd' tū Hor. q̄ n̄ lusisse pudet:sed nō icider ludū ait:ōndit:tū uiroꝝ bonoꝝ exēpla q̄ sequūt Socrates l̄rariæ disciplię q̄etem aliq̄n īterponebat.Is.n. supposita cruribus arūdine pueroꝝ eq̄tem imitātium more iuentus ab Alcibiade risus est.Agesilaū id ēt fecisse in capi.de filiis dictū est.

Cęsar pila lusit.unde cū eo aliq̄n caecilius ludens quom ab eo q̄nquaginta sestertia tm̄ accepisset:collusoribus aliis donatis centū:quid inquit cæsar est.An una ego manu ludo? Scæuola pila optimus lusor: Trigonalis uero Polybius q̄dā ex martiale.Cic.ēt Ticiniū quēdā studiose pila lusisse ait:Mecœnas & Q. Galba.Latrūculis lusores Nouius:Publius & Paulus.ex Marti.ex Seneca Canus Iulius.Alea Cato portius lusit.Domitianus:& Claudius:qui etiam librum huius artis emisit:Item uerus imperator.Augustus qui ad Tyberiū in hūc modū scribit.Inter cœnā heri & hodie lusimus Talis.n.iactatis:ut quisq; canem aut senionē miserat in singules talos singulos denarios ī mediū cōferebat quos tollebat uniuersos qui uenerē iecerat.Et aliis l̄ris in q̄nq̄triis ait lusimus p oēs dies: ego pdidi.xx.millia nūmū:sed quem effuse ī lusu liberalis fuissem ut soleo plerūq;:nā si q̄s manus remisi cuiq; exegissem:aut retinuissē qd cuiq; donaui:uicissem uel.l.millia:sed hoc malo.Dionysius tyrānus studiose ēt pila ludebat.

Lydi ob rerum caritatem quo facilius famem tolerarent aleam inuenisse tradūt

tur.& pilæ lusum præter talos.

Ludorum autem gladiatorum originem hanc fuisse comperio ait Capitolinus in Max. multi aiunt apud ueteres hanc deuotionem contra hosteis factã:ut ciuium sanguine litato specie pugnarum se Nemesis.i.uis quædam fortunæ satiaret. Alii quod uerisimilius credo ituros ad bellum Ro.debuisse pugnam uidere:ut uulnera & ferrũ & nudas interse cohorteis:ne dimicantes in bello armatos hostes timerent: & uulnera & sanguinem phorrescerent.Cæterũ post infuneribus alii sq ludis adhibebantur ad spectacula gladiatores:q non ex ciuibus Rom. sed ex seruis emptis constabãt.nam empti serui alebantur docebanturq à lanistis in Rauẽna qm̃ is locus ad erudiẽdum uisus est lanistis aptior: sed alibi quoq alebantur.Ex iis alii thraces:alii samnites:quod illi thracia:hi samnitica utebãt armatura:alii qui gallica mirmillones nuncupati.de ludis uero circensibus aliisq nihil apponere sum uisus:ne essem longior instituto.

Dioclitianus imp.dicente quodã à rõnibus eius Chari editionem theatraliũ ludorum multũ placuisse.ergo inquit bene risus est imperio suo Charus?

Scæuola in ludo.xii.scruporum quom prior calculum pmouisset:essetq uictus: dum rus tẽdit repetito totius certaminis ordine:quo dato errasset recordatus: rediit ad eum quicum luserat: isq ita factum confessus est:

Senatusċõsultũ uetuit in pecunia ludere pterq̃ siqs certet hasta:uel pila,iaciendo, uel currẽdo,saliẽdo,luctãdo,uel pugnãdo:qđ salutis cã fiat ait Paul.li.xi. dig.

DE LICENTIA:

Publio Nasicæ consuli granius præco medio in foro quom ille edicto iustitio domũ descẽdens interrogasset Graniũ:qd tristis esset: an qđ auctiones essent:licenter granius:qđ legiones inquit.

Idem Granius tribuno plebis potẽtissimo hoi.M.Druso:sed multa in remp.molienti:quom ille eũ salutasset(ut fit) dixissetq qd agis Grani?respondit:immo uero tu Druse quid agis?

Appius maior quom ageretur in senatu de agris publicis:deq lege Thoria:& pmeretur Lucilius abiisq à pecore eius agros publicos depasci & de lege diceret facete nõ est inqt Lucilii pecus illd:erratis:ego liberum puto eẽ: qua lubet pascit.

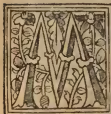
L.Lucullus obiecta sibi magnificẽtia uillæ tusculanæ duos se hẽre uicinos respõdit superiorem equitem Romanum inferiorem libertinum:

Democares Atheniẽsium legatus cum aliis ad Philippũ macedonẽ uenerat: audita benigne legatiõe:Philippus ait:dicite legati facere qd possum qđ sit atheniẽsibus gratũ?excepit ut erat pcaci lingua Democares:te inqt suspẽde.pepcit Philippus eũq dimisit:cõmotis ãt legatis ob ĩtẽpestiuã Inĩaȝ ait Philippus: nũciate Atheniẽsibus multo clariores uideri:q ob ĩgenii impotẽtiã his nõ pcũt q̃ q ipune dici sinãt.is Democares ob linguæ pcacitatẽ thersites uocabatur.

Quom aliqñ corã Dionysio q̃reret qle eẽt optimũ genus aeris:illđ iq̃t Antipho ex q̃ Harmodii & aristogitonis statuas erexerãt atheniẽses:sȝ is à Dĩoy.ecęsus ẽ.

L. DOMITII BRVSONII LVCANI FACETIARVM EXEMPLORVMQ; LIBER IIII. AD MECOENATEM:

DE MVLIERIBVS:

Vlierum ingenia si uelim Mecoenas scriptis cõplecti: opus in īmensum excresceret. Itaq; uisus sum paucula quædam exēpla: eadē q; (ut mos illa est) in utrãq; ptē uaria: si prius illud addiderim: illis si bonæ sint (siqua forte inueniri põt) nihil elegãtius: sin malæ nihil pestilētius esse. De iis anneus Seneca ait Aperte quom mala ē mulier: tũ demũ ē bona. Siculus q̃dã dicēte familiari uxorē suã suspēdisse se de ficu. Facete amabo īqt da mihi ex ista arbor̃ quos serã surculos

Diogenes Cynicus mulieres quæ ex oliua se suspenderant quom uidisset: Vtinã inquit arbores cæteræ fructum huiusmodi tulissent.

Idem intuitus mulierem in lectica. Non secundum feram ait esse caueam:

Cæsar quom ad Cleopatram in ægyptum accessisset: eaq; solo Apollodoro siculo comitata: puulũ ĩgressa lēbum regiam adnauigasset: nullaq; se alia uia occultare posset: nouũ sceleris genus cõmēta est: nã in culcitra loris circũligata se occulēs ab Apollodoro perferes ad Cæsarem perducta est.

Helenam præsentibus græcorum legatis illam repetentibus dixisse aiunt: se non inuitam nauigasse: neq; sibi cum Menelai m̃rimonio conuenire: ex Dycti. Apđ Homerum rursus illi incessit cupido menelai.

Senatoribus mos olim fuit curiam cum prætextatis filiis introire: quom uero in senatu res maior quæpiã cõsultaretur: eaq; in diem posterũ ꝓlata eēt: placuit ut nemo quã rem tractassent ꝓnũciaret priusq̃ decreta esset. mater Papyrii pueri qui cum parēte in curia fuerat: pcõctatur filium: qdnam patres in senatu egissent. respondente illo rē tacendam esse nec pronunciari licere: fit audiendi auidior. Silentium pueri aĩum euerberat: rogatur cõpressius. tũ puer urgēte m̃re lepidi ac festiui mēdacii cõsilium capit: Actũ in senatu ait: utrũ uideatur utilius magisq; ē rep. esse: unus ne ut duas uxores haberet: an una duobus nupta eēt. Hoc ubi illa audiuit: aĩo pauens: domo egreditur: cæteras matronas cõuenit: rē nũciat. Postridie ad senatum copiosæ matrũ familias cateruæ cõfluunt: lachrymãtes atq; obtestãtes erãt: una potius ut duobus nupta fieret: quãm uni duæ Senatores ingrediētes curiã qd illa mulierũ intēpies: & qd sibi postulatio istæc uellet mirabant: Papyrius re patefacta ã senatu deosculatus est: ac posthac sꝫm ne cui prætextato potestas præter quãm Papyrio curiam esset ingrediendi:

Dyrce Lyci thebanoꝝ regis uxor priorem uiri uxorem Antiopam ne forte in lyci gratiam rediret: in Cytherone claudi custodiriq; iussit: sed ã Zeto Amphio

ne'q filiis liberata ē Lycus'q occisus Dyrce cauda idōiti tauri alligat distracta ē

Cybele Atym puerū ardēs monuit ne cū alia cōgrederetq quom forte coisset cū Sagarithide nympha ab irata Cybele primo castrat⁹ ē deide in pinū cōuersus

Ptolemęus moriens uxori Cleopatrę regnum & alteri ex filiis quem mater elegerit legat:mater ad minorem natu ut sit inclinans a populo tn̄ maiorem constituere compellitur:cui priusq̄ regnum daret:iubet repudiare uxorem Cleopatram illi charissimā eādem'q sororem:atq minorem sororē Seleucem ducere. Cleopatra uero Cyricœno in Syria nubit:ad maritū'q exercitū Cypri sollicitatū adducit:Cyricœnus uero in bello uictus Antiochiā cōfugit. tū Gryphus Antiochiam in qua erat Cleopatra obsedit: ea capta Gryphina Gryphi uxor nihil habuit antiquius quàm sororem Cleopatram nācisci:& quanq̄ repugnāte orante'q Grypho ne id faceret:imisit milites:qui sororem in tēplo confoderent(quā ad aras confugerat)qui uenientes quom euellere eam nō possent: manus deę simulachrum amplexantes praeciderunt:sed nec multo post Cyricœnus reparato bello uictor Gryphinā comprehensam Cleopatrę uxoris manibus parētauit:eā aūt qua inducta Gryphina in sororē est ea fuit:qm̄ Cyricœno hosti Grypho marito quis fratri nupserat exercitum'q parauerat: Quanta igitur laus debetur Mecœnas fratriæ tuæ Margaritæ à montibus: quę quatuor filiorum mater neminē in amore pponit:sed parilē unicuiq præstat prīus pietate. Possum tacere huius matronæ cæteras aīi dotes: sed qs tacebit singularem prudētiam, honestatē, pudicitiam, & quod est in muliere rarissimū liberalitatē, aī'q magnitudinē? ea est cui merito illa Enniana uirago tribui debet.

Poppea quæ postea Neronis uxor fuit:quęrens sibi mr̄imonium, & Octauię dissidium fieri:quod fieri non speraret incolumi Agrippina: crebris in eā criminibus usa est:aliqn̄ per facetias principē Neronem pupillum uocabat: qui iussis alienis obnoxius:nō modo imperii:sed ēt libertatis indigeret.

Cleopatra Demetriū uirū Seleucū'q filiū idignata q occiso eius pr̄e ab illo ī iussu suo diadema sūpsisset occidit. Augustinus mulier ait ē muscipula aīę: laquo uitę:suauis mors:blāda pcussio:pnicies delicata:rosa fœtēs:malū libens.

Parisatis Artoxerxis mater quom inuisū haberet Metasabatem: qui mortis Cyri particeps fuerat:occasionem dperendi eunuchi nacta est:cū Artoxerxe.n. ludēs pacta est ut uictori liceret quem uellet expetere: cadentibus igitur ex uoto talis uictoria potita:Metasabatem accipit:atq priusquàm rex in suspitionem incideret:tortoribus ad supplicium tradēs uiuū pelle nudari:ac tribus palis affixum corpus diuaricari iussit:& in alio palo seorsum pellem suspendi.

Antipater cōstitutus ab Alexādro Macedonię pfectus quom ad Alexandrū scripsisset Olympiadis matris ineptias atq importunitates:cōmotus Alexāder ait grauē pēsionem p mēsibus.x.quibus in utero eius fuisset matrem à se exigere.

Septitia filiis irata Publio seni admodum nupsit:utrosq testamēto post pręteriit sed Augustus hæreditatem filiis restituit:dotem'q uiro tribuit:quia non crean

dorum gratia filiorum nupta erat.

Messallina Claudii uxor quom Siliū palam adamaret: Claudiusq́ꝫ hostiā ob timorē se recepisset: donec ꝓspiceret rebus suis & adulteris pœnas intēderet: illa adulto autūno simulachrū uidemiæ p domū celebrat: urgeri p̄la: fluere lac⁹ & fœminę pellib⁹ accīctę assultabāt ut īsaniētes Bacchę. Ipsa crine fluxo thyrsę q̄tiēs: iuxtaq́ꝫ Silius hedera uīctus gerer̄ cothurnos iacere caput strepēte circū

Dibutadis Sicyonii figuli filia iuuenis amore capta illo peregre (ꝓcaci choro. abeūte umbram ex facie eius ad lucernam in pariete lineis circunscripsit: qbus pater eius impressa argilla typum fecit.

Symiamira Heliogabali mr̄ ab Antōio Caracallo stuprata cū Heliogabalo filio meretricio more uiuēs: oīa ī aula turpia exercebat: sed occisi uno eodēq́ꝫ tpe sūt.

Pheron rex uisu orbatus ex oraculo monitus ut urina mulieris quæ uirum suū tm̄ experta esset oculos lauaret. ita uidēdi usum recepturus: quom uxoris suæ plurimarūq́ꝫ urina ad oculos adhibuisset: nihilo magis cernebat: qbus concrematis in urbe Erythrabolo: unius expertus urinā cernendi sibi uim restitutam sensit eamq́ꝫ duxit uxorem: ex Herod. li. ii. fuit autem Sesostris regis filius. Diodorus uero li. i. Sesosis ægypti regis filius amisso oculoꝝ usu. x. post annos sōnia expertus: responsum accepit: ut placato Deo qui in Heliopoli coleretur faciem mulieris inspiceret quæ nullū nisi ꝓprium nosset uirū: ab uxore primū incipiēs quom multas expertus esset: nullā repit incorruptā p̄ter hortulani cuiusdam: quā uisu restituto uxorē duxit: reliquas uero omneis uiuas combussit.

Sabini uxor mala cupidine uidēdi castrorum situm p noctem militari habitu ingressa: quom uigilias & cętera militię munera eadem lasciuia tentasset: in ipsis principiis stuprum passa est.

Sassia Appula mulier in melini generi amorem incidit: uictaq́ꝫ tādem ardoribus in concubitum appetiit: paulo q́ꝫ post tempore gener repudiata Cluentia Sassiæ filia socrum duxit uxorem.

Medęa Iasonem ardēs & thesauros patri abstulit: & fratrem una adductū in frusta dissecuit: atq́ꝫ mēbra qua parens persequeretur dissipauit: ut coꝝ collectio dispersa mœror q́ꝫ patrius celeritatem persequendi retardaret.

Terentia post Ciceronis repudium nupsit Salustio illi inimico & demū messalę.

Beronicę post Herodis uiri patruiq́ꝫ mortem cum fratre coiisse insimulata est: copulatumq́ꝫ matrimonio Palemonem Lycię regem paulopost quia libidini nō satisfaceret (ut aiunt) dimisit.

Augustus quom depræhendisset ornatrices canos e capite Iuliæ filiæ legentes: ui disse dissimulauit: post paulum uero filiā interrogat: utrum post aliquot annos cana esse mallet, an calua: respondēte illa se malle esse canam: quid ergo ait hæ te caluam faciunt?

Idem Augustus conscius adulterii eiusdem Iuliæ admiratus: quomodo similes agrippæ uiro filios procrearet: quæ tam uulgo potestatem corporis sui faceret;

Nunquam enim ait illa nisi naui plena tollo uectorem.

Populia Marci filia miranti cuidam ac dicenti qd esset in eã quod bestię nunquã iniri cuperent nisi statis temporibus:respondit bestię enim sunt.

Dionysius tyrannus senior matri quę quis anus marito tradi uellet: Ciuilia inqt iura uiolari possunt:naturę nõ possunt. Seneca de remed.fortui.Nihil tam mobile quàm fœminarũ uoluntas:nihil tam uagũ:Nouimus ueterũ matrimonia: repudia:& fœdiores diuortio male cohęrẽtium rixas:quã multę quos in adulescentia amauerũt in cõi reliquerunt senectute:quoties anile diuortiũ risimus.

Pisistratus Atheniẽsium tyrãnus:quom à quopiã accepisset mrẽm ardere adulescentem:illum alioqui timidũ pauidũq́ ac ob facti cõsciam tenuẽtem ad cœnã uocauit:cœnatũq́ interrogauit:quo modo fuisset acceptus.illo aũt opipare dicẽte:Talia inquit quotidie tibi erunt si matri meę rem gratam feceris.

Val:Martialis.

Quæro diu totam Sophroni ruffe p urbẽ Siq̃ puella negat:nulla puella negat:
Tanq̃ fas non sit:tanquã sit turpe negare:Tanq̃ non liceat nulla puella negat.
Casta igit̃ nulla est:castę sũt mille:qd ergo Casta facit⁊ nõ dat:nõ tñ illa negat

Phanius qdam quom uxoẽ parũ pudicã hẽret:adulteriiq́ suspectã. fores ita occlusit.ut ñ sine strepitu possent apiri:sz bõa mulier adultez̃ p tectũ admittebat

Apuleius li.yii.ait puellã uirginẽ raptã à latronibus primũ pauefactã:mox uenerem expertam inter latrones ipsos scortatam: sponte lacessere.

Eurydice amyntę uxor nõ mõ ob generi cõcubitum depdendo uiro cũ adultero cogitauit:sed paulo post Alexãdrũ Alexãdri magni patruũ suũ filiũ p insidias occidit:nec multo post alium pdicam pp idem libidinis incestusq́ scelus.

Laodice soror uxorq́ Mithridatis magni absentem diutius uirum quom obiisse putaret:in amicoz̃ concubitus proiecta:uenientem uirum post longam peregrinationem ueneno conficere tentauit: sed deprehenso ab ancilla scelere Mithridatiq́ patefacto:in authorẽ facinoris uindicatum est.

Quartilla apud arbitrũ Petronium ait Minor est quàm ego fui:quom uirũ passa sum:Iunonẽ meã iratã habeã.si me unquã meminerĩ uirginẽ fuisse:nã sfans cũ paribus inqnata sum.& subĩde pdeũtibus ãnis maiorib⁹ me pueris applicui

Iuno quo die græci Troianiq́ pugnaturi erãt:meditata quo pacto Iouem falleret:compta ad maritum in montem idęum agentem accedit:si forte captus ille formæ uenustate cum uxore coeat:& inter amplexus aio oculisq́ irriget soporẽ:quo facto Iuno troianis infesta magnam attulit calamitatem: ut uere dictũ sit ab Ouid.Nullo penè pacto odiũ mulierũ posse satiari: illo carmine uix priamus tanti:In quo interp̃tes uiri q̃dem literati multa enarrãt:q̃ mihi nõ placẽt sed unius cõmatis iterpositõe locus fit clarior.Sic.n.distinguẽdũ puto Troia iacet:certe inuisa Danais hoc est grecis ipsis pp diuturnũ bellũ: Puellis uero adeo inuisa ut quãuis Priamus obierit Troia euersa fuerit nõdũ iudicię satisfcm̃ sit atq́ illa dictio puellis sit emphatica:qd ita esse interpretandum illa dictio certe

admonet:quæ si aliter legatur inceptam esse oẽs intelligent. Iuno apud Vergilũ li.yii.num capti potuere capi?& subdit odiis aut exaturata quieui?

A mata Latini regis uxor ob ꝓmissam Lauiniã filiam Aeneę :nõ modo ꝑ urbem uagata est ceu baccha:sed duos ẽt filios q Aeneę assentiebant cecidit.

I n oratione quã habuit Cato apud Liuiũ in mulieres ornatũ pristinum ex lege oppia sublatum reposcentes:maiores qdem nostri ait:nullã nc priuatã qdẽ rẽ agere fœminas sine authore uoluerũt:in manu cẽ parẽtũ fr̃m uirorũ: nos si dis placet iã rẽp. ẽt capessere eas patimur.date frẽos ĩpotẽti nãę & indomito aiali.

S ampson quom Dalidi puellę atq̃ amicę multis lachrymis roganti ostendisset se uires habere in coma:scelerata mulier ut amatorẽ hostibus ꝓderet:dormiẽti comã totondit:unde captus Sampson occæcatus est.

D uæ ad Solomonẽ mulieres scecia de cõuersatiõe cõuenerãt:atq̃ ex illis altera ita incepit.habitabamus o rex ego & hæc una ĩ domo:cõtigit aũt ambabus ut ea dẽ hora pareremus:exacto triduo dormiẽs hęc filio'q̃ icubans suffocauit : meumq̃ tollẽs uiuũ,suũ mihi dormiẽti mortuũ apposuit.repetẽs ego mane filiũ ꝓpriũ,ac nõ recipiẽs ad tuã opẽ aduolaui.his dictis q̃siuit ab altera an uelit qp piã allegare:qua negãte qd fecisse:dicẽte'q̃ filiũ uiuere:q aderãt admirantibus rei'q̃ euẽtum expectãtibus:rex uiuũ mortuũ'q̃ adduci ad se iussit:uocato'q̃ milite mãdauit ĩ duas ptes utrũ'q̃ dissecari:ut utra'q̃ dimidiũ hẽret:q̃ uiuẽtis mr̃ nõ erat cõsiliũ approbat:uera ãt mr̃ exclamat nc id fiat : sed ut potius ĩsantulus uiuus socię dedat.Rex huic uiuũ tradit explosa altera matre supposititia:

T ulla seruii Tulli regis filia Tarquinii aruntis uxor quom diutius uirũ sollicitasset:ut parentem eius occideret:tandem uxoriis exagitationibus uictus Tarquinius socerũ occidit:ut sciuit Tulla festinabũda ad uirũ euolãs carpẽto uehebat: sed is qui iumenta agebat succussis frenis quom cõstitisset:requisita eã more h Tulla:ut comperit in eã fuisse deprẽnsum in uia parentis cadauer:scabellũ ubi sedebat in aurigam impegit:iussit'q̃ uehiculum supra parentis corpus deduci: ut ad Parricidæ complexum celerius ueniret.

O bsidentibus capuam romanis in qua Annibalis erat præsidium:quidam numidę transfugas se esse assimulãtes ad castra romanoꝝ uenerũt redituri cum lr̃is ad Annibalem:sed unius transfugę scortum in castra romanoꝝ ueniẽs impatori rem indicat:atq̃ transfugæ pœnas dant præcisis manibus:

F uluia nobilis romana quacum.Q .Curius consueuerat adulterari:exagitata tũ adulteri inopia tum ferocia atq̃ insolẽtia:cõsulibus Catilinæ cõiuratiõem cuius curius cõplex erat indicat atq̃ per huius indiciũ suppliciũ de cõiuratis sũptũ ẽ.

C onss.M: Claudio Marcello & T: Valerio ingẽti pestilẽtia roma laborante ancilla quędã.Q :Max.Fabio ędili cãm pestis indicaturã affirmat:data fide ancillę:ex uenenis iq̃t q̃ mulieres cõcoquãt pestẽ oriri: qd si iuestigẽt extẽplo depndẽt:secuti idicẽ:& coquẽtes medicamẽta:& recõdita alia iuenerũt qbus ĩ forũ delatis cx.xx.mr̃onis apud quas depræusa erãt per uiatorem accitis : duæ ex

illis Cornelia & Seruilia utraq; patritię gentis:quom medicaméta salubria eé cótenderent:ab consutante iudice bibere iussæ repente interierunt. Cóprę̄sę extéplo comites magnũ mronaꝝ numerũ idicauere:ex qbus ad.clxx.dánatę.
Põtia duos filios q̃ adultero satisfaceret:ueneno sustulit:meminit Iuuẽalis ac Marti.
Milesiam quandam mulierem memoriæ teneo inquit Cicero pro A. Cluẽtio qđ ab hæredibus secundis accepta pecunia pactum sibi ipsam medicamẽtis abegis set rei capitalis esse damnatam.meminit Tripho.li.x.digest.
P agana lege in plęris'q; Italię pplis cauet. ne mulieres p itinera ãbulátes torq̃át fusos:aut oĩno detectos ferát.qm̃ aduersaf id oĩum spei:pręcipue frugũ ait Pli.
Mulier mẽstruata mosaicis ex legibus septẽ diebus arcebaſ á tẽplis: itẽq; & partu riens:Fœminarum testimonium propter leuitatem procacitatem'q; nullũ esse uoluit.Fœminas omnes quæ duplices pupillas habent:uisu nocere.
N on procul á ligeris amnis exitu insulam paruam esse in pelago:eã samnitaꝝ mu lieres habitare:bacchi numine afflatas:insulã uirum nullũ accedere: Cæterum mulieres ipsas traiiciẽtes uiris cõmisceri:rursus'q; reuerti:ex more'q; templum eodẽ die detegũt:iterũ'q; tegũt ante solis occasu3 unaqua'q; põdus afferẽte:eu ius uero põdus exciderit eã ab reliquis dilacerari.ait Strabo li.iiii.
D erbices fœmininum nullum edunt.anus strangulant.Euripidem mirum ĩmo dum mulieres exosum esse aiunt:
M.Antonius cũ Cleopatra piscans iusserat urinantibus : ut hamo Cleopatræ pi scem affigerẽt:nõ latuit res illã:Iubet igit' urinãti ut Antonii hamo piscẽ fumo sale'q; asseruatũ suffigeret:Arũdinẽ itaq; Antõius que3 sustulisset piscẽ illũ su stulit nõ sine oĩum risu.Tũ Cleopatra comiter:relinque ait impator calamũ no bis Cãopeis & phariis regibꝰ:ñ.n.hęc ẽ tua pda:sed urbes:littora:rges:natões
N on magis lepide quàm uere apud Plautinã aulularia Eumonia Megadoro fri diceti Da mihi optuma fœmina manum:respondit ubi ea est? quis ẽ optuma?
I dẽ megador*eidẽ sorori suadẽti ut uxorẽ duceret:quom dixisset occidi: atq; illa subdidisset qđ ita?q̃a misero iq̃t Cerebrũ excutiũt tua deã soror:lapides loq̃ris
L ycurgus legũ lator quom uirginũ corpora cursibus luctis:iaculoꝝ discorũ'q; ia ctibus exercẽda cẽsuisset:rogatus qđ ita instituisset:ut stirps inq̃t coꝝ qui gigne rentur:ualidum in ualentibus corporibus principiũ sumens bene germinaret.
G orgo leonidę spartani uxor dicente hospite quadam:solę uos lacenę uiris impa tis.R espondit nos equidem solæ uiros parimus.
D amatria lacęna quom audisset filium & timidum & se indignum aduenisse ne cauit.Altera lacęna filium qui ex acie fugerat necauit:dicens non esse meũ hoc germẽ.Altera quom filiũ in acie cecidisse audisset cõstanti aĩo timidi ait lugeãt Ego uero te fili sine lachrymis ac læta sepelio:& meũ & lacedęmonium.Altera adueniẽti filio qdnã ait in patriã facturus uenis?dicẽte illo cẽs piisse : correptã testã in ipm ĩmisit:occidit'q; dicẽs.Ergo te malũ nũciũ misere nobis? Alia filio iniuriarum accusato:fili inq̃t aut crimine aut uita te ipm absolue. Gorgo Cleo

menis regis filia quom Aristagorā a famulo calceari uidisset: pater inqt hospes iste manus non habet? Alia filio dicenti se puū habere ensem: adde inqt gressū

C imbris a Mario uictis ad caudium locum in uenetia. eorum uxores quoq; missa ad Mariū legatione libertatē ac sacerdotium non impetrassent: suffocatis elisis q; passim infantibus suis: aut mutuis uulneribus concidere: aut uinculo e crinibus facto in arboribus iugis q; plaustrorum pependerunt:

I n ultimo Carthaginis excidio quem Asdrubal Scipioni se dedisset: uxor eius q̄ paucis ante diebus de marito minime ipetrare poterat ut ad uictorē trāsfugeret: se flagrātis in mediū urbis icēdiū duobus cū liberis ex arce pcipitauit. Hyppo græca ne in hostiū ditionem ueniret capta classe in mare prosiluit.

A quileia ab Attila capta Dugna mulier in urbis angulo habitās ne i hostiū manus pueniret: turrim domui iminētem a flumine uatissa i rādicibus uerberatā cōscēdit: atq; puoluto capite in fluuiū se dedit præcipitem.

L aurū urbē sertorio oppugnāte: mulier cōpræhensa militi digitis in obscœna immissis oculos eruit: ex Appi. Plutar. uero in sertorio laronium urbē appellat.

N ero recordatus Volusii pculi idicio Epicharim libertinā attineri: ratus q; muliebræ corpus impar dolori: tormētis dilacerari iubet: at illā nō uerbera, nō ignes nō ira eo acrius torquētium ne a fœmina spernerent, peruicerei qn obiecta denegaret: sic primus qstionis dies cōtemptus: postero quem ad eosdē cruciatus traheretur: gestamine sella (nā dissolutis mēbris insistere nequibat) uinculo fasciæ quam pectori detraxerat in modū laquei ad arcū sellæ restricto indidit cervicem: & corporis pondere connixa tenuem iam spiritum expressit.

Q uitilia uenusta amica q; multorū quem iussu caligulę torqretur ut cōiuratōis i se hitę ɔplices patefaceret anq ad tormēta duceretur: uni⁹ ex cōsciis pedē calce pmēs ut cōfiderēt ośdit: neq; de tormētis timetēt. laudat leena in cap. de cōstantia.

V ictis ab Alexādro thebanis dū ciuitas grauissimis agitat calamitatib⁹: miles qdā excisa Timoclię domo clarissimę fœnē pudicę q; mrisfam. fortunas diripit: illorū uero dux ipsam p uim cōstupratā diligēter iterrogat: sicubi aurū argētū ue defossum hēret: Ea uero se hēre confessa: eū in hortū adduxit: & puteū oñdēs ibi urbe capta ait opes pciosissimas deposuisse: ilinatū militē locūq; accuratius cōsyderantem: pone constituta mulier uoluit in caput: cū q; saxis occidit.

Monima milesia mithridatis rex uxor uitā tristē duxerat utpote q̄ supbū p marito dñm: p regia barbarā sibi custodiā ac ppe carcerē compauerat ad eā Mithridates rex fugiēs Lucullū uictorē misit Bacchidē Eunuchū: monēs ut antequā in Luculli ptātem ueniret se occideret unà cū altera uxore Veronice Chia: Monima auulsum a capite diadema quem collo alligasset misera se appēdit: sed q̄m ex corpis grauitate ille laqueus cōstringeret: o execrādum inqt diadema ne qdē in tā tristi ministerio mihi psuisti: atq; sup id despuēs: Bacchidi præbet se occidēdam Veronice uero uenenū paratum cū matre partita: quę supplex ptem petierat: parū pficiente ad mortē ueneno: extincta matre a Bacchide suffocatu.

S emiramis audita Babylonis defectione:ut erat circa cultũ capitis occupata : pte criniũ soluta accurrit:nec pus decorẽ capillorũ in ordinẽ: q̃ urbẽ i ptãẽ redegit

L acęna mulier proficiscenti ad bellum filio scutum tradens : Hce inquit tibi pater semper seruauit.

Q uom qdam lacenę sorori mortem filii genero sam nũciasset:q̃ ũ ait ex ipso gaudii conceperat:tanto pp te dolore afficior:quod tam praſtãtem comitẽ reliqueris.

P yrrho oppugnanti spartam ad urbis tutelam tanta mulierum multitudo conuenit:ut non fortius uictus quàm uerecundus recederet.

Mulieres barbarę Senonũ Vindelicorũ Brẽnorũq; uxores à Claudio uictorũ deficientibus telis infantes afflictos humo in ora militum aduersa miserunt:

Mulieres scythicę rem ipsæ rusticã exercẽt:ipsęq; uiris ministeriũ exhibẽt. Itẽ & in hispania.Possidenius tradit hospitem suũ Carmoleũ ei cõmemorasse: uirũ quẽdam genere massiliẽsem hoĩes fœminasq; in agro ligustico data mercede ad agri fossionem unà cõduxisse:unam aũt ut partus dolores uexare cœperũt: non procul ab opere discessisse:Enixamq; confestim opus repetisse : ne mercedem amitteret:ipsum uero soluisse mercedem operis q; fecisse immunem: Elatum igitur tellẽs illa infantulum fonticuli cuiusdam lauit aquula.Mulieres Tapyriatrę uestes gerunt & comas breues.Sauromatę mulieribus ceu dominis obsequuntur:Lycii nõ e patribus:sed e matribus cognomenta assumunt.

A pud Baleares adeo fũt in precio:ut mulierem à prędonibus captam tribus aut quatuor redimant uiris.

H ector Homericus Andromachę uxori ne concederet ad pugnam dissuadẽti:Tu uero quod ad te attinet ait:Abi domum & quæ tibi curãda sunt cura: telam & colum:ancillasq; exerce.

H ecuba apud Homerum Hectorem lactauit:Andromacha Helenaq; textrices: apud eundem regis lestrigonum filia aquatũ it.q̃to nostris moribus meliores.

P yrrho grauiter urgente spartam:Lacedęmonii per noctem mulieres in Cretã mittere decreuerãt:sed ipsæ contra dixerunt:quarũ Archidamia cũ gladio in senatum uenit:uiros obloccuta:An uiuendum illis foret sparta euersa?Deinde cõtra hostium castra uallum ex curribus faciũt : ut impetui elephãtorũ resisterẽt Eos uero qui pugnaturi erant iubent corpora curare:Cleonys aũt seorsum ab aliis laqueum parauerat:ne urbe capta in Cleonymi potestatem uiua ueniret:

O rgiagontis Gallogręcorũ regis uxor à centuriõe stuprũ passa custodiã eualitire uulsumq; militis caput ad maritũ retulit.ex floro. apud Liuiũ crisgentẽ legi.

C .Impator regẽ Agrippã cõstituit Tetrarchię Philippi.s.& alterius lysaniæ.Herodias soror Agrippæ inuidere cœpit.Herodemq; maritum Galileæ tetrarchã uerbis:precibus:stimulis lachrymisq; agitat ut Romã accedat:si peslit regnũ sibi forte adiudicari:Abnuebat Herodes:& impensas damnaq; ante ponebat: Herodias uero urgebat ẽt atq; ẽt:deberi.n.sibi dicebat regnum: quia regis filius fuisset:& frater eius q̃ tetrarchiã tenebat:ac iure sibi potius dẽri quàm fratri.

Mouerũt uxoris stimuli Herodem. Romam itaq; cum uxore nauigat. Res nõ latuit Agrippam: mittit igitur libertum fortunatum cum lr̃is ad Caium: in quibus scriptum erat Herodẽ habuisse cõsiliũ cũ Seiano cõtra Tyberiũ: & cũ Artabano partho cõtra Caium. Indicia esse armoꝝ maximã copiam: quę in armamẽto Herodis erãt: uocaẽ Herodes: Fatetur de armis: priuaẽ de Tetrarchia suat q̃ attribuiẽ additur'q; Agrippę: atq; ipse cũ Herodia uxore mala cõsultrice ĩ exiliũ agiẽ in galliã lugdunẽsem: Merito Homerus nihil cẽ muliere pestilẽtius ait.

Laeon qdam quom uxorem satis per pusillam duxisset: rogatus qd ita fecisset. Facetissime ẽ malis inqt qđ minimũ cẽt eẽ eligẽdũ: Archidamus uero rex pecũia mulctatus ẽ q; uxorẽ pusillã duxisset. Mart. I Tõstricẽ amatores expilantẽs

Tonstrix suburæ faucibus sedet primis Cruenta pendẽt qua flagella tortorũ
Argi'q; lætum multus obsidet sutor: Sed ista tonstrix Amiane non tondet
Non tondet inquit: quid ergo facit? radit.

Aeneas apđ Hom. Achilli ait. sed qd nobis cõtẽtiõe & iurgiis opus ẽ mulieꝝ more: q pturbatrice aĩ ira in media uicinia uera simul & falsa obiiciẽtes cõtendunt?

Siginnorũ mulieres in aurigatiõe à pueris se exercẽt: q̃ optię sũt cuicũq; uolũt nubũt: ferũt'q; nõnullas eaꝝ curare: ut capite lõgissimo frõte'q; exporrecta uideãẽ

Quom aliqñ quadraginta uirginibus lacedęmonioꝝ Messenii uim iferre tẽptassent: nulla ad stuprũ cõsensit: sed oẽs ꝑ pudicitia libẽtissime occubuere.

Nicanor obtritis Thebanis captiuam amans: coniugem expetebat: sed illa manu sibi mortem consciuit.

Thebana uirgo Macedonem militem à quo fuerat stuprata: paulisper dolorẽ dissimulans: iugulat dormientem: atq; in se lætabunda ferrum uertit.

Niccrati coniunx occiso uiro: ne à triginta tyrannis uiolaretur mortẽ sibi cõsciuit.

Mulieres quæ cãm dixerunt hæ sunt: Amesia quæ adulterii postulata cãm suam ipsa in foro dixit. Laronia apud Iuuenalẽ. Hortẽsia Hortẽsii oratoris filia. Item C. Afrania quæ improborũ morũ mulieribus C. Afraniæ nomen cõmodauit. Cicero de claris oratoribus legimus inqt epistolas Corneliæ matris Gracchoꝝ Auditus est nobis læliæ C. Filiæ semp sermo: uidimus filias eiꝰ Mutias ambas & neptes Licinias ambas Sempronia Catilinæ fautrix latinæ & grece erudita psallere & saltare: quàm deceret elegãtius edocta: cui nihil minꝰ charũ fuit quã decꝰ aut pudicitia. Philosopha uero mulier Areta Aristippi Cyrenaici filia: Leõtiũ meretricula cõtra Theophrastũ scripsit: Sappho poetria: Corinna q̃ Pindarũ lyrico certamine supauit. Itẽ Erina Teia poetria sappho cõtẽporanea: Charixena. Theano apud locros: Itẽ Mœro Telesilla poetriæ: & Cornificia Romana poetria: Agallis grãmatica: Lasthenia & Axiothea Phliasia Platonis discipulæ. Dama: Pyhagorę filia Aspasia: Diotima: Targelia: lege in capite de oratoria Ausonius Sabinã poetriã celebrat: Diodorus Socraticus. v. filias habuit dialecticas fuit & Musca poetria insignis cuius meminit Lucianus.

Xerxes Gracię bellũ illaturus erat. Demaratus lacedęmoniorũ rex q̃ apud illum

exulabat Graeciae magistratus oia in tabellis ligneis pscripsit:easdē q̃ cera inducta opuit:fido q̃ seruo lacedęmōiis afferēdas dedit: Quę diu quęstionē oībus attulere:hęrētibus igit oībus in ea re uiris:soror leonidę regis consilium scribētis inuenit erasa cera:Mendum est in Iustino Demactus p Demaratus:

A ntea Proeti uxor quom Bellerophontem ardens ad concubitū pellicere nō potuisset:amorem in odium uertens apud maritum q̃sta est qđ sit a bellorophōte de stupro interpellata:Proetus igit ad Euryen socerū cōficiendum destinat.

S enis cuiusdam concubina quom filium illius ad stuprū allicere nō posset: apđ senem questa est de stupri interpellatione Amator credulus uesanus q̃ filiū e tecto pcipitat:sed mox pœnitēs laqueo uitā finiuit cōcubina in puteū se deiicit

P eleus quom frēȝ Phocū occidisset:ob pris seueritatē ad magnetas pfugus ab Acasto cęde frna expiatus ē:sed quom Hyppolite Acasti uxor Peleū arderet:frustra q̃ illū de stupro īterpellasset:apđ uirū īsimulauit:q̃re Acastus ī Pelio mōte Peleū reliqt a cētauris occidēdū:sed adiutus ē a Chirōe: q̃obrē cōpato exercitu acastū rgno spoliauit:uxorē q̃ supplicio affecit.de Phędra lege ī cap. d Nouerc

I oseph ab ęgyptiis negociatoribus uēditus Putiphari ab epulis regis Pharonis amatus a Putipharis uxore nō potuit allici ad cōcubitum:iniustum putās esse dño a quo bene ageret cum eo iniuriam facere:eo uęhemētius cœpit mulier ardere:tādem q̃ quom neq̃ precibus neq̃ lachrymis pellicere illū posset:uim parat.sed in cōplexu uestē ille fugiēs reliquit:Mulier igit uerita ne apud uirū quereretur Ioseph:ipsa conqueritur de cōcubitus interpellatione:uestē quo fidē dicto faceret ostendens:quam ob rem Ioseph in carcerem coniectus est:

Timasiō ęgyptius q̃m nollet nouercę amori facer satis īsimulat⁹ ab illa apđ prēȝ ē

Mulierū pudicatū offm silentio pterire ingrati oīno eēt aī:addā igit exēpla pauca:

Fatua Fauni uxor tantae pudicitiae fuit:ut eā nemo quoad uixerit pter uirum suum mas uiderit:ex Lactantio.

Z enobia ne uirȝ qdem nisi pp cōceptum admittebat:expectabat q̃ post coitū cōceptōis signū:q̃ si nō sequutū eēt:alterā q̃rēdis liberis copiā dabat.Pudicissima fœmina semel iudicata ē mronaȝ snīa sulpitia paterculi filia:uxor Fuluii Flacci electa ex cētum pcipuis e populo:quę simulachrū ueneris ex sibyllinis libris dicaret:Iteȝ religionis experimēto Claudia:inducta Romā deorū matre.

Rhadamistus uictus ab Heluidio prisco quom fugeret:secū q̃ uxorē grauidā hrēt illa cōtinua festinatiōe ex uteri cōcussione:uiscerū q̃ uibratiōe defatigata:maritū orat:ut morte hōesta captiuitatis cōtumeliis eximat.Ille prio amplecti:alleuar: adhortari:mō uirtutē admirās:mō timore æger:neq̃s relicta potiret:Postrēo distrigit aciacē uulneratā q̃ ad ripā Araxis trahit:flumini tradit ne corp⁹ auferat

A ntonia Drusi uxor post uiri mortē cum Socru Liuia uitā constantissime uixit.

Melanion qdam ob mulierum odiū ī solitudinē uno comitatus cane secessit: atq̃ per nemora feras insectatum:nūquam ad reditum in patriam persuasum esse

Menon apud Platonem li.iiii.Mulieris inquit uirtus est domum recte gubernare

dum custodit domestica uiroq́ obedit:

Theoxenę exēplū est in capite de cōstātia quom Philippus:ē & Portię.& lygus:

Strato Sydonis regulus:ne à persis imminentibus captus ludibrio foret: ferrum strinxerat ut in se converteret:sed pauidus hostium uidebatur aduentum expectare.quod conspicata uxor acinacem extorsit:ac latus cōfodit: compositoq́ cadaueri ferrum in se quoq; uertens superinicit.

Lucianus in asinum conuersus à muliere pluribus noctibus in cōcubitum pductus est:postea uero q̄ in hoiem est restitutus ut nudus in lectulo ab illa uisus est:expulsus atq; cōtemptus est,atq; q̄renti eām Luciano ait: Eqdē arbitrabar te asini speciem solā deposuisse:insigne illud qd' dilexeram retinuisse,tu uero in simiam conuersus quod solum pulchrum uidebatur amisisti . atq; illū in malā crucem abire iussit.

MALA SIBI APPORTANS:

Camarina palus quom olim exiccata pestilentiam urbi pximę Camarinæ attulisset:cōsuluerūt oppidani oraculū an illā penitus exiccarēt phibēte q̄uis oraculo exiccarūt.sed mox hostes ea pte qua urbs palude tutabatur ingressi:urbem capiunt:

Carpathiog in insula lepores nō erant:portarūt accolæ aliunde: sed tāta mox leporū multitudo excreuit:ut insulę fruges oēs sint (populati.

Aquila sagitta uulnerata aspiciens calamū pēnis ipsius armatū dixisse fertur:hæc nō ab aliis:sed pēnis ppriis capimur. Simile in Platonis ē hippia:ubiSocrates ait:sapiētem in primis sibiipsū sape oportere:Ennius puerbialiter sapiēs ait qui sibi ipse prodesse neqt,ne qcq̄ sapit:Seneca in puer. bis Iterimit q armis suis perit.Phillis ouidiana ait.Heu patior telis uulnera facta meis.

Triorchim ē genere centaurę qui ferat rarum est ut se non uulneret

C.Licinius Stolo à M.Popilio lenate sua lege decē millibus æris dānatus est, q mille iugerū agrum cū filio possideret:cumq́ emācipando fraudē legi fecisset.

Q.Varius cōtra eos qui ad arma socios scitassent,grauem legē tulit:sed ille post seditiones cōcitatas laqueo appensus est.

Solon dicebat si unū i locū cūcti mala sua cōtulissent:futurū ut propa deportare domū,q̄ ex oī miseriarū aceruo portōem suā ferre mallēt.id mutuatus Herod. li.vii.recitat:

MAIORIBVS CEDENDVM:

Non esse cum maioribus cōtēdēdum Aesopus fabulator admōet in apologo qui est hmōi.leo asinus & uulpes societatē inierāt : ut qd uenatu cœpissent in cōe ptirent: nactus prædā leo iubet asinū ptiri:asinus(ut est asinus)in treis pares portiōes diuidit:indignatus leo illū dilaniat:uulpēq́ ptiri iubet:illa oēm ferè pdam leoni

attribuit sibi paucula seruans: leo cōprebata partitione, rogat à quo ptiendi illā artem esset edocta: & uulpes ab asini inquit calamitate: Seneca in li. ii. de ira ait Nam cum pari cōtendere anceps est: cum superiore furiosum cū īferiore sordidū

A ugustus fescenninos uersus in pollionem scripserat: at ego inquit pollio taceo: non enim est facile in eum scribere qui potest proscribere: ut est etiam dictum in capite de linguę ratione.

L aberium asperæ libertatis equitem Ro. Cæsar quingentis millibus inuitauit: ut pduceret in scænam & ipse ageret mimmos: quos scriptitabat: sed potestas non solum si inuitet: sed etiam si supplicet cogit. Seneca in prouer. Fulmen est ubi cum potestate iracundia habitet.

H adrianus impator quem esset oratoria uersuq; doctissimus: pfessores tñ earum artium risit tanquam doctior & obtriuit: Fauorinus phs quem Hadriano cessisset uerbum repræhendenti: arguentibus amicis quod male cessisset illi i uerbo qđ idonei authores usurpassent: respondit: nō recte suadetis familiares q nō patimini me illū doctiorem cibus credere: q habet triginta legiones.

A fer egerat causam contra Claudii Cæsaris libertum: è diuerso quidam cōditionis eiusdem euius erat litigator exclamasse fertur: tu semper in libertos Cęsaris dicis: nec mehercule ait ille quicquam proficio: prouerbium est. in expuētis excidit barbam quod in cœlum expuitur.

D ion in dialogo Philippi & Alexandri ait Philippum ad Alexandrū dixisse: at qui poetas bonos & graues rerum scriptores offendere non debemus: quod de nobis dicendi quæ uolunt habent facultatem: non omnem inquit Alexander: nā Stesichoro quod de Helena mentiretur non fuit utile:

T hamitio cantandi peritus musas ausus prouocare à se machatis musis & uoce & cantandi peritia: & communi etiam sensu priuatus est. ait Hom.

I uppiter apud Hom. iridem misit Neptūno Troianis infesto ut nūciaret ut à bello abiret: nec eius intercederet uolūtati: Neptūnus uero nuncio cōmotus iridi ait ut ioui nunciet: terrā esse omnibus cōmunem: nec uelit timorē mihi incutere sed isto īperio ī filios filias'ue utatur: uelint nolint īperaturo obedient: sed respōdens iris uis'ne ait ut istæc ioui renunciem: an sentētiā retractas? retractant. n. bonorum mentes sententias suas: recte inquit neptunnus iri mones.

C leones in oratione apud Athenienses: & alioqui natura comparatum est: ut obnoxios sibi quisq; contemnat: non obnoxios admiretur: ex Thucydide:

Artoxerxes Aelide lapsoni multa in eum licenter dicenti respondit licere illi q̄ uellet in regem dicere: sibi uero dicere ac facere.

DE MEMORIA:

Yrus rex omnibus in exercitu suo militibus nomina reddidit. L: Scipio posito. Cyneas Pyrrhi legatus senatui & equestri ordini Romæ postero

die quàm aduenerat:& circunfusæ ẽt senatui plebi. Themistocles oĩum ciuiũ nomina pceperat ait Cato apud Cicero.in senectute: Mithridates duaꝝ & .xx. gentium rex totidem linguis iura dixit: pro concione singulas sine interprete af fatus: charmidas quidam in græcia quæ quis exegerit uolumina in bibliothe cis legentis modo repræsentauit: Hadrianus nomina plurimis sine nomenclato re dixit: Crassus ait Q uint. ille diues quem Asiæ pẽsset quinq; græci sermonis sic tenuit dr̃ias: ut qua quisq; apud eũ lingua postulasset: eadẽ ius sibi redditum ferret. Theodectes semel auditos quãlibet multos uersus ptinus reddidit. Cic. in Tuscul. Simonidem Theodectẽ Carneadẽ Metrodorũ Hortensium laudat. Memoriæ ars ab Simonide inuẽta est cõsumata à Metrodoro. Apud Pli. C ar mides legit̃ p carneadet Sene. in declamatiõibus gloriat̃ se usq; ad miraculũ me moria usum: nã duo millia hoĩum recitata quo ordine erãt dicta referebã ait: & ab iis qui ad audiẽdum pceptorẽ nr̃m cõuenerant: singulos uersus ad singulos datos: quom plures q̃ ducenti efficerent: ab ultimo incipiẽs usq; ad primũ reci tabã. Hortẽsius puocatus in auctiõe psedit diẽ totũ & cẽis res & precia & em ptores ordine suo recẽsuit: argẽtariis recognoscẽtibus ita ut ĩ nullo falleret. Por tius latro q̃ scribebat cũ ĩpetu oĩa post referebat: In historiis aliquẽ iubebat no minari ducẽ: cuius acta statĩ cursu reddebat. Iulius Cæsar scribere legere simul dictare & audir̃ solebat eplas q; tãtaꝝ reꝝ q̃ternas librariis dictabat: aut si nihil alid ageret septenas: Hippias apd Plat. qnq̃gita nõia semel audita se recitaturũ

Appius Claudius quom se apud Scipionem iactaret cẽs romanos (pollicet̃ posse memoriter nominatim q; salutare: at ille bene inquit narras: Ego.n. non ut multos cognoscerem: sed ne ab ullo ignorarer adnixus sum:

Themistocles Atheniẽsis pollicitãte quodã se artẽ memoriæ edocturũ: doctorem regauit: quidnã illa ars efficere posset: dicẽte illo ut oĩum meminisset: gratius si bi ait illũ esse facturum si se obliuisci quæ uellet: quàm si meminisse docuisset.

Memoriæ aũt obliuiosę legimus fuisse Claudiũ impatorem qui occisa uxore Mes sallina paulopost quàm ĩ triclinio decubuit: cur dñ̃a nõ ueniret requisiuit: Mul tos ex iis quos capite damnauerat postero statim die & in consilium & ad aleę lusum admoueri iussit: & quasi morarẽtur ut somniculosos p nũtium increpuit.

Val. Martialis in Rhetorem Apolloniũ nullius memoriæ uirum.

Q uintũ p Decimo: p Crasso Regule Macrũ Ante salutabat rhetor Apollonius
Nũc utroq; suo resalutat noĩe: q̃tum Cura labor q; põt: scripsit & edidicit.

Curio pater quom tria proposuisset: aut quartũ addebat: aut tertiũ q̃rebat. Idẽ q; quom pro Seruio Neuio contra Ticinium cottam dicere uellet: subito totam cãm oblitus est: id q; ueneficiis cantionibus q; Ticinię factum esse dicebat.

Caluisio Sabino memoria tã mala fuit: ut illi modo Vlyxis: mõ Achillis: mõ Pria mi nomẽ excideret: Atq; is mltos s̃uos emit: quoꝝ alter Hoẽrũ: alter Hesiodũ mẽoria teneret: nouẽ q; lyricis nouẽ s̃uos assignauit: ut p illos aliqd scir̃ posset

Atticus Herodis philosophi filius tam memoria nulla fuit ut opertuerit patrem

uiginti pueros secum educare:quibus literarum singulis singula nomina impo sita erant:ut illo modo literas disceret.

Augustus nomenclatori suo sed nullius alioqui memoriæ dicēti:nūquid ad forū mandas? accipe inquit commendaticias literas:quia illic neminem nosti.

Lacertis nullā esse memoriam.lupus ceruarius quis infame mandens,si respexerit obliuiscit̃ ciborum:digressus'q₃ alium quærit.Picas constat uictas emori difficultate uerbi:ac nisi subide eadem audiāt memoria falli:in aure ima locus memoriæ est quem tangētes attestamur:In Bœotia ad trophoniū deum iuxta flumen orcomenū duo sunt fontes:quoꝝ alter memoriā, alter obliuionē affert.

DE MAGISTRATIBVS.

Cipio Aemilianus quom in censura Mumiū effœminatū uirum collegā hēret.festiue grauiter'q₃ ꝑ rostris dixit:se ex maiestate reip. osa gestuꝝ:si sibi quirites uel dedissent collegā uel nō dedissent. Chrysippus rogatus quare ad remp.nō accederet: q̄a inq̄t si male administrauero deos si bene ciues habebo iratos: Dræmoclides uero & Stratocles mutuo se ad messem aureā inuitabant: sic.n. uocabāt tribunal atq₃ curiam.

Pericles quom Sophoclē in ꝑtura collegā hēret: ac simul aliq̄n nauigassent collaudasset'q₃ Sophocles formosum puerū:nō solū īq̄t o Sophocles ꝑtorē manus sed oculos ēt decet hēre cōtinētes.Cic.in epist.ad Q. frēm:cōstātia ait est adhibēda & grauitas:q̄ resistat nō solū gr̃ę:uerū ēt suspitiōi.adiūgēda ēt ē facilitas ī audiēdo,lenitas ī discernēdo.in satisfaciēdo & disputando diligentia.

In Simandii regis monumēto admirabili:circūstantibus triginta: ꝑtor iudicādi princeps ī medio sedebat:a cuius collo suspēsa ueritas pēderet:oculis'q₃ cēt sub clausis utpote in pectus spectātibus.hm̄ōi pictura ꝑtor iudex'q₃ admonebat̃ solam ueritatem esse spectandam:ex Diod.li.i.In ægyptioꝝ uero iudiciis ait. Eligebāt principem ē triginta qui donabat̃ aurea a rege cathena: & qui signū uariis ornatum lapillis collo suspensum:quod ueritatem appellabant haberet.

Epaminūdas dicebat nō mō magistratu uirū ostēdi:sed magistratū uiro.

Carneades quom in senatu dixisset neminem cōsulem:neminem ꝑtorem:imperatorem esse:nisi sapientem Au.Albino qui tum prætor erat audiente:subridens Albinus.Ego tibi Carneade prætor esse non uideor:quia sapiens non sum? Democritus dicebat melius esse regi quam regere malos homines.

Fabius quom legatus ad suessulam uenisset filio Fabio consuli:obuiam'q₃ patri filius progrederetur lictores'q₃ uerecundia maiestatis eius anteirent taciti: ꝑtere xi.fasces equo ꝑuectus senex:ut cōsul aiaduertit:ꝓximū lictorē iussit:& ut is descēderet ex eq̄ cōclamauit q̄ desiliēs expiri īq̄t uolui o fili satin scires cōsulē te eē.

Videtis inq̄t Cicero li.iii.de legibus magistratus hāc eē uim.ut ꝑit.ꝑscribat:q̄ re

cta sũt & utilia & cõiũcta cũ legibus: ut.n.magĩratibus leges: ita pplo p̃sũt magistratus: uereq́ dici põt magĩatũ legẽ eẽ loquẽtẽ: legẽ aũt eẽ mutã magĩatũ.

Anaxilaus lacedæmonius rogatus: cur ephori nõ assurgãt regibus præsertim ab ipsis cõstituti: eadem inquit causa qua Ephori sunt.

Vespasianus ex Africę magistratibus nihilo rediit opulẽtior. M. Lollius ĩfamatus regum muneribus: in toto oriente interdicta amicitia à C. Cęsare Augusti filio uenenum bibit.

Caninius creatus est consul pridie calendas Ianuarii mortuo altero ex cõsulibus de more (non enim licebat etiam diem unum esse sine conss.) Ad quẽ cõgratulandi gratia eũtibus multis: Per iocum Cicero maturemus inquit ut hoiem ante sui cõsulatus exitum pręueniamus: Illud addendum ex Vlpiano.ii.dig. Pridie calend. Ianuarii magistratus nec ius dicere: sed nec sui ptãtem facere consuerũt: qđ si ita est supuacuũ erat cõsulẽ eligere: & tãto magis ridẽdus caninius.

In eundem Cicero ita iocatus est. Proh di ĩmortales quam uigilantem cõsulem habemus: qui in consulatu suo nec semel quidam somnum cœpit. Creabantur enim conss. calendis ianuarii.

In uatinium qui paucis diebus gessit consulatum Cicero urbanissime iocatus Magnum ostentum inquit anno uatinii factum est quod illo consule, nec bruma, nec uer, nec æstas, nec autumnus fuit.

Eodem Vatinio apud Ciceronem querente quod grauatus esset demũ ad se ĩsirmum uenire: uolui in consulatu tuo uenire: sed nox me comprehendit ait.

In Caninium eundem qui ut dictum est uno die consul fuit. M. Votacilius iocatus est. Ante inquit flamines: nunc conss. diales fiunt.

Alexander Seuerus imperator magistratus nunquam uendi passus est: addens illud: necesse est ut qui emit uendat.

Antisthenes rogatus quomodo ad remp. capessendam sit eundũ: uelut inquit ad ignẽ: ne nimis admotus exuraris procul amotus frigescas.

Pythagoras à fabis abstinendum esse censebat. i. nõ esse in re ciuili exercendum pp suffragia quæ fabis dabantur ait Plutar. licet Gellius aliter dicat: sed operæpręcium est inserere Pythagorę mystica dicteria: haud dandam unicuiq́ dexteram. i. ne statim amicitias admittamus. Ignem non esset ferro feriẽdum. i. nõ eẽ furentem irritandum. cor non edendum. idest tristitiæ non succumbendum: cibos in matulam non collocandos. i. non esse utendum eruditis sermonibus apud homines rudes improbosq́.

Plutarchus in libello de ciuili institutione monet celeritate utendum ad comparandam authoritatem atq́ potentiam: ita enim liuorem effugi. Ariston dicebat nec ignis concipit fumum: nec gloria parit iuidiam si utrũq́ celeriter emicuerit

Scipio quom ab eo quidam uetus assectator è numero amicorum non impetraret ut pręfectus in Africam mitteretur: id q́ ferret moleste: noli ĩqt mirari si tu hoc a me non impetras: Ego iampridem ab eo: cui meam æstimationem charã

esse putabã, diu peto ut præfectus ꝓficiscatur:& adhuc impetrare nõ possum.

P etente consulatum Catone Seruius sulpitius erat competitor: admirãtibus cũ ctis serui ingratitudinem:ob plurima à Catone beneficia accepta: Nõ admirã dum inquit Cato:si qd quis maximũ bonũ cẽ puteṫ:alteri nõ cõcedat:

A b Appio procõsule cũ quo in Cretã Sabinus uenerat:in theatro græci postula re cœperũt:uti Sabinus maximũ magr̃atũ gereret(Mos aũt erat barbã & ca pillos magistratui Cretensium submittere)surrexit Sabinus & silentio manu facto:Hunc magistratum inquit ego Romę bis gessi: per scomma lusit: nam bis reus causam dixerat Sabinus.

Magistratum petituri apud Ro:toga candida induti in campum descendebant: huius rei referta sunt oĩa:Plutarchus in Coriolano ait absq; interiore tunica in forum opertos ueste descendere siue ut eo habitu ad supplicãdum humiliores accederent:siue ut qui cicatrices haberent manifesta signa fortitudinis aperirẽt. Lex Antia sanxit ut qui magistratus esset:magistratum'ue capturus:nequo ad cœnam nisi ad certas personas itaret:Apud Thebanos lex fuit: ut nemo habi lis esset ad honores reip.suscipiendos:nisi decem annos à mercatura destitisset. Plinius secũdus Põpeia ait lege quæ Bithynis data est cautum est neq; magi stratum capiat:ne'ue in senatu sit minor annorum triginta.Augustus dein per misit minores magistratus ab annis duobus &.xx.capere:

P eplites alternis genibus imponi in consilio ducum potestatum'ue uetuere ma iores:uelut omnem actum impedientes.

A ddubitante senatu è duobus conss.Seruio sulpitio Galba & Valerio uter esset mittendus contra Viriatum: Scipio æmilianus neutrum mittendum censuit: quia alter nihil haberet:Alteri nihil esset satis.

A pollonius quem uidisset in Domitiani ædibus senio confectum quendam ma gistratum inhianter affectare:atq; impatori ceu seruũ se submittere: Huic ingt o Damis nõ persuasit Sophocles:ut agrestem dominũ furiosum'q; aufugeret.

DE MOLLICIE:

Erres cuius filius corpe abuteba̅ adolescentiã'q; mollẽ ꝓstabat: quom Ciceronẽ mollẽ cynedũ'q; nũcupasset. salse Cicero ad ueteris filii ĩpudentiã alludẽs.ignoras ĩqt libos ĩtra fores ĩcrepãdos cẽ Archesilaus uocẽ ĩfractã capillũ arte ꝯpositũ:& oculos ludibũdos illecebrę'q; uoluptatis plẽos ĩ quodã diuite quom aĩaduertisset:q tũ cast⁹ diceba̅:Nihil ĩterest ĩ qt qb⁹ mẽbris cynedi sitis:porib.an posteriorib⁹.

Scipio æmilianus P.Sulpitio gallo homini delicato inter plæraq; alia id quoq; ꝓ bro dedit q; barba uulsa fœmibus'q; subuulsis ambularet: Cato dicebat auer sum & aduersum impudicum:

V espasianus adulescentem fragrantem unguento quom sibi ꝓ ĩpetrata ꝓfectura

gratias ageret:nutu aspernatus:uoce etiam grauissima increpuit:Maluissem illi quit allium oboluisses:literasq̧ reuocauit. Vnguentatos ab apibus pungi odioq̧ haberi ait Var.li.iii.rei rust.

Afer quem in eã subinde dicẽtibus Celsinam dicere:intellexisset:quod erat potẽs fœmina assimulauit sibi uirum uideri:quis est inquit iste Celsina?

Q. Opimius cõsularis q in adolescẽtia male audierat festiuo hoi Aegilio q̃ uideret mollior:quem dixisset:qd tu ægilia mea:qñ ad me uẽis cũ tua colu & lana? Vrbãe ægilius crimẽ retorsit:Nõ pol iqt audeo:nã me ad famosam uetuit mr̃

Aristippo quem uitio daret qd̃ p̃ciose & exqsitissime uiueret:si uitu ... accederet: perãdũ ait hoc cẽt i celebritatibus deoꝝ:pfecto nõ fieret. diogenes uero cynicꝰ pedibus unguẽta apposuit à capite iqt i aerẽ ascẽdere unguẽtũ:à pedibꝰ aũt ad nasum.

Idem Diogenes unguẽtis delibuto:uide ait ne fragrãtia capitis fœto ... tẽ uitæ præstet.idẽ adolescenti delicato quippiam roganti:nõ ante inq̃t tibi rñdebo q̃ aperte habeã exploratũ uir ne sis an mulier. idem cuidã unguentis fragranti:quis ait mulierem olet?

Demetrius phalereus cuidã delicias laudãti:inimici ait delicate uiuant.

Zeno quem mollis adolescens uehiculũ quoddã lente segniterq̧ transcenderet: merito inq̃t suspectũ hẽt lutũ:nõ.n.in illo ueluti in speculo licet se ĩtueri.

Idẽ Diogenes plaudẽti lasciuius ĩ balneo adolescẽti,q̃to iq̃t melius tãto deteriꝰ.

Nicagoras Messanus quem in ægyptũ uenales ęquos optimosq̧ adduxisset:factus obuiam Cleomeni lacedęmonio ante sibi cognito:salute data atq̧ accepta quę nã illũ eã in ægyptũ adduxisset rogãti:quom ille equos optimos,belloq̧ idoneos adduxisse responderet:subridens Cleomenes:mallẽ inq̃t mimmos & cynedos attulisses(Ptolemęus.n.inter mulieres lasciuiis & unguentis deditus uiuebat): Martialis in Cottam.

Inuitas nullum nisi cum quo cotta lauaris: Et dãt cõuiuam balneã sola tibi:
Mirabar quare nunq̃ me cotta uocasses. Iam scio me nudũ displicuisse tibi:

Ceus qdam ætate uir matura canos inficiebat:ætatemq̧ obscurare nitebatur: is quom lacedęmona uenisset:atq̧ in concione dixisset cãm qua uenerat: surrexit Archidamus lacedęmonioꝝ dux Ecquid:nam inquit salubre hic dixit qui nõ in anima modo mendacium circũfert,sed in capite?

Augustus mollicie notatus:is quom cœnam apparasset aliqñ:in qua idem in Apollinis habitu cõuiuæq̧ in deoꝝ dearumq̧ discubuerant:ac eo forte tpe Roma penuria atq̧ fame laboraret:postridie in illum acclamatum est nõ sine lepida mordacitate:frumẽtum cẽ deos comedisse.

Gallo Cybelis sacerdote tympanizante in ludis q̃bus Augustus aderat: hic uersus est in illũ pnunciatus:uidesne ut cynedus orbẽ digito temperet.

Mecœnas mollicie ẽt notatus ẽns q̃m ad Augustũ scripsisset molli remissoq̧ stilõ Augustꝰ ĩ illũ ita iocatꝰ ẽ:uale mel gẽtiũ:metuelle:ebur ex etruria:lasar aretinũ adamas supnas:tyberinũ margaritũ:cylneoꝝ smaragde: iaspis figuloꝝ berille

Porsenę carbũculũ:hẽas ὑπόνοιτ' ... mœcharũ:ex Macro. Cil neo: quom nusq̃ cilneos legeri puto aut cliterno legi dẽre aut cillonũ ex Cicerone q in orõne cõtra Salustiũ ait, qcquid impudicorũ cillonũ pricida: &c.

P lato discipulo nimium lauto curandę'q cuti deditissimo: subridens quousq ait tibi carcerem ædificare perges?

C ęsari dictatori q Nicomedi Bithyniæ regi pudicitiã pstituisse dictus erat:in gallico triũpho milites Iter cætera carmina q̃lia in triũphis iocularitẽr canebant:ẽt uulgatissimũ illud obiecerũt:Gallias Cæsar subegit:Nicomedes Cæsarẽ: Ecce Cæsar nũc triũphat q subegit gallias:Nicomedes ñ triũphat q subegit Cęsarẽ

S extus Titius quom isidias ab Antonio istructas q̃si diuinãs obiiceret atq diceret Cassandra sum:p scõma Ipudicitiã illi retorquẽs Antonius atq pstitutionẽ multos inqt possum tuos Aiaces Oileos nominare:

C icero quom Cæsari p epistolas pudicitiã pstituisse sępe obiecisset: Defendẽti ẽt Nicomedis filiæ eãm ibeneficiũ'q regis in se cõmemoranti:Permoue inqt istęę oro qm̃ notum est quid ille tibi:& quid tu illi dederis.

S ybaritę mollicie pditissimi erãt.Ex iis qdam quom spartã cõcessisset lacedęmoniorũ'q exactos duros'q mores aspexisset:quasi illorũ uitã dãnaret:nõ admirãdum est inquit si in bellis ne ita uiuerent moriuntur.

S peusippus quom uehiculo ferret i Academiã:obuiũ habuit Diogenẽ:cui quom salue dixisset:At tu ait ille nequaq̃ salue:q eiusmodi quom sis:uiuere festinas.

P hotiõis filius in eq̃stri ludo uictor daturus epulũ: quom magno ad cœnã luxu uteret:uinis ẽt usus aromatibus mixtis ad pedes abluẽdos:ã supueniẽte p̃re ita icrepitus est. Q uid finis inqt o fili architriclinũ hũc hoc luxu fœdare uictoriã?

P iso Ciceronis gener mollius incedebat Tulliola cõcitatius:unde iocus Ciceroĩs in filiam extitit:Ambula inquit filia tanquam uir.

D ion ait qui semper in deliciis est laborem'q nunq̃ attingit:laborẽ nullũ põt tolerare.uoluptatem'q nullam quantumcunq maximam sentit:

C aligula super oĩa muliebria oculos induebat ẽ margaritis.Cæterum Tranqllus ait quoties pulchris romatis'q occurreret:eos occipitio raso deturpabat.

Metellus pius in eam molliciem lapsus est:ut sedenti uictoriæ simulachrum cum machinato strepitu tonitruum coronam imponebat:uenienti'q thure ceu deo supplicabatur:Epulæ transmaria ex mauritania uolucrum & ferarum:

Minutia uestalis pp mundiorem iusto cultum infimulata: Deinde apud põtifices indice seruo accusata:uiua ad portam Collinam defossa est.

O tho faciem assidue rasitare & pane madido linire cõsueuit. Augustus & Scipio Africanus quotidie nouaculam experiebantur.

Cn.Pompeius digito uno scalpere caput q prouerbiũ in molles erat obiectatũ est

A elius imperator lectum eminentem quatuor anaeliteriis fecerat minuto reticulo undiq inclusum eum'q foliis rosæ quibus demptum esset album replebat: iacens'q cum cõcubinis uelamine ẽ liliis facto se tegebat unctus odorib⁹ plicus

Heliogabalus quom audisset se uiolenta morte periturũ: parauit sibi funeis è cocco & serico intortos: qbus si necesse eẽt se pensilẽ faceret. Itẽ & gladios aureos. Item in lapillis uenena. item altissimã turrim substratis aureis gẽmatis q; ante se tabulis: unde se pcipitem daret: dicens etiam mortem suã pciosam esse debere.
Hortensius orator mollitie famosus: is primus pauonem i augurali cœna apposu it: Idem in actiõe pcorio à Tullio Cicerone petiit: ut dicẽdi locũ mutaret. Abire .n. in uillã necessario se uelle ut uinũ platano quam in tusculano posuerat: ipse suffunderet. Idẽ fuit uestitu ad mũdiciẽ curioso: & ut bene amictus iret faciẽ in speculo quęrebat ut rugas & sinus ex cõposito hrẽt. Is quondã quom elabora tus ad spẽm incederet: de iniuriis diẽ dixit q sibi in angustiis obuius offensu fortuito stricturã togę destruxerat: & capitale putauit qd in hũero suo locũ ruga mutaret. Idem murenam adeo dilexit ut extinctam flexisse dictus sit.
Mollicie notati Arabes à Pli. Vergilio q; item sippus qdam apud Plu. In Catone minore Clisthenes à suida: Iones. Medi à xenophonte: Tarentini Galathę: Scytharum reges ab Aristotele li. yii. ethi. Nireus corpore uenustissimo. Sardanapalus inter mulieres muliebri habitu colum tenens in cuius statuæ titulo scriptum fuit ede bibe ueneri indulge: nã cætera prorsus nihil om nia:
Nero princeps sceptra psonis histrionũ: & cubicula uiatoria uniõibus cõsternebat.
Nõ ifacetũ ẽ qd Pli. li. xxyiii: de Hyenę testiõ ait. Eiusdẽ loci pilo cinerẽ ex oleo illitũ uiris q sũt pbrosę mollicici nõ mõ pudicos: sed ẽt seuros mores iducere.
Salmacis filii dicuntur molles effœminati q; ac facili negocio supabiles: unde puerbialiter in ibelles dicebatur ut spoliarent Salmacidas Cicero in officiis salmacidas spolia: qui faciunt ibi spolia nomen & salmaci qnto casu cõstituũt ipsi uideant. nam Salmacidas quartus casus est & spolia uerbum:
Alexander quom p diuturnam potationem puocanti ad bibendum non parere erubuisset bibit atq; mortem accelerauit.
Regulus à Tito Cæsare ad balneum summo mane inuitatus quom accessisset: ac postea semel bibisset: neruo resolutione correptus illico periit.

DE MORIBVS:

Euthydamas rhetor quom ob oratoriã clarus atq; utilis reip. eẽt: ad tyrãnidẽ aliqũ iclinabat. Eius amic9 Hybreas illo mortuo. Euthydame ait: malũ es ciuitatis pnecessariũ: Nã nec tecũ uiuer pos sumus: nec sine te.
Portius latro quom se ad scribẽdũ cõcitauerat: iũgebãt noctibus dies: & sine iteruallo grau9 sibi istabat: nec desinebat: nisi defecerat: rursus qm se dimiserat i cẽs luxus & i cẽis
Cleomenes Anaxãdridę filius morbo uexatus quom expa ... icos resoluebat. toribus uatibus q; mẽtẽ pter morem adhiberet. quedã admirãte: qd miraris. inqt: neq;. n. nũc idẽ sum q tũc erã: sed quom idem nõ sum: ne cadẽ qđẽ pbo.

S euerus imperator mores habuit adeo malos cum bõis mixtos ut de eo dixerit senatus aut nasci nõ dñisse aut nõ mori. Pythagoras ꝓuerbialiter pene dicebat q̃ nigrãtes hẽrẽt caudas gustari ñ oportere: ad mores prauos q hoies denigrãt

Annibali plurimũ audaciȩ ad capessenda erat ꝑicula: caloris frigoris'ꝗ (alludẽs patiẽtia par: cibi potus'ꝗ parcus: somnus illi qđ supesset à gerẽdis rebus: neꝗ molli strato: multi sæpe militari sagulo optũ humi iacẽtẽ iter custodias stationes'ꝗ militũ cõspexerũt: uestitus nihil iter æq̃les excellẽs: Primus ꝓliũ inibat: ultimus excedebat: Cæterũ has uirtutes uitia quoꝗ deturpabãt. Inhũana crudelitas: ꝑfidia plusq̃ punica: nihil ueri: nihil sc̃ti: nullius dei metus: nullũ iusiurãdũ: nulla religio: ex Liuio li.i.d.iii. ut merito Plato dixerit Præclara igenia quẽadmodũ uirtutes maxĩas: eodẽ quoꝗ mõ uitia maxĩa ꝓducere solẽt. Plutar. in Nicia ait de Alcibiade quẽadmodũ ægypti regio quom sit feracissima: medicamẽta ꝓfert saluberrima: uenena ẽt ꝑniciosissima fundẽs. Ita Alcibiadis ingeniũ In Dione de Athenis ait. sed id uere dem̃ extitisse uř excellẽtissimos uirtute eos esse uiros quos bonos ciuitas illa ꝓtulit: quos aũt malos eos q̃ scelestissimos: quẽadmodũ eoꝝ tellus & mel optimũ: & ocyssimũ adnecãdũ aconitũ ꝓturit. in li. de ciuili istit. ait Atheniẽsem pp̃lm facile ad irã cõcitari: facile ad misericordiã: celeriter suspicari: pleniter doceri: ꝓmptũ ad opitulãdũ humilibus: clemẽtẽ hostibus: gaudere laudibus iocis'ꝗ: tristari rep̃hẽsione: Alcibiadi dicenti in frequẽti senatu de rebus seriis coturnix euolauit è sinu cã ꝑsequẽtes atheniẽses capiẽtes'ꝗ reddiderũt. Carthaginẽses acerbi, tristes, subditis molestiira ꝑciti: truces: ignaui ad ꝑicula: facile parẽt magistratibus: ꝑtinaces i sentẽtiis. Hãnonẽ uirũ isignẽ qđ leone ad utẽsilia cõuectãda usus esset in expeditione: tyrãnidis affectatȩ insimulantes exilio condemnarunt:

A uidius Cassius nõnunq̃ trux & asper uidebať: aliq̃ñ mitis ac lætus: sæpe religionis cultor: alias sacroꝝ cõtemptor: auidus uini: itẽ'ꝗ abstinẽs: cibi appetẽs & iediȩ patiẽs: ueneris cupidus: castitatis amator.

C. Flaccus ob negligẽtem luxuriosam'ꝗ adolescẽtiam L. Flacco fratri germano eiam inuisus erat: sed creatus flamen à P. Licinio pontifice max. ita repente exuit antiquos mores: ut nemo tota fuerit iuuentute prior nec probatior.

M anlius in iuuẽtȩ initio adeo hebes obtusus'ꝗ uisus est: ut à patre rus relegatus sit ad opã rusticã: sed is postea admirabilis euasit: Scipio supior. Q. Max. Fab. allobrogicus Q. Catul. & L. Sylla parẽ adolescẽtiã parẽ'ꝗ uirtutẽ assecuti sũt

T hemistocles in adolescẽtia adeo moribus turpibus fuit: ut à patre sit abdicatus mater'ꝗ etiã ob filii scelera laqueo uitã finiuit: cæterum postea celebratissimus euasit: qualis etiam Cymon qui in pueritia stolidus putatus est:

A gathocles ortus à patre figulo per'ꝗ omnẽ ætatem uitiis dehonestatus: factus Syracusarum tyrãnus: obsessus Syracusis ab Hamilchare Carthaginensium duce cum mille & sexcentis noctu discessit: Carthaginẽsibus bellum intulit: magnã'ꝗ Aphricæ ꝑtẽ subegit. nõ mirũ si fictilibus sẽꝑ usus ẽ si figuli filius fuit.

Darius accitos qui in sua ditione erant grecos pconctatus est quanta pecunia uelle̅t defunctis pare̅tibus uesci:illis nega̅tibus ulla se facturos pecunia:Indos interrogat qui pare̅tibus uescebant.quantu̅ accipere pecuniaru̅ uellent: ut patres defunctos igne co̅burere̅t:illi ueheme̅ter reclama̅tes meliora illu̅ ominari iubeba̅t:Recteq̃ mihi uidet Pindarus fecisse ut diceret more̅ oi̅u̅ e̅e rege̅ ait Hero.

Britta̅ni moribus simplices integriq̃ existu̅t lo̅ge a nostroru̅ hoi̅u̅ uersutia remoti

Caluino grauiter claudicante urbane ad pessimos Clodii mores allude̅s Glaucias Claudicat inquit an Clodicat Caluinus?

Vtcunq̃ temperatus sit aer ita pueros orientes animari atq̃ formari:ex eo q̃ ingenia/mores animum:corpus:actione̅ uitę casus cuiuscunq̃ euentus q̃ fingi: ait Cicero li.ii.de diui:Vergiliana dido:duris genuit te cautibus horrens Caucasus

Philinus quidam tota uita nullo usus est potu:uel cibo prӕterquam lactis:Moschus & Anchimolus sophistę semper aqua sunt usi & caricis.

Mores cum fortuna co̅mutari indicat Cicero ad Atticum Non uides ait ipsum illum Aristotelis discipulum:summo ingenio:summa modestia: pq̃ rex appellatus sit superbum:crudelem:immoderatum fuisse? Tu uero diue Mecœnas in omni ętate semper idem ipse es & quod magnum est crescente dignitate crescit humanitas.Di te nobis seruent & nos tibi.

Sylla ab ineunte aetate risibus ac misericordiӕ deditus: ut ei facile lachrymӕ aborirentur:sed nactus potentiam mores cum fortuna co̅mutauit: magnis q̃ imperiis calu̅nia̅ ipressit:qppe quӕ mores in pristino uiue̅di ritu pmanere no̅ sina̅t

Cyrus cupientes Persas e montanis in planas descendere regiones phibuit: ut.n. plantaru̅ semina inquit:sic hominum uitam regionibus similes fieri.

DE MEDICIS ET MEDICINA.

Pausanias Lacedęmonius q̃ sine medicis ualetudine̅ curabat: quo̅ medicus illi dixisset quomodo senex factus esset: facete ait quia no̅ usus sum te medico.

Hadriano morie̅te dicta̅u est turba medicoru̅ rege̅ pdidit:Ide̅ Pausanias dice̅te medico nihil mali habes:te inqt medico no̅ utor.Plis itaq̃ in hac artium sola euenitut cuicunq̃ medicu̅ se pfitenti statim credatur:quom sit periculum in nullo mendatio maius:Nulla est prӕterea lex quӕ puniat inscitiam capitale̅ nullum exemplu̅ uindictӕ: discunt periculis nostris:& p experimenta mortes augunt.medico q̃ tantum hominem occidere̅ summa impunitas est:Quin immo transit in conuitiu̅ & Itemperantia̅:utroq̃ qui periere arguuntur:Sola artium imperatoribus quoq̃ imperat.

Val.Martialis in malum medicum:Hermocratem: (ras.

Lotus nobiscum e̅.hilaris coenauit:& ide̅ Inue̅tus mane e̅ mortuus Andrago Tam subitę mortis ca̅m Faustine requiris In somnis medicu̅ uiderat hermocrate̅

Menechmus rogatus a medico qui putabat eũ falso insanire: dicente Dic mihi hoc Solent tibi unquam oculi duri fieri? Vt banc respondit: quid me locustam censes esse homo ignauissime? Ex Plauto in menechmis.

Pausanias dicebat optimum esse medicum qui tabescere non sineret ęgrotantes

Ephestion quoq3 ex Glauci medici absentia icuria q3 caprũ assatũ: uinũ q3 imodice assũpsisset: obid q3 moreref: tãtope alexãder excãduit. ut medicũ cruci suffixerit.

Idem Alexãder quom taurum montem celeri itinere transcendisset Tharsum q3 uenisset Cydni fluuii amoenitate captus per mediam urbẽ influẽtis: plenus pulueris ac sudoris exutus armis: in ꝑfrigidã nudus undã se immergit: Vnde tãtus rigor eius artus repentinus occupat: ut interclusa uoce mortẽ accelerari putaret Vnus e medicis Philippus solus salutẽ pollicębat: sed & ipsum parmenionis acceptę lrę suspectũ faciebant: qui scripserat ut a Philippo medico caueret: corruptũ enim illũ esse a Dario ingẽti pecunia: Tutius tñ alexander ratus esse dubiae se fidei medici credere: quã morbo indubitato perire: Accepto poculo epistolas medico legendas tradidit: atq3 inter bibendũ oculos in uultum legẽtis intendit ut securum conspexit: laetior factus hausto poculo sanitatem quarta die recepit:

Philippus illius pater quem in pugna ei clauicula fracta esset: medicus q3 ab eo quotidie aliquid peteret: Sume inqt quodcũq3 uis clauem enim in manu habes

Erasistratus chrysippi discipulus: Aristotelis ex filia nepos: Antiocho rege sanato cẽtũ talẽtis donatus ẽ a rege Ptolemęo illius filio: Cassiis: carpitanis: Arũtiis: Albutiis. ccl. sestertia ãnua mercede fuere apd pricipes. Q. Stertinius qd sestertiis qngẽtis ãnuis cõtẽtus esset sexcena sibi q̃stu urbis fuisse: q̃drigena arũtius hrẽ (relìqt.

Hipocrates uenientẽ ab Illyriis pestilentiam ꝑdixit: & discipulos ad opẽ ferẽdã circa urbes dimisit: cui ob meritũ honores illos: q̃s herculi: decreuit grecia

Apollo apud Ouidiũ inuenisse medicinã gloriaf: inuentum medicina meũ est: opifex q3 p orbem Dicor: & herbaꝝ subiecta potentia nobis. Gellius hunc solem Oceani filiũ uocat. Aegyptii apud illos aiunt repertã: alii p Arabum Babylonis & apollinis filiũ. Diodorus Mercuriũ ait inuentorẽ fuisse: apollinis filius Aesculapius celeberrimus: cuius filii Podalirius & Machaon clari bello Troiano: & ex Aesculapii stirpe Critodemus clarus in uulnere alexandri apud mallos accepto quem primus arcẽ sehalis ascendisset: ex Arriano. clarus Critobolus extracta a Philippi regis oculo sagitta citra deformitatẽ oris curata orbitate luminis. itẽ Asclepiades q̃ Mithridatis pollicitatiões spreuit: relato e funere homine & conseruato: sed maxime sponsione facta cũ fortuna ne medicus crederef: si unq̃ inualidus fuisset ipe: & uictor supma i senecta lapsu schalaꝝ exanimatus. Itẽ Pythagoras Empedocles Democritus: & eꝰ discipulus Hippocrates Cous ut supra. Diocles: Praxagoras: Chrysippus: Erophilus: Erasistratus: Serapiõ: Glaucias: Heraclides: Asclepiades: Themison: Creon: Antonius musa clarus in Augusti ualetudine quàm lactucis restituit. Vectius ualens: Critias massiliensis: Pęon deorũ apud Hom. medicus dictus clarus in Plutonis uulnere: Democedes Crotonia

ta apud Herod. clarus in luxatione tali Darii à quo donatus multis muneribus captus cum Polycrate quem sequutus erat. Praeter hos clari etiam in chirurgia Philoxenus: Gorgias: Sostratus: Hieron: Apollonii duo: Hammonius alexādrinus. Triphon: Euelpistus: Meges ex Corn. Chiron inuētor: ac achillis ꝑpter
A sclepiades arguit medicamentoꝶ potus stomacho inimicos. Celsus medicamētis uti nisi uehemētibus malis supuacuū. Roma sexcentum annis fuit sine medicis. Hippocrates dicebat medicū oportere scire quę sint quę fuerint: quę mox
A pud aegyptios singulorum morboꝶ sunt medici: alii. n. cu (futura sequentis randis oculis alii capiti: alii dentibus constituti.

DE MIRACVLIS

Vom omnia debeantur. CHRIRSTO Deo miracula nihil enim illo inuito mortale mouet neq; stat neq; uiuit iccirco aliquā pspeciem apposui ne nihil omnino attingerē e tot quot uix tantā capiunt uolumina. Attilam Hunnoꝶ regē quem Italiā cēm pua stasset: Leo pontifex in agro mantuano occurrens rogauit: ut Italia cederet: quod facile a truci barbaroq; rege est impetratū admirantibus suis: regem q; culpātibus quod uni sacerdoti inermi cessisset Attilam respondisse: Vidi ad latus illius uirum stantē mirę magnitudinis in ueste candidatense stricto: mortē mihi cōtinuo minitantē nisi paruissem. Sed postquam In CHRISTI OPTIMI MAX. mentionē incidimus uisus sum apponere uerba Iosephi historici alicqui iudęi de illo ita dicētis l. xyiii. antiq cap. yiii. Fuit autem iisdem tpibus IESVS sapiens uir si tā uirum eū nominare fas est: Erat. n. mirabiliū operū effector: & doctor omniū eoꝶ hoīum: qui libenter audiūt quę uera sunt: Et multos quidem iudęorū multos etiam ex gentibus sibi adiunxit: CRISTVS hic erat. Hūc accusatione primoꝶ nostrae gētis uiroꝶ quom Pilatus in crucem agendū decreuisset: nō defuerunt ii qui ab initio eum dilexerūt Apparuit enim eis tertia die iterū uiuus secundū qd diuinitus inspirati prophetę uel haec uel alia de eo īnumera miracula futura esse pędixerant: sed in hodiernum Christianorum qui ab ipso nominati sunt & nomen perseuerat & genus: haec ille: iudaei suo gladio confodiuntur.

C arnifex qui ex iussu olympii Exarchi necem mattino primo pōtifici max. in aedē beatae uirginis ad praesepe parauerat: subita caecitate ita obstupuit: ut quem peteret: non potuerit internoscere.

P etenti Leoni. iii. pontifici max. diui Siluestri templū cum supplicationibus quas Christiani lętanias uocāt. Pascalis & Cāpulus, in eū irruētes oculos eruerūt: linguam pciderunt: nudatusq; uestibus sacris multoq; cruore madens: apud sancti Erasmi templum custoditur: atq; ibi linguā oculosq; deo pstante recupauit

T hodorico Ostrogothoꝶ regi coenāti quem caput piscis esset oblatū horrēdam

in illo uisam Symmachi quẽ cum Boetio occiderat faciem aiunt: quæ labro inferiori mordicus apphenso toruis illi oculis minitaret: eo q̃ cõsternatũ pauore i ualetudinẽ incidisse. confessus q̃ leuitatem suam: quod pontificem sanctum & cum eo præstãtissimos uiros Romanos Symmachum & Boetium occidisset paulo post expirauit: nec me latet esse aliquos qui Boetium Bœotũ nuncupent

Symmachi pontificis max. temporibus Arrianus quidam olympius nomine qd quædam turpia de sanctissima trinitate euomeret: uehemẽti subito fulmine correptus est. Vide miraculum in capite de sacrileg. Herodes.

Eodem tempore quom episcopus quispiam Arrianus baptizaturus dixisset Baptizo te in nomine patris maioris & filii minoris in spiritusancto statim aqua quę ad baptizandum allata fuerat euanuit:

Orta apud Cõstatinopolim p Gregoriũ patriarcham heresi: missi ab Agatone põtif. max. Ioannes Diaconus & Ioannes Portuensis episcopus illam sedarũt Caeterum eadem hora incredibilis aranearum telę copia in populum cecidit.

Balthazar Nabuchodonosor filius obsessus a Dario & Cyro in Babylone, discũbens cum suis concubinis: Vasa quę Hierosolymis fuerat prędatus: in usum cõuertit: sed discũbente ad huc illo manus uisa est e muro exire atq̃ in pariete syllabas quasdam scribere Mane Techel Phares.

Latrones quendã quem confoderant in Helizei prophetæ sepulchrũ mortuũ iniecerant: cuius cadauer quom prophetę corpus tetigisset: resurrexit.

Helias propheta quom altare constituisset super q̃ id ligna: & foueam q̃ ppe altare quæ aquam conciperet collocasset: coram Israhelitis idola adorãtibus deum rogat: ut aliquid signi ostendat quo illi ad deum conuertantur: ignis repente de cęlo lapsus hostias: ligna: & aquam ipsam cõcremauit: in cinerem q̃ locum uertit qui hactenus perdurat ait Ioseph li. viii. Anti.

Arion Methymneus musicus quom ad Siciliam Italiam q̃ nauigasset: parta ingẽti pecunia e Tarento uoluit Corinthũ reuerti. nauigiũ igitur Corinthiẽ cõduxit: nauigans q̃ quem nosset nautas insidiari: pecunias illis obtulit: modo mortem depcaretur: nõ exoratis (nam aut uolebãt manus Arioni pcidere: aut i mare deiicere) exorauit ut saltẽ aliquãtulũ canere liceret. incepisse igitur Orthiũ cantum i puppi: atq̃ eodẽ cantato psiluisse exceptũ q̃ a delphino corinthũ appulsũ Eo quom nefarii nautę uenissent: uocati apud Periandrũ qui Arionẽ occultũ tenebat: ac rogati nũ quippiã de arione scirẽt: rñderunt illũ sospitẽ Tarẽti reliqsse arionẽ apparuisse eodẽ q̃ psiluisset habitu: eos q̃ cõuictos supplicio q̃ affectos

Liuię Drusillę quę postea Augusta matrimonii nomẽ accepit: quo3 pacta eẽt Cęsari: gallinã cõspicui cãdoris sedẽti aqla ex alto abiecit i gremiũ illesã: trepide q̃ miranti accessit miraculũ: quoniã teneret rostro laureũ ramũ onustũ suis baccis

Aemilia uirgo uestalis extincto igne cai basũ seculo iposuit: ignis q̃ subito emicuit

Marius pater captus nudus ab hostibus i paludibus iuxta lyris hostiũ (ibi n. latebat solus a nautis expositus) & minturnas ductus datus q̃ mulieri cuipiã Fan

niç custodiendus: quom ad eum damnatum morti quispiam barbarus occisu-rus accederet: in ingressu cubiculi ingens flāma'e Marii oculis emicuit: militi'q3 magnā uocē ex opaco exisse dicit: dicentē: Tu homo necare: C. Mariū audes?
N aue qua uehebant nuncii a Periandro ut nobiles pueri castrarent. conchis inhç rēribus plenā uētis stetisse: cōchas'q3 quæ id pstiterūt: apd Gnidios uenetē coli
T arquinius absoluto pene Capitolini Iouis templo: siue uaticinio: siue aliquo mo nitu currum fictilem figulis Veiis conficiundum mandauit: qui illatus in forna cem coquendus: adeo usq3 exercuit ut uix potuerit deiectis parietibus efferri.
I n Carthaginēsi excidio quom quispiam ueste aurea Apollinem spoliasset. illius manus inter fragmenta protinus inuentæ sunt:
C leomedes Astipoleēsis uir fortissimus: Cęterū īgenio temerario: ingressus pue-rorum ludum: appręhēsam manu columnā: quæ tectum sustinebat. effregit: te ctū'q3 lapsum pueros interemisse. quom uero ad penas quęreretur: ī sepulchrū magnum se abiecit: & clausum intus adiectum desuper operculum adeo tenuis se ut ne a multis quidem simul annitentibus ui ulla auelli posset Conscissa igit arca neq3 uiuum hominem neq3 mortuum esse compertum.
A uiola cōsularis in rogo reuixit Et quoniam subueniri nō poterat pualēte flāma uiuus cōcrematus est: Celius Tubero ptorius'e rogo relatus ē authore Messa.
C orfidium materterç maritū Remç funere locato reuixisse cōstat & locatorē fu neris ab eo elatū. Ex Pli.q3 etiā ait Eduobus frībus equestris ordinis Corfidio maiori accidisse ut uideretur expirasse: aperto'q3 testamēto recitatum hæredem-minorē funeri instituisse: Interim eum qui uidebatur extinctus plaudēdo conci-nuisse mysteria: & narrasse a fratre se uenisse: cōmēdatā sibi filiam ab eo: Demō strarū ptcrea quo in loco defodisset aurum nullo conscio. & rogasse: ut iis fune ribus quę cōparasset efferretur. Hoc eo narrante fratris domestici ppere annū-ciauere exanimatū illū & aurum uti dixerat repertū. Idem esse exemplū puto.
H eras Armenius quom occubuisset in bello sublatis aliis. x. dierum cadaueribus iam putrescentibus incorruptus integer'q3 compertus domum ad sepulturam relatus est: impositus ergo pyrę: xii. a morte die resurrexit: atq3 iterim quę uidit retulit Socrates apud Plat. de rep. id ait.
P amphilus Phæreus inter eos qui in acie ceciderant. x. diebus ipse iacuit: biduoq3 postq̄ ide sublatus ē īpositus rogo reuixit. ex Val. de quo nescio q̄d hic suspicer
A ristæus proconnesus in fullonia taberna extinctus peregre quodam proficiscen tes Crotonem, in illum incidisse dicitur:
A lemenç cadauer dū efferret'e ɔspectu euāuisse lapidē'q3 ī lectica iacētē appuisse
D iuus Hieronymus Audiui inquit deum testor non mentiri quod quem quædā muliercula infantulum nutriret expositum: cibos'q3 stillaret: ac nutricis funge-retur officio: cubaret'q3 cum ea paruulus iam. x. annorum: accidit ut plusq̄ pudi citia patitur si mero ingurgitaret: accensa'q3 libidine obscœnis motibus infantē ad libidinē duxit: Prima ebrietas alterius noctis & cæterarum consuetudinē fe-

In quadā indię gente mulieres semel inuita parere genitos'ꝗ cōfestim canescere.
Antonia Drusi nunquam expuit: Antonius consularis poeta nunquam ructauit: Apud ægyptios Herodoti temporibus hircus cum muliere palam coiit.
Amasis ægypti rex ædificiū mirabile ex saxo solido ad urbe elephantina: cuius tectū extrinsecus fuit unius &.xx. cubitorū. lōgitudo quatuordecim octo sublimitas ītrorsus lōgitudo duo de uiginti & āplius sublimitas ꝗnꝗ: ad urbē sai attulit
Tentyritæ Crocodillis inimici flumen nilum innatant: Dorso'ꝗ equitantum modo impositi hiantibus resupino capite ad morsum: addita inos claua dextra: ac leua tenentes extrema in terram agunt. uoce'ꝗ etiam sola territos cogunt corpora ad sepulturam uomere: Norunt hos Crocodilli & terribiles sunt contra eos fugaces: fugaces uero sunt contra insequentes.
Aggredientes Persę Apollinis templum Delphicum: quem ad fanum Mineruæ quod est ante templum: uenissent: fulminibus icti exterriti'ꝗ sunt: atꝗ; e Parnasso duo uertices abscissi ac deuoluti multos eorum contriuere.
In fortunatis Aethiopiæ insulis homīes quatuor cubitorum mensuram excedere: eorum'ꝗ ossa ueluti neruos flecti: diuisam'ꝗ linguam a radice habent: imitātur'ꝗ etiam auium cantus: Duobus'ꝗ hominibus respondendo ac disputando loquuntur: ut una pars linguæ uni: altera alteri loquatur.
Vrbanum miraculum ē quod Pli. li. xxxvi. scribit: ait enim Tarquinio prisco regnāte tradunt repente comparuisse in foco genitale e cinere masculini sexus. Eā'ꝗ quę insederat ibi Tanaquilis reginæ ancillam Ocrisiam captiuam consurrexisse grauidam: Ex qua seruius Tullius natus est.
Epizelus Atheniensis in Marathonia pugna strenue dimicās: lum nibus captus est nulla corporis parte saucius ictus ue.
Scyllias Sicyonius adeo in urinando clarus ut quom ad græcos transfugiens Alphetis mare subisset: non prius extitit quàm ad Artemisium peruenit: octogin ta stadiis subtermeans.
Gabienus Cæsaris classium fortissimus: captus in bello Siculo a sexto Pompeio: iussu eius incisa ceruice & uix cohærēte iacuit in littore tota die: Deinde quom aduesperasset cum gemitu precibus'ꝗ congregata multitudine: petiit uti pompeius ad se ueniret: aut aliquem ex claris mitteret. se autē ab īferis remissum: habere'ꝗ quod nunciaret: misit plures Pompeius ex amicis: quibus Gabienus inferis dis placere Pompeii causas & parteis pias. Proinde euētū futurū quē optaret: hoc se nuntiare iussum: Argumentum fore ueritatis quod peractis mandatis protinus expiraturus esset atꝗ; ita euenit. Vbi animas ostendit immortales: quom lib ii. mortales esse dixisset.
In acie Philippēsi Iulii Cęsaris imago humano habitu augustior C. Cassio uisa est quem adeo terruit: ut in fugam uerterit.
Vespatiano in Alexandria argenti e plebe Alexādrina quidam oculorum tabe notus ad genua eius aduoluitur: remedium sanitatis exposcens Serapidis monitu

ꝑcabatur'ꝗ ut genas & oculoꝝ orbes dignaref oris excremēto respgere. Alter manu ęger eodē deo auctore ut pede ac uestigio illi⁹ calcaref orabat. Diu cūcta tus uespasianus tādē ꝑcib⁹ satisfacit: statiꝗ ē couersa ad usū man⁹: ceco illuxit

Hadrianus longi morbi tedio defatigatus: uiteꝗ pertesus: de morte cōsci (dies. scēda deliberauerat: interea superuenit mulier quæ diceret monitā se somno ut impatori insinuaret: ne se occideret: quoniā esset bene ualiturus: id quom neglexisset: lumibus captā eē: lussa tñ ex altero sōnio iteꝝ Hadriano dicere: gēuaꝗ eius amplecti. si id fecisset recepturā eē uisum: isinuauit: uisūꝗ recepit. Venit itē è Pānonia qdā cæcus natus ad eūdē hadrianū febriētē cūꝗ cōtigit: quo facto & ille oculos recepit & hūc febris reliqt. mirū his tm̄ cōcessum admiracula.

Epirota mulier quom efferretur: in funere filium peperit Gorgiam postea nūcupatum fortem clarumꝗ uirum.

Auguſtus infans adhuc ut scriptum extat apud C. Drusum repositus uespere in cunas à nutricula loco plano postera luce non comparuit: & diu quæsitus: tandem in altissima turri repertus est. iacens contra solis exortum.

Idem in suburbano auito ortus creditur in loco ad cellæ pœnarię instar: huc introire nisi necessario & castę religio est: cōcepta ueteri opiniōe quasi temere adeūtibus horror quidam obiiciatur: sed mox confirmata est: Nam quom possessor uillæ nouus: seu forte: seu tentandi causa cubitum se eo contulisset: euenit ut post paucissimas noctis horas exturbatus inde subita ui & incerta penè semianimis cum strato simul ante fores inueniretur.

Tēplo ab Hercule cōstructo Iolao nepoti tāta maiestas ab accolis est attributa, ut q assuetis deficiāt sacris muti euadāt: mortuisꝗ similes: iidem si uouerīt sacrificia solita suscepto uoto stati in ualetudinē priorē restituūt. ait Diodo. lib. v.

Tuciā uestalē accusatā qđ ignē extingui passa esset: inuocasse deā ad Tyberimꝗ progressam. permittentibus pontificibus comitante turba haustam cribro nouo aquam ad forum usꝗ delatam ad pontificum pedes deposuisse:

Claudiam uestalem adulterii suspectam simulachrum matris Idęę in uado Tyberis hęrens ad comprobandam pudicitiam fertur cingulo duxisse nauem quam multa hominum millia non poterant.

Gallus prouocarat aliquem ē ro. ad certamen prodiit. M. Valerius tribunus militum: huic coruus primo sup galeā: postea in pugna rostro unguibusꝗ hostis oculos petit: donec Valerius exturbatū illū obtrūcat: atꝗ inditū nomē coruino

Polypū Carteię in cætariis assuetū exire è mari in lacus eoꝝ apertos: atꝗ ibi salsamenta populari: conuertit in se custodia indignationem assiduitate furti immodici: sepes erant iis obiectę: sed has trāscendebat p arborem: nec depręhendi potuit nisi canū sagacitate: Hi redeūtem circūuasere noctu: cōcitiꝗ custodes expauere nouitatē: Primum oīum magnitudine īaudita: deinde colore muria obliti: odore diri: qs ibi polypū exp ectasset? aut ita cognosceret? cū mōstro dimicare sibi uidebātur: nam & afflatu terribili canes agebat nunc extremis crinibus fla

gellatos:nunc robuſtioribus brachiis clauoꝝ modo incuſſis: ægre'q̃ multis tri dẽtibus cõfici potuit:oſtẽdere Lucullo caput eius-dolii magnitudine:amphorarũ xv.capax:brãchias quas uix utroq̃ brachio cõplecti eſſet:clauaꝝ modo toroſas longas pedũ.xxx.acceptabulis ſiue canaliculis urnalibus peluiũ modo:dẽtibus magnitudini rñdẽtibus:reliqꝗ aſſeruatę miraculo pepẽderũt põdo ſeptingẽtoꝝ.

Delphinus Auguſto principe Lucrinũ lacũ inuectus pauperis cuiuſdã puerum ex Baiano puteolos in ludum literarium itãtẽ:quem meridiano immorans appellatum eum ſæpius ſimonis nomine:ſæpius fragmentis panis quẽ obid ferebat allexiſſet miro amore dilexit.quocũq̃ diei tpe inclamatus a puero quãuis occultus atq̃ abditus ex imo aduolabat.paſtus'q̃ e manu ꝑbebat aſcenſuro dorſum pinnæ aculeos uelut uagina cõdens:receptum'q̃ puteolos per magnum ęquor in ludum ferebat ſimilimodo reuehens pluribus annis: donec morbo extincto puero ſubinde ad conſuetum locum uentitans triſtis deſyderio expirauit.

Marrhes ægypti rex cornicẽ adeo docilem obſequentem'q̃ habuit:ut curſoris uice uteretur:epiſtolas'q̃ deferendas dabat monitis facile obſequenti.

Apud iudæos Herode regnante ſerpens puellam miro amore proſequens cum illa accumbebat.ſed quom puella menſem abeſſe decreuiſſet: reputans belluam amoris obliturã:ut redit:accurrit ſerpens:cauda'q̃ crura complexus eſt uerbe rans ecu indignabundus & deſyderium conqueſtus.

Iuxta Ruſcenonem lacus eſt & ager quem alluit exiguus ſupra mare:refertus ſalinis:habet & effoſſiles Ceſtrias piſces:nam ſiquis duos aut tres foderit pedes & in limoſã aquã fuſcinã demiſerit:piſcem eximiæ magnitudinis fixum educit

In Męotidis alueo piſces deſtituti ꝑ hyemẽ ĩ glacie ligõibus effodiunt.ex Strab. ĩ paphlagonia piſces eẽ effoſſiles Eudox⁹ dicit ex codẽ qlibi theophraſtũ citat

Quom Leo ferus ruptis uinculis in Diadumeni incunabula irrupiſſet :morſu nutrice occiſa Diadumenum puerum linxit.

Apud Indos aſinos ſilueſtres oriri unico in frõte cornu'e quo pocula fiant:inq̃bus qui potauerint illo die nullo morbo affici:uulneratos'q̃ non dolere:ex igne incolũes egredi.Ex Philoſt:ĩ Apol. Veſanos oẽis indos niſi ſingulo q̃ꝫ die bibãt:

In mauritaniæ fluuio quedã hirudines eſſe ſeptenũ cubitorum quæ gulã habeant perforatam per quam reſpirent.muſtellas felibus pares:ſcorpiones ſeptenarum uertebrarum-lacertas'q̃ bicubitales.

Baſiliſci ſerpentis oculos ſiquis uideat illico expirat oritur in Cyrenaica regione: nec excedit.xii.digitos:cãdida in capite ecu diadema macula:ſibilo omnes fugat ſerpenteis:celſus erectus'q̃ incedens necat frutices:& afflatu'q̃ etiam exurit herbas:rumpit ſaxa huic muſtellarum uis exitio eſt.

Catoblepas uero animal gignit ĩ æthiopia cuius oculos q uiderit cõtinuo expirãt

Ceruoꝝ carnes qui ſingulis diebus comedãt febribus carerẽ ꝑdunt.q̃ſdam inquit Pli.principes nos ſcimus fœminas' oĩbus diebus matutinis carnes eas deguſtare ſolitas & longo ęuo caruiſſe febribus.confeſſa demẽtia ſiquis'e magnatibus non ceruum ad ſingulorum dierum pulmentaria aſſeruet.

Herculis tẽplum quod erat in foro boario neq; muscæ neq; canes intrabant. Muscæ metalla uitant.

Scorpionem mortuum siquis helleboro candido linat reuiuiscere aiunt. Pli.xxv. Apes asseruatq; per hyemem si uere tepẽte sole ficulneo cinere operiãtur reuiuiscere credit Columella atq; etiam muscas aqua mersas.

Cor caninum habentem fugiunt canes: non latrant habenti linguam caninam in calceamento subditam pollici aut caudam mustellę quę abscissa dimissæ sit

Cuculũ quoquis loco primum audeat: si dexter pes circũscribatur: ac uestigiũ id defodiatur non gigni pulices ubicũq; tellus illa spargatur.

In uermicatione iumentorũ ter circundato uerendis palumbo mirum dictu palumbus moritur emissus: iumentum'q; confestim sanatur.

In fortunatis æthiopię insulis animalia sunt rotundo corpore: duabus lineis trãsuersis in quarum angulis singulis singulę sunt aures singuli'q; oculi.

Echeneis pisciculus ruant uenti licet: & sæuiant procellæ cogit tamen stare nauigia: Actiaco prælio Antonii prætoriam tenuisse nauim dicitur: properantis circumire & exhortari suos: Tenuit & C. Principis ab Astura antiũ remigãtis: exilientes enim inuenerunt piscem adhærẽtem gubernaculo: ostenderũt'q; C. indignanti peculiariter'q; admiranti.

Sæpię tanta uis est atramẽto: ut addito in lucernas: æthiopas uideri ablato priori lumine Anaxilaus tradat.

Capras ait Varro in re rust. non ut alia animalia naribus: Sed auribus spiritum ducere solere.

In lusitania ulteriore sus adeo pinguedine excreuit. ut a cute ad ossa pedẽ & tres uncias fuisse. In arcadia uero tantum creuit ut ne surgere quidem posset: & in eius corpore exeso sorex nidum fecisset mures'q; peperisset. ex Varr. l. ii. rei rust. Triginta porcellos peperisse suem æneę fatalem pro miraculo est.

Apri recenter occisi dentes adeo feruent ut crines siquis admouerit exurant. nam uiuentis siquando irritantur ignescunt. ex Xenoph. in uenatio.

Murium siluestrium ẽ terra prodiẽs multitudo in Italia solum patrium relinquere coegit. In Media adeo ingens passerum inoleuit copia iacta semina absumẽtium: ut homines malo acti in alia migrauerint loca. Eos quos Attariotas uocant ranæ ẽ nubibus pro guttis aquæ in terram delapsæ adegerunt patriam relinquere. plura supra dicta sunt.

Serpentem q̃ hominem percussit à terra amplius non recipi: Veneno defunctos non attingi ab auibus feris'q; Apud indos serpentes uiperas'q;. x. cubitorũ esse. testudinem fluuiatilẽ triũ: Perdicem uulture maiorẽ. Apud Damascũ in cãpo macra Possidonius refert uidisse serpentem mortuum iugeri lõgitudine. crassitudine tanta: ut equites ex utraq; pte astantes se inuicem intueri non possent: hiatu aũt tanto ut eq̃tem equo inluidẽtẽ reciperet. Exuuiarũ q̃libet squãmã clipeo maiorẽ. ẽ celebris serpẽs traditus piu9 Ptolemæo ẽo cubitorũ triginta q̃ dũ capes

hominem uiuum deuorauit.alium'q; fugientem cauda apprehendit occidit'q; I punicis bellis ad flumē Bragadā expugnatū serpētē balistis. cxx. pedū'a regulo:pcussus calamo serpēs semel emoritur. si uero iterum percutiatur confirmatur

I n Sicilia ara in medio mari sita:breuia diuidit'a profundis: qua ad eam pergitur crurum tenus puenitur aqua:quod ultra nec explorari licet nec attingi:q̄ntā'q; quisq; sui partem ingurgitauerit,tantam it perditum: Ferunt quendam in hæc ultra quàm longissime poterat iecisse lineam: eam ut recuperaret dum merso brachio nisum adiuuat cadauer manum factam.

I n eadem Sicilia fons Dianiæ cuius aquàm nisi pudice hauserit quisq̄: nō miscetur cum uino.In eadem in Halesina regione fons quem siletur quietus:si insonant tibię exultabundus ad cantum eleuatur:Ibidē in Gelonio stagno duo sunt fontes:Alterum si sterilis sumpserit:fœcunda fiet Alterum si fœcunda sterilis.Iuxta Nonacrim Arcadiæ styx epota illico necat.

I n Campania sinuessanę aquę sterilitatē fœminarū:ut uirorū insaniā abolere p

Q ui Sybarim bibant nigriores esse duriores'q; & crispo capillo:qui'e (duntur. Crati candidi molliores'q; & coma ex porrecta sunt.

I nter Arcas & Raphaneas Agrippæ regni urbes fluuius septio quoq; die fluit interpositis sex diebus'a fonte ipso deficiens siccum exhibet locum: septimo die similis exoritur:obid'q; sabbaticus dictus:

I n Bœotia duo sunt flumina quorum alterum si ouillū pecus debibat pulli fieri coloris lanam:Alterius uero haustu:q̄cunq; uellerū fusca sint in candidū uerti.

A retusa fons Syracusanus in quo redduntur iacta in Alpheum.quę athenienses in Aesculapi fonte immergunt in phalarico redduntur.In Asphaltite lacu Iudeæ nihil immergi potest:nec in armenię maioris Antissa.apud Pytanā lateres aqs supernatant Ad Agrigentū lacus sunt I quibus quę alibi mergūtur supnatāt.

I n flumine Sylari uirgulta imersa & folia etiā lapidescunt.is fluuius montis in quo sita est mea patria quę Cōtursium nūc dicit:olim ut arbitror Vrsentini radices lambit:ibi'q; etiam aquæ sulphureæ scatunūt quæ qua fluunt tofum obducunt:ac quicquid comprehenderint mira tenacitate eum tofo conglutinant: aperta singulorum annorum distinctione:quo'q; inferior tofus eo durior:superior mollior:ut plane liceat uidere aquam lapidescentem.

I n Ciconum flumine & I piceno lacu uelino lignum deiectū lapideo cortice obducitur:& infurio Colchidis flumine:& in fonte meæ patrię uicino:qui canales dicuntur cuius aqua p̄dium meū interfecat. in Rubro mari oleę uirentes'q; frutices enascunt.i gaditāo Oceāo Patauino:q; aquę calidis herbę uirētes inascunt.

I n Dodone iouis fons quem sit gelidus ardentes faces extinguit: extinctas accēdit est autem in Epyro.Cæterum meridie deficit:ad mediam noctem exuberat.

I n illyriis supra fontem frigidum expansæ uestes accenduntur:icuis Harmonis fons interdiu frigidus noctibus feruet: Padi fons mediis diebus æstiuis ueluti interquiescens semper aret.

I n ea arce i qua Indi sapientes soli habitant Apollonium ait Philostratus prætet cætera mira duo uidisse dolia:alterum imbrium:alterum uentorum: inualescē teq́ apud Indos siccitate dolium imbrium aperiunt Ex q eo nebulæ emittunt quę totam indiam humectant:si nimia fuerit pluuia:occlusum pluuias arcet:uē torum uero dolium id facit quod æolus facere perhibetur:

I n Treglodytis Solis fons dictus circa meridiē dulcis maximeq́ frigidus:mox paulatim tepescens ad noctem mediam feruore amaritudineq́ infestatur:

I n agro Pitinate fluuius nouanus omnibus solstitiis:torrens:bruma siccatur:In falisco Clitunni aqua pota candidos boues facit. In Bœotia Melas oues nigras:Xantus ruffas:in ponto Fluuius Astaces campos irrigat: in quibus oues pastæ lac nigrum producunt.

P roxenus macedo Alexandri miles quom prope Oxum amnē locum regio tabernaculo foderet fontem liquoris pinguis aperuit:quod non odore: nō gustu ab oleo differens erat:quo q magis mirum est oleam illa nusquam fert regio:

L yncestis aqua quæ uocatur Acidula:uini modo temulentos facit: item & in Paphlagonia agro q Caleno. In Beroso Taurorum colle tres fontes sine remedio sine dolore mortiferi:

I n Aethiopia stagnū est cuius aqua epota i isaniā uertēs cogit occulta palā fateri

I n andro insula in liberi patris templo fontem nonis Ianuariis semper uini sapore fluere:si auferat' e conspectu templi aquam fieri.

I n Carinēsi Hispanię agro duo fontes iuxta fluūt:alter oīa respuēs alter absorbēs

C olophone in Apollinis Clarii specu Lacuna est:cuius potu mira reduntur oracula bibentium breuiore uita:

I ndus fluuius omnium maximus non aqua solum agros irrigat:sed etiam conserit:magnam enim secū uim seminum frumenti similiū q dicitur deportare.

I n Cōmagene urbe samosata stagnum est Malthā producens:quę aquis incēdi tur:nec nisi terra extingui potest. in india fons est cuius lucernæ ardeant.

L ocus est in Nilo quem phialam uocant omnibus annis ibi auream pateram argenteā q mergentes septem diebus quos natales apis habent neminem a crocodillis attingi.octauo die hora sexta redire bellue feritatem.

I n agro sulmonensi Pago fabiano arua rigant:sed illa aqua herbę necant fruges

I n Germania trans Rhenum castris à Germanico Cæsare promotis ma (alunt: ritimo tractu fons erat aquæ dulcis solus:qua pota intra biennium dentes deciderent:compages q ingenibus soluerentur.

I n sicilia circa messanam & milas hyemæ in totum exiccantur fontes:ęstate exūdant amnemq́ faciūt:Cyzice fons cupidinis dictus: ex quo potantes amorem deponere mutianus tradit:

A readia Cretæ oppido expugnata fontes amnes q illius situs cessauerūt: Rursus condita post sex annos emersisse:uti quæque cœpissent partes coli:

T hyana aquam habet iuramenti fidem præstantibus aspectu facilē & gustu dul

temperiuris uero epotam oculos eorum pedes'q; ac manus inuadentem:

In Cilicia apud oppidum Iusgum riuus fluuit unus, ex quo bibentium subtiliores sensus fieri: in Caea insula fontem esse qui hebetes faciat.

In Treglodytis Iuba ait lacum insanum mirifica ui appellatū: ter die fieri amarū salsum'q; ac deinde dulcē: toties'q; ēt nocte: scatentē serpētibus uicenū cubitorum.

Haud procul a caucis circa duos pcipue lacus littora ipsa obtinent quercus maxima auiditate nascendi: suffossę'q; fluctibus: aut propulsę flatibus: uastas cōplexu radicum insulas secum auferunt. Itaq; libratae stantes nauigant: ingentium ramorum armamēto sępe territis classibus Ro. quę uelut ędidusria fluctib⁹ agerētur in pspectu stātes nocte inopes'q; remedii illi plium nauale aduersus arbores

In India arbores tantae esse magnitudinis ait Nearchus ut umbre illarum circūtae ad quinq; iugera circuitu extendantur ac dena hominum millia sub una arbore possint se ab ęstu solis defendere. Inea'q; arundines ita crescūt, ut nauigiorum uice utantur singulis nauigiis e singulis internodiis confectis: Formicę'q; sunt in ea uulpe maiores: Itē sunt arbores pfructu lanā ferentes ouilla meliorē

Aegyptia ficus foliis moro assimilis poma in ramis caudiceq; producit: subnascentibus sibi inuicē septies anno pomis: Eius materia in aqua recēs subsidit: quom diu subsederit liquore leuior facta sustollitur humoreq; ipso exiccatur.

Cutilas ad aquas opaca silua nunquam die sed nectu tantum uisitur. In Tarquiniensi lacu Italię magno duo nemora circunferuntur: nunc triquetram figurā edentia nunc: rotundam: complexu uentis impellentibus quadratam nunquam In Tyle nulli arborum folia decidunt.

Lycię platanus gelidi fontis socia amoenitate: itineri apposita domicilii modo caua octoginta atq; unius pedum specus: tam digna miraculo: ut Licinius Mutianus nuper prouintiae eius legatus prodendum etiam posteris putauit: epulatum intra eum se cum duodeuiceno comite large ipsa toros prębente fronde. Pli.

Pinum admirabilem ambitu pedum. xxiiii. Altitudine a radice duorum iugerum &. xv. cubitorum distantem ab Adramyttio stadiis cētum Exstrab. xiii. Geogr.

Laricis arbor Tyberii tempore admirabilis e qua facta est trabs centum. xx. pedū bipedali crassitudine ęqlis: quo itelligebat uix credibilis reliqua fastigii altitudo

In Venetis duo luci monstrantur: Alter Iunoni alter Dianae Aetolię dicatus: in his lucis feras ita mansuescere ut cerui lupis aggregentur.

Hercinia Germanię sylua adeo magna ut nemo adierit eius initium quom dierum lx. iter processerit. Ex Cęsare in com. Arduēnam etiā syluam in Gallia maximā

Caprificus tauros qlibet feroces collo eorum circūdata ita cōpescit ut imobiles pstet

Apud Gedrosios spina est tantę magnitudinis ac soliditatis ut circum equitantium quorundam comprehensa ueste non prius abrumpi auelli'q; potuerit: quam illos equo detraxerit.

Vallis in qua Herc dion ciuitas: est a septētrione quidam locus cingitur Babras dictus: ubi eodem nomine radix gignitur colore flammae: circa uesperum ueluti

iubar fulgurans:euellere cupientes fugit:nec prius manet quàm quis urinã mulierem uel mestruum sanguinem super eam fuderit.quin etiam si quis eam tũc tetigerit mors certa est.nisi forte illam ipsam radicem ferat de manu pendulam uellitur etiã cane ad eam alligato qui abeuntem dominũ sequi cupiens uellat, cane protinus extincto:

In Hispania iuxta Gerionis sepulchrũ duæ sunt arbores specie ex pinu piceaq̃ cõmixta:nec esse alibi:Ex iis sanguis distillat:ut ex populo Iliaca aurum.

In Mauritania uitem nasci cuius crassitudinẽ uix duo homines cõplecti queat & racemum esse cubitalem.Carduoq̃ scapos duodenum cubitorum:crassitudine palmorum quaternum.Aethiopibus hesperiis calamos esse quorũ singula genua octonos modios caperent: & similem in asparagis magnitudinẽ.

In Lycia Ephesti montes tęda flammante tacti flagrant adeo ut lapides quoq̃ & harenæ in ipsis aq̃s ardeãt.alitur q̃ ignis ille pluuiis. Megalipolitanorũ ager rondes densi supra se nemoris nõ adurẽs iuxta gelidum fontem semper ardẽs In Nympheo exit a petra flamma:quæ aquis accenditur.

Aetna in tantum flagrat ut quinquagina & centena millia passuum harenas flammarum globus eructet.In ueluuii incendio scribit Dion primum & ĩ monte & in regione finitima & in aere uisas gigantum formas ꝑcurrentes: Sonitus in cauernis tonitrus modo:mare fremebat:cęlum resonabat:tũc est fragor immensus ceu montium cõcidẽtium:ac primũ exilisse lapides:mox ignem ac fumum erupisse:inquo formę gigantũ apparerent:ut resurrexisse putarent.Erant & tubarũ sonitus:cõsternatis oium finitimoq̃ aĩs ac quo se recipent ambigẽtibus:abrupta oppida:hoĩes.ferę:pisces.Puluis ĩ aphricã Syriã ægyptũ romã q̃ usq̃ penetrauit.

Chimeræ lyciæ mentis ignis aqua accendit terra fœno ꝙ extinguitur.In eiusdẽ Lycię regione quam Ephestion iecla uocãt pferatũ est pluribus locis solum quod sine ullo nascentium damno ignis noxius circuit: lætaq̃ est regio & herbida flammis nihil adurentibus.ex Seneca li.xi.epistola.ũ

Inter Therã & Therasiã e pelago flãmę erupe:q̃ q̃triduo oẽ mare ęstuãs ardẽs q̃ reddiderũt:In Lelãto cãpo ex terrę motu telluris hiatu apto ignitus fluuius apparuit

Ante Hierosol.euersionẽ ignẽ nona noctis hora circũ tẽplũ arã q̃ effluxisse(

Ara est in montis Olympi cacũine Ioui dicata cuius altaribus si qua ex extis inferuntur nõ difflantur uẽto nec pluuiis diluũtur:sed uoluẽte altero anno eiusmõi uti relicta fuerint repiuntur:literę q̃ ĩ cinere scriptę usq̃ ad alterã ãni cerimoniã permanent.

Athos mons tantę est altitudinis ut in Macedoniã umbrã iaciat nõ sine magno miraculo quę Athos a lẽno sex & octogita millibus passuũ separet

In Lacynię Iunonis ara sub diuo sita cinerẽ ĩmobilẽ eẽ pflãtibus undiq̃ ꝓcellis.

Ante Borissenem Achillis insula est cum æde sacra:quam nulla ingreditur ales:& quæ forte aduolauerit:raptim fugam properat.

Atanatri Britãnię insulæ terra quocunq̃ iniecta sit angues necat.Itẽ terra ex Ebuso balearica.Item ex Gaulene insula:Terra ex hybernia sparsa inter aluearia:apes

relictis fauis effugiunt omnes.

In Ethalia iuxta Corsicam insula ferrifodinæ sunt sed in ea massa ferri compingi non potest: extra insulam compingitur: mirum q̃ ex hausta loca rursus complerit: ut de Rhodi Platamonibus: deq; Pari insulæ marmoribus. ex Strab. x.

In hortis Hesperidũ p̃ter aureos frutices: metallaq; frondentia: illud magis mirũ quod solũ licet iferiore loco libra depsseris: nunq̃ accessus freti suplabit (circundant.n. undiq; mari i anguiũ modo sinuato) sed i ipsis marginibus hæret unda.

Longo ab Hierosolymis recessu tristis sinus pandit: quẽ de cælo tactũ testant, humus nigra & cinere soluta: Duo oppida ibi Sodomũ Gomorrũq; apd q̃ pomũ qd gignit habeat licet maturitatis specimẽ mãdi nõ potest: nã itrinsecus fuligo fauillata est: licet cute eximia cõtegat: quæ p̃ssa fumũ excitat & fatiscit i puluerẽ

In agro Reatino quædam insulę semper fluctuant sicut i agro Cæcubo. Tellus illic non amplius pedali altiudine.

Tellus est apd Methonẽ i sinu Hermonico i altitudine stadiorũ. vii. edita: quę flãmarũ uapore facto interdiu qdem pp̃ter calorẽ sulphureũq; odorẽ i accessibilis noctu aũt cũ odoris suauitate lõge lucelcẽs. In q̃dã ara ueneris Paphię nõ ipluit

Duo sunt mõtes iuxta Indum flumẽ: Alteri natura ut ferrũ oẽ teneat. Alteri ut respuat: Itaq; si sint claui i calceamẽto uestigia auelli i altero nõ posse: i altero sisti.

In Creta mons est Catina ubi nec muscæ sunt nec mel ibi natũ usq̃ attingũt. In Narniẽsi agro terre hymbrib9 sicciores fiũt: ita ut siccitate fiat lutũ hymbre puluis.

Pantaura lapillus lapides oẽs ad se trahit: siue in aqua siue i terra sit. In Arcadia lapis ẽ cui nomẽ est Albesto ferri colore: hic semel accẽsus extigui nõ põt

Ad Caristiũ lapis nascitur quem pectunt: nent: texunt. Tyreus lapis quanuis grãdis aquis innatat.

Iuxta Harpasa oppidũ Asię cautes stat horrẽda uno digito mobilis Eadẽ si toto corpe ipellat resistens: Apud Prasios lapides effodit: thureo colore ficu & melle dulciores.

Lapidem e Scyro insula integrũ fluctuare: eũdẽ cõminutũ mergi.

In Nasso Troadis sarcophagus lapis est i quo corpa defunctorũ cõdita itra. xl. die absumunt exceptis dẽtibus: eiusdẽ generis sunt saxa & in lycia & in oriente: quę uiuẽtibus quoq; ad alligata erodũt corpa: In Andira lapis ẽ q cõbustus ferrũ fit

Solis mensa apud ęthiopes ẽ atq; ẽ huiusmodi: in suburbanis pratũ est omnium quadrupedum assa refertum carneiquam per noctẽ singuli ciuium magistratus properant ponere: adeam q; ubi illuxit cuilibet epulatum licet accedere. Hæc ab ipsa terra reddi assidue indigenæ aiũt:

In Crustumulo natum fœnum ibi noxiũ: extra salubre est: Recentia cadaueraad uadum labuntur: intumescentia attolluntur. Ad primum a Contursio lapidem Mephitis est in quam suprauolantes aues decidant: ameq; rana passerq; iuxta extinctus repertus est: crater uiris etiam omnino inaccessus:

In Babyloniorũ regione Ebetana Naptha oritur bituminis naturæ per quam similis: quę admoto igni statim ardet damnoso experimento in stephano Pusio

ne qui quom illa unctus esset assistente in balneo Alexandro magno admotis flammis ita statim igne correptus est ut piculũ fecerit: Vix'q illius subuentũ ẽ uitę cęteris mẽbris semp posthac inualidis. Hoc esse uenenũ affirmant quo uul gatam in Tragoediis coronam Medaea & pallium perunxisse tradit.

I n nuce inclusam Iliada Homeri, carmen in membrana scriptum tradit Cicero Pli. ait uidimus iam tantę tenuitatis fila inretibus ut annulum hoīs cũ epidromibus transirent retia singula'q eorum stamina: centeno quinquageno filo cõstante: in Rhod orum insula ostendi in templo Mineruae thoracẽ Amasys regis aegyptii inquo singula fila trecentis ac sexaginta filis constant. Ex eodem.

I ndesertis ustis'q indię locis nasci linum rarum inuentu: difficile textu propter breuitatem: uiuum id uocant Cuius mappę impositae ingni non aduruntur: sed sordibus exustis magis splendescunt: Regum inde funebres tunicae corporis fa uillam ab reliquo seperant cinere.

In corsica: Perside: Mauritania: & massylis faui uenenati conduntur.

S i auro liq̃scenti gallinarũ mẽbra misceãtur: cõsumunt illud in se ita hoc uenenũ

M idae Gordii filii in hortis sua sponte rosae nascũtur sexagenum folio (auri est. rũ fragrãtioris odoris quàm cęterę.

A lbam condẽte Ascanio deos penates translatos lauinio ĩ templum inaccessibile quod condiderat Ascanius: noctu clausis portis: neq ulla exparte laesis parietibus aufugisse lauinii'q priscam sedem repetisse.

S aliorum sacrario exusto nihil pręter Romuli lituũ ĩtegrum repertum est quod accidit Seruii Tullii & Q. claudii statuis.

C irca syrtes in libya aliquãdo p̃sertim qeto à uentis tpe apparẽr in aere diuersorũ animantiũ formae. quarũ quędã quiescunt: quędam mouentur: & hae aliquando fugiunt: aliquando sequũtur: sed omnes magnitudine eximia stuperẽ timorẽ q inscíis praebentes. Nanq hominem insequuntur cõpręhensum frigido circundant contactu. In Italia Locris lacu'q uelino nullo non die apparere arquum.

I n exercitu Xerxis: equa leporẽ peperit: Ter'q uinũ xerxi fusũ ĩ sanguinẽ cõuersus ẽ: Alexãdro magno ouis agnũ tiarã capite geminos utrinq corymboshabentẽ pepit. Et 'e leõibus q̃s ipse educabat q̃ndã mãsuetus asellus calcibus exanlauit.

M idę Phrygię regi īfantis agẽti formicę tritici grana in os attulerũt: Platoni apes

G alba ĩ Tarraconẽsi sacrificãte p̃uintia ĩra ędẽ publico puero'e ministris (mella acerram tenenti capillus repente toto capite canuit: puerum semestrem in foro boario triumphum proclamasse.

F laminio Fulu.o'q coss. in Insubres copias habentibus fluuius qui per picenum agrum labitur cruore fluxisse uisus est. Eodem Flaminio contra annibalẽ pugnaturo signa conuelli non potuerunt.

M arii Syllę'q in bello hastę quibus uexilla gestabantur ignẽ emiserunt: qui uix restinctus est Tres corui pullos in uiam aductos deuorarunt: reliquias'q intra pidum retulerunt: sereno aere tubarum sonus increpuit acutam lugubrem'q

intendens uocem. Aurum in templis e muribus corrosum: quod sæpe accidere solitum est quemadmodum pluuere lapidibus ac sanguine: & statuas sudare.

L. Marcio scipionis reliquias militum solanti hortantiq; flāma in capite emicuit Vt seruio Tullio dormiēti in pueritia & Ascanio apud ilium & Lauiniæ in latio apud Ver. Ciceronis uxori terentiæ quom post sacrificiū pactū uellet libare: in ci nere uisa est flamma quæ eo anno cosulem futurum uirum ostendit.

Octauio consule caput e simulachro Apollinis sponte decidit: atq; ita terræ affixū est ut euelli non potuerit:

Fortunæ muliebris simulachrū bis dixisse Rite me matronæ uidistis: riteq; dedi / (castis.

Sagunti infans ortus quo āno deleta est ab Annibale in uterum proti

nus est reuersus. C. Asinii factus ē puer ex uirgine. Aristontes q primo Arestusa dicebatur ex muliere uir factus est: is prius nupserat: postea uirilitatem barbāq; prouenisse uxoremq; duxisse. Plinius ait se uidisse in Aphrica mutatū in marē nuptiarū die L. Cossut ium ciuem trisditanū. In fabulis Iphis puella I marem cōuersa est. Canis locutus est: serpentē latrasse quom pulsus ē regno Tarqnius

In cōuiuio ducū qui secuti sunt Polnicē in bello thebano: aquila telum Amphia rai in sublime tulit: mox q; demisit: id autem humi fixū in laurum est couersum

Cyzicum urbs in dotē palladi a Ioue putat̄ dara: & ꝓpterea Cyzeni eā deā ꝑ cęte ris Dis colūt: sacrificiis itaq; solemnibus instātibus in qbus nigrā sacrificare bo uē mos fuit quom ea carerent oppugnāte urbem Mithridate e frumento fixere sacram: iterim bos nigra a pelago ad eos accurrit: quæ ingressa ad altare cōstitit.

Xerxe Hellespontum transgresso Sardis mula mulū utriusq; naturæ peperit.

Crœsi filius locutus est semestris increpūdiis: quo ꝓdigio totū id cōcidit regnum.

In Aegypto ortus est homo binis oculis aduersa capitis parte: sed nō is cernens In Laodicea in xerxis aduentu Platanus in oleā mutata est: Ficus in lauro Cy zici nata est ante obsidionē: palma in basi Cæsaris dictatoris ante bella ciuilia.

Vectii marcelli equestris ordinis oliuetū uiā publicā in agro marrucino transgres sum est: aruis inde e contrario in locū oliueti ꝓfectis Neronis principis tempore

P. Cernelio & T. Sempronio conss. interanne lac fluxisse: Arimini natos pueros Igenuos sine oculis ac naso. In piceno agro nō manus non pedes habentē natū

Posthumio consule in piceno triduo lapides pluuit. Apud Homerum sanguinē pluuit eius diei matutino quo conflicturus erat exercitus.

In Lauinii ędificatione ignem per se accensum: Lupumq; ore ligna ferentem in ignem: aquilamq; uolitantem: ignem extinxisse: Dein uulpem cauda madefacta ignem extinguere uolentem: uicisse autem duos

Conss. C. Claudio Nerone & M. Liuio Frusinone natum ifantem quadrimo pa rē. Conss. L. Veturio Philone & Q. Cecilio metello in Antio messoribus cruē tas spicas uisas esse. Cære porcus biceps: agnus q; masculus idemq; fœmina or tus est: Bos ī agro Ro. locutus. Conss. uero Cn. Seruilio Cepione & Gn. Ser uilio Gemino equuleus Reate cum quinq; pedibus natus est: Conss. P. Sulpi

tio Gallo:& C.Aurelio Frusinone ortum agnum cū suillo capite: Sinuessę porcus cum capite humano: In Lucanis in agro publico ortus equus cū quinq; pedibus. Conss. P. Lētulo & P. Iulio ī Herculis æde capillū enatū. In brutiis equū cū qnq; pedibus ortū: Pullos gallinaceos tres cū trinis pedibus: laureā ī puppi nauis longe enatā. Conss. Q. Flaminio & sexto Elio Pæto suessæ agnum cum duobus capitibus natum. Cn Cornelio & Q. Minutio conss. Asculo agnus biceps cum qnq; pedibus natus Post Neronis mortem Syracusis ortus est infās trium capitum: unius'q; tamē corpis. M. Acilio & C. Portio conss. lacte sanguinēq; pluuisse. L. Volūnio & seruio sulpitio carne, eam'q; nō pputruisse: in Lucanis ferro: L. Paulo & C. Marcello conss. lana. Iuxta Carislanum lateribus coctis Tertio cōsulatu Martii spectata arma cælestia ab occasu ortu'q; concurētia In agro Ariminēse locutū gallum M. lepido & Q. Catulo conss. Sacrificantibus in Aulide grecis serpens ab imo aræ prosiluit Platanū'q; cōscēdit octo passerculos matrem'q; postea deuorauit sed is statim in saxū cōuersus est ex Hom. Seqnti āno quo lucretius de equis uolscis'q; triūphauit bos locuta est: pluit'q; carne quam partim a numero auium magno uolitantiū deuoratā, partim incidisse: atq; p aliquot dies ita iacuisse nullo odore mutato.

eniente in Italiam Annibale pter cętera pdigia: aquas Cęrete sanguine mixtas fluxisse. Fabio Semproniōq; Conss. ad sinuessam bos equuleū pepit. Q. Fabio M.'q; marcello conss. bouem in Sicilia locutū: In maurrucinis infantem in matris utero Io triumphū clamasse. Spoleti ex muliere uirum factū: Adriæ arā in cælo species'q; hominū circū eā cū candida ueste uisas esse: Eo anno quo M. Attilius & M. Acilius legati ad Ptolemeum missi sunt: Tusculi agnus cū ubere lactanti natus est: Anagniæ terram ante portam fulmine ictam die ac nocte sine ullo alimento arsisse. Terracinæ in mare haud procul portu anguis magnitudinis miræ lasciuientiū piscium more exultasse. Tarquiniis porcum cum ore humano genitum: M. marcello & P. Sulpitio proconss. puerum natum cum elephanti capite: pauloante Hierosoly. cōuersionē in festo Azimorum bos quæ ad hostiam ducebatur: agnum in medio fani peperit.

I nCapitoli ędificatione ī profundis fundamentis a Tarquinio inuentū est caput hominis nuper occisi ac uiuo assimilis. sanguinem'q; e capite fluentem calidum ad huc: De ancili uero a cęlo Romam delapso sunt referta omnia.

DE MORTE

Leon quidam quom homines defunctos in sellis sedēteis uideret absit inquit ut hic sedeā unde seniori assurgere fas non est.

Anaxagoras quom lampsaci moreretur quęrētibus amicis uellet ne clazomenas in patriam siquid accidisset afferri. Nihil necesse ē inq. Vndiq; .n. ad inferos tantūdem uię est Ex cicer. Tus. Laertius aliter. Idē decretos publice honores cōtēpsit: id sibi omnino postulauit ut post

morté pueris qui disciplinis operã darent pmitteretur feriatos ociari & luderet

Diogenes cynicus quem sibi ita psuasũ esset ut crederet nullũ esse post morté sen sum:p(al)ci se in humatũ iussit. Tum amici uolucribus ne & feris? minime uero iq(ui)t:sed bacillũ ppe me quo abigã ponite te. Qui poteris illi aiũt nõ.n. senties? Quid igit mihi ferarũ ait laniatus oberit nihil sentiẽti? Cocinne igr Seneca Nõ defunctorũ causa sed uiuorũ inuẽta est sepultura:ut corpora & uisu & odore foeda amouerent. Socrates apd Plato. i Phædo ait critoni ne deploret eũ: maledictũ enim nõ solũ in hoc ipso delinquere sed etiam animis nonnihil efficere.

Socrates quem moriendi tps urgeret regatus a critone queadmodũ sepeliri uellet:multã uero inqt opam amici frustra cõsumpsi:Critoni.n. nõ psuasi me hinc auolaturũ:neq quicq me relicturũ. Verumtñ Crito si me assequi uolueris aut si cubi nactus eris:ut tibi uidebitur sepelito (Putabat.n. Socrates hoiem animam esse) Idem de iudicibus intelligens dicebat Anytus & melitus (criminatores hi erant) interficere me possunt: sed incõmodo aut detrimento minime afficere.

Solon quem lugeret filium extinctum:dicenti cuidam ut luctui parceret quia nihil proficeret: At propter hoc inquit lachrymor quia nihil proficio.

Gymnosophistas qui sabam ad defectiõem sollicitauerãt assecutus Alexãder:hac lege pposuit illis dubias qstiones:ut nisi exoluerent necarentur:pfecit q unũ ex illis ætate maturissimũ rei arbitrũ. Interrogatus ergo primus utrũ plures uiuos an mortuos eẽ cẽseret:uiuos inqt:nõ.n. amplius extare mortuos. Sedm uero rogatũ maiores ne terra belluas an mare nutriret. Terrã rñdit. Mare.n. portiõem eius eẽ. Tertiũ qdnã callidissimũ eẽt aĩal? qd ab hoie nõ dignosceret ait. Quartũ quo cõsilio Sabã ad defectiõem sollicitasset:se illũ egregie uiuere aut strenue mori maluisse ait. Quintũ utrũ diẽ an nctẽ priorẽ extitisse putet. Diẽ inqt die una. Sextũ rogatũ quonã pacto qsq imperitans cõtraheret beneuolẽtia. Ne sit terribilis inqt. Ex reliqs tribus unũ pcõctatus qũo mortalis qspiam in deorũ numerũ referret? Si hũana:s inqt maiora uiribus gesserit. Alterũ uitã an mortẽ fortiorẽ putet:uitã inqt quæ tot calamitosa patiat. Extremũ quousq uiuẽdum hoi sit. Donec inqt mortẽ uita potiorẽ eẽ putet. ex Plu. in Alex: Thales regatus utra fuerit prior nox an dies. Nox ait una prior die.

Scribõia Drusi libõis amita demũ lectica e senatu relata:cõsiliũ de morte capesséte libone an sibi cõscisceret an ab inimicis expectaret:grauiter qd te iqt delectat alienũ negociũ agere? qa q occidẽdus ab inimico mortẽ differt. inimici negociũ

Diogenes rogatus an mala eẽt mors? quonã iquit modo:quam pñtem (agitur) nõ sentimus? Epicarmus dicebat emori nolo:sed me eẽ mortuũ nihil æstimo.

Gorgias rhetor rogatus an libẽter abiret:minime inqt:sed ex hoc domicilio putre scẽte libenter abeo: Sene. in puer. Bona mors est hoi uitę quę extinguit malas

Galathę adeo mortis cõtemptores sunt:ut ex iis nudi aliqui pugnent : quom ex Pythagorę snia trãscorporaturos sibi psuadeãt:obidq multi eplas i dsũctorũ pyram tanquam post mortem lecturi conijciunt ait Diod. li. vii

Diagorę Rhodio tres fuere filii unus Pugil, alius Panceraciastes: Tertius palestrita Is eodem die quom olympiæ uictores adolescentes parentem amplexi coronis suis in caput patris positis dissuauiarentur: populusq; gratulatus flores iaceret inter manus oscula'q; filiorum expirauit. Ex Gellio. Cicero uero in Tus. p. quoq; Rhodius Diagoras Olympionices nobilis uno die duos suos filios uictores olympiæ uidisset: accessit ad senem & ille gratulatus. morere Diagora inquit. Ex hoc liquet Nil melius dari homini tempestiua morte ut ait Pli. Id etiā ostendit exemplum Cleobis & Bitonis de quibus dictū est in capite de Foelicitate. Item Trephoni Agamedis'q; qui quom Apollini Delphis templū ędificassent: uenerantes deū petierunt mercedē nō paruā quidē opis laboris q; sui. Nihil certi: sed quod optimum homini. Quibus apollo se id daturū pollicitus ē post eius diei diem tertium: qui ut illuxit mortui sunt reperti. Exemplū est infra de alexādro.

Midas Silenū quom cœpisset atq; Baccho alūno reddidisset ꝓ missione id muneris assecutus est: ut quicqd attingeret aurū fieret: unde factū ē ut breui moreretur conuerso in aurum pane ac uino: id figmentū ostendit mortem esse homini optimum munus. Ex Cicer. Tus.

Aulus posth. in oratione ad milites mori enim datum est omnibus malis q; & bonis. pulchre uero & gloriose bonis solis. Hector Homericus Andromache uxori ait Ne te afflictet: mortē.n. effugere datū ē nemini siue ignauus sit ille siue stre(nuus)

Morituros uaticinari idē Hector ostendit apud Homerū qui ab Achille uulneratus breui prædixit futurū ut a Paride occideretur. Calanus indus quom in rogo inscenderet. O pręclarū inquit discessum'e uita: quom ut Herculi contigit mortali corpe cremato in lucem animus excesserit: rogantiq; alexandro ut diceret siqd uellet: optime inquit ꝓpediem te uidebo: quod ita factū est ueneno extincto paucis post diebus alexādro in Babylone: Theramenes uenenū bibēs: Critię inqt ꝓpino atq; omine falsus nō est. Rhodiū q̄ndā morientē sex eq̄les nominasse. ac dixisse qs primus eoꝝ q̄ secūdus: q deinceps moriturus eēt: eīne subsecuto. Subit ēt morientes patrię recordatio. ut ait Verg. li. x. de anthore: sternit inqt infœlix alieno uulnere: cœlum'q;. Aspicit. & dulces moriens reminiscitur argos.

Crantor in consolatione ait Terinaneū quendā Elesinū quom grauiter filii mortem mœreret: uenisse in sicomantium: quęrentē quę fuisset tātę calamitatis causa: huius tabellæ treis uersiculos datos. Ignaris homines in uita mētibus errant Euchinous potitur fatorum munere læto: Sic fuit utilius finiri ipsi'q; tibi'q;. Ennius nemo me lachrymis decoret: nec funera fletu faxit:

Agesilaus rogatus quomodo magnā gloriā acquireret: si mortē inqt contēpseris.

Socrates quom damnatus esset ab atheniensibus quod nouos deos induceret: cōstāti uultu uenęnū'e carnificis manu accepit: admoto iā labris poculo: uxori xātippę q̄rēti qd inocēs occideret: qd ergo inqt nocēti mihi mori satius eē duxisti

Cecilius metellus quom munitissimo loco exercitū uellet admouere: centurio'q; qdam dixisset: si decē tantū uiros ꝑdideris locū esse capturū. Rogauit An unus 'edecem illis esse uellet.

Archilochus poeta quom in suis scriptis hoc carmen inscripsisset: At caruisse armis quam mortem occumbere præstat.i.melius esse abiicere arma quàm mori uenisset'q́ spartam. Eadem hora qua uenerat a laconibus pulsus est.

Paulus Aemilius deprecante perseo ne in triumpho duceretur: in te iqt hoc est:

Diogenes cynicus rogatus num seruulum aut ancillam haberet: negauit. Dicenti si ergo obieris quis te ad sepulchrum efferet? Qui domo inquit indiget.

Idem ficos legebat: custode dicente, in hac ficu ante paucos dies homo suspensus est: Ego inquit illam purgabo.

Idem Xeniadi interroganti quomodo sepeliri mallet: in faciem inquit: rogãti causam quoniam inquit postmodum inferiora conuertenda sunt.

M. Aemilius Lepidus princeps senatus antequ'am expiraret filiis præcipit ut mortuum lecto strato sine linteis sine purpura eum efferrent.

Apud spartanos nõ licebat mortui nomẽ inscribere in sepulchro nisi aut uiri aut fœminæ qui præclare in bello periissent.

Thraces hoīum natalẽ cũ fletu: funus uero hilaritate celebrãt: dicũtur'q́ Thrausi gẽs illa Lycii in funere muliebrẽ uestẽ induũt, ut deformitate cultus cõmoti maturius mœrorem uanum deponãt. Plato extrui uetat sepulchrum altius quàm quod quinq́ diebus absolui possit: nec 'e lapide excitari prius nec īponi quàm quod capiat laudem mortui incisam: nec plusq̃ quatuor heroicis uersibus quos longos appellat Ennius.

Morientibus oculos operire, rursus'q́ in rogo patefacere Quiritium magno ritu sacrum est: ita more condito ut neq́ ab hõmine supremum eos spectari fas sit & cælo non ostendi nefas. Mortuum'a flamine diali non attingi. Illud addẽdũ ex seruio qd Pythagoras Platóq́ pcipue aiũt uiuos supis caros mortuos inferis

Aegyptii mortuos cõdiunt eos q́ demi seruant. Chelonophagi piscibus edendos iaciunt: Nabathei etiam reges in sterquiliniis sepeliunt. Persę cęra circũlitos condiunt ad diuturnitatẽ. magorum mos ẽ non humare corpa suoꝝ nisi a feris sint antea laniata: In hyrcania plebs publicos alit canes: optimates domesticos: & p sua quisq́ facultate paratis quibus lanietur: eam'q́ optimã illi cẽsent esse sepulturã. Ex Cicero. in Tus. Parthoꝝ inquit iustinus sepultura aut auium aut canũ laniatus est nuda demũ ossa terra obrunt. megarenses in sepeliẽdo mortuos ad oriẽtem conuertunt: Athenienses uersus occidentem. Aethiopes in fluuiũ abiiciunt: aut circunfuso uitro demi condunt. Babylonii in melle. præter Thrausos Cęsiæ etiam natos deflent: defunctos gaudio psecuntur: ægyptii ubi domesticus aliquis moritur alicuius momenti: eis muliebris sexus familia caput sibi & uultum luto obiinit: Deinde relicto cadauere domi ipsę succinctę nudatis mãmillis per urbem uagantes se plangunt Item'q́ & hoīes idem faciunt. Cadaueri uero scutuo ferro cerebrũ p nares educũt medicamẽtis q́ farciunt: postea ilia incidẽtes acutissimo lapide ęthiopico aluũ ptrahũt q̃ repurgatam odoribus refarciũt atq́ iterũ cõditũ cadauer cõsuũt: sinũt'q́ capitis comã crescer barbã radẽtes

Apud Massagetas genus mortis optimum iudicatur ut senio cōfecti in frusta cædantur & cum ouillis carnibus promiscue edantur. Eos qui morbo occumbunt ut impios abiiciunt:& dignos qui a feris deuorentur.

Apud ægyptios antequam mortuus in arcam condatur siue in illā ligneam imaginem:uolēti mortuū accusare permittitur:siquis male uixisse cōprobatur: Iudices censent corpus sepulchro priuandū:qui depr ęhēditur iniuste crimē obiecisse:magna mulctatur pœna. Iidem dant creditori in pignus parentum defunctorum corpora. Populi quidam insulæ ægyptii quæ abalos dicitur uicini suorum cadauera ad alteram regionem transferūt:qui uero in fluuio mersus fuerit:nec eius cadauer inuenietur per centum annos funus persoluitur. Treglodite mortui corpus ceruicem'q paliuri uiminibus ligant: Deinde cadauer in loco editiori positum lapidibus ridentes obruūt:impo sito'q super saxorum aceruum capræ cornu abeunt. ex Diod.

Scythæ regum sepulchra apud Gerros faciunt ibi quom rex eorum decesserit aluo euulsa. Thymiamate Apii'q semine expleto:in aliam gentem transferunt. quem excipientes aurem decidunt. Crines circuntondent:brachia circūcidunt: frontem nasum'q consauciant:sinistram manum sagittis traiiciunt: quem etiā ad alias gentes deferunt:lustratis'q omnibus deponunt apud eos qui in extremis habitant:atq in loculo aliquam e palaeis strangulant & imponunt: item cū q uina miscebat:& coquum:& equi agasonem ministrū'q & q erat a nūtiis phialas preterea aureas terrā'q iniiciūt ut maximū extollāt tumulū Circūacto anno quinquaginta e ministris nobilibus (nam serui regi nō ministrant) strāgulāt, atq singulis equis transfixis singulos traiectos a spina ad ceruicē stipite imponūt atq iis impositis abeunt ait Herod. Essedenes cadauera parētum dētibus laniant:capitum etiam ossa auro intecta in pocula tradunt ministeriūt

Apud ro.nūe institutū est hoīes cremari quem obrutos erui longinqs bellis cognouerūt:In Cornelia demo nemo ante Syllā crematus dr̄. Id tū cū uoluisse ueritū ralionē eruto C:Marii cadauere atq in Aniené dispso. Apud ro. primū Romę sepeliebant:cautū postea a Duillo cōsule ut extra sepelirent cū constat solos impatores q legibus nō cōtinent itra sepultos & uirginis uestales. Apud Hom. cadauera cremabant:Persę nō urebāt:qa nefas eē deo putabāt depasci cadauere hoīum. Neq ægyptii qa eīa putabāt cōsumi igne deo aīato. Heraclitus qui dicebat oīa ex igne cōstare dicebat in ignē dēre corpa resolui: Thales q ex humore dicit obruēda ut humore resoluerentur.

Lugēdi modū Numa ita pfiniuit:Nō lugeri trimo minorē.neq ēt natu grādiorē plures mēses:q uixisset ānos ad decē usq. Et plixiore fletu a tatē lugere nullā uxores uiri lugere n̄ ɔpel lūt:spōsę.n.null⁹ luct⁹ ē.ait Pau.l.iii.dig.lugēdi mos patris filii'q:x.menses erat. Fabius maximus luctū triginta diebus cōpescuit

Achilles mortuo Patroclo cinere caput mūdā'q tunicā fœdauit. Eius corpus pmū feruēti aq̄ lauerut ac post oleo unxerūt:iposito'q in regū flauas comas ibi

achilles sibi dissecuit:imposuit'q; ac multas bidentes boues'q; exectriatas circu posuit:Dein addidit mellis oleiq; guttas.q̃tuor itẽ equos pyr ę adiecit : duos'q; canes.xii.'q; troianos occisos.postea nigro mero fauill: m extinguit . Ex Hom. Apud Veteres ãte rogum aut captiuo℞ sanguis effundebatur aut si eo℞ copia nõ fuisset laniantes fœminę genas suũ effundebãt eruorẽ ut regis illa imago re stitueretur. In Hectoris funere cantores flebile carmen cecinerunt.

Helena uero I matris rogo capillos nõ dissecuit: Vnde 'a poeta dictum est Mulier est quæ semp fuit pristinũ ingenium seruans. pristinã'q; naturã. Neoptolemus in patris rogo unã cum Phœnice comas depenitin loceq; pernoctat.

Hominem mortuũ feriis publicis sepelire nõ licebat ex Columel.li.ii.In mortuorum domibus p ligno cupressus apponebatur. Notandum siqñ cadauera necatorum fluctibus euehuntur:uirorum supina:prona fluitare fœminarũ. Efferebantur olim ad tubas quod Ver. ostendit li.x

Perdiccas Macedonię rex Argæo filio monstrauit locũ quo condi uellet: ibi'q; etiã succedẽtium in regnum ossa poni iussit: credunt'q; hac superstitione extinctam in Alexandro stirpem quia locum sepulturæ mutauerit.

Annibal Marcelli occisi corpus honorifice:mo cremauit:postea reliquias argẽ tea in urna positas corona aurea addita mittendas filio curauit: sed aggressi Numidę qui ferebant ut uas coronam'q; arriperent:pugnam commiserunt atq; ita Marcelli cineres ossa'q; dispersa sunt. Alexander Darii corpus regiis ornatum insignibus ad matrem deferri iussit.

Socrates & Anaxagoras crediderunt sepulturas esse superuacuas Verg. Facilis iactura sepulchri. Luca. Cito tegitur qui nõ hab et urnam. Sepeliuntur inter se uiuentium solę formicæ præter hominem.

Alexandro apud Babylonem ægrotante amici in Serapionis fano puigilantes sciscitati sunt, utrum præstaret in eius fanum alexandrũ ut curaretur importari: Tum serapionem admonuisse non oportere: Vbi enim ægrotaret manentẽ habiturum melius:atq; taquã melius fuerit decessisse mortuũ paucis post diebus

Philomenes quom asellũ ficos comedentẽ aspiceret:ad pueũ ut asellum abigeret inclamauit qui quom post assumptas ficos uenisset:quia nũc iquit tam sero ue nisti:da merum asino:urbanitatem'q; dicti crebris cachinnis prosecutus senile guttur salebris spiritus prægrauauit.

Homerum literaru3 principem ut ait Pli.quom Ioniam in insulam nauigasset in piscatores incidisse qui pediculis se purgabãt:re gasse'q; nunqd haberẽt. illi uero se pdidisse quod ce pant respondeiunt : quod uero nõ cepissent(ad pediculos alludentes)haberent:ęnigmatis difficultate concussum animã exhalasse.

Attalus rex quem T. Flaminius Thebas esset ingressus atq; eius milites nõ libenter 'a Thebanis susciperent hospitio:orãs sup ea re Thebanos:usus dicendi potẽ tia supra senectutis uires subita uertigine correptus:aut humoris descensu perei tus concidit:relatus'q; ad Asiam nauibus mortem oppetiit.

Mor home

Nullis euidentibus causis obiere dum calceantur matutino duo Cæsares prætor & prætura po.ro.functus dictatoris Cæsaris pater L.Cæsar. Hic pisis exanimatus ille Romæ. Q.Aemilius lepidus egrediens incusso pollice limini cubiculi. C. Aufidius quom in senatum iret offenso pede incomitio: sed de his qui mortibus repentinis occubuerunt apud Pli.vii.legito.

Secundo bello punico accepta à romanis maxima clade ad lacum Thrasimenũ mulierum duarum altera sospiti filio ad ipsam portam facta obuia in complexũ eius expirauit: Altera ad primum conspectum redeuntis: quem mortuum audierat exanimata est: Chilon etiam præ gaudio Sophocles & Dionysius tyrannus occubuere hi tragicæ uictoriæ nuncio.

Diognitus erithreorũ imperator Polyeretam naxiam quæ in præda capta fuerat non ut captiua: sed ut uxore utebatur: interea quem in solemni sacrorũ die mero se Milesii ingurgitassent. Polyereta rogauit Diegnitum ut sacrorum libaminum partem fratribus naxum mitti permitteret: eo exorato mittit plumbeam laminam placẽte isertã in qua fratres hortabatur ut milesios temulentos inuaderent uenerunt illi. castris q; hostium potiti sunt: Polyereta q; erepta est: sed dum ad patriam redit ab omnibus q; salutaretur laudaretur q; inter ipsam lætitiam expirauit.

Drusus Pompeius Claudii imperatoris filius pubes pyro per lusum in sublime iactato & hiatu oris excepto strangulatus est: Pindarum posuisse caput in pueri genibus ac nunquam experrectum.

Timon spartiata petito rerum Antigono mortem sibi conscivit: Item socii omnes cleomenis qui in carcerẽ à Ptolemęo coniecti fuerant: Philocrates C. Gracchi seruus occiso ex iussu Graccho. M.Brutus Cæsaris occisor. Item fimbria desperans posse cum Sylla in gratiam redire. Spargapises Tomiris reginæ filius quod ebrius in manum Cyri peruenerat solutus ebrietate mortem sibi asciuit. ex Herod.li.i. Nam iustinus aliter. Itẽ Cleãtes chrysippus: Democritus: Zeno. Empedocles nocte intempesta in ardentis ætnæ specum se deiecit: Cleombrotus lecto Platonis libro de anima se pręcipitem dedit in mare. Cato se cõfodit. Indi mortem uoluntariam sibi asciscunt. Plancus in parthica Crassi expeditione mortem sibi conscivit. Marcianus qui rei postulati uel qui in scelere deprẽsi metu criminis imminentis mortem sibi consciuerunt: hęredẽ nõ hñt: q uero non sunt postulati bona eorũ fisco non uendicentur: ex Papiniano li.xlviii.dig.

Philareus in media pugna quem elamore pectus rupisset expirasse traditur: quidam uero post uictoriam lætitia elatus quem ingenti uoce exclamasset o lætũ pulchrum q; diem repentina febre correptus diruptis uenis interiit:

Homo non semper ictus fulmine extinguitur cætera illico: homo nisi cõuertatur percussus non expirat superne icti concidunt: uigilans ictus cõniuentibus oculis: dormiens patentibus reperitur: Hominem ita exanimatũ cremari fas non est: condi terra religio tradidit. Nullum animal nisi exanimatum fulmine accẽ-

ditur. Vulnera fulminatorum reliquo corpore frigidiora sunt.

Mortis signa in ęgro: furoris morbo risim: sapientię uero fimbriarum curã: & stragulę uestis plicaturas: A somno mouentiũ neglectũ: supino assiduo cubitu: manibus expansis: Si ricinum ferenti a pedibus q; stanti ac interroganti de morbo æger respondit: certam spem uitæ esse. moriturum nihil respondere. adduntq; ut euellatur ex aure leua canis omnino nigri ex Pli. Celsus ait mortis etiam esse signum ubi residere uult ab ipso acuti morbi impetu: si nũquam somnus accedat: aut si semper urgeat crebro spirare: pus expuere: uix excreare: sine uoluntate lachrymare: habere humorem glutinosum dentibus inhærentem.

In Albania aranee quædam cogunt ridẽdo mori: quædã flendo desyderio suorũ.

In fortunatis insulis apud æthiopes gemina herba est supra quam siquis iacet in suauem adductus soporem moritur.

Animas esse Imortales ex contraria argumẽtatione Socrates apud Plato. in Phędo probat: ait enim quemadmodũ ex somno uigilia fiat: somniq; ratiõe dicatur uigilia atq; ex uita mors & e uiuente mortuus: ita e mortuo uiuus: ac pinde animam esse uiuentem immortalemq;.

Idem socrates eodẽ lib. ait Cygnos morituros ceu lętabũdos quod quom Phœbo sacri sint præsagiant futura post mortẽ bona: nec esse uerum quod prę dolore concinant Nulla enim ait auis quæ aliquo afficiatur incõmodo concinit. cõsyderandũ ẽ igit an recte Ouid. dixerit Sic ubi fata uocãt &c. ubi errantẽ Didonẽ posuerit.

DE MALIS IMPROBISQ;

Dionysius senior quibusdam accusantibus quod hominem improbum ciuibusq; odiosum honoraret: atq; pucheret. At uolo inqt aliquem esse quẽ maiori quam me odio prosequantur.

Philippus macedo potẽtibus in ciuitate opus esse & bonos & malos sibi cõciliar ut bonis qdem uteret: malis uero abuteret dicebat

Spadone quodam scelerato inscribente domi suę Nihil ingrediatur mali: Facete Diogenes cynicus Dñs autem domus quo nam ait ingredietur?

Adolescentẽ lapides i cęlũ iactantẽ quẽ depꝛhẽdisset Euge inqt: scopum potieris

Aristophanes in pace ὀυ ποτε ποιήσεις τον καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν idest nũquam facies cancerum recte ambulare.

Prouerbium in malos homines mali commatis esse: Est enim Comma monetę malæ genus: Cyrus apud Xenopho. Chrysantæ ait Viros bonos ac præclaros putandos esse indubitato fœlicissimos malos autem & famosos omnium miserrimos duci oportere.

Chius negociator uina optima uenditabat ipse acido uappa uescebat: eius seruus quem forte aliquando fugisset: rogatus qua ratione dominum reliquisset: quia inquit cum in manibus bona illi essent mala conquirebat.

DE MINIS

Garhocles figuli filius Siciliæ dominus factus quom urbem quandam obsidione cingeret:atq; oppidani 'a muris conuiciarentur:dicentes:unde ò figule stipendium militibus solues? Blande & subridens siquando hanc cœpero inquit.

Miltiade 'a Lampsacenis capto Crœsus ad eos literas misit: per q̃ nuntium cõminatus est:ut militiadem missum faciant Alioqui in morte pini extritu͡ros:iterpretatus est radicitus:Pinus enim cæsa nunq̃ repullulat

Polydorus Alcamenis filius quom quidam assidue inimicis minitaretur.Non uides inquit maximam ultionis partem abste consumi?

Diogenes cynicus dicente sibi quodam ualde iactuoso: uno ictu caput tibi perfriġgam:At ego inquit 'a sinistris astans te tremere faciam.

Brutus Ciceronẽ taxat q̃d minas multas M.Antonio itẽdisset nec quicq̃ pfecisset

Prouerbialiter in uanos minaces'q; fulgur ex pelui dicitur aut Thria:sunt enim Thria ficulna folia quæ crepitant.Galathæ minaces dicunt'a Diod.li.viii. Idẽ'q; detract eres opinione'q; inflati.

DE MARITIS.

Hemistochles quom ex iis qui filiam suam uxorem petebant diu/ti probum prætulisset. Virum dicebat se malle pecuniarum indigentem quàm pecunias uiri.

Tyberius Gracchus P.Filius duobus anguibus domi cõpræhensus:arispices cõuocauit:'a quibus didicit:si marem emisisset uxori breui tempore esse moriendum:si fœminam ipsi.æquius esse cẽsuit se maturam appetere mortem:quàm P. Africani filiam adolescẽtem: fœminam emisit:ipse paucis post diebus moritur.

M.Plaucius uir ordinis senatorii ob mortem Horestillæ coniugis gladio incubuit quod etiam fecit & C.Plaucius ex Val.apud alios Q .legi M.Lepidus Apuleiæ uxoris desyderio post repudium obiit.

Lysimachus Demiphoni amicus ut illi officium præstaret: amicã domi hospitatus erat:absente ruri Dorippa coniuge:sed ea rediens amicam domi reperit : indolens ueh misera inquit mihi:Lysimachus uero uxoris iram extimescens.Immo inquit mihi.Ex Plauto in mercatore.Saturnus quom coiret cum Phillyta amica uxoris aduenientis p̃sentiam ueritus in equũ se transformauit.

Idẽ Lysim.quem eiusdẽ gratia coquũ ĩ ædibus habet et:ut erat lepido coquus ĩgenio:Dorippam redeuntem ut cõspexit: Nempe inquit uxor ruri est tua :quã dudum dixeras te odisse æque atq; anguẽ:Negans Lysimachus uxori ait:ita me amabit Iuppiter uxor ut ego illud nunq̃ dixi:iterum coquus excipiens:Etiã ait

Negaſ? Non te odiſſe aiebat: uxorem uerum ſuam.

Craſſus orator obiectanti Domitio quod murenã mortuã quam in piſcina aleret defleſſet. At tu inquit tribus elatis uxoribus ne lachrymatus quidem es.

Val: Matialis in Candidum

Prędia ſolus habes: & ſolus cãdide nũmos. Aurea ſolus hẽs, myrrhina ſolus hẽs Maſſica ſolus hẽs: & opimi Cęcuba ſolus Et cor ſolus habes: ſolus & ingeniũ Oĩa ſolus habes: hoc me puto uelle negarẽ: Vxorẽ ſed habes cãdide cũ populo

Druſus Germanicus cum uxore tm̃ uenerẽ exercuit: Ariſtoteles in Oecon. monet maritos futuros caſtos nec alterius appetentes: cõgreſſuros'ꝗ cũ uxoribus omni cum modeſtia & pudore: ne titillationibus actę in uenerẽ efferantur. Lycurgus ſanxit ut ad cõgreſſum uxoris uir tacitus accederet: a nemine'ꝗ uideretur. ita enim auidius ſeſe appeterent.

Celtę qm̃ ſeditiones ciuiles a mulieribus ſedatæ ſunt: in conſilio pacis atꝗ belli eas adhibent: atꝗ ſi qua cũ ſociis cõtrouerſia oriat̃ ex mulierũ ſentẽtia cõponũt

Magi aiunt inquit Pli. arũdine tranſfixa ranę natura per os ſi ſurculus in meſtruis deligatur a marito adulterorum uxoribus tedium fieri. quæ ſi uera ſunt multo utiliores uitæ ęſtimantur ranæ quàm leges

Maritus apud Vercellas crimen adulterii falſo detulit cõſuli: capitur uxor atꝗ adulter: is tortus impaciẽs doloris fatet̃: mulier cõſtãter abnegat: quis mille modis excruciata eſſet: enſe carnifex collum pcutit: nullum ictũ adigit: quin ꝑlapſam fibulam ridẽs puella tortorẽ cõmonefacit ut capiat, aptabat ille gladium iugulo manum'ꝗ premebat ut cõderet. ad capulũ gladius reflectitur cõſitente tortore ferire non poſſe. ſed is ad quẽ dãnatꝗ cura attinebat: in mediũ æſtuãtis populi euolat: pcatur uerti inſe ferrũ ꝑ inocẽte: mouet miſericordiã: Secundus carnifex puellę nouus'ꝗ enſis apponit: tertio uulnere ꝓſternitur uiſa'ꝗ mori ẽ: linteo cadauer inuolui: paratur tumulus & ecce aduenięte nocte pectus palpitat: iam ſpirat: uidet: ſubleuatur: loqtur: in uitã redditur. Ex diuo Hiero. Marito adulterum domi cõprænſũ cũ uxore datur occidere: nõ alibi ait Martianus li.xlviii. dige.

DE MOENIIS

Oenia urbibus parum proficere Theopompus oſtendit: Quidi centi cuidam num muri urbis quos oſtẽtabat eſſent pulchri: minime inquit ſi mulierum ſunt.

Panthydę legato in Aſiam oſtentantibus mœnia: perdeos ille ait o hoſpites pulchra hæc eſt mulierum habitatio.

Agis Archidami filius muros Corinthioꝝ ꝑteriens altos bene'ꝗ munitos: q̃ nã inqt ſunt hũc locũ habitãtes mulieres. Ionię urbes muris carere (ait Thucydides.

Diogenes cynicus mindũ ꝓfectus q̃m uidiſſet urbẽ modicã magnas'ꝗ portas: facetiſſie uiri inqt mindii portas claudite: ne urbs ueſtra egrediat̃

Mœnia a Thrasone inuenta ait: Pli. Romæ cōdidit post Romulū Seruius Tullius. Celebrantur thebana ab Amphione condita: Pergama a Neptuno Phœboq: Babylonica a Semiramide: & Nini urbis a Nino cōditas alta pedibus centum: adeo lata ut tres currus simul caperentur: turres mille ac qngentæ altitudine pedum. cc. Celebrant ab Homero si memini hermonies & gortinæ urbium mœnia. Mœniorum partem urbis triumphantes deiiciebāt ut ostenderēt uiris nō mœnibus uinci: cōfisuram'q urbē imperatoris fortitudini: Cæterū oīum urbiū antiquissima Iope dr in ea q est saxū ubi Andromedę uestigia relegatę apparēt

Agesilaus Lacedæmoniorum dux hospiti atheniensi patriæ muros excelsos ostēdenti si mulieribus istos comparastis recte: si uiris turpiter ait.

Alex. magnus quom petram quę Aornos dicebatur captu difficilem cerneret: sed eum qui custodiret timidum: Nunc inquit locus ad capiendum est perfacilis.

DE MILITIA

Photion quom militē e suis relicto ordine in hosteis predire cōspexisset. eundem'q conspecto macedone pedē retrahere. te inqt hominū ignauissime nū bini iam deserti ordinis pudet? nam quē imperator tibi decreuerat: & quē tute tibi locum delegeras reliquisti Cleomenes quom qspiā daturū sibi polliceret gallos q pugnādo interirent: urbane minime inqt egeo istis: sed iis potius q pugnado

Idem Photion quom duceret copias cōtra macedonas: aliqui e militi cōsciūt. bus pximum hostibus esse tumulum quendam occupandum alii macedonas equite circunueniendos: alius aliunde hostem impetendum: stomachatus tandem o Hercules inquit ut multos hic impatores hodie uideo: ut paucos milites

Epaminūdas Thebanus quom accepisset scutiferum multas a captiuo pecunias sumpsisse: Redde squit mihi quidem scutum: tibi uero ipsi patri'q cauponam redime inqua reliquum temporis uiuas.

Itamus miles apud Antigonum militabat: qui corporis aduersa laborabat ualetudine: rogatus a rege palloris causam ægritudinē incognitā causatus est. Rex uero animi magnificentia ductus iubet remedia ad hiberi ad eum sanādum Restitutus igitur sanitati miles: pericula contra morem uitabat: rogatus a Rege mutationis causam ait O rex tu me minus audacē fecisti quod iis malis me uindicasti quibus uita a me mea contemptui habebatur.

Cn. Vatienus sinistræ manus digitos sibi præcidit: ne I bello Italico militaret: sed ex senatus consulto bonis publicatis perpetuo carceri addictus est.

Laconem quendam claudum ad bella exeuntem admirante quedam: Ignoras inquit non fugientibus sed permanentibus in bello opus esse.

Tetricus factus in Gallia imperator pugnans cum uictorino ab illo uictus: quom militum suorum procaciam ferre non posset: Victorino sponte se dedit: scripse

ferat tamen in epistola Eripe me his inuicte malis.

C. Cassius q̄m militē sine gladio decurrentē uidisset. Heus cōmilito pugno bn̄ uteris

L. Papyrius qui ob audaciā uelocitatē'q; in bello cursoris nomē accepit: (inqt. quom plurimis bellis sānites ꝓfligasset:esset'q; ad corpis laborē semp ꝓmptus. rogātibus aliqū militibus:ut sibi pre bene gesta aliqd laboris remitteret: rñdit Ne nihil remissū dicatis remitto ne utiq; dorsū mulceatis:q̄m ex equo descēde-

P escēnius Niger militibus uinū ab eo petētibus Nilū habetis inqt & uinū (ritis. q̄ritis? Eisdē'q; a saracenis uictis dicētib9'q; uinū nō accepimus: pugnare nō pos sumus: Erubescite ille iqt quos uincūt aquā bibūt. Carthagiñ. dū militāt aquā

A urelianus imp. uicario suo ita scripsit. Si uis tribunus eē: imo si uis uiue (bibūt re: manus militū cōtine: Nemo pullū alienū rapiat: ouē nemo cōtingat: uuā nul lus auferat. In India militię tpe nihil mali agricolis īferēt: sed eos Itactos relinquūt

A uidius Cassius imper. ꝓhibuit milites portare ꝑter Laridū Bucellatū. & acetū: Iustinianus li. ii. codicis repetita ait cōsuetudo mōstrauit expeditionis tpe bucel latum ac panem: uinumque q; atq; acetū: sed & lardum carnē ueruecinā etiam milites nostros ita solere peipere duobus diebus bucellatū. iii. die panē: uno die uinum alio die acetū: uno die lardū: biduo carnē ueruecinā. Marcellus li. xlyiii. dig st. si miles ait artem ludricā fecerit uel in seruitutē se uenire passus est capite puniendum Menander scripsit qui in bello arma amisit uel alienauit: & qui ual lum transcendit: aut per murū castra ingreditur: & qui ꝑfugit ad hostes aut in acie primus fugā fecit & qui cōmilitonē ense ulnerauit & qui excubias palacii de seruisset aut manū cēturioni intulit capite puniebat. qui fossam trāsierit aut saxo cōmilitonē peussērit a militia reiiciebat. ex Modestino & Arriano li. xlviii. digest.

A pud Carthaginenses milites ornatu annulo⁊ donabantur p expeditionum nu mero inquibus militabant: apud Macedonas lex fuit ut qui nullū hostem occi disset: capistro cingeretur: Apud Scythas qui nullum hostem occidisset non li cebat solēnibus epulis paterā circūlatam accipere: Apud Iberes tot obelisci cir ca sepulchrū erigebant quot hostes cōsecisset. ex Arist. li. vii. polit. (pedibus

S partiatę ꝓcedebāt ad bella ad tibiæ sonū: nec ulla erat adhortatio sine anapestis

M ilites dicti q̄a Romulus mille pugnatores elegit. Ex iis aliqui tyrones. i. militiæ iniciati: Classici qui erāt in prima classe: Accensi qui legioni cōpletæ addebantur Antesignani signo⁊ defensores: & reliqui notissimi. Exercebātur nō modo ad palū scuta grauē'q; armaturā ferentes: sed ad cursū: saltū: gradū'q; militarē īquo xx. millia passuum cōficiebant horis quinq;: in pleno uero. xxiiii. in'q; eo gradu pondus librarum. lx portabant: item pileos in capite e pellibus quo minus gra uis galea uideretur Ad quod allusisse puto Iuuenalē Discit ab hirsuta iaculum torquere capella licet interpretes aliud quod non placet sentiant. Grauis arma turę dicebantur principes hastarii triarii: antesignani: leuis ferentarii: sagitarii funditores: balistarii: quod illi cataphracti cum armatura armati thoraceq; erāt hi uero sine armatura. militum nomina in scutis scripta ferebāt: item zonas in

quibus aurei affigebantur:milites primi apud mortaleis qui mercede militarūt Cares fuerūt: Apud Ro. Celtiberi. In leuibus bellis una legio.x.milliū peditum & duoꝝ milliū equitū mixtis auxiliis satis erat duce ꝑtore. Contra maiora bella duplū adhibebat cōsul.i.xxiiii.millia. Lex definiebat.x.ānos ad necessitatē militare.ait Plutar. Macrobius ait post sextū septimanatū nō cogi milites. Ioseph ait ordinē fuisse:ut milites ad cēturiones, illi ad tribunos mane salutatū cōuenirent Seruius militię tria ait esse genera legitimū ī quo singuli iurabāt nō deserturos militiā nisi re pacta: Tumultuariū in quo qa singulos interrogare nō uacabat: q ducturus erat exercitū ascēdebat capitoliū.idēq; duo uexilla rapiebat unū roseū quo pedites euocabanť alterū cæruleū:quo eqtes. Et qui cōuenissent simul oēs unà iurabant:quod genus coniuratio dicebatur. Tertium euocatio quom ex ꝓximis urbibus aut prouintiis euocabātur auxilia:sed de iis lege Vegetiū ac Celsum:in capite de exercitu aliqua de militia diximus.

Milites qui loco cessissēt impatores decimabātur:ut pœna nō esset nisi paucoꝝ timor uero oīum. Macrinus impator decimauit cētesimauit'q;. Apd ueteres militibus uenę soluebanť ad ignominiā:sanguis'q; mittebať. Itē tunicis īterioribus solutis fossaȝ fodere corā exercitu cogebanť qua ignomīa Lucullus suos affecit. Augustus discinctos ac tunicatos fecit pdiē stare. Titus militē q uinctus iudęos euaserat ad eum'q; cōfugerat:neq; occidit neq; ī exercitu futurū esse pmisit. Indignū iudicans militem Romanum esse qui uiuus captus fuerat. Vide in pœnis.

Aristoteles li.ii. Politi.ait Oēs militares bellicosos'q; hoīes pręter eos qui masculis abutunť mulierosos esse ac pinde fabulatos poetas martē Venerē adamasse. Petrus'Grauina cū totius Colūnensis familiæ tū tui longe studiosissimus:uir mehercule optius:disciplinis hūanis sine cōtrouersia eminentiss. deme cptie meritus admirātib9 nobis aliqū hispanos milites:esse mulieratios & ī rebus bellicis strenuissimos ut est uigilāti ingenio, ꝓmpta eruditiōe:& natiuo lepore:eā quā philosophoꝝ summus Aristoteles:attulit rationē:aderat nobiscū Hieronymus. Britonius Tuscis numeris & latinis literis eruditus īgenio iuuenis acerrimo.

DE MACRIS

Aesar Dictator admonitus ut ab Antonio Dolabellāq; caueret. Non hos inquit pingues & unctos timendos esse sed illos pallides:& macilentos:Brutum & Cassium indicans:

Megadorus Plautinus in aulula. Euclionis fecerit demum miserat agnum:quom dixisset etiam agnū misi Excipiēs Euclio agno sat scio magis curiosam nusquam ullam esse bestiam:quom uero subdidisset megadorus uolo ex te scire qui sit agnus curio: qui ossa inquit Euclio atq; pellis totus est:ita cura macet:quin insole exta īspicere etiam uiuo liceti Is ita pellucet quasi laterna punica.

Sarmetus seu.P.Blesus Iuniū hoīem nigꝝ macꝝ & pādū fibulā ferreā facete nū.
C hærephon Tragœdiaꝝ scriptor assiduis nocturnis'ꝗ lucubratio- (cupabat
nibus adeo attenuatus est:ul in prouerbium cesserit macilentiæ.
I bertorum peculiare est maciletiæ studere:quisquis uero ex iis iuuenis zonæ mē
surā excedat mulctari.Sūt ꝑterea macilentiæ cantati Ilicphagi atꝗ Acridopha
gi æthiopū populi.Illi ex arbore in arborem auium more prosilientes.

DE MVSICIS MVSICA'Q.

Vsica quam Timagenes ait omnium in literis studioꝝ fuisse anti
quissimā:inter ingenuas erat apud ueteres præsertim græcos di-
sciplinas:unde ortum ꝓuerbiū indoctos à musis & gratiis abesse.
Themistocles qꝫ i cōuiuio musicā nescierit:habit⁹ e indoctior.So
crates iā senior istitui lyra nō erubescebat.Architas atꝗ Aristoxe
nus grāmaticē ēt musicæ subiectā putauerūt.Maricas Hyperbo
lus nihil se ex musicis scire nisi lrās cōfitef.Pręceptor socratis in fidibus Conon
P ythagoras cōcitatos ad uimpudicæ domui inferendam iu- (fuit auth.Plato.
uenes:iussa mutare in spondeum modos tibicina composuit.

Martialis.

Romā uade liber:si ueneris unde requiret:. Aemiliæ dices de regione uiæ:
Siq̄bus in terris:qua simus in urbe rogabit,Corneli referas me licet esse foroi
Cur absim q̄ret:breuiter tu multa fatere: Nō poterat uanæ tedia ferre togæ,
Q uando uenit dicet:tu respondeto,poeta Exierat:ueiet q̄m cytharœdus erit.
I n lasso insula mare piscolissimū ē:in qua quem cytharœdus q̄dam artē ostēta-
ret:audirēt'ꝗ eū lassii cēs:q̄m primū tintinnabulū increpuit(uēdendorū piscīū
signū id erat)illico oēs relicto illo ad pisces cōfugiunt:præter unū surdastrū:Cy
tharœdus itaꝗ propius accedens o homo inquit gratias tibi ingenteis habeo
cum pp musicæ studium:tum pp honorem in me præstitū:Nam cæteri quom
primū tintinnabulū increpuit:oēs abierunt.Ille quid ais inq̄t nū tintinnabulū
sonuit:q quom affirmaret:At tibi bene sit inquit:& surgens ipse ēt digreditur.
T imotheus ut artem Alexandro ostentaret modulari cœpit nō molle carmē aut
remissū modum:sed citatiorē utpote orthū Palladis. Alexandrum'ꝗ numine
correptū ad arma ꝓsiluisse.adeo tibiæ numerus musicæ'ꝗ cantus illū incitarūt.
C ytharœdus quidam quem apud quempiam caneret pollicitus'ꝗ esset is apud
quem cantabat quanto melius cantaret:tanto se plura daturum:quem ꝓmissa
postridie reposceret:uoluptatē tibi reddo inq̄t pro uoluptate.ex Arist.li.ix.eth.
hūc fuisse Dionysium assero:is.n.authore Plutar.in li.ii.de fortūa Alex.quem
cytharœdum optimū audiret inq̄t talētum ei daturū spopōdit.Postridie spon
sione reposcēti:Heri inq̄t quem me delectasses te quoꝗ spe uolui delectare.
A ntigenidas Tibicē discipulo nimis frigēti ad pplm.mihi inquit cane & musis.
Musicē à mercurio iuētā ait Diod.Ioseph.a Thubal.mac.a pythag. q cōtēplatus
cęlestem musicā diu ꝗ inq̄stione fatigatus:casus obtulit: qꝫ cōtēplatio nō po

terat:nam fabros ferrũ molliẽteis pteriens:ex ponderibus malleorum diuersis cõstare cõcordantiã quom inuenisset:seruatis põderibus disparibus insidibus:musicam septẽ cordarum inuenit.Pli.ait Amphionẽ inuenisse:eundẽ etiã cytharã alii orpheũ alii Linũ.septẽ chordas addidit Terpãder:Octauã simonides:Timotheus nonã:Solinus ait musicã Cretẽses inuenisse Cythara sine uoce primus cecinit Thamyras:cũ cãtu amphion ut alii linus:fistulã inuenit Pan:tibiã obliquã Midas i phrygia:Geminas tibias Marsias:Monalulũ mercurius:Celebrati apd Hom.Phemeus cũ procis Penelopes edoctus sine præceptore:& Demodochus apud Alcinoũ Phæacũ regẽ Apud Verg.Iopas Carthagine:Xanthus atheniensis & Epaminũdæ magister Dionysius:Damon:lãpus:Psaltes:& thraces ephorus.Orpheus:Musæus:Thamyris:Emolpus:Thales Cretẽsis:Minnermus:Polymnestus:Simon magnesius:Eunomus i cui9 cytharã cicada aduolauit effractaq; fidis uicẽ i certamine pstitit.Stratonicus:Thamitis apud Hom.priuatus a musis cantãdi usu q a eas lacessere ausus esset:puto eundẽ esse cũ thamyri facili literarum lapsu.Aristonus in Pythiis sexies uictor.Ismenias:Dardanus q; troezenus qui istituit canerẽ uoce cũ tibiis:Chiron achillis pceptor.Architas.Eupolis:Maricas Phoetonides:Nero imperator qui in olympiis musicũ agonẽ instituit atq; i eo ter uictor fuit.celebratur à Philostrato Canius Rhodi tibicen.Oblectatus musica Mithridates:Dauid rexq Saul moerentẽ demulcebat.Clarus Arion delphino celebris.tẽprus Neronis pceptor.Cenophantus quo canente alexander manũ ad arma misit ex Seneca.Liber pater musicæ certamẽ instituit omnes q; qui in exercitu musicis exercerentur fecit imunes quod & posteri seruarunt:Celebris artifex in cõponendis cantilenis Alemanes:ex Plu: in Syll. Olympus itẽ celebris Marsiæ discipulus quorũ harmonias diuinas Pla.uocat: Plato & ante illũ Pythagorei musicã philosophiã uocarũt esseq; deorum opus arbitrati sunt.Sic & decẽ musæ & apollo musarum dux. Ischiadici tũc quom max me dolẽt si modulis leuibus tibicen icinat minui dolores:Theophrastus ait uiperarũ morsibus tibicinẽ mederi.Pĩdarus ait lyra martẽ uici:bellisq; hoĩes reuocari

Alii dãnarunt musicæ studiũ Aristoteles ait Iouẽ neq; canere neq; cytharã pulsare.

Philppus qm accepisset alexandrũ suauiter cecinisse.Non te pudet inqt qd tam pulchre canere scias:Idem Phil.quom psaltem quendã musicũ uellet emendare psaltes grauiter ait:id absit mali o rex di phibeãt ut hæc melius me ipso calleas

Eudæmonidas archidami filius rogatus à quodam decantatore approbato qualis sibi uideretur:magnus inquit in re parua delinitor.

Lacon quidam oblata in cõuiuio lyra:Nequaq inquit nugari Laconicum est

Demaratus quem cãtorem audisset:Non male inquit nugari uidetur:antisthenes cuidam dicenti in conuiuio cane:tu mihi inquit tibias infla.

Diogenes cynicus cytharœdũ q ab auditorib9 deserebat ita salutabat:salue galle: Illo aũt dicẽte:cur ita?q a canes inqt excitas.musicus ineptus frigidus q; Ialemus

Aegyptii musicã nõ solũ iutilẽ.sed nocuã dicũt tanq uirorum aios effœminãtẽ(fuit

Linus quom Hercules eius discipulus in concinne fidibus uteret in eũ ex canduit

sed indignatus Hercules in linum plectrum impegit.

A nteas quom Ismeniam optimũ tibicinem inflare iussisset: quom alii laudarent atq; admirarentur:iurauit se hinnientem equum libentius auditurum.

A lexander macedo quom puer lyricen edoceretur iubente præceptore ut certam ex fidibus pulsaret:dicẽte Alexãdro,quid interest si hanc pulsaro? si uti rex ait Paulo mox futurus,nihil interest:si uero uti artifex,multum.

A ristoteles li.viii.Politi.ait musicam lydiam mixtã fuisse flebilẽ cõtractam'q; Doricẽ magis cõpositam plurimarũ'q; armoniarũ:atq; ad mores pertinere uiriles: Phrygiã molliorẽ aiam'q; rapiẽtem.sed de musica apud eũdẽ codẽ li. latius disputat.Indi præter cæteros mortales cantus saltationis'q; studiosi sunt:ex Arr.

DE MENDACIO:

Vbius Curtius quom de annis ætatis suæ (ut fit) q̃plurimum mentiretur:audiens Cicero urbane mendacium retorsit:ergo inquit quom unà declamabamus,non eras natus.

Fabiæ Dolabellæ dicenti triginta se ãnos habere:uerũ est inq̃t Cicero nam hoc uiginti annis audio.

Laconi quom q̃dam dixisset mẽtiris:urbane lacon q̃a ĩq̃t liberi su mus:sed alii siquando uera non dixerint flebunt.

A ristoteles rogatus quidnam mendaces lucrarentur:respondit:ut quom uera dixerint non illis credatur.

S tratocles Atheniensis superatis pugna nauali Atheniensibus: summa celeritate coronatus per ceramicum ingressus faustũ uictoriæ nuntium attulit: unde supplicationes decretę.epulum'q; per unanquamq; tribum constitutũ : sed biduo post quom uerus nuntius calamitatis afferretur:uniuersus populus in Stratoclem exarsit.Tum illi quid inquit uiri Athenienses uobis molesti intuli:si duos dies summa estis ea causa in uoluptate uersati?

Galba dicente quodam uictoriato se uno in Sicilia quinq; pedes lõgam murenã emisse:quom incredibile uideretur.Nihil inquit mirum nam ibi tam lõgę nascuntur ut iis piscatores pro restibus utantur Quintil.vi. ex aliorum emendatione:aliter enim apud Quintiliani codices legitur.

E paminũdas Thebanus adeo ueritatis studiosus ut nec ioco q̃dẽ unq̃ mentiretur.

I ndorũ phi si ter in mẽdacio dep̃hendant:p totam uitã illis silentium imponit: q uera dixerint imunes & ci tributos exẽplos esse censent.Ex Strab.xv. Arri.uero ait li.viii.Apud indos tm̃ fidem uerũ'q; pollere ut nemo unq̃ ex illis i iudiciũ uocatus sit q̃d esset emẽtitus.Persæ pueros ut uera dicãt in disciplinis erudiũt.

Mendacio famosi Gretẽses:Cilices:Darius otani ubi expedit ait mẽdaciũ dicere:dicatur:Nã idẽ optamus qui'q; mendacium qui'q; ueritatẽ dicimus.q̃ppe quom ii q mentiunt quom persuadendo sunt q̃ppiam lucri facturi: Et q uera dicũt iã

dicunt ut uerum dicendo lucrum consequantur.

Cyrus uero apud Xenoph.li.ii.Pædię Armenio suadet ne mendaciũ dicat: Aptuȝ enim inqt mẽdaciũ ut scis impedimẽto est hoĩbus maxime aduenia cõsequendam. Cyrum naso adunco fuisse constat & ob id Persę hoĩes naso adunco uni ce amant & pulchros reputant.

Plato in.ii.de rep. Verũ ait mendaciũ si uerum modo dici potest oẽs hoĩes pariter oderũt atq; dii. In.iii.de rep:ait mendaciũ cõcedẽdũ eẽ medicis: aliis uero minĩe

Lucianus i mẽdacioȝ libris Ctesiã gnidiũ & Herod.iter scriptores mẽdaces ponit

Magnę erãt inter Neronẽ Thraseam'q; inimicitię: sed quom aliqndo a quodã in Thraseã cõuicia iactarent ut potẽ iniquo iudici in eius causa: Nero statim obsti tit atq; exclamauit:utinã me Thraseas tã amet quàm iudex æquus rectus'q; ẽ.

DE MERETRICIBVS

Ristippus ingressus aliquando meretricis cellulam erubescentes quosdam qui cum eo erant ita admonuit: Non inquit ingredi: sed egredi non posse turpe est.

Quidam notus homo quom exiret fornice: macte uirtute esto in qt sentẽtia diua Catonis: Nã simul ac uenas inflauit tetra libido Huc ęquũ est descẽdere: nõ alienas pmolere uxores ait Hor.i Ser.

Idem Aristippus arguẽti cuidam quod meretrici cohabitaret: Dic age inquit nũ qd differat eã demũ accipere: quã multi aliquãdo habitauerũt aut quã nemo?

Moses legibus sanxit ne ex mercede mulieris fornicariæ sacrificia celebrarentur.

Diogenes cynicus quom scorti filium in turbas iactantem lapides cerneret: Caue inquit ne patrem ferias.

Aristippo dicente scorto ex te concepi Nõ inquit hoc magis nosti: quàm si perspi nas densissimas pergens dicere possis: ista me pupugit.

Thais quom apud Terentiũ dixisset Phædriæ oĩa sibi relicta quæ haberet a quodam hospite quo cum uenerem habuerat: Vrbane Parmeno utrumq; hoc falsum est inquit: quia neq; tu uno eras contenta neq; solus dedit: nam hic quoq; bonam magnam'q; partem adte attulit.

Val.Mar.in Gallam

Millia uiginti quõdam me Galba poposcit Et fateor magni non erat illa nimis:
Annus abit: bisquina dabis sestertia dixit: Poscere plus uisa ẽ q̃ prius illa mihi
Iã duo poscenti post sextũ millia mensem Mille dabã: nũmos noluit accipere.
Transierant binę forsan trinę ue calendæ: Aureolos ultro quattuor ipsa petit.
Nõ dedimus: cẽtũ iussit me mittere nũmos Sed uisa ẽ nobis hęc q̃q; sũma grauis
Sportula nos iũxit q̃drãtibus arida centũ Hãc uoluit: puero diximus esse datã
Inferius nũquid potuit descendere? fecit. Dat gratis ultro dat mihi Galla: nego

Solomon qui trecentas habuit cõcubinas dicebat in puerbiis Fauus distillãs la

meretricis:& nitidius oleo guctur eius:Nouissima aūt illi amara q̄si absinthiū
A rgyripus adulescēs in Plauti Asinaria quom à mr̄e amicę domo exigeret:qd.xx minas nō daret forte q̄ argyripi seruus Leonidas illas fuenisset:amicaq̄ blādita leonidę diceret.Da meus ocellus:mea rosa:mi aie.mea uoluptas leōida argētū mihi:ne nos seiūgas amāteis:Leōidas blādiēti meretrici ait: Dic igit̄ me tuū passerculū:gallinā:coturnicē:agnellū:hedillū:me tuū dic esse uel uitellum.
E adē meretricula ab alio seruo libano petēs minas ò libāe ait ocellus aureus: donū:decusq̄ amoris:Amabo faciā qd̄ uoles da istuc argētum nobis. Facete libanus Dic mihi te anaticulā colūbam uel catellū:hirūdinem:monedulā: putillū:passerculū: fac proserpentem bestiam me duplicem ut habeam linguā.
P istoclerus nimium reluctatus ne in meretricios laqueos incideret : penè uictus non minus facete quam grauiter ait:Rapidus fluuius est: Non hac temere trāsiri potest.ex Plau.in Bacch.
I dē Pistoclerus quom rogaret à seruo chrysalo an Bacchidē fuenisset:Idēq̄ rū/disset:famiā qdem:false chrysalus ad meretricios amores alludēs uide q̄so inqt neq̄ tractet illā indiligēs:Scis.n.uti cōstringi uas cito famium solet.ex eodem.
S tratophanes miles in Plauti truculento Phronesiū amabat meretricem : à qua quom absuisset:illa assimulabat se ex eo eē grauidā . sed quom decimo mēse is rediret:illaq̄ subdititium puerum secum haberet : miles ueniens Astaphium scorti ancillam rogauit his uerbis:Peperit'ne obsecro Phronesium?Asta:Peperit puerum nimium lepidum.Strato:Ecq̄d mihi similis est?Fert:iue Astaphiū ait:Rogas?quin ubi natus est macheram & clypeum poscebat.
C elebres meretrices lais illa Corinthia:ad quam tot conuentus diuitū gręcię cōueniebāt.Item Pitonica ab Harpalo amata.Et Flora quę adeo dilexit Pompeium ut diceret nunq̄ Pompeium ab illa sine morsu abscessisse. Itē Precia & uenustate nobilissima & apud Ro.gratiosissima:quę Cęthegū Lucullo cōciliauit In graecia archidica celebris:ex Herod.li.ii.Item Rhodopis genere Thrax aesopi fabulatoris cōserua:Iadmonis Samii ancilla:In aegyptum aducta à xanteo Samio ad quaestum faciēdum.Redēpta à Caraxo uiro Mitilenęo Scamādronymi filio sapphus poetriae fratre.De qua sappho ouidiana : Arsit inops frater uictus meretricis amore:Mixtaq̄ cū turpi dāna pudore tulit:sed haec tantas diuitias comparauit ut pyramidem in aegypto fecerit laudatissimā: Cyrene meretrix in peragenda uenere.xii.figuris usa dr̄ ob id δωδεκαμηχανος .i.xii.artiū dicta celebris fecenia apud Liuium uide in cap.de secretis:Item Phyrne aut si mauis Phryne que etiam senescens iactitabat se fecem pluris uendere:
E st & celebris Cytheris à Gallo poeta dilecta qua Volumnii libertae fuerat : sed ea contempto Gallo Antonium in Gallias eūtem est sequuta. Fuit & celebris apud Atheniēses musca appellata de q̄ comicus ait eū usq̄ ad cor à musca mor
Meretriciam artem Venus prima instituit Cypri ob idq̄ amoris dea (deti amorumq̄ mater dicta.

DE MORBIS

Orborum genera inquit Pli.lib.vii.tam infinita est multitudo:ut Pherecides syrus copia serpentū ex corpe eius erumpentiū expirauerit. Quibusdam ppetua febris est:ut C.mecoenati:Eidem triēniosupremo nullo horę momento contigit somnus. Antipater sydonius poeta omnibus annis uno die natali tantum corripiebat: & eo consumptus est satis longa senecta: morborūq genera supra trecenta Idem pli.ait esse:

C n. Sicinius trib.plebis quom Cn:Octauiū consulē Curionē'q pduxisset, Curio'q ibi ex more multum iactasset corpore:Cn.Octauio collegæ:qui deuinctus erat fasciis:multis'q medicamentis propter artuum dolorem delibutus: Nunq ait Octaui collegæ tuo gratias referes : qui nisi se suo more iactauisset:hodie te istic muscæ comedissent:in utrumq scommate inuectus.

P atronus P.syri quem seruum hydropicum in archa iacentē uidisset:increpansq quæsisset:quid in sole faceret:urbane P.syrus respondit:aquam calefacit.

Molpadiæ Rheæ Parthenię'q sorori Chersonenses honores templa'q cōstruxerunt:hæc per somnos curationem morborum docebat: multis'q desperātibus salutem prębebat : mulieres parturienteis'a labore uitę'q discrimine liberabat.

P hauorinus apud Gellium quartanam febrē ait esse biduo matrem:uno die nouercam,citat q Platonem qui scribit qui quartanā passus conualuerit : uires'q stegras recupauit.fidelius ualiturū:qd etiā Cicer.i episto.ad Tyronē sępe docet:

M alue succi dimidium cyathum qui sorbeat quotidie:omnibus aiunt morbis cariturum.pane ordeaceo qui uescantur morbo pedum tentari negantur.

H liogabalus imp.orto inter fabulas priuatas sermone quot herniosi esse possent in urbe:iussit omnes notari eos'q ad balneas suas exhiberi quibuscum se lauit

H omerus ait pestilentiam 'a pecudibus cœptam.Cicero lib.ii. Tus.ait Græcos satis hostem aspicere non posse:eosdem uero morbos tolerāter atq humane ferre.Cimbros in præliis exultare:lamentari in morbo:

C apras constat semper febricitare Quapropter inquit Varro in uendendo satis est dicere:Illas capras hodie recte esse & bibere posse.

P ythagoras tradit siqui morbi humano corpori acciderint: florente Aproxi herba quanuis sanatos admonitionem eorum sentire quoties florere incipiat:& cicutam & frumentum:& uiolam eiusdem esse naturę.

A sperrimos cruciatus esse calculorum'a stillicidio uesicæ : proximum stomachi: tertium eorum qui in capite dolent aui experimento iudicauere ait pli.Aegyptii ieiunio uomitu'q morbos curant:

M ala oppressi ualetudine apio indigere dicūtur. Quoniam apii coronas in sepulchris iponere usurpatū esset ex plutar. Pli. ait apponi mēsis funeralibus (scunt

Acridophagi oēs morbo pediculari obeūt:ppinqnteq senecta pediculi alati subna

Illud est ope preciū addere ex Celso ad morbo℞ ꝑgnosticas: si hyems sicca septē trionales uentos habuit: uer autē austros & pluuias: subeunt lippitudines: tormina: febres: maxie'ꝗ; ī mollioribus corpibus ideoꝗ; ꝑcipuę in mulieribus: si uero austri pluuię'ꝗ; hyemem occupauerūt: Ver autē frigidū & siccū est grauidæ quidē fœminę quibus tū adest partus abortu pielitant. Hę uero quę gignūt imbecillos uix'ꝗ; uitaleis edunt: Cæteros lippitudo aridai & si seniores sunt: grauedines atꝗ; destillationes male habēt: At si prima hyeme aūstri ad ultimū uer cōtinuarint: laterūdolores & insania febritantium: Vbi calor a primo uere orsus æstatē quoꝗ; similē exhibet necesse est multū sudorē in febribus subsequi: At si sicca æstas aquilōes habuit: atūno uero hymbres atꝗ; austri sunt: tota hyeme quæ ꝓxima est tussis: destillatio: raucitas ī qbusdā & tabes: sin aūt autūnus q̄ȝ siccus iisdem aq lonibus pflatus mollioribus corpibus mulieribus'ꝗ; secūda ualetudo cōtigit: Durioribus aridæ lippitudines & febres partim acutæ partim lōgę: qd uero ad ętates ptinet pueri uere ualēt ęstate prīa tutissimi sunt: senes ęstate & autūni pria ptē: iuuenes hyemę: inimicior senibus hyems: ęstas adulscētib.

Bastetani uetusto ægyptiorum ritu in plateis ægros exponūt: ut qui eo morbi genere temptati sint admonere eos ualeant: sunt autem Bastetani in hispania: Ex Strab. iii. Id apud Babylonem fieri scribit Herod. li. i.

Apud Indos aliquem ægrotum familiares conficiunt ne diuturno morbo carnes corrumpantur: negantē'ꝗ; etiam necant: epulātur'ꝗ;: Aegrotę mulieri idem mulieres faciunt. Senibus uero mactatis uescuntur.

Vatinius podagra oppressus: ut uideretur uitium discussisse: mille passus ambulare se gloriabatur. Cui urbanissime Augustus nō miror īquit: Dies enim aliquāto sunt longiores. Macrob. Q uitilianus uero li. vi. ait Eundem dixisse Ciceroni duo millia passuū posse ambulare. Atꝗ; Ciceronē ita respōdisse de die lōgiore

Philotimus medicus Empyone quodam grauiter ex iecinore laborāte atꝗ; exulceratum digitum ostendente: ò bone inquit uir haud quaquam tantum tibi superest: ocnut de ungularum ulcere sollicitus sis.

Ion dicebat ægrotum impacientissimā rem esse: uxorē illi fastidio esse: medicos incusare: lectulo irasci: amicis uisitantibus stomachari

MALE OLERE

Syncerastes seruus apud Plauti poenulum cū Milphione cōseruo loquens dixit se sine pennis uolare posse haud facile est. meæ inqt alæ pennas nō habent: Excipiēs Milphio facete noli ait te ędepol deuolasse: iam his duobus mensibus uolucres tibi erunt hircinæ ad alarum odorem hircinum alludens. Hera. Sed nimis arcta premunt olidæ conuiuia capræ.

Val. Martialis in Mammeiam

Os & labra tibi linguit Mámeia catellus: Nō miror merdas si libet esse canis
Idem in Posthumum male olentem.

Basia dimidio qd das mihi posthume labro Laudo licet demas hinc q̄q̄ dimidiū
Vis daī maius adhuc & īenarrabile munus Hoc tibi habe totū posthūe dimi(diū.
Idem in fabidium male olentem

Circūlata diu mensis scriblita secundis: Vrebat nimio seua calore manus
Sed magis ardebat fabidi gula:ptinus ergo Sufflauit buccis ter q̄ q̄ter q̄ suis
Illa qdem tepuit:digitos q̄ admittereī uisa ē:Sed nemo potuit tāgere:merda fuit
Idem in Thaidem:

Tam male thais olet:quā nō fullonis auari Testa uetus:media sed mō fracta uia
Nō ab amore recēs hircus:nō ora leonis: Nō detracta cani transtyberina cutis
Pullus abortiuo nec quoq̄ putrescit ab ouo: Amphora corrupto nec uitiata garo
Virus ut hoc alio fallax pmutet odore. Deposita quoties balnea ueste petit
Psilotro niret.aut acida latet oblita creta Aut tegitur pīgui ter q̄ q̄ter q̄ fabas
Quem bñ se tutā pfraudes mille putauit. Oīa quom fecit:Thaida thais olet:

Philippus in cū cuius anima male oleret:Facete Video me ait a te circunueniri.

Parthos populos anima male olere:& a iuuenta pp̄ter indiscretos cibos:sed sibi proceres medentur grano Assyrii mali:cuius est suauitas præcipua in esculenta additi.anim ę leonis uirus graue:ursi pestilens.

Mulieres ait Cicero ad Atticum ideo bene olere:quia nihil olerent: quod Martialis ęmulatus ait Posthume non bene olet qui bene semper olet.

Euripedes quem obiectū esset illi oris maleolentia a Diceambicho Archelai regis aulico conquestus est apud regem:Datur Diceambichus Euripedi in quē p li cenlia sęuiret.Cęterū Diceambichus i Archelaū cōspirat:causam q̄ necis pbuit

Hieron Siciliæ tyrannus quem cōuicio a quedam oris fœtor illi datus esse: uxorem obiurgauit:qued nihil de ea re monuisset:Bona uxor putabam equidē inquit omnes uiros ita olere.

DE MVTVIS

Vidas puerbiū dicit in eos qui sint mutuati:semel rubri decies q̄ pallidi:quia dū mutuū petunt semel erubescunt:Dum uero creditorem uiderint pallescunt:ne cogantur ad soluendum:

Galba quom penulam mutuam a quopiam rogaretur:Festiue respondit non pluit:non est opus tibi:si pluit:ipse utar.

In rebus commodatis talis diligentia pstanda est:qualem quisque diligentiss:pater familias suis rebus adhibet ait Paulus li.xiii.digest.

Apud indos fraudatus mutuo aut deposito tergiuersatorem conuictū aut manu mutilat aut oculo orbat:mortē q̄ deinde ifert.Apud Bactros uero in forū pductum sedere iubēt atq̄ corbē in ipsum cōiciūt qd maximā iudicāt ignominiā

DE NATVRA

Aturam rerum dominam Plinius uocat. Cicero de legibus rerũ omnium principem: Ouidius Meth. Naturam Dis potentiorem uocat. Sed non uult natura potentior omnibus istis.

Aegyptius quidam simias ad saltationem instituerat: adductæ igitur quom ad cõspectũ essent ad saltationem personatę: Espectatoribus quispiã faceto ingenio saltãtibus simiis nuces obiicit: illę relicta saltatione ad nuces conuertuntur procꝗ nucibus inter se depugnarunt.

Cõmodus Antoninus quãuis optimos grauesꝗ homines preceptores habuerit a prima tamen pueritia turpis: improbus: crudelis: libidinosus ꝗ fuit: oreꝗ pollutus: construpatus ꝗ. Quid fœdius Nerone: quid officiosius Anneo Seneca pceptore? Horat. Naturam expellas furca tamen usꝗ recurret: Cicero p Au. Licinio Archia etiam illud adiungo sæpius ad laudem atꝗ uirtutem: naturam sine doctrina: quam sine doctrina ualuisse naturam.

Niceus nobilis poeta Bizantius adulterio æthiopis nata matre nil a cæteris colore differente: ipse in auum degenerauit æthiopem.

Apes regem fessum humeris sulleuant: ualidius fatigatum ex toto portant. Equę orbum pullum parente in grege armenti reliquę educant.

DE NOVERCIS

Allimachus in epigrammate ait Puerum serta uoluisse Nouercæ defũctę sepulchro imponere sed excussum lapidem prouolutũꝗ supra puerum corruisse atꝗ occidisse: ut plane liqueat mortuas etiã a priuignis timendas esse.

Hippodamia Pelopis coniunx Atreo Thiestiꝗ filiis quom non potuisset persuadere: atꝗ īducere ad Chrysippũ priuignum occidẽdũ: ipsa opus pagit: sed Pelops dato sepulturæ filio Hippodamiã fecit extorrem.

Cõstãtinus Heraclii filius a Martina nouerca ueneno extinctus ẽ quarto imperii assumpti mense.

Phineus Arcadię rex quem liberis nouercam induxisset: eius ꝗ instigatione oculos filiis eruisset: Di in illum irati oculorum usu & illum priuarunt: & Harpyas ad mensas addiderunt: a quibus ne dapes attingeret prohibitus longo ieiunio cruciatus est. Vide in capite de secretis ex Apollonio.

Apuleius li.x. ait nouercã priuigni amore ardentem morbũ assimulasse: iussisseꝗ adse iacentẽ in lectulo priuignũ uocari: quem ut crimen dilueret filii nomine nũcupabat: Is ut i cõspectũ uenit: unde illa inciperet: parum pro comperto habebat. Priuignus uero nihil adhuc suspicans: ægritudinis causam sciscitatur: Illa deposito pudore illachrymans rem aperit: obstupefactus ille spẽ dedit: fortasse iterea

furori illa mederetur:suadet igitur ut salutē curet:se enim eius uotis satisfacturū quom primū pater aberit:sed illa statim marito suadet ad longinquas uillas accedat. Quo facto ad spem pmissam iuuenē sollicitat:ille effectū pducit. Tum illa amorē in odiū uertit: Assumpto igitur dotali seruo impat uenenū parari.sed poculū dum incaute custoditur a filio minore arreptū est. Quo epoto cōfestim cadit. Maritū illa statim euocat a uillis: priuignūq̃ & cędis & incesti scelere nisi restitisset arguit: Accusatur iuuenis:ad senatū res defertur:seruus cōtra illū adiurat oīa facinora.cōdēnatur.sed medicus qui p ueneno somni ferā potionē seruo emēti dederat(noluerat.n.uenenū seruo uēdere)in mediū pdit:rē enūciat:serui scelus aperit:Eāt ad mortuū filiū monet:uiuū.n.inuenient:quę quom oīa ita facta essent:cognito nouercæ seruiq̃ scelere:illa in exiliū mittit̃ hic cruci suffigitur

Charondas legem Thuriis constituit:ut qui nouercam liberis induxisset; non liceret accedere ad remp.

Quidam inqt Plutar.de Tranquill.uitę lapidē in mordacē canē imisit:quom male librasset:atq̃ nouercā p cane percussisset: Nec hoc inquit quidē modo male.

Lauinia Ascanii nouerca uerita post mortē æneæ ne quid mali a priuigno pateretur.in siluis latuit donec apud tyrrhum pastorem puerum peperit:quia in siluis natus est siluius dictus est.

Iuno Herculi priuigno infesta duos angues in cunis agenti immisit: Cæterum hercules manibus serpētes cōpręnsos retinere inuētus est: Labores uero quos suscepit suscipere coactus est ab Euristheo uitrico ex Iunonis consilio.

DE NAVIGATIONE

Siculus quidā quom ficos uehēs:pcella correptus:naufragium fecisset:ac mox sedens in litore:mare tranquillum uideret: Vrbane ad mare:Noui quid uelis inquit:Ficos uis.

Anacharsis interrogatus quę nam foret securior nauis:Ea inquit quę in portum Venerit.

Lacon quidā gloriāti mercatori qd multas naueis in oēm orā maritimam dimisisset:Nū sane optabilis ista est inquit rudentibus apta fortuna?

Bion nauigans cum pessimis hominibus in Pyratas incidit Dicentibus illis periimus si agnoscamur At ego inquit Bion nisi agnoscamur.

Anacharsis percontanti cuidam utrū plures uiui essent an mortui: Facete & grauiter Nauiganteis inquit utra in parte constituis? Cicero in epist. ad Atticū Negotium magnum inquit est nauigare.

P. Syrus improbe ait Neptūnum accusat qui iterum naufragium facit. trāsfertur ad eum qui secundam ducit uxorem:Catonem tribus de rebus pœnitudine affectum aiunt:si mulieri quippiā credidisset: si die nihil egisset: & siquo pedibus posset accedere:nauigaret:Seneca quid mihi ait persuaderi non potest:cui persua

sum est ut nauigarem? Pli. lib. xviiii. Audax uita sceleris plena aliquid sentit: ut uētos procellas'q recipiat. Et parum esset fluctibus solis uehi. Iam uero uela nec satis esse maiora nauigiis: sed quāuis amplitudini antennarum singulę arbores sufficiant: super eas tamen addi uelorum alia uela: præter'q alia in protis alia in puppibus pandi: ac tot modis prouocari mortem. Hor. Audax oīa perpeti gens humana ruit per uetitū nefas. Iuno uergiliana Dolet ęneā iā fidere terrę: deseruisse rates

Antigonus sæua tempestate iactatus quom omneis suos in eadem naui haberet: præcepisse dicitur liberis: ut & ipsi meminissent: & posteris proderēt nequis cū tota gente i rebus dubiis periclitari auderet. Hor. illi robur et ęs triplex circa pectus erat qui fragilem truci cōmisit pelago ratem:

Antipater Tarsensis moriensquom bonorum quę in uita habuerit rationem in digitos mitteret: secundā ex Cilicia Athenas nauigationem non reticuit

Laodomas Homericus ait Nihil puto miserius esse aliud quàm uirum fortem ponto exagitari. Plato monet fugiēdum esse mare: perinde ac improbitatis magistrum. Theseus athenas nauigare noluit: & si nauigatio tuta esset iter'q terrestre anceps periculosum'q potius subit.

Charmides hospes in Plauti rudente Labraci leoni quom persuasisset ut puellas meretriculas in Siciliam ueheret. ex illis enim facturum magnum quęstum id quom fecisset: & ipse naufragiū passus est: & puellas alio delatas amisit: quom uero expositus apud charmidem quereretur ac diceret mendicitatē mihi attulisti opera tua: dum tuis ausculto magnidicis mendaciis: Facete charmides Bonam est quod habes gratiam: quod te ex insulso salsum feci opera mea.

Pittacus Mitilenetus roganti cuidam quid nam esset gratificum: tempus ait: quid obscurum futurorum euentum. Quid fidum: trām: quid contra infidum mare respondit. Callimachus dicebat iucundissimum esse mare de terra prospectare quod æmulatus Horat. Neptūnum procul 'a terra spectare furentem ait.

Quom pyraticam nauem qua ueheretur esse accepisset Aristippus: acceptum aurum numerans quasi imprudenti elapsum querebatur: secum'q ita ait melius est ut hęc ob Aristippum: quàm ut Aristippus propter ista pereat.

Terentius Comicus quom 'e gręcia rediret naufragio periit teste Donato.

Anacharsis quom didicisset quatuor natis esse digitos crassitudinem: Tantum inquit morti propinqui sunt qui nauigant: Quod Iuuenalis: Saty. xii. mutuatus ait. I. nunc & uentis animum committe. dolato confisus ligno: digitis 'a morte remotus quattuor: aut septem si sit latissima tæda:

Galerius 'a freto Siciliæ Alexandriam. vii. die peruenit: Babilius. vi. ambo prefectis Aestate pxima Valerius Marianus ex prtoriis senatoribus 'e puteolis. ix. leuissimo afflatu. C. Flaccus Vibii crispi legatus altero die africā aduectus 'e ex hostia

Nauis inuentio ab Erithra rege orta perhibetur compertis lignis colligatis fluitātibus in mari rubro: Diod. ait Nauigandi autem 'a Neptūno primum inuentam classem'q institutam: cuius pfectum 'a Saturno factum esse: Seneca ait Romę

nis nauem conscendere primum Candem persuasisse.

P hæarenses celebres apud He m.artis naualis.Apud Strab.Cretes & Phœnices
N auem in uictoria lauro adornabātauthore Appi. (apud Cicer.Rhodii.
L abeo ait in Digest. Eudemoni Nicomedi diceti Antonino imperatori domine imperator naufragium facientes:in Italia direpti sumus 'a publicanis Cyclades insulas habitantibus.Antonius dixit Ego quidem mundi dominus:lex autem maris:lege Rhodiorum iudicetur nautica.

S ileuandæ nauis gratia iactus mercium factus est.omnium contributione sarciatur quod ꝑ omnibus datum est.lege rhordia caueerutait Papinia.li:xiiii. digest.

I demeneus Cretēsium rex quassus maris tempestatibus quom rediret 'a Troiana expeditione uouit se immolaturū quę primo occurrisset:occurrit igitur prior filius quem immolare uoluit: quamobrem pulsus 'a Cretensibus ad Salentinos uenit.

DE NECESSITATE

Tilpo Megarensis loquens cū Crate interloqndū pisces emere se stinauit:quem quom crates retinere uellet diceret'ꝗ sermonem re linquis:Minime inquit:sed sermonem habeo & te relinquo. Tradendum inquit Pli.putauere memoriæ quidam:uisum coruū per sitim lapides congerentem in situlam monumenti: inqua plu uia aqua durabat:sed quæ attingi non posset:Ita descendere pauētem:expressisse tali congerie quæ poturo sufficeret. Seneca inpro: Acerrima uirtus est quā ultima necessitas exeutit.

A tis Crœsi filius natura mutus captum Susis patrem quem cyrus conficere uellet uocem tum primum emisit Parce patri meo cyre:& te hominem esse uel casibus disce nostris. Ex Sol. Valerius uero & Herodotus Persæ cuidam dixisse aiunt non Cyro:quibus magis credendum est.

V ectius Messius uolscus suos bellum detractāteis increpans qd igitur ait arma habetis?aut quid ultro bellum intulistis? in ocio tumultuosi:i bello segnes:ferro uia facienda est:hac qua me ꝓgressum uideritis: Agite qui uisuri domos parentes.coiuges:liberos estis:ite mecum:non murus:nec uallum: sed armati armatis obstant:uirtute pares.necessitate quæ ultimum ac maximum est telū superiores estis.Plato de legibus Necessitatem nec deus ut dicitur uiolabit:

T hessali quom 'a græcis rogarentur ut olympiacum qua iter erat facturus Xerxes custodirent:miserunt legatos ad omnes grecos exposcentes copias auxiliares:aliter enim pactionem cum persis se esse accepturos.Neꝗ enim dixerunt decet nos adeo ante cęteram gręciam positos pro uobis solos occumbere:quibus ferre opem si recusatis nullam potestis iniungere necessitatem: Nulla nanque fortior necessitas:quam imbecillitatis.

Portius latro in declamatione contra Catilinam ait Grauissimi quidem sunt mor sus irritatæ necessitatis. Q. Curtius ignauiam quoq; necessitas acuit: & sæpe de speratio est causa spei.

Thales fortissimam omnium rerum necessitatem appellabat: eaq; omnia superari Pheraulas apud Xenophontem: Nullum ait esse præstantiorē doctorem neces sitate. Liuius li. viiii. ait Necessitatem non uinci ab ipsis diis. Diod. primo Necessi tatem rerum magistram appellat. Li. uero. iiii. ait Etenim necessitas naturam in stituit quæ temporibus parēs se ad id quod usui esse uidetur accommodat: Ne cessitatem parcarum matrē esse dicebant: utpote inexpugnabilium ut est neces sitas. Ho. si figit adamantinos summis uerticibus dura necessitas clauos. Palla ait Necessitatem feriis carere.

Vetus est prouerbium inquit Seneca lib. iii. epistola; ad Luc. Gladiatorem in ha rena capere consilium. Aeneas a latino ueniam petit quod quæ fecerit: necessita te coactus fecerit: Dignum est inquit: inuitum omne uenia. Veteri prouerbio in dictum est nunquam dii cum necessitate pugnabunt ex Pla.

Vlixis subuleus apud Hom. panē carnes'q; Vlyxi inspeciē mēdici acto ferēs. Hæc ait tibi Thelamachus dat ac iubet ꝑcos oēs rogarꝭ uiro. n. egēti pudor nō utilis.

DE NVNCIIS

Quom obsideretur præsidium Romanū a liguribus: hirundinem aiunt a pullis ad illud cum epistola allatam: ut lino ad pedes eius alligato: nodis significaret: quoto die adueniente auxilio eruptio fieri deberet. ex Pli. x. & de columbis. quin & internūtiæ in rebus magnis fuere: & epistolas annexas earum pedibus obsidiōe Mu tinensi in castra consulum pertulere D. Bruto mittente. Ab Ho mero Iouis nuncia fama nuncupatur. Iunonis Iris.

Cecinna uolaterranus equestris ordinis quadrigarum dominus compræhensas in urbe secum hirundines afferens: uictoriæ nuncias amicis mittebat: in eundē nidum remeantes: illito uictoriæ colore.

Coruus qui antea in Apollinis erat tutela: missus ab eo sacrificante: ut a fonte a quam puram aduceret: conspecta ficorum arbore expectauit relicto officio do nec maturescerent fici: Itaq; ficis expletus ad Apollinem diu properauit. Pro eo admisso Apollo uoluit ut quo tempore ficus maturescerent: coruus bibere nō possit. Ideo'q; illis diebus guttur habet obtusum.

Victis a Romanis Tarquiniis latinis'q; conspecti sunt paulopost ab exercitu ue nientes uiri duo proceris uenustis'q; corporibus: ea quæ in prælio gesta fuerāt nūciantes: creditum'q; est fuisse Pollucem castorem'q;: ac primus qui ipsis fuit in foro obuiā (equos. n. multo fluentes sudore siccabant) quom illa q̄ de uicto ria nūciabāt nō crederet: eos lēiter arridētes illiꝰ barbā tractasse: ex'q; fusca i fui

uiam conuertisserat Perhunc modum assertioni suę fidem fecit: & aenobardi co gnomētum factum. Praliũ quo deleta sybaris est eo die quo gestum erat audi tum est olympiae. Persicáuictoriã Castores Romani ipso die quo cōtigit nun ciauere ait Pli.li.vii. Plutarchus uero in Aemilio quarta post praeliũ die ait pfli gatum esse Perseum auditum est: exorto rumore in po.ro. sedente in spectacu lo equestrium ludorum. Cicero ait Castores Vacieno e pfectura reatina redeun ti obuiã factos: apud Val. Vatinio corruptę p Vatieno legif. Mardonius Xer xis pfectus matutino tpe in Boeotia commisso prçlio a gręcis uictus est: sed me ridianis horis p tot maria & tantum spacii tam breui horarũ momento de uicto ria nunciatum est. Eo ipso die quo L. Antonius qui a Domitiano defecerat: ma gnum q̃ a Germania bellũ cōcitauerat a Domitiani copiis uictus interēptus q̃ est: nunciatum Romę est nuntio icerto. Eo die quo a mario ad uenetiam Cim bri uicti sunt: uisi p ęde Castoris & pollucis iuuenes laureati prętori literas da re. frequens q̃ in spectaculo rumor uictoriae Cimbricae foeliciter dixit.

Persas nunciorum celeritatem inuenisse Herod. lib. viii. ait: nam ex quot diebus tota uia constaret: totidem equos ac uiros distinxerẽ ad singulorum dierum iter faciendum: quos neq̃ uis niuium: neq̃ hymber neq̃ aestus neq̃ nox distineret: quin propositum sibi cursum celerrime conficerẽt. Quorum primus mandata traderet secundo. secundus tertio & deinceps.

Notandum obiter consuesse tabellarios qui laeta nũtiarẽt iaculorum cuspides lau ro coronare in foelicitatis signum.

C. Pontius obsesso a gallis capitolio suberibus latis se fidens fluuium tranauit p medios hostes clam noctu per pręrupta capitolium ascendit.

DE OCIO

Sceuola forensibus negociis ministeriis q̃ defatigatus alea & cal culis interdum pila ludebat: Cato minor & aleę & potationibus indulgebat: Socrates more puerorum arundinem ascendebat: iu uentus q̃ aliquando ab alcibiade risus est. Merito igitur Plutar chus condimentum laboris ocium uocat

Amasis Aegypti rex quom ab aurora forum ingrederetur: donec referctũ esset negocia curabat: ab eo deinde compotationibus studebat: inter q̃ compotores iocabatur: morionem agens & scurrã: accusantibus ergo aegyptiis rem regi non conuenientem: respondit: arcus si semper intenti sunt ruptũ iri ita si homines assiduo labori: nec ulla parte adlusum sibi uelint indulgere: fore ut pedetentim aut mente capti sint aut mēbris

Ouidius quod caret alterna requie: durabile non est.

Apud Scytas ociosum esse pro honestissimo habetur.

Laelius & Scipio conchulas Caietę & laurenti collegerunt.

Vatia Seruilius diues prætorius nulla alia re quam ocio notus cõsenuit: quin ob id unum fœlix habebat. Nã quoties Asinii Galli amicitia: quoties Seiani odiũ inde amore merserat exclamabant homines O uatia solus scis uiuere. Consenuit autem in uilla ut dictum est.

Domitianus inter initia principatus quotidie secretũ sibi horariũ sumere solebat: nec quicq̃ aliud quàm muscas captare: stiloq; præacuto cõfigere: ut cuidã iterroganti eet ne qs intus cũ Cæsare, urbane uibius Crispus rñderit. Ne musca qdẽ. Muscas depellere prouerbii loco usurpatum est oeii turpis castigatione.

P. Syrus exorta super cœnam aliqñ ioculari quæstione quidnam esset molestũ ocium: aliud alio opinante. Perurbane ille Podagrici pedes inquit.

Dionysius senior roganti cuidã an ociosus eẽt. Nunquã mihi hoc inquit eueniat.

Hadrianus ante omnes enitebatur neqd ociosum uel emeret aliqñ: uel pásceret.

Portius Cato scripsit in originibus non minus ocii quàm negocii rationem exta re oportere. Columella li. xii. Nã illud uerũ est. M. Catonis oraculũ: Nihil agẽdo hoĩes: male agere discunt. Oui. de ponto cernis ut ignauum corrũpat inertia corpus: Et capiant uitium ni moueantur aquæ. Celsus li. i. Neq; ait ex nimio labore subitum ocium: neq; ex nimio ocio subitus labor sine graui noxa est: Galenus ait. Maximũ malum eẽ ad sanitatis custodiam qetẽ corporis: sicut maximũ bonũ moderata motio. Cicero li. iii. Tus. qd est. n. dulcius ocio literario: iis dico lr̃is q̃bus infinitatẽ rerũ atq; naturæ: & ĩ hoc ipso mũdo cęlum: terras: maria cognoscimus. Seneca li. xi. eplarũ. Ociũ sine literis mors ẽ & hoĩs uiui sepultura:

Ennius ocio qui nescit uti plus negocii habet quàm quom est negocium in negocio. P. Scipio dicere solebat se non minus esse solum quàm quom solus esset: neq; minus ociosum quàm quom ociosus esset.

Q. Metell⁹ idẽtidẽ dicebat: nescire se illa uictoria bõi plus an mali reip. attulisset.

DE OMINIBVS.

Pub. Scipio Africanus filiam minorem quom Tyberio Graccho in matrimonium copulasset: rediens domum: quom uxori æmiliæ nouam affinitatem nunciasset: indignata illa quod se inscia id fecisset: dixit non debuisse matre inconsulta filiam despõdere: uel si Tyberio Graccho locare potuisset.

Petilius consul letum montem liguriæ oppugnabat: inter militũ adhortationẽ dixit. Hodie ego letũ utiq; capiã: pliãdo occidit: e men'q; ipleuit.

Fanaticus quidam in templo Syluani tensis mẽbris exclamauit Tacita purpura Tacita purpura: idq; septimo: quod tacito mortem portendit.

Cecilia metella quom sororis suæ filiã mr̃imõio collocare uellet: & ob id ĩ sacellũ capiendi de more ominis causa exissent: stante puella Ceciliaq; sedente. Puellã defatigatã petisse à matertera ut sibi cõcederet paulisper, uti in eius sella req[...]

fceret.Illa quom dixiffet uere mea puella concedo tibi meas fedes:omen res cõ-
fecuta eft ipfa enim breui mortua eft.uirgo autē nupfit cui Cecilia nupta fuerat

In ominib9 cõfirmādis fternutamētū ualere cēlebāt: Eumęus apd Hom.quom dixiffet fi Vlixes ī patriā rediret:ftatī cū filio uim ꝓcoꝝ expelleret: Telemachus omē fternutamēto ꝯfirmauit.nā auguria Iouif fulmē tonitruuē rata eē faciebat

Facetum eft quod Plutarchus in numa refert:ait.n:Iouem Numæ iratū imperaf fe:oportere luftrationes capitibus fieri: quom uero Numa fubdidiffet cœparuz Iouem dixiffe hominum:quom uero Numa inuertens præcepti acerbitatem ca pillis dixiffet:refpondiffe iouem animatis.

Alexander Macedo quom Delphos ad oraculum ueniffet:atq; id forte dies nefaftus effet:inquo non erat oraculo qdem fas fari:uatem'q; oraffet.eam reluctan tem inuitā'q; in templū trahebat: Ea uero importunitatis hoīs impatiēs dixit Inuictus es fili.Eo omine accepto:Haud alio fibi opus oraculo alexāder dixit eē

Signifer qui dixerat hic optime manebimus omen dedit patribus deliberantibus Romam a Gallis dirutam defereret Veios'q; concedere:non difcedendi

Tertia Pauli æmilii filia patrem a fenatu redeuntem atq; contra Perfem deftinatū omine confirmauit:lachrymans enim ob catellam perfam extinctam:rogata a patre: Perfa ait periit.

Neq; folum inquit Cicero deorum uoces pythagorei obferuant:fed etiam hominum quę uocant omina:quæ maiores noftri quia ualere cenfebant Iccirco omnibus rebus agendis quod bonum fauftum fœlix fortunatum'que effe præfabantur:rebusq; diuinis quæ publice fierent:ut fauerent linguis imperabatur: in'q; feriis imperandis:ut litibus & iurgiis fe abftinerent.

Occentus foricis auditus F.Max.dictaturam.C.Flaminio magiftratum equitum deponendum prębuit.

DE OBEDIENTIA ET INOBEDIENTIA

Heopompus laconicus dicente quodam fpartam ideo feruari qd reges fcirent imperare:Minime inquit:fed quia ciues parere.

Auidius Caffius quom eius iniuffu multitudo auxiliaria tria farmatarum millia negligentius agentium in ripis Danubii confodiffet ingenti'q; præda ad eum comparata redirent. Sperantibus ꝑmia cēturionibus:quod parua manu tot hofteis fudiffent: rapi oēs iuffit ī crucē:dicēs euenire potuiffe ut effent īfidię & ro.ppli piret reuerētia.

P. Craffus cui quinq; bona rex maxima & pcipua effent: quod effet ditiffimus qd nobiliss.quod eloqntiffimus:qd iurecõfultiss.qd Pont.maximus:quom in cõfulatu Afiam ꝓuintiā obtineret:oppugnare'q; leucas oppidū pararet:opus'q; effet firma ac ꝓcera trabe:qua arietē faceret.fcripfit ad architectū molis Atheniēfiū:fociorū:amicoꝝ'q; po.ro.ut ex malis duobus quos apud eos uidiffet uter

maior esset eum mittendum curaret: Tum magister architectorum compertũ quam ob rem malum desyderaret: non uti iussus erat maiorem misit: sed quã magis idoneum arieti faciendo portatu'q; facilem: minorem misit. Crassus eũ uocari: spoliari: uirgis'q; cædi iussit: Laudantur Spartiatę à Xenoph. quod pareant magistratibus: Miles qui mandatum ducis non seruauit etiam si rem bene gessit capite punitur ait Modest. li. xlix. dig.

L. Domitius in Sicilia prætor ob latrocinia quibus prouintia penè uastabatur: edictum pronunciauit: ne cui liceret telum habere: Ad eum quom quidam pastor aprum miræ magnitudinis attulisset: pastorem interrogauit: qua ui bestiã confecisset: postquam repperit uenabulo usum: crucifixit. Cambysis exemplũ in capite de crudelitate.

Epaminundas Thebanus relicto in exercitu cõtra lacedęmonas filio Stesimbroto: cui iusserat ne bellum iniret: quom ab illo pugnatum esset: uictoria'q; reportata: et corona imposita pater filio ceruicem secari iussit: Id etiam quom Manlii filius fecisset: quanuis uicisset samnites à patre tamen securi percussus est Plut. in Parali. Liuius aliter: uide infra in capite de parentum indul.

Periander Corinthiorum Tyrãnus duos filios quom è Melita uxore Proclis'q; filia suscepisset: misisset'q; aliquando illos alterum: xx. annos natum. alterum xvii. ad uisitandum Proclem maternum auũ. In digressu. Scitis ait Procles pueri qui matrem uestram occidit: (consecerat enim uxorem Periander) quom uero rediissent. Lycophron minor natu: neq; sponte: neq; lacessitus uerbum unũ patri facere uoluit. Pater illum domo exigit: quatriduo'q; fame domitum cõmiseratus pater: ad eum accedit: docet'q; melius esse patri obtempare: quám istęc perpeti: satius'q; esse tyrannidem accipere atq; opes quàm ita sei cui non liceret. Lycophron autem nihil respondit nisi se sacram pœnam deo debere: quod in eius colloquium uenisset. Tum Periander illũ in Corcyram relegauit: Procli'q; bellum intulit: expugnata'q; Epidauro cœpit. Interea quom iam consenesceret mittit Corcyram accersitum lycophronem: sed is ne respondere quidem dignatus est. Periander uero in adulescentis amorem inclinatus (nam in maiore nõ erat Idoles) sororem mittit quæ præmia proponeret: placatum adduceret: Sed ille sorori respondit se Corinthum non accessurum: donec pater uiueret. Tum pater caduceatorem mittit: qui dicat se uelle Corcyram accedere atq; lycophronem corinthum. Id quom lycophroni placuisset. Corcyrei ne periãder ad se accederet iuuenem confodiunt.

Aelianus adolescens quãdiu peregrinatus ad disciplinas concipiẽdas Eretriam in patriam reuersus à patre rogaretur quid disciplinę tanto temporis interstitio assecutus esset: se breui ostensurum esse pollicetur: sed uerberibus à patre cæsus propter admissum æquo animo perpessus: ait hoc edoctum ut parentum indignationem patienter ferret.

Papyrius dictator in Q. Fabium Rutilianum magistrũ ęquĩ quod cõtra impę

rium eius exercitum adduxisset:secures expediri iussit: Vix'q & senatu & populo Ro. intercedente pœnas euasit.

M Curius consul adulescentis: qui in delectu non paruerat: bona primo hastæ subiecit: ipsum'q postea tribunos apellantem uendidit: Nõ enim esse opus inquit eo ciue: qui parere nesciret.

Daiphernes quidam moribus incultis uocatus a Cyro: ut aliis liberior uideretur: aliquantulum moratus est: sed uenienti postea misit Cyrus quẽdã qui diceret: non esse ulterius sibi opus Daipherne: ac deinceps non uocauit.

Saül rex multas hostias deo immolandas parauerat: sed admonitus a Samuele ꝓpheta est deum non sacrificiis delectari: sed bonis iustis'q. Is enim contemnitur quando inobedientiæ spiritus adhibetur: Vnde illud emanauit: melius est obedire quàm sacrificare. Vide in capite de relig. Achilles.

Quidam quom ꝑ niuosas alpeis asinũ duceret: ac frenis animal nõ pareret ꝑ rupes egit ꝑcipitẽ bestiã: meminit Horatius i epist. q male parẽtẽ i rupẽ detrusit asellũ

Crates cynicus Hypparchię uxori scribit: curę sibi fore: ut communẽ filiũ ciconiã ꝑ cane remittat i senecta: ad ciconię ꝑ ietatẽ alludẽs: q̃ parẽteis fessos i senecta alit

Bisaltes rex quem negasset xerxi in gręcos eunti seruiturũ. in edita montis rhodopes abiit. filiis'q mandauit ne cõtra gręcos arma sumerent: at illi patris iussis non parentes: in militiam cũ xerxe ꝓfecti sunt: sed pulso xerxe quom omnes domũ incolumes essent reuersi: omnibus (erant enim sex) oculos pater effodit.

Musonius uero rogatus an in omnibus parentibus esset parendum: Ita quidem honestum iustum'q imperantibus ait.

DE ORATORIA

Fer Manlium suram multum in agendo discursantem: salientem manum iactantem: togam deiicientem: & reponentem sestiue ludens ait: manlium non agere: sed satagere.

Antalcidas spartanus rhetore Herculis laudationẽ lecturo: quis nempe illum uituperat inquit? Plutar. in Apoth. alibi uero ait id Androclidam dixisse: adeo sibi sæpe uarius est:

A lbutius declamator quom in quadam controuersia dixisset: quare si calix ceciderit frangitur: Si spongia non frangitur. mei daeule Cestius: ite ad illũ cras declamabit nobis: quare turdi uolant: cu cur bitę nõ uolant.

I dem albutius quom dixisset fratrem parricidio damnatum imposuit iculeum igneũ: urbane Cestius excipiẽs qdam ait fratrẽ damnatũ ĩposuit in culeũ ligneũ

C atulus cuidam male oratori dicenti an misericordiã se mouisse putaret: magnã inquit: neminem enim puto esse tam durum cui nõ oratio tua miserãda sit uisa:

A lex. pheræus mũ ĩmodũ in misericordiã uersus agẽte tragœdo & Hecubę polyxenę'q casum enarrante lachrymasse ẽt dr̃: cęteiũ tragœdus ꝓsiliit ex theatro

atq; abire cœpit indignum reputans qui tot ciues excarnificaret hecubæ in fortunis moueretur:& quia Tragœdus animum pheræi mollire potuerit: male mulctatus pene ab Alexandro est.

D ecernentibus Atheniensibus de diuinis honoribus Alexandro magno exhibēdis Pytheas orator iuuenis admodum acriter intercessit: Dicēte uero quodam in ista ætate tantis de rebus uerbum facere publice audes? respondit: Atqui is quem uos inter deos referre uultis me iunior est.

O scus nihil sine schemate dicebat: cui nō inurbanus rhetor quom occurrisset mane Massiliæ: sic salutauit. Poteram quidem dicere. Aue osci.

D iodoti rhetoris mortui quom Metellus coruum in sepulchro lapideum sculpi fecisset: Iusta inquit Cicero retributio est facta. Istū.n. uolare: non orare docuit.

T estius penarius indicendo mentum intorquebat: in hunc Cæsar ita iocatus est. Dic siquid uelis ait quom nucem fregeris. nam qui habet in ere nucem duram in rumpendo mentum solet intorquere.

C urio pater orator præterquàm quod in cogitando esset tardus: in instruēdo dissipatus: parum'q; rerum propositarum meminisset: in utranq; ēt partem toto corpore uacillabat: in oratione. In hūc urbane. C. Iulius iocatus est. Quęsiuit .n. quis loqueretur ē lintre. ex Cicer. de clar. ora. Apud Quintilianū. C. Iunius perperam ut puto legit. exēplum uacillatiōis Curionianæ ē in cap. de Morbis.

Maxillus rhetor satis aridus homo quem exilitatem suæ orationis imputaret cōtrouersiæ: ac diceret. Necesse est me per spinosum locum ambulantem suspensos pedes habere: Suburbane Portius latro discipulus. Non mehercule tui pedes spinas calcant: sed habent.

S abinus Clodius quom una die & græce & latine declamasset: quibusdam quærentibus quod pusillas mercedes acciperet: quom duas res diceret: Catherius ait. Nunq̄ mercedes magnas accipe eos: q breuia pneumata docēt Mecœnas dixit.

I n eundem Clodium rediens ab auditione Cassius Seuerus interrogatus quomodo dixisset: respondit male uicit.

S euerus Cassius quom multos accusasset: atq; oēs absoluerentur: architectus'q; fori Augusti expectationem diu traheret. urbane ad uerbum absoluo alludens Augustus: utinam inquit Cassius meum forum accusasset.

D emosthenes subterraneum sibi locum ædificauerat: in singulo quoq; die descēdens gestum motum'q; corporis fingebat: uocem'q; exercebat. sæpe'q; ēt duobus tribus'ue mensibus domi se continens non prodibat: abraso etiam capite: ut exeundi facultatem sibi ipse præriperet.

I dem rogatus qūo orator factus sit: plus uino ipendens oleū rñdit. ex Diomede.

I dem pulsus à patria ob accepti ab Harpago auri crimen: quod urbem in Alexādri bellum impelleret: quom Megaris exularet: secutus Hiperidem Atheniensium legatum sua eloquentia Argos. Corinthum cæteras'q; ciuitates Atheniēsibus iūxit: ob qd fcrī ab exilio reuocaē missa ab atheniensibus obuiā ēt naui.

I dem quom ineptum ac nullius bonę frugis ex tempore dicere ac consultare ac cersitus ad cōsulendum esset:negauit:non.n.inquit instructus sum

P ericles ad perorandum 'a pop.sæpe lacessitus negauit:qa imparatus esse diceret

P hotion breui oratione utebatur cæterum grauissima.de eo Demosthenes surgē tem aspiciens eccc inquit meę orationis culter surgit.

D iogenes ad cauponam quem diuertisset:transeuntem Demosthenem inuitauit A bneganti ait.pudet te ó Demosthenes cauponā subire? A tqui dn̄s tuus quo tidie in ea conuersatur.scomma in rhetores fuit qui populi serui dicuntur.

G ordianus imperator Milithei doctissimi uiri duxit uxorem, quem eloquentiæ gratia sua affinitate dignum putauit. Isocrates unam orationem.xx.talentis uē didisse dictus est.

E leazarus in Castello mesada à Flauio Siluio Romáoꝝ p̄fecto obsessus: despe ratus de fuga:iudęis q secū erāt habuit orōnē.eos'q; adeo accendit: ut oēs uiri cū cōiugibus mortē sibi cōsciuerint:bona'q; in unū cōgesta igni cōsumpserint.

H egesias Cyrenaicus philosophus quem quæ ex uita mala:quę'ue ex morte bōa orirentur in scholis disputaret:ita copiose,ut multi iis auditis mortem sibi ipsi cōsciscerent:à Prolemęo prohibitus est ea in scholis dicere.

P yrrhus dicere solebat plures urbes imperio additas oratione Cyneæ oratoris quàm suis armis. Euripedes dicebat omnia conficere posse orationem: quę ho stile ferrum conficere nō posset. Cicero li.ii.de natura deorum: Iam uero domi na rerum ut uos soletis dicere eloquentia:qu'am est pręclara quam'q; diuina? Plato dicebat oratoriam animis hominum imperare:quod mutuatus Vergili us:Ille regit dictis animos & pectora mulcet ait.

A ntonius orator immissos 'a mario in eum occisores.&'a tribuno militum desti natos dicendi copia adeo perfregit:ut nemo auderet rem perficere: Tardātibus illis tribunus militum ingressus,illum adhuc orantem iugulauit: caput'q; ad Marium detulit.ex App.Plutarchus annium uocat tribunum.

P isistratus tantum dicendo ualuit ut Athenienses oratione illius capti ultro im perium detulerint.

P ericles oratione Athenas suo arbitrio uersauit. Marcum Cethegum ennius sua dam medullam uocabat.

C æsar Ligarium esse damnaturum omnino decreuerat:in senatu m'q; etiam libel los condemnatorios attulerat.dicturo apud illum pro ligario Cicerone:eum q dem damnari inquit certissimum est:nihil tamen prohibet Ciceronem audire sed oratoris summi tantum permouit oratio Cæsarem:ut libellos in media ora tione abiecerit:mutato sæpius colore:ligarium'q; absoluit.

G ræci cum thersitę uaniloquentia tum Agamemnonis oratione permoti: obsi dionem soluere destinauerant:sed eos Vlyxes oratione confirmauit:& cōtinuit nec ante incensum ilium abscesserunt.

A pud Dyrrachium quem Pompeius cæteri'q; duces ad pugnā milites hortādo

patrum profecissent:Cato orationem de uirtute contemnenda'q̧ morte ita gra uem apud illos habuit:& animos illorum ita accēdit:ut summo studio pugnā deposcerent:omnes'q̧ Cæsaris cohortes in fugam uertissent:nisi Cæsaris fortū na:& Pompeii infœlicitas obstitisset.

Q uintius consulem diffidentem à patribus plebem oratione adeo ꝑmouit.ut de positis simultatibus postridie bellum in equos sit captum

S ocrates Eutyphrona:qui patri diem dixerat:de iustitia & pietate uerba faciens: ab instituto reuocauit.

T ullus oratione militum animos adeo accendit:ut arma ultro exposcerēt: postri die'q̧ gallorum aciem ceciderint.

Q uom Romani à samnitibus conclusi pene essent. Decius militū Ro. tribunus oratione in aīos militum ita insinuauit:ut noctu castra hostium aggressi:& sam nites ceciderint:& castris potiti sint:Pari ratione Samnites uicit accendēdo mi litum aīos Fabius:& Marcellus eadem ratione animos militū ꝑdie ab Anni bale profligatoꝝ ita inflāmauit ut postridie Annibalis copiæ ab illis fusæ sint.

D eucalion mortales ob diluuii inundatiōem in montibus uiuētes: descendere'q̧ ob timorem denegantes:miti oratione ad mitiorem cultum elegātiorem'q̧ ui tā planitiei redegit.unī datus locus fabulæ hoīes repasse iactis post terga saxis

A mphion thebas lyrę canore condidisse dictus est.quippe quod orationis suaui tate hoīes rupium incolas ad ciuilem pellexit disciplinam:

G orgias leontinus Delphis auream statuam & solidam in templo sibi posuit:tā tus erat docendæ oratorię artis quæstus.Agamemnon apud Hom.ait difficile esse in magna concione dicere.

C aluus orator qui diu iniquissimam cum Cicerone litē de eloquentię principatū habuit usq̧ eo concitatus actor fuit:ut in media oratione eius exclamarit uati nius.Rogo uos iudices nunquid q̄a iste disertus est:egō damnandus sum?

C ato princeps Portię gētis senator optimus:optīus impator:optim⁹ orator eām quadragies ac q̄ter dixit:diuersis odioꝝ simultatibus appetitus,semp absolut⁹

M.Antonius orator dicebat ideo se nullam scribere orationem ut siquid aliqū nō opus esset ab se esse dictum:posset se negare dixisse.

A gis dicente quodam oratore orationem rerum omnium esse potētissimam.Igi tur si tu taces inquit nullo precio dignus es.

N igrus quidam declamator in gallia spinā deglutierat.Declamante uero ibi quo dam qui nuperrime aduenerat:ne silendo cedere uideretur declamauit: Secuta īflāmatiōe uuln⁹agi sibi sinit:ipsa uero cessante:uuln⁹adeo icruduit ut obierit

T imon atheniensis quem in concionem accessisset facto'q̧ silentio & magna ex pectatione utpotè ad rem insolitam:quom hominum cōgressus semper(ut di ctum est)fugeret:dixisse dicitur.Est mihi ò uiri Athenienses post domum pu sillus hortus:& in eo ficus quædam coaluit:à qua per multi iam ciues se suspē derunt.Ibi ego nunc ædificaturus sum:quam ob rem constitui publice referre

ut siq sunt ex uobis q se uelint suspendere ante id agant q ficus succidatur.

Appius quem Volũnio collegę dixisset: deberi sibi quod ex muto atq; elingui su a causa consul factus, sciret serere orationes populares, alioqui illis mensibus hi scere nesciente: q mallem inquit Volumnius tu a me strenue facere qu am ego a te scire loqui didicissem.

Hecateũ rhetorẽ quodã culpante q admissus ad conuiuiũ nihil dixisset: Archidamas ignorare mihi uideris eũ q dicẽdi peritus sit, dicẽdi quoq; tp̃s cognoscere.

Aeschines Atheniensis summus orator quem accusationẽ qua fuerat usus Rhodi legisset: legit & defensionem Demosthenis ob quã in illud fuerat depulsus exilium: mirantibusq; tum magis miraturos fuisse dixit si ipsum orantem audiuissent.

Polemon Atheniensis perditę luxurię quom e conuiuio non post occasũ solis sed post ortum surrexisset coronatus: domumq; accederet: Xenocratis philosophi refertã doctorum hominũ scholam ingressus ẽ: inq; ea cõsedit: Xenocrates omissa ea re de qua disputabat: coepit sermonẽ facere de modestia ac tẽperantia: Eius orationis grauitate affectus Polemon: coronã primo capiti detractã abiicit: paulopost brachiũ intra palliũ obduxit: moxq; oris conuiualis hilaritatẽ deposuit: tãdemq; oĩ luxuria sequestratus maximus philosophus euasit.

Theodotus tragoedus nulli etiam uilibus histrionibus ante se dicere permisit: ne magis fauerent auditores illis quos primo audierint.

Oratoriæ cãpos primus Socrates quom Aeschine discipulo aperuit authore phauorino. Aristoteles uero & Quintil. inuentorem oratorię fuisse Empedoclem aiunt. Cicero in oratore ait Rhetoricen artem inuenisse Coracem & Ctesiã Apud graecos etiam negat quicquam scriptum de rhetoricis ante Periclem: Apud latinos primus scripsit: M. Cato Censorius.

Declamationum inuentor qui fuerit nõ satis se habere compertum ait Quintil. nã fictas inq̃t ad imitationem fori cõsiliorumq; materias apud graecos dicere: circa Demetriũ Phalereũ institutũ esse cõstat. Latinos uero dicendi p̃ceptores extremis: L. Crassi tp̃ibus coepisse Cicero author est quoq; insignis. L. Plotius maxime fuit. qui fuerint celebres in declamatiõibus apud Senecã comperies.

Oratorum tria genera comperi fuisse Atticos qui emũcti elegantes q̃ essent: Asianos qui turgidi uentosiq; inanes, nulliusq; erant momenti quos. M. Antonius & Hortensius sequuti sunt: Rhodios qui erant inter hos medii. De iis Diuus Hieronymus ad Rusticum ait: ut ubertatem nitoremq; gallici sermonis grauitas Romana condiret: qd' in disertissimis uiris gręcię legimus: qui Asianum tumorem attico siccabant sale. Qui uero in oratoria claruerint apud Ciceronem de claris oratoribus & Fabium legũtur. mulieres uero quæ celebres fuerunt hæ sunt: Amesia: quæ rea in causam suam L. Titio prætore & in iudicium cogente egit: cunctis sententiis liberata. Item Affrania Licinii Bruttonis uxor quæ semper pro se apud prætorem uerba fecit. Hortensia: Hortensii Cro-

toris filia quę cum ordo matronalis a triumuiris tributo oneratus eēt, causam constanter apud illos egit. sed de mulieribus doctrina claris in capite de mulieribus dictum est: Addendę sunt hę: Phœmonoe apollinis filia cui carminis he roici inuētio tribuitur. Papinius li.ii. Syluarum Referet'q; arcana pudico Phœmonoe fonte. In Italia uero carmentis euandri mater carmina docuit. Damophila Pamphili uxor Sapphus amica hymnos qui Dianę Pergę cantabātur composuit: Amalasuntha Theodorici regis filia græcis latinis'q; literis eruditissima ab historicis celebrata: Aspasia Pythagorę ut dictum ē filia magistra Socratis in oratoria authore Platone. Eurydice iam grandęua literas ut filios erudiret didicit & profecit.

L. DOMITII BRVSONII LVCANI FACETIARVM EXEMPLORVM'Q; LIBER: V. AD MECOENATEM.

DE PACIENTIA:

Ngratus uiderer Mecœnas si constantię sororem pacientiā uiris sapientibus satis super'q; amicam essem silentio prętėriturus. Et quoniam sępius lęsam in furorem conuerti memorię prędidit Publius Syrus: faciūdum fuit ut exempla bonorum fortium'q; uirorum in cōmune adducerem: quę siqui immitabuntur, non modo non incident in illum hominum ingenio inimicum furorem: sed & meliores fortiores'q: ac non sine īmortali admiratione illustriores euadēt.

Dion Alexandrinus Philosophus multis conuiciis probris'q; a quopiam lacessitus, non respondit. Cęterum ubi intra ędium suarum uestibulum uenisset (nā eousq; conuiciator fuerat insectatus) nihil se turbatum ostendens. hoc tantum insinuauit: ne gry quidem: conuiciator animi in potentia superatus laqueo uitam finiuit.

Augusto p quàm similis Romam uenerat: quidam: & ita similis ut omnium ora in se conuerteret: produci Cæsar hominem iussit: uisum interrogat Dic ait adolescens fuit ne aliquando mater tua romę? Excepit adolescens Mater mea nō: sed pater sępe. ex Macro. Cęterum Valerius ait id dictum Romano Sicilię prętori a Siculo quodam.

Socrates à quodam calce percussus: admirantibus illius patientiam dixit: quid si me asinus calce impetisset: Num illi diem dixissem?

In eundem Aristophanes tragœdiam ediderat multis in illa lacessens cōuiciis: quod is patienter tulit.

I dem colapho percussus:nihil aliud fertur dixisse quàm molestum esse : quod nescirent homines:quando cum galea prodire deberent.

P ericles à quodam perdiem cōuiciis maledictisq́ȝ laceratus silens pertulit. Ad uesperascente uero die quem se domum reciperet:conuiciator domum usq́ȝ insecutus est maioribus conuiciis utens:ut autem ad ianuam uentum est: expediri lumen iussit:demumq́ȝ adduci hominem:adductumq́ȝ domi sistere imperat.

L ycurgus spartanus quem multas continentiæ leges edidisset. Locupletes in illum facto impetu irruerunt:inter quos Alcander adolescēs oculum baculo eruit:Conuersus ad populum faciem fœdatam ostendebat : Misertus populus Alcandrum uictum illi tradiderunt:comitantes illum magna cum indignatione domum:lycurgus illos laudatos dimisit:Alcandrum uero domum introductum nulla pœna affecit:sed ministrare sibi iussit.

F abius maximus insimulatus à magistro equitum minutio quod bellum cum Annibale detractaret:pateretur q́ȝ socios corā diripi:atq́ȝ ab eius amicis res nūciata illi esset:persuadentibus ut omnia potius pericula quàm timidi nomē subiret:formidolosior ait nunc uiderer : si dum scommata conuicia q́ȝ timerem, à meorum ratione consiliorum discederem.

S ylla dictator potitus rerum quem in medium accessisset.atq́ȝ unicuiq́ȝ copiam eius accusandi faceret.(uolebat.n.deponere dictaturam)nemo est inuētus qui illi diem diceret. Adolescens uero quispiam miræ audaciæ:conuiciis palam multis cœpit lacerare.tabulam obiciens:totq́ȝ eædem ciuibus illatam. nec eo contentus insecutus est etiam illum domum usq́ȝ.quem quem æquo aio hactenus tulisset Sylla:quem iam demum peruentum est:ad suos cōuersus. Hic ait nō faciet alium deponere dictaturam: De Cæsare ominatus:qđ ut prouiderat : euenit.

A ugustus in uilla quadam inquietas noctes patiebatur:rumpente somnum eius noctua crebro cantu:Prehendendam curauit noctuam miles aucupii peritus: & spe ingentis præmii ad Augustum pertulit.Laudato mille nummos imperator dari iussit:Ille ausus tamen est dicere,malo uiuat.auemq́ȝ dimisit patienter id ferente Augusto.

V eteranus ob diem sibi dictam periclitans accessit in publico ad Augustū rogauitque ut sibi adesset:ille aduocatum ex comitatu sine mora dedit:commendauitq́ȝ ei litigatorem.exclamauit ingenti uoce ueteranus:at non ego Cæsar periclitante te in bello Actiaco uicarium quæsiui:sed pro te ipse pugnaui.detexitq́ȝ impressas cicatrices erubuit Cæsar:uenitq́ȝ ipse in aduocationem.

T imoleoni quidam Lamestius homo petulans & ingratus uadimonium quem uellet imponere:quod ille se lege agere diceret:& complures concurrissent:qui procacitatem hominis manibus cohercere conarentur:Timoleon orauit omnes ne id facerent.

D iogenes pinguem saliuam à Lentulo in facie quem accepisset:Nihil motus ait:

affirmabo ò Lentule amodo falli omneis qui negarent te os habere.

P hotion Atheniẽsis semper nudo incedebat pede:nec illum nisi hyems atrox ad calceos impellebat.ita ut inter iocantes milites nullum fuisse significandi immensi frigoris certius argumentum : quam affirmare calceatum Photionem tunc fuisse constaret.

A ugustus Corinthiorum quom esset percupidus:esset'q; rumor patrem eius argentarium fuisse:in eius statua inscriptum est:Pater argentarius : Ego Corinthiarius:tulit.

A lcibiades apud Lacedæmonios quorum uirtus summa in paciẽtia moribus ponebatur:sic duritiæ se dedit:ut parsimoniæ uictus atq; cultus omneis lacedæmonios uinceret.

T ertia Aemilia Africani superioris uxor,mater Corneliæ Gracchorũ mr̃is.quom sciret ex suis ancillam uiro Africano in'uenere sui copiam facere:ne tantum uirum deturparet:scire se dissimulauit.exemplum dubio procul in fœmina mirũ Ve tibi Africane si uxorem meam duxisses:

M.Bibulus milites Gabinianos qui in ægypto duos eius filios occiderant:missos 'a Cleopatra uinctos remisit:ptãtẽ huius uindictæ nõ suã eẽ dicẽs, sed senatus.

A ethiopes illos qui ultra sinum arabicum sunt:si quis ense percusserit non diffugiunt:& uerbera & iniurias perferentes:neq; quisq̃ alterius uulnere uel damno mouetur:sed sæpe filios aut uxores sine ullo dolore interfectos aspiciũt. Deniq; omnia mala quieto animo perferunt:ad percussores tantum prospectantes:ad singula'q; mouentes caput.

F annii seruus Alexander qui equitem occiderat septies tortus non confessus est sed tñ dãnatus crucifixus est.Flacci seruus obdeminum accusatum octies tortus nõ prodidit.Pompeius in legatione interceptus 'a Gentio illiricorũ rege:iussus ut legationis consilia aperiret:ut sciendi spem regi eriperet digitum lucernę cremandum præbuit:mutius manum & puer in sacris Alexandri : uide in capite de constantia.

P ittacus sapiẽs quom cõuiuio hospites excepisset mulier supueniens mẽsam ob iracũdiã euertit:turbatos hospites & ipse solatus est:ex paciẽtissimo aĩo ptulit.

DE PRAECEPTORIBVS.

Ntonius pius imperator apollonium quem 'a Calcide acciuerat quom uocari iussisset:ut ad se ad Tyberinam domum in qua habitabat.M.antonium generum adduceret:respondisset'q; apollonius non magister ad discipulũ:sed discipulus ad preceptorẽ debet accedere urbane antonius Facilius ait fuit apollonio è Calcide domum uenire:quã mẽ domo in palatium.

Protagoras quom docuisset quæ profiteretur:ex discipulorum extimatione quã túm didicissent mercedẽ assequebatur. Theodorus Atheus dicere solebat, uerba se dextra manu auditoribus porrigere:illos uero sinistra accipere.

Tibicen quidam optimus discipulos mittebat auditum ineptissimos tibicines:ut ex eis quo pacto canendum esset addiscerẽt. De Timotheo tibicine:exemplum lege in capite de discipulis:

Apollonius Alabadensis summus doctor quanuis mercede doceret : tamen non patiebatur eos quos iudicabat non posse oratores euadere: opã apud se pdere: dimittebatq; & ad artẽ ad q̃ putabat eẽ aptũ ad eã ĩpellere atq; hortari solebat

Corax primus apud Syracusas mortuo hierone rhetoricẽ instituit mercede ꝓfiteri:Lysias adolescẽs pactus cũ eo ut tũ esset soluturus quom optime rhetoricẽ calleret:ubi cognita arte ꝓmiũ cũctaret:ã præceptore in ius uocatur. sed quom quæreretur qui finis esset litis futurus:Lysias ait. si persuasero iudicibus nõ debere nõ tradam:quia.uici:sin minus neq; dabo quia artem persuadendi à te nõ sum edoctus:Tum Corax imo inqt si persuaseris dabis quia artem calles : Sin minus dabis quia uiceris Tum iudices κακῶ κόρακοσ κακὸν ὠόν.i.mali corui malum ouum.sed idem fecisse prothagorã & Euathlũ discipulũ ait Gell. & Apuleius.

Simonides poeta octogesimo anno carmina docuit.

Alcibiades quom ad quempiã præceptorem accessisset ut erudiretur:rogassetq; num Homeri opera haberet:atq; ille dixisset se habere Homeri librum satis emendatum:et tu inquit grammaticam doces: quom sis aptus ad poetam tam egregium emendandum?

Diogenes cynicus ingressus aliquando scholã: uidens musas multas ibi depictas paucos uero discipulos:cũ Dis inquit magister multos habes discipulos.

Strato philosophus quom audisset Menedemũ plures discipulos quàm ipse habere:haud magnopere mirandũ ẽ ait si plures sunt qui lauari q̃ ungi uolunt.

Augusti præceptor in rhetorice Apollodorus pergamenus Apolloniæ: Tyberii Rhodi Theodorus Gadareus:Homeri Prognopides:reperio etiam Phemium Smyrnæum fuisse Homeri ꝓceptorem: Vergilii Silõ. Ciceróis Diodorus. Philo:Possidonius:Antiochus. Socratis Prodicus.

Nullã artẽ sine ꝓceptore disci Fabius ostẽdit. Cic.ĩ topicoꝝ epist. ad Treba.nũ ius ciuile utúm ex libris cognosci potest:q̃ q̃q̃ plurimi sunt doctorẽ tñ desyderant

Socrates apud Platonem de rep. Ergo ait non tanquã coactos pueros in disciplinis o uir optime:sed quasi ludentes enutrias:ut & magis ad quod quisq; natura sit aptus possis agnoscere:

Illud prætrerea monuerim ne qs præceptor, magnos uiros discipulos audeat palam reprehendere castigareue. Aristomenes Ptolemæi præceptor. quoniam præsentibus legatis dormientem Ptolemæum excitasset:quassatus rex ab adulatoribus uenenum bibendum Aristomeni misit.

DE PROCERIS PVMILIISQ;

Roceros homines Vespasianus urbane uersu Homerico in Ilias insimulauit. μακρὰ βιβὰς κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος. i. lōge uadēs uibrans q; longioris umbræ hastam.
Proculus quidam ob egregiam corporis amplitudinem speciē q; colosseros nuncupatus est. Is ex spectaculis à C. Caligula detractus repente in harenam tractus est: & mox Oplomacho comparatus: bis uictor constringi sine mora iussus est: & pannis oblitus uicatim circū duci atq; mulieribus ostendi: deinde iugulari.

Tlepolemū q̄ cū nouē nauibus fortiū rhodiorū uēit in Troianā expeditiōem auxilio troiāis: Hom. ait fuisse lōgo latóq; corpe: syriaci regē faciūt q̄ pcerior aliis sit

Artachæes genere Achemenides magnæ staturæ in xerxis exercitu faciēdæ fossę præfectus: huic quatuor oīno digiti deerant à lōgitudine q̄nq; regiorū cubitorū Tigranes xerxis dux omnium persarum specie statura q; fuit eminentissimus.

Memmius tantæ erat proceritatis ut sit illi obiectum descendentem in forum caput ad fornicem Fabii demittere. Germani proceritate à Columella laudatissimi. In Euboea & in ægypto ait Strabo esse proceros.

Neuius Pollio pede fuit longior quam q̄sq̄ longissimus. In India multos. v. cubitorū lōgitudinē excedere. In agro ēt Babylonio longitudine conspicua.

Insula in qua Io epaphū pepit Ochā uocauere eodē quo mōs noīe: q̄ ibi existūt reliquos magnitudine supant. Suerboti æthiopū populi lōgi sūt ad pedes. xii

Artabanus Parthorum imperator dum obsidem mittit Tyberio Darium: addit munera quibuscum Lazarum iudęum quendam mittit septem cubitorum magnitudine. Arrianus omnis penè Asiaticos grandes esse ait.

Maximinus imperator quom octo pedum ac semis esset, calceamentum eius constat etiam fuisse maius hominis uestigio ac mensura: unde prouerbialiter in lōgos inertes q; caliga maximini dicitur.

Zeno gracili fuit corpe ac pcero & ob id clematem ægyptiā puerbialiter uocatū.

Darius Persarū rex qui longimanus dictus est oīum pulcherrimus fuit excepta brachiorū & ulnarū lōgitudine q̄ tanta erat ut genua cōtingeret. ait Strabo.

Augusto impante Pusio & secundilla denos pedes & amplius pceritatis hūerūt. Claudio imp. Gabarra noīe ex Arabia aduectus. ix. fuit pedū totidē q; untiarū.

Porus quocū alexāder bellū gessit quatuor cubitis & palmo pcerus fuisse dr̄.

Horestis ossa cubitorum septem reperta sūt: in bello Cretico ex ui amnis terra dirupta cadauer ostendit cubitorum triginta trium uisum à. L. Flacco legato atq; Metello. uide infra plinii eulogium.

Sertorius Tigranā expugnās: quom ab incolis accepisset ibi eē Antei sepulchrū illud pfodit: reperit q; cadauer lxxv. cubitorū iterū q; instaurauit sepulchrum.

Ganges rex. x. cubitorum fuisse larcas Apollonio apud philostratum ait.

Cicero lentulum generum exiguæ staturæ hominem longo gladio accinctũ q̃m aspexisset. Perurbane quis generum meum inquit ad gladium alligauit?

Idem quom. Q. Ciceróis fratris imaginem in ea puintia in qua fuerat pfectus clypeatam ingentibus lineamentis usq; ad pectus ex more pictam cerneret: Frẽ meus ait dimidio maior est quàm totus (Erat. n. Q. Cicero staturæ paruæ):

Philippus quom in eum adductus esset testis perpusillus: iudexq; etiam quęstor eẽt ppusillus: Festiu e ait licet rogare? Tum quæstor pperãs modo breuiter aits Tum ille non accusabis: perpusillum rogabo: ad iudicem alludens.

Leo bizantius orator persuasurus populo dissidenti de concordia: ubi pusillus ui sus est derisui habitus est. Cæterum inquit si uxorem meã tantillam uideretis quę uix ad genua mea ascẽdit: maior risus sublatus est. At inquit iter nos adeo pusillos si discordiæ essent: uix oppidum Bizantium capere posset.

Augusto imperante pumilio duos pedes & palmum Scopas nomine in deliciis neptis fuit. Molones duos suidas scribit fuisse multa corporis breuitate quorum alter histrio: alter fur fuit.

In India extrema montium parte spitamei Pygmei narrantur ternas spitamas longitudine & ternos dodrantes non excedentes salubri cælo semper uernante Eos à gruibus infestari. Homerus tradit. Proinde insidẽtes arietum caprarũq; dorsis armatos sagittis ueris tempore uniuerso agmine ad mare descendere: & oua pullosq; earum alitum consumere. Ternis eam expeditiõem mensibus cõ fici: aliter futuris gregibus non resisti: casas eorum luto pennisq; & euorũ pu taminibus construi: Aristoteles in cauernis uiuere Pygmeos tradit: ex Pli. vii.

Senecio declamator grãdia dicere cupiebat: seruos nolebat nisi grãdes: argẽtea ua sa ñ nisi grãdia: qn calceos grãdes pedesq; maiores calceabat: ficusq; nolebat ni si mariscas: pellicẽq; hẽbat igẽtis staturę: ob q; id Senecio grãdio dcũs ẽ. Marti sclaudiã. Sũma palatĩ poteras ęq̃re colosti: Si fieres breuior Claudia sexqpede

In Creta inquit Pli. terręmotu rupto monte inuẽtum est corpus stãs. xlvi. cubitorũ quod alii Orionis alii Etionis fuisse tradunt. In plenum igitur cuncto mor talium generi minorem staturam in dies fieri ppemodum obseruatur: ratosq; partibus precteriores consumente ubertatem seminum exustione.

DE PARENTVM INDVLGENTIA CRV DELITATE ET AMORE:

Ntiochus Seleuci filius quom Stratonicem nouercam deperiret ob idq; in lectulo moribundus iaceret: e tot medicis Erasistratus uel ut alii dicunt Leptinus mathematicus solus rem animaduertit: Veniente. n. ad uisitandum Stratonice: amator rubore suffundebatur: & spũs increbescebat: abeũte pallebat. Vocato igitur ad se Seleuco pr̃e ob filii atq; unici ægritudinem nimium se affli ctã

tñ refert filium amore mulieris deperire:post'q̃ multum sermonē Erasistratus ꝑcibus regis defatigatus ad enūciādam mulierē:inquit ò rex mea uxor est quā Antiochus ardet:Tū Seleucus multis cum lachrymis illū cōplexus:rogat: ut filii saluti prospiciat.Tū ò rex ait medicus:hæc facile nobis enarras neq̃ certe aliter senties si uxorē tuam ille amaret:Vtinam inq̃t rex.pro filii.n.salute omnia exponerem:Tum Erasistratus ò rex tui filii medicus es.Tuam ardet antiochus Stratonicem.re accepta Seleucus Stratonicem uxorē filio copulat:filius ualet.

Cicero quem uellet domū in palatio emere,pecunia'q̃ ad pñs careret à.P.Sylla qui tum reus erat clam sestertium uities mutuatus est:ea res cū Ciceroni esset obiecta:negauit a reo accepisse:domū'q̃ ēt se empturū negauit:sed eā quom emisset,mēdaciū'q̃ obiiceret:in ciuiles iq̃t hoīes estis qd' ignoratis prudētis prīs familias eē qd' uelit emere,negare se empturū ꝑp emptionis cōpetitores.

Q.Cicero Ciceronis frater depręnsus cum filio à percussoribus Antonii:sūmis ꝑcibus cœpit obtestari:ut eū anteq̃ filium occiderent:Filio ē diuerso supplicē ut se prius neci traderent.Percussores utriq̃ cōcessuros affirmarūt:atq̃ ita ambobus interceptis signo dato ambos eodem tempore necauerunt.

Rutilia filium in exilium secuta:eo usq̃ fuit amore coactatut mallet exilium pati quàm desyderium

Euryali mater apud Vergilium li.ix.in lamētis ob filiū occisum habitis ait.Figite me si qua est pietas: in me oīa tela Cōiicite ò Rutuli me ꝑmā absumite ferro

Mars apud Hom.audita Ascalaphi filii morte utraq̃ manu fœmora cædēs,se itu rū ad castra deoꝝ ulciscēdi filii studio,ēt si Iouis fulmine sit īpetendus minitaꝛ.

Amantissimus filii q̄dam quom eū à periculosis amoris facibus uellet inhiberet petiit ut prius quàm ad quam diligebat accederet:uulgari & q̄si ꝑmissa uenere uteretur:eius precibus obsecutus filius sacietate licentis concubitus ab illicito animum compescuit.exemplum Agesilai est in capite de filiis.

Acherius orator adeo filioꝝ amantissimus fuit ut nō recēti mō dolori cederet:sed ueteri & obliterato:quom igiꝛ diu post amissū filiū cōtrouersiā de eo q̄ a sepulchris triū filioꝝ abstract⁹ fuerat iniuriaꝝ ageret:i fletū rupit mi$abilius'q̃ dixit

Octauius Balbus à triūuiris ꝓscriptus:à fuga reuocatur:q̃ filiū audierat occidi:occisoribus'q̃ se tradidit.de.C.Turānii amore i filiū dictū ē in capite de filiis.

Dędalion Luciferi filius quom uehemēter indoleret Chionē filiā à Diana sagittis confossam:ob id'q̃ ex Parnasii uertice se daret præcipitē:antequā'm caderet ab Apolline qui Chionem cōpresserat in accipitrem est conuersus

Cato cēsorius filios ipse edocuit:& Paulus æmilius miro in illos amore affectus. Plato non noui inq̃t profecto cui rei maiorē diligētiam quis debeat adhibere quàm ut filiū optimū reddat.Papinius l.y.talis olympiaca iuuenem quem spectat harena Qui genuit:plus ipse fecit:plus corde subalto Cæditur.

Crassus i Mariana proscriptione cum filio fugiēs quom hostes illos insequerentur filium prius occidere maluit:sed ipse à percussoribus occisus est.uide in cap.de

crudelitate in dictione Herodes & in dictione leetes.

B lauus in Antoniana coniuratione filium ad mare fugere iussit: ipse ex interuallo secuturus: Nunciante uero quodam filium interceptum: retro rediens percusso res ut se occiderent accersit.

D auid pugnans contra Absalon filium rebellem ingratumq́ milites rogitabat: ut in uictoria filio parcerent.

A grippinæ super Nerone Chaldeos consulenti: responsum est fore ut Nero speraret: sed ut matrem occideret. Tum illa occidat inquit dum imperet.

L esboeli Potamoniq́ declamatoribus iisdem diebus filii obiere: Lesbocles scholam soluit: Potamon à filii funere ad scholam se contulit.

C elerius à Cæsare impulsus ut unum è filiis qui in tribunatu plebis Cæsarem male affecisset abdicaret. Celerius tu mihi inquit Cæsar omneis filios eripies: quam unum nota pellam mea.

H ortensius orator scelestissimum filium quãuis sæpe abdicaturum bonis adiurasset: hæredem tamen reliquit.

F uluius Flaccus filium de parricidio deprehensum: ac à senatu sibi iudicandum traditum reliquit hæredem.

P ater quidam quom insidias sibi à filio construi accepisset: uocato in secretũ filio gladium quo in eum uteretur tradidit: uictus pietate filius abstinuit.

P ericles affinibus multis sororeq́ etiam orbatus: infractum animum semper retinuit: Sed Paralo filio ex legitimis nuptiis orto orbatus: quanuis ad constantiam retinere enixissime conaretur: non potuit: sed inuitus in lachrymas eiulatumq́ profusus est: Di seruent mihi Camillum filium puerum atq; unicum.

D emetrius quom graui obsidione Bœotios sæpe rebelles premeret: multiq́ strenui milites caderent: Antigonus filius mortem miseratus militum: Cur inquit pater hi uiri strenuissimi sine ulla utilitate ad mortem manifestam compelluntur? Turbatus Demetrius filiiq́ imbelliam moleste ferens. Tu inquit quid doles quom tot uiris interiectis à te pericula distent?

A ugustus quom audisset inter pueros quos in Syria Herodes iudæorum rex intra bimatum interfici iusserat: filium quoq; eius occisum: Melius est inquit Herodis porcum esse quàm filium: alludens ad iudæorum morem: q morbi uitãdi gra suillis carnibus ex præceptis Mosaicis parcunt: sed & is aliter etiã filios sustulit.

C assius filium qui legem agrariam tulerat: domi uerberibus affectũ necari iussit.

B rutus T: & Tyberium filios in coniuratione cum uitelliis deprehensos cõpellans Age Tite age Tyberi: cur non accusationi respondetis? Illis silentibus ad lictores cõuersus: uestrum iam inquit est reliquum opus: cæteris auertẽtibus uultũ à cedentibus lictoribus: Brutus filiorum supplicii se spectatorem præbuit.

T yberius Drusum naturalẽ: Germanicũq́ legitimũ filiũ miro insectatus odio dñ

H erodes quom latrones qui in speluncas se receperant expugnaret: multosq́ ex illis occidisset: captiuosq́ multos cœpisset: senex ex iis quidam petenteis filios

ut sese hosti dederent: ex antro exeunteis stans supra hostium speluncæ confi-
cit septem filios: ac mox uxorem: & quom cadauera dedisset in præceps se quo-
q; præcipitem dedit: multa prius in Herodem uociferatus.

Colchis expetentibus Regem Mithridatem mithridatis filium: oborta inter pa-
trem filium'q; de regno suspicione filium reuocans mithridates cathenis primo
uinxit aureis: nec multo post occidit.

Lysimachus Agatoclem filium ministra Arsyrice nouerca ueneno occidit: sed is a
missis antea.xv.uariis casibus filiis ad postremum a Seleuco uictus occiditur.
uide in capite de obedientia. Bisalteorum.

Phineus ob nouercę preces filios ex alia uxore susceptos occęcauit. cęterum dii
ei oculos sustulerunt:

Fuluii senatoris filius quia cōiurasse cum Catilina putabatur: domum retractus
a patre necatur:

Manlius consul filium qui parentis in iussu cōtra Genutium latinorum pręfectū
pugnauerat: licet uictorem: securi percuti iussit. ex Liui. Plutarchus aliter in ca-
pite de obedientia dicit: sed magis Liuium sequimur in historia nostra: atq; pu
to Plutarchum in nostris sæpe falsum.

Macedonum legati quom Romā questum uenissent de Iunio Syllano T. Man-
lii torquati filio: qd' pętor puintiam spoliasset: uellet'q; senatus de eo⁊ quere-
lis uindicare: manlius impetrauit uti hæc cognitio sibi mandaret. Domi igit eā
cognita: filiū cōdēnauit: nec funeri qdē eius: quom laqueo uitā finisset: iterfuit.

Philippus macedo Demetriū filiū ueneno sustulit ob Persei alterius filii crimina
uide in capite de dolo Prusias:

Matres in bello Cantabrico priusq̄ filii in hostium uenirent potestatē necauerūt

Puer q̄dā e cantabris quom parētes germani'q; captiui in uincula cōiecti essent:
eos omneis ex iussu patris confodit. Deiotarus rex generum filiā'q; iugulauit.

Patri datur ius occidendi filiam quam'i potestate habet atq; adulterum depręhē-
sos sigdem domi suę uel generi tantum: ita tamen ut is pater non sit filiusfami
lias. ex Pomponio li. xlviii. digest.

Moabita⁊ rex a trib⁹ regib⁹ obsessus, filiū seniorē Deo Imolauit ut deū placaret

P. Ebutius mortuo patre sub matris Duroniæ tutela & uitrici T. Sempronii edu-
catur: sed uitricus qui bono⁊ rōnem reddere non posset: aut tolli pupillū, aut
obnoxiū sibi reddere cupiebat: cōmentus'q; tandem cū Duronia uxore est: ut
ad bacchanalia ubi oīa corruptelarum genera fiebant initiaret (Ita. n. illā uouis
se) Ebutius rē detulit Ad feceniā hispalā nobile scortū quæ illū ardebat: ea ne
accederet admonuit: atq; meretricis ope piculum & matris & turpitudinis cua
sit. uide in capite de secretis debacchanalibus memoratu digna.

Tenedi rex quidam lege sanxit: ut adulteri tam uir q̄ fœmina securi percuterētur
depręhensum q; filium occidit.

M. Scaurus filio fugienti Cimbrorum impetum cum multis Romanis consule

relicto:misit qui diceret se libentius in acie eius occisi ossibus occursurũ quàm eum deformis fugæ uisurum.his acceptis filius gladio incubuit.

Pontius aufidians filiam à pedagogo stupratam necauit: filiam item Attilius philiscus.Q .Fabius seruilianus filium quod eius pudicitiam suspectã hëret.

Macheus Carthaginensium dux quem post multas uictorias infœliciter in Sicilia:Sardinia'ꝗ pugnasset à Carthaginensibus exilio damnatus urbem obsidione cinxit:Carthalo uero eius filius quem e Tyro reuertens quo missus fuerat ad decimas Herculi ex præda Siciliensi soluendas:præter castra iter faciens uocatus à patre,publice se prius religionis ait officia quàm priuatæ pietatis executurũ respondit.interiectis diebus ad patrem purpura ornatus reuersus est:non passus pater tam fœdum spectaculum:raptum illum in urbis conspectu cum ornatu cruci altissimę suffixit.

Laodice ariaratis cappadociæ regis uxor mortuo uiro uerita ne adulti filii regni administratione sibi eriperẽt q̃nꝗ filios ueneno sustulit :unum paruulum(nã sex fuerant)cognatorum custodia eripuit:qui post occisam matrem regno potitus est:uide exemplum in capite de crudelitate.Hiberniæ.

Ptolemęus Cleopatræ frater maximum filium à Cyrenis accersitum ne Alexandrini contra eum regem facerent occidit:quamobrem quem populus indignatus statuas imagines'ꝗ eius detraxisset:reputans factum sororis cui regnũ adiudicauerant studio:filium etiam quem ex ea susceperat interficit, corpus'ꝗ in membra diuisum & incista impositum matri die natali eius inter epulas afferri curat.ex Iustino Florus ait euergetẽ nuncupatum & in cyprum fugisse Cleopatram'ꝗ uxorem & sororem illius fuisse.

Atticii uxor i Antoniana ꝓscriptiõe quem accepisset filiũ mortuũ gladio icubuit. apd Hom.Vlyxis mr̃ ap̃d iferos ait:eã ñ occubuisse nisi ob filii curã d'syderiũꝗ

Alexis poeta Comicus græcus Athenieẽses dicebat iõ oportere laudari : q̃d oĩum grecoꝝ leges cogũt pẽteis ali à libis: athẽiẽliũ uero ñ cẽs:nisi eos q̃ libis artib. (erudissent.

Cęsar pegrinis q̃busdã locupletibus canũ simiarũ'ꝗ catulos gremio circũferẽtibus Romę.q̃m eos ad id oĩno deditos cognouisset:iterrogauit: Nũquid apud illos mulieres liberos perẽt? sapiẽs & digna principe admõitio i eos:qui pietatẽ idulgẽtiã'ꝗ:q̃ in filios ꝓstare debãt:in feras impenderent.

In insulis fortunatis cœtus magnarum auium nutriunt æthiopes:supra eas ipo nũt infanteis:quos si uolantes per aera immoti non expauescant:educant . Sin uero timore ignauia'ꝗ deficiunt,abiiciuntur.

Plato.xxxiiii.de legibus ait Oedipus contemptus à filiis ea illis est imprecatus: quæ exaudita effecta'ꝗ adiis apud oẽs feruntur.Amyntera quoꝗ Phœnicio filio iratum maledixisse ferunt:& Hippolyto Thesẽũ:plurimos'ꝗ alios aliis: quibus aptissimũ fem̃ est à diis p̃ces pẽtum aduersus filios exaudiri: Nihil:n.ĩpcatiõe pentis(nõ iniuria)pniciosius filio.Nemo uero quem pr̃ aut mr̃ ab eo cõtẽnit:tũc solũ à deo putat orones eoꝝ exaudiri:sed ẽt quem honoratur.

DE PATRIAE AMORE:

C Aio Fabritio P.Cornelius homo existimatus auarus & furax sꝫ egregie fortis,& bonus impator:quom grãs ageret,qđ se hõ inimicus cõsulem fecerit,bello præsertim magno & graui : nihil est quo magis gratias agas inqt.malui.n.ecmpilare quàm uenire.ex Cic.de oratore li.ii.Gellius ait Fabritiũ curasse ut cõsulatus deferretur.P.Cornelio rufino:qa utilis patriæ uideretur.

M.Aemilius lepidus creatus censor cum Fuluio Flacco quocũ oẽs intercesserãt illi inimicitiæ in gratiam republicæ causa rediit:

C retinus magnes & hermias inter se magnopere instante mithridatico bello dissidebant:Cretinus Hermiæ urbem tutandam relinquere ait:se interea 'alio cõcessurũ:q̃ si alteras uellet partes suscipe ciuitate ipse decederet:accepit cõditõeꝫ hermias:& cretio tãq̃ priꝫ utiliori bellicosiori'q̃ cessit:& cũ uxoř libis'q̃ abiit:

Salinator factus collega inconsulatu cum Nerone quanuis illius odio in exilium actus fuerit:reip.tamen causa simultates deposuit.

S tasippus tegeates ęmulũ sed bonũ uirũ hortantibus amicis ut rep.sũmoueret:negauit ne ipius q̃spiã patriꝫ aduocatus accederet.Cremutius sæpe illã Ciceronis sniam dicebat:pprias simultates deponẽdas iterdũ:publicas uero nunq̃.

T uberonis p̃toris urbani in capite in foro iura reddẽtis sedit picus,ita placide, ut manu apphẽderet:rñdere uates exitiũ ipio portẽdi si dimitteret:at si exaíaret p̃tori:& ille auẽ ptinus cõsecerpsit:& nõ multo post pdigium impleuit.

G enutio Cippo p̃tori quom paludatus porta egrederet.in capite ceu cornua subito emerserunt.respõsum est eũ regem fore si in urbe reuertisset id ne accideret uolũtarium perpetuum'q̃ sibi indixit exilium.

T heopompus quom quispiam diceret 'a ciuibus suis philolaconẽ eũ appellari:laconũ studiosum:pulchrũ iqt fuerit philopolitẽ.i.ciuitatis amatorem uocari.

S eruilio hala L.'q̃ Genutio cõss.i medio foro specus factus:q̃ nulla terrę ꝯgerie poterat expleri:uates cecinere ẽ rñsis dicãdũ eo in loco id quo maxĩe po.ro.pollerettũ.M.Curtius rñsum ad arma ptinere credẽs ornatus armatus q̃ equuꝫ 'cõscẽdit:se'q̃ cũ equo in specũ imittit ptinus'q̃ hiatũ terrę clausum.

Q uom in Celeno Phrygię oppido terra hiasset:domos'q̃ plures cũ ipsis mortalibus absorpsisset:ex q̃ oraculo rẽ preciosam peti diceret anchurus midę regis filius quom nihil p̃ciosius aĩa secũ eẽ reputaret:datis patri cõplexibus & Cimo theę uxori equum ascendit:in'q̃ hiatum sese iniicit:terram'q̃ coiisse.

C arthaginẽses Cyrenẽses'q̃ de agri finibus diu disceptauerãt : tãdẽ cõuenere ut ad certã diẽ legati utrinq̃ discederẽt:& q̃ in loco sibi obuiã irẽt is cõis utriusq̃ ppli finis hẽret.priores fuere Carthaginẽses phileni dicti:duo frẽs'(nã iter maturauere) sumũt pœne de cyrenẽsibus:sed isimulatis carthaginẽsibus qđ ante tp̃s digressi eẽnt cõturbata re.tãdẽ gręci optionẽ carthaginẽsibus faciũt:ut uel

illi ubi fines populo suo quærerent, uiui obruerentur: uel eadem cōditione sese quem in locum uellent processuros dimitteret: phileni conditione probata uitam patriæ condonantes uiui ibi obruti sunt.

Horatii coclitis uirtus in ponte & Cloelie natantis & trium deciorum qui pro patria se deuouerunt a nemine ignoratur.

Menoechus uel menecheus edoctus a uate Tyresia Thebas saluas fore si ipse occumberet eo in loco ubi cauerna draconis q; esset cubile: clam patre gladio ut patriam saluam redderet incubuit: Creonis hic filius fuit: & ut ait Statius nouissimus generis u perei poscebatur meminit Cicero. & Lactantius.

Sylla quom prænetum oppidum ui expugnasset: occidi omnes illius oppidi ciues iussit præter unum hospitem: sed ille nolo inqt patriæ meæ occisori salutis acceptæ gratias debere ac cum turba ciuium se immiscuit: ibiq; occisus est.

Codrus Atheniensis quom accepisset hostibus peloponnēsibus datum oraculuȝ athenas capi posse ni regem occiderent: pannosus uiliq; cultu hostium uallum aggressus sponte pro patria morti se obtulit: ibi.n.cōfossus est: eoq; agnito spe sublata potiundi athenarum: peloponnenses abierunt.

Metellus numid. Saturnino legē reip. ærūnosam ferēte: i exiliū potius q̄ i legē ire ut dem̄ est maluit. Timoleon Corinthius frēm p p̄riæ salute passus ē iterimi.

Paulus æmilius uicto Persę rege a dis petiit ut siquid ob ingentem uictoriam inuidiæ dandum esset id suo potius q̄ publico damno solueretur: circaq; illos nobilissimi triūphi dies duos filios extulit.

Camillus uictis ueientibus quom idem quod Paulus a dis expetisset: corruit i terrā circūactu cōsternatus intraq; paucos dies in exilium agitur.

Portius latro in declamatione in Catilinam: quid.n. ait potest indignius dici: q̄ uitam a patria susceptam ad illius perniciem calamitatemq; conferre? Cic. i somno Scipionis omnibus q̄ patriam conseruauerint, adiuuerint, auxerint, certum esse in cælo diffinitum locum ubi æuo sempiterno fruantur. Vlyxes apud Homerū ait regi Alcynoo nihil esse p̄ria parētibusq; dulcius. meminit Cic. in oratore. Hector hortat̄ suos ad bellū dicēs nō eē idignū p p̄ria mori. ex Hom.

Horatiorū q̄ cū Curiatiis Albanis decertarūt soror horatia grauiter i frēm insultās imprecāsq; q; uirū e curiatiis unū cui nupta erat, cecidisset: occisa ab illo ē. cæterum pr̄ non modo non ægre rem tulit: sed ne filiæ quidem corpus domū inferri passus: nec paternis monumētis: nec funere etiam dignatus.

Thrasybulus quom uellet parua manu triginta Atheniensium tyrānos cōsodere dicēti cuidā quātas Athenæ libertatē assecutæ gratias illi essent habituræ: di inqt faciant ut quantas ipse illis debeo uidear retulisse.

Themistocles ab ingrata p̄ria factus exul: et i gręcia pulsus ad xerxē pfugit: illiq; pollicitus ē totā græciā illius ipio subditū ū post annū ad linguā edicēdā spectatū: extimulatus postea a xerxe ut fidē solueret: istituto sacrificio paterā tauri ni sanguinis hausit: ne p̄riæ pditorem se præstaret: atq; illico expirauit.

DE PRODITORIBVS.

Roditorum quibus nihil est non hominibus tantum: sed Dis ipsis magis hostile: finis solet meritis semper respondere. Id qui nō credet exemplis sequentibus liquido cognoscet.

Aman quom mardochcum accusaturus sūmo mane ad Artoxerxem regem accessisset: Rex'q; noctu cogitasset ob præstitam seruitutem mardocheum muneribus dignum: iussit ut quē uiderēt ex amicis ante aulā nūciarent: uisus aman: uocatus atq; intro receptus ē. quom rex ab illo sciscitaretur: turpoie fido amico queādmodum honorare deberet quēdam sibi longe charissimū: Aman putās sibi illos honores deferri: Fac inqt cū equo uectum pcedere: tua ueste indutum: torquē aureū habētem. quē pcedat ē tuis amicis aliquis: q dicat. tale beneficium merebitur quē rex honorari uoluerit. Delectatus rex his monitis: uade ait habens equum & torquē regie mardocheū Iudæum. & quem iis illum Idueris. Antecede cum equo uectum. Parauerat forte crucē Aman p mardocheo suffigēdo: quom id reginæ Inotuisset: cuius auunculus erat mardocheus Hester nuncupatæ: ægre rem ferebat occasionem rei uindicandæ opperiens. Discumbens forte rex reginā lacessit: ut quā uellet donationem impetraret: regē poscit Aman ad supplicium dedi: turbatus rex ē cōuiuio adhortos egreditur. Aman ueto reginæ supplicans quom supra lectum procidisset: superuenit rex: & hoc uisu irritatus & ipse: Pessime inqt: Num uxori meę uim inferre conaris? Audiens ergo rex ex Sabuchade accusatore crucē domi aman mardocheo parasse: iubet authorē in ipsam retorqueri suffigi'q;.

Altinius arpoꝝ apuliæ urbis princeps post cladem Cannēsem statum ad annibalem cum urbe defecit: reparantibus bellum ro. transfuga cum tribus seruis ad ro. uēit: arpos pditurꝰ pollicitus. Eā rē quom Fabius ad cōsilium retulisset: uix abfuit qn uerberaret' necaretur'q;. Ea res nō latuit annibalē q & uiꝝ et ipse dubię fidei odio Iectabat': bona uēdidit. Dein uocata ad se cōiuge liberis'q; cognito'q; satis q̄tum relictū eēt auri: cōiugē pditoris'q; filios uiuos comburi iussit.

Perfugę romanoꝝ quom noctu ad Salapiam cum ānibale accessissent: latine'q; locuti essent salapiis: ut recipent': cōsulem adesse dicētes: sunt ad sexcentos pene recepti: sed re postea cognita demissa cataracta portā occluserunt: salapiani'q; p fugas negligenter arma ex itinere suspensa humeris tractantes: inuadunt: alu e turri saxis pilis'q; annibalem extrudunt: Persugę omnes ad unum cęsi.

Sylla fugato mario Sulpitium reū mortis decernit: is seruo pdente cęsus est: sed seruum prius sylla ob proditionem libertate donauit: mox præcipitauit ē saxo.

Maximinus imp. quom unūquēq; feraꝝ more occideret. sagittarii Osdroeni i illū factiōem cōmouent: ticū'q; quēdā sibi ipatorē deligūt. q̄ a macedonio noie quodā qd' sibi pferret' occidit': caput'q; ab occisore ad maximinū deferi: sed maximinus illi primo gratias egit: ac mox odio ut proditorem habuit: & occidit.

Pausanias Lacedæmonius quem Argilio adulescenti lras ad arthabazę dedisset xerxis amicū esset q; adolescens de literis suspicatus: Q ... nemo ex iis qui a... ierant super ea redisset: sigillo detracto epistolę dolos cognouit: quas pr... urbis statim tradidit: lacedæmonii nō prius Pausaniam cōprehenderūt quā se ipsum iudicasset. itaq; quem in Fano Neptunni quod uiolare nefas putabant in locum subterraneum plures boni uiri descēdissent auscultaturi: Argilius q; ad Neptūni aram supplex cōsedisset: ut primū uenit Pausanias ad arā coepit rogare Argilium ne pderet qpp... ille rē pollicet. Pausanias igit lacedæmonē reuertitur: sed in itinere paratis insidiis: quem de fuga desperaret. in templum Mineruæ se recepit: atq; ibi occidit. obstructa porta ne exiret: aiunt q; matrem Pausaniæ comperta filii pditione primum ipsam lapidē ad occludēdum filiū attulisse: ex Probo. Aemi. Iustinus uero ait Pausanias dux lacedæmōio... i Persas missus de pditione agit cū xerxe. C... Aristides belli socius de pditione lacedæmonios facit certiores. Accusatus igit Pausanias dānatus est. Plutar. uero in Paral. ait Pausanias lacedæmonio... pater quinquaginta auri talenta ut Spartā pderet à xerxe accepit: qd ubi deprahensum est: pr Agesilaus est insecutus filiū in tēplum usq; Palladis auxiliariæ: ... latere ita tēpli fores obstruxit: ut cū inedia cōsumpserit mr insepultum abiecerit.

Crassus Brutus ne se in bello latino pacta cū latinis mercede portas aperire pollicitus: depnsus in Palladis auxiliariæ tēplum cōfugit. eius pater Cassius occlusis foribus necatum fame insepultum abiecit.

Vitigite Romā obsidēte duo plebei de pditione cū illo pacti sunt: parauerat igit esca uitiges opportune: quem alter ex illis pœnitēs apu rē bellisario: alteri capto nasus auriculæq; amputatæ sunt: aliro q; ipse suus ad Cothoz castra ....

Brennus gallorum rex Ephesi plebeiam uirginem adamauit quæ & eo ... & patriæ proditionem pollicita est si muliebrem mundum & manuū ornamē ta traderet: parta urbe eos milites in uirginem auri m ... obruerūt

Tarpeia tarpeii capitolinæ arcis pfecti filia capta armillis ... speciē q̄s Sabini in sinistris hēbant: ob illas pmissas arcē pdit. Tarpeia ... occultā uiā: sed Sabini arcis potiti: quæ gerebāt in leuis scuta (fuerat.n. pactū se daturos quicquid in sinistris haberēt) Tarpeiæ obiicientes iniicieētes q; illā suffocant: pœnā q; auaritię pditionis q; eodem tēpore pependit. ex Plutarc. sed Liuius ait à Tacio pecunia corruptam: ac esse de armillis fabulosum.

Romilda Gisulphi ducis uxor oppugnante forū iulii Cacāno Bauarorū rege: illū uisū ardere adeo coepit: ut miserit nūcios qui pacto cū rege matrimonio pditio nē oppidi pollicerētur: spopōdit rex: & ingressus oppidū Romildā unica nocte in toro admisit: sed eam postea cōtemptam Bauaris militibus in cōcubitum pstitutam ad lassitudinem agitari iussit.

Diomedes ab expeditiōe Troiana rediēs in libyā ui tēpestatis eiectus: ubi Lycus rex hospites imolabat: Calliroe regis filia Diomedis amore capta piem pdita

Diomedē ꝗ́ uleulis emisit: at ille spēta calluce nauigat: illa uero laq̃o uitā finiuit.
Calphurnius Crassus in massilios bellū gerēs: ut castellū Gateciū diripet: captus ab hostibꝰ saturno īmolādus destinat. Bassacia regis filia Calphurnii amore capta prīs à se pditi uictorē facit: eo aūt abeūte puella ferro iugulū transfegit.
Sithonis quædā quom Arnē prīam precio pdidisset: in monedulā cōuersa est.
Cymetho Pterelę filia Cephali amore capta, qui apud amphithrionem stipēdiū faciebat: prēm patriam ꝗ́ hostibus prodidit.
Scylla Nisi megarēsiū regis filia, Minois regis megarā obsidētis amore correpta prēm priā ꝗ́ pdidit: nā dormiēti prī capillū purpureū à quo & illius & prię salus pēdebat abscidit: sed à uictore Minoe cōtempta in auē citim est cōuersa.
Attilius qdā senatorii ordinis relicta ob mulctam patria, ad Mithridatem cui ante familiaris fuerat accessit qui quom insidias regi etiam pararet: ab eo interceptus confossus ꝗ́ est.
Rhimotalees thrax ab Antonio ad Augustū transierat. solitus inter pocula trāsitionem sæpius exprobare: mouit Augustū: q pppinās ex accūbentibus cuidā pditionem ego inqt amo pditorē uero nō laudo. Hūc rhumitaleū Plutarchus in Romulo uocat. mutuatus Aurelianus idē dixit ut est in sequēti exēplo.
Heraclemon quidam quom Thyanam eius patriam Aureliano imperatori prodidisset: ab eo occisus est: dicente proditorem amare non posse.
Curio uigintiseptemmilibus aureorum à Cęsare ad pdendā Romā corruptus ē.
Darius Persarum rex cum Alexandro bellum gerebat: Ariobarzanes eius filius Alexandri misericordia cōmotus patrem interimere pollicetur: comperta re Darius indignatus filium securi percutit.
Barzanetes princeps in Zarangris quom Darium ab Alexandro uictum ac fugientem confecisset: cum aliis complicibus ab alexandro ob perfidiam cecidit.
Bessus eiusdem in Darium proditionis cōuictus, uirgis cæsus in bactriam ꝗ́ missus est ibi ꝗ́ occisus. Ptolemęus qui pōpeium iugulauerat à Cęsare necatus ē.
Papyrius cursor aquiloniam oppugnans à pullario falso prohibitus est bellum suscipere sed ut euentum rei expectaret pullarium in pugnam produxit: q (mirabile dictu) primus hostili telo cecidit.
Camillo phalerios obsidente græcus ludi magister pueros phaleriorum paulatim ad illius castra adduxit: ut illis captis Camillus urbe facile potiri posset: sed neq́ proditio neq́ proditor magnanimo duci placuit: quin iussit homini uestimenta nephario scindi: & manibus post terga uinctis pueros græcum uirgis ad urbem usq́ ut proditorem cædere.
Lasthenes olynthum Philippo quom tradidisset: à philippi amicis proditor uocabatur: illi apud regē sup eare querenti, macedones inquit natura rusticiores ac rudes sunt: scaphā ꝗ́ te uocant: scōma est in uerbo scapha. σκαφωςι .n. uulpes dr.
Darius ab alexādro uictus cōpedibus aureis à suis I uictoris grām cōuinctus ē ac mox à Besso cōfossus: sed Bessus captus pauloposł ab alex. I ultōez pdidię datꝰ

est Darii fri excruciādus.ex Iustino supra diximus ex Arr.à Barzanete occisuz uide historicoꝝ discrepātiam in morte Darii.ab Arriano ꝑterea Bessus uocat.
Perpēna ob inuidiā laudis uirtutis'ꝗ sertorii eū cōficit cū qbusdā aliis ꝓditoribus sed is à pōpeio ē occisus ob ꝓdidā:de'ꝗ aliis sertoriāꝗ necis cōsciis suppliciū sū ptū:nec qsq̄ euasit ꝑter aufidiū:q latēs in uilla quadā inops inuisus'ꝗ cōsenuit.
Melāthius Vlyxis caprarius nō cōtentus capras hædos'ꝗ dissipasse Vlyxis.& ut ait Oui.author edēdi eē.arma ēt cōtra dnī; supplitiū.sed capto mox nares aures'ꝗ obtrūcatę sūt:gēitalia'ꝗ scisa cāib⁹duorāda data:āputatis ēt pedib⁹māibus'ꝗ
Palamedes priceps ad deligēdos grecos ad troianā expeditōem uēturos cōstitu tus:quom multos inuitos coegisset:& eūprimis Vlyxē:eēt'ꝗ in exercitu nulli se cūdus:inuidētes Diomedes & Vlyxes aurū in puteo reptū assimulāt: cū Palame de ptiri uelle pollicēt:remotis'ꝗ arbitris ut descēderet suadēt ꝑsun em'ꝗ decrsū ponūt:dpositū saxis obruūt:ex Dyctc fabulę tñ hñt illū lapidatū oblītas Priāi simulatas aurū'ꝗ ab illo acceptū:qđ Vlyxes corrupto suo apposuerat reptū in
Turnus Heidonius cū Tarqnio dissidēs pp negatas filiæ nuptias:quo (tētorio. cūꝗ posset mō Tarqniū ī simulabat:sed uersutus ille de pdēdo eo ꝑterī qđ ad ipsiū aspiraret:cogitat:subornat igr̄ quosdā ē turni seruis q arma domi occultēt quo facto tarqnius ad iudicū cōspectū cōuolās:pponit & sibi & oibus à turno insidias cōstructas:qđ arma domi occuluisset qbus ꝓ rpē uti posset: Negat ut pote inscius turnus:inqsitionem'ꝗ fieri facile pmittit.Reptis igif armis turnū defensionē dicere parātē in barathrū deiiciūt:uiuū'ꝗ terra opiunt.Pari mō cō fossus Petro Antistius per tarquinii proditionem ut est in calliditate.
Philotas Parmenionis filius conuictus proditionis crimine contra Alexandrum à macedonibus iaculis confossus est.
Metius suffetius Albanoꝝ dux.q auxilio tullio romāis'ꝗ aduersus Fidenates ue iētes'ꝗ uenerat īstructa ad pugnā acie neꝗ cū Ro.pmāeī ausus neꝗ ad hostes trāsire sensim ad mōtes succedit secuturus uictoris fortunā:sed uictis ueiētibus Fidēatibus'ꝗ metius descēdit:tullio cōgratulatur:cōtra tullius metiū benigne alloqtur:Albanis igitur castris cū Ro.iunctis sacrificiū lustrale in posterū diē parat:uocati albani ne darēt effugiū:à legiōne Ro.circūdati sunt: culpatis'ꝗ q busdam:metiū capi iubet:quem qa in fide anceps fuerat duabus quadrigis alli gatum à cōcitatis in diuersum equis distrahi iubet; distrahitur laceratur'ꝗ atꝗ eo die Alba euertitur.Hercules Pyrrhechmen Eubeeę regē Bœotiis bellū in ferentem uicit:uictum'ꝗ equis alligat qui agitati discerpunt in partes duas.
Nico & Philomenes tarentum Annibali noctu ꝓdiderāt:sed recepto postea à fa bio Nico conficit Philemenes nusq̄ inuētus est:uacuus.n.paulo post uagās'ꝗ per urbem equus repertus est.Creditum uulgo est in puteū ex equo ꝑcipitatū
Dion Syracusanus ob mortem Heraclidis filii tantum doloris sibi comparauit: qui quom ferme pubesceret ex parua tristitia pueriliꝗ iracundia se præcipitem tecto dederat:ut ultro iugulum cuicūꝗ percutere uolenti polliceretur datuꝝ

In hac igit calamitate cōstituto Calippus īsidias tēdit:eæ quom notę eēnt Dionis mulieribus ad eas clā uenit & lachrymis ꝓditiōem primo tegit:mox postulantibus illis ut magnum præstet iusiurandum,pollicet:id erat huiusmodi : q̄ fidem præstat in themosphoꝝ descendit tēplum:& quibusdam peractis sacrificiis,deę purpuā induit:tum ardentem capiens facem iurat: is cōfectis quom fidem mulieribus fecisset:oportunitatem opperiēs Dionē nihil tale timētem aggreditur obtruncatq;:sed is a nulla Sicilię ciuitate exceptus Rhegiū occupat: deficiētibusq; stipēdiis a leptino & polypercont e occiditur.

Xerxes quom in Thermopylas uenisset:atq; nō inueniretur aditus. Epialtes gręcus Eurydami filius thramitē ostendit,quo iter fecit:atq; equos qui ibi erāt euertit:sed is postea laced ęmonioꝝ metu in thessaliam ꝓfugit:qui intereptus ē Anticyræ ab Athenade uiro thrachinio:

Stratonice una ex mithridatis pellicibus:siue uxoribus cui arcis curā & noticiā thesauri occulti īpēderat:circūeūte adhuc pōtum mithridate Pōpeio arcē tradidit:thesaurosq; ꝓdidit ea lege ut si Pompeius filium eius siphacē cepisset, saluum faceret. Assensit Pompeius:ut uero mithridates rem comperit: siphacēoccidit supra portum:matre alio ex litore inspectante necē filii. insepultū quoq; abiecit:utq; mulierem torqueret ita affecit.

Cęlius apud Albanos uir primarius magistratusq; quom nesciret quo pacto fol uere posset fœdus cum Ro.antea percussum:iubet latrocinia in agro Ro.p Albanos fieri(illo.n.putabat modo irritare s reddere ro.)id quom ꝑ opiniōe euenisset:atq; ipse copias contra ro.adduxisset mirabile dictu:circa primā lucē in ꝑ torio iūetus ē mortuus nullis appentibus causis nō laquei nō ueneni.

Neoptolemus quom īsidias cū gelone & mirtilo Pyrrho epirotaꝝ regi struxisset statuissetq; ueneno illū ē medio tollere:apud sororē Cadmiā hilariter de ea cōiuratiōe locutus:auditus est a phanerete muliere quæ postridie ad Antigonam Pyrrhi uxorē oīa quom narrasset:uocatū ad cœnā neoptolemū occidit.

Alexander protarchi negociatoris filius ab Antiocho ad Syriam occupandā missus:quem eam deuastasset cœpit & Antiochū cōtemnere:sed a copiis quas in illum misit antiochus uictus occisusq; est.

Artoxerxes quom arbacē medū qui in prælio ad Cyrum defecerat ; ac rursus eo mortuo rebellarat nactus esset:non proditicnis.sed tanquam ignauiæ reū iussit nudū scortū impositū ceruicibus diē totum in foro circūferre.

Q.max.Fabius qd trāsfugas romanos nactus ē manu mutilauit:ut metū defectiōis aliis scuteret.Scipio deuicta Carthagine fugitiuos ro.cruci affixit.africanus posterior externos trāsfugas ī spectaculis feris obiecit.Paulus æmilius elephātis ꝓterēdos substrauit.Vlpianus li.xlyiii.dig.Transfugę ait hac pœna affi ciuntur ut uiui exurātur.Itē & Paulus hoc sūmum supplicium Calistus uocat

Alcibiades uictis atheiēsib.fugit ad pharnabazū q pecūia ab alexādro lacedę.pn cipe accepta necari iussit:allato ut fidē faceret capite ad alexād. reliquū cadauer

insepultum iacebat:cui sola minas crudelissimi hostis aspernata concubina bu
sta persoluit.

Antonius quom contra Octauiũ iuxta Alexandriam strenue pugnasset : & cum
eo miles qdã strenuissime:illũ ad cœnã uocatum Cleopatra aureo thorace au
rea´q; galea donauit:sed is tãtis muneribus acceptis noctu ad Cæsarẽ trãsfugit

Agis iunior hortãtibus militibus ut pditori se cõmitteret ; Alieni inquit ei fidem
habere non debent qui suorum proditor fuerit.

Nicostratus argiuoꝝ impator quem ab Archidamo multis pręmiis pollicitatiõi
bus´q; ad pditiõem tẽptaret:respondit:Archidame te ab Hercule genus nõ du-
cere:Herculẽ.n.circũeũtẽ malos pœna affecisse:Archidamũ uero eos q sũt pbi

Pilistratus factiosus Athenis:illatis sibi ipsi uulneribus.curru (malis afficere:
delatus descẽdit inforꝝ:dicẽs ab inimicis illa ppessum:sed ad cũ psectus Solon
Nõ inqt o fili Hippocratis Homericũ Vlyxẽ assimulas. Eis.n.ad ciues decipiẽ
dos abuteris: qbus ille seipm cedẽs hostẽ decepat.de eodẽ i cap: de simulatiõe

Philippus Alexandrũ filium accusauit:qd largitionibus beneuolen (dicemus:
tiam Macedonum aucuparetur:quod te malum rationis inquit in istam spem
induxit:ut eos tibi fideles putares fore:quos pecunia corrupisses?

Cillicon quem priã Miletũ pricnẽsibus pdidisset:oibus odio habitus ẽ:sed huic
carnes emẽti manũ´q; ad laniũ extẽdẽti lanius detestatus:manũ pcidit:atq; addi
dit:ab hic ciuitatẽ pdes nullã:pditõis dãnat9 cũ aduocato exulet lex ait.exqnt

Soranus trãsfuga oppugnãtibus M.Petilio & C.Sulpitio cõss.urbẽ eius sorã:
edocuit qua pte urbs capi posset:ea´q; capta passus est sceleratus proditor in cõ
spectu suo ciues occidi:Ausona:Minturnæ:& uestina ciuibus prodeuntibus à
Rom:captę:Famosus laschenes qui olynthum Philippo Macedoni tradidit.
Timolaus in Thebaꝝ proditõe.Eudicus & simus in Thessalia:Aristratus i Sy
cione.Perilaus i Megara.Itẽ Dacchus:Cyneas:Thrasylaus:Cercida:Hierony
mus:Eucãpida:Nitis.Telodaus : Niciasseus:Euxitheus:Cleotimus:Arischi
mus:Neo:& Trasylochus:Epicares Dinarchus Phiodorus:Elixus Theogitõ
onometa Hypparcus:Item notati Brutii qm Lucani rebelles fugitiuos´q; Bru
tios uocãt.ait Strab.yi.itẽ Antiphon thucydidis pceptor:& cũ eo Archepto-
lemus & onomacles.ex Marcellio: Ifamis pullus Nũitor fregellan9 apd Cic.d

Parthi qm duce Surina.Crasso eẽnt i plio supiores:ueriti ne Romãi n ô (finib:
tes noctu ascẽderẽt:fugã´q; arripẽt:dolis Crassum circũuẽiũt.Surinas.n.quos
dã dimittit:q in ro.exercitu dicerẽt:hẽri sermones iter parthoꝝ pncipes d cõpo
nẽdo cũ ro.fœdere:mõ Crassus uelit:surinas iterĩ proiecto añ pedes arcu crassũ
cœpit uocitare:atq; secũ de pace agere uelle.crasso negãti milites ro.cuiciãt q; nõ
auderet cũ hoste inermi i colloqũ uenire.atq; magis magis´q; urgere: tũ crassus
militũ tumultũ uerit9:auersus ad suos:octaui iqt túq; petrõi cęteri´q; ro.necẽita
tẽ pspiciẽte mẽq; meoꝝ militũ ut ad hęc coactũ eẽ:mihi testes apd deos hoies´q;
estote:dicite´q; me nõ à meis ciuibus pditũ:sed hostili fraude deceptũ interisse

atq̃ cũ his dictis ad Surinã accedit comitatus Octauio;interea Parthi ex græcis oriundi illi obuiã uenere:salutãtes'q̃ græce hortantur ad colloquia:tũ Crassus si uel minimã inquit meæ uitæ ratione duxissem:nunq̃ pfecto me uestris mani bus aut fidei credidissem:duos deinde fratres Roscios præmittit renunciaturos quot secum comites Surinas ducat:sed ii capti atq̃ retenti à Surina sunt: aduẽ tãs igitur Surinas:ecquid inquit patiar ut pedes romanus gradiatur: ego uero equo uehar?atq̃ equũ ab Hyrode Crasso missum adduci iubet in frenẽ. sed ex poscẽtem Crassum dari sibi equũ suũ:pthi ui cõpræhensum equo imposuere:sti mulis'q̃ equũ cœperũt agitare:Octauius uero captis frenis quoad potuit resti tit:donec à partho occisus est:Crassus uero à quodã Pomaxarte noĩe conficit̃.

DE PROMISSIS.

Romissa seruare boni uiri est:sunt tñ adhibendæ cautiones: non .n.inquit Cicero seruanda sunt iis quibus pmiseris inutilia si sint nec si plus tibi noceant quàm illi prosint cui pmiseris.

Agesilaus quem quispiam ad eum sæpius diceret ὑπεσχημένος ἦ.pmisisti:p Ioue inqt certe pmisi si id iustũ est:sin aũt iniustũ dixi nõ pmisi:& quom ille subdidisset:ueruntñ decet reges qcq̃d annue rint pficere:nõ magis inqt q̃ illos qui reges adeunt,petere iusta decet.

Idẽ quem inducias p tres mẽses pactas Tisaphernes nõ seruasse:oratores ad eũ misit q agerẽt grãs illi:quod usus periurio deos sibi hosteis reddidisset.

Martialis in Caium.

Si denare uocas pmittere:nõ dare Cai Vincam te donis muneribus'q̃ tuis:
Accipe callaicis quicquid fodit astur in aruis:Aurea qcq̃d hẽt diuitis unda Tagi:
Quicqd Erythrea niger inuẽit idus ĩ alga:Quicqd & ĩ nidis unica seruat auis:
Quicqd agẽoreo Tyros ĩproba cogit aeno:Quicqd hñt cẽs:accipe quõo das:

Põpeius quem gallũ trãsfugã ciuitate Ro.donasset:nõ sine felle Cicero:o bellũ inqt hoĩem:gallis ciuitatẽ pmittit alienã:q nobis nostram nõ põt reddere.

Scipio minor quem C.Lælio cõsulatum petenti suffragaret: Põpeius'q̃ q tibici nis filius putabat suffragaturũ se eẽt pollicitus:atq̃ longa expectatiõe Scipio nẽ frustraret (sua.n.curabat)indignãtibus cæteris qd̃ delusi eẽnt:Scipio subri dẽs stultitia inquit est nostra:tanq̃ nõ hoĩes simus rogaturi:lã diu tp̃s terimus Tibicinem expectãtes.Vulgo captũ dici tibicinem expectari in mora.

Chares Atheniẽsis multis multa pmittebat:nihil tñ præstabat:ne id qdẽ qd̃ ac ceperat ab altero:unde charetis pmissa uana dicta.Lacones quem nollẽt pmis sis stare lunæ rõnes causabant:qbus ex obseruatiõe phiber simulabãt :unpuer biũ Lacõas lũas:larus auis multa plumaꝝ copia:carnibus exiguis pariẽs uoci ferat.q̃ ob rẽ q̃ multa pollicẽt uerbis:re pauca exequũt laros pruriẽtes uocam.

Alcibiades apud Platonẽ in symposio ait quoties Socrati occurrat uerecũdia affi ci:q pmissa nõ seruauerit atq̃ cupere Socratẽ ob id ẽ uita excedere.

DE POENIS:

Rtoxerxes longimanus xerxis filius ducibus delinquẽtibus has pœnas statuit:ut pro flagellandis corporibus detractę flagellarẽtur uestes:& ꝓ depilãdo capillis capite tiara deposita depilaret. Aurelianus impator quom ueniens ad Thyanã urbem occlusam reperisset:iratus dixisse fertur:canem in hoc oppido nõ relinquã: sed tum militibus amore prædę acrius incũbentibus: tum Heraclemone prę timore patriam prodente urbs capitſ Heraclemonem ceu ꝓditorem occidi iussit:militibus uero urbis euersiõem pro pollicitis exposcẽtibus: respondens canes inqt negaui in hac urbe me relicturũ:canes oẽs occidite.

Xerxes Sextõ Abidon'q; põte.vii.stadioꝝ cõiunxerat:quo ui tẽpestatis diruptos ĩdignatus iussit trecẽta hellespõto uerbera ĩfligi:in'q; eius pelagus cõpedum par dimitti ceu ad uinciendum fretum:dicitur etiam misisse qui stygmata hellesponto inurerent:colaphos'q; darent ac dicerent barbara uesana'q; uerba: ò acerbũ mare dominus tibi hanc irrogat pœnam:quem nihil de te malemeritum læsisti:te tamen xerxes uelis nolis transmittet.

Agathocles quom apud eum ithacẽses quærerentur quod nautę siculi ad ithacã appulsi pecora aliquot abegissent urbane atqui ait rex uester (de Vlyxe intelligebat) nõ ouibus modo abactis:sed ẽt pastore hic excęcato recessit.

In plauti rudente quom Labrax leno dixisset:qs uiuit me mortalis miserior? dixisset'q; charmides hospes:ego multo tãto miserior q̃ tu labrax: dicente labrace:qui? urbane charmides subdit:quia ego ĩdignus sumitu dignus qui fies:

Cotys erat in pœnis nimis asper:accepta igitur ab hospite fictilia elegãter polita: oĩa confregit:ne in eum q̃ aliqua ex illis cõfregisset:asperius animaduerteret:

Magrii argentarii seruus insimulatus T. Fannii seruum occidisse: tortus asseuerauit:ded itus igitur seruus supplicio est:paruo deinde tempore interiecto seruus de cuius nece fuerat insimulatus domum rediit.

Seruus cui cunctæ familiæ tutelam dominus permiserat:alterius mulierem liberam deperibat:uxor conserua re cognita adeo excanduit:ut rationes horrea cætera'q; uiri igne consumpserit:se'q; in puteo cum infantulo ex laqueo pensilem fecerit.cæterum rem dominus ægerrime ferens:seruum arripit:nudat:melle'q; oblitum arboris ficulneę carioso stipiti alligat:ibi'q; à formicarum multitudine post longum cruciatum moritur:atq; usq; ad ossa expulpatur.

Tyberius imp.inter reliq̃ cruciatus genera illð ẽt repit:ut larga meri potiõe ꝑ fallaciã oneratos,repẽte ueratris deligatis fidiculaꝝ sil urinæ'q; tormẽto distẽderet

Augustus cohortes si quæ cessissent loco decimauit ordeo'q; pauit: centuriones item statione deserta itidem ut manipulares capitali aĩaduersione puniuit:alios uariis ignominiis affecit ut nonnunq̃ decempedes cespitem'q; portare iuberet:

Modestinus iureconſ.li.xlix.dig.ait pœna militũ est castigatio:pecuniaria mulcta

munerũ interdictio:militię mutatio:gradus deiectio:ignominiosa missio; nã in metallum aut opus metalli non dabuntur nec torquentur.

Megabates in circueundis nauium excubiis: offendit nauem Mindiam a nemine custodiri:quam rem indigne ferens: iussit ut satellites inuentum nauis principem uincirent. Scylaces is dicebatur: qui per foramen per quod remus extaret:affixus est:ut corpus intus esset:caput foris.

Mezentius Ethruscorum rex uirorum corpora cadaueribus aduersis aduersa alligabat:ut singula membra singulis accommodarentur: Atq oribus ora ut inqt Vergilius. Idem etiam faciebat Alboinus imperator.

Scythę mactatarum pecudum intestinis uisceribusq egestis homines inserebãt ut capitibus tantum eminerent quoq diutius poenę sufficerent: cibo potuq infoelicem spiritũ prorogabant:donec intus putrefacti lanarentur a uermibus.

Persæ damnatos ex uinculis in regis solio collocabant regiam uestem indutos:ac sinebant ut biberent:indeliciisq essent cum regum pellicibus:atq per dies aliquot quę uellent facerent:postea uinciẽtes flagellantesq suspendebant.

Draco legum lator apud Athenienses nimium tetricarum rogatus quamobrem: iniurias plurimas ac leues alioq capite plectẽdas statuisset:se parua delicta inqt morte digna censere:magnis maiorẽ poenã inuenire non posse. Celius li.xlviii. dig. Vltimũ ait suppliciorum mortẽ solam interpretamur: Honestiores inquit in eodem li. Calistus fustibus non subiici.

Auidius Cassius primus stipitem grandem octoginta pedũ posuit & centum:& a summo ad imum dãnatos ligauit:ab imoq focum apposuit:incensisq aliis alii fumi cruciatu timoreq necati sunt: Idem etiam multis desertoribus crura scidit ac poplites:dicens maius exemplũ esse uiuentis miserabiliter criminosi:q occisi.

Ptolemæus nactus Cleomenem occisum: pelle nudatum iussit corpus appendi.

Leucadiis in Apollinis sacrificio mos est fontem quot annis auertendæ deorum iræ gratia de montis specula deiicere:ei applicant pennas auesq quibus leuari possit:multiq circunstantes nauiculis cadentem excipere nituntur:cõsternatumq extra patrios fines emittunt superstitem.

Pausanias ceruicibus damnatorium anchoram ferream alligabat:perq totum diem ludibrio stare iubebat: Qui per audaciam regum placita risui haberẽt uiginti diebus in Archiuo uinctus cyphone.i.ferreo uinculo nudus: melle lacteq litus apibus muscisq pabulo futurus destinabatur.

Alexander Pherçus uiuos hoĩes quosdam sepeliebat.quosdamq alios aprorũ ursorũq coriis circũdatos telis ac canibus uenaticis lacerãdos laniãdosq pbebat.

Diomedes Thrax equis ferocibus ferinisq hospites deuorandos exponebat: sed uictus ab Hercule deuorãdus suis ipsius equis expositus est: ut Perilaus a Phalari tauro æneo a se inuento.

Artoxerxes duabus scaphis inter se congruẽtibus hoĩem includebat: ita ut caput ac pedes duntaxat eminerent: cogebatq hoĩem ad cibos:stimulis fodiens oculos uescẽti p potu lac melq dabatur quibus & faciẽ cõspergebat:ut dein insidẽ

tium muscarum multitudine obtegeretur: intusque uermiculi generarentur qui paulatim corpus corroderent: miserabiliterque homo enecaretur. Hoc supplicio affectus est Metrodates quod iactarat se cyrum occidisse: per quindecem dies uitam ptulit infoelicem.
P arricidæ inclusi in folliculo lupino cum simia: gallo: & & serpente in profluentem uicinum: uel in mare abiiciebantur: ut omnibus elementis uel mortui carerent inquit Cicero: Pœnaque culei dicebatur.
P œnam poetæ claudo pede fingunt: Hor. R aro antecedentem scelestum deseruit pede pœna claudo Pli. li. ii. pœnasque maleficiis aliquando seras occupato deo in tanta mole: nunquam aut irritas esse. V ulcanus claudus Martem est assecutus uelocissimum ait Hom.
A pud Bastetanos extra montium confinia uel ultra flumina eiectos saxis opprimunt. Apud ægyptios articulatim præacutis calamis cæsos iubebant uiuos supra spinarum aceruos comburi: maximum inter mortales iudicantes scelus ei mortem per uim inferre: a quo uitam accepissent.
S olon remp. dicebat contineri præmio ac poena: ut ait Cicer. ad Brutum in epist. Plato uero ait Nemo prudens punit quia peccatum est: sed ne peccetur. reuocari enim præterita non possunt ex Seneca. Et Platone de legibus.
A gesilaus in conspiratores contra remp. lacedæmoniorum sublatis legibus lycurgi: quæ prohibebant de indemnatis sumi supplicium animaduertit: eaque mox restituit
M osaicis legibus in furto hominis poena erat mortis: In auro & argento dupli. In boue quincupli: in reliquis iumentis quadrupli: cui non essent ad satisfaciendum bona per sex annos dabatur seruus cui surripuerat. Draco utcunque capite puniuit. Solon dupli damnauit furem. Ex. xii. tabulis fur nocturnus aut qui se defendisset: occidebatur: Ex cæteris liber uerberabantur que addicebatur que cui factum esset furtum seruus uero uerberatus e saxo præcipitabatur. Nunc poena in quadruplum furti concepti & oblati in triplum: in non manifestis duplum apud ægyptios olim furta impunita: Item & apud lacedæmonios: Sabinus scribit qui alienam rem attracta uit inuito domino aut qui tacuerit furto teneri.
S ocrates apud platonem li. ii. de philosop. Q uin etiam ciuitates ait tunc optime gubernantur quom iniusti dant poenas.
N itoeris in nouo supplicii genere commentum: est in capite de fratribus:
F acetum illud Luciani in ii. mendaciorum Cyniram Scinthari filium compræhensum cum Helena quam furatus erat adductumque ad R hadamanthum. uinctum esse a uerecundis atque malua flagellatum ad impios detrusum:

DE PARASITIS ET SCVRRIS

Rgasilus, parasitus in captiuis plautinis quem nunciaturus rem læ tam Egioni minitaretur uelle magnis se poenis afficere eum qui obsistat suo itineri: Dixissetque post multas minas: continete uos domi: phibete a uobis uim meam. Festiue Egio Mira ædepol suut ni hic in uentrem sumpsit confidentiam. Ve misero illi cuius cibo iste factus est impensior.

Idem Ergasilus quem ob optimum nuncium iussisset apparari sibi percinattim agninã: pullos gallinaceos: pernam: optalmiam: hereum: scombrum: Erigenũ Cetum. mollem'q caseum. Facete Egio nominandi ait istorum tibi erit magis quàm edundi copia hic apud me Ergasile.

Idem quem eidem nunciasset filium esse saluum: Illic'q subdidisset: Abi in malam rem. Ludis me: respondit: Ita me amabit sancta saturitas Egio ita'q suo me condecoret cognomine: ut ego uidi:

Eundem Ergasilum quem Egio uisurus filium: cellarium fecisset: domi'q reliquisset: Di immortales ille inquit ut ego callos detruncabo tergoribus. q̃nta pernis pestis ueniet: q̃nta labes larido: quanta sumini absumedo: quãta callo calamitas

Curculio parasitus missus in Cariam 'a Phedromo amãte: ad pecuniam mutuam ab amico accipiendã: eã quom accepisset. rediens'q lætabundus q̃reret Phedromum: Phedromus'q anteuertens dixisset: Saluũ gaudeo te Curculio aduenire Tuã mihi cedo dextrã: Vbi sunt spes meç? eloquere obsecro? Facete parasitus ad dapes alludens: Eloquere ait te obsecro ubi sunt meæ? Plaut. in Curcul.

Planusium quam Phedromus pecunia 'a leone redemerat quem inuẽta esset sorte militis soror qui eius potiundæ gratia aduenerat: atq in mutua salutatione dixisset Planusiũ: Frater mi salue: Deos uolo bene uortere istam rem uobis: Vrbane Curculio parasitus respondit: Et ego nobis omnibus: Tu ut hodie aduenies cœnamdes sororiam: hic nuptialem cras dabit Plaut. Ibidem: Parasitus inquit Eupolis circa prandii patiẽç'q tempus amicus est ex Plu. in ad.

Toxillus seruus in Plauti Persa liberam quom deperiret: cuperet'q sexcentis illam nummis redimere 'a Dadalo lenone nec haberet: Parasitum saturionem rogat: ut rei prospiceret: postridie factus Ille obuiã parasito. Eequid inquit meministi here q̃dere ego tecũ mentionẽ feceram: Facete parasitus respondit Memini ut murena & conger ne calefierent: nam nimio melius appetuntur frigidç

Idem eidem parasito quom dixisset: Hic leno neque te nouit: neq gnatam tuam Festiue parasitus me ut quisquam norit: nisi ille qui prçbet cibum?

Gelasinus parasitus in Plauti sticho ait famem fuisse suspicor matrem mihi. Nam postq̃ natus sum satur nunq̃ fui: quam ego matri meç refero inuitissimus: quã neq retulit ego refero meæ matri fami gratiam: nam illa me in aluo mensis gestauit decem. At ego illam in aluo gesto plus annos decem:

Idem Gelasinus quem domum uerteret Panegyris & Dinacii sororum: quæ uiros peregre redeuntes expectabant. nunciasset'q quidam puer aduentare uiros ferre'q secum parasitos Gelasinus: ait perii inquit miser: atq ille ridiculosissimos Non sine felle Gelasinus: reuerram certe hoc quod conuerri modo.

Toxillus idem de quo supra quem saturioni parasito dixisset o saturio opportune uenistimihi: urbanissime parasitus ait Mendacium a depol dicis: & haud te decet: Nam esurio uenio non uenio saturio.

Alexander macedo cum patre philippo apud Dionem loquens ẽ regia ait ciuitate

risus incontinentes aut eorum authores cũ dicacitate carpentes expellere siue metũ ci sint siue nõ: saltus quoque lasciuos & meretricios in lasciuis saltationibus decet.

Sarmentus Cęsaris scurra fuit & Cicerrus Messius campanus: Quorum meminit Horatius li. i. sermonũ Sarmenti pugnã scurræ messique Cicerri. Iuue. Galbam etiam scurram addit Si potes illa pati quæ nec sarmẽtus iniquas Cæsaris ad mẽ sas: nec uilis galba tulisset. Sed de scurris alibi.

Melanthius alexandri Phęrei parasitus rogantibus quomodo alexãder occisus esset: transfixis inquit lateribus usque ad meum uentrem.

Cyprię adulatrices celebres quę ĩ Syriã quom trãsfretassent: regũ uxoribus dum uehicula uellẽt cõscẽdere: sese inatę schalarum uicẽ exhibebãt obid schalares cognominatę.

Himerius adulator Athenis quẽdã auarissimũ tanquam liberalissimũ cito una cum liberis fame periturum dicebat. T. uero petronius in Neronem prodigum sordes obiiciebat.

Alexander Macedo Diogeni apud inferos ait Aristotelẽ fuisse adulatorẽ maximũ.

DE PECVNIIS

Dionysius senior quem 'a syracusanis pecunias sæpius exigeret. atque illi quererentur inopiam: alias exigi iussit: & bis terue id fecit: sed quem post pecuniarum exactionẽ ludentes illos cauillantesque in foro aspiceret exactionem quiescere iussit. Nunc enim nihil inquit habent quando nos contemnunt.

Callicratides Nauarchus amicis lysandri petẽtibus ut aliquem ex inimicis concederet accepturus quinquaginta talenta: quanuis esset pecuniarũ egentissimus, noluit: Dicente uero Cleandro 'a consiliis At ego quidẽ accepissẽ si tu fuissem: Et ego inquit si tu essem.

Diogenes cynicus rogatus cur pallens esset aurũ: quia multos inquit hẽt insidiatores

Philippus macedo dicentibus exploratoribus castellum quod expugnare nitebatur esse natura munitiss. neque adiri posse: An ita difficile accessu esset interrogauit: ut ne asinus quidẽ auro onustus adire posset? Meminit Cicero in epistolis ad Atticum: Solomon Pecuniæ ait obediunt omnia: Hesiodus Aristoteles'que pecuniam dicebant animam esse mortalium. Horatius Et genus et formã regina pecunia donat. Et alibi quantum quisque sua nummorum seruat in arca tantum habet & fidei. Et alibi & ducentis ad se cuncta pecuniæ.

C. Cęsar. L. Luccium ex cõpetitoribus sibi adiunxit: quod pecunia polleret: nummos'que suos communi nomine per centurias pronunciaret. Pli. Aquę quoque separantur. & ipsa naturæ elementa pecuniæ ui discreta sunt: Hi niuesilli glaciem potãt pœnas'que montium in uoluptatem gulæ uertunt.

Aristippus rogatus 'a Dionysio ad quid uenisset: respondit: quem sapientia inquit egebam ad socratẽ: nunc pecuniarum egens ad te uenio. Simonides rogatus utrũ

præstaret diuitias an sapientiam possidere:nescio equidem inquit Cęterū uideo sapientes diuitum ianuam frequentare.

Aleamenes lacedęmonius rogante aliquo cur 'a Messeniis munera non accepisset quia si accepissem inquit cum legibus pacem facere nequitem.

T:Quintius Philopomeni Acheorū duci multos equites & armatos habenti pecuniis tamen indigenti iocabundus dixit Philopomenem & manus & crura habere:sed uentrē nō hēre:allusit ad pecunias quę bellorū nerui sunt:quis talis eēt

Suadentibus Demadi Atheniensibus ac iubentibus ut deductas triremes nautis militibus'q; compleret:quom pecunias nullas haberēt:Omnino inquit Demades primum pecuniis opus est.

Anaxāder Lacedæmonius Lutieratis filius rogāte quodā quāobrē Lacedæmonii pecunias ī publicū nō cōgererent:Nequi inqt custodes illarū sint corrūpantur.

Martialis in diuitem qui nesciebat fortuna uti.

Quo3 Cathedralitios portet tibi rheda ministros:Et libys ī lōgo puluer sudet e. Strata'q; nō unas cīgāt triclia baias:Et thetis ūguēto palleat ūcta tuo: (quus Callida setini rumpant chrystalla trientes: Dormiat ī pluma nec meliore uenus Ad nocturna iaces fastosę limīa mœchę: Et madet heu lachrymis ianua surda Vrēr ñc miserū ecflāt sūpiria pect9:Vis dicā male sit cur tibi tutea bñ ē (tuis

Seruiliorum familia trientem habebat sacrum cui summa cum cura magnificentia'que sacra quot annis faciebāt:quem ferunt alias decreuisse uideri & ex eo aut diminutionem aut honorem familiæ significari:Ex Pli.xix.li.uero.xxxiiii.ait seruilia familia illustris ī fastis triētē æreū pascit auro & argēto cōsumētē'q; utrūq;

Idem ait Vngues resecari nundinis Ro.tacenti:ac 'a digyto indice multorū pecunię religiosum est.

In Ithacensem insulam quom pyratarum nauis esset appulsa.Pyrrhias quidam captiuum senem cōmiseratus 'a pyratis redemit:Cæterū senex Pyrrhię suasit ut cados pice plenos emeret.Id quom fecisset ꝓfectis pyratis:cados aperit:magnā pecuniam inuenit:quā obrem & seni illi gratias egit & bouem etiā immolauit

Antiochus quom graui tributo 'a Romanis premeretur:seu inopia pecuniæ compulsus:seu extimulatus auaritia:adhibito exercitu noctu Dodonæi Iouis tēplū aggreditur:Qua re ꝑdita cōcursu scolarū eū omni militia occiditur: Diogenes diuitū pecuniā arboribus uitibus'q; quę ī ꝑruptis īaccessibilibus'q; locis enascūtur comparabat. Earū enim fructus 'a coruis auibus'q; sic diuitum pecunias ab adulatoribus meretricibus lenonibus'q; deuorari.

Pecunię nullę sunt apud Hessenios.In tigris alueo oppidū est Babytace ibi mortalium soli aurum in odio contrahunt.Id defodiūnt nequo eui sit in usu.Heroicis tpibus non fuisse pecunias ostendit Homerus in Illiade. Vbi græci uina ꝑmutabant ære:ferro:coriis:bobus cæteris'q; rebus captiuis.meminit & Pli.Omnia inquit Quintilianus.li.iii.institu.quæ extra nos bona sunt:quæ'q; hominibus forte obtigerūt:nō ideo laudātur quod habuerit quis ea:sed quod iis honę

Nec sit usus nã diuitię potẽtia & gr̃a quom pluriũ uiriũ dent ĩ utrãq̃ partẽ:certis simum faciũt morũ experimentũ:aut.n.meliores ꝓpter hęc aut peiores sumus.

Traianus imp.exactiones improbas fiscũ dicebat esse ueluti lienẽ:quom eo excrescente reliqui artus tabescerent. Timotheus pecunias sanguinẽ animamq̃ mortalibus esse dicebat:quibus qui careãt mortuus inter uiuos uiuit.

Augustus relata ad se magnitudine æris alieni qua q̃dam eques Ro. ære dirutus erat culcitrã emi cubicularẽ eius auctiõe sibi iussit:admirãtibus hãc rõnẽ reddidit:Habenda est ad somnũ culcitra:qua ille quom tm̃ deberet: dormire potuit.

Pecunias olim sicut hodie in ædificiorum fundamentis iaci solitas legimus. pecunias coaceruare aiũt Plutonẽ inuenisse quo mihi subit suspitio ut ueteres illas fundamẽtoꝝ pecunias Plutoni cõsecrarẽt. Alii tradũt Cererẽ Iasonẽq̃ puerũ genuisse appellatũ plutonẽ qui cultũ uitę pecuniasq̃ coaceruare ac in usus custodire primus mõstrauit:quom añ cõgregãdę ac cõseruãdę pecunię nulla fuisset cura. Herodotus li.i.ait Nã lydi primi duntaxat eoꝝ hoĩum quos scimus nũmũ aureũ argenteũq̃ ad utendũ pcusserũt:ac primi caupones institoresq̃ fuere:Aleę tesserarũq̃ ludũ & pilæ inuenerũt.Pli.ait Romanoꝝ primũ Seruiũ signasse æs:antea rudi usos:signasseq̃ nota pecudũ unde pecunia dicta:sed & Columella li.vii.ait Peculũ & pecuniã dictã a pecore:quod nõ solũ ueteres possederunt:sed ad huc apud quasdã genteis unum hoc usurpatur diuitiaꝝ genus:In antiquibus uetustissimis porci nota signata erat.Phedon Heliensis mensuras pondera & nummum cũ aliũ:tũ argenteũ signari docuit ait Strab.viii. Argẽtũ Romę signatũ q̃nq̃ ãnis ante primũ bellum punicũ:libræq̃ pondus æri imminutũ bello pũico primo:notaq̃ assis dextãtarii ęris fuit.Exq̃ altera parte ianus geminus ex altera rostrũ nauis:i triẽte & q̃drante rates Notæ argenti fuere bigę & q̃drigę inde bigati & q̃drigati dicti:Liuius Drusus in tribunatu plebis octauã partẽ æris argento miscuit qui nũc Victoriatus dicit quia uictoria signatus est. Aureus nũmus percussus ẽ post argentũ Romæ annis.lxx.Numa Pompilius olim nũmos scorteos ligneosq̃ ꝓ cõgiario populo dedit: Donatus suspicat pecuniã qua Dido solũ ab Hiarba rege Numidarũ ubi Byrsa cõdita est emit fuisse e corio bubulo:atq̃ ebid natus locus fabulę de tergo taurino: Apud Athenienseis nũmus noctua signabat cũ facie Mineruę:Apud historicos lego nummũ antiquũ signatũ ex altera parte iano gemino.Ex altera naui: Nũmus Persicus sagittariũ habebat:Nũmis Germanoꝝ feria erat nota. Thesei nũmus cũ tauro uel Marathonio uel de duce uel de agricultura intelligens:ut hoĩes ad agriculturã alliceret:Trœzenoꝝ nũmus cum tridẽte neptũni. Philippeos nũmos a philippo macedonum rege dictos facit ut suspicor pollio:qui ait i Flauii Claudii uita philippeos nostri uultus ãnuos centũq̃nq̃gĩta: Erãt omnino parui: Anaxilas rhegiensis uictor in olympicis rhegiensiũ nomismatis currũ sculpsit & leporem quod is primus in Ithacã Siciliãq̃ leporẽ apportauit quom antea ibi nõ essent.

Lycurgus sublatis aureis argenteisq̃ lacedęmone ferreos nummos cõstituit.

fed & conss. cōplures pcussferunt apud ro. ut in nummis facile est uidere. L. L tii tullo data est potestas signandi in Peloponneso. qui plurimū Mithridatico bello cōsumptus est. Impatorum romanoꝝ nūmos oīum uidimus. Apud pelepō nenses nūmus testudine signatus est ob id Chelo nuncupatus. Atheniensium in nummis fuisse bouē 'a Theseo ut arbitror institutū pter noctuā. Licet aliqui dicant esse Delioꝝ potius. n diobolis uero illoꝝ erat noctuæ signū cum Iouis facie: Darici qui aurei erant sicut Philippei & alexandrini dicti nō 'a Dario Xerxis patre: sed ab alio antiquiore funem habebāt ligno alligatum: & mulas currus trahentes. Corinthioꝝ nummus pegasum habebat insignei Bizantiorum ferreus ut sparte. Dionysius ē stanno etiam percussit: Tarentinorum ī nummo Taras erat Neptunni filius sup delphinū uectus. Mityleneoꝝ sappho sculptā nummi habebāt: Chii Homerum: A si puerum Delphino insidentem: Dardani Gallorum pugnam: Aspendii palestras: Cephallenes equum: I hasii Persen: Argiui murē

Crœsus lydioꝝ rex apd Lucianū lateres aureos Apollini mittebat: Tum solon rogabat crœsum nū cælicolæ auro īdigeāt: ostendit'qꝫ pterea auro eē ferrū melius ait. n. si cyrus lydos aggrediat: aureos ne tu enses an ferreos militibus feceris

Alcibiadē ob multas opes agros'qꝫ supbum cōspicatus amator eius Socrates: adduxit eū ad tabulā ī qua orbis terraꝝ erat inscriptus: iussit igit ī tabella atticam regionē iueniret: qua quem repisse dixisset rogauit ut suos agros repiret: sed negante illo nullibi esse. His igit intumeleis inquit 'o Alcibiades qui necubi sunt

PROSPERA

Duersæ res ut hoīes timidos de gradu facile deiiciunt: ita secūdæ extollūt: inflāt: sed cōcussi mox incōstantis fortunæ ictibus deiuebantur grauiores'qꝫ longe casus sentiunt: quàm fœlicietes succes sus. Proinde in secundis magis cauendum: quàm ī aduersis timē dum: ludente sæpe uices hominum fortuna.

Philippus macedo quom multi successus uno sibi die nūnciati essent: o fortuna inquit p tot tantis'qꝫ bēnis exiguo me aliquo malo affice. Idem uictis atheniēsibus nō modo nō insultauit: sed iussit ob reꝫ humanaꝝ cōditionē ut puer mane memoraret: Philippe homo es de paulo ā mi. & Camil. dcm ē

Epaminundas postridie eius diei quo Lacembrotū uicerat squallidus dimisso ore tristi uultu: & turbata frōte 'e tabernaculo pcessit: iterrogātibus aūt amicis nū quitqꝫ aduersi sibi cōtigisset nihil inqt uerū īmoderate lætitiæ qua heri qꝫ par erat maiore affectum esse sentiebam pœnas 'a me ipso exigere constitui.

Lucullus quom ad cyrenæos uenisset: turbatā'qꝫ remp. tyrānidibus ī optimam formā redegisset: rogatus ut leges cōscriberet ı ptermisit: recordatus Platonicæ sententiæ difficillimū esse Cyrenæos āplissima fortuna solutos legibus cōtinere.

Seleucus occiso lysimacho quē solum se ex Alexādri magni cohorte: uictorū qꝫ

uictorem esse iactaret: Diuinum'que nõ humanum opus egisse affirmaret: Post septem menses à Ptolemço cuius sororem lysimachus uxorem duxerat: insidiis circunuentus occidit: Ouid. luxuriant animi rebus plærũque secũdis: Nec facile est æqua cõmoda mente pati. Seneca quem tibi alludit uitæ prosperitas: tunc te uelut in lubrico continebis. Cleones in oratione apud Athenienses Facilius est propulsare aduersa quàm tutari secunda. ex Thucy. Apelles sedentem fortunam pinxerat: rogatus causam respondit. quia nunquã stet.

Asdrubal in oratione ad senatum Carthaginẽsem habita: Raro inquit simul hominibus bonam fortunam bonam'que mentem dari: Populũ Ro. eo inuictum esse: quod in secũdis rebus sapere & cõsulere meminerit. Ver. x. Nesciamens hominem fati sortis'que futuræ. Et seruare modũ rebus sublata secundis:

Alexander cum Philippo colloquẽs ait quare maximũ uirtutis uel uitii signũ est uel cõtinenter prospera. uel aduersa incontinenter ferre. Seneca in epist. Ita melius in malis sapimus: secunda rectum auferũt. Carneades aduersam fortunam in secunda admonebat.

Achilles apud Hom. sic uouerunt Dii miseris mortalibus ut in mœrore uiuendũ sit. Duo. n. dolia in Iouis limine siduntplena munerũ quæ nobis danda constituunt: malorum alterum: alterum bonorum ait.

Caractacus ab ostorio uictus: ductus ad triumphum: ubi tribunali astitit: Si quanta ait nobilitas & fortuna mihi fuit: tãta rerum prosperarum moderatio fuisset: amicus potius i hãc urbẽ quàm captus uẽissem: fuit aũt regulus sylurarum i Britãnia

Euctus & Ebleus amici Persei ad gratiam in rebus secundis soliti semper loqui: uicto à rom. perseo: ceperunt in illum insultare & reiũ negligentiã obiicere: quo usque ira Perseus percitus ambos pugione confodit. Plutar. in libello de tranqllitate ait aduersa prouisa minus lędere exemplo Vlyxis qui iuxta lachrymãtẽ uxorẽ sedẽs nõ lachrymauit: ita. n. futurũ prouiderat: in canis uero morte flesse dictus est

DE PECCATORVM RATIONE:

Eccatorum exitũ infœlicẽ esse: & si possem pluribus exẽplis ostẽderem quæ ueterum libris continentur: Addam tñ unum quod Illustris M. marcellus frater tuus nõ minus humanitate & cõstãtia quàm fide conspicuus mihi retulit. Is. n. in bello qđ aduersus gallos ad lyrim gestũ est quom præfectus militum eẽt: quispiã è luis miles quem unam'e succulis Diuo Antonio dedicatis: quãuis admonitus ne cõmitteret: in sinuessano suburbio duobus cũ comitibus rapuisset comedisset'que intra duas horas ignibus adeo uidebatur cum comitibus uexari: ut re intellecta: quom ad illos accurrisset M. marcellus rogitaret'que qđ mali paterent: nihil aliud milites responderint quã ut aquã afferret, rogitãtes subinde aquam: atque intra duas horas miserabiliter aĩas efflasse. Scipio Africanus qa pecũiã à Tectosagibus e Delpho ereptã attigerit: putatur ẽ tot ptulisse i fortũis

M artem cum Venere irretitũ aspicientes Di apud Hom. malefacta dicebant male peunt: Nõ uidetis ut uulcanus quãq̃ Claudus Martẽ deoꝝ uelocissimũ irretiuit

A gesipolis Cleombroti filius quom quispiam ei dixisset ipsum cum ęqualibus ob sidem fuisse: filios uero eorum ꝗ uxores minime. Merito inquit decet enim nostra peccata nos ferre. Lucretius Prateritis ꝗ male peccata admissa remordent. Iosephus impossibile est ait supplicium deuitare posse peccantem.

C laudius imp. quom orantibus familiaribus dempsisset cuidam appositam notã Litura tamen extet inquit.

L amachus quẽdam decimę cohortis in errorẽ ꝓlapsum quom obiurgaret atq; il le dixisset se postea nunq̃ id esse admissuꝝ: atqui nõ est ĩ bello inq̃t bis peccare

L acon quidam in dicentem quẽdam qui pœnas dabat se inuitum peccasse Facete Plectitur inquit Lacon etiam inuitus. Omne peccatum est actio inquit Seneca Omnis actio uolũtaria ergo omne peccatum est uoluntarium.

H eminã puerũ quom undosior fluctus Delphino insidentem necauisset Delphin ad terrã reuexit: & uelut fateretur reatum pœnitentiam suam morte mulctauit

Crœsi Abauus quom esset heraclidarum satelles: muliebri dolo inductus dominum interemit: illius ꝗ dignitate potitus est nihil ad ipsum spectãte: quamobrem Crœsus quintæ ætatis exactæ crimen luit.

S cipio Nasica quom Paulũ Aemiliũ ad ꝓlium capessendũ in Persen purgeret: subridẽs Paulus: siq̃lis ait tu es iuuenis forẽ capesierẽ. cęterũ multe ꝝ qui uicti sunt errata docent: prohibent ꝗ ex uia contra phalangem instructã dimicare. Vnde prouerbio iactatum est optimum esse aliena frui insania. Iuuen. Omne animi uitium tanto conspectius in se crimen habet: q̃nto maior qui peccat habet. Plato quom aliena peccata ꝑspiceret: sum ne ego huius similis? dicere solebat.

M inutius facti pœnitens quod Fabium insimulasset aquo postea sit adiutus: Ad commilitones Boni ait sapientis ꝗ uiri est si errauerit in reliquũ tempus doctorem se sibi asciscere. mitior inquit Fabius solet irrogari pœna uerecundiæ: Nam culpam præsertim deprænsam pertinaciter tueri: culpa altera est.

A gesilaus cõmiseratus est hostium decem millium fortunam quos ceciderat: cõpulsis multis intra Corinthum: hortantibus ꝗ amicis ut urbem oppugnaret: negauit id sibi conuenire: se eum esse dicens qui ad officiũ peccãtes cogeret: nõ qui urbes uastaret. Seneca bis peccare inq̃t eũ qui peccãti obsequiũ accõmodat

A lcibiades quom pugno percussisset Hipponicũ nobilẽ diuitẽ ꝗ atheniensem atq; postridie domũ illius uenisset: ubi in conspectũ uenit: deposita raptim ueste corpus nudũ uerberandũ obtulit: rogitans ut ꝓ pctõ meritas poenas daret: sed hipponicus pietate motus non modo ueniã alcibiadi dedit sed filiã ẽt matrimonio (copulauit.

C temes Terentianus simoni in Pamphilum excãdescenti ait Pro peccato magno paululum supplicii satis est patri.

D emeæ mitio fratris filium Aeschinem adoptauerat Is adolescens Psaltriam indotatam duxerat. Demea quom mitioni dixisset: num filii factum placeret: Nõ ait

siqam mutarí:nūc qm neq̄ o ǫquo alo fero:Ita uita ē hoiū3 q̄si qm ludas tesseris si illd maxie qd ē opus iactu:nō cadit:illd qd cecidit forte id arte corrigas ex Ter (t Adelp.

A nnibal apud Liuium cū Scipione colloquēs.optimū quidē ait fuerat patribus nostris mentē datam a Dis esse ut & uos Italię & nos Africę imperio cōtenti essemus:Neq̄ .n.ne nobis qdem sicilia atq̄ Sardinia satis digna pręcia sunt p tot classibus tot exercitibus:tot tā q̄ egregiis amissis ducibus:sed prętrita magis rephendi possūt q̄ corrigi.Epicurus dicebat.q peccaē se nescit corrigi (nō uult

H ippocrates medicoꝝ princeps uidet honestissime fecisse quod quosdam errores suos ne posteri errarēt cōfessus ē:& M.Tullius nō dubitauit aliqs libros suos iā editos aliis postea scriptis ipse dānare. sicut Catullū atq̄ Lucillūs

T hales interrogatus num homo male operans deos lateret:Ne cogitans quidem inquit:Seneca inepi.Nocens inquit habuit aliquando latendi fortunā.nunquā fiduciam.Pythagoras dicebat maiores esse cōscientiæ morsus q̄ pœna ex.

C rates impossibile esse dicebat quemquam inueniri qui lapsus non sit: sed ueluti in malo punico granum quoq̄ aliquod putrescere.

A esopus fabulator singulis mortalibus binas ait esse peras: alteram a pectore: in qua alioꝝ uitia sita essēt depēdentē.alteram inqua nostra ex humeris:Fit nescio quomodo ut magis in aliis quā nobis ipsis cernamus siqd delinqtur ait Cicero

S tilpon quem obiectum esset a Metrode quod filiam haberet impudicā: peccatū inquit meum est an filiæ?Aegyptii quem malū quippiam notare uolebāt crocodillum pingebāt.

DE POTIS

Oeticam nequis putet rem nugatoriā inanem q̄ (ut imperiti appellant)audiat strabonem qui ait primi poeticam philosophiam quādā esse phibuere:posteriores solum poetā ipsum sapiētē esse asseruerunt:Ante oēs ipsa in mediū pcessit:quam in rebus omnibus seqntes æmulati mettū tantūdi solueūt:hæc ex illis passims Socrates apud plato.li.vi p ęnigmata le qui poetas oēs ferme aits

P hilippus macedo Alexandro filio ait: Vir præstans & generosus meo cōsilio delectari & animum adhibere poeli debet: non omni sed opt.mæ & magnificentissime:qualem Homeri solum & Hesiodi scimus.

I dē Alexāder i poetas magna utebatur liberalitate. ut quem post aliquot ānos Archestratus poeta uenustissimus i multa inopia obscuritate q̄ senesceret qdā ad eum dixisse fertur.Ar si alexandri contemporaneus fuisses in singulos ille tibi uersus Cyprum aut Phœnicē daret.

S caphcus comœdus quoq̄ i cōedia uersū flagitatoriū fecisset ædēs.x.talēta ddit

I dem Alexander ensem Homerum q̄ tantum capiti suppenebat atq̄ uterq̄ inter tot bella arma q̄ strepentia nullo non die pœmatis aliquid non legebat.

Idem Alex. captis Thebis Pindari uatis familiæ penatibus'q; iussit parci iussit'q; inscribi Pindari poetæ domum ne incendite. Pompeius Theophanem mitylenæum scriptorem rerum suarum ciuitate donauit.

Gilippus uicto gieia Atheniēsiū duce multos c' captiuis Euripedis poetę grā dimi

Augustus exametris uersibus librum scripsit: item epigrammatū. Domitian⁹ (fit eminentissimus : ī poetica testibus Silio & Martiale: item Hadrianus : Africanus prior Q. Ennii statuam sepulchro suo imponi iussit.

Aegyptii reges Menandrum & classe & per legatos accersiuit:

Cratinus ī Achilocho Homerum & Hesiodum sophistas sapientes'q; uocat: Decius Brutus templa suis uictoriis cōstructa Actii carminibus adornari uoluit.

Apud Galathas tanti sunt poetæ ut quem extructo exercitu eductis ēsibus iactis q; etiam iaculis appropinquauerint poetę: non solum amici sed hostes etiam eorum interuentu à pugna conquiescant:

Lysander ī omnibus bellis Cherilum poetam secum habuit. Antilochus medio diocria carmina de illo ediderat: sed delectatus Lysander pileū impleuit argento

Dis curę etiam esse poetas ostendit exemplum Archilochi poetę: cuius interfectores Apollo arguit Delphis: Sophoclem tragici cothurni principem defunctum sepelire liber pater iussit obsidentibus mœnia lacedęmoniis: Lysandro eorū rege inquiete sępius admonito: ut pateretur humari delicias suas: requiuit rex qui supremum diem Athenis obiisset: nec difficulter exiis quę deus significasset: intellexit: pacem'q; funeri dedit. Pindarū poetā ut ait solinus Castor & Pollux e cœnaculo euocarunt: sed simonidē ꝓ Pindaro reponendum arbitror. Cicero de ora. Quom cœnaret inqt Granone in Thessallia simonides apud Scopā fortunatum hoīem & nobilē: cecinisset'q; id carmē quod in eū scripsisset: in quo multa ornandi causa poetarū more in Castorē scripta & pollucē fuissent: Nimis illū sordide simonidi dixisse: se dimidium eius ei quod pactus esset ꝓ illo carmine daturum: Reliquum à suis Tyndaridis quos æquæ laudasset: peteret si ei uideretᷣ Paulopost esse ferunt nūciatum simonidi ut prodiret, iuuenes stare ad ianuam duos quosdam qui eum magnopere uocarent: surrexisse illum ipsum prodiisse uidisse neminem: hoc interim spacio conclaue illud ubi epularetur scopas concidisse. Ea ruina ipsum oppressum cum suis interiisse: De hoc simonide in cap. de Beneficiis est etiam dictum. Plato de legibus: Diuinum enim ait poetarum genus est: Dis agitur: & sacros concinit hymnos.

Philosophi poetię studiosi: ut à principe illem exordiar: Socrates: Plato: Aristoteles Plato epigrammata: Aristoteles Xerxis transitum: Xenophanes: elegias: iābos. Archelaus epigrammata: Anaxagoras librum edidit: primus'q; Homeri poema dixit de uirtute & iustitia esse cōpositū. Menedemus: Timon: Epicurus

Iulius apud tacitum li. ii. De poetica ait deinde apud illos Dis geni (Cratores: sacros'q; reges ī terris neminē causidicorū: sed Orphea & Linū: & si introspicere altius uelis Apollinem: Testis ipse populus qui auditis Vergilii uersibus ī theatro surrexit uniuersus: & forte p̄sentem spectantē'q; Vergiliū ueneratus est

Darii regis unguentorum scrinio capto: quod erat auro gemmisq̃ ac margaritis preciosum: Hercle Alexander inquit librorum Homeri custodiæ detur: ut preciosissimum humani animi opus quam maxime diuiti ope seruaretur: Martius & Publius uates futura cecinerūt. Apd grecos melāpus sed uide ī cap. de uatib9

Archidamus Agesilai filius Periandro medicine artis claro, mala tamen poemata scribenti quidnam inquit o Periander pro gratioso medico malus poeta uocari affectas? Mali poetę apud Verg. & Hor. meuius & Bauius: apud Iuue. Codrus

Martialis in ligurinum malum poetam:

Occurrit tibi nemo quod libenter.
Circa te ligurine solitudo:
Hoc ualde uitium est periculosum:
Non Dypsas medio perusta sole:
Nam tātos rogo quis ferat labores?
Currenti legis & legis cacanti:
Piscinam peto: non licet natare:
Ad cœnam uenio: fugas sedentem
Vis quantum facias mali uidere?
Quod q̄cunq; uenis fuga ē & lgēs
Quid scit ferire cupis? nimis poeta es.
Non tigris catulis citata raptis
Nec sic scorpius improbus timetur:
Et stanti legis: & legis sedenti:
In Thermas fugio sonas ad aurem:
Ad cœnam propero, tenes euntem.
Lassus dormio suscitas iacentem.
Vir iustus: probus: innocens: timeris:

Boethus poeta carmē in laudem Antonii ob uictoriam in Philippicis partam edidit. & quia ex tempore diceret charus Antonio factus & in gymnasiarche loeum constitutus est omnes gymnasii impensæ sibi creditę sunt: sed is deprensus quod pręter cætera oleum surripuisset: accusatus est: qui quom dixisset apd Antonium: ita te ego celebraui quemadmodū homerus Achillē ulixemq̃ qua re iniquum est perpetime calumniis agi: excipiens accusator At homerus inqt oleum Agamemnoni non furabatur nec acchilli.

Martialis in ponticum

Quid censes inquis de nostris marce libellis Sic mę sollicitus Pontice sępe rogas
Admiror: stupeo: nihil est disertius illis Ipse tuo cedet Regulus ingenio.
Hoc sentis inqs faciat tibi sic bene Cęsar? Sic Capitolinus Iuppiter: immo tibi

Idem in Fidentinum

Quē recitas meus est o fidētine libellus Sed male quom recitas incipit esse tuus:

Pacuuius actam Tragœdiam quam actius ediderat: quem apud Tarentum pro sua legeret: diceretq̃ esse quæ scripserat grandia: sed dura paulum & acerbiora: Ita est inquit actius uti dicis: neq; sane me pœnitet. meliora enim spero quæ deinceps scribam: Nam quod in pomis est itidem inquit aiunt esse in ingeniis quę dura & acerba nascuntur: post fiunt mitia & iucunda.

Sylla quom quispiam poeta malus libellum de populo subiecisset: quod epigrāma in eum fecisset: tantum alternis uersibus longiusculum: statim ex iis rebus quas tunc uendebat iussit ei præmium tribui: ea cōditione neq̄d postea scriberet

Philoxenus poeta quom lateritios operarios suos uersus male canētes reperisset: lateres illorū cœpit cōculcare: ac dicere: uos mea corrūpitis: Ego uestra dissipabo

I dem coniectus in latomias a Diony. quia tragœdiam iussus ab illo emẽdare a principio usq; ad finem una littura deleuit.

L ycambes quem filiam Neobolem Archilocho poetæ matrimonio copulaturũ se pmisisset. ac tandem denegasset: in illũ inuectus poeta: Iambica carmina inuenit: quibus adeo est insecutus: ut lycambas uitam laqueo finierit.

E uripedes tragicus quem apud alcestidem poetam eundem q; tragicum cõquereretur: quod eo triduo non ultra tres uersus maximo impenso labore producere potuisset: atq; ille se centum per facile scripsisse gloriaretur: Hoc aũt inquit Euripedes interest. quod tui intriduum tantum: mei uero in cẽ tẽps sufficiunt:

P oetæ apud R o. serius recepti sunt: annis. n. ferẽ post romam cõditam. cccex. Liuius fabulã dedit ãno ante natũ Enniũ: Homerus fuit & Hesiodus ante romã cõditam: archilochus regnãte romulo. Versuʒ Heroicũ pythio oraculo dẽmus De poematũ origine magna qõ ẽ: Diod. musas poeticẽ inuenisse pmittẽte Ioue

S ocrates apud Plato. in minoe. Si modo ait sapitis diligẽter cauere (pr̃e aitis debetis ne poetam infensum habeatis: poetæ quippe uim maximam in utrãq; patrem & ad laudandum & ad uituperandum habent.

DE PEREGRINATIONE:

VO Arcades familiares una iter facientes megarã uenerũt: Alter ad cauponẽ diuertit: ad hospitẽ alter: q ut cœnati quieuerũt: eo cubia nocte uisum eẽ in sõnis ei q erat in hospitio illũ alterũ, orare: ut subueniret: qd sibi a caupone interitus pararet: eũ primo pterritũ sõnio surrexisse. Deinde quem se collegisset: id q; uisum p nihilo hñdum esse duxisset: recubuisse: tũ ei dormiẽti eũdẽ illũ uisum eẽ rogare: ut qm sibi uiuo non subuenisset: mortẽ suã ne inultã eẽ pateretse in terfectũ in plaustrũ a caupone eẽ eõiectũ: & supra stercus iniectũ: petere ut mãe ad portã adeẽt: priusq̃ plaustrũ exiret: id q̃m fecisset: mane q; a bubulco q̃sisset qd eẽt I plaustro: illũ pterritũ fugisse: mortuũ erutũ: cauponẽ re patefacta pœnas dedisset

Q uem q̃spiã uitãdo ẽ gr̃a uitie peregrinatũs eẽt: nihil q; pfecisset (nas dedisset post reditũ Socratẽ rogauit: cur ita euenerit: qm̃ ir q̃t Socrates eadẽ eã te pmit quæ expulit. Hor. cælum non animum mutant qui transmare currunt.

P ausanias Plistanactis filius quem lacedemonios Tegeæ ubi exulabat: laudaret atq; quidam dixisset cur igitur sparte non manebas? Q uia inquit non apud sanos: sed ubi sunt ægroti medici uersari consueuerunt.

I n Syria angues dormienteis syros ne lacessiti quidam attingũt. Alios uero aduenas exanimantes: contra in Aletenio Cariẹ mõte a scorpionibus hospites nõ lędit: idigenas Iterimi: Diomedeẹ aues in Diomedẹa sinus adriatici insula: quam Tremetam uulgo hodie uocant: græcis aduenientibus blanditæ. alios infestãte

A rchita Tarentinuus dum peregrinus multa per loca literas discẽdi gr̃a pagraret

captus à pyratis est ac tyranno uenditus:
Marcus quidam Syrus apud Hiero:ait coactum à patre ad nuptias monachum esse maluisse:heremum'q petiisse.ibi'q multos quom annos deguisset:tãdem quia matris suorum'q cupido incesserat:inuitis sociis ac penè retinẽtibus abiit. sed captus à sarracenis:ad oues custodiendas seruus appositus.uxorem sibi traditam conseruam pudicitia mira usus nũquam tetigit:amauit tamen unice ceu sororem:sed quom ad fugam se appararẽt duobus hircis occisis utres secum & carnes uehunt:atq in transitu fluuii utribus uento plenis usi ad ripam incolumes euaserunt.Post tertium diem duos camelos sequentes aspexerunt: rati(id quod erat)dominum esse in specum se abdiderunt:uenit igitur dñs & cum eo seruus qui quom ad speluncę hostium progressus esset.expectãte foris dño cũ ense stricto adnecẽ'q parato uocitasset'q illos ecce leo seruũ aggredit dilaniat'q uenit dñs à fera'q repellit ac tãdẽ.x.die ad castra romãoꝝ incolumes uenerũt.

DE PEDICATIONE:

PEdicationis inuentorem Thamyram asserũt dissimilem Thamyræ nostri temporis uiro doctiss.bono'q: eam græci diligẽtissime exoluerunt:quos etiam aliquot è latinis imitati sunt.sed ad fugiẽdum:non discendum detestabile uitiũ ponemus exempla.
Iulius Cæsar facetissime uitium in mumio taxauit: qui in campo martio diuisoris ait nomen ut Neoptolemus ad Troiam es assecutus.i.puerorum corruptoris.Diuisores dicebantur etiam curiaꝝ magistri.
Martialis urbane taxat Carisianum paticum qui uolebat uideri pedico.
Multis iam lupe posse se diebus Pedicare negat Carisianus:eãm quomodo quęrerent sodales uentrem dixit habere se solutum.
Nero sporum puerum Augustarũ ornamẽtis excultum:lectica'q uectum: & circa conuentus mercatus'q Græcię:ac mox Romæ circa sigillaria comitatus est identidem exosculans:sed parem uitæ exitum habuit:nullo inuento neq amico neq inimico mortem sibi consciscendo:
L.Quintius Flaminius.T.Quintii frater Philippum pœnum nobile scortum quem adamabat:Roma in galliam secum adduxerat:Eum puerum p lasciuiã cauillatũ exprobasse cõsuli.quod sub ipsum gladiatorum spectaculũ abductus roma eẽt:At consul ut uino incaluit:uis tu inqt qm̃ gladiatorum spectaculũ reliqsse q̃stus es Gallũ hũc(nobilis.n.illic aderat Boius)moriẽtẽ aspiceř? quom puer ãnuisset,cõsul stati arrepto gladio loquẽti gallo caput pcutit.Dede fugiẽti fidẽ'q ro.ppli iplorãti latus trãsfixit:ex Liuio.Florus peniũ uocat.Valer.Antias mulierẽ fuisse ait ut ẽ I cap.de amoř cęteꝝ hic flami,'a Catõe cẽsore taxat⁹
Hipparchus pisistrati Atheniẽsiũ tyrãni filius quom Armodiũ (eiectus'q est) quẽdã forma pcellẽtẽ:quẽ Aristogiton amabat:habebat'q in deliciis: de stupro

sollicitasset: Armodius rē ad amatorē detulit: q̄ quom frustra Armodiū ad cō spirationē sæpe sollicitasset, illius sororē a pōpa sacro℞ tanq̄ indignū religionē sūmouit. Atq; ita sollicitatus cōspirat: seō q̄ ipetu tyrānū occidūt: sed ipsi stati

P ausanias macedo p̄mis pubertatis ānis stuprū p iniuriā passus ab Attalo: cuius sororē Philippus duxerat: pulsa ob stupri suspitiōem olympiade: quem sæpe ad Philippū iniuriā detulisset ea p̄se ferret: q̄ Attalū ad pœnas: uariis q̄ se frustrationibus lusum irrisum q̄ uideret: Attalū q̄ insup ducatu ternere honoratū: iras in Philippū cōuertit: Eo igit̄ die quo Cleopatræ Alexandri Epiri regis filiæ nuptias celebrat: occupatū in angustiis in transitu obtrūcat. cōfodiūt.

Demetrius quem puer famosissimū Democlē q ob uenustatē pulchri cognomētū cōparauerat: neq; p̄cibus neq; minis potuisset ūq̄ in cōcubitū pellicere: intrātem in balneū cōspicatus illo acceditu: in parat: At ille iniuriā fugiēs in feruētē balnei aquā sese iniicit. tyrannicam q̄ libidinem uoluntaria morte uitauit.

C ornelius Gallus p̄torius &. T. æthenus eques ro. siet usus puerilis ueneris alas efflarūt. Pōpeius Claudii gener in cōcubitu dilecti adolescētis obiit: Pli. ait sua tēpestate duos eq̄stris ordis obiisse: eōdē pāte mimic mythico fertra excellēti

A lexander macedo Philoxeno classis præfecto eximia facie pueros emere uolenti uociferans equales regauit: q̄dnam olim tam obscœnū uit se philoxenus aiaduertisset: ut hæc illi probra comparaset.

D iogenes cynicus puero ostentanti sibi gladium quē ab amatore acceperat: facetissime: gladius inquit pulcher est: capulus uero sœdus.

R omano℞ militū p̄fectus quidā quom Damonē cheronnēsem adolescētulū immodestius ardetet: renuēti uim parat: Damon illū sacrificantē cū sedecim cōplicibus adortus conficit: eum q̄ eo oēs qui aderāt Romanos: Lucullus uero copias illa ducens audita ro. cæde signa sumauit: re intellecta inlcon ti urbi pepercit

A ntigonus quem ad Demetriū ægrotātē accessisset: formosū puei ūppe illius hostiū offendit: ingresso deīde thalamū manū q̄ uenā tāgēte: febris igr demetrius ut mihi uidet̄ paulo añ abiit. certe igr ātigo: puei ū. n. ppe hostiū modo offendi

P olemō atheniēsis p̄hs ab uxore accusatus. q̄ cū pueris cōgrederet iudiciū fugit.

O rpheus quem thracibus suasisset: ut amorē in mares spretis mulieribus cōuerterēt: a ciconibus mulieribus impetu facto discerptus est.

C. Lucius Marii ex sorore nepos ɔstitutus i ordīe p̄ncipatus, trebeniū adulescētē q̄ cū eo militabat, ardebat: diu reluctātē tādem p ministrū noctu adulescētē accersit. is ut uim uidit īferri Luciū cōfodit. sed accusatus apud Mariū quem con staret cāæ turpitudo: & laudatus est: & ob fortitudinē corona donatus: ex Plu. Cic. p milone Luciū tribunū militū appellat Marii q̄ propinquum.

Capitolinus q̄m i amorē marcelli, marcelli collegæ filii incidisset: ipulsus a puero nō destitit marcellus: s̄ ex filii q̄relis rē senatui nūciat: Capitolinus īficiat: cuius rei quom nullus testis affuisset: accitū ad se puerū uisum est p̄tribus: eius producti quom ruborē sil̄ & lachrymas & p̄petuæ iracūdiæ pudorē īmixtū aīaduerterēt

nullo alio indicio expectato. Capitolinum mulcta pecuniaria puniẽdum decer nũt:qua uas argẽteum comparatum marcellus deorum ministerio dedicauit
Vlpianus li.xlyii.dig.ait:siquis tam fœminam quàm masculum siue ingenuos siue libertinos impudicos facere attemptauerit iniuriarum tenebitur.
liaci & Thebęi ĩpudẽtis coitus olĩ ĩ masculos studiosissimi fuere: qđ scelus trã ualuit aliqñ apud gręcos:ut ẽt Dis suis masculorum concubitum applicarent
A lbinus imperator semp mulierarius: Auersæ ueneris semp ignarus & inimicus.
Alcibiades amatorem quendam fustibus cecidit.
H eliogabalus imp.p cũcta caua corpis libidinẽ expertus:emissarios hẽbat q̃ bñ uasatos.i.mẽtulatiores exqreret:Lauacrũ publicũ ĩ ædibus fecit ut eos illo mõ discerneret:diligẽter'q; cautũ ẽ ut ex tota penitus urbe atq; ex nauticis monobolos q̃rrerent.(Sic eos appellabat uiriliores):In cõuiuiis exoletos maxime iuxta se ponebat:eorũ'q; attractatiõe & tactu p̃cipue gaudebat:sed is post tot scelera in latrina ad quã cõfugerat fctõ ĩpetu:occisus ẽ:pœnas'q; sceleris cõsortes ptulit
T yberius imp.in sacrificãdo ministri facie captus acerrã pferẽtis:cohibere furorẽ nequiuit:itaq; penè uix re diuina peracta ibidem statim seductũ constuprauit.
C õmodus imp.nõ cõtentus tercentum habere concubinas:trecentos ẽt exoletos puberes habuit:atq; in delitiis hoĩes uerendorum utrius'q; sexus noĩe appellatos.sed tandem à Q .Aelio læto & Martia concubina strangulatur.
S ergius Galba imp.ĩ mares pnior & eos nõ nisi p̃duros exoletos'q; uolebat. Ferebãt ĩ hispania Eticellũ ẽ ueteribus cõcubinis de Nerõis exitu nũciãtẽ:nõ mõ arctissimis osculis palàm exceptũ ab eo:sed ut sine mora uelleret:oratũ'q; atq;
A lexãder quem uenaret aliqñ:atq; aperq ad eũ ĩedebat ab hemolao (seductũ. occisus cẽtita excanduit:ut adolescẽtulũ spectãtibus pueris uerberari ei'q; adi mi iusserit:Cæter hemolaus cõquestus apud Sostratum amatorẽ: in Alexandrum cõspirat:Postridie Epimenes chariclì amatori rem nunciat:ac tandem ad Alexandrum res delata est:sumptæ'q; de coniuratis pœnę sunt.
Q .Catulus Roscium dilexit:in quem illud est eius,constiteram exoriente aurora forte salutãs:quem subito à leua Roscius exoritur.Pace mihi liceat cælestes dicere uestra:Mortalis uisus est pulchrior esse deo.
H ostius princeps q̃dam obscœnitatis usq; in scænã pductæ tã uiro q̃ fœminar auidus:specula'q; fecit in quibus imagines multo maiores ueris reddebant: ita ut digitus brachiũ mensuram & crassitudinem & longitudinem excederet : ut quem uirum ipse pateretur falsa membri magnitudine tãquam uera gauderet in oĩbus'q; balneis delectũ agebat:aperta'q; mensura legebat uiros ĩgerebat'q; etiam non in os tantum:sed in oculos quoq;:hunc confossum à seruis cõstat:
P eriander Ambraciæ tyrannus quem in potu puero quẽ amabat dixisset. Num adhuc ex illo cõcepisset:ab ĩdignato puero insidiis circumuentus est:
A dulescẽs ĩ Messena arcadię urbe romã studẽdi grã à pr̃e missus:amãti Domitiano quem noluisset copiã facere:ĩ carcerẽ ẽ cõiectus:ubi apollonius Tyaneus

erat: quē quom oppido q̄ tristē cōspexisset, rogauit tristitiæ cāȝ: atq; ille: ispater inqt me male uidit: excipiēs facete Apollonius: dic inqt nū te ceruleis eē Domitianus putauit oculis quom nigros hēas? aut naso obtorto quom hēas rectū?

C ælius Ploti⁹ fœnerator T. Veturiū nexū ob graue æs sibi datū stuprare uoluit negātē uerberibus affecit: sed ipse rē ad senatū detulit i carcere'q; ploti⁹ ꝯiect⁹ ē.

C. Cornelius qter ꝑmipilus quom adolescētē stuprasset a C. Felcēnio triūuiro in carcerē mori coactus ē. M. lectorius tribunus militaris accusatus a ꝯminio trib. ple. qđ cornicularīū suū de stupro itēpellasset iudiciū fugit: ȝ mox morte sibi

P uellæ duæ i agris educatæ uenustate nō cōtēnēdæ: cū sæpius iter se (cōsciuit) disceptassent utra eēt natibus ꝑstantioribus: tandem placuit urbano adolescenti iudicium deferre: is utriusq; natibus īspectis formosiores eē in grādiore natu quam ducit uxorem iudicauit: altera fratri copulata: atq; ibi templum ueneri cōstructum est quæ callypigos. i. insignium natium dicta est.

H yacinthus puer ab apolline zephyro'q; amatus: quom ad apollinē inclinaret: iratus ē zephirus: iaciēte āt discū apolline: zephirus nocēdi occasionē nactus discū in puerū flatu conuertit: unde occisus in hyacinthū florē ab apolline cōuertitur

P ausanias Argilū puerū adamauit: potitus'q; est: sed a patre tādē occidit ut dem. ā

C eltæ qui capta urbe græciā inualerunt, gallogræci postea nuncupati: quāuis uenustas mulieres haberent: ad mares tamen erāt ꝑpensiores. infamis apud uerg. Cydon amans Clytium puerum.

F amosi pedicatione Bœotii a xenoph. Infames cretenses qui primi apud græcos eam exoluerunt a quo cæteri græci mutuati.

A dulescētes duo quom mutuo amore inter se cōflagrare cœpissent: atq; inter sese dissuauiarent erepta potiundi occasione: ex iis alter inter oscula ait o utinā tū ē urbanior ex his o utinam inquit nunc.

Z anabon quidam nuper quom muliere potiretur: non uidebatur suis uoluptatibus fecisse satis: nisi præpostero mulieris concubitu ēt potiretur: ad quē quom inuitā ac penè reluctantem coegisset: Tū pudore tū dolore concita mulier: arrepto clam cultello conuersis post terga manibus uirilia amatori præcidit: Hanc rem festiuissimus quidam hoc distiho prosecutus est: Infœlix Zanabon ueneris dum gaudia temptat. Trunca sibi gladio mentula tota fuit.

PAR PARI REFERRE.

Arcus pinarius quom legē ferret ānalē: dissuasor itercessor'q; M. Seruilius Dic mihi iqt pinari: Nū si ꝯtra dixero mihi maledictur⁹, es ut cęteris fecisti? Facete pinarius ut semētē feceris: ita metes iqt Nasica quom ad poetæ Ennii portā uenisset: Ei ab hostio qrentis Enniū ancillā dixisse domi nō eē: Nasica sentit illā dñi iussu id dixisse: illū'q; intus esse. Paucis uero post diebus quom ad Nasicam uenisset Ennius: eū'q; a ianua quæreret. Exclamat nasica se domi nō esse: tū Ennius qđ ego nō cognosco uocē tuā? Hic nasica homo es impudēs. Ego quem

te quærerem ancillæ tuæ credidi te demi non esse: Tu mihi nō credis ipsi?

Demetrius quom bello nauali Ptolemęū uicisset: misit ad prēm Antigonū quēdam Aristodemū milesiū ad nūciū referēdū: q relicta in anchoris naue: scapha in portū delatus: multis qd noui afferret rogātibus: sem p nō sine magna Antigoni sollicitudine cōticuit: ingressus rēgiā porrigēs Antigono dextrā: alta uoce sclamauit: salue rex Antigone: Pugnā nauali regē uicimus Ptolemęū: Cyprū'q tenemus: Exhilaratus Antigonus: & tu p Iouē īqt salue: sic.n.nos torquere uoluisti milesie: Par pfecto referā pari. Sero.n.præmio donaberis:

Laberius mimus in senatum 'a Cæsare ascitus: quom 'a Cicerone ad consessum non reciperetur dicente reciperē te nisi anguste sederemus: Nimis mordaciter respondit: Atqui solebas duabus sellis sedere: obiiciens Ciceroni lubricū fidei: sed id qd' Cicero dixit nisi anguste sederemus: scomma fuit in Cæsarem qui in senatu passim tam multos admittebat: ut.xiiii. gradus non caperent.

Ptolemęo cœnāte quom un'a cœnaret Hircanus Iosippi filius missus 'a pre ad cōgratulādū Ptolemęo ob filii natiuitatē: piiciētibus oībus de industria cōuiuis ossa ante illius pedes: Trifon scurra: rex inquit omnia hircano anteposita ossa esse: Ex his conüice patrem eius omnem syriam denudasse: Ridente rege & interrogāte hircanum cur tot ossa ante se hēret: Respondit: Nā canes semp ossa cū carnibus deuorant. homines uero carnes comedunt: ossa iaciunt.

Philippo respōsuro Alex. ætolo Phaneas uiolenter interfatus est. Is Philippum orauerat ut Gręcia excederet: quia milites uastarent oppida. Nā nō in uerbis rē uerti ait: aut bello uincendum: aut melioribus parendum esse: Apparet id qdē inquit philippus etiam cæco: ioccatus in oculorum ualetudine phaneę.

Vespasianus imp. orto iurgio inter senatorem eqtē'q ro. pnūciauit non oportere maledici senatoribus: remaledici ciuile fas'q esse.

Cicero quem ad pompeium uenisset: esset'q ab illo interrogatus: ubi nā pisonē generum reliquisset: urbanissime apud tuum soceum respondit.

C. Marius ciuili bello fossa circūdatus obsidebat: Dicente illi pompeio silone: Magnus si es imperator ò mari descende in certamen: Tu igitur inquit si magnus es imperator coge me uel inuitum decernere. plu: Apoth. ubi corrupte pōpeiū p popediū legitur. popedii istius silonis meminit Idem plu: in mario: & Florus

Plato lruitus Diogenē cynicū olera lauātē: accedēs ad illū tacite dixit si Dionysio obsecutus esses olera pfecto nō laueres: Et tu ait ille si laueres olera Dioy. nō esses

Tracallus dicēti suellio si hec ita ē ī exiliū is: sestiue sEdit si nō ē ita: rdis (obsecutus

Diogenes grāmaticus disputare sabbatis Rhodi solitus: Tyberium uenientem ut se extra ordinē audiret: nō admiserat: ac per seruulum suum in septimum diē distulerat: sed hunc postea romā pfectum ante fores salutandi eius causa astantē nihil amplius qu'am ut post septimum annum rediret: admonuit.

Midia colaphis Diogenem cinicū cædēte ac dicēte tria millia tibi ī mēsa posita sūt Postridie diogenes sūpto pugilū cestu: cedens midiā: tria millia dixit tibi īmēsa

posita sunt. cpita aufugit

Xenęneti ciuibus suis fugã in bello exprobãtibus tñdit at uobileũ lepidissima ca

Demosthenes diceti cuidã illi si odio me pari hoies quo te insectarent: suspendio me perimere At ego me inqt perimerem:si me queadmodum te amarent.

In legibus mosaicis q oculũ alteri eruisset:illi & suus eruebat:nisi pecuniam acci pere uellet: item si bos bouem pcussetat:& qui mortuus erat: & q uiuus:uẽdi iubebat:amborũq̃ precium distribuebat inter dños. Pœna Talionis 'a roma nis dãnata qa nõ posset seruari par modus in retribuẽdo(uerbi cã) uulnere.qa piã luscõ oculũ eruit,talio oculũ p oculo erui iubebat:luscus qrebat oẽ lumen adẽptũ:alteri usum uidẽdi ẽt relictũ: Charõdas iõ apud Thurios duos oculos erui iubebat illi.q unũ oculũ lusco eruisset:qa pariter ambo lumie priuarent.

Tarqnieses qa in foro romanos captiuos Imolaslent:uicti 'a ro.alii in uictoria egsi missi.cccxlyi.e nobilissimis romã:uulgus aliud trucidatũ:nec populus in eos q missi romã fuerãt mitior fuit:medio in foro oẽs uirgis cæsi:ac securi percussi.

Diogeni cynico quem inter cœnandum ossa quidam ut cani iactarent: ille propi us accedens mingebat ut canis.

Medoꝝ rex quem ad Brachmanas pños indos accessisset:esset'q̃ ibi Apollonius tyaneus:præter cætera inepta:q̃ rex dixerat.dixit ẽt Apollonio. De me uero quis nam apud græcos est sermo: idem inquit Apollonius q apud uos de grecis ha betur. Nulla igitur inquit rex apud græcos mentione sum dignus. At ego inqt Apollonius de te nuncium feram:ut in olympiis te coronent.

Socrates quem I quedã amicũ uehemẽtius ẽẽt luectus nõne pstabat inqt plato o Socra.priuatim seorsum'q̃ te monuisset:& socrates & tu nõ fecisses melius si priuatĩ seorsum'q̃ mõuisses?

DE PAVPERTATE:

Scipio minor cõtendẽtibus Seruio sulpitio & Valerio conss. uter eoꝝ eẽt in hispaniã cõtra uiriatũ mittẽdus:q de pastore uenatore:d uenatore latro:de latrone dux exercitus factus totã lusitaniã occu pauerat. Laborãte ex iis altero auaritia altero paupꝑtate: neutrũ pri bus cẽsuit mittẽdũ:qa alter nihil hñt:alteri nihil satis eẽt.aristõ di cebat paupꝑtatẽ eẽ lucernã q̃ oĩa mala demõstraret. Mart.in Cheromõtem

Qd nimiũ laudas cheromon stoice mortẽ: Vis aium mirer:suspitiã q̃ tuum?
Hãc tibi uirtutẽ fracta facit urceũa ansa: Et tristis nullo quĩ tepet igñe focus,
Et teges atq̃ cimex,& nudi spõdã grabati Et breuis atq̃ eadẽ nocte dieq̃ toga
O quã magnus hõ es:q fece rubẽtis aceti: Et stipula & nigro pãe carere potes.
Lẽõicis agedũ tumeat tibi culcitra lãis: Cõstrigat'q̃ tuos purpura texta toros
Dormiat & tecũq q̃m modo cæcuba miscet Cõuiuas roseo torserat ore puer:
O quã tu cupias ter uiuere Nestoris annos: Et nihil ex illa pdere luce uoles.
Rebus inangustis facile ẽ cõtenere uitã. Fortiter ille facit q miser esse potest.

Labrax lẽo amissis puellis p p ĩuetos pres:q̃m dixisset Grippo parẽtũ illaꝝ seruo ut ualẽs rũdisset q̃ Grippus: qd tu medicꝰ q̃lo es:facete labrax Imo edepol ait

una lra plus sū q̄ medicus:Grippus Nū ait tu mēdic⁹ es?rñdit labrax: tetigisti

V alerius publicola menenius'q̧ Agrippa & aristides tāta paup (acu.ex Plau.
tate fuerūt ut impēsa publica funerari oportuerit. Item Epaminundas in cuius domo nihil p̄ter ueru compertum est. Pauper & æmilius:& M.manlius.

C atū ælium quem ætolo℞ legati in consulatu prandētem fictilibus adiissent:missa abiis uasa argētea nō accepisse:neq̧ aliud habuisse argēti ad sup̄mū uitæ diēs quām duo pocula:quę L.Paulus fecer ei ob uirtutē deuicto psco rege dōasset.

A nacreon poeta pcsiq̄ā Polycrate tyranno qnq̧ talēto℞ acceperat munus:isōnes duas egit noctes in cogitatione sollicitus.reddidit ea:dicens non tanti ea eē ut tanta cura esset sollicitandus.

Martialis in Nestorem:

Nec toga nec focus ē:nec tritus cimice lectus:Nec tibi d bibula sarta palude teges
Nec puer aut fēior:nulla ē ācilla.nec isās:Nec sera nec clauis:nec cāis atq̧ calix:
Tu tū̄ affectas Nestor dici:atq̧ uideri Paup:& in populo q̄ris hre locum.
Mētiris uano'q̧ tibi blandiris honore,Nō est pauptas Nestor habere nihil

L aeon mendico petenti:at si tibi ait dedero magis mendicabis:Callimachus dicebat inopibus parua etiam dii dant.

A ristippo multas opes assecuto quom dixisset Socrates:unde tibi tam multa?ushanc ille:& unde ait tibi tam pauca.

T hemistocles quom andrū petiisset insulā cogēdæ grā pecunię:Duos inq̄t ad uos ō andrii ago deos:uim ac suasionē:At andrii duos quoq̧ dixerūt apud eos magnos eē Deos.Pauptatē:& īpossibilitatē:a qbus phibebāt se pecunias illi dare:

P aupertas inq̄t Apuleius prisca apud sæcula oīum ciuitatū cōditrix:oīum artium repertrix:oīum peō℞ inops:oīs gloriæ munifica: cūctis laudibus apud oēs natiōes pfuncta.Eadē.n.pauptas in Aristide iusta:in Platone benigna: in Epaminūda strenua:in Socrate sapiens:in Homero diserta. Eadē pauptas po.ro: īpiū ā primordio fundauit:pro'q̧ eo in hodiernū diis īmortalibus & catino fictili sacrificāt:Luca:O uitæ tuta facultas pauperis:angusti'q̧ lares:ō munera nōdum ītellecta deū.Senec.ad Luc.Non est aūt uel hoc ob unū amāda pauptas: qd ā qbus ameris ostendit?Idem'q̧ de moribus qui paupertatē timet, timēdus est:

E risichthon Thessalus cōsumptis opibus ad id inopiæ uenit:ut sit coactus metrā filiā pstituere:Græcū est puerbium.πτωχῷ φίλοι οὐδ' οἱ γεννήτορες.i.inopi ne parentes quidem sunt amici:de hoc Erisichthone in capite de sacrilegiis.

T ubero adeo tenui patrimonio fuit ut sedecim uiri ex tuberonū familia oēs simul ī unis ædibus & qdē modicis cū liberis & ɔiugibus habitarēt:is lectos ligneos: hedinas p stragulis pelles:& uasa fictilia hēbat:Lamachus q̄ties ab Atheniēsibus īpator creabat:aliq̄tulū pecūię ad palliū crepidas'q̧ cōpādas sibi opus erat

Vitellius adeo paup:ut exituro uiaticum defuerit.M. Portius cato itē pauprimus
Irus apd hom.Codrus apud Iuuēalē.Furius apd Catullū:Leberis pauprimus

P auperes uero qui uolunt diuites uideri.Mortui pedentes dicūtur: Item phanię

Ianua: locus est Martia. in calpetianum.
Ponūt semp chrysendeta Calpetiano: Siue foris: seu quom cœnat i urbe domi
Sic ēt i stabulo semp: sic cœnat i agro: Nō hēt ergo aliud? nō habet imo suum
Moses legib9 sanxit ut metētes māipulos q; colligētes neq; oēm messē; executerēt neq; omnes manipulos colligerent: sed relinquerent: ut à pauperibus colligerentur. Idem sanxit & in uitibus & in oliuis.
Scipiōis filiæ ex ærario dotē recepērūt & aristidis filiæ: Eumeus apud hom. Vlyxi ait. Non est fas hospitē contēnere nā ppe Ioue sunt oēs hospites ac paupes. Iuuen. uero ait haud facile emergunt quoq; uirtutibus obstat res angusta domi: Mar. Est tñ hoc uitium: sed nō leue: sit licet unū qd colit igratas paup amicitias Sophocles dicebat nullum deteriorem inimicum paupertate: pauperem enim ad cuncta esse timidum dicebat.
Timon Echecratides colytteus diuitiis affluens multos habuit amicos adulatores q;: sed ob largitionē I iopiam lapsus Gnaronides adulator de quo ante fuerat benemeritus laqueum obrulit: Philiades alter adulator qui duo talēta filię dotē antea acceperat petētem uei berauit. Demeas orator ab eo ut se redimeret xvi. talenta acceperat: sed egēti postea petēti q; īndit nō nosse illum esse ciuem sed quem Timon thesauros inuenisset adulatores duo qui aurum olfecerāt: uenerāt ad Timonē & laudibus cœperunt extollere: quos acriter cecidit. uenit ēt & demeas orator. q preter cætera ait se filium etiā Timonis noīe ad eius grām uocauisse: quem uero duxisset Timon illum uxorē nō hēt: ducā inqt & uocabo tuo de noīe filium timorē. Idignatus tim on acrius illum cecidit: eius ēt & pbs qui uenerat.

DE PATRONIS ET ADVOCATIS:

Grau9 qm prono malo q ucce Idicēdo obtuderat: suaderet ut mulsum frigidū biberet. simulac domū redisset. Perdā ucce id si fecero quom pronus dixisset: urbāissime grauius: melius est iqt q rez. Photiō quom à suis repheenderet qd hoiem iprobū in iudicio defendisset. at nemo bonus inqt hmōi patrocinio indiget.
Figulus iurisconsultus postridie eius diei quo cōsulatus repulsam acceperat: quem multi ad eum consulendi gratia uenissent: omnes inconsultos dimisit: dicens. omnes consulere scitis: consulem facere nescitis.
Siculus cui ptor Scipio pronū cāę dabat hospitem suū hoiem nobilē: sz admodū stultū. qso iqt ptor aduersario meo da istū pronū. Deide mihi nemīnē dederis
Ad defendēdos reos pmio duci pximū latrocinio ē. ait Fabius. neq; uero pudor obstet quo minus susceptam quom melior uideretur litem: cognita inter discedū iniqtate dimittat quom prius litigatori dixerit uerū. nā ēt in hoc maximū si qui iudices sumus beneficium est. ut non fallamus uana spe litigantem.
Patronoq; origo à romulo ē. Is. n. quem pres à plebe diuisisset: ne plebs à pribus iprobe afficeret sanxiuit. uti singuli pronos eligerēt q patrū uicē i illos gererēt. & illi filioq; in pres. neutri fas erat alteq; accusare. nec testimōiū aduersus dicę

aut suffragium ferre quod si secus ab illis factum fuerit lege proditionis eos te neri:depræhensos si quis occiderit pro pietate erat. Claudius imperator libertos de quibus patroni quererentur in seruitutem reuocabat.

Vrbes ac nationes patronos ẽt romanos habebant:ut Syracusani Marcellorum familiam:Puteolani Brutorum:Lacedæmonii Claudiorum: Allobroges Fabium sanguinem:Bononienses Antonios:Neapolitani Licinios.

DE POTENTIA

Penalis apud Aristophanem ab inferis remissus uaticinans monet q̃ non oportere ali leonẽ in urbe:sed alto par esse obedire.

Canis aliq̃n prægrauida locũ a pastore precario in quo pareret petiit quo obtẽto iterato petiisse,ut sibi in eodẽ loco educare catulos liceret.ad extremũ adultis catulis fultam domestico præsidio proprietatem loci sibi uendicasse.

Pericles dum uestem mane indueret:semper dicere solebat:attende pericles liberi sunt quos regis:græci sunt atq; Athenienses.

Rufus de mum ornatissimam iuxta Fuluiam Antonii uxorẽ possidebat:quã q̃m illa ab eo emere sumptuose temptasset:neutiq̃ mulieri morẽ gessit : in Antoniana uero proscriptione rufus quis domum dono exhiberet:inter proscriptos tũ delatus ẽ:occiso igit̃ eo eius q; capite ad antoniũ relato id ad se spectare negauit : sed ad uxorẽ deferri monuit:illa feræ uice ante domũ ei cõtiguam iussit appendi.

Amyntas Perdiccæ filius apud athenienses ait:quippe regis uires supra hoĩes sunt: & manus p̃ ĩogas h̃nt:qd mutuatus Cui.ait:An nescis lõgas regibus eẽ manus?

Theophrastus dicebat idẽ eẽ piculũ furioso gladiũ & iniquo ptãtẽ tribuere.

Metiochus quem eẽt periclis athenis tũc florẽtis amicus : eia uolebat amplectier cũ igit̃ ita iactabant:metiochus uias curat:metiochus exercet panatiũ: metiochus farinã tractat:metiochus præest cibus:metiochus ergo lugebit.est & meum in quẽpiam metiochum distichon. Totus & in toto:p totum:totus: & oĩs Esse cum nus dum uis: incipis esse nihil.

Trancelias Clazomenius uir ad cætera frugi:sed uolebat uncta in urbe p se curari tacitũ p pca cõtraxerat ediũ:qd ita dependit:quem pueri auiculę carduelis caput ita cõtregissent,ut cerebrũ excuterent.utinã inqt q̃spiã sic caput trancelię affectũ eẽt:audiit forte trancelias ac putauit odiũ ciuiũ in se cõcitatũ quem pueri ẽt sui derẽt:itaq; collectis sarcinis ab urbe cũ uxore comite discessit.

DE PHILOSOPHIA:

Carneades adeo p̃hię cõtẽplatiõi q; obnoxius erat : ut sępe cũ cibi g̃ra mẽsa recũberet:cogitatiõib9 ihęrẽs manus ad patinas porrigere obliuisceretur:sed melissa q̃ uxoris loco hẽbat: manũ ei ad cibos

Archimedes Syracusanus Geometra quem mar- (captabat cellii machinas Syracusas obsidentis diu frustratus esset : captis tandem Syracusis intentus animo , oculis in terram defixis :

formas in puluere describebat:interroganti quisnam esset militi non rñdit: sed protractis manibus puluere. Noli inqt circulum obsecro disturbare:atq; ita incognitus à milite obtruncatur:non sine Marcelli mœrore:

A ristippus Dionysio percontanti cuius rei gratia philosophi diuitum ad limina sæpe accederent: Diuites autē ad philosophorum nunq̄:quod illi sciunt inquit q̄bus indigent. Isti nesciunt: Idem per indignationem dicenti cuidam philosophos diuitum limina semper terere: Et ægrorum inquit medici.

I dem Dionysio cur uenisset roganti:ut q̄ habeo inqt impertiarq̄ nō hēo accipiā.

A ntisthenes rogat⁹ qd eēt ex philosophia assecutus lucri: Mecū sqt colloq posse:

I dē p forū obsoniū calceamēti ut aliqd deferebat: admirāti cuidā. Noli inqt mitari mihi.n.ipse fero hæc non aliis.

D iogenes cynicus dicente quodam cur nihil sciens philosopharetur. Et si inquit philosophiam simulo:hoc ipsum philosophari est.

I dem dicenti cuidam ad philosophiam aptus nō sum:quid inquit uiuis: si ut bene uiuas nulla tibi cura est? Idem quom uenderetur:dicente qd agere sciret emptori:Scio inquit uiris imperare.

I dem apricans uenienti Alexandro magno ac dicēti rei ne cuiusq̄ indigeret : respondit à sole ut recedas:qua in re qa regium splēdorem non fecerit magni: delectatū adeo ferunt Alexandrū ut ad amicos dixerit. Ego nisi Alexander essem Diogenes esse uellem. Atrianus sinopeum ait fuisse diogenem:

S olon in supremo uitæ die assidentibus amicis & super aliqua re sermonē hñtibus:quom I lecto iaceret:satis iam pressum caput erexisse dr:rogatus uero qua pp id fecisset:ut istud q̄quid est de quo disputatis percepero:emoriar.

T hales milesius quom sibi obiectum esset philosophiæ studium tanquam inutile per astrologiam oliuaꝝ ubertatem futurā prætuidens antequàm florerēt in chio mileto q; futurum ꝓuentum emit paruo ptēcio.sed uendidit postea oleū magno:magnā q; pecuniam comparauit facileq; ostendit philosophos si uellēt pecuniam posse cumulare. Menander ait miseros multos fecisse eum qui artē cibi gratia reperisset:pstabat.n.mortem obire q̄ in assidua tristitia uersari:

Dionysius iunior de quo supra quom Platonem à se male actum dimittere uellet complura de nobis Plato & grauissima certe crimina tuis denūciabis æqualibus studiorum sociis:cui subridens ille ait Nō posse tantam in Academia disciplinaꝝ fieri mendicitatem & inopiam:ut ulli de te cōmemorare uacet.

Q uidam(nam de nomine ambigitur)rogatus quonam philosophiæ tanta diligentia spectaret ad paucissimos peruenturæ? satis sunt inquit mihi pauci:satis ē unus:satis est nullus. Epicurus quom uni ex consortibus studiorum scriberet: Ego non multis inqt.sed tibi soli scribo:Satis enim magnum alter alteri theatrum sumus. Philosophia inquit Cicero paucis est contenta iudicibus.

A naximander Atheniensis ciuibus suasit ut urbe exirent:instare enim terræmotū quod euenit tota urbe uastata.

Diogenes mathematico depictas in tabulas telas quæ errantes dicuntur ostentā te ac dicēte hę sunt erratiles:excipiens noli inquit amice mentiri:non hę errāt: sed hi:digito demonstrans circunstantes ceu tempus in re futili terentes.

Arcesilaus Dialecticos his similes esse dicebat:qui latrunculis ludunt: quia iucū de fallerent:Aristhon aranearum telis magni artificii ac nihil utilitatis.

Pherecydes Pythagoræ magister quem uidisset austham aquam de iugi puteo: terræmotum dixit instare.

Alexander macedo quosdam sapientes nudos agere uidisset: illoꝝ fortitudinem admiratus,cupiebat aliquem ex illis secum adducere:cæterum maximus ex iis natus.Dandamis sophistaꝝ magister princepsꝙ respondit se neꝙ ad Alexandrum uenturum:neꝙ passurum ex discipulis quēquam accedere.

Apud Indos adolescens.xiiii. annorum natus ad Ypasim fluuium descendit:pstiturꝙ ibi se philosophiæ operam daturum : q si omni crimine turpitudineꝙ emancipatus inuenitur admittitur.

Democritus usu oculorum sua sponte se priuauit:quia existimaret cogitatiōibus cōmentationibusꝙ animi oculorum illecebras obesse.

Panthydas rogatus a philosophis quid sibi de sermonibus illis uideretur quos i Academia de grauibus audisset rebus.quid aliud inquit quam quod studiosi: sed utiles nihil,nisi uos ipsis utamini?

Anaxagoras quom relictis omnibus suis rebus ad philosophiam se contulisset, post longam peregrinationem patriam repetens:agros agros prędiaꝙ situ obsita quom reperisset:Non essem ego inquit saluus nisi ista periissent.

Zeno cityeus quom mercator eēt:unoꝙ naufragio oēs opes amisisset:dixisse fert Bene mecū agis fortuna q̄ me ab ignobili improboꝙ labore ad phiā cōpellis.

Ad Herodem uirum consularem:ingenioꝙ amœnū accessit palliatus q̄spiam: & crinitus:barbaꝙ ad pubem pene pmissa:ac petit pecuniā dari sibi ad panē emēdū:Quom uero Herodes interrogasset q̄snam esset : obiurgatoria uoce uultuꝙ philosophū se eē dixit:mirariꝙ ait illū petere qđ uideret:uideo inq̄t Herodes barbam & pallium:philosophum autem non uideo : tum dicētibus q adcrant illum esse solitum con uitiis incessere nisi accipet: Demus inquit Herodes: non tanq̄ homini:sed tanq̄ homines:Dicentibusꝙ aliis esse hoīem malitiosum excipiens Musonius a ἄξιος ἐστιν ἀργυρίου .i.dignus igitur est argento.Gell.

Philosophos Domitianus omneis Italia summouit : Claudii temporibus fcm ē senatus consultum atrox de mathematicis italia pellendis.Pulsi uitellii tpibus. Neoptolemus apud Enniū philosophari ait sibi necesse esse,sed paucis:nā omnino haud placet. Callicles apud Pla.in Gorgia philosophiam in adolescentibus probat in senibus uituperat.

M.Antonius tantum in philosophia studii contulit:ut quāuis ascitus esset in imperatoriam dignitatem:ad Apollonii tamen domum discendi causa ueniebat.

Iudeoꝝ philosophoꝝ tres erant sectę ueterum.Essęorum qui ad deum cuncta

referrent:ola'q habetent cōmunia:Saduceo℞ qui animas cum corporibus dice bant interire:Et pharifeorū qui ola fato geri dicebant animas uero dicebant im mortales:ex Ioseph.li.xiii.ait pharifeos dicere aliqua fato geri Effeos omnia fa tis tribuere. Ipse igitur hanc controuersiam accommodet.

Thebei gloriant philosophiā uenisse ait;Diod.Alii 'a græcis alii à barbaris inuenta philosopiæ nomē Pythagoras primus imposuit Ethica à Socrate inuenta:Phe recydes syrus Pythagoræ preceptor primus omniū dixit animos esse sempiter nos:Themistes mulier philosopha fuit:Et seruus unus Phædon.

D iogenes quom uenderetur humi iacebat:excitanti uero ac surgere iubēti qui au ctionabatur:noluit:quid tandem inquit si piscem uenderes?

A ristippus amisso prædio amœnissimo ei qui maxime sibi condolere ostendebat: non ne inquit unicum tibi est prediolū?mihi uero adhuc superesse agros treis? annuente illo: quin inquit potius ego tibi condoleo.

DE PVDORE

iodorus sapientiæ dialecticę pfessor pudore periit lusoria quęstio ne non protinus ad interrogationes stilbonis dissoluta.
Terentius uarro post acceptam cladē cannēsem ob suam ipsius in curiam dictaturam oblatā recipeř ob pudorem renuit.
Echereus Phęacensis ait uerecundis pudētibus'q Iouē fauere ful minatorē Socrates Platonicus ait Hospitalē deum inter homines qui iusti pudoris participes sunt uersari.

C onsynges Nicomedis Bithynię regis uxor lacerata traditur 'a canibus pter la sciuiorē cū marito iocū.Persis nec uomere coram alio.nec urinam facere licet.

M aximus q postea impator fuit Thracio genere ortus post multa fortitudinis exē pla:charus admodum fuit seuero:sed quem aliquādo Heliogabalus cum eo io caretur: diceretq Maximine sedecim uiginti & triginta milites diceris lassasse poteris tricies cum muliere perficere?Tum ille ut uidit infamem principem ita exorsum 'a militia discessit.

P ersæ mulieres fugiētibus filiis pudēda illis nuda ostēderūt atq uultis dixerunt huc repeteř fugiētes eaq re pmoti pudētes'q reuersi hostes fugarūt.Fuere aūt hę mulieres Tyrene:& qm̄ illa℞ causa persæ uictoriā assecuti sunt 'a cyro sanci tum est ut quicunq Persa℞ rex Tyreū ingrederetur singulis mulieribus singu los aureos nūmos daret:ochus ne ploluereť nunq̄ eā urbē īgressus est ut dictū est ī capite de Auaritia: Alexander macedo bis ingressus urbem nummos mu lieribus exhibuit:grauidas duplicem mercedem largitus est.

V olebat apud Diogenem cynicum quispiam philosophari: cui ille pernam dedit ac persequi iussit:ille ppudore abiecta perna abscessit.Post aliquantulū tempo ris occurrens illi risit atq ait Tuam & meam amicitiam perna dissoluit.

Milesię uirgines quom sine ulla euidenti causa uoluntariā mortem subirent:pluri męq́ȝ suspendio uitam finirent.nullo potuerunt remedio a proposito diuerti: Decreuerunt tandem milesii ut uirgines quæ suspensis corporibus demortuæ forent:hę omnes nudę cum eodē laqueo efferrentur præcisę: Post id decretum: pudore solo deterritas abstinuisse aiunt. (elicitur.

Pythias Aristotelis filia rogata quē pulcherrimū iudicaret colorē q̄ inqt expudorē

Tyberius imp.ad coercendum sumptū:paucoȝ senatorum inopia sustentata: ne pluribus opem ferret:negauit se aliis subuenturum nisi senatui iustas grauū causas probassent:quo facto pleros q́ȝ modestia & pudore deterruit.

Quom Romā multę Gręcię ciuitates questum de Philippi regis macedonum iniuriis uenissent:esset q́ȝ in senatu quæstio inter Demetrium philippi filiū missum a patre ad satisfaciendum senatui:& ciuitatum legatos: turba querelarum confusus adolescens repente obticuit.Tum senatus uerecundia eius motus causam illi donauit:atq́ȝ ita Demetrius patrocinio pudoris ueniam patri obtinuit.

Protagoras apud platonē ait mortalibus qui ut ferarum uires uitarent urbes condere atq́ȝ in unum cōuenire cœperant Iouem mercurium misisse cum iustitia & pudore:Rogatus uero a mercurio num esset utrūq́ȝ hominibus omnibus traditurus:omnibus inquit:Omnes siquidem horum participes esse debent:

Pythagoras quom adulescētulū sectatorē palā acrius q́ȝ reprehendisset:ita cōmouitur se ipsum strangularit: atq́ȝ decreuisse posthac neminē palā reprehensurū esse.

PARVO CONTENTI

Socrates intuitus numerum rerum uenalium:cogitabundus dicere solebat:quā multis ipse nō egeo. Senec.in ep.Simplici cura cōstant necessaria:in delitiis laboratur.

Leon Eutyeratides interrogatus quā qs urbem incolēs tutus sit: ubi inquit neq́ȝ plura neq́ȝ pauciora inhabitantes possideant.

Photion quom a menille oblatam pecuniam remisisset rogatus ab illo causam:cur saltem filio sumendam non sineret respondit:Si filius uitæ mores q́ȝ composuerit uiuet ille quidem paterna hęreditate contentus.Si uero prodigus immodestus q́ȝ fuerit:ne argentum hoc quidem satis futurum.

Crates Thebanus Demetrio Phalerio uinum mittenti remisit: dicens: utinam & fontes panem ferrent:Epicurus dicebat si ad naturam uiues nunquam eris pauper:si ad opinionem nunq̄ diues Exiguū natura desyderat: opinio immensum.

Epaminundas a uicino inuitatus ad cœnam conspicatus cum obsonio q́ȝ tum unguentorum magnam copiam:statim egreditur: Vt dictū est in cap.de cōuiuiis.

Aurelianus imp.petenti uxori ut unico pallio serico uti sineret:respondit:absit ut auro fila pensentur:(libra enim auri tunc libra serici fuit.)

Marcus Curius samnitibus magnum auri pondus afferentibus cum in cella rapo

cõqueret:respondit:Auto nihil tale prandium indigeret!

Alcamenes Telecri filius rogante quodam quid parce uiueret tãtas opes possidẽs Quia qui multa possidet inquit:non ex libidine:sed ex ratione uiuere decet.

Didius Iulianus imp.tantę parsimoniæ fuisse dicitur:ut per triduũ porcellum:per triduum leporem diuideret:sępe etiam oleribus leguminibusq͂ contentus.

Cleomenes nõ purpura nõ latoclauo utebãt:sed breui tunica cõtẽtus oẽs admittẽbat.

Gracchus Nullã ait apud se fuisse popinã:neq͂ pueros eximia facie:nullã meretricẽ domum admisisse:Apud Massilienses dos amplissima centum aurei erant:Ad uestem.V:ad mundum.V.

Diogenes cynicus pane aqua oleribus contentus:intra dolium iclusus deguit.Cato censorius Neq͂ sibi ædificationem :neq͂ uas:nec uestimentum ullum in manu preciosum:neq͂ preciosum seruum:neq͂ ancillam:ait fuisse.quo utor:utor dicebat.Si non est ego sum:cuiq͂ per me uti atq͂ frui licet.

Socrates querente quodam amico apud eum ac dicente uinum chium:purpuram mel'q͂:magno constare:manu prẽhendens illum in penũ farinariam duxit atq͂ inquit obolo semisextarius uenditur.

DE PICTVRA

Diogenes cynicus intuitus duos centauros pessime pictos: urbanẽ rogauit uter horum ait deterior est?

Parrhasius atheniensis pictor quom Philippus olynthios uenderet: unum ex iis senem emit: perduxit'q͂ Athenas atq͂ torsit ut ad exemplum Promethea pingeret:qui olynthius ĩ tormẽtis periit. Idem cũ zeuside in certamẽ descẽdit:& quom hic detulisset uuas pictas tanto successu ut in scænam aues aduolarent. Ille detulisse linteum pictum traditur ita ueritate repręsentata ut Zeusis alitum iudicio tumẽs/ flagitaret tandẽ remoto linteo ostendi picturã:atq͂ itellecto errore palmã cõcederet. igenuo pudore quoniam ipse aues fefellisset:Parrhasius autem se artificem.

Idem Zeusis puerũ pinxit uuas ferentẽ:ad quas quom uolarẽt aues:iratus operi dixit uuas melius pinxi q͂ puerũ:nam si hoc cõsumassem:aues timere debuerãt

Idem Zeusis Agatharcho se laudante quod animalia facile celeriter'q͂ pingeret: damnans celeritatem Ego uero inquit diu:

Apelles quom Rhodum nauigasset:auidus Prothogenis opera cognoscere fama tantum sibi cogniti:officinam petiit:(aberat forte ipse:sed tabulam magnæ amplitudinis in machinam picturæ anus custodiebat)hęc Protogenẽ foris esse respondit:interrogauit 'a quo quęsitum diceret:ab hoc inquit Apelles/arrepto'q͂ peniculo lineam ex colore duxit summę tenuitatis per tabulam:Reuerso prothogeni anus rem aperit.Ferunt artificẽ protinus contemplatum subtilitatem dixisse Apellem uenisse:non enim cadere in alium tam absolutum opus.Ipsu͂m

tis:Chryſocolla:Indicum:Purpuriſſum:ſinopis:Rubrica:Parethonium:Mellinum: Eretria: Auripigmentum: Ocra:Ceruſſa:Vſta:Sandaraca: Sandix Syricum:Atramentum:Tryginon ſiue elephantium:

Claruerunt apud Ro.Fabius:Pacuuius poeta:Turpilius:Aterius labeo: Q.Pedius Arellius: Amulius : Corneliuspinus: Actius priſcus : Externi: Ariſtides Thebanus cuius tabulam Attalus rex centū talentis emit:eius tabulam in qua liberi patris imago eſſet L.Mumius Romā aduexit.Apelles clarus tum multis opibus tum Venere Coa.& equo cui uiui adhinnierūt.Aglaophon:Apollodorus atheniēſis.Androcydas:Amphion:Terimachi diſcipulus:aſclepiodorus: ariſtocles Nicomachi diſcipulus:antorides:ariſton:antidotus:athenion:ariſtolaus Pauſię diſcipulus.filius q; ariſtoclides:antiphilus:androbius:ariſtonides:anaxāder:ariſtobolus ſyrus:archeſidas:antobolus Olympiæ mulieris diſcipulus:arcegontis.Bularchus cuius picturā Candules rex pari rependit auro.Colotes:Cymon:Cleoneus: Cephiſiodorus Cteſidemus Corinthius: Cteſilochus apellis diſcipulus:Cleſides:Cratinus:Coribas:Carmades:Cergaſus:Clearus Coloterus.Demophilus:Dionyſius:Dionyſiodorus:Diogenes. Echion: Eupompus: Euenor:Euxinidas:Euphranor:Eutychides:Eudorus: Erigones : Eutimedes: Glautionis Corinthii diſcipulus . Higiemon: Heraclitus macedonius: Halten. Heraclides.Iphis.Ludius elotas: Leon:Leonuſcus.Myrones duo:Melanthius Metrodorus:mechophanes pauſiæ diſcipulus:mydon: mnaſitheus Sicionius: mnaſiedemus.Neſſus:Nicophanes:Nicecotas:Nicas:atheníenſis:Nicerarchus: Nicomachus:Neſeas:Nicoſthenes:Oenias:Polygnothus:phydias: paneus frater:Pythis:phrylus:Parrhaſius:Pamphilus Apellis melāthu'q; pręceptor. Protogenes de quo ſupra.cuius tabula ne incenderetur Demetrius expugnatā rhodum nō incēdit:Philoxenus Nicomachi diſcipulus:Pyteicus: pauſiās ſicyonius qui primus lacunaria pingere inuenit.Philiſcus,phalerion:polemon.Serapion Simonides.Simus:Sopylus. Tinomachus:cuius medeam & Aiacem Cęſar dictator emit octingētis talentis. Theodorus.Theontius:Theon: Tauriſcus:Timagoras:Theodorus Samius Nicoſthenis diſcipulus & euſdē pceptoris diſcipulus Tadius:therimachus:timantes clarus i Iphigenia Agamēnone'q;.Xenon Neochis diſcipulus. Zeuſis.Mulieres in pictura claræ Timarte myconis minoris filia:Irene Cratini filia & diſcipula:Lala Cyzicena:Calypſo: Ariſtarete Nearchi filia:diſcipula'q;.Olympias:& apud Roma.marcia marci Varonis. Scripſerunt de ea re Antigonus:Xenocrates:& apelles.Nero fingendi pingendi'q; ſtudium habuit non mediocre.M.Antonius philoſopus & imperator operam pingendo ſub magiſtro Diogeneto dedit.Hadrianus ac ſeuerus in ea re peritiſſimi

In ſtatuis ex ęre claruerūt Alcmenes phidię diſcipulus:Ageladas:& diſcipuli gnq; polycletia rgius:Aſopodorus:ariſtides.alexis:athenodoru.Item antheus: atheneus,agelades,antigonus:ariſton:apollodorus:androbolus.aſclepiodorus: anthelas:antimachus:ariſtodemus:agoracritus . Buthyreus lycius myronis diſci

pulus:Bedas:Briaxis.Boetus Batton:Callases.Clesias.Ctesilaus.Catharus Sicyonius.Chereas.Chares Lyndius Lysippi discipulus.qui colossum rhodi septuaginta cubitorum fecit.Calamides.Critis.Chaleosthenes.callon.elitorius polycleti discipulus.canathus.cephisiodori duo callistratus.callixenus.creon.chresilla.cenchramis.cyclon.calides.cresilas.cephis.callimachus. Dinon Polycleti discipulus & condiscipulus.Demeas.Dinomedes.Demetrius.Dædalus.Diodotus:Dynomenes.Dionysiodorus critiæ discipulus.Deliades Daiphron.Doryphorus.Democritus.Dahippus.Dæmon.Epatodorus.Euphranor.Eudorus.Euchion.Euphronides.Eutychides.Eurycrates.Euphorion.Eunicus: Epigenon.Eubolides.Euthir.Gorgias.Glaucides.Hecatheus Heliodorus.Hyreanesiades:Isigonus.lemenon.Lysippus Lacon.Leochares falso apud Victruuium telochares dictus:Lysistratus.Lahippus.Leontius qui primus neruos uenas expressit.Luciscus.lophon.lysonleon.mycon:myron lycius polycleti discipulus.menter.menechinus.menogenes:menodorus:myagrus.Nestocles.Neglesas:Naucides.Naucerus.Niceratus:Nisicrates.Pyrrhus.Polycles.phyromachus.pythagoras samius.polycletus.ageladis discipulus.phidias clarus in Ioue olympio phragmon.perelius.phrynon polycleti discipulus patroclus.polycles:praxiteles clarus Venere Gnidia amore iuuenis insignis & equa ad quam equus hinniit:& cane ad quem uiui latrarunt:& ænea uacca syracusis quam taurus inire uoluit. Pyromachus.pyrocles:pythias.pramemon:Polycrates.Phœnix:philomacus:pytrocritus:protogenes patroclus:polis:posidonius:piclimenus:phylon.pandeus nepos phidię ex sorore.Rheginus ex Italia:Scopas:Sthennis:Sostratus Sylanion nulle doctore mirabilis.Stypax:Strongilon: Stratonicus:Scymnus Critiæ discipulus: Simon:Simenus.Theremachus:Theusis: Timarchus: Tymoles:thysicrates:thelaphanes phoceus:theodorus:thimotheus.theonnestus:thymarchides:thimon:thysias:trason Xenocrates.Zenodorus qui colossum Neronis:centum ac.x.pedum fecit.

In ferro clari Aristonides:Alcon.

In marmore Dipœnus primi & scyllus:Malas micciades filius: Anthermus que nepos Chius & eius filii Bupalus Anthermus que Phidias & eius discipuli Alcamenes:Agoracritus que:Praxiteles Brixiades: scopas: Cephisiodorus Praxitelis filius:Briaxis:thimotheus:Locares mausoli celatores:Pythis menestratus:Socrates alius quam pictor:mirom:Archesitas.Cleemen Enthochius:taurischus trallianus:Pappus: Entychides:philiscus. thimarchides:Dionysius. polycles: Heliodorus. polycarmus calamides: Agesander. Polydorus. Athenodorus hi tres Rhodii laocoonta fecere opus omnibus pictura & statuarię artis operi prę ponendum.Quod hodie romæ uisitur.Craterus:Pythodori duo:polydectes.Hermolaus.Artemon.Aphrodisius.Diogenes: caryatides: Archesilaus: coponius canacus.Sauros: Brathacus myrmecides cuius aurigam cum agitatore cooperuit alis musca.callicrates

E ncaustica quę igne constat in iis signis quæ cęra aut ebore conficiuntur ab Aristodemo aliqui putant inuentam postea consumatam a praxitele sed aliquanto uetustiores extitere Polygnotus Nicanor archelilaus: lysippus: Pamphilus apellis præceptor. Item pausias sicyonius: phidias in ebore myrmecides. ut supra.

P lasticen quæ creta constat antiquior ē q̄ statuaria Dibutades sicyonius Iuenit corinthi: opera filiæ: quæ capta amore iuuenis: illo abeunte peregre umbram ex facie eius ad lucernam in pariete te lineis circūscripsit: quibus pater eius impressa argilla typum fecit. Aliqui dicunt Rhœcum & Tehodorum: Italiæ tradidere Demaratus Euchirepus & Eugrāmus. Celeberrimus in eā Demophilus Corgasus. Calisthenes: romæ possunius in tubis piscibus'q; Iconicis mirus: Archesilaus, prasiteles, Turianus. Egypso primus imaginem hominis fecit lysistratus Sicyonius.

I n argento cælando Mentor, Arcagas, Boetus, Mys antipater, Statonicus, tauricus. Cyzicenus Ariston, Onychus, Hecatęus, pasiteles, possidonius, Ephesius. Zopyrus, pytheas, teucer, Lesbocles: prodorus, pythodicus, polygnotus.

DE PETITIONIBVS

D iogenes cynicus postulabat Eurytio difficile quiddam, illo dicente dabo si mihi persuaseris. Equidem inquit si persuadere possim suasissem utique ut te suffocares.

Philemon Baucis'q; uxor, quom soli ex oppido hospitio mercurium Iouem'q; suscepissent, anserem'q; unicunquem habebant comedendum apposuissent, admonitus adiis sunt ut collem ascenderent quo facto oppidum in lacum cōuersum est, excepta illorum casula, quæ pro templo postea fuit, hortantibus uero diis ut expeterent siquid uellēt rogāt ut fiant illius templi perpetui sacerdotes nunquam mortem experturi. Annuerunt dii sed eos in quercus commutarunt.

S ocrates nihil expetendū monebat a Dis immortalibus nisi qd bona tribuerent idem in petitionibus apud homines adeo erat modestus, ut quom pallio egeret nummis'q; careret tacite ab amicis petebat, Emerem inquit pallium si nummom haberem.

A pud iudices siquis petabat plus quàm deberetur, causa cadebat. Cicero pro roscio. si tu ait amplius nummo petisti in iudicio quàm tibi debitom est, causam perdidisti: Crassus apud Cicero. in ora: idem etiam ait. Claudius imperator iis qui ad priuatos iudices plus petendo formula excidissent, restituit actiones, & in maiore fraude coniunctos legitimam pœna supergressus ad bestias condēnauit

C yrus apud Xenophontē Cambysi ait. Noui te semp solitū dicer haud fas esse a diis petere uictoriā eq̄stri pugna eos q eqtare nō didicissent. neq; sagittę ignaros supare illos sagittādo qui hmōi peritiā callent: neq; eos qui frumēta nō serunt

precari triticum pulcherrimum nasci:neq; salutē petere q sibi ī bello nō caueret
Socrates apud Plato.li.yi.quare inqt prudēs mihi uidet poeta ille q amicis insipientibus usus,dū eos uideret & agentes & orantes quę illis minime conducerēt quem tñ utilia uiderētur:p oibus sic ait Iuppiter rex optima quidem nobis & uouētibus & nō uouentibus tribue.Mala aūt poscētibus quoq; abesse iube
Timon Echeeratides colytteus apud Lucianum queritur in inopiam uenisse despectum'q; ab amicis operam rusticam aliis pręstare rogat'q; magna audaci'q; uoce iouem : ut illa calamitate eripiat:Iuppiter iubet mercurio ut magnos thesauros timoni afferat:sed tum Mercurius ait:En continuo ditissimus ex inope timon erit quod clamauerit fidēter'q; orauerit:q; si siluisset adhuc incuruus terram foderet 'a Ioue derelictus.

DE ROMANORVM FORTITVDINE.

De romanis quibus patrium est aliis imperare:quibus imperium sine fine dedit iuppiter:quom uniuersi penè græci & latini scriptores mira prodiderint:nō sum uisus multa uerba facere: præsertim quom tu solus sis exemplum pro omnibus magnum:neq; rursus omnino silentio præterire.

Pyrrhus quom ad Canusiū cū ro.cōflixisset:superior'q; multis tñ è suis amissis extitisset:dixisse fert:si alia itē pugna romāos uicerimus: oio pūmus
Idē quom inuenisset mortuos romanos in dextris tñ enses habentes :'o q̄ facile sqt erat orbis implū occupare:aut mihi romāis militibus: aut me rege romāis
Scorio dux Dacorum quom 'a barbaris impelleretur contra ro.ciuili bello defatigatos:duos canes in popularium conspectum dimisit:illis'q; acerrime inter se pugnantibus lupum emisit:quem canes omissa ira pugna'q; illico aggrediuntur:atq; ea comparatione barbaros ab incepto diuertit.
Captis ad furcas caudinas 'a samnitibus ro.quom uariæ eēnt inter samnites sniē de illis:accitus plaustro ad exercitum herēnius Pontius pacem ait cū romanis faciendam:eam.romana gens est ut uicta quiescere nesciat.
Magone apud senatum carthaginensem nunciante cladem cannēsem ro:illatā ab Annibale:atq; treis annulorum modios e romanorum cæsorum digitis ereptos ostētaret.Excipiens hanno num post hęc romani ait pacem petierint ab Annibale aut aliqui ex illis ad eum transierint:negante magone utrunq; factum:monuit mittendos legatos 'a Carthaginensibus ad romanos de pace.
Mutius Porsenę ait facere & pati fortia romanorum est.
M.Antonius inconsultius Parthos inuaserat:amissis'q; multis quom tandem tela in grandinis modum urgerent romanos:atq; speciem cæsorū prębuissent:elatis supra capita scutis:parthi'q; arcus inhibuissent,romani rursus se efferunt: miraculum uisum barbaris est,unus'q; ex illis uocem emisit:ite & bene ualete romani:merito uos uictores fama gentium loquitur.

Notandum obiter non licuisse.Ro.artem manualem exercere.Ex Dionys.Haly.

DE RELIGIONE

Ntonius pius imp: reprehendēti cuipiā eū quod i hosteis mitis esset atq incōiuratos quos uicerat:ac dicēti qd si hostis uicisset grauiter rñdit Nō sic deos colimus: nec sic uiuimus ut illi nos uincāt Alexander macedo inter sacrificādū quem utraq manu thura ad euaporandū assumpsisset:a Leonida increpitus est.Dicebat enim leonidas quom ferentibus aromata terris impaueris: copiose tūc thura adolebis:nūc utere parcius:uicta saba alexāder leonidæ scripsit ad te thus myrrham q abunde transmisimus:ut cum deis parcus esse desinas.

Numæ quom de hostiū aduētu icursione q nūciatū esset surrexit dixit q. At ego

Arnerni Galliæ populi Cæsaris ensem in tēplo appēderant ceu ab il sacrificio lo ereptum spolium:quē Cæsar postea cōspicatus subrisit: persuadentibus amicis ut detraheret:non permisit quod rem sacram existimauit.

Venator quidam in Andragathia iuxta agrum Pessidoniatē regiōe solitus animalium occisorum capita ac pedes Dianæ dicata arboribus suffigere:capto ingenti apro se ait caput solum dicaturum: quo arbori suspenso meredianum æstum uitans subarborē obdormiuit:Tum uinculo sua sponte soluto caput cadēs dormientem uenatorem peremit:

Carthagmēses saturno hostias humanas soliti immolare:quom destitissent: atq ab agathocle siculorum rege uicti essent: iratum deum putantes ducentos ut litarent nobilium filios immolarunt.

Oeneus Calydoniæ rex quod Dianæ decimas non persoluisset: irata deā aprum immisit agros omneis uastantē.Lycurgus Thraciæ quom in Bacchi contēptū uites succideret:crura sibi amputauit:Pentheus sacra bacchi contemnens a matre Agaue matertera q Autonoe pro apro laceratur.Tantalus pelopē filiū diis apposuit comedendum:ad inferos ita q detrusus:sitim i aquis:famē inter poma cum cruciatu patitur:Lycaon in lupum conuersus quia obsidem Molossum Ioui ad epulas apposuit.Pirithous lapitharum rex deos omneis pręter Martem ad cōuiuiū nuptiale inuitauit:ea re mars indignatus furorē in cētauros imisit ut nouā nuptā rape tentarint ingens q cōmissum est ꝑlium in ipsis sponsalibus.

Apud ægyptios capræ hirci q omnes ueneratione sunt.Item & caprarii.Animalia adeo religiose coluntur:ut quom Ptolemæi tpe Romanus qdam felem occidisset ad domū eius concursu plebis facto:neq ab regiis ad id missis principibus:neq Romanorū timore a pœna hois absterreri potuerit:quis nō sponte bestiā occidisset.Iidē sicubi canis mortuus repertus fuerit: singuli eius domus totū corpus ac talamētatione radūt:& ꝑmente eos fame ut plures ab humana carne non abstinuerint:a ialibus sacris parsū oino est.Sicubi uinū frumētūue aut aliqd aliud uictui necessariū iuentū eēt ubi hmōi aial expirauit:nō āplius illis uescebantur

Romanos religione celebres fuisse historię produnt unum'q; sacrificiũ ab illis ter gestes actum in quo aut error aut strepitus aliquis intercessisset. Minutius dictator C. Flaminiũ magisterio equitum amouit stridore soricis cõsecuto: Celebratus Priamus apud Hom. ubi Iuppiter Iunoni ait esse illum sibi cordi ꝑpter crebra in eum sacrificia. Et Mercurius Priamo ait: Hectoris cadauer. xii. die nõ cõputruisse neq; ab auibus appetitũ quod deos religiosissime colat: Cyrus 'a Xeneph. commendatur. Numa apud Ro. inuentor. Camillus celebris: item Gallis item Mysi qui Capnobatæ dicũtur: item Alalcomene: Aeacus: Aeneas.

Melisseũ cretẽsiũ regẽ ꝑmũ dis sacrificasse tradũt: Hieronym⁹ scribit M. euãgelistã pollicẽ sibi ãputasse ut sacerdotio reprobus efficeretur: Diuus antonius leuã auriculã ne fieret eps: apđ oẽs alios sacerdotes erãt comati apđ ęgyptios uero rasi.

Vestales quæ 'a Numa sunt institutę quatuor primo: postea sex fuisse: triginta annis innuptæ erant. exactis iis nõ ꝓhibebãtur nubere depositis uittis: sed ꝑpter exitum infœlicẽ raro nubebãt: Pœna delictę leuioris uerbera erãt. Corruptas uero pontifices super lecticas mortuę more . . . deflentibus cognatis: ad portam collinam adductas: uiuas monumento sub terra preparato condebant ibi'q; uitam ægerrime finiebant: sed triginta illis annis. x. discere. x. sacra perficere x. ultimis edocere consueuerant. Illarum prima Amata dicta est. Eligebãtur autem 'e generosissimis: intercedebant apud magistratus:

Post adorationem sedere augurium esse dicunt: quo & ratas preces: & in bonis perseuerantiam fore significatur. Adorantes autem se circum uertebant: unde Camillus uictis Veiis post illas preces circumuertens se cecidit.

Sedem apostolicam nõ diiudicari tum decretum est: quem leo. iii. oppressus esset 'a Paschali & campulo conuocato per carolum regem concilio.

Federico. imp. uastante christianam remp. Gregorius Ananinus pontifex ueritus illius scelestissimi crudelitatem addidit certis diuinæ rei horis salue regina: Campanas'q; ad Eucharistiæ confectionem: ac uirginis iussit Marię laudes horis matutinis celebrari. Innocentius. iiii. pontifex lugduni instituit ut exituri i publicũ cardinales Pileo rubro uterentur: Bonifacius. viii. Iubileum instituit: sed centesimo quoq; anno celebrari Clemens. vi. deinceps quinquagesimo.

Celebres religione Thraces qdã sine mulieribus uitã degẽtes Ctistæ dicti

DE RISV ET RIDICVLIS

Pyratæ in quos missus est Pompeius ac intra q̃dragesimum diem assecutus: siquis 'e captiuis diceret se esse Romanũ: simulato ingẽti metu: femur pcutiẽtes: ueniam procidẽtes 'a captiuo exposcebãt lętabundo captiuo alii calceos: alii togã exhibebant: induebant'q; quom'q; aliq̃ntisp uitũ p istęc ludibria detinuissent ad mare scha las extendebãt: acit bebant illum ascendere impulsu'q; obruebant

Plistarchus leonidę filius Causidico q̃dã ridicula sẽp dicẽti nõ cessabis ait 'a ridiculis

lis continue dicendis ne ridiculus fias:ut qui assidue luctantur luctatores.

Myson cheneus mortales odio insectatus in solitudinem sese abdiderat.deprensus a lacone ridens:rogatus ab illo cur quom solus esset rideret : Vrbane admores suos respiciens :ob hoc ipsum ait rideo.

M.Cicero consul quom L.Murenam a Catone accusatum defenderet: uariis modis stoicos:quorum assector erat Cato.philosohpos'q illudens:multũ risum iudicibus iniecit:Et ipse quoq Cato subridẽs di boni ait q̃ ridiculũ cõsulẽ habemus

Diogenes cynicus dicẽte quodã Hi te risu ꝓsecunt.At ego inq̃t minie ridiculus sũ

Callidamãtes seruus i Plauti cistellaria quom ebrius obdormisset:Philolaches'q illũ excitasset titubans iam hercle inq̃t uos ꝑ matula habebo:nisi matulã datis

Puer quidam dũ Cererẽ rideret:quę famelica sitibunda'q q̃ritans ꝓserpinã polẽtam testaceam a uetula acceperat:uocaret'q auidam:ab illa i silicem cõuertitur.

Inter Hydaspen:Acesinem'q silua est cercopithecorum abundans.Quorũ multitudinem magnam in montibus quom alexandri milites hostium agmen putassent:in eos instructa phalange processerunt.

Apud ludos Circopithecos esse qui per montium abrupta fugientes petras cõtra insequentes deuoluant.

Chrysippus Asino ficus mandente aniculæ ut uinum afferret dixit:atq nimio risu solutus expirauit.

Os porcus ciuis Ro.quom in pontificatũ esset assumptus:ne dignitatem nomine deturparet:a clero pop.'q ro.in sergiũ mutatus est:Vnde consuetudo inualuit: ut pontifices Ro. nomen alterius præteriti pont.assumant.

Galli mutuam inter se pecuniam dabant quæ ab iis apud inferos illis redderetur.

Domitianus Tarentinum quendam regulum: quod sacrificans non appellauerit Mineruæ filium in carcerem coniecit.

Carthaginenses quom pacem petiissent:esset'q difficilis collatio pecuniarum diutino bello exhaustis:tristitia'q ac fletus in curia esset: risisse Annibalem ferunt: cuius risum quom Aldrubal Hędus increparet in publico fletu : quom ipse lachrymarum causa esset:Si quom admodum oris habitus cernitur oculis: sic & animus cerni potuisset:facile ait uobis appareret:non lætiæ sed ꝑpe amentis malis cordis hunc quem increpatis risum esse.

Osyris Aegypti rex risu musica'q mirifice oblectatus dicitur.

Democritus in omni fortuna semper ridebat:Heraclitus flebat.M. Crassus auus Crassi illius qui apud Parthos occubuit.quod nũq̃ rideret: Agelastus uocatus est semel tantum in uita risisse dicitur : quom uidisset asinum asperos carduos comedentem:dixisset'q similem habent labra lactucam.Diuus Hierony.ait Cato censorius inquit semel in uita risisse Lucium inuenio & L.Crassum qui Carbonem accusauit.

Phocionem nec uisum unquam flere aiunt nec ridere. Plato adeo modestus ut nunq̃ nisi modice ridere uisus fuerit.Numerianus imp.& philippus iunior nunq̃

quam nisi ridere. Neruam Apollonius Tyaneus regnaturũ affirmabit qđ nũq̃ ridẽtem: neq; ludẽtẽ uiderat: Seneca de formula honestę uitæ: Nã rephẽsibilis risus est si immodicus: si pueriliter effusus: si muliebriter factus: odibilem facit risus hominem.

D eioces Phraotis filius qui ob æquitatem rex Medorũ factus est, neminem patiebatur coram se aut ridere aut spuere.

R isum Syncrusiũ appellant Græci q̃ hostem quatiat. R isus sardonius imprecatõis loco dr̃. Cõstat.n.ẽm Dioscoridẽ sardoniã herbã eẽ q̃ comesa mẽtem adimat, labiis'q; cõtractis risus spẽm pbeat: dr̃ & sardianus: sardanius: sardoicus: sardanicus'q; sed alias ob cãs: R isus importunus Aiacinus dr̃: Item Megaricus.

G elotophyllida in Bactris & circa Boristhenem eẽ: Hæc si bibatur cum Myrrha & uino uarias obseruati species: ridendi'q; finẽ non fieri nisi potis nucleis pineę nucis cum pipere & melle in uino palmeo:

Exta hoĩ ab iferiori uiscerũ pte separant mẽbranis q̃s græci phrenas uocãt: nulla est mẽbranarũ alicui caro: sed neruosa exilitas: pcipuaq; hilaritatis sedes: qđ titillatu maxĩe itelligit alarũ q̃s subit: nõ alibi tẽuiore cute hũana: iõ'q; scabẽdi dulcedĩe ibi pxia: ob hoc ĩ pliis gladiatorũ'q; spectaculis mortẽ cũ risu traiecta pcordia at

Infantium nulli præcox risus ante quadragesimũ diẽ datur Zoroa- (tulerunt stri eo quo natus eẽt die. Intemperantiam ioci constare ex lyenis magnitadine & eos quibus lyen exemptus fuerit omni risu carere.

P ythagoricus quidam emerat á sutore phecasia: post aliquot dies uenit ad tabernã redditurus nũmos: & quem clausam pulsaret: fuit qui diceret: qđ perdis opẽrã sutor ille quẽ tu quæris cõbustus est. quod nobis fortasse molestũ est: q in æternũ nostros amittimus: tibi minime qui scis futurũ ut renascatur: iocatus in Pythagoreorum opiniones de animarum transcorporatione.

Martialis maximum uagum ita ridet

A esquiliis domus est: domus tibi colle Dianę. Et tua pricius culminá uicus hẽt
Hinc uiduæ Cybeles illinc sacraria uestæ. Inde nouũ ueterẽ pspicis Ide Iouẽ:
Dic ubi cõueniã: dic qua te pte reqrã? Q uisqs ubiq; hitat Maxime nusq̃ hitat

L. DOMITII BRVSONII LVCANI FACETIA RVM EXEMPLO RVM'Q; LIBER: VI: AD MECOENATEM.

DE SIMVLATIONE:

Via plane pro compto habeo Mecœnas nihil esse apud tẽ fœdius à tuo'q; ingenio alienius simulatione: quã græci τὸ ὑπόκρισιν appellant. nihil est.n. in te ficti: nihil simulati (uerã.n. uirtus his adminiculis nõ eget). nõ ab re fore putaui si ante oculos multorũ exẽpla pponerẽ: q quom ab illa cau

stidida simplicitate uoluerint abesse:& deteriores dũ boni uideri uellent, sunt uisi & exitus uitę pares nacti sunt: odiosa.n.non bonis uiris solum omnis est simulatio:sed diis ipsis inimica:protinus ꝗ detestabilis:uideri enim uelle qui non sit & cum mortalibus & cum ipsa parente omnium natura bellum est gerere;

Gallus uibius quanuis magnę eloquentię uir dum insanos imitatur:assimulat'ꝗ ad ueram insaniam lapsus est:

Getã filius ĩ ꝓscriptiõe Antonii Octauii & lepidi triũuirorũ quos Syllę discipulos Iuuenalis appellat:ueluti moribũdũ ĩ apto domus igni ĩponere uisus ẽ: deinde clã ĩ agro reliqt: quo ĩ loco senex seipm̃ ꝑmutare studẽs:mẽbranã alteri oculo apposuit:ĩduciis postmodũ factis mẽbranã eripiẽs oculũ ex desidia ꝑdidit:rũ cõpit.

Martialis de coelio.

Discursus uarios uagũ'ꝗ mane: Et fastus & aue potentiorum: Quem ferre pati'ꝗ iam negaret Coepit fingere Coelius podagram: Quam dũ uult nimis approbare uerã:Et sanas linit oligat'ꝗ plantas: Incedit'ꝗ gradu laborioso (Quantum cura potest & ars doloris) Desit fingere Coelius podagram.

Hadrianus imp.ueteranũ quẽdã militẽ seruili penuria sese marmoribus affricãtẽ quom aspexisset:cõmiseratus eũ:& seruis aliquot & sumptibus donauit:mouit exẽplum reliquos ueteranos:coeperunt'ꝗ & ipsi cõplures sub oculis imperatoris sese affricare marmoribus:ut principis benignitatẽ & ipsi elicerẽt. At ille cõmẽtum suspicatus uocatis senibus iussit ut alius alium uicissim defricaret.

Caluisius sabinus tã nullius memorię quom esset:ut nomẽ Vlyxis Achillis aut Homeri obliuisceret:emit seruos qbus aliis Homerũ:aliis Hesiodũ:aliis aliũ poetã tenẽdũ memoria dabat ut p illos nõia quem opus eẽt(nã doctus uolebat uideri)recordaret:quem uero dixisset cẽtenis millibus singulos seruos sibi constare:urbãe Satellius quadratus:minoris ĩqt totidẽ serinia emisses. Idẽ'ꝗ satellius quem hortaret illũ ut luctaret:hostem ęgrũ:pallidũ:gracilẽ:atꝗ sabinus dixisset:quõ possum:uix uiuo:urbanius satellius excepit. Noli obsecro ingt dicere. Nõ uides quam multos seruos ualentissimos habeas?

Martialis in mamurram qui uolebat uideri diues:

In septis mamurra diu:multum'ꝗ uagatus:Hic ubi roma suas aurea uexat opes
Inspexit molles pueros:oculis'ꝗ comedit, Non hos quos primæ ꝓstituere casę
Sed quos arcanę seruãt tabulata catastę:Et quos nõ ppls nec mea turba uidet
Inde satur mẽsas:& optos exuit orbes:Expositũ'ꝗ alte pingue poposcit ebur:
Et testudineũ mẽsus qter hexaclinũ, Ingemuit citro non satis esse suo:
Cõsuluit nares an olerẽt æra corinthon:Culpauit statuas & polyclete tuas.
Et turbata breui qstus chrystallina uitro:Myrrhina signauit seposuit'ꝗ decem
Expẽdit ueteres calathos:& siqua fuerũt Pocula, mẽtorea nobilitata manu.
Et uirides picto gẽmas nũerauit ĩ auro: Quicqd & a niuea grãdius aure sonat
Sardonicas ueros:mẽsas quęsiuit in oẽs:Et precium magnis fecit Iaspidibus:
Vndecima lassus quom iã descẽderet hora Asse duos calices emit & ipse tulit.

P ſaphon quidam in lybia honores diuinos affectans aues ſermonis humani dociles edocuit μεγας θεός ψάφων .i.magnus deus Pſaphon: illas emiſſas uocem uerbaq́; pronunciaſſe per nemora: atq; alias aues eadem uerba didiciſſe: lybes commẽti huius inſcii: diuinitus id accidere fieriq́; putantes: Pſaphonem in deorum numerum conſtituunt.

E unus Syrus ſimulato in Sicilia fanatico furore: dum ſyriæ deæ cerimonias iactat: ad libertatem & arma ſeruos quaſi numinum imperio concitauit: idq́; ut diuinitus fieri probaret: in ore abdita nuce: quam ſulphure & igne ſtipauerat: leuiter inter uerba flammam inſpirabat: hoc miraculo duo millia ex obuiis: mox iure belli refractis ergaſtulis quadraginta amplius millibus contraxit exercitum. Poſthumius conſul in oratione quam habuit detollendis Bacchanalibus. Nihil ait in ſpeciem fallacius: quam praua religio ubi deorum nutus prętenditur: celerius ſubit animum timor.

Marcius e plebe Boiorum diuinitatem ſimulans concitarat octomillia hominum in romanos: ſed captus feris obiectus eſt. Glaucus apud Plato. de rep. extrema ait iniuſtitia eſt iuſtum uideri eum qui non ſit iuſtus.

L. Iunius Brutus filius Tarquiniæ ſororis Tarquinii ſuperbi primoribus urbis occiſis: & cum illis eius fr̃e, ueſaniam aſſimulare quo ſibi ꝓſpiceret: cœpit: ductuſque Delphos ludibrium potius quam comes Tarquiniis: oblatis Apollonii donis cœpit tarquinios libido ſciſcitãdi a deo ad utrum eorũ romanum regnũ fato ſpectaret. ei inquit uates qui primus matri oſculum dediſſet: properãtibus illis ad matrem Brutus caſum ſimulãs tellluri oſculum dedit: reſpõſumq́; impleuit: pulſis. n. tarquiniis ipſe conſul creatur.

A lcibiadem non tam uirtute quam nutritæ barbæ prolixitate: graui ſupercilio: tardoq; ingreſſu auctoritatem nactum: Photion teſtem populo quom parum ſibi crederetur exhibuit. ſed is populo ut aſſentiretur ueritatem fraudauit. Photion uero continuo propius accedens illiusq́; barbam ceu inulſurus appræhẽdens: quam decuerat inquit hanc barbam boni uiri inſignia antequam mentireris depoſuiſſe.

P iſiſtratus uoluntariis uulneribus domi affectus in medium progreditur: aduocataq́; concione principum crudelitatem cauſatur: plebiq́; credulæ quod uellet ſuadet: Ab ea igitur ſatellites in corporis cuſtodiam accipit: paulatimq́; tyrannidem occupauit.

V eſpaſianus in Cerulum libertum admodum diuitem: ſed qui ob ſubterfugiendum ius fiſci ingenuum ſe profitebatur: mutatoq́; nomine lachetem uocari iuſſerat: urbane iocatus ὦ λάχης λάχης ἐπεὶ ἀποθάνῃς αὖθις ἐξ ἀρχῆς ἔσῃ κυρῆλος i. o laches laches poſtquam mortuus fueris ſtatim ut e principio habeberis alcyon: nam κυρῆλος alcyon eſt & ad nomen ceruli alluſit.

N ero imperator principatus initio animi latens uitium quom aſſimularet: Buro prę fecto inſtante ut ſcriberet in quos & qualis cauſa uelit animaduerti. diſtulit

sed instans impensius ille chartam protulit ut scriberet: Tum Nero uellem inquit nescire literas: ex Seneca qui ait in puer. malus ubi bonum se simulat: tūc est pessimus Ouid. de rem. Qui nimium multis non amo dicit, amat.

A dolescente de modestia & parcitate importunam habente orationem: Exurgēs quidam tacebis ne inquit hodie diues ut Crassus, uiuens ut Lucullus: loquēs ut Cato?

F estiuum est illud Quintiliani in ficta declamatione: Iuuenes qui conuiuere solebant constituerunt: ut in litore coenarent: unius qui coenæ defuerat nomen tumulo quem extruxerant: inscripserunt: Pater eius a peregrinatione rediens: quem in idem litus appulisset lecto nomine: laqueo uitam finiuit:

Megadoro diuite apud Plauti aulularium ab Euclione paupere sciscitante an ualeret: dicēteq́ʒ uti imperaret: siquid opus esset: Facete Euclio altera manu ait fert lapidem: panem ostentat altera: Nemini credo qui large blandus est diues pauperi: ubi manum ingerit benigne: ibi onerat aliquam Zamiam. Ego istos noui polypos: qui ubi quicquid tetigerint tenent.

A mmianus: satyrus qdam ait: exceptus hospitio a rustico hyeme sæuiente: manusq́ʒ ori admotas insufflante: rogat quid ita faceret: dicente illo ut frigidas manus calido spiritu calfaceret: tacuit: ubi uero in pultem feruentem rursus ille inflaret, rogatus ait: spiritu frigido illam frigefacere: tum Satyrus exurgens qd audio inquit. tu ne eodem ore pariter & calidum & frigidum efflas? atq; cum iis dictus incoenatus abiit.

Martialis in Amianum:

O quam blandus es Amiane matri: Quam blāda est tibi mater amiane: Fratrem te uocat & soror uocatur. Cur uos nomina nequiora tangunt? Quare non iuuat hoc quod estis esse? Lusum creditis hoc iocumq́ʒ? non est. Matrem quæ cupit esse se sororem. Nec matrem iuuat esse nec sororem.

Morpheus in omnes formas se conuertebat. Item uertumnus: Protheusq́ʒ.

H imerçus chison quem certaret cum Alexandro cursu. secundus esse de industria uoluit: id moleste iracundeq́ʒ tulisse Alexandrum.

DE SERMONE:

Valis sit futurus sermo Cicero in officiis fusius narrat, Illud apponendum cēsui ut sit sermo in quo Socratici maxime uigent lenissimeq́ʒ pertinax. Insit in eo lepos. Nec uero tanquam in possessionem suam uenerit excludat alios:

Sparsus declamator nimis dure dicebat licet uiolēter: In eum Oscus declamator contumeliosius inuectus ait: tu potes controuersiam intelligere: qui non intelligis te laterem lauare?

A nneus Seneca in epist. y. monet orōnem fore non nimis concitatam: nec nimiū

tardam: sed melius est tardiloquam quam concitatam esse Ciceroneq; uocat gradarium in ea epistola quæ quadragesima est in qua sunt multa scitu dignas monet prꝑterea Cicero eo debere nos uti sermone qui nobis notus est:ne ut q dam græca uerba inculcantes iure optimo irrideamur:Alexander macc:ceruicē inclinata & celerin.loquendo:Plu.in adul.

A pud Apuleiū.ix.Hortulani asini ipsius dominus:rediēs ex amici domo : inuētus a milite in agro rogatus quorsum asinum uacuū duceret:ignarus sermonis latini nō respondit.miles magis īdignatus illum deturbat:Iterūq; subiiciēs: quo inquis ducis asinū istum?respōdit hortulanus repetere ꝓximā ciuitatē:(quom ab urbe rediret).Romani quom ꝑ Agillinæ urbis agros facerent iter interrogarūt oppidanos quo noīe urbs uocaretur:illi utpote greci salutatōe3 putātes esse non interrogationem χαῖρε.i.salue responderunt : unde factum est ut Romani chęre urbem appellatā putarūt atq; detracta aspiratione posteaCęre.

C leomenes samiorum legātis rogātibus ut aduersus Polycratē tyrānū bellū gereret:ac ꝑpeā longiore utentibus oratiōe:quæ inquit a principio dixeris nō memini:& iccirco ne media qdem intelligo:sed postrema nō probo.Plut. Apoth.

S ocrates dicebat qualis cuiusq; al effectus est:talis est homo:qualis aūt ipse homo esset:talē esse eius orationem:orationi aūt facta simillima:factis uitam:

T hemistocles quom xerxem adiisset:esset q; ab illo inuitatus addicendum:ait sermones hominum peristromatis uersicoloribus persimiles esse.Etenim ut in illis quom extenduntur:ita & in iis formas figuras q; apparere : cōtractis autem easdem occuli atq; corrumpi:quare tempore opus esse.

C rates stilbonis auditor quom uidisset adulescentem secreto ambulantem. interrogauit quid ille solus faceret:mecum inquit ille loquor:cui Crates caue inquit rogo & diligenter attende:ne cum homine malo loquaris.

C.Cæsar in primo de Analogia li.monet uerbum inauditum atq; insolens fugiēdum esse ueluti scopulum Gellius ait Phauorinum dixisse adolescenti.macrobius Auienum:uiue ait moribus præteritis:utere uerbis præsentibus.Veniam concedendam mihi puto si ut historiam recenserem ea uerba quæ apud ueteres non reperiuntur:ut Cardinalis & huiusmōdi apposui

S ocrates sæpe interloquendum agente id orationis uehementia iactare digitos solebat & sæpe crines uellere non sine circunstantium risu.

H eracliti libri nimium quom essent obscuri urbane socrates ad illius libros intelligendos opus esse ait Delio natatore quopiam martialis nō lectore tuis opus est:sed Apolline libris:

T elenicia echo:de fatua oratione dicitur:sic.n.uocant inaniū uasculoꝝ sonū a Telenico pauꝑrimo:oro magis blāda q frugifera Agathenia dr̄ ab Agathone tibicine mollior q deceret:Appatā uero & q̄si tragicā āpullas & sexqpedalia uerba

S ermonem ait Seneca animi eē imaginem & Dionys Haly.Persius Saty.y. Pulsu dignoscere cantus quid solidum crepet:& pictæ tectoria linguę.Corrūpunt

bonos mores confabulationes pessimæ ait diuus Hierony.ex menandro.

A dolesceti ueterum uerborum cupidissimo & plęras'q; uoces exoletas e cõibus sermonibus expromenti.Phauorinus philosophus urbane ait:Curius: Fabritius:& Coruncanius antiquissimi nostri & iis antiquiores Heratii illi trigemini plane & dilucide cum illis fabulati sunt: neq; Auruncorum aut Sicanorum aut pelasgorum qui primi incoluisse Italiam dicuntur:sed ætatis suæ uerbis locuti sunt.tu autem quasi cum matre Euandri loquaris sermone multis ãnis iã desito uteris:sed antiquitatem placere ais:Q uod bona:sobria:modesta sit utere ergo moribus præteritis:loquere uerbis præsentibus.

DE SCRIPTIS:

Vgustus A iacem tragœdiam scripserat : eandem'q; quod sibi displicuisset deleuerat:rogatus ergo a L.Grauio tragœdiarum scriptore:quid faceret Aiax suus:urbane in spongiam inquit incubuit.

Q uom labieni scripta ex senatusconsulto comburerentur:Cassius seuerus Labieni amicissimus:facete : Nunc inquit me uiuũ uri oportet:quod libros illos edidici.

A rchilochi poetæ scripta qd' parum erãt pudica Lacedæmonii exportari iusserũt.

A nte chartarũ usum scriptitasse ueteres in tabulis ceratis quas stilo ferreo exeauabãt uel ex hoc liqt:qd' stilũ figere:uel stilo appetere:signĩt scriptis aliquẽ isectari

A ntigonus senex sophistę libellum de iustitia editum porrigenti: Stolidus es inquit qui quom uideas me alienas urbes deuastantem de iustitia sermonem audes facere.

T heocritus in scribendo immorabatur.Rogatus uero cur non aliquid scriberet: quia inquit non possum ut uolo.ut autem possum nolo.

DE SERVIS EORVMQ.INGENIO:

Egis cuiusdam libertus ad nouas diuitias nuper euectus : quom philosophos ad conuiuium cõgregasset:irrideret'q; illorum quęstiones minutulas:ac se scire uelle dixisset:cur ex nigra & alba faba pulmẽtum unius coloris ederetur:quispiam ex illis : tu nobis inquit absolue cur ex albis nigris'q; loris similes maculę gignãt?

Teuropidas senex in Plauti mustell.quom gratias Neptũno haberet se diceret:quod esset undis ereptus:proposuisset'q; nunquam deinceps se nauigaturum:tranio illius seruus festiue subdit:ædepol Neptunne peccauisti largiter:qui occasionem hanc amisisti tam bonam : & quom ille dixisset triennio post ægypto uenio domum credo exoptatus familiaribus:excipiens tranio ait: Nimio pol ille potuit expectatior uenire:qui te nunciaret esse mortuum.

I dẽ tranio quom teuropidę hero uenięti psuasisset ne domũ itraret laruis occupatã mortui cuiusdã ab hospite occisi:psuasisset'q; ut aufugeret: Herculẽ'q; suo caret:atq; fugiẽs dixisset te Hercule inuoco facete tranio & ego ait:tibi hodie ut det senex magnum malum.

I dē Theuropicas dolēs filiū ex bonis moribus ī malos coniectū:q̄ m rogaret tra nionē diceret'q̧ loquere cuiusmodi reliq.quom hinc abibam filium? facete tra nio cū pedibus ait,manibus,digitis,auribus,oculis,labris.

Milphio seruus apud eūdē Plautū in pœnulo:iussus ab Agarostocle: ut Adel phiū sibi iratā meretricē placaret:dixisset'q̧ meretrici: Mea uoluptas:meę deli ciç:mea uita:mea amœnitas:meus ocellus:meū labellū:mea salus:meū suauiū: meū mel:meū cor:mea colustra:meus melliculus caseus.Agarostocles īdigna tus illū'q̧ cædēs.Dicere ait dēbas scelestę:hui⁹ uoluptas te obsecro: huius mels huius cor:huius labellū:huius lingua:huius sauiū:huius colustra:huius dulci culus caseus:facete milphio:subdit ad meretricem : obsecro hercle te uoluptas huius:atq; odium meum:huius amica māmeata:mea inimica & maleuola:ocu le huius lippitudo mea:mel huius:fel meum:ut huic irata ne sis.

S ylla uictor quom inter proscriptos apposuisset etiam sulpitium ruffum: qui in tribunatu suo syllæ impensius obstiterat:accepisset'q̧ sulpitium 'a seruo prodi tum:seruū manumisit ut fides edicti extaret:C æterum,ꝓditorem ē saxo tarpeio cū pileo illo p scelus parto præcipitari iussit.Vt dixi in cap.de proditoribus.

S eruus herū suū qđ aurū cęlauisset cōtra edictū: accusauit:ꝓmisso'q̧ tribuno au rū īdicauit:adductis ad brutū ambobus herus tacitus pstitit:Mr̄ ut filiū serua ret sequēs clamitabat 'a se abditū eē aurū:seruus 'a nemine rogatus:ut mētiētē arguebat:istātius'q̧ filiū occuluisse asseuerabat:quom serui petulātiā Brutus ī dignaretr:iuuenē ex silētio:& mrē ꝗ ex pietate cōmiseratus:illęsos dimisit:aurū'q̧ qđ attulerāt secū afferri iubet:Seruū uero tātope in heros īsultātē cruci affixit: Calist.li.xlix.dig.ait seuerus Augustus constituit ne serui delatores dominoꝝ audiantur:sed ut pœna cohereeantur.

C inna per præconem edixerat ut quotquot ad eum confugerent serui : libertate donarētur:id quom esset factum:magna'q̧ copia ad eū cōfugisset:cœperūt per domos discursare:bona rapere:in dn̄os'q̧ etiam sæuire:moniti 'a Cinna quom non desisterent:eius iussu 'a Galatis ad unum cæsi sunt.

Carthaginensiū obsides Setię custodiebant:cū iis ut principū liberis magna uis seruoꝝ erat:quom cōiurassēt seianos aggressuros ludoꝝ mox futuroꝝ die:ser ui duo ante lucē ad.L.Cornelīū lētulū ꝑtorē uenīētes rē apiūt: Delectis igitur duobus hoīum millibus setiā oībus ignaris uēit:atq; de illis sūptū ē suppliciū

A terius ī Antoniī ꝓscriptiōe latitās 'a seruo ꝓditur q liber factus statim herilibus filiis bona ademit cōtumeliis quoq; insectās.Illi quacunq; gradientem taciti ac flētes sequebātur Eam rem detestatus populus trium uiris rem detulit.Hi for tunis abundantem in proscripti filiis seruitutem redegere.

Q uot seruos tot esse nobis hosteis ꝓuerbio ueteri iactatū est. Plato nihil ītegrū neq; sanum habet aīus seruilis,nihil oportet credere iis hoiem q̄ sapiat.siqdem poeta doctissimus ait Dimidio mentis seruos 'a Ioue priuari:

P hœnices terręmotibus uexati ē patrio solo cedentes tyrū cōdidere:ꝓlas ꝓfliga:

rũt:sed attritis ut fit bellis uiribus:serui in dños cõiurant:urbẽ occupãt: coniu-
ges ducũt:prçter unũ boni ĩgenii q̃ & dño pepercit & ẽt seruauit:(Stratõi no
men illi erat)quom igiť de creãdo rege deliberarẽt:i cã sñiam uenerũt:ut is cre-
aretur q̃ solem prior orientem aspexerit:seruus collocutus cum hero Stratone
consilium repertauit:ut'quom oẽs orientalem partem spectarent:ipse occiden-
talem intueretur:uisus est strato furere:ubi uero illuxit spectantibus aliis ortũ
ipse tectorum culmina aspiciens:solem prior indicauit : Non seruilis ingenii ra-
tio uisa est:Patefacta igitur re:laudato stratonis consilio regem stratonẽ creãt.

L.Crassus Cn.Carboni diem dixerat:illius seruus scrinium domini in quo essent plura quibus Carbo facile opprimi posset ad Crassum attulit:qui signatum ut erat scrinium uinctum'q̃ ad Carbonem remisit.

In Antoniana proscriptione seruus quom inorhate uillæ esset antro? pcussores cõspicatus:herũ in antri ꝓfundum occultuit:ipse herilibus sumptis uestibus se esse dominum assimulauit:pro'q̃ hero occubuisset:nisi conseruus indicasset.

In eadem ꝓscriptione Restionis seruus à dño in multis benigne habitus:ob nequitiam'q̃ tandem notis ab illo barbaricis inustus:herum latitare accipiens in palude præsto affuit:conterrito ex occursu Restioni ait.Nunqd ò here me magis prçsentium stigmatum:an priorum beneficiorum putas reminisci?Et iis dictis in speluncã abdito cibaria reqsiuit:suspitione'q̃ de spelunca oborta: appropinquãtibus armatis senem prætergradientem conficit:abscidit'q̃ caput: compræhendentibus uero ut uiatoris interfectorem militibus : Restionem inquit meũ herum occidi.qui mihi hæc stigmata inussit': illi capite adempto ob ꝑmissum in urbẽ detulere:seruus iterim excitato hero in Siciliã cũ illo enauigauit.

Appion dum in stabulo quiesceret : accurrẽtibus armatis:seruus uestẽ eius induit & pro hero in lecto accubans mortẽ ꝓ illo subiit hero interim serui in morẽ sibi assidente. ex App.li.iiii. Valerius Panopionem hunc uocat in alterutro' mendum est.addit ualerius annulum commutasse quod de urbino dicemus.

In eadem proscriptione menenii domũ inuadẽtibus armatis:seruus heri lecticã ingressus aliis cõseruis operam nauantibus elatus:menenii loco occiditur: ipse interea in Siciliam fugit.

Lucretius fugiens in sepulchro cum seruo latuit Pollinctoribus uero sepulchra perscrutantibus:seruus ultro ut caperetur se obtulit:donec Lucretius fugeret. Vlyxis subulcus apud Homerum in domini nomine lachrymatur.

Cæsare Corfiniũ obsidẽte Domitius q̃ eo in oppido erat medico eidẽ'q̃ seruo mã datũ uti uenenũ diluat:cũctabat seruus,actus uero à Domitio stimulus medicamẽtum Inoxiũ tribuit:quo cõsopitus ẽ Domitius:captus'q̃ à cæsare ac seruat?

Vrbinus in reatino quem lateret ꝓditis latebris ex seruis annulo ueste'q̃ eius insignitus in cubiculo ꝓ domino iacuit:ictum'q̃ excepit:urbinus postea conciliatus monumentum seruo fecit:addito titulo qui tantam rem diceret.

Esopus Demosthenis libertus cõscius adulterii quod cum iulia patronus admi

ferat:tortus diutissime perseuerauit:nec patronum prodidit:donec ipse Demosthenes fassus est.

Labienũ latentem nullo tormentorum genere cõpelli potuerũt:ut indicarẽt:liberti.

Cœpio damnatus quod in Augustum cõspirasset à seruo ad Tyberim incista delatus:peruectusq; hostiam in agrum laurentem ad uillam patris nocturno itinere perductus est:atq; inde Neapolim:ibiq; occultus est:seruus uero a centurione exceptus nullis tormentis potuit cogi ut dominum proderet.

Asinio pollione acerbe cogente Patauinos ut pecunias armaq; conferrent: dominis ob hoc latentibus:præmio seruis cum libertate proposito qui dominos proderent:constat seruorum nullum uictum præmio ad dominos prodendos.

Grumentum quom obsidione premeretur:serui relicta domina ad hostes träsfugerunt:capto grumento impetum in domum fecerũt:dominamq; protraxerũt uultu pœnam minitãte:uoceq; obuiis afferente tandem datam esse illis copiã crudelem dominam puniendi:raptamq; quasi ad supplicium:obsequiis plenis pietate tutati sunt. Merito igitur nullam possessionem in uita iucundiorem seruo beneuolente reperiri menander dicebat.

Cluentium pelignum à suis cohortibus comprẹnsum : ne Pompeio traderetur, seruus occidit:seq; ne superstitem domino faceret:interemit.

C.Gracchum ex auentino fugiẽtem:Eupherus seruus uel ut quidam tradũt:Philocrates.dum aliqua spes salutis erat:tutatus est comes indiuulsus:deinde sup occisum scissis proprio uulnere uisceribus animam efflauit.

Seleuci regis seruus quom seruiret amico eius à quo dominus fuerat confessus: cœnantem in ultionem domini occidit.

Anaxilaus Rheginorum tyrannus qui Messanam in Siciliã cõdidit:Micitho seruo moriens paruos filios cõmendauit:is tutelam sancte gerens obtinuit clemẽter ut Rhegini ab eo regi sinerent:Adultis deinde pueris imperium tradidit:ipseq; paruo uiatico sumpto in olympiam abiit:ibiq; consenuit.

Seruus qdam Cassii Pindarus noĩe occiso ex iussu eius Cassio gladio incubuit.

In Antoniana pscriptione seruus qdam herum in tumulo cõstituerat:ipse ad mare ut ratem cõduceret descẽderat: Reuersus quom herum percussum offendisset adhuc spirantem:sustine parumper ò here inquit:& aggressus turmarum ducẽ interemit:post quẽ seipsum cõfodiẽs ad herũ cõuersus sclamẽ iqt ò here suscepisti.

Cornutũ à Mario morti destinatum serui quom occuluissent:cadauer cuiusdam ex cæsorum multitudine collo imponẽtes:aureoq; ãnulo decorãtes ficto funere illud satellitibus marii ostendũt:tutumq; dominum præstiterunt.

M.Antonius ab Octauio uictus:quom Eroti seruo imperasset ut eum conficeret seruus gladium tenens:quasi Antonium percussurus ob pietatem gladium in se ipsum conuertit:spectanteq; domino uitam efflauit.

Capta à senonibus urbe:sedatoq; gallico bello : quom esset ciuitas omnibus uiribus exhausta:Finitimi inuadẽdi Romani nominis oportunitatem aucupatis

iudices digni eẽnt:peccãtibus olim mulcta erat:ut plaustri lignũ quo temo affigitur spectante uicinia ferens circũageret:qd ubi factum erat infidus a domesticis & uicinis existimatus furcifer uocabatur.

Vindicius seruus proditiõem uitelliorũ Brutiq filiorũ de reducẽdis Tarq̃niis: q̃ cõsuli indicauit:donatus est libertate:unde orta est lex uindicia de qua apud p̃tores agebat.Ea lege ut ex Liuio põt itelligi cauebat.ut q liber eẽt nõ posset p̃ uim capi:aut uis inferri:Aduocati uerginię puellę ait postulãt ut rẽ integrã in p̃ris aduentũ differat:lege ab ipso lata uindicias det secũdum libertatẽ: neu patiat uirginẽ adultã famæ priusq̃ libertatis periculum adire.

Seneca li.vi:epist.sic ait cũ inferiore uiuas:queãdmodũ tecũ supiorẽ uelis uiuere: quoties in mẽtẽ uenit q̃tũ tibi in seruũ liceat:ueniat i mẽtem tantũdẽ in te dñõ tuo licere.Philemõ dicebat nihil eẽ molestius seruo q plusquã oporteat sapit.

DE SVPERBIA.

Tharsius Amphias:quom ex hortulano potẽs eẽt scũs: & i amicũ q̃si degenerẽ nõnulla dixisset.mox subiecit:s3 & nos ex eisdẽ seminibus sumus Chrysippus quom in triũpho Cęsaris eburnea oppida essent translata:& post dies paucos Fabii maximi lignea: urbane eas esse thecas oppidorum Cæsaris dixit.

Demetrius phalereus in hominem factu turgidum:dicebat altitudinem circuncidi oportere:sensumq relinqui.

Antisthenes quom platonẽ fastuosu3 simularet: forteq i põpa equũ hiniẽtẽ frementẽq aspexisset:ad Platonẽ auersus:Tu iq̃t iudicio meo p̃clar9 fuisses equ9

Idem ad eundem Platonem ægrum uenerat:& quom uas ubi Plato uomerat aspexisset:Bilem hic inquit uideo:fastum non uideo.

Lysander Agesilao suspectus quom ab illo deterioribus quam par erat muneribus afficeretur:rem ægreferens ait:Num Agesilae bene nosti minores amicos reddere? At ille si uelint me maiores effici.

Aesopus a chilõe rogat9 qd faceret iuppiter.Excelsa inq̃t hũiliat:& hũilia extollit

Artabanus dissuadens xerxem ab expeditione contra Grecos:uides ut prægrãdia animalia fulmine deus feriat ait:neẽ insolescere sinat:parua uero nihil lædat:uides ut magna semper ædificia.magnasq arbores huiusmodi fulminum tela p̃cutiunt:gaudet enim deus eminentissima quæque deprimere.

Euphorbus Panthoi filius apud hom.iactabundus menelao mortẽ minitat: nisi abscedat:exẽplo patrocli a se p̃us uulnerati:s3 stati cũ menelao pugnãs occidit

C.Caligula iratus cęlo qđ obstreperet pãtomimis q̃s imitabat:studiosius quã spectabat:qđq cõflatio sua fulmibus terreret parũ certis:ad pugnã iouẽ uocauit

Q.Flauius a C.Valerio reus factus proclamauit innocentem opprimi ab ædile cui quom Valerius clara uoce minaciterq respõdisset:nihil sua ifterẽ nocẽs an

innocẽs periret: modo periret. Flauius à tribunis adiutus est.

I n C. Cosconium damnatum quom Valerius Valentinus accusator quædã car mina poetico ioco recitasset: a iudicibus absolutus est.

M. Drusus trib. pleb. L. Philippum consulem: quia concionantem interpellauerit: adeo præcipitem in carcerem intrusit: ut multus sanguis e naribus funderetur: senatuiq; in curiam ut ueniret inuitanti respondit: quare potius in hostiliã cu riam rostris propinquam ad me non uenit?

Cn. Pompeius Hipseum nobilem sibiq; amicissimum ambitus dãnatum: ac ami ci opem implorantem: ante q; pedes prostratum egressus e balneo non suble uauit: quin contumeliosa ucce proculcatum nihil eum aliud agere q̃ qđ conui uiũ suum moraret. rñdit, Ciceronez ad se uenientem postico fugit. quanto illo magno maior tu diue Põpeii q nulli amicorũ in re pserti honesta unq̃ defuisti

Cæsar uitam Pompeio pœno dederat: deinde absoluto agentiq; gratias porrexit ad osculandum sinistrum pedem.

A traphaxis herba est: quæ celeriter in altum crescit: unde prouerbium est in uento sos. mendax Atraphaxis:

S uperbiæ signum esse ait Diuus Hierony. in epist. quom quis p digitoz crepitũ intelligi uult. superbia taxatus Lucullus qđ in bello neq; milites comitate. neq; pares beneuolentia amplecteret: sed omnes pariter negligeret.

DE SILENTIO:

Ythagoras eũ qui idoneus ad disciplinã erat inuẽtus recipi iube bat silẽtio idicto: silẽtiũ uero Iponebat p extimato captu sollertiæ is aũt qui tacebat q̃ dicebant ab aliis audiebat: neq; pcõctari si pa rũ itellexerat: neq; q̃ audierat fas erat cõmẽtari: sed nõ minus biẽ nio quisq̃ tacuit. ex Gell. Sene. i epist. ad Luc. ait silẽtiũ fuisse qui quẽnale. idẽ dicebat aut tacẽdũ aut silẽtio meliora dicẽdum:

Z eno legatis qui a ptolemæo aduenerãt ut de illo regi aliqua nũciarent. rogatus cur in conuiuio tacitus sederet: nũciate inquit regi adiisse queq̃ qui sciat tacere

X enocrates horas rebus agendis distribuebat: ex iis unam silentio.

Heraclitus Ephesius rogatus a quibusdam cur taceret: ut uos loquamini ait.

C ato iunior quom a quibusdam taciturnitate subaxaretur: utlibet inquit dũ ui tam non improbent. ego uero tum demum silentium meum abrũpam: quom talia dicere ualebo quæ non sint digna taciturnitate:

A myclę urbs inter Caietã terracinam q; condita a laconibus castoris pollucis q; comitibus silentio interiit: quom. n. amyclæis subinde nunciaretur hostium ad uentus: falso tñ & proinde sæpe inani terrore urbs quateretur: cautũ est ne quis hostiũ nũciaret aduẽtũ. uenietibus aũt uere hostibus q̃m ob metũ legũ nemo nũciaret: id Iprouiso oppssa ac dleta ẽ: uerg. x. de camerte tacitis rgnauit amyclis

Epaminundas Thebanus audiendi potius q̃ loquendi cupidus erat:quod sciret ex auditione doctrinã:ex locutione pœnitentiã nasci. Solomon I puer. stultus si ta cebit sapiẽs reputabit. Simonidem nũq̃ q tacuisset pœnituit:q locutus eẽt sępe Sermoni parci multis decausis salutare est: Triennio mecœnatem melissum accepi mus silentium sibi imperauisse 'a conuulsione, reddito sanguine. ait Pli.

Coruus qui antea cãdidus erat quom Apollinis scuius erat tutela nũciasset Coro nidem amicã esse in amplexu cum Thessalo iuuene atq accurrẽs apollo ambos confecisset. facti pœnitens coruum 'e famulatu remouit, atrum'q reddidit.

Cornix quæ in Pallados erat patrocino qa Prandasos: Herse atq Aglauros illius fa mulæ cistam inqua esset occlusus Erichthonius contra præscriptũ deæ aperuis sent: rem dominæ nunciasset: nõ modo 'a tutela & ipsa palladis pulsa est: sed no' ctua in eius opprobrium admissa.

Carco loquax uolebat ab Isocrate oratore erudiri: sed is duplicem mercedem mihi dari inquit posco: alteram ut loqui alteram ut tacere discas.

Clytie quod adulterium Leucothoes cum Apolline patri nũciasset: in heliotropiũ conuersa est, Celmus 'a puero 'a Ioue altus quom nunciasset Iouem esse mor talem: in adamantem conuersus est.

Apud Gallos in concionibus siquis obstrepat: minister stricto ense minitabũdus silentium imperat: quod si non desierit secũdo tertio'q facit. Deniq si perseuere tur tantum abscindit 'e sagulo: ut quod reliquum est reddatur inutile. ex Strab. lib. iiii. Ranæ rubetę in populum aducctæ silentium faciunt. ait Pli.

Harpocrates quod erat simulacrum Isidis serapis'q os digito assignans silentium imperare uidebatur pro'q deo apud ueteres silentii habitus est.

Theocritus in antigonum regem luscum obloquutus erat quamobrem indigna tus ille Eutrepioni coquorum magistro in centuria forte constituto mandat ut Theocritum iuberet apud se reddere rationem. Admonenti Eutrepioni Scio ait Theocritus quod me cyclopi crudum appones: obiectans illi luscitiem: huis coquinariam. Tum Eutropion capite mulctaberis inquit: & rem antigono de fert: ille mittit qui Theocritum interficeret.

DE SENECTVTE

Atheniensis quidam senex quom in spectaculis sexum non recipe retur ab aliquo: a lacedęmoniis legatis qui seniores cum primis uẽnerabantur receptus est Tum Lacon perdeos inquit Athenienses sciunt quę recta sunt: non autem faciunt. in olympicis quom 'a nemine senex reciperetur: prætcrq̃ 'a lacedæmoniis: Mouens caput barbam'q senex lachrymabundus inquit: Heu me miserũ ut græ ci omnes nouerunt quę recta sunt: sed iis soli utuntur lacedęmonii

Quidam quom sparta concessisset: uidisset'q quantum honoris senibus ibi exhi

beretur. Spartæ inquit solum senescere bonum est.

Antilochus apud Hom. uictus cursu ab Aiace grandioris ętatis uiro: Nosti inquit amici quod etiam mortales dii maiores natu uenerantur.

Laeon quidam rogatus cur barbam per quã longam pasceret, ut canos inquit ul dens nihil indignum illis faciam.

Gorgias leontinus septimum & centesimũ agens annũ rogatus quamobrẽ uellet tam diu in uita remanere: quia nihil inqt habeo quod senectutẽ accusem. Bion dicebat senectutẽ nõ esse improbandã: adquam omnes uenire cupimus. Plato i Sympo. ait tunc mentis hominũ oculos acute inspicere cernereq; quom corporis oculus deflorescit. Plautus in trinũmo sapientiæ ætas condimentum est ait.

Cyrus apud Xenoph. moriens admodum senex negat senectutem imbecilliorem factam q̃ adulescentia fuisset.

Afranius uero malam ætatem appellauit senectutẽ. Ait. n. mala ætas nullum habet delinimẽtũ. Homericus Phœnix Achillis comes pceptor'q; malã ętatẽ etiã uocat: atq; hinc mutuatus est Afranius. C. salinator & sp. Albinus in senectute deplorare solebãt tũq; uoluptatibus carerẽt tũq; ab iis spernerent aquibus essẽt colisoliti: Idem Hom. modo morosam: modo loquacẽ appellat. Bion item portũ omnium maloꝝ: Terentius in Phormione morbum appellat quod mutuatus Oui. subeunt morbi tristis'q; senectus. Hor. Homerũ imitatus morosam in carminibus uocat. Iuuen. usq; adeo grauis uxori natis'q; sibi ut captatori moueat fastidia Cosso. Agamẽnon Homericus Nestori ait Optime senex odiosa senectus te iam obruit: quanto foret satius: si qualis tibi mens: tale etiã corpus foret. Nõ omnia ait Nestor pariter Di hominibus dare cõsueuerunt. Cato seni libidini dedito quid inquit senectuti quæ multa habet mala ẽt dedecus Ifamiam'q; addis?

Laberius poeta in plogo ut hedera serpẽs uires arboreas necat: ita uetustas amplexu annorum: Quin sensus a senectute rapitur. Ver. Omnia fert ætas animum quoq;. Aristot. in politi. Post annos duodeqnquaginta ingenii uigorẽ euanescere: sed Cato apud Cicer. ait manẽt ingenia senibus modo pmaneat studiũ & industria. In poblematis ait senes exacta uita ad initiũ pueritiæ recurrere: & hinc raritas capilloꝝ: ginguiæ dentibus exarmatæ. balbuties eadẽ: imbecillitas cibis iidem'q; mores. atq; inter eos amor quod mutuatus plane est ex Plat. de Regno Prouerbio iactatũ esse senes bis pueros esse: Cicero Iter mala senectutis ait multa uidere quę nolit id mutuatus Iuuenalis ait de Priamo longa dies igitur quid cõtulit? oĩa uidit euersa: & flãmis Asiam ferro'q; cadedentẽ. Pli. Tot piculoꝝ genera: tot morbi: tot motus. tot curę toties inuocata morte ut nullũ frequentius sit uotũ: Natura uero nihil breuitate uitæ pstat melius: hebescũt sensus: mẽbra torquentur: pmoritur uisus, auditus, incessus, dentes etiã ac ciborũ instrumẽta.

Diogenes cynicus rogatus quid esset in uita miserum senex ait egens.

Antipater Demadi iam seniori urbane dicebat uelut ex immolata uictima uenter solus & lingua superest. Caspii parentes septuagesimum uitæ annum excedent

tes inclusos fame necant.

I osephus Ptolemeo regi Oeniam accusanti ueniam inquit quæ so præsta Nō. n. te latet: senes pueros'q; eādem mentem habere Alexis comicus iam decrepitus rogatus quid ageret: paulatim inquit morior.

H yperborei in uitę tædio: epulati delibuti'q; derupe nota sese pręcipites in profundum mare destinant.

R omanis ad alliam fluuium uictis 'a Brenno senenū rege: quem in urbe soli quidam senes relinquerentur: ii in theatro sedentes Gallos uenientes expectarūt: Intacti primum 'a Gallis rei nouitate primo obstupefactis: fuerunt: sed postq̄ quidā fidens animi iuxta Papyrium Martium stetit: manu'q; mansuete extenta barbā permulsit (prius enim tanq̄ deos fuerant uenerati) Papyrius Scipionem in capite feriendo contriuit: Barbarus stricto gladio illum cum cęteris necauit.

P. A sellius liuerius in Cæsaris temp ora inuectus: monētibus amicis ne faceret: magnam sibi licentiam præbere respōdit senectutē & orbitatem. Pisistrato tyrāno q̄renti a Solone qua spe fretus sibi tam audaciter obsisteret: rn̄disse dr̄ senectute.

M. Castritius Placentiæ magistratus: minante Carbone quod obsides Placentinos non dedisset: ac dicente se multos gladios habere: At ego inq̄t multos ānos.

S ertorius nactus Afranium castra depopulantem facto impetu profligauit. D einde audiens Metellum aduētare: suos reuocat. At ego inquit puerum hunc nisi uenisset anus illa castigatum uerberibus domum remisissem. Vnde Prouerbium Annosa uulpes haud capitur laqueo. Elephanti gregatim semper ingrediuntur: Ducit agmen natu maximus: cogit agmen ętate proximus.

S enectam longam multi nutritu mulsi tantum tolerauere celebri Pollionis Romuli exemplo: quem centesimum annum excedentem quom Diuus Augustus hospes interrogaret qua nam ratione maxime uigorem illum animi corporis'q; custodisset: respondit intus mulso: foris oleo: Ex Pli. qui etiam ait ficus medicatas senibus meliorem ualitudinem facere minus'q; rugarum. Senectus aquilæ dicitur in eo sene qui nimium bibit ac penè suctu uiuit ut aquila rostro nimium in senecta curuato ac ob id cibos sumere non ualente.

I llud obiter apponendum ex uetere brassicę semine nasci rapa: & contra ex rapārum brassicas. Varro.

S ophocles quom propter nimiam senectam ob ire familiaris negligentiam 'a filiis amentiæ accusaretur Oedipi fabulam quam nuper scripserat: iudicibus recitauit: tantum'q; sapientiæ in ea ętate iam fracta specimen dedit: ut seueritatē tribunalium in fauorem theatri conuerteret.

T yberius imperator. dicere solebat ridiculum esse eum senem qui supgressus annum sexagesimum est ad curationem manum medico porrigat.

DE SOMNO

Omni species quinq; sunt somniũ:uisio:oraculũ.insomniũ:uisus Aponio Saturnino inter subsellia dormitanti monitũ a Baio prę conem ne prætorium uirum crebro capitis motu nutantem sibi præteriret:nec dicẽdo finem factum:quo ad tredecim gladiatores sestertium nonagies ignoranti addicerentur.

Crasso quom quidã dixisset:num tibi molestus sim si ad te bene ante lucẽ uenero?urbane Crassus molestus nõ eris inq̃t:sed iubebis te suscitari

Epimenides missus a patre ut ouem rure deferret.meridiano tempore diuertit ex itinere atq; in spelunca ubi se iactarat quinquaginta & septem annos perpetuo sopore acquieuit:Dein somno excitatus quæsiuit ouem(se enim parum dormisse putabat)quam quom non inuenisset:in agrum reuertit:quom uero faciem rerum omnium mutatam cerneret:agrum'q; in alterius ditionem cõcessisse stupore attonitus cunctabũdus'q; rediit in oppidum:Ibi quom domum uellet ingredi rogatus quis nam esset uix a iuniore iam sene dignoscitur.

Endymionis amore capta luna a Ioue patre impetrauit ut perpetuũ somnum dormiret.Phocæ ques latini uitulos marinos appellant max.se dormiũt.Itẽ glires

Apud Indos quoties rex dormitum accedit:homines tibiis canentes accedũt:pręcantes ut rex bonis utatur somniis:& benigne bene'q; consulat subditis.

Philippus Macedo quom interdiu dormiret græci'q; ad fores conuenietes criminarentur illũ:Nolite admirari Parmenio inq̃t:si nũc Philippus dormit:Nã q̃n do uos dormiebatis:ille uigilabat.Cauillatores Scipionẽ somnilẽtia notauerũt

Aristoteles in œcon.de patrefamilias ait expergisci decet dominum ante q̃ seruũ cubitum'q; ire posterius:nec unquam incustoditam esse domum:& ante lucem surgere.quod ad sanitatem & curam rei familiaris:& studium philosophiæ prodest quam plurimum.Socrates apud Plat.in rep.Labor inquit & somnus disciplinis sunt aduersi.

In Apollonia oues sunt soli sacræ quas interdum ad flumen pastas in antro noctu custodiendas a uiris electis diuitiis & genere inter populares Apolloniatæ curãt:Euenerat custodia Euenio.quem is obdormisset:Lupi sexaginta ingressi antrũ oues confecere. Expauidus Euenius curabat totidẽ emptas sufficere: sed nõ latuit res Apolloniatas:Itaq; Eueniũ ut q̃ uigiliã obdormisset:uisu priuarũt

P.Cornelius Rufus qui cõsul cũ Manio Curio fuit:dormiens oculorũ uisũ amisit

Eumeus apud Hom.Vlyxi ait Non enim opus est ante horam dormire:multus nanq; somnus tristitiam affert.

Epaminundas quempiam e uigilibus somno oppressum(uigilias enim ipse circuibat)quem offendisset:gladio transfixit:increpitus autem sæuitiæ:talem inquit eum reliqui qualem inueni:

Aemilius in bello contra Persem nocturnas uigilias sine armis fieri iussit:ut attentius uigilarẽt:& metu hostiũ sublata resistẽdi fiducia:aduersus somnũ pugnarẽt

Cato senior eo milite sibi opus nõ esse dicebat:qui iter eũdũ manus:iter cõfligẽdũ

pedes agitaret: quicq' flectendo quam hostibus inclamitando longius sentiret.

C neo ab Aufidio oculis capto ꝑtorio erudito q; uiro sæpe audiebam: quom se lucis magis q̃ utilitatis desyderio moueri diceret: somnum denicq; nobis nisi requiẽtem corporibus: & medicinam quandam laboris afferret: cõtra naturam putaremus datum: aufert enim sensus: actionem q; tollit omnem: ait Cicero de fini.

A tilius Buta ꝑtorius quem dedie nocte faceret: atq; ꝑpinquante penẽ luce cœnaret: quom eius carmina montanus recitaret: diceret q;. Incipit ardẽtes Phœbus producere flammas: spargere se rubicunda dies: Varus eques Romanus exclamauit: Incipit Buta dormire: atq; quom idem diceret: Iam sua pastores stabulis armenta locarunt. Iam dare sopitis nox pigra silentia terris Incipit: Tum uarus quid dixit? Iam nox est? Ibo & Butam salutabo

A milcar carthaginẽsiũ dux i syracusana obsidione inter somniũ uocẽ audisse credidit: nunciantẽ ut postridie i urbe cœnaret: lætus ꝑinde ac diuinitus ꝓmissa uictoria: exercitum pugnæ cõparat: inquo orta inter siculos pœnos q; dissentione: castra eius Syracusani subita irruptione opprimẽtes ipsum intra mœnia uictũ ꝑtrahunt: ita spe magis q̃ somno deceptus captiuus syracusis cœnauit.

A chilles apud Hom. consulendũ ait censeo augurem quempiam aut aruspicem: aut somniorum interpretem: siquidem ipsa quocq; a ioue ostendũtur insomnia.

S omniorum iterpres apud Homerum Ili. Euridamas: Primus omnium somniorum intelligentiam condidit Ioseph Iudæ filius ex Iust.

I n Epidauro Aesculapii sacellum est in quo incubantes ægritudinum remedia capessunt monitis somniorum.

Claudius somniis tantum fidem exhibuit: ut quem quispiam dixisset per somnos uidisse eum occidi: paulopost raptus ipse ad pœnas fuerit.

E adem decausa Appium Syllanum oppressum aiunt: quia somniauerat si ab Appio uim inferri.

L ucrio puer in milite Plautino rogatus a Palestrione quid esset de Sceledro conseruo Facete quom uellet ostendere ebrium illum ac dormientem naso strepere: dormit inquit non quidem naso nam eo magnum clamat.

T hasios duo uini genera facere. unum: quo somnus cõciliatur: Alterũ quo fugat.

S omni deus Mercurius putabat quapp apud Hom. cubituri Pheacẽses Mercurio

H omerus somnũ ferreũ mortem appellat Vergilius mortis cõ (libabant. sanguineum: & alibi Hom. fratrem mortis: Cicero & Ouidius imaginẽ mortis.

Theon Tithoreus stoicus in somnis ambulabat: periclis seruus in summo etiam tecto. Xenophon in uenatione ait lupos esse oculorum acie hebetes. somno. n. animal nimis est deditum quę res nihil ad uidendum prodest. Idem xenophon ait leporem palpebris clausis uigilare: Apertis dormire.

G orgias Leontinus in extremo uitæ confinio deficiens in somnum aliquem resolutus: rogatus a familiaribus quid faceret: iam inquit somnus incipit sorori me commendare:

Xerxes quom quatuor millia armatorum Delphis ad templũ Apollinis diripiendum misisset:omnes imbribus fulminibus'q; deleti sunt.

Q.Fuluius quod tegulas marmoreas e templo Iunonis Laciniæ in ędem fortunę cõtulerat:desiit mẽte cõsistere:altero ex duobus filiis amisso:altero male affecto

Alladius Agrippæ successor deos contemnens fulgurum imitationes fragores'q; tonitruis similes affinxit:sed imbribus fulminibus'q; domum eius impetentibus:crescente'q; uicino lacu cum omni domo absorptus est.

Salmoneus sub fabricato æneo ponte quom fulmina iouis imitaretur ac pluuias uerum fulmen expertus est

Plemminius quod thesaurum Proserpinę expilauerat:coniectus in carcerem graui morbo consumptus est.

Brennus Gallorum rex cupiens Delphici Apollinis templum spoliare: auxilium Delphis ipso Apolline.Diana: Minerua'q; præstantibus:omni exercitu'a paucis fuso: ipse quom uulnerum dolorem ferre non posset:pugione uitam finiuit. Sacrum sacro'ue commendatum qui rapsit parricida esto ait Cicero:

Sacrilegorum finem infoelicem fore Homerus indicat in odys : focii enim Vlyxis quom contra religionem boues ex iouis insula rapuissent:comedissent'q;: mox nauigantes procellis fulmine'q; omnes occiduntur.

Sybarita quidam quom seruum in agro cæderet : confugiẽtem'q; ad aram seruũ amplexantem'q; nihilominus conciderer:ex ira deorum breui Sybaritæ 'a Crotoniatis euersi sunt.

Cœpio consul quom aurum Tolosanum arripuisset & ipse & exercitus cæsus est: a noto prouerbio Auri Tolosani:sicut equi seiani.

Minęi filię quod sacra Bacchi contempsissent eius'q; in festo telę incumberent:in uespertiliones sunt conuersę.

Pyreneus pluuio tempore Musas ad Parnasum tendentes rogauit ut ad eius tecta diuerterent donec pluuia cessaret:hospitatis uim inferre uoluit.Cæterum illę in aues conuersę per fenestras euolauerunt,quas quom scelestus insequeretur præcipitem se dedit:capite'q; terræ illiso animam eructauit.

Niobe Tãtali filia quod septem filios totidem'q; filias ex Amphione marito suscepisset:se potius quàm Latonam uenerandã esse contẽdebat: Quare indignata Latona Apollinem Dianam'q; filios rogauit:ut pœnas de illa de'q; omni familia sumerent:illi itaq; filios omneis sagittis confixerũt:Amphion præ dolore ferrum in se uertit Niobe in saxum uersa.

Ophiusam in Elephantine Aethiopię liuidã difficilem'q; aspectu esse:Quã potã terrores minas'q; serpentium obseruari:ita ut mortem sibi eo metu consciscant ob id ogi sacrilegos illam bibibere ait Pli.iiii.

DE SECRETIS:

Yro ab Astyage uicto nauibus'q; et naufragio omnibus amissis milites milesii fugientes à Cariis criassę urbis icolis misericordia motis hospitati sunt:sed postmodum timentibus criassiis illorum potentiam perdere eos cogitabant:sed Cafena puella Nimpheum ardens:rem prodidit:ille ad suos:uocatis igitur ad conuiuium milesiis Nimpheus negocium dedit mulieribus ut tela intra uestem occulerent:in media cœna Carii Milesios inuadendi dant signū:sed illi abreptis à mulieribus telis Carios ad unum cædunt.

P hilippi comico poetæ ac familiari quom lysimachus dixisset:Cuius te rerū meārum participem facio?Cuiusuis inquit Philippides præterquàm secretarum: ut dictum est in capite de aulicis:

C ares ac Methrodates qui cyrum confecerant:iussi ab Artoxerxe ut silentium p̄starent:datis etiam præmiis(uolebat.n.Artoxerxes dici Cyrum 'a se occisum) quem non paruissent silentio imposito.mirabiliter 'a rege excruciati sunt:

S isyphus quia deorū secreta hoibus patefecerit ea pœna apud inferos plectitur ut saxum ingens ad cacumen montis quod iterum elapsum statim repetat.

A ugustus Gallo 'a manu quod pro epistola prodita denarios quingentos accepisset crura effregit.

P hineus quod cælestia mystica'q; deorum mortalibus aperuit:cæcatus est:

T arquinius M.T.duumuirum quod librum secreta ciuilium sacrorum cōtinētē custodiæ suæ cōmissum corruptus Petronio Sabino describendum dedisset: culeo insutum in mare abiici iussit.Euripedes insipientis inepti'q; esse uiri dicebat malam fortunam omnibus aperire:sed sapientis tacere.

C ecilius Metellus percontante tribuno quid acturus foret. Si hanc inquit tunicam mihi consciam esse putarem:ipsam exutus in ignem coniicerem.

B attus quem bouem 'a Mercurio accepisset pro futuro silentio quarūdam boū 'a se abactarum:iuxta q; occultarum:sumpta alia forma mercurius Batto pollicetur taurum si boues ostenderet:allectus aucto munere rem indicat:qui in lapidem indicem 'a mercurio commutatus est.

Q uom ex Herculis æde patera aurea grauis surrepta esset: Sephocles in somnis uidit deum sæpe ipsi furem indicantem:quem igitur tandem in Areopagum nomen tem'q; detulisset comprehensus ille tortus'q; fassus est.

A lexander macedo matris aliquando epistolam legēs secretam:quom Ephestiō assidens ingenua simplicitate adlegeret:illum non prohibuit:sed postea admoto annulo illius ori quasi obstricta amici fide silendā obsignauit:

T ullius apud Diony.de suffetii proditione:multis ait consciis ne minimum quidem temporis taceri secretā innatum est hominibus:

R oma in cuius dei tutela esset ideo constat occultatum: neq; hostes simili modo agerēt:Q uod tacitum esse uelis:nemini dixeris: si tibi nō imposui quō ab aliis

silentium speras? ait Seneca. Oui. Eximia est uirtus pstare silentia rebus: At cō tra grauis est culpa: tacenda loqui. Arcana patrū cōsilia tot sęculis nemo senatorum enunciauit: pter Q. Max. Fabiū de.iii. punico bello indicendo: qui Crasso quem senatorem putabat: in itinere nunciauit: atq; a cōsulibus obiurgatus est.

Consum .i. consiliorum deum romani appellabant. templū q; illi sub tecto in Circo posuerunt ut ostēderent tectum debere secretum q; esse consilium.

Cor Bubonis impositū mãmę sinistrę mulieris dormiētis efficit ut oīa secreta mulier pmat. Democritus tradit siquis extrahat ranę uirētis linguā: nulla alia corporis parte adhærente: ipsa'q; demissa in aqua: imponat supra cordis palpitatiōem mulieri dormienti quæcunq; interrogauerit uera responsuram. Ex Pli.

Bacchanalia allata primo in ethruriam a gręco ignobili sacrificulo uate sacrorū'q; antistitetis enim initia primus aduexit: quæ paulatim a uiris mulieribus'q; celebrata sunt: additis religioni uini epularum'q; uoluptatibus ad animos alliciēdos Factū itaq; est & uini copia & noctis occasione ut mixti mares fœminis omnē pudorē deponerēt: cœptæ fieri oīs generis corruptelę: pmissa licentia uoluptatū quæ singulis gratę essent: stupra pmiscua ingenuo4 fœminarū'q; erant: falsi testes signa testimonia iudicia ex eadē officina pmebantur: itē cædes intestinę uenena: negata ēt cadaueribus sepultura: huius sceleris tabes romā penetrauit: ac mox ex magna parte ifecit: cœpta primo a mulieribus tm̄ celebrari statutis tribus tm̄ ad initiandū diebus: matronę sacerdotes creabant. Pacullā deinde: minīā: Esponā sacerdotē oīa tanq̄ a diis admonitā īmutasse hęc.n. pma filios initiauit minīū & Herēniū Cerrinos cāpanos: nocturnū'q; sacrū ex diurno fecisset & p tribus ī anno diebus quinos singulis mēsibus destinasse: atq; hinc factum ut uiri cū mulieribus initiarent: ac nihil flagitii p noctē relīqret inausum tā uirorū stupraq; mulierū fiebāt: qui minus pauēccs erāt p uictimis īmolabant: nā alligatos machinæ ex cōspectu ī abditos specus abiiciebāt: uiros ī iis ceu fanaticos uaticinari: matronas crinib9 passis baccha4 habitu cū ardētibus facibus decurrere ad tyberim: demissas'q; ī aquā faces qa uiuū sulphur cum calce inesset integrā flāmā afferre solitas: Post biēniū īstitutū ne qs.xx. annis maior initiaret. pdita sunt hęc scelera a Fecenia hispala Posthumio consuli qui auferenda curauit conspiratse in sacris supra septem millia suenta uirorum mulierum'q; capita cōiurationis fuisse M. Catanium in plebe. Ro. A. Faliscum. L. opiterniu m. & Minium Cerrinum campanum: factum'q; senatus cōsultum nequa aut romæ aut in Italia Bacchanalium uestigia extarent. Ex Liuio:

DE SPE

Ristoteles rogatus quid esset spes: uigilantis ait insomnium: Seneca ait spes est ultimum aduersarum rerum solatiū: repete exemplum in capite de liberalitate Alexandri.

lata est quæ in factis permittebat centum asses:reliquis autem diebus intra tri/cenes alias:alias denos:Post hanc Didia quę totius Italiæ luxus comprimebat: posthanc Licinia a Licinio Crasso lata:quę triecnos asses permittebat:uidelicet calendis nonis idibus ad cœnam/ cæteris diebus pondo tantum tria carnis a/ridę:salsamentorum pondo:quod ex terra:arbore:uiteue natum omne esset:li/cet alii dicant certis diebus contentos æris:nuptiis ducenos:cæteris diebus tri/cenos.Post hanc lex cornelia a Cornelio Sylla in festis,feriis,ludis triecnos se/stertios: cæteris diebus ternos: Aemilia gens ciborum modum'q; prędiniebat deide Antia qua cauebatur ut magistratus ad ceitas tātum psonas itaret. Dein Iulia a Iulio Cæsare lata.qua cauebatur ut festis diebus bis centum nūmi īpē/derentur:calendis:idibus:nonis:& aliis qbusdam festis diebus trecēti. Nuptiis uero repotiis'q;.i.die illo quo apud nouum maritū cœnatur potatur'q; mille.

Mortuum unguento perungere:Asini'q; caput nitro lauere:pro inanibus sumptibus prouerbialiter dicitur.

DE SAPIENTIA:

Afranius poeta sapientiam usus memoriæ'q; filiam uocauit: cōstat .n.scientia & exercitatione:Eius uersus sunt:usus me genuit : ma/ter peperit memoria : sophiam uocant me Graii : uos sapientiam: Socrates leontes'q; ponticus nullum hominem:sed solum deum dicebant esse sapientem.

Diogenes cynicus ad sapientiam alludens præconi inquit predica qui sibi dominum emere uult.

P ricle negoeiis intento Anaxagoram ferunt omni cura destitutum: decrepita iā ætate:spōte mortē fame sibi cōsciscere decreuisse:Eo nuncio pmotū piclem ad eum supplicem uenisse:omnes'q; preces lachrymis adiunxisse:non illius: s; sua potius gratia:siquidem talem in temp.socium consiliorum amitteret,Expiran/tem uero Anaxagoram dixisse ô Pericle & qui lucerna indigent infundūt oleū:

Hanno e pœnorum ducibus clarissimus primus hominum leonem manu tracta re ausus:ostendere'q; mansuefactum est:Damnatus'q; illo argumento: quoni/am nihil non persuasurus uir tam artificis ingenii uidebatur:& male credi liber tas ei cui cessisset in tantum etiam feritas.

A ppius Claudius nec publico nec priuato muneri defuit quamuis cæcus.C.Dru/si cæci domum compleri consultoribus solitam accepimus:quom quorum res esset sua ipsi non uidebant:cæcum adhibebant pueris nobis inquit: lib.y. Tu/scul.Cicero:

E udęmonidas audiens philosophum differentem quod solus sapiens est bonus imperator:sermo quidem ait admirandus est:sed qui loquitur nunquam tubæ sonitu fuit excitatus.

Aristippo postulanti a Dionysio pecuniam: quom ille diceret: dixisti non egere sapientem: da inquit ille: postea'q; de his quæramus. & quom accepisset uides nunc me non indigere.

DE SCVRRIS ET HISTRIONIBVS

Pertinax scurras turpissimorũ nominũ dedecora perferenteis proscripsit ac uendidit

Cephiliodorus ac Pantaleon scurræ discedentes e uita scorsum liberis pdiderũt: qua domus pre aurũ occuluissent: eos'q; decepere

Sertius Polensis festiuus histrio hoc sibi epithaphium poni iussit Viatores optumi uel aduenæ siue bini siue singuli inceditis: siue turmatim: quod magis erit gratiæ affirmate gressum: nec miremini si moram hi aliquantisper: Didaculus equidem fuit succinctus sermo dari uobis nõ potest ut iuuat uobiscum esse: ac ab ore meo pendulos detinere. ut uiuus semper. Saxũ hoc uos uocat: quid inquã ut uiuus assueui prudens: imprudens mortuus iterum uos fallo: nam non uos uocat quod uacat ore: uerum is quis cinis hic latet olim quomodo potuit? nunc huc uos uocari uoluit: ualuit'q;. Hæc olim sua uolũtas uolentis uos legere hoc scriptũ: Vah quid loquor Imo sculptũ: quàm ægre ueritas ad huc se mecum cõciliat: nam neq; hic attamentũ uel papyrus: sed malleolo & celte literatus silex silens: Q uid hic latet? qd ego efferri & effarri gestio. Sertius Polensis parasitus histrio uester festiuissimus hic cubo: hoc unum quidem tandem sponte dictũ uerum est. siquis dubitat hanc olfaciat humũ: olet temetum: & florem uini ueteris quo satur satis uiuẽs uixi. At si uexi uitã tam uobis gratam quàm notã urbi & orbi & nõ minus munus a uobis impetro oportet: Adeste mihi & fauete: edicto'q; huic uos subscribite & obsignate: siquis sibi uesicam onustam senserit domum suam onus hoc reportet I cloacam: si uero festinus fuerit citerior uel ulterior: hoc loco pro religione se euacuet. qui nõ paruerit hæc mulcta illi esto: teste altero careat. Canes quoq; cæsi fustibus edictum hoc sentiant: Assuistis: fauistis: & obsignastis: Video quàm uos risum daretis: sitio hui sentio dictum uolui esse. Q uid hoc est quod tam faciliter istuc procedit ueritas? profecto contagione mei sitit ipsa et mihi supparasitatur: quam ultro potum inuocata aduenit Nunc si urbani perhiberi uultis & ueritati supparasitãti & horrenti meo cineri cantaro piaculum uinarium festinato: Post ualete: abite in rem uestram uitores optumi his nugis truffis'q; meis condonati.

Histriones omneis Ciceronis tempore roscius antecelluit: qui nunquam discipulum potuit quem laudaret. inuenire & quo spectante impudẽtes erant qui agerent: ex Cicero. de ora.

DE SEVERITATE

Ato quom pedibus in sententiam isset ut Pompeius unicus consul crearetur: habenti illi gratias Pompeio respondit: Haud decere sibi gratias haberi: ob eum. n. nihil se dixisse sed ob remp.

Idē Cato quom cautū eēt ne iudicibus laudes tribuerent: uellet'que cōtra legē quā ipsemet Pōpeius tulerat laudarē iudices qui socerum Scipionē defendissent: aures manibus sibi obstruit: ac dixit nolle laudes præter leges audire:

Eidem faventi Lucullo cōtra Pompeium: Pompeius munatium misit: ut alteram e neptibus uel filiabus sibi Alterā filio matrimonio copularet: sed Cato iussit Munatium statim abire Pompeio'que narrare Catonem per mulieres capi nō posse: sed beneuolētiam eius sibi gratam esse: & si recta faciat amicitiam pollicere: quæ oī affinitate fidelior esset: obsides uero contra remp. nequaquam daturum.

Alexāder seuerus imp. quom quidā legatus uniones duos uxori eius p ipsum obtulisset pōderis magnitudinis'que imēsæ: uēdi eos iussit: & nō inueniēs pretiū: ne exēplū malū a regia nasceretur: si eo uteretur quod emi nō posset: in auribus ueneris eos dicauit

L. Cassius pretor quom nimia in sontes uteretur seueritate. eius tribunal reorum scopulus uocabatur.

Milites qui in clade cannēsi hostibus cedētes fugissent: In Sicilia relegati sūt: edictū'que ne in Italiā reportarentur donec aduersus Annibalē pugnarēt: marcello uero aduētāti procubuere: militiæ'que exercitatiōem exposcebāt: miseratus ille ad senatū scripsit. a quo post multa agitata decretū est romanis ad rēp. ignauis minime hominibus opus esse: marcello tamen si eorum uti opera uoluerit: licere at modo nullam uirtutis gratia coronam aut præmium assequerentur.

M. Clodium quia turpem cum Corsis pacem fecerat senatus ad illos remisit: sed ab hostibus non acceptum in publica custodia necari iussit.

Pescēnius niger imp. ob unius gallinacei rapinā decē cōmanipulōes qui de illo ab uno dūtaxat rapto comederāt: securi percuti iussit: fecisset'que nisi ab oī exercitu prope usque ad metū seditōis eēt rogatus: iussit tamē ut denorum gallinaceorum pretia redderēt prouintiali: addito eo ut tota expeditiōe: nemo ex illis focū faceret: neque coctū cibū sumeret: sed pane frigidis'que uescerentur appositis speculatoribus:

Alexander seuerus siquis de uia in alicuius possessionem deflexisset: pro qualitate loci: aut fustibus subiiciebatur in conspectu eius: aut uirgis aut cōdemnationi: aut (si hæc omnia transiret dignitas hominis) grauissimis contumeliis: dicens: uis ne hoc in agro tuo fieri quod alteri facis?

Socrati Athenis accusato quom lysias defensionem a se compositam recitasset: esset'que supplex ac demissa: prohibuit illum recitare: & emori potius uoluit: quam a constantiæ gradu discedere:

Chares orator quom in Photionis supercilium inuectus: multis risum cōcitasset: in eum Photion ait hoc supercilium nihil mœroris uspiam nobis o ciues tulit. At huius salibus & facetiis luctus est sæpenumero patriæ comparatus.

Catoni quom quispiam dixisset Eamus deambulatū: atque cato dixisset quid opus

fuit de? urbane ille:immo uero inquit quid opus fuit te?

P lato Xenocratem Calcedonium eius discipulũ uultu semper tristi: seruit utẽ q̃ penè oñdẽti sẽpe cõmonefaciebat ut gratiis sacra faceret.i.ut comitate uteretur.

I dem Xenocrates quom aliqñ amœnum aliquid facetumũe protulisset:alioqui semper rigidus tristis q̃ admirantibus condiscipulis:quid miramini inqt Plato Num inter carduos & urticas lilia plærun q̃ ac rosas enasci cernitis?

DE SPECVLO:

Ocrates Iuuenes hortabatur ut se in speculo intuerentur : ut siqdem formosi essent digni ea specie fierent : sin deformes: eam deformitatem eruditione tegerent.

Demosthenes semper ante speculum ceu ante magistrum causas est meditatus:Alcibiades dum tibias inflaret conspecta oris defor mitate ad speculum:tibias abiecit.

P lato ebriis iratis q̃ præcipiebat ut se ĩ speculo ita affectos intuerẽtur ut p oris deformitatem uitia fugerent:mutuatus h præceptore Socrate: sed ab utro q̃ mutuatus Seneca in lib.i.quæstionum est:q̃ specula ait inuenta esse : ut homo se nosceret:formosus ut uitaret infamiam:Deformis ut sciret remedium ẽe uirtutibus:iuuenis ut flore ætatis admoneretur illud tempus esse discẽdi. Senex ut in decora canos disponeret:& de mente aliquid cogitaret: inuenta aũt sunt specula ab Aesculapio Apollinis filio.authore Cicerone de nat.de.

F iebant autem specula ex argento:optima Brũdusina erãt:stagno & ære mixtis prælata sunt:argentea primus fecit Panteles magni pompeii ætate:Fiunt & ex uitro addito à tergo plumbo ut imagines recipiat reddat q̃:fiũt & ex Chalybe

DE STVLTITIA:

Raxilla poetria Sicyonia Adonidẽ ab inferis reuocatũ ait: Iterrogatũ q̃ qd apud ĩferos pulcherrimũ reliq̃rit rñdisse solẽ:cucumeres:mala:quod quoniã ineptum stultũ q̃ esset à sole ad cucumeres descendisse:in ꝓuerbiũ abiit:stupidiorẽ ẽe Adonide Praxillæ Agesilaus menecrati q iuppiter cognominabat ad eũ q̃ scripserat menecrates regi Agesilao fœlicitatẽ:rescripsit rex Agesilaus mene crati sanitatẽ.

S ocrates se admirari dicebat cur hi qui lapidea signa sculperẽt: summa ope niterentur ut lapis homini quam simillimus euadat: seipsos curare negligerent ne similes lapidibus & uideantur & sint.

T halasleglem circa indum amnem inueniri quæ ob id nomine alio potamantis appellatur:hac pota lymphari homines obseruantibus miraculis.pli.xxiiii.

DE SVPPLICVM RATIONE:

Alcidonius xenocrates quom aliqñ passer accipitri futurus prẽda in eius

sinum se recepisset:operuit fouit'qꝫ dicens non oportere supplicem prodere.

Gabinius a C.memmio accusatus quom damnandus sine controuersia uideretur eius filius ad accusatoris pedes prostratus:ab illo truci uultu repulsus est: iacere'qꝫ eum sic prostratum accusator passus est.tam crudele spectaculum miseratus laelius tribunus plebis:Gabinium iussit dimitti.

Sergius Galba a libone trib.ple:accusatus.paruulos filios cōmendari coepit.mota'qꝫ ad misericordiam concione absoluitur.

L.Piso a L.Claudio pulchro accusatus:eo tpe quo tristes de eo sententiae erāt ferendae:imber superuenit:prouolutus humi quom iudicum pedes osculaEretur os coeno foedauit:eo conspectu ex misericordia concitata absolutus est.

Nasicaa Alcinoi regis filia monet Vlyxem apud Hom.in ody:ut ad matrem eius eat:ad genua'qꝫ procumbens:manus deosculetur:Pli.li.xi. de genibus ad haec manus tenduntur:haec ut aras adorant:Inest & in aliis partibus religio. sicut dextra osculis auersa appetitur:in fide porrigitur.

Antiquis Graeciae in supplicando mentum attingere mos erat: scythae imolati bouis carnes minutim sectas coquebant:in tergore strato sedentes manibus i tergum reductis supplicabant pro uindicta:quicunqꝫ autem uellet opitulari carnium portione gustata:dextro'qꝫ pede tergori imposito pollicebatur auxilium.

Iliacis temporibus non supplicabatur thure:cedri tantum & citri fruticum combustorum nidore sacrificabant:ex Pli.xxiii.

Supplicantes oleae ramum uittis circūplexum ferebant:Vergil.yiii.Optime graiugenum cui me fortuna precari.Et uitta comptos uoluit praetendere ramos: Ob eam causam seruius inquit ut inerciā imbecillitatem'qꝫ offerentis ōnderet.

DE SAGITTARIIS.

Diogenes cynicus ut indoctū sagittariū taxaret:iuxta scopon cōsedit:rogatus uero causam ne me feriat inquit. Philoctetes apud Hom.sagittandi peritiss.in funeralibus Patrocli ludis teucer uinculum abrupit ad columbae pedes alligatum: merion uolantem columbam in aere sagitta affec utus confecit. Vergilius id mutuatus li.y.mnestheo tribuit.quae ille teucero: q̄ uero merioni ille tribuit Vergil.Eurytioni:Celebratur & Pandarus apud Homerum qui quom aliqn̄ nō occidisset quos uulnerauerat: si digresso inqt hinc mihi cōtingat reuisere patriā:penates uxorem:nisi hos arcus meis manibus cōfringam igni'qꝫ imponam:ptinus hostiū aliqs caput mihi detrūcet:Dyctis Vlyxem sagittatione celebrat:Domitianus oīa huius artis miracula excedit ut dicū est in capite Artem quam quisqꝫ:&in capite de exercitatione aliud exemplum.

Vltra fabam q̄ elephantes occidūt duo arcū tenent:alter neruū intēdit:sagittas'qꝫ serpentium ueneno tingunt:apud Hom.Vlyxis sagittae pharmaco tinctae erāt

A rcum sagittas'q; Scythen Iouis filium alii sagittam persen persei filiū inuenisse dicunt ait Pli: Solinus ait de Creta. Prima manum nauibus & sagittis posuit.
S cythæ eorum'q; exules Parthi sagittatione excellunt: Vologesus partho. rex Vespasiano quadraginta millia sagittariorum promisit.

DE SIMILITVDINE:

Ntiocho regi adeo usq; similis fuit unus ex æqualibus & ipse regiæ stirpis: ut laodice Antiochi uxor extincto eo in lectulo pinde atq; uirum ipsum collocauerit: Is q; admissum populum compellans: commendauit illi laodicem filios'q;. ex Valerio. sed Pli. lib. vii. uocat hunc Arteonem & 'e plebe hominem: mirum dictu q̄to pere à cæteris historicis ualerius dissentiat. Solinus Archenionē & 'e plebe Syriaca hominem uocat.
L entulus & metellus adeo similes histrionibus fuerunt Spinteri & Pamphilo: ut ille spinter: Hic Pamphilus sit cognominatus: Scipioni cuidam post Cneū cognomen salutio mimus dedit:
C ornelius Scipio serapiōi u ictimario simillimus: serapion & ipse cognominatus ē
P rocōsuli romano pquàm similis Siculus qdam fuit: Dicente uero pconsule se admodū mirari qd' pr̄ eius nunq̄ in prouincia fuisset: At meus inqt ille Romā frequenter accessit. Idem euenisse Augusto dictum est in capite de patientia.
V ibius Igenuæ stirpis & Publicius libertæ Pōpeio magno adeo sil'es ut ora eius in se cōuerterēt: q̄cūq; essent. Val. & Pli. Apd̄ Solinū salso p uibio Iubius legit.
Nicocles Sicyonius tyrānus Periādro Cypseli filio: Persa orontes Alemeoni Amphiarci: lacedæmonius quidam adolescens Hectori simillimus.
I udæus quidam quem esset perqu'am similis Alexandro Herodis filio illo extincto: fallendi spe Romam uenit cum gentili suo atq; suasore: assimulans surreptum fuisse 'a morte: prius tñ 'a ludęis increta degētibus multa acceperat dona quasi rex putatus: omnes igitur romæ uisendi studio circūfundebantur ingens'q; multitudo conueniebat: ut sella ēt illum portarent: sed Cæsar qui accusatum Alexandrum 'a pr̄e herode apud se bene nosset: adduci ad se ut pseudo Alexādrū cognosceret iubet: s; ladus q hoīem ad Cęsarē adduxit: remotis arbitris suę ipsi9 uitę pci rogat. nā ita rē fateret' authorē'q; pderet: Id q̄m fecisset Cęsar Pseudoalexandrū pp corpis hitudinē remigū numero ascruit: suasorē uero
A ndriscus qdam ultimæ sortis hō dubiū seruus an mercēnarius: qa similis esset Philippo macedoni: impiū inuasit Macedonū: sed uictus tādem 'a Iuuentio prætore Pseudophilippus in triumphum ductus est. Exemplum similitudinis in capite de callidítate: in dictione Torannius est: (morti destinat.
L: Planeus orator ob formæ similitudinem histrioni Rubrio cognomē imposuit Rursus Curioni patri Burbuleius: itē Messalę menogenes perinde histriones dicti. Surę qdem procōsulis etiam rictū in loquendo contractiorem: linguæ &

sermonis tumultū, nō imaginem modo piscator q̄dam in Sicilia reddidit: Cassio oratori celebri armentarii mirmillonis obiecta similitudo est. de torānii pueris. M. Antonio uenditis dictum est in cap. de calliditate.

A riarati Cappadocū regi adeo similis fuit barbarus q̄dam: ut post illū a M. Antonio occisum ad regnum aspirarit: sed is augusto pœnas pependit.

Hibreę oratori suus q̄dā adeo simillimus: ut germanū illi⁹ eē ab oībus creditū sit

Pompeii patri adeo similis fuit oculorum specie eius coquus Menogenes Strabo ut ex eo Strabo ipse etiam fuerit nuncupatus.

S imilitudinē prouerbialem dici lac lacti: aquam aquæ: ouum ouo: ficus fico: farina farinæ. ex plauto: Cicerone: persio: cæteris: Simiam hoī similem & nos eē uidemus: & Ennius ait: Simia quæ similis turpissima bestia nobis.

DE TYRANNIDE.

Lato decreto athenis ne Demetrii epię ad populū afferrent: quom mox atheniēses pœnitētia acti authores decreti in exiliū egissent: decreuissent q; oīa quę a Demetrio iuberent sancta apud deos: iusta q; apud hoīes esse: atq; q̄dam uir bonus. Stratoclē q ista decerneret delirare dixisset: Demochares Spartiata ad tyranni potētiā alludēs: Deliraret inquit stratocles: nisi hoc pacto deliraret.

T. Q uintius cōtra Philippum macedonem missus quom in colloquium ueniset: & philippus obsides postularet: quoniam apud romanos multi eēnt duces: ipse autem solus in macedonibus: optimo scommate illius tyrannidem taxans Q uintius: tu nempe ait te solū effecisti: quippe q̄ amicos & cognatos occidisti.

A tgeus lacon faciēs aliq̄n iter per Siciliæ selinūtem quom in sepulchro quodam hoc elegiacū legisset. Hoscc selinūtis q̄ū q; tyrānida mauors Extinxere, ferus perdidit in foribus. Iure periistis inquit. qui ardentem tyrānidem extinguere conati estis: nam permittendum potius fuit totam cremari.

T ricipitinus Lucretię pr̄ q a Tarquinius ēt dicebat ob solū tarq̄niorum nomē exosus

P ōpeius quem crus candida fascia alligasset: in eum tanq̄ (R oma pulsus ē. regni affectatorē fauonius inuectus: nō refert inquit qua in pte corporis diadema sit. Olim caligis quom non uterentur crura fascia alligabant.

A ntigono occiso occisores eius rerum potiti omni iniuriarum genere phrygios affecerūt: agricola uero quidam agellum fodiens rogatus quidnā faceret: ego suspirans inquit antigonum quærito.

D ionysius senior audiēs a filio uxorē nobilis syracusani stupratā cēs iratus ait: nūq̄ qd tale ab illo fcm̄ sciret: at ille tu inquit pr̄e tyrāno nō es natus: ego uero memini me tyrāni filium. is Dionysius senior. x. millia ciuiū interfecit: prodito fratre hostibus per inuidiam: matre quoq; anicula & iam uieta præfocata: filias tñ appellauit alteram temperantiam: alteram iustitiam. eius filius Dionysius apol-

Unis se filium nominauit.

Nabis lacedæmonioꝝ tyrānus firmato Argis ꝑsidio lacedęmonē īgressus:qm uiros ipse spoliasset:ad fœminas spoliādas uxorē argos remisit:ea nūc singulas illustres:nūc sił plures cōsanguinitate īterse iūctas domū accersendo blādiēdo'q ac minādo nō aurū mō illis:sed tādē uestes mūdum'q oēm muliebrē ademit.

Syracusanis oībus Dionysii tyrāni mortē appetētibus sola Himera mulier matutino tpe deos precabatur:ut incolumis sibi'q supstes esset: quod ubi resciuit Dionysius rogauit uetulam quid eēt in causa. Tum illa puella ait quom essem grauem'q tyrannum haberemus:occidere illum cupiebam:Eo mortuo aliquāto tetrior tyrannidem occupauit:Ei quoq mortem imprecata sum: Ex sententia euenit: Te illis longe deteriorem habemus: uerita itaq ne te absumpto deterrimus in locum tuum succenturiaretur: tibi salutem precor.

Timō alcibiadis mores malos stomachatus redeūti a cōcione illi āit Macte uirtute adolescēs authoritate tua potētiā auge. Magnā.n.huic reip.pniciē augebis.

Tyberius imp.cl sæuitia fœdissimus audita morte quā sibi accelerauerat Carnulius:Carnulius inqt me euasit:perinde atq diceret se eē ipsa nece deteriorem.

Idem ꝑcanti cuidā pœnæ maturitatē:respondit:non dum tecum in grām redii.

C.Caligula Valerio asiatico in conuiuio & in concione uoce clarissima qualis sCō cubitu esset uxor eius obiecit. Idem cherec tribuno militum signum petēti Priapum misit.

Apollonius Thyaneus quom ad Domitianum uenisset accusatus a quopiam:atq ante fores cum Damide socio expectaret:uideris mihi inquit o Dami arbitrari Aeacum ut in inferno dicunt has fores custodire:mortuo enim similis appares:Non mortuo inquit Damis sed morituro.

Timoleon Corinthius quom tyrannide fratrem persuadendo abducere non potuisset:operam nauauit iis qui illum interficerent.

Dionysii uxorem liberos'q stupratos ac demū interemptos ad extremū'q cinerē ex cadaueribus concrematis in mare de naui conspersum constat.

Agrigentini Phalaridis tyrannide liberati sanciuerunt neminem usurum eē uestibus ceruleis quoniam illius satellites eo colore usi essent.

Locrenses diu bello graui Leorphronis Rheginorū tyranni uexati: uouerunt si forent uictores die ueneris festo uirgines suas prostituerent:eo uoto intermisso quom aduersa cum Lucanis bella gererent: in concionem a Dionysio uocati sunt:ille eos hortatur:ut uxores filias'q suas quam possint ornatissimas mittant:ex quibus centum sorte ductæ uoto ueneris publico funguntur: religionis'q gratia uno ut essent in lupanari mense futuræ: omnibus ante iuratis uiris:ne quis ullam attaminaret quæ res ne uirginibus uoto ciuitatem soluentibus fraudi esset: decretum condiderunt ne qua uirgo nuberet priusquam maritis illæ traderentur.probato consilio ut superstitioni uirginum'q pudori consuleretur:certatim omnes fœminæ impēsius exornatæ in templum ueneris cū

ueniunt:sed has omnes Dionysius immissis militibus spoliat:

Q uom decem ciues qui in Herodem coniurauerant detecta coniuratione ab illo occisi essent:qui detexerat paulopost non modo occisus a quibusdam est: sed membratim dilaceratus canibus q; dilaniandus datus.

S curra quidam in Claudii tyrannidem alludens ait:in uno annulo bonos principes posse scribi atq; depingi.

T himocrates Dionysii tyranni sororis maritus ad Dionysium in Italia absentem de Dionis aduentu literas tabellario dederat:tabellarius uero quom rheginum agrum euasisset:Caulonam q; uenisset:in familiarem quempiam incidit: q nuq; per arietem cecidisse ferebatur: a quo suscepto carnis frusto iter approperat:magna uero noctis parte exacta fessus sub arborem iacuit:lupus uero secutus odorem alligatas saeculo carnes auferens literas una asportauit: caeterum tabellarius tyranni metu alio pergit

I n aegesta Siciliae oppido Aemilius censorinus delectabatur nouis tormentorum instrumentis:itaq; Arucius paterculus equum aeneum excogitauit: in quo supposito igne damnati morerentur:sed & ipse primus ex tyranni iussu expertus e ut perillus phalaridis aeneum taurum:ab eo q; aemilio qui saeua gerunt imperia: Aemilii nominantur ait Plutarchus in paraleliis ex Aristide:notabili (ut arbitror) mendo aemilii pro manlii: nam imperia manliana apud Romanos dicebantur a manlio capitolino qui imperium affectans coniectus in carcerem est: sed ne qua ex plebe quae omnis uestem habitum q; mutarat seditio oriretur e uinculis solutus est:nec sic quidem quieuit.sed ad deterius tendens, nulli magistratui obediens:accusatus, damnatus q; e saxo q; tarpeio unde ipse gallos deturbarat praecipitatus est. Obiter autem notandum dixisse Gellium Posthumiana imperia dici.mirum cur a Liuio dissentiat in rebus nostris:qui libro.y decadis i.ait.Filius ab Aulo posthumio qd occasione bene pugnandi captus: eius iniussu discesserit praesidio uictorem securi percussum tradunt:nec libet credere: nec licet:in uariis opinionibus argumento est quod imperia manliana non posthumiana appellata sunt:nam Plutarcho nominum latinorum utpote graeco homini non omnino conscio ignoscendum arbitror.

C learchus Heracleorum tyrannus dum seruos matronis per uim copulat: alios torquet:alios occidit:Iouis se quoq; filium mentitur:filio q; suo Ceranno idest fulmini uocato suadet:ut deos non mendacio tantum:uerum etiam nominibus illudat:sed tandem is confossus est a Chione & Leonide Platonis discipulis.

A ristotimus quom epirotarum urbem per tyrannidem occupasset:multos ex primoribus occidit:multos in exilium egit:sed postulantibus etolis per legatos ut coniuges liberos q; exulum redderet:proficiscendi ad suos omnibus mronis potestatem dedit: diem q; profectionis statuit:illae uero praeciosissima quae q; secum auferentes quom ad portam quasi uno agmine profecturae conuenissent:omnibus rebus spoliatae in carcerem coniiciuntur:occisis prius in gremiis matrum paruis infantulis:uirginibus q;

ad ſtuprũ direptis.ſed tãdem uirtute Helemati ſenis iuuẽtutẽ uix ĩ illũ impellẽtis occiſus eſt.Iuſt.xxyi.Plutar.uero in li.de mulierib.illuſtr. Elienſiũ tyrãnum eũ uocat: & occiſum conſilio Hellanici:mendũ puto eſſe in Iuſtino.Merito igit Chilon in epiſtola ad Periandrum Fœlicem eũ ait tyrannum cenſeo:cui in ſua domo abſq; ſanguine contigerit mori.Iuuen.ſine cæde & uulnere pauci Diſcedunt ueteres & ſicca morte tyranni.Ariſtoteles li.yii.Polit.admiratur qđ apud Sicyonios Orthagorę filiorum'q; tyrãnis ad centeſimum annum perdurauit.

Maſiniſſa rex quom quinquaginta filios haberet.mithridatũ populi'q; ro.amiciſſimus parũ fidei in hoĩum pectorib⁹ reponẽs ſalutẽ ſuã canũ cuſtodia uallabat

A lexandrũ pheræũ ſcriptũ legimus uxorẽ theben admodũ dilexiſſe:ad eã tñ ĩ cubiculũ ueniens:barbarum ſtygmatiam ſtricto gladio iubebat anteire:præmittebat'q; de ſtipatoribus ſuis qui ſcrutarentur arculas muliebres. & ne qđ in ueſtimentis telum occultaret diligenter exquirerẽt:nec eũ feſellit opinio:ab ea:n. ipſe ob pellicatus ſuſpitionem interemptus eſt.

D ionyſius tyrannus cultros metuẽs tonſorios candẽte carbone ſibi adurebat capillum.uide in capite de timore:

C õmodus impator capillo ſemp fuit fucato,auri'q; irradiamentis illuminato: comã & barbam timore tonſoris adurens.corpus tamen eius ut unco traheretur atq; in tyberim mitteretur:ſenatus populus'q; romanus poſtulauit.

T hales philoſophus rogatus quid difficile unq̃ uidiſſet:tyrãnũ inqt ſenem:

N ero Roma fugiens in liberti Phaontis uillam quom ueniſſet:aquam ex ſubiecta lacuna potaturus hauſit.Et hæc eſt inquit Neronis decocta.(nam aquam decoquere iſ inuenerat).

T yrannus theſeus omnium primus fuit Athenis:poſt hunc Phalaris Agrigenti. Ante Dionyſium fuere Piſiſtratus:Phalaris & Apollodorus.prꝫter dictos Theageres Megaris:Phidon Argis:Panetius in Leontinis.Cypſelus Corinis Periander'q; eius filius:Item Hiero:Gelo:Aratus:Nicocles Sicyonius:Buſiris ægyptius:Diomedes Thrax.Hippias piſiſtrati filius:ex his Perander primus armatus circũſeptus inceſſit:Itẽ Spãmatichus:Clearchus & iã dicti Phalaris:Dionyſii duo:Archelaus macedonũ tyrãnus exPlat.yi.& megapẽtes lacydi tyrãnus:

C aſſius tãto ſuopte ingenio odio tyrãnos inſectabat.ut puer adhuc quom ad eũdẽ ꝓceptorem cum Fauſto Syllæ filio accederet:ille'q; inter pueros patris monarchiam laudaret:inſurgens Caſſius colaphum illi inflixit: quam rẽ uolẽtibus procuratoribus neceſſariis'q; Fauſti deferri decerni'q; iudicio:inhibuit Põpeius pueros'q; unã cõiungẽs erat iudicaturus:quom Caſſius Eia inqt Fauſte aude corã hoc ꝓferre ſermonem illum quo irritatus fui:ut os tibi iterum effringam.

H elicon Cyzicenus unus ex platonis æqualibus quem ſolis eclypſim prædixiſſet:eueniſſet'q; ſicuti erat effatus:ã iuniore Dionyſio talento donatus eſt: Tum Ariſtippus ad alios philoſophos conuerſus per iocum ait.Ego quoq; mirabile inquit habeo quod prædicam:quibus ut ꝓferret obſeruãtibus:Prædico igit ait

Platonem atq; Dionysium breui tempore inimicos fore.

A rchelaus Perdicę filius ex ancilla Alceti patrui.tyrānidē macedoniæ p dolos nā ctus est:is.n. patruū Alcetam accersitū ad se quasi regnū qđ Perdicas abstulerat redditurus:cōuiuio uino'q; grauatū ipm & filiū illius Alexādrū cōiectos in plaustrū:nocte'q; asportatos trucidauit:Fratrem'q; ex perdica legitimo matrimonio ortū filiū in puteo pręcipitē adhuc septēnem dedit: Cleopatræ'q; matri asseruit puerum dū anserem psequeref:in puteū cecidisse:ex Platonis Gorgia.

B ias rogatus quodnam esset ex animalibus perniciosissimum:siluestriū inqt tyrannus:domesticorum adulator.

DE TIMORE.

ionysius tyrannus.xxv.annos natus tyrānidem occupauit Syracusarū:in qua.xxxviii.annis tyrannus fuit:tondi a filiabus uoluit non tum adultis:post adultas candentium iuglandiū putaminibus capillos barbam'q; adurebat:quem'q; duas haberet uxores Aristomachē ciuem suam & Doridem locrensem: sic ad eas uentitabat:ut antea omnia eēnt perquisita:Cubicularem lectum fossa lata circundedit quam coniunxerat ponte ligneo:quem clausis cubiculi foribus detorquebat:Idem'q; communibus suggestis non se credens:concionari ē turri alta solebat:fuit autem hic maior Dionysius.

Q uidam adeo usq; timore concutiebatur ut audita Herculis fortitudine atq; fama in specum se abdiderit:Deinde transeuntem forte illa Herculem quem respexisset:timore correptus moritur.

Cassander tanto timebat Alexandrum magnum opere:ut quom post illius mortem græcia capta:macedoniæ imperitaret:Delphos'q; uenisset. statuas ibi contemplans, Alexandri imagini occurrit:Eius aspectu tanto terrore concussus pculsus'q; est:ut diu mentis illa trepidatio sedari non potuerit.

P isander qdam adeo timidus fuit ut anxius eēt ne suam ipsius aīam alicubi uideret:q; eū uiuū reliquisset. Dolon apud Home. lapsus in insidias Vlyxis Diomedis'q; adeo expauit:ut dētes crepitarēt:os titubaret:lingua cōfusos sonos ederet

R omanos tantus terror nouæ gētis Germanicæ inuasit:ut testamēta passim scriberentur in castris:

A rtemonē Fabrū adeo timidum fuisse:ut qdiu uixerit duo serui supra caput eius æneū scutū tenerētne qd in eū desup caderet:qđ si casu cōtigerit egredi: lectica tecto adoperta circūlatum ferri solitum:ob hoc Periphoretum cognominatū.

V ibius Crispus in eum qui loricatus in foro ambulabat:prætendebat'q; id metu facere:quis tibi ait sic timere permisit?

Cicero de Pompeio Cæsare'q; dicebat quē fugiam habeo:quē sequar nō habeo.

A ugusto quispiam timidus tremēs'q; qppiā offerebat: modo'q; manū pferebat modo referebat:tū Augustus putas inquit te elephanto assem dare?

Molpadia Parthenia'q; Rheæ sorores Chrysothei filię: uini amphorā custodiētes paulo ante reperti: sōno solutæ sunt: interea sus domū ingressa uini amphoram fregit: sed illæ patris irā ueritæ in mare sese pręcipites dedere.

Diogenes cynicus dicente illi Alexandro macedone: num me times? quid. n. inqt es bonus an malus? dicente illo bonus: quis ait bonum timet?

C n. Carbo iussu Pompeii ad supplicium ductus: flebiliter a militibus petiit: ut sibi aluum leuare ante obitū liceret: ut lucis usu diutius frueretur: eo usq; morā trahens: donec caput eius sordido in loco sedentis absinderetur.

L. Quintius cincinnatus dictator L. Minutium cōsulatum deponere coegit: qꝫ castra eius hostes obsederant.

L. Calphurnius consul ticiū equum prefectum in bello cōtra fugitiuos: qꝫ circūuentus arma hosti tradidisset: cum toga laciniis abscissis amictū discinctā'q; tunica indutū nudis pedibus tota die ad principia per cē ips militiæ adesse iussit indictū'q; cōuictu hoīum balnearū'q; usu. Catilina apud Salustiū semp in ꝑlio iis est maximū piculum q maxime timent: audacia pro muro habetur. ait.

Papyrius cursor Prænestinum ꝑtorem qui ob timorem ex subsidiis segnius suos duxerat in primam aciē deambulans ante tabernaculum uocari ad se iussit: tāq; obtrūcādum: iussit igitur lictorem securim expedire: Ad quā uocē exanimi sta te prænestino: Age dum lictor ait excide radicem hāc incōmodo ambulātibus futurā: persusum'q; ultimo supplicii metu mulcta dicta dimisit.

Clitus qdam Iudæus Iosippi iram primeścēs q ambas manus illi ꝑcidendas iurauerat: orauit ut unā saltem ipse pcideret: cōcedente Iosippo sinistrā sibi abscidit.

Timidissimi Rhegini: item Epeus quidam: Epatici solent formidare.

DE TVRPITVDINE SEV MAVIS DEFORMITATE

Corytheus fuit præter uecordiam adeo deformis ut uulgo iactatum sit Corytheo deformior.

Galba quem esset ingenio optimus: eloquētia'q; clarus: forma tā admodum turpi male audiebat: cū ab aliis: tum a M. Lælio. Ait n. urbane Galbæ ingenium male habitare.

L. Lælius lamia deformis senex'q; quem Crassum interpellasset dixisset'q; Crassus audiamus pulchellum puerum: tum ille quom respondisset non potui mihi formam fingere: ingenium potui. Crassus audiamus ergo inqt disertum: ex Cicer. de ora. Alibi Helium legi non Lælium.

C. Iulius: Helmio sciscitāti crebro'q; istāti qlis sibi uideretur ut diceret: imaginē galli i scuto cibrico positā digito īdicauit: crassus orator testi idē rñdit apd Pli. xxxv.

Mercator apud Plautum in Asinaria quem a libano sciscitaretur: cuius formę eēt saurea atriensis quem quęrebat: urbane libanus macilentis malis: rufulus: aliquantulum uentriosus: truculentis oculis: commoda statura: tristi fronte.

Turpitudine notus Philopomenes de quo supra:

Martialis in Thelesinam turpem.

V na nocte quater possum:sed quatuor annis Si possum pereā te thelesina semel

DE TESTIBVS:

Vom Silus testis in Pisonem esset pductus iniuriarum in socios illataꝝ accusatū:illūq̧ læsisset:adesset q̧ Crassus. Pōt fieri inquit Crassus sile ut is quē te audisse dicis iratus dixerit? Annuit silus. Pōt esse ut tu non recte intellexeris? Id quoq̧ toto capite annuit: Pōt ēt fieri inqt ut oīno qđ te audisse dicis: nunquam audieris?

Q uom apud Atheniēses quidam sancte grauiterq̧ uixisset: & testimoniū dixisset publice:& ut mos est græcoꝝ iurādi causa ad aras accederet: una uoce omnes iudices:ne is iuraret proclamasse aiunt: Cicero in oratione p L:Cornelio Balbo:Id xenocrati apud Athenienses remissum legimus.

E x Iouis tabulis testis apđ grǽcos dicebať p certo idubitabiliq̧:itē Atticus testis

T estis falsus q deprǽhenderetť apud Indos extremis decurtabať:Apud Ro.e saxo tarpeio deturbabatur.testimonium ueritati non amicitiæ reddes ait Seneca:

Moses sanxit ne uni testi crederetť:sed tribus aut ultimū duob9: quoꝝ testimoniū ueꝝ faciat uita prior:Mulierū aūt testimoniū pp leuitatē nequaq̄ recipiēdum: Claudius uero testem fœminā induxit in senatū quod cōtra leges fcm̄ est: nisi maiestas esset diminuta quod in Fuluia Catilinæ indice est factum. Paulus uero li.xxii.dige.ait mulieres posse dicere testimonium in iudicio. Diuus Hadrianus rescripsit Iunio Rufino proconsuli Macedoniæ testibus se non testimonis crediturum ait.Calist.li.xxii.dig.Idem ēt ait testem idoneum prēm filios aut filium patri non esse.Pompo.nullum idoneū testē in re sua. Vlpia.ait duos testes ubi numerus testium nō adiiciť satis esse. Sceuola ait testimonium dicere nō cogi senes:ualetudinarios:milites uel quibus uenire non licet.Paulus ait: inuitum nō posse cogi ad testimonium aduersus socerum,generum,uitricū,priuignū,sobrinū,sobrinā,sobrino,sobrinaue natum.

DE TESTAMENTIS:

Ilitis cuiusdam pater accepto falso de filii morte nuncio aliis hæredibus scriptis decessit Peractis stipendiis adolescens domū rediit quam patris errore clausam reperit.

T estōꝝ apud ueteres tria erāt genera unū:qđ calatis comitiis i cōciōe ppli fiebat:Alterū i pcinctu q̄m uiri ad pliū cōmittēdū in aciē uocabātur.tertiū p familiæ emācipatōem cui æs & libra adhibebatur:nā in ab aliēatōe Nexus solēnitas adhibebať:Nexus uero fiebat adhibitis nō minus qnq̧

testibus Ro.ciuibus puberibus & preterea alio eiusdem cōditionis q librā æneā teneat:q libripēs dicebaf.q.n.mācipiū accipet æs tenēs dicebat.Hūc ego hoiē q mihi emptus hoc ęre ænea'q libra & iure qritū meū esse aio:Deinde ęre percutiebat librā:Id'q æris ei dabat 'a quo mancipiū accipiebat quasi loco pcii: Eadē solēnitas dabaf in liberorū emācipatione:q in mācipatiōe emptiōe'q q p æs librarn'q dicebaf:Oīs preterea hęreditas Assis appellatiōe cōtinebaf: sicut oīs dimēsio ex assis diuisione cōstat fieri:ut as ipm p oī qtitate acciperetur:unde Cęsar instituit hęredes.C.Octauiū ex Dodrante L.Pinariū & Q .Pediū ex quadrante:Reliquosin ima cæra Deciū Brutū ēt in secūdis hæredibus: ex Tranq. illud Ciceronis de legibus nō placuit præterire:qn ēt ait cauent: ut cui plus legatū sit:qu'am sine religiōe cape liceat:is p æs & librā hæredē testi soluat:ppea qd' eo loco res est ita soluta hęreditate:quasi ea pecunia legata non esset.

Iustinianus li.vii.tale quoddā ēt tūc apd' clarissimū Bithynię puintiæ iudicē gestū fuēimus i testō offensus testiū fallitate pessimā apte cōuictoꝝ & nouissime cōfessorum: quia quom testm̄ fieret: & fuisset defuncta testatrix:eius iam mortuæ qdā tenētes manū ita p chartā uirgā factā & ex latere ductā traxerūt:& signum uenerabilis crucis uideri scripsisse defunctam pparauerunt.

DE TEMPORE:

Ereconctanti an lampsaceni mōtes aliqn̄ mare futuri essent: Anaxagorā rn̄disse aiunt:ita sane nisi tp̄s defecerit.thales sapiētissimū esse dicebat:tempus qd' omnia inueniret.

Tpe uti seruire'q scænæ uti'q foro ut dr̄ oportet. Biblis ouidiana cum quē ad frēm Caunū cum amatoriis lr̄is miserat non idonea legit ipa ait. Gothorū regem theodoricū indulgentissimū fuisse quem alea uicisset:Vespasianū aditu facilē q̄m in balneū triclinium'q accessisset.

Tempore oīa consumi:quapropter saturnū qui pro tpe interpretaf uoracē famelicū'q fuisse aiunt:& sub eo ortos uoraces fere mathematici dicant. Tp̄s edax rerū tu'q inuidiosa uetustas:Oīa destruitis uiciata'q dētibus ęui.Paulatim lōga cōsumitis oīa morte.ait Ouid.Hor.Fugit retro leuis iuuentas:& decor: arida Pellente lasciuos amores Canicie facilem'q somnum.Non semper idē floribus est honor Vernis:neq uno luna rubens nitet uultu.

DE TONSORIBVS:

Vom aliqn̄ in tonstrina sermo de Dionysio incidisset:diceretur'q tyrānidē illius eē ppe inexpugnabilē:tonsor ut illorū est mos loqx ridēs:hęccine iqt loq uos de Dionysio:i cuius iugulo ego subinde teneo nouaculā:'id ubi Dionysio nūciatū est tonsorem in crucem sustulit.Theophrastus tonstrinam ebrietatem sine uino uoc

cabat. quia omnia ceu ebrii effunderent tonsores:

Festium Martialis epigramma in Antiochum tonsorem

Qui nōdū stygias descēdere q̃rit ad ūbras Tonsorē fugiat si sapit Antiochum:
Alba minus sęuis lacerāt brachia cultris: Quō furit ad phrygias enthea turba
Mitior īplicitas Alcō secat enterocellas: Fractaq̃ fabrili ādolat ossa ma(modos
Tōdeat hic īopes cynicos: & stoica mēta: Collaq̃ puluerā nudet equa iuba. (nu
Hic miserū scythica sub rupe ꝓmethea radat: Carnificē nudo pectorē poscet auē
Ad matrē fugiet Pētheus: ad menadas orpheus: Antiochi tm̄ barbara tela no-
Hęc q̃cūq; meo nūerasti stygmata mēto: In ueteli picta q̃ua frōte sedēt: (cēt.
Nō iracūdis fecit grauis unguibus uxor: Antiochi ferrū est & scelerata manus
Vnus de cūctis animalibus hircus hēt cor: Barbatus uiuit ne ferat antiochū.

Victo a Gilippo lacedæmonioꝝ duce: Nicia duce Atheniēsiū: quom res esset athe nienlibus incognita: hospes quidā in tonstrinā in pyreū diuertens rē aperit: Tōsor accurens ad urbē atheniensi magistratui audita nūciat: Conuocato populo atq; ī mediū adducto tonsore. rogat unde rumorē afferret. Ille quom nihil certi afferre uideretur: in carcerē cōiicitur mox ꝑpessurus grauiores pœnas: qd hos in uulgū rumores ꝓferret. repete exemplum Archalai ī cap. de loq̃citate.

Tonsores in Italiā ex sicilia uenerūt post Romā cōditā āno .cccclliii. adducente P. Ticinio Menaiante intōsi fuere: Tonstrix Cleopatræ irades nuncupata est.

Argiui uicti a lacedæmoniis Thyrei famulis capillos oēs sibi totonderunt: quom antea essent criniti: legemq̃ cōdiderunt: se deuouentes ne prius comam alerent neue mulieres aurum ferrent: quam Thyreas recuperassent. Rursus lacedęmonii tulerunt ut posthac essent comati quom hactenus non fuissent:

Theseus Anteriorē capitis partē ab radebat: unde Theseis hoc tōsurę genus dicta licet Abantes primi hoc tonsurę genere sint usi. Persę in funere se tondent ut in Masistii morte factū est apud Herod. apud indos in maximo scelere rex tondet peccatorem eam putantes ignominiam pœnam q̃ atrocissimam.

Ephori quom primū magistratum ineunt ut Aristoteles inq̃t: dimisso p urbē pręcone ciuibus ꝑcipiunt lacedæmoniis ut singuli barbam circa mentum tondeant

Dacę populi summū capitis uerticē radūt: ī medio capillos crescere sinētes hic atq; illic ī orbē tondētes Maxies dextrā capitis partē comatā gestant sinistrā radunt

L. DOMITII BRVSONII LVCANI FACETIARVM EXEMPLORVMQ. LIBER: VII: AD MECOENATEM: DE VITIO

Pugnatis: expugnatisq̃ quantū arbitror scelerū cateruis: pręsidiū meū Mœnas: ad fœdū īpatorē qui latitans ī secessus syluasq̃ se receperat delendū accedimus: quipp ī uitiū nomen p se uitandū teterrimū q̃ militū sordoꝝ ducē inuchū libri septimi initium.

k

Dionysius iunior regno pulsus eadē dicebat pati quę adulescentes:quemadmodū enim illi si peccauerint hilari uultu fratrum consuetudine utuntur: patris uero præpudore fugiunt:sic illi euenisse ut in metropoli uitam agens uerecundia teneretur:in Leucade cum uoluptate uiueret.

Quom equus matrem ut saliret cogi non posset:capite eum obuoluto auriga adductum coegit matrem inire:quom uero desecedēti dempsisset ab oculis uelamētum:indignatus equus in eum impetum fecit mordicus'q; confecit.

Eadē ex causa ī Reatino agro laceratū aurigā legimus: Aliū uero equum detracto oculo℞ opimento & cognito cū matre coitu petiisse præcupta atq; exanimatū.

Heliogabalus adeo uitiis featēs fuit:ut lusus oībus esset:atq; post mortē cadauer tractū p circi spacia:atq; ī cloacā 'a militibus immissum est:quæ quom nō caperet in Tyberim deiectū est p pontē Aemilium: adiecto etiam pondere ne fluitaret.

Apollonius Tyaneus quom Tito dixisset Ego comitē tibi adiūgā sodalē meū Demetriū:qui audacia pollet uera loq̄ndi:hēt.n.uim q̄ndā cynicā.i.caninā:Itaq; canis is tibi latrabit.urbane Titus Ducā ait pedissequū canē:quē cōcedā nō latrare tm̄:sed etiam mordere quoties iniuste aliquid me facientem animaduerterit.

Cato apud Ciceronem de finibus. Quis ęquo animo uidet eum quē impure & flagitiose putet uiuere? quis nō odit sordidos:uanos:leues:futiles? Seneca in puer. Quom uitia prosunt:peccat qui recte facit.

DE VIRTVTE

Agesilaus lacedęmonius rogatus quō qs maxime apud hoīes pbaret:si dicat inqt optima:& faciat honestissima. Virtus eiusmodi est ut ipsis statim rebus gestis ita afficiat hoīes:ut nō modo admirentur opa uerū in authorem quoq; summo studio incendantur. Nestor sophocleus ab Aiace iurgiis lacessitus nō incuso īquit qui recte agis q perperam loquaris.

Idē Agesilaus rogatus quę nā prius discenda forēt:Eatn̄dit quibus uiri sunt usuri. Augustinus ait uirtus est bona qualitas mentis:qua recte uiuitur: qua nemo male utitur:Horatius Virtus est uitiū fugere.& sapiētia prima stultitia caruisse. Socrates apud Plat.ī Phędo ait fimmię:Annitēdū ē ut ī hac uita uirtutē & prudentiā sapientiā'q; cōsequamur:Præmiū nāq; pulchrum est: & spes est ingens.

Franciscus 'a consulibus auunculus meus:iuris & consultissimus & disertissimus Tantę uir uirtutis ut neq; in patrociniis neq; ī magistratibus quos multos gessit potuerit unq̄ ab honesto deflecti:ingratus fuissem si illius uirtutē silētio pteritem pſertim apud te qui pter cæteros oēs hmōi uiros amplecteris fcues'q;

Gorgias quom 'a Socrate percontaretur an Persarum regem putaret fœlicē. Ne scio hercle inquit quantum uirtutis ac disciplinæ habeat.

Themistocles Seriphio cuidam dicenti eum non sua:sed patriæ gloria splēdorem assecutum: Vera inquit hercule narras: uerūtamen nec si ego seriphius ignobis

lis:nec tu si atheniensis esses clarus unquam fuisses.

Demaratus spartiata 'a Xerxe munus petere iussus:petiit ut sibi fas esset tiara sub lata in capite Regio more per sardos incedere: Mitropaustes regis patruelis ap prehensa Demarati manu Hæc inquit tiara haud cerebrũ quod uelatura sit ha bet:nec tu iuppiter eris etiam si fulmen acceperis.

Zeuxidamus percon̄tante quodam cur de fortitudine leges sine scriptis spartiatę seruent:nec descriptas iuuenibus prębeant legendas: quia melius inquit assue scere fortibus est gestis quàm scripturis studere. Cicero Virtutis enim laus om nis in actione cõsistit.

Virtus si in adulescẽte elucescat splendidior ait Cicero esse solet: Pompeius quom Domitium in africa domuisset:negareturq́ illi 'a sylla triumphus quia iuuenis esset nec fuisset consul senatorue: Vrbane Pompeius ad circunstantes cõuersus Syllam ait ignorare plures orientem solem q̃ occidentem spectare.

Diogenes cynicus exprobanti cuidam quod loca immunda introisset: Et sol inqt in secessibus abit:neq; inquinatur. Idem dicenti cuidam turpe esse quod in cau pona biberet & in tonstrina tondeor inquit.

Scipio Aphricanus quom in linternum secessisset prædones quosdam illius fama permotos salutatum uenisse tradunt:ut tantum uirum intuerentur:dextramq́ illius fide & uictoriis præstantem contingerent.

Sertorius adeo pius:constans:liberalis atq; officiosus erat:ut quom mos esset Ibe ris ut qui duci se deuouissent:unà cum illo morerentur: ob eamq́ causam pau ci admodum adesse cõsueuissent:cum uero multa hominũ millia deuota seque bantur: Et aliquando superãtibus hostibus:salutem suam Iberos neglexisse: ut sertorium humeris asportatum in tuto collocarent.

Staurobates Indorum rex semiramidi minitans scripsit si acie uicta foret: se cruci suffixurum:sed illa ridens: Non uerbis sed uirtute certandum respondit.

Pittacus interrogatus quid esset optimum:quod inpręsentia inquit occurrit bene agere: Idomeneus apud Homerum ait uirtutem ex ęmulatione dignosci.

Mithridates pro Leonico bello nauali 'a Rhodiis capto quippe salutis eius defen sore:omnes captiuos commutauit.

Agis rex quom apud Mantineam pugnare cum hostibus numero superioribus prohiberetur: Necesse est inquit cum multis pugnare: qui multis uult imperare: Aulus Posth. ad milites ait Bella omnia non qui plures sunt numero recte cõ ficiunt:sed qui potius uirtute superiores:

Eudæmonidas quom In academia Xenocratis uidisset iam seniorem cum discipu lis philosophantẽ,audissetq; uirtutẽ ab ipso inqri: Vrbane q̃ndo inqt ille utet?

Epaminundas quom esset sibi nunciatum exercitum ab atheniensibus nouis or natum armis in se missum:quid igitur inquit Antigenidas gemit:quom Tellen nouas tibias habeat?hic enim malus:ille optimus erat tibicen.

Alcibiades luctans cum puero in terram ab illo depressus ignominiam uitã

te cupiens mordicus manum apphendit: dimittente uero Alcibiadē aduersario & dicente tanquam mulieres morderet An inquit ille mulierū non leonum potius morsus Alcibiadis sunt?

Virtus in Luciano apud Mercuriū queritur de iniuriis sibi a fortuna illatis; atq̧ ait quom pro me dicere uellet Plato expulsus est: Ciceroni pro me dicere incipienti M. Antonius grauissimum colaphum I os intulit. destituor itaq̧ ab omnibus amicis armatorum uim Ipetū q̧ timescentibus atq̧ ita relicta pugnis cęsa calcibus q̧ sum cōculcata atq̧ ut uides ab ea dilacerata: adii iouē ut iniurias apd̄ eū exponerē. mēse toto nō sum admissa: regitanti mihi deos exeūtes causā dixerūt Ioi ē uacare ut tempore cucurbitę florescāt aut pipilionibus alę concīne sint pictæ rogat q̧ tādē mercuriū ut eām suscipiat nā sibi despectę nudę q̧ latitādū ē.

DE VTILITATE

Bias philosophus rogatus quid nam rerum faciens delectaretur. Lucrans inquit. Merito inquit Cicero in officiis: honestas allicere: utilitas uero rapere ad se uidetur.

Pseudolus apud Plautū quom dixisset Ballioni heu pudet quod tibi promisit quicquam sed promisit dare quia tibi minas. xx. pro amica etiam non dedit? Festiue Ballio leno subdit Nimio id quod pudet facilius fertur: quàm quod piget.

Idem Pseudolus quom symiæ dixisset O hominem lepidum Te quoq̧ etiam dolis atq̧ mendaciis Iuppiter mihi seruet: urbane symia respondit immo mihi.

Lucius Cassius ille quē pop. Romanus uerissimū & sapiētiss. iudicē putabat: I causis identidē quærere solebat: cui bono fuisset: sic uita hoīum est: ut admaleficiū nemo conetur sine spe atq̧ emolumento accedere: Cicero in oratione pro sextio Roscio: meminit etiam in oratione pro Milone itaq̧ illum Cassianum &c.

Alcibiades quom a Diomede familiari rogatus esset: ut quoniam nimiū apud argiuos gratia ualeret; currū quem argis ad olympicum certamen satis idoneum esse sciret: ut emeret sui causa: atq̧ sibi redderet cupido olympicę uictoriæ: Ab argiuis currum emptum apud se Diomede contempto retinuit.

Athenienses in oratione apud lacedæmonios: Non esse inuidiosum diceret aliquē qui in summum periculum deducatur consulere utilitatibus suis.

DE VERBERIBVS

Diogenes cynicus rogatus q̄d uellet ut colaphū accipiat: Galeā inq̄.

Sosia uerus Amphitrionis seruus missus a domino ut nunciaret Alcmenę uxori uictoriam partam a uiro cōtra Theleboas: quom Mercurium qui & ipse sosię formam sumpserat noctu ante ædeis

uidiſſet ad pugnã paratũ:Facete Credo inqt miſericors eſt: nunc ꝑpterea quod me meus herus fecit ut uigilarẽ:hĩc pugnis faciet hodie ut dormiã.Ibidẽ q; mercurius quom dixiſſet:quod ſi ego illum tractim tangã ut dormiet : reſpondit Soſia:Seruaueris:nam continuas has treis noctes puigilaui: Ex Plauti Amphitri.

P ueri apud ſpartanos ſic uerberibus excipiuntur: ut multus e uiſceribus ſanguis exeat:non nunquam etiam ad necem:quoꝝ non modo nemo exclamauit unq̃ ſed ne ingemuit quidem.Ex Cicerone:li.ii. Tuſc.& Seneca:

M Cælius quom ſellam eius curulem Iſauricus conſul fregiſſet: atq; a patre conſul uerberibus cæſus diceretur:urbane: Ille ad lora quibus cæſus fuerat conſul alludens:alteram poſuit loris intentam.

P alinurus ſeruus in Plauti Curculione quom phedromũ amatorẽ ne amaret neq; tãtope uigilaret admonuiſſet:a dño uapulauit:quem autẽ ob amicę diſceſſum phędromus dixiſſet:Occidi:ſubdit palinurus Ego qdẽ q uapulãdo & ſõno pii

L ucrio ſeruus militis plautini quom a cõſeruo paleſtrio ne ſimularet ut quod uinum e cella deprompſiſſet:ueritus q; militis uerbera deteuiſſet ſecedere:urbane paleſtrioni qui remanebat quæſo tum tu ait meam partem infortunii ſi diuidetur me abſente accipito tamen.

A ntemonides miles in plauti pœnulo quom lyco lenoni dixiſſet Auſculta nam hercle tuum iam elidam caput niſi auſcultas:aut is in malam crucem:Facete lycus malam crucem ibo potius:inquit.

M ercurius in plauti Amphitrione uerberãs ſoſiam ſeruũ quom ſępe interrogaret quis eſſet:atq; ille ſoſia ſum Amphitrionis : Ergo inſtas magis q̃a uaniloquus es ait Mercurius:uapulis:Ego ſum non tu Soſia: Feſtiue ſoſia Di inquit ita faciant ut tu ſis potius:atq; ego te ut uerberem: quom q; iterum ille rogaſſet q̃s tibi herus eſt?qui nũc uocare? Q uẽ tu uoles reſpondit:Nemo niſi quẽ iuſſeris

D iogenẽ pulſante aliq̃ ac dicẽte caue: Virga cędẽs illũ poſtea Diogenes dicebat ca-

P olypũ piſcẽ diu multũ q; tũdi ac cædi ſolere ut mitior ad eſum q; fiat aceõ (ue modatior ait Zenodotus: Vnde puerbiũ natũ Bis ſeptẽ plagis polypus cõtuſus

V erbera ſubituris:ſemen erucæ potum ex uino duriciem quandam contra ſenſum inducere aiunt.Ex pli.

DE VENTRE OBESO SIVE PINGVITVDINE

Entre obeſo uultu q; uelut quippiam conantis fuit Veſpaſianus unde quidam urbanorum nõ infacetus:ſiquidem petenti ut in ſe aliquid diceret : Dicam inquit quom uentrem exonorare deſieris: alludẽs ad illum uultus conatum:id mutuatus Martialis in phœbũ qui erat eiuſmodi uultus ait V tere lactucis aut mollibus utere maluis:Nã faciẽ durũ phœbe cacãtis hẽs.i eundẽ alio diſticho ſuectus Dicis amorẽ tui bellas ardẽr puellas q faciẽ ſub aqua phœbe natãtis hẽs

Polyenctus Sphetius quom longã haberet orationẽ de suscipiendo in Philippũ bello:atq; ppinguitudine preq; estatis æstu sæpius aquã biberet: Vrbãe Photi on Dignã inquit rem uiri Athenienses:ut huic degerendo bello credatur. Quã tum enim illum in medio Marte sua galea & thorace facturum existimatis:quẽ ipse loquendo labor in animæ exhalandę discrimen impulerit?

Cato maior ĩ ppingues dicebat:qbus ĩ rebus hmõi corpus ciuitati fructuosum ac accõmodũ futuꝝ:cuius ĩter guttur & ĩguen cũcta sub uẽtris ditiõe sint posita?

Epaminudas Thebanus adeo corpulentis infensus:ut talem quempiam exercitu expulerit:dicens uix tribus quatuorue scutis uentrem illius tegi posse: propter quem ne sui quidem pudenda unquam uidisset.

Ventris obesi esse ĩ cõuitio ignauiæ ẽ. Diuus Hieronymus uẽter ait pinguis nõ generat tenuẽ sensũ:Gordii uero cũ regẽ cõstituũt: q ĩter eos sit p quã corpulẽtꝰ:

Ventrẽ durũ ĩterpellatorẽ appellãt: ut potẽ qui sui reminisci sępe mortales cogat.

DE VOLVPTATE

Lysimachus superatus à Domitiano ĩ Thracia: quom se ipsum totum'q; exercitum ppter sitim tradidisset: Posteaq; captiuus biberet O dii inquit q̃ paruę uoluptatis causa me ipsum ex rege seruum effeci. Aristo.li.ii.æth. Difficilius est ut Heraclito placet uoluptati repugnare q̃ irę. Cicero.iii.de Na.de. Præterea siquidem quod nec uoluptatem sentiat nec dolorem:id animal esse non potest.

Syracusanus adolescens peregrę pficiscens amicã amico cõmendatis stuprũ mulieri ĩtulit:reuersus ille amici uxorẽ p iniuria uiolat:sed uterq; syracusis pulsus ẽ

Arcesilaus percontanti cur ex aliis disciplinis ad Epicuream sectam transirent: ex Epicureis uero nullus ad cæteras se conferret: Vrbane quia ex uiris inq̃t galli fiunt:Ex gallis uero nunq̃ uiri:

Cibos sabæi coquunt thuris ligno:alii Myrrhæ: oppidoꝝ uicorũ'q; non alio q̃ ex aris fumo atq; nidore:adhuc ergo seruandũ urunt styracẽ ĩ pellibus hircinis:suffiunt'q; tecta:adeo nulla ẽ uoluptas quę nõ assiduitate sui fastidiũ pariat. Pli.xii.

Attalus stoicus dicere solebat:malo me fortuna ĩ castris suis:quã ĩ deliciis habeat

L. Torius lauinius ita uiuebat:ut nulla tã exquisita posset ĩueniri uoluptas:qua nõ abũdaret:Hierony. in epi.ĩter illecebras uoluptatũ & ferreas mẽtes libido domat

Tyberius Cęsar Asellio Sabino sestertia ducenta donauit p dialogo:in quo boleti ficedulæ & ostreę & turdi certamen induxerat: instituit'q; deniq; nouum munus à uoluptatibus præposito equite Romano & T. Cęsonio prisco:ex Tranq; in aliquibus codicibus Censorio prisco legitur.

Elephantis quispiam uoluptarius libellos composuit:in quibus uaria concubitus genera:uarii'q; modi uoluptatum scripti continebantur: meminit Martialis & Suetonius in Tyberio & pleriq;: Vnde elephantidos libelli dicti

Diodorus de Sabæis ait singulare accidere incolis:ut lóga uexati ægritudine quorũ natura debilis penéq; exhausta est ut recreari nequeat: ex asphalto hyrci'q; barba uapores faciant:quo malus odor boni immensi'q; uirtutem contundat: Bona enim ꝓ modo sumpta hominibus prosunt uoluptatem'q; afferũt:temere uero inutilia redduntur.

Demaratus Corinthius:quom Alexãdrum susis in Darii solio sedentem aspexisset pregaudio illachrymans magni gaudii ait exptes grecos fuisse qui antea obierint q̃ id uidissent.

Alexander quom accepisset sororem cum honesta forma iuuene congredi rem nõ moleste tulit:ait'q; concedendum esse illi quoq; regno ut fruatur.

DE VICINORVM RATIONE

Hesiodi carmen Lacone quodam laudante.s.Non peribit bos utiq; nisi affuerit malus uicinus Excipiens Diogenes Atqui inquit & messenii periere & eorundem boues in uicinia uobis constitutis. Themistocles pdium uẽdẽs pclamari iussit bonũ q̃q; uicinũ hẽre Inimicus etenim & inuidus ut inqt Halcyppus est uicinoꝝ oculus

Martialis in malum uicinum

Hospes eras nostri semp Matho Tiburtini. Hꝯ e emis:ĩposui rus tibi uendo meũ

Dorippa apud Plautum in milite ait Nũc ego uerum esse illud uerbum experior: aliquid mali est ꝑpter uicinũ malum: Acheos: Iberos: Albanos: Siculos: Pelasgos: Aborrigenes: Arcadas: ideo profugisse e solo patrio constat:quia malos uicinos ferre nõ poterant ait Colum.li.i.Proinde Cato in re rustica si te ait libẽter uicinitas uidebit:facilius tua uẽdes:operas facilius locabis: operarios facilius cõduces:si ædificabis:operis:iumentis:materia:iuuabunt.

DE VICTORIA

Capta urbe a senonibus Diu'q; obsidiõe oppresso capitolio pactũ est inter Romanos Brennũq; Galloꝝ regẽ:ut obsidio ea lege solueretur:ut romani mille pondo auri penderẽt.in illa forte auri pẽsitatione Brennus altera lance gladium cingulum'q; ferreum apposuit. interrogante sulpitio quid hoc esset? Quid aliud inquit Brennus nisi opprobrium uictis?

Eumẽes Cardianus captus ab Antigono ĩ uincula'q; cõiectus:onomarchũ custodẽ interrogat q̃obrẽ ãtigonus hostẽ ĩ ditiõe hẽns:nec matur necat:nec generose solruit:cui onomarchus quoq; dixisset nõ ĩ pſentia sed in bello fortis eẽ debueras ad mortẽ:subiecit & talis medius fidius p id tpis fui: Ab iis pcõ̃ctator q manũ meã cũ cõseruere:ueꝝ pſtantiori cõcurrisse iam scio: Tum onomarchus qñqdẽ pſtantiorem comperisti:cur eius expectandum esse tempus non existimas?

O nomademus chius supata se authore cõtraria factione:nõ oẽs aduersarios eiecit dos cēsuit ueteri.n.dicebat ne pulsis seditiosis iter amicos discordię aliq̃ nascerēt

C.Duillus M.filius q̃ primus pœnos classe deuicit redibat a cœna cũ tibicine.

A lexander macedo fugato Dario potitus castris balneũ intrãs: Eamus inqt i balneum Darii sudorem pugnæ loturi:cui familiaris qdam:Minime per Iouem inquit Darii.sed Alexãdri:Fortunas.n.uicti & esse & dici bona uictoris oportere. In eã Darii clade uictoriaq̃ alexandri.ccc.millia persarum occisa sunt ait arrianus:De duabus memorabilibus cladibus in cap.de fiducia dictum est.

A lcibiades q̃m taureã pncipẽ i chorea supasset:uictoria elatus pugnõ illũ percussit

P ompeius quom postero die illius dici q̃ a Cæsare uictus fuerat larissam intraret atq̃ uniuersus populus obuiam processisset:Ite inquit atq̃ ista uictori pstate.

P ost mutinensem fugam quærentibus quid ageret Antonius:urbane quispiam e familiaribus quod canis inquit in ægypto bibit & fugit.A pud ægyptum enĩ canes crocodillorum metu fugientes e nilo bibunt.

P .Cornelio Aruina & C.mario rutilio conss.in ludis Ro.coronati sunt primũ ob res bene gestas:palmæq̃ tũ primũ trãslato e Græcia more uictorib9 datæ Liber pr̃ primus oĩum ex hedera cõronã capiti iposuit:in uictoriã: quom antea solis Dis darent:Romani primo myrtea ẽt i triũphis coronabant:q̃ postea ouãtiũ fuit:in ouatione primus oĩum Posthumius usus ẽt libertus uictis sabinis sine cruore:Nã triũphantes post hac laurea aurea ue sunt usi:Graminea corona donabant soli imperatores ab exercitu:fuit q̃ oĩum nobilissima: nec unq̃ nisi i summa desperatiõe dabat:urpote ab uniuerso exercitu suato seruatori.Eadẽ obsidiõalis dicta liberatis obsidiõe exitioq̃ totis castris: erat q̃ e uiridi gramie decerpto inde ubi obsessos seruasset aliqs.nãq̃ sũmũ apud antiquos signũ uictoriæ erat herbã porrigere uictis:Ouãtes ẽt oleagina coronabant:Apd atheniẽses ẽt triũphãtes in Palladis grãm.In olympicis certaminibus oleastro coronabantur:In Isthmiis pinea.alexãder macedo istituit ut uictores e pĩa arbore coronarẽt: q̃m cõperisset satã fuisse a perseo mẽphi:romãi pterea uictores marti & Palladi machĩas aut naueis dicẽti oburebãt:uictos mos erat digitos toller iubẽtib9 uictoribus manũq̃ dar.In uictoriis trophea ferebãt ea erãt q̃m truncis e qrcu uestiebat armis hosti ereptis:æneas apd Verg.li.xi.Ingẽtẽ qrcũ decisis ũdiq̃ ramis cõstituit tumulo fulgẽtiaq̃ iduit:arma Mezẽti ducis exuuias tibi magne trophœũ Bellipotẽs aptat rorãteis sãguie cristas Telaq̃ trũcã uiri & bis sex toraca petitũ Perfossũq̃ locis:clypeũq̃ ex ęre sĩstrę Subligat:atq̃ ẽlẽ collo suspẽdit eburnũ

O pĩa spolia dicebãt q̃m dux ducẽ hostilẽ occidisset spoliassetq̃ ea in tẽplum Iouis feretrii ferebant:Primus Romulus tulit occiso Acrone Ceninensium rege: Post hũc Cornelius cossus occiso larte tolũnio etruscõ:tertius marcellus occiso rege gallorum uirodomaro:Apud plutarchũ in codice latino corrupte legit Iunnius pro tolũnio:ab iis trophęis cœpta est triumphorum origo.

De triumphandi uero ratione quæ legit atq̃ item de Triũphis quæ sparsim ab au

thoribus collegi in unum adducere libuit:ne sit opus lectori tot libros uoluerẽ Triumphandi ueterẽ fuisse cõsuetudinẽ uel ex hoc licet cõiectare: quod Euander Herculẽ triumphalẽ sacrauit in foro Boario:qui per triumphos uestiri solebat habitu triumphali:Et de Aeneę tropheis dictum est:Primus tamen triumphans romam ingressus est Tarquinius Priscus uictis Sabinis:Primus ex consulibus triumphauit Valerius ob uictoriam cõtra Etruscos partam:licet cecisis xv. millibus hostum atq̃ inuentis uno paucioribus e romanis: Triumphaturi extra urbem morabantur:atq̃ in æde Bellonæ quę extra urbem erat senatum cogebãt ꝓ triũpho ĩpetrãdo:quod fecisse scipionẽ manliũ & marcellũ legimus

T triũphus negabaẽ illi qui sine magistratu rẽ gessisset:aut q neq̃ dictator:neq̃ cõsul:neq̃ ꝑtor fuisset:Ea ratiõe Sylla triũphũ Põpeio denegabat uicto Domitio ĩ Aphrica:sed tandẽ extra ordinẽ triũphauit queadmodũ & Scipio.P.Cornelio Lẽtulo denegatus est trũphus:q̃uis multa egregie gesserit:q̃a nõ cõsul aut ꝑtor sed ꝓconsul fuisset in Hispania: L.manlio denegatus qui licet exercitum deportasset:tñ nõ ante quã succederet ab altero ꝓuintiã ꝑdomitam pacatã q̃ reddidisset:Marcello redeũti e sicilia negatus quia abesset exercitus: His data est ouatio

A emilii triũphus huiusmodi fuit:prima dies uix suffecit trãsmittendis signis: tabellis:colossis quæ uehiculis.cel.uecta sunt:Altero die arma multis curribus uecta quæ sequebantur tria millia uirorum numismata ferentiũ argẽtea in uasis cecla singula uero uasa trium erant talentoꝝ:quę quatuor uiri singula gestabãt: Alii item ferebant crateras:calices:phialas q̃. Tertia die tubicines ꝑma luce bellicũ sonãtes:post eos cxx.boues cornibus auratis uittis sertis q̃ ornati:ducti ab adolescentibus ad imolandũ succinctis:seq̃ntibus pueris aureas argenteas q̃ patinas ferentibus ad sacrificia:Post hos ibant qui nũmos aureos ferebant in.lxxxiii.uasis trium talentorũ:hos sequebanẽ aureã phialam qui ferrẽt:quã ex lapillis Aemilius cõfecerat.Post hos qui ferebant Antigonia:seleucia: Thericlia:& ꝑsei uasa aurea.posthæc persei currus & arma & diadema sup arma positum:Dein modico interuallo nati regis & cũ illis alũnorũ pedagogorũ lachrymãtium turba erãt uero duo mares unaq̃ fœmia paruuli: posthos perseus atra ueste deq̃ more patrio crepidatus.post eum amicoꝝ familiariũ q̃ turba mœsta:post eũ.cccc. coronę q̃bus donatus fuerat perseus a græcis urbibus: Dein Aemilius seq̃baẽ supra auratum currũ purpura auro cõtexta indutus:& lauri ramũ dextra gerẽs seq̃ntib.militũ cohortibus iocularia demore dicẽtibus. Scipiõis uero huiusmõi sertis redimiti oẽs ꝑcinentibus tubis currus spoliis refertus ducebatur.Item & lignę turres captarum urbium simulachra prælaferẽtes:cum scripturis & imaginibus:aurum deinceps partim rudibus massis:partim notis:Itẽ coronę quas uirtutis gratia urbes dedissent:posthęc boues candidi & elephãtes:quos sequebanẽ Carthaginẽsium Numidaꝝ q̃ principes bello capti: Ante impatorẽ lictores ꝑibãt:purpureis iduti uestibus cũ cytharhędoꝝ & tibicinum turba: Quos lydos uocabãt:qui & ipsi coronis aureis redimiti erãt: In hoꝝ medio q̃spiam te

lari uefte fimbriis ac armillis aureis fplendentibus amictus geftus uanos ede bat: deuictis'q; hoftibus īfultās rifus ciebat:poft hūc odorū copia impatorē cit cūftabat:q curru aurato q̄tuor eqs candidis trahebaī coronā aureā geftansue ftem'q; indutus purpureā aureis ītextā fyderibus:altera manu eburneum fcep trū:altera laurū præferēs:ibant cū eo pueri uirgines'q; & habenas tractantes utriq; iuniores cognati:poft hūc q exercitū fecuti fuerāt fcriptoresminiftri:fcu tiferi'ue:poftrēo exercitus ī turmas diuifus:ī q̄ milites ēt lauⷬ ī māu geftabāt: lauro ēt redimiti.Ouid.in eleg.Ite triūphales circū mea tpa lauri: Vicimus.

I bāt uero triumphātes in capitoliū ad tēplum Iouis capitolini:in quo aliquem 'e captiuis ducē deinde hoftias īmolabāt:pactis'q; facris in palatiū defcēdebant: atq; ibi epulabāī epulo publico qđ ipfi tradere tenebanī. interdū ē capitolio do mum defcendebant:educebātur'q; 'a fenatu in capitolium ibi'q; immolabāt: ui ctimæ erāt tauri.Ouātes uero unico equo uehebanī: atq; à plebeiis uel eqtibus deducebanī in capitolium:ubi oues mactabant:unde ouatio dicta.

P reterea triumphaturi laurū ē laureto qđ 'a Liuia Augufta olim cōfitum ē quo tpe ī gremiū eūti ad ueientanū aqla demiferat gallinā albā ramū laureū roftro ferētem:decerpebāt: Eādem'q; lauⷬ triūphātes eodē in loco pāgebāt:obferua tū'q; eft fub eius obitū arborē inftitutā elanguiffe. Nouiffimo Neronis anno omnis filua exaruit:tanquam defectura in Nerone Cæfarum familia.

V eftes triumphantium toga prętexta & toga picta:tunica palmata:laurea:Scipio eboreus:fella curulis:Ferebantur item in triumphis bella exculpta:urbes: ipfa rum'q; oppugnationes:per'q; fingula pegmata captę urbis dux.

T riumphantium domorum portę extra aperiebantur:in publicum'q; reiiciebanī tur:murorum aliqua pars ab illis diruebatur ut oftenderent non effe opus ciui tati muris eos uiros habēti:triumphātium olī corpa minio īficiebanī: atq; Ca millū fic triūphaffe.Triumphum inuentū eē 'a libero pr̄e memoriæ ꝑditū eft:

Q uoties aūt aut bella nō rite īdicta:neq; cū iufto hofte gefta erāt aut hoftiū no men humile:ut feruoⷬ aut pyratarū:uel deditiōe facta citra fanguinē:ouatione donabanī:ouantes'q; corona myrteā utebantur:pedibus'q; urbem ingrediebā tur ut plurimū fequētibus eos nō militibus:fed uniuerfo fenatu: coronabāī ēt & oleagina corōa:Feftus uero ait oleagīeis corōis miniftri triūphātiū utebanī.

Q uintius Cincinnatus feranus primus omnium equos uictos fub iugum mifit iugum'q; boum equis impofuit:temōem ecu ftiuam tenēs ueluti rufticū opus 'a quo fuerat abductus imitaturus:ex Flo.& Diony.Haly.

I n uictoriis literę cum lauro mittebantur quæ laureatæ dicebantur: Liuius li.yi literæ laureatæ 'a Pofthumio fequuntur.

D ruidæ ē prælio decedentes ceruicibus equorum hoftiū capita fufpendunt: ea'q; domum delata pro fpectaculis poftibus affigunt.ait Strabo.

Marius ī Cymbrico bello ex oraculo calphurniā filiā mactauit uictoria'q; potit9 eft: Erechtheus bellū cōtra Euinloquium pugnās ex oraculo filiam mactauit

uictoriam'q; adeptus est.

Babylon urbs adeo uasta fuit ut captæ ab hostibus fertur partem aliquam urbis tertia die non dũ aliquid sensisse.ex Arist.iii.poly.

Cadmus quom serpentẽ occidisset Marti sacrum : coactus est ipsi deo octo annis seruire:unde uictoria Cadmea ea dicitur squa pari damno uictus uictor'q; afficit

Lacedæmonii Athenienses'q; de agro thireatium dissentientes:conuenerũt ut sex centum Athenienses totidem'q; Spartani manu litem finirent:utrinq; ardentissime certatum est:Ex omnibus unus superstes atheniensis Otriades:qui et ipse inscripta prius in scuto sanguine uictoria gladio incubuit : ne forte aufugisse uideret:pliũ nauale uetustissimũ fuit Corithioꝝ cũ Corcyrẽsib.fuisse ait Thucy.

Pugnæ quæ gesta est ad Hypseum omnes reges terræ affuisse ait Plutar.in Pyrrho:Moses I legib⁹ ait uictoꝛs rebelles occidite:alios ad tributa reddẽda seruate

Cyrus apud Xenoph.stultũ est ait qui potiri uolunt uictoria. terga cæcas corporis partes quę armis uacant & manibus:hosti tradere: Nestor apud Hom. danaos admonet ut nemo spe lucri immoretur in spoliando hoste : sed fugienteis hosteis insequantur ut in ocio possint postea spoliare.

In latinarum feriarum ludis uictor in quadrigarum certamine absinthium bibit ut sanitas præmio daretur ait Pli.Achemenide herba coniecta in hostiũ aciem trepidare agmina ac terga uertere.Ex eodem

Hermocrates ad Syracusanos:Nõ minoris inqt uirtutis esse arbitror Syracusani parta uictoria bene uti q̃ uincere.Cicero li.iiii.rheto.Viri fortis inquit est qui de uictoria contendant eos hosteis putare:qui uicti sunt eos homines iudicare.

Illud addendum apud ueteres morẽ fuisse ut interemptos duces omnis uulneraret exercitus.Verg.I.ii.Aene.de Hectore uulnera'q; illa gerẽs quę circũ plurima muros accepit patrios. ex Homero sumptum qui ait omnes græcos tela iecisse in Hectorem extinctum:

Victoriam stygis filiam aiunt fabulę fuisse: & quia eius auxilio Iuppiter Titanas deleuit:ob meritum sanxit ut nullus deorum per stygem iurans: deieraret : sed uoluit esse sacramentum inuiolabile

DE VOCE ET VOCALITATE

Leo q̃dam genere opibus'q; clarus magis q̃ officiis adulescẽs athẽniẽsis:magnis sportunis'q; uociferatiõib⁹ I senatu usus erat:quare quom in cœtũ receptus esset.urbane Plato hoc est uere Leonẽ eẽ

Quom comitia agerent de mittẽdo I pyratas Põpeio: roscius'q; nõ primũ sed secundũ ducem creandum illum esse diceret:ferunt plebem indignatam ita uociferatam:ut superuolans coruus oculis captus in medium forum ceciderit

Tantum luctus clamoris'q; in Troia intus a Troianis:atq; extra a Græcis factum est in Hectoris morte ut aues uocibus consternatę ex aere ceciderint.

Tanta militum multitudo secutura Scipionẽ I aphricã nauẽis cõscẽdit: ut prę cla

more aues ad terram sint prolapsæ:

T. Q uintius flaminius uicto Philippo macedonibus'q; cõuocatæ græciæ quom per præconem edixisset tribui libertatem:tantum clamoris ob gaudium græci extulerunt ut corui deciderent.

Stẽtoris apud Hom.y.Ilia.tantus erat uocis sonus q̃tũ alioꝝ qnquaginta.Pescennius niger adeo fuit uocalis:ut in cãpo loquẽs p mille passus audiret:nisi uẽtus aduersaret:In Darii exercitu qdã oĩum uocalissimus fuit:Is ex ripa Istri Histięũ milesiũ classis præfectum uocauit. Vocalis & Demetrius in funere timoleonis thrasybulus Athenis & Lucius Augusto imperante.

I nfantis nascẽtis nulla uox audit̃ anteq̃ totus emergat utero.Primus sermo ãniculo ẽ:semestris locutus Crœsi filius ĩ crepũdiis ẽ:quo ꝓdigio id cõcidit regnũ: q celerius fati cœperũt tardius ĩgrediũt:C horomãdorũ gẽs siluestris sĩn uoce ẽ

Noctuas decem uoces habere tradit Nigidius sexagenis'q; diebus hyemis cubare

A grippina Claudii Cæsaris cõiunx turdũ habuit(qd' nũq̃ antea)imitãtẽ hoĩum sermones: Habebant & Cęsares iuuenes sturnũ luscinias'q; græco atq; latino sermõe dociles:ex Pli.li.x.Est & celebris coruus'a sutore educatus q oĩbus matutinis euolãs in rostra in forũ uersus:tyberiũ Dein Germanicũ & Drusũ Cęsares nõiatim salutabat:hũc proxĩæ sutrinę mãceps siue emulatiõe siue ob fœdatos excremẽtis corui calceos occidit:sed is prĩo ex ea pulsus regione:mox itez emptus ẽ:alitis uero funus ĩnumeris celebratũ exeqis:cõstratũ lectũ sup æthiopũ duorũ humeros ꝓcedẽte tibicine:& coronis cĩum generũ ad rogũ usq; q cõstructus dextra uiæ Appiæ ad secũdum lapidẽ in cãpo rediculi appellato fuit.

Meridionales ptes acutiorẽ uocẽ reddere: septẽtriõales grauiorẽ quod ex duobus paribus calicibus probatur unũ sonũ reddẽtibus quem ex fornace eximunt: q; si alterũ ex iis in aquam immittatur discrepare sonum: ex Victruuio:

G orgonis Buteonis auditor ac postea scholæ successor uocis fuit obtusæ: sed pugnacissimę in hunc Barus scurra centum raucorum uoces inquit habes.

E ratosthenes festiuã de asinis fabellã recitat:ait.n.quom iuppiter bello gigantibus indicto deos omneis conuocasset:uenisse liberũ patrem & satyros silenos asinis uectos:qui quom nõ lõge ab hostibus abessent dicunt asellis pertimuisse sed adeo uociferatos:ut audita illorum uoce gigantes fuerint in fugam uersi:

DE VERBIS ET ALLVSIONE:

Gis Archidami filius quom legatus ex Perintho lacedæmonem uenisset:ac longa usus oratione tandem dicendi finem fecisset: rogasset'q; Agim quid perinthiis nunciaturus esset:quid aliud inqt quam te uix finem dicendi fecisse:me uero tacendi.

Samiorum legatis longa usis orõne Lacedæmones dixerũt Priora qdẽ obliti sumus:sed nec posteriora percepimus quod priora

memoria exciderunt.ex Pluta.in uitis:sed in apothe.aliter:

Martialis in posthumum causidicum:

Non de ui necq̃ cæde nec ueneno:
Sed lis est mihi de tribus capellis:
Vicini queror has abesse furto:
Hoc iudex sibi postulat probari
Tu cãnas mithridaticũ q̃ bellũ:
Et Syllas:Marios q̃:Mutios q̃
Magna uoce sonas:manu q̃ totã:
Iam dic Postume de tribus capellis:

E duobus architectis ad opus propositis:alter orationem comptam ornatam q̃ de ædificio ad populum habuit:alter qui non ita disertus erat: uiri inquit athenienses quæ iste optime disseruit ĕe equidem efficiam:

S isenna quom in senatu uerbis nouis uteretur defendens q̃ Critilium accusatũ a:C.Rufio:dixisset:accusatũ esse Rufium quædam Critilii sputalitica:urbane C.Rufius exclamauit:Circũuẽior iudices:nisi subuẽitis:sisenna q̃d dicat nescio: metuo insidias:sputalitica:quid hoc est? sputa quid sit scio:litica nescio.

S itamnes Persa q̃busdam admirantibus q̃d sapiẽtibus ipsius uerbis facta nõ respõderẽt:uerbo𝔷 eq̃dem ingt ipse dñs sum:facto𝔷 aũt simul cũ rege fortuna.

E gio plautinus in captiuis q̃m tyndaro dixisset : fartor: sator q̃ scelerũ:& messor maxume:rñdit Tyndarus occatorẽ dicere dẽbas prius:nã semp occãt ꝑusq̃ sar

H ircius declamator quom filium a matre decẽ mẽsibus dixisset (riũt rusticũ latũ esse in utero:Vrbane Cicero quid ait aliæ in penula solent ferre?

A ntigonus Aristodemo qui ẽ coquo natus erat dicente consulẽte q̃ ut sumptus munera q̃ diminueret:uerba tua inquit Aristodeme ius olent:

Mercurius in Plauti Amphitrione ueniẽti sosiæ pugno𝔷 certamen subiturũ esse cõminatus est:Ait.n:edet pugnos quisquis homo huc uenerit:Facete Sosia ad uerbũ edet alludens:Apage ait nõ placet me hoc noctis eẽ:cœnaui modo:

Martialis ad uerbum credit alludens.

P lus credit nemo q̃ tota Codrus in urbe:quom sit tã paup q̃uo? cæcus amat.

I dem mercurius quom ibidem dixisset:onerãdus est pugnis festiue rñdit Sosias lassus sum hercle ẽ naui ut uectus huc sum ẽt nũc nauseo:uix incedo inanis: ne ire posse cum onere existimes.

S osia uerus quom amphitriõi hero nũciasset se iuenisse domi aliũ Sosiã:atq̃ amphitryo illũ deli𝔷 existimaret:medicamẽtis ue affectũ:Huic hoĩ ait nescio q̃d ẽ mali mala obiectũ mãu postq̃ a me abiit:Sosias ait Fateor nã sum obtusus pu

I dem mercurius quom quatuor cecidisse hoĩes heri pugnis (gnis pessume diceret:urbane sosia ad quatuor alludens Formido ait male ne ego hic nomen meum commutem.& quintus fiam ẽ sosia.

E gio in Plauti captiuis quom Ergasilo parasito dixisset nihil sentio:facete ad uerbum sentio alludens:Non enim es ait in senticeto:eo non sentis:

Miles Plautinus in Curcul.quom curculionem a quo fuerat lusus q̃ritans rogasset Cappadocẽ:dixisset q̃ ubi nũc Curculionẽ iueniam?urbane Cappadox:In tritico ait facillime uel q̃ngẽtos Curculiones pro uno faxo reperies.

Menechmus fratrem menechmum sibi pquam similē hēbat. quē redeuntē pegre Cylidrus coquus putās eē oīo menechmū uis ait aduocari tibi peniculū tuū? (erat. n. peniculus menechmi pasitus) ille uero q ob pegrinatiōem peniculū nō nouerat: ludi existimās: Eccū ait ī uidulo saluū fero. i. ī brachis pēiculū. ex plau.

Idā menechmus quom uesaniā assimularet: socer'q̧ medicū ad curatiōem adhibuisset: dixisset'q̧ illi magna cū cura ego illū curatū uolo: stōachatus medicus urbāe q̄n ait suspirabo pl⁹ sexcētū ī dies: ita ego illū cū cura magna curabo tibi

Achantio seruus quom charino herili filiō nūciasset prēm uidisse in naui amicā; atq̧ Charinus dixisset: quōe? Qui potuit uidere? respondit ille oculis & quom charinus dixisset quo pacto Festiue achantio Hiantibus ait. ex Plu. in merc.

Idem Charinus indolēs prēm deprēdisse amicā quom rogasset achantionem Num esse amicam suspicari uisus esset: urbane achantio nō ait: sed credebat.

Calliodorus adolescēs quem phœnicio meretrice carerat: a pseudulo seruo drachmā petit ad emēdam restim qua se pēsilem faceret: Facete pseudolus amatoris ineptiā carpēs: quis igitur drachmam ait reddet: si dederim tibi: an tu te ea causa uis sciens suspendere ut me defraudes drachma? ex Plau: in Pseu.

Agarostocles adolescēs quom milphionem seruum ad se uocasset: is'q̧ respōdisset assum apud te Eccum festiue ad uerbum assum alludens agarostocles: at ego ait elixus sis uolo. Plau. in poe.

Idē agaro. amās adelphasiū quom dixisset eū illa nūq̄ limaui caput: milphio seruus ad uerbum alludens. Curram ait aliquo ad piscinam aut lacū: limū petam rogāte agarostocle qd opus esset: Ego dicā inqt ut tibi & illi caput linē. Dicēte uero agarostocle I in malā crucē. Ibi ait milphio sum eqdem. ex Plau. pœn.

Pœnus apud Plautū in pœnu: quom Calydonem se cōtulisset factus'q̧ obuiam agarostocli & milphiōi punice loqretur me barbocca festiue milphio ait istuc sit tibi potius quam mihi & quom milphio ab agaro. rogaretur qd dixisset. mihi seram ait milphio prædicat buccam sibi: fortasse medicos nos esse arbitratur.

Vespasianus imp. admonitus a mestrio floro cōsulari ne plostrū diceret: sed plaustrū: cōticuit: Postridie uero flaurū illum eadem rōne pro floro salutauit.

Apollonio Thyaneo a Domitiano in uincula coniecto: quidam a Domitiani secretis illius misertus ad eum uenit: atq̧ ō Dii inquit quis unq̄ putasset apollonium aliquādo in carcerem detētum iri? cui apollonius idem inquit qui me detinet: nisi enim hoc putasset me nunquam uinxisset.

Asellus quom omnes prouincias stipendia merētem se peragrasse gloriaretur ut bane scipio: agas asellum ait.

Cassio iter ad Garras facere īstituēti suadētibus amicis arabibus ut apud eos maneret hostium parthorum insecutionem uitans quo ad luna scorpionem perāsisset: urbane ego inquit sagittarium magis timeo.

Cleostratus dicēti euipiā nō pudet te ebriū eē? Et te iqt ñ pudet ebriū rephēdere

Cicero. iiii. uetrinas in uettis nomē iocatus quom illi expilatiōes latrocinia'q̧ ab

iecisset:subdit quare appellentur sane ista uerreá quæ nõ ex homine:sed ex mã nibus natura'q3 tua constituta esse uideantur.

T urdus iter infames suisos'q3 quom eẽt:opp̃ssus cũ sabino 'a Cretẽsiũ multitudĩe quæ uolebat ut sabinus turdus'q3 Romã proficisceref:promitteret'q3 turdus sẽ se accessurũ ut inde possit exire:Sabinus ad turdi nomen ludẽs facto silentio:at ego inqt ad Cæsarẽ nõ sum iturus cũ mattea:Mattea.n.p̃ciosa edulia dñr.

F auonius Nasicã inhoneste accusauit:modeste tamẽ dixit:molis potius q̃ moloni operã Rhodi dedisse:(audiuerat.n.nasica apolloniũ molonẽ Rhodi).

Vlyxes homericus'lacessitus disco 'a laodamãte.q̃uis ait si multos exptus laborẽs nũc'q3 ẽt iis p̃mar:tẽtabo tñ certamẽ: Nihil.n.æque cor irã'q3 ac uerbũ excitat.

V erba magnifica cæterum nullius momẽti cypressi fructus appellantur:ab horãtio ampullæ & sesquipedalia:

DE VENEFICIIS ET VENENIS:

O.eques ueneficiis quom ouum in sinu gereret tanq̃ ad litem salutare:'a Claudio aducctatus atq3 interemptus est.

Cato censorius tribunu3 plebis ueneficii suspectũ: in'q3 ueneficos legẽ ferẽtem:hoc scõmate taxauit: Nescio eqdem utrum haurire quod temperas:an approbare quod scribis deterius sit.

Carneades q̃m accepisset antipatrũ ueneno hausto defunctum:& ipse incitatus esse ostenderetur ad mortem:suis ait.Date igitur & mihi:Dicentibus illis quid?mulsum ait:

L ucullus amatorio poculo periit:Lucretius amatorio ẽt poculo ĩ isaniã lapsus ẽ.

Mithridates põti rex sũpto prius antidoto uenenis sese assuefaciebat:ita ut læneus Põpei libertus scriptũ reliq̃rit mithridatẽ quom frustra eẽt exptus uenenũ:gladio sibi mortem consciuit.Gell.Appianus uero ait quom uenenũ qđ in ense gestabat frustra diluisset:qa ueneno assuetus non facile poterat mori:'a Bitio Celtarũ duce quẽ rogauerat occiditur:Iosephus uero ait mithridatẽ ueneno confẽctum quod Pharnaces filius parauerat:hic Eupator dictus est fuit'q3 filius mithridatis euergetis:nam usq3 ad hũc Eupatorem sex fuere mithridates: cũ hoc Eupatore uariis successibus pugnatum est 'a romanis annis quadraginta.

P uella quædam uenenis paulatim enutriri cœpta naturã fecit ut uenena peridẽ atq3 alios cibos sumeret impune:puellæ'q3 cor caloris expers fuisse : meatus'q3 adeo pertenues ut priũs digereretur uenenũ.q̃ ad cor accederet.ex Aristo.

T hessalia ueneficiis famosa apuleio authore qui quom ibi se unguento uneficæ oblinisset:in asinum est conuersus:

P ręstantius quidam ueneno magico in caseo sumpto factus est caballus. Famosæ sunt mulieres arabicæ ad ueneficia conficienda:Circe homerico carmine clara & Vlyxis sociorum in feras rursus'q3 in homines conuersione: Item medea

L ocusta apud ro:celeberrima cuius uenenis tũ britãnicus tũ claudius occisi sũt

illi nerone potionem: huic uxore Agrippina in Boleto ministrante: Inuenta est
pterea caligulæ arcula ueneno plēa: q mox a Claudio demersa īfecta maria red
didit cum piscium magno exitio: Claruit ēt in hoc scelere auges Epeorū regis fi
lia. Famosa cæsonia poculo amatorio in Caio uirositē Ceneus augur uates q q
Bœrebistæ comes fuit ī lustrāda thracia: itē Dānaticus Heracleus: & aemō: itē
Publicia q posthumiū albinū cōsulē: & licinia q claudiū asellū uiros sustulerāt
Mulieres plures quom Romæ maritos ueneficiis occiderent: in eas prodente an
cilla uindicatum est: inuentę q eo scelere temeratæ centum ac sexaginta: autho
re Valerio. Liuius. lxx: ait fuisse. uide in cap. de mulieribus.
V eneficiis apud Persas damnatis huiusmodi pœna datur: Ampla est petra in quā
capita eorū īposita alia petra feriūt: qād faciē caputq pfregerit. Calist⁹ xlviii. dig.
ait uenēarii capite pūiēdi sūt aut si dignitatis respectu agi opertuerit deportādi
I n india siquis perniciosum aliquid excogitauerit: & remedium non adinuenerit
morte plectitur: si uero adinuenerit honore præmio q: a Regibus afficitur:
Moses legibus sanxiuit ne quis domi uenena hēret: depnsus morte plectebat.
Melam equestris ordinis reum fama est ex procuratiōe a Tyberio principe accer
situm: in summa desperatione succo perri ad trium denariorum argenteorum
pondus hausto confestim expirasse sine cruciatu.
P apauerū succus in pastillos tritus (opion nocant) si copiosior est mortiferam p
somnū uim habet: sic interemptus est C. Licinius cecinnæ pretorii uiri pater ī
Hispania: quoniam impatibilis ualetudo odium uitæ fecerat.
E xcantationes item fuisse temporibus heroicis ex homerica odyssea intelligitur:
Autolyci filios ibi sanguinem repressisse in Vlyxis uulnere ab apro accepto: Io
sephus ait excantationes: demonum q adiurationes a solomone inuentas: Ca
to in re rustica ecxendicem duabus ex cantationibus excantat.
H ostanes cōtra mala medicamēta cūa: pmisit auxiliari matutinis horis suā cuiq
urinā instillatā in pede: Aquifolia arbor in domo uel ī uilla sata ueneficia arcet
Flore eius aqua glaciari: baculū q ex ea factū in quod uis aīal emissū ēt si citra
ceciderit defectu mittētis p sese recubitu propius adlabi: Anthirrhino punctos
uenustiores fieri: nec ullo malo medicamēto lædi posse aut ueneno siqs in bra
chiali habet arbitrantur magi: Similiter eā quā Euplcā uocant: Scyllā quoq
in limine ianuæ suspensam Pythagoras malorū medicamentorū introitū pelle
re tradit: aspide calcata percussus utrē aceti ferens: quoties deposuisset sentiebat
ictū: alias illęso similis: intellectum est ibi remedium esse: potu q succursum
Q ui lētiginē hēant negari magicæ sacrificiorū usū: magicā uero artē a Zoroastrē
suētā sex millibus ānorū ante Platōis mortē: qnq millibus ānorū fm hermip
pū ante troianū bellum. Empedocles: Pythagoras: Democritus: Plato ad hāc
discēdam enauigauere: clari in ea Agonax: Apuscorus & Zaratus medi: marmal
ridius Babylonius: & Hippocus arabs. Zarmocenidas assyrius: Orpheus: Ho
stanes duo quorum primus in xerxis bello commētatus est in regis comitatu

Secundus uero Alexandri macedonis temporibus comitatū eius exornatus est. Item zoroaster proconnesius: Democritus de ea uolumina edidit.

DE VESTITV

Ausanias cleōbroti filius admirātibus quibusdā barbarorū uestiū sūptū: melius eēt inquit ipsos multifieri: q̄ multifacienda possidere. Socratis pallii partem proscissam quom Antisthenes multis spectātibus ostendisset: spectādam'q; dedisset: Aspicio inquit Socrates per scissuram pallii tuā uanitatē. Diogenes cōspicatus lacedæmone peregrinum se ad diem festum ambitiosissime componētē: quid inquit uiro bono nonne omnis festus est dies?

Valerius Martialis ad Ruffum:

Quidam me modo Ruffe diligenter
Quom uultu digito'q; subnotasset:
Cuius nequitias iocos'q; nouit
Subtili modice: leui'q; nutu:
Cur ergo inq̄ habes malas lacernas?
Hoc ne sæpius accidat poetæ:
Inspectum uelut emptor aut lanista.
Tu'ne es: tu'ne ait ille Martialis
Aurem qui modo nō habet Batauā?
Me quem dixerat esse non negauis
Respondi: quia sum malus poeta:
Mittas Ruffe mihi bonas lacernas.

Augustus quom de Tyriæ purpuræ quam emi iussetat: obscuritate quereretur: Dicente uenditore: erige altius & suspice: Vrbane quid ergo ait ut me populus rodicat bene cultum in solario ambulaturus sum?

Idem Augustus ueste domestica utebatur ab uxore: sorore: nepte'ue confecta.

Seranorū in familia gētile erat fœminas linea ueste non uti. ait Varro. massagetis arborū cortex uestis est. Apud Coraxos admissarii arietes talēto emunt ad lanificiū: telarū tenuitatē exuperās: Laneæ uestes neq; i ędes sacras gestāt neq; unà cū cadauere sepeliunt apud ægyptios. Vestē q̄ fuerit in funere à tineis nō attingi

Alexāder macedo Ispecta medica ueste: psicat'q; reiecta media tāq̄ ornatiorē persicam sumpsit.

DE VBERTATE:

Ritico nihil est fertilius uberius'q;: hoc.n. natura illi tribuit: quoniā eo maxie alat hoiem utpotequom e modio si sit aptū solū q̄le in Bizanrio Africæ campo cēteni q̄nquageni modii reddant mi sit ex eo loco Diuo augusto procurator eius ex uno grano uix credibile dictu quadraginta paucis minus germina: ait Pli.

Ciuitas africæ in mediis sita harenis syrtes petētibus leptim q̄ magna uocat Tacape fœlici super oē miraculū riguo solo: ternis ferè millibus passuū i cēm partē fons abūdat largus qdē: sed certis horarū spaciis dispēsatus iter icolas: palmæ ibi pgrandi subditur olea: huic ficus: fico punica: illi uitis: sub uite seri frumētū mox legumē: demū olus: oīa eadem anno. omnia'q; aliena umbra aluntur.

Vbi sardianæ Coti & hermi & Caystri campi subiacēt camporum oīum optimi

In Hyrcania uitē metretā uini ferre: Ficulneā ficorum modios .lx. triticū delapso e culmis fructu dēuo rnasci. In arboribus apes opari mella'q de frōdibus fluere

In margiana uitem eē cuius stipitē duorū uix hoīum ulnæ cōplectanf: Racemū duorū cubitorū lōgitudinem īplere. In aria uinum nonagesimū annū pdurare.

In India duas eē sementes: Alterā hybernā, æstiuā alterā: In qbusdā arboribus lanā nasci ex q̄ lindones texunf: ex arūdine mel oriri. In ea arbor q̄ frōdes hēt nō minores clypeo: ramos in terrā deiicit: sępius'q p se ipsam ppagat: deflexis i terrā ramis: arbors tā magnas ut uix'a qnq uiris āplecti possint. sub'q una arbor q̄dringētos eqtes meridiari posse: spōte ibi triticū nasci: & i ea cinamomū: nardū

Babylonis regio adeo ferax ut nunq̄ nō ferè ducena reddat: & ubi pstans bonitate se uincit ēt ad tricena: milii uero ac sesami proceritatem arborum instar.

In insulis fortunatis oleę: uites'q cęterę'q arbores fructiferę sponte proueniunt. Crocum gaudet pedibus atteri: uberius'q pereundo prouenit: ideo'q iuxta semitas ac fontes lætissimum.

Fundanius apud Varronē de Italiæ ubertate ita ait: qd in Italia utēsile nō mō nō nalcit: sed ēt nō egregiū sit? qd' far cōparem cāpano? qd' triticum appulo? qd' uinū falerno? qd' oleū uenafro? Nō arboribus consita Italia est: ut tota pomariū uideatur? Diony. italiā optimā cęlum totius orbis prouinciam uocat. Homerus in Iliad. Thisbem uocat urbem palumbibus abundantem atq item Pharinis Aliartem herbis: Arnem uinis: Minyeum ouibus atq ēt Hitona: Histiza uitibus: Piscibus lacedæmonē: Amœnitate artenen & mantineā: Pecoribus ercomenen: uentis Enispē Frōdibus Neriton: Lapidibus Egilipa: & Calidonā: Floribus Prason: & felsō: Mōtibus Iolcō & Hytomē: Salebris Pollizona: argētifodinis Alybam.

DE VITA:

Thales dicebat mortē'a uita nihil differre dicente illi quopiā: Tu uero cur nō moreris? qa nihil inqt differt: Euripedes ut ait Socrates apud Plato: in Gorgia qs nouit inqt utrū uiuere qdē mori sit: mori aūt uiuere? Idem Plato uitam humanam aleę comparabat: Simōides interrogatus q̄diu uixisset: parū r̄ndit licet ānos multos Clitipho adulescens apud Terētiū q̄m nō posset'a pr̄e Chremete extorq̄re dcē mīas q̄s amicæ Bacchidi cēt largitur: ac diceret: Emori cupio: pr̄ chremes pus q̄so dic qd sit uiuer̄ ait: ubi scies si displicebit uita: tū hoc utitor.

Diogenes cynicus cuidam dicenti malum est uiuere. Non inquit uiuere malum est: sed male uiuere.

Alcibiades quem accepisset se una uoce'a populo Atheniensi morte damnatum uitasset'q carcerem (nam statim ut accusatus est ē patria aufugit). At ego sqnit ostendam illis Alcibiadem uiuere.

Iuppiter apud Hom. Neq. n. quicquam est omnium qui supra terram spirāt & uersanf hoīe laboriosius: Pli. li. ii. mutuatus ait nec miserius quicq̄ hoīe: nec superbius: Cæteris quippe animantium sola uictus cura est: in quo sponte natu-

tæ benignitas sufficit:uno quidem uel præferenda cunctis bonis quod de glo¬ria:de pecunia:de ambitione:super q̃ de morte non cogitanti Protagoras apud Platonem fabulam recitat genesis mortalis: ait q̃ Epimetheum cui procreādo rum animalium cura mandata fuerat omnia elargitum irrationalibus:nihil qd̃ homini impartiret reliquisse & ob id nudum hominem destitutum:

Cyrus apud xenoph.moriens filiis ait.Nullo modo filii hoc unq̃ mihi psuasi : ut alius uiuat donec fuerit in corpe mortali:q̃m uero ab hoc solutus fuerit moriat.

Xerxes quom exercitū lustrās tm̄ copiaꝝ aspexisset lachrymasse dr̄:rogatúsq; ab Artabano cur lachrymaret:subit mihi ait xerxes horū miseratio:quorū quom tot sint:nēo ad cēteſimū ānū superit:sed excipiēs artabāus:Atq; ait alia hoc mi¬seriora uiuēdo patimur.Nullus.n.hoīum adeo fœlix est:neq; horū,neq; aliorū cui nō crebro nedū semel subeat aīo moriēdi uolūtas potius quàm uiuendi.

Mecœnas debilitatē nō recusabat:& deformitatē:nec nouissime acutā crucē:dum mō īter hęc mala spūs ꝓrogaret:ex Sene.I epist.Socra.uero apd̄ Plat.I Gorgia audiui iā īqt à sapiēte qdā nos nūc mortuos eē corpus q̃ nr̄z sepulchrū eē nob

Olympias Alexandri mater quom audisset filium sepulchro carere : ueluti q̃ ne¬glectum iacere:inter lamenta questa est filium nō posse potiri quæ alii assequū tur:quem alioqui cælum uendicare sibi putasset.

Xenophilus musicus centum & quinquaginta annis uixit sine ullo corporis icō modo:Isocrates annis.xcix.eius præceptor Gorgias leontinus.cyii.Argantoni¬us qui in Gadibus regnauit:centū &.xx.Anacreon uero ait Argantonium Tar tessiorum regē.cl.annos uixisse:Cyniram cyprioꝝ regē.clx.Aegimio.cc.theo¬pompus Epimenidē Gnosium.cly.Hellanicus in ætolia quosdā.cc.explere.Da mates ex iis pictoreū.ccc.Ephodorus arcadum reges totidem: Cornelius Pan¬dionem quēdam in Illyrico.cccc.Xenophon Impetrim Plutiniorū regē octin gētos:filiū q̃ eius sexcētos:In musitani terra q̃ est in india uiuūt.cxxx.Seres.cc excedere.in Tmoli mōtis cacumine qd̄ uocāt tēpsim.cl.in Atho mōte Actotō urbē eē eā q̃ incolūt longæui sunt atq; ob id macrobii dicti Cirnii indorū gens cxl.itē æthiopes macrobios q̃ serpētibus uescant.Nestor.ccc.M.Valerius Cor uinus.c.metellus pōtifex totidē.terētia Cicerōis.cyii. Clodia ofelli.cxy. Luceia mima.c.ānos nata in scænā ꝓnūciauit:Valeria copiola ī scænā ducta ānū agēs: ciiii.Sāmulla.c.T.Fullonius Bononiēsis.cl.&.L.terētius ex eadē urbe.M.Apo nius Arimini.cl.Sattena mulier.xc.Hyperborei mille:Annorū numerositas in sacris lr̄is mira ē:sūt q̃ existimēt ānoꝝ alterū ęstate cōstasse alterū hyeme.alii q̃ dripartitis tpibus ut arcades:qdā lūæ senio ut ægyptii.Q.Fabius max.c.Clo¬dia Auli filia.cxy.latinoꝝ qdā rex.Dccc:Val.nimiū differt à pdictis in aliqbus.

Vettius Pollio doctissimi ait mathematicoꝝ.cxx:ad uiuēdum datos iudicant: addētes mosem solū dei familiatē.cxxy.annos uixisse:cui lamētanti qd̄ iuuenis interiret:rn̄sum ē ab incerto numine nemīnē plus esse uicturū:Pli.ait cor auge ri in hoīe p singulos ānos ad binas dragmas ad.l.ānū:ab eo detrahi tātūdē &

iō nō uiuere hoīem ultra cētesimū ānū ægyptii existimāt: Vitā natura fato aut casu finiri asserūt phi: huius rei nō ignarus Hom. I odys. ait Iouē dicere frustra q̄ri mortaleis d̄ futura morte ęgysthi: q̄z sępe hoīes ɔtra fatū mortē sibi accelerēt
S eneca poeta in Tragœ. Nemo tā diuos hūit fauēteis Crastinū ut possit sibi pollicerī: Mar. At bene nostri cōputentur anni. Et q̄tū tetricæ tulere febres: Aut languor grauis: & mali dolores A uita meliore separētur: Infantes sumus & senes uidemur. Metrodorus in epistola qua sororem cōsolatur quæ filium optimæ indolis amiserat. mortale ait: est omnium mortalium bonum:
A nnum. xxi. esse hoī periculosum: item. xlii. Item. lxiii. & deinceps p eūdē numerū
V itæ breuis signa sunt rari dentes: pręlōgi digiti: plūbeus color: plures q̄ in māu incisuras: nec ppetuas. Cōtra lōgę esse incuruos humeris & in manu una duas scisuras lōgas hn̄tes & plures q̄. xxxii. dētes: auribus āplis: Frōs ampla segnem aīum significat. pua mobilem: rotūda iracūdam: supercilia qbus in rectū porriguntur: molles significat: quibus iuxta nasum flexa, austeros: quibus iuxta tpa inflexa derisores: qbus in totum demissa maleuolos: & inuidos. Oculi lōgi maleficos: q carnosos 'a naribus habent malitiosos. Candidi pars extenta īpudētes mobiles incōstantiam significant. Auriculæ magnæ loquacitatē stultitiā q̄.

DE VOTIS:

A Dolescēs quispiam delicatus quom scalmum in littore compisset: nauem ædificare concupiuit:
Pelasgi ueteres Italiæ incolæ rerum ꝑ uoto potiti: quom uota nō psoluissēt: 'a diis morbis calamitatibus q̄ agitati: ac italia pulsi sūt
Laomedon quom certā ad sacra pecuniā apollini Neptūno q̄ uouisset instātibus q̄ hostibus ad murorum ædificatiōem collocasset: multa perpessus est infortunia:
P ythageras quom in Geometria q̄ddā nō inuenisset musis bouē īmolasse dr̄:
G alli aristonico duce uouerūt de nr̄i militis ꝑda marti suo torquē: Ceterū de tot qbus eoꝝ aureū tropheū Ioui Flaminius erexit. Iidē Viridomaro rege uulcāo romana arma ꝓmiserāt: s; Marcellus occiso eoꝝ rege Ioui feretrico opima spolia
D iagoras quom in samothraciā uenisset: atq̄ ei amicus q̄dā dixisset. (suspēdit: Tu q deos putas hūana negligere: nōne aīaduertis ex tot tabellis pictis: q̄ multi uotis uim tempestatis effugerint: in portū q̄ salui peruenerint? Ita sit inquit Illi. n. nusq̄ picti sunt qui naufragium fecerunt: in mari q̄ periere.
Menedemus dicente aliquo maximum esse bonum quæ quisq̄ cupiat frui. multo inquit maius est ea solum quæ decet cupere.
I n lero insula quom nullus esset lepus: quēdā 'a quodā aduectū: cœpit libido cęteros adolescentes cōgsitos lepores alere: Itaq̄ breui tāta copia leporū accreuit: ut semīa illoꝝ populati sint: & fames sit subsecuta: atq̄ eos uix ab īsula abegisse

ex Hygino: Proinde Iuue. Omnibus ait in terris quæ sunt 'a Gadibus usq; auroram & Gangen. pauci discernere possunt: uera bona. atq; illis multū diuersa: remota errorum nebula: Nam quid ratione timemus: aut cupimus?

Datius suapte natura credulus i iis quæ cuperet fuisse dicitur. Mar. credidimus q: enim damnat sua uota libenter.

Votorū delicias ita scribit Persius nūc licini in cāpos: nūc crassi mittit i ędeis: nūc optent generum rex & regina puellæ: Nunc rapiāt qcqd calcauerit & rosa fiat.

Vota concipi suscipi'q; dicunt quom alo lingua'q; uouemus: Nūcupatio uero uotorum dicta quom quæ uouit imperator in tabulis referrentur: ac pręeūte Pōtifice maximo nūciarentur. solebant aūt uota quæ uouisset imperator aut magistratus per conss. nuncupari in capitolio calendis Ianuariis. Formula uoti p bubus est apud. M. Catonem in hūc modum. marti siluano in silua interdius in capita singula boum uotum facito A doris libras. iii. & lardi. p. iiii. y. uini sestarios. iii y. Id in urnas liceto coniicere: & uinū idem in unum uas liceto coniicere: Eam rem diuinam uel seruus liber'ue licebit facere: ubi res diuina facta erit statim ibidē consumito: mulier ad eam rem diuinam ne adsit: ne'ue uideat quomodo fiat: Formula aūt uotorum conceptionis est apud liuium li. yi. d. iiii. in hunc modum: quam. P. Licinio pōtifice max. M. Attilius consul nūcupauit: Si duellū qd' cum rege Antiocho sumi populus iussit: id ex sententia senatus po.'q; ro. cōfectum erit: tū tibi Iuppiter po. ro: ludos magnos dies. x. continuos facient: dona'q; ad cīa puluinaria dabunt de pecunia q̄tam senatus decreuerit: q̄sq; magistratus eos ludos quādo ubiq; faxit hi ludi recte facti: dona'q; data recte sunto

Votis sacris'q; uetuere esse eos alternis genibus poplitibus impositis. Pli. de uere benaca: sed magi utiq; circa hanc insaniunt hac perunctos impetrare q̄ uelint:

Lacedæmonii 'a diis expetebant ut pulchra cum bonis tribuerent: nec plura: Sed quom athenienses ab illis semper uincerentur consuluisse hammonem dicuntur: qd esset in causa: qd' quom ipsi sacra diis facerent oībus gręcis cumulatiora lacedæmonii uero hostias mutilatas offerrēt: pciores'q; ad cerimonias oēs cēnt eos uero multas magnas'q; hostias: & largicres essent ad sacra: ab illis tū semper uincerentur: respondisse uatem aiunt: Hammoni magis placere orationem lacedæmoniorum q̄ atheniensium sacra. Socrates apud Plato. id recitat li. yi.

DE VIRIS.

Diogenes cynicus heus hoīes quom dixisset: plurimi'q; cōuenissent baculo eos abigebat: dicens homines non purgamenta uocaui. Platone: diffiniente homo est animal bipes sine pennis: laudata 'a multis diffinitione: nudatū p̄enis pluma'q; gallum gallinaceū in eius inuexit scholā Diogenes: dicens hic platonis homo est.

A lexāder macedo quom 'a Iouis hammonis antistite p adulationem illi dcm̄ eēt esse Iouis filiū: esset'q; aliqn̄ uulneratus ut pene doloris acerbitate collaberetur

Amicis dixit:hunc planè cruorem mortalium ac non diuoꝝ uulnera spargunt.
Iulius Drusus publicola quom domum hēret quæ uicinis oībus undiq; erat cō spicua:exposcente ab eo fabro quinq; talenta ut eā ita collocaret ut ab oculis ui cinoꝝ auerteret:decē inqt tibi dabo si ita cōstitues eam:ut non à uicinis modo: sed a ciuibus uniuersis meæ uitæ rationes inspiciantur.
Menandro Bactrorum regi in expeditione extincto cuncti populi magnifice fu nus exoluerunt:postremo quom diu de reliquiis decertatum eēt cui adiudica rent: cōuentum est:ut singulis ꝑ rata portione distribuerentur.

DE VVLGO:

Photion atheniensis apud pl̄m snīam dicens quom ab oībus unō ore approbaret: ad amicos cōuersus Nū qd mali īprudens inquit forsitan dixi? Cicero.ii.de finibus. Quid turpius qu'am sapientis uitam ex insipientium sermone pendere?
Appius claudius quom in cēsura hēret cōpetitorē Scipionē Pau li æmilii filiū populari auræ studētem : magna uoce ò Paule inqt æmili nōne ēt apud inferos (siquis illic nostrarū reꝝ sensus est) indignaris : qd filium tuū mallius tonsor:& Licinius declamator ad censuram perducunt?
Non esse uulgo res recōditas:auribus'q; populi īdignas ꝓnūciandas ex triū exem plo philosophiæ uirtutis'q; luminū est cognoscere:Prothagoræ uidelicet: ana xagoræ:Socratis'q;:Hi.n.īpietatis crimine 'a uulgo suspecti habiti sunt qd reꝝ naturam inuestigarent:Anaxagoras.n.primus omnium de lunæ defectu disse ruit:& Socrate ueluti ex apennino fontes philosophiæ emanarūt: Prothagoras athenis exul factus:Anaxagoras ī uincula cōiectus:ut uix 'a pericle nō sine ma xima cōtentione labore'q; seruari potuerit:Socrates damnatus interiit.
Aristoteles li.ii.de locis & enthyme. Sacerdos qdā iqt suadebat filio:ne unq apd ppl̄m uerba faceret:Nā si iniusta suaseris inqt deos hēbis iratos.sin iusta hoīes: Filiꝰ rursus ait īmo expedit facer apd ppl̄m uerba:nā si iusta dixero dii me ama būt:sin iniusta hoīes: Democritꝰ dicebat unus mihi ꝓ populo & populꝰ ꝓ uno
Herodotus historicorū pr̄ cēdit melius esse in tyrāni qu'am in plebis ditionem p uenire.Nā tyrannus siquid facit:intelligens facit. At plebi ait suū est nihil ītelli gere:carthaginēses Annibalē e cōspectu abire iusserūt:atheniēses Thesei de il lis benemerētissimū ī Scyrū egerūt:est q; pcipitatus 'a licomede illius īsulę ꝑn cipe de rupe:Ab iisdē atheniēsibus solon legū cōditor in exiliū actus ē:ætatē'q; cypri ꝓfugus egit.Iidē miltiadē q.ccc.millia persatū in marathone deuicerat:in uīculis mori coegerūt Iidē Aristidē qd nēo eēt athenis illo iustior:extorrē pri ę fecerūt: Themistocles ob priæ ingratitudinem ad Xerxē quocū bellū gesserat cōfugere coactus ē.Iidē Photionē uirū optimū in eculeo imposuerunt:Ephesii Hermodorū uirum integerrimū pepulerūt qd nollent de ipsis aliquē excellēs Camillus 'a L.Apuleio accusatus qd spolia tyrrhena prædam'q; ueientanā apud

se denũciasset:quis ex morte filii laboraret:nihil tñ iræ a multitudine in eum dimissum:rogatis ergo frustra amicis:quom opis nihil pręstarēt secedere censuit Ingratus po.Ro.Scipiõi Africano qui exilium, a patria sibi ipse Idixit. Ingratus in occisores africani posterioris:& in Nasicam quem legationis titulo Pergamũ secedere coegit:& in lentulo in comprimenda Gracchana seditione Nasicæ socio:qui in Sicilia consenuit:Seruilius hala magister equitum qui iussu quintii dictatoris sp.Melium regnum affectantem occidit in exilium actus est.

A lcibiades dux atheniensium quom bellũ contra siculos cuius fuerat auctor mã le gestum esset:in exilium actus est:sed mox urgentibus tyrãnis athenas ab exilio reuocatur:dux'q; classi constituitur q quom lacedæmonios mari terra'q; uicisset:ita exceptus est triumpho ab atheniensibus ut non humanis tantum:sed diuinis ẽt honoribus illustrarent:certatim'q; cælo cuperent collocare: sed deinde quom duce eo Atheniẽses bellũ asiæ inferrẽt:atq; is pde incũberet:subito'q; ad uẽtu hostiũ oppssus eẽt oĩs penẽ exercitus: Itez I exiliũ agit suffecto Conone.

D ionem regẽ Syracusani dum uiueret tyrannum uocitarunt: extinctum uero patriæ liberatorem tyrannorum'q; depulsorem uocabant.

P hotion quom aliqñ populum Atheniẽsem in concione aliquanto liberius respõderet:ei'q; Demosthenes diceret:Laniabit te photion plebs si paululum insanierit.quin inquit ille te potius si paululum resipuerit.

I dem Photion quom dãnatus esset ab atheniẽsibus neq; funere neq; sepulchro ẽt illũ dignati sunt:neq; amici neq; inimici:sed paulopost facti pœnitẽtes statuã illi posuerũt:inuẽtę'q; reliquię publicis sumptibus sepulchro sunt mandatæ.

D emostheni in cõcione dicẽti quom obstreperẽt Athenienses:rẽ ait breuiter illis uelle narrare iucũdam:facto silentio Adulescens inqt æstate asinũ cõduxerat ut eo uteret:megara pficiscẽs:æstuãte uero sole in meridie:asini herus cõductor'q; adolescẽs sub umbrã asini succedere decernũt.Nata cõtrouersia est: quoniã hic diceret plenũ in asino pp cõductiõem ius habere : Alter locasse diceret asinum nõ umbram:Atq; hæc locutus abire Demosthenes parabat: Retinẽtibus autẽ atheniẽsibus:rogãtibus'q; ut reliquã fabulæ ptem pficeret : urbane ita'ne inqt de umbra asini audire cupitis:De rebus uero seriis dicẽti aures pstare nolitis?

V atinius a pplo lapidatus quom gladiatoriũ munus ederet:obtinuerat ut ædiles edicerẽt ne qs I harenã nisi pomũ mittere uellet:Forte illis dieb9 Cascelius ɔsultus a qdã an nux pinea pomũ eẽt:urbane rñdit si I uatiniũ missurus es pomũ ẽ.

C ato quom senatui persuasisset:ut ii qui designati essent si nullum etiam accusatorem haberent:ipsi per se iudicium subire:rationem'q; reddere cogerentur.Id magistratus petituri inique tulerũt:item'q; & plebs largitiõibus assueta:quom ueniret igitur postridie ad rostra:multitudo hominum in eum impetum fecit illũ cædens:Ab uniuerso senatu destitutus:quom se recepisset in rostra mitiora tione plebem deliniuit.Cæterum quom laudaretur a senatoribus. At ego uos ait:P.C.minime laudo:qui me prætorem in tanto periculo deseruistis.

Africanus ut uulgi inuidiam uitaret desideriumque sui compararet ab urbe sæpissime secedebat uillicabaturque.

DE VELOCITATE:

Ladas quidam ita super puluerem cursitauit:ut in harenis nulla uestigiorum reliquerit indicia:Polymnestor puer ludrico leporem cõsecutus est: Philippides biduo mille treceñta quadraginta stadia ab athenis lacedæmonem decurrit:Antistius lacon & philonides Alexandri magni cursores ab heli sicyonem usque stadia. M.cc.uno die trãsierũt ex solino.Pli.M.cc.stadia noue dici horis:indeque quis decliui itinere tertia noctis hora remensus sæpius:causaque quod eunti cũ sole iter erat:eundemque remeans obuium contrario præueniebat occursu.

Puer in Italia Pompeio & Vipsano conss.octo ãnos natus quinque & quadraginta millia passuum a meridie transiuit ad uesperum:ex Sol.apud Pli.lxx.

Tyberius nero tribus uehiculis festinans ad Drusum fratrem ægrotãtem in Germania nocte ac die iter ducentorum millium passuum emensus est.

Aiax oileus pedum uelocitate ab Homero celebratur:uelocissimus omnium animalium non solum marinorum delphinus.sed ocyor uolucre ac telo. In rogo Patrocli apud Hom.Aiax Vlyxes & Antilochus celebres:

Velocissimum uentorum Zephyrum Hom.uocat.mentemque prudẽtis uiri oẽs uelocitates excedere ait:quod mutuatus Cicero in Tuscul. ait nihil esse mente celerius.Idem uero Hom.in odys:Clytoneum pheacium uelocissimum ponit: in palestra Euryalum in saltu Anchialũ:in disco Elatreũ:pugillatu laodomãtẽ

Asahel tm̃ pernicitatis in cursu habuit:ut non hoĩes modo:sed equos ẽt currẽdo superarit.Lusitani ait Strab.insidiosi,scrutatores,ueloces,agiles.

Euchidas plateensis ex oraculo de tẽplo apollinis capturus ignẽ delphos e plateis petiit:unde uehens ignẽ ante solis occasum:mille stadiũ uno die iter emẽsus plateas reuertitur:Therothoe trogloditarum gentes mirę sunt uelocitatis.

Orion & Iphiclus tantæ uelocitatis leuitatis que ut super aquas ille:hic sup aristas triticeas curreret:Verg:de camilla ait.cursuque pedum preuertere uẽtos:Illa uel intactæ segetis per summa uolaret Gramina:nec teneras cursu lęsisset aristas: uel mare per medium fluctu suspensa tumenti.Ferret iter:celeres nec tingeret æquore plantas.

Apud ægyptios accipiter uelocitatis est symbolum. nam quoties uelocitatem significare uolunt accipitrem signant:

Alatemnii populi libyæ cum eligunt regem:qui pedũ uelocitate alios antecellat

Theogenes cursu:lucta:pugilatu:ita celebris fuit:ut in sis.M.cc.corõas acceperit is inuitatus ad epulum quod de more heroum parentalibus exhiberi solebat: propositis ludis conuiuis quamuis stadiarius se continere non potuit quin subito exiliret discoque certaret.

DE VISV

Trabo quidã.cxxxv.millia passuũ prospexit e Lilybetana specula exeuntes e Carthagine naues numerũ q; manifestissime notauit ex Pli. Hunc Valerius lynceum uocat

In Italia quem lupus prior uiderit uocem amittere pro comperto est Verg. lupi uidere priores: Vnde natum prouerbium de silentio repentino ob alicuius aduentum lupus est in fabula.

Capræ non minus noctu cernunt quàm interdiu: spirant q; auribus non naribus nec unquam febre carent.

Aquatilium omnium fœtus inter initia uisu carent. Callicrates formicas ex ebore alia q; aĩalia cõfecit: quorũ aliquæ partes cerni ab altero nõ possent: & Myrmecides q ex eboř q̃drigã quã musca ala tegeret: & nauẽ quã apicula itẽ ala cõtegeret

Si sanguis ex ictu exteriori suffundatur in oculis: nihil cõmodius est: quàm sanguine uel columbæ uel palũbi uel hirundinis inungere: celeberime tamẽ hirũdinis Vnde locus fabulæ pparentes id herba restitui quod p se sanescit: Ex Celso. vii

Mobiles oculos qui habeãt uanos phisici putant. Seruius. li. viii. Aen. ait Ex uino mobiliores oculos fieri Plau. facile oculos habet. i. mobiles uino.

Vrbana illa Luciani mendacia inter quę est illud ut sint q̃dam gentes quę habeãt uẽtrẽ aptilẽ i quẽ hyeme pueri frigẽtes igrediant. itẽ oculos hẽnt quos asseruãt pyxide ac quom uolũt uidere resumãt quos si aliq̃n amiserint ab aliis mutuant.

DE VATIBVS

Tyresias Thebanus angues quom cõplexos occidisset in fœminã cõuersus ẽ: sed quom rursus alios angues eodẽ modo affectos cecidisset i pristinã naturã rediit: Is uero orta iter iocos cõtentiõe inter Iouẽ Iunonẽ q; mulieriesnẽ an uiri magis delectarent in coitu atq; utrisq; alterius sexum magis oblectari dicẽtibus: iudex electus tanq̃ utrumq; sexum expertus: magis delectari mulieres plane uere q; affirmauit. Iuno ob iudiciũ irata oculis illũ priuauit: Iuppiter uaticinio eũ donauit: nota ẽ fabula: sed de mulierũ triplici delectatiõe & galẽus & cęteri fatẽt

Iudas Essæus nũq̃ diuinãdo mẽtitus est: is quom p̃dixisset I stratonis pyrgo. Antigonũ eo die occubiturũ: Viso antigono nũc mihi pulchrũ ẽ mori inqt quem mẽdax fueri3 (distabat. n. stratonis pyrgus sexcentis stadiis) sollicita q; mente secum hoc reputabat: Paulo uero post interfectus Antigonus nunciatur in loco subterraneo qui stratonis pyrgus dicebatur.

M. Caro mirari se dicebat quod non rideret aruspex aruspicẽ quem uidisset: quota enim quæque res euenit prædicta ab istis: aut si euenerit quippiam quid afferri potest cur non casu id euenerit?

Apollonius Thyaneus quom ad indorũ sapientes qui Brachmanę dicũt hẽns Fa

raotis indiæ regis cōmendatitiā epistolā accederet:ut uenit ad illos Iarcas illoꝝ princeps sa'utauit Apolloniū:statim'q̧ petiit regis literas: Admirāte apollonio ac dicēte unde sciret:quo magis ait Iarcas mireris:scito d. unū in ea epistola de esse:atq̧ ita esse palā ostendit. Idē Apollonius multa uaticinatus apud Philost.

S purina qui ꝑdixisset cęsari ut.xxx.illos dies sibi caueret: quoꝝ ultius erāt idus Martię atq̧ uterq̧ demū Caluini uēisset:cæsar ait Ecqd scis idus martias iā uenisse:& is ecqd scis illas nō ꝑteriisse:atq̧ omē nō uanū fuit subsecuta cęsaris mors

H ydaspes medoꝝ rex 'a quo fluuius nomē accepit sub īterꝑtatione uaticinātis pueri:admemoriā posteris tradidit sublatum iri ex orbe imperiū:nomē'q̧ romanum multo ante præfatus quam illa troiana gens condidisset. Celebratur A seletario mathematicus in capite de Fato: (te

A naxagoras in olympia quom nulla pluuię suspitio immineret:pellicеam uestem indutus processit:subsecuta haud multo post pluuia: domum omnium iudicio firmissimam quom breui casuram prædixisset:corruisse:diem'q̧ momento temporis in noctem uersum:lapidem'q̧ de cęlo ī egera fluuium casurum.

V ates Polydamas & calchas & Percosius apud Ho. apud latinos Nauius Actius qui quom illi Tarqnius ꝑ artis irrisionē dixisset:ut uaticinaret: nū cotes quædā posset nouacula scindi:posse ait:Itaq̧ Tarq̄nius cotē discecuit&cū ea manus partē. Helenus Priami filius qui Pyrrhū 'a nauigatiōe dissuasit qm̄ cæteri penè grgci essent occubituri in ponto:'a quo regnum accepit.

A pud Indos philosophi siccitates:pluuias:uentos:morbos'q̧ pręedicunt: siquis falsa pręedixerit perpetui silentii pœnam subit:

V ates quos græci τῶν προφητας uocāt ī sacris literis Dauid:Daniel:Hieremias:Finees:Saul:Samuel:Natham:Baad:Achias:Rameus:Iadam:Sameas:Azarias: Gimon:Micheas.Hieu:Iezel:Helias:Heliseus:Ionas:Naū:Odidas:Esaias: Ezechiel:Zacharias:Aggeus:Ioānes. Fœminæ uero Holda &Delbora. Marta mulier uaticinata 1C.Mariū uaticinio. Māto mulier uates apd Ver.x.q̄ mantuę de- (dit nomē

M artius multo ante cladē Cānensem prædixit:Amnem Troiugena cannā Romane fuge:Nec te alienigenæ cogant in cāpo Diomedis cōserere manus. Miltas Thessalus diuinationis peritus.

A stiphilius Possidonia:es clarus in enodando Cimonis somnio qui somniauerat secum canem locutam uoce humana.

M opsus Augur ꝑstantiss.fuit: cui quom ꝓpositum esset ænigma 'a calchāte Troia redeūte quot ficus haberet caprificus una:atq̧ numerū quē mopsus dixerat ille inuenisset:ꝑ pudore atq̧ dolore illico expirauit:Pherecydes uero ait ꝑgnāte sue oblata rogasse calchātē quot porcellos illa haberet:mopsū respōdisse tres:atq̧ iis unā fœminā: quem mopsus uera locutus esset calchantē illico efflasse aīam Euphorio carminibus hāc rē cōplexus est quę gallus latinitate donauit.

T rasyllus celebratus:q quem aliqn̄ nauē ꝓcul uenietē uidisset: ꝑdixit q̄cūq̧ nūcium ueniret:mēinit huius Suet. Celebris & cassandra regis priami filia.

Heleus qui Polycratē secutus est celeberrimus. Sunt & apud Scythas qui ex uiminum fascibus salignis diuināt. Socrates apud Pla.li.iiii. Bacim Emedapum & Amphilytum uates ponit.

Aristander Thelmisseus apud Arria: quis omnes Thelmissei tam mares quàm foeminę uaticines fuerit. Theeneti Tolmidis uatis meminit Tucydides li.iii. Pet cossius in capite de Fato celebris.

Mulier Syra celebris quæ Alexandrum cōmone fecit: atq; per eam cōspirantium insidias euasit. polybia quę filio ad bellum troianum eunti mortē prædixit.

Enaries qui androgyni e uenere sibi traditā aiūt uaticinationē tiliç frōde uaticinā tes Eā. nitrifariā scissā digitis implicāt:ac resoluūt: Ex iis ægrotāte rege ꝓbatos treis iubēt uocari:atq; hos aut hūc aut illū eiue dicūt peierasse p regis soliū:qd apud scythas maximū est sacramētū:ꝓtinus'q; ad regē iubēt adduci quod:si ille inficiat alios uates rex accersit:ii si cū prioribus conueniūt reus capite mulctat:si absoluitur abiis atq; ab aliis supplicium depriinis uatibus sumitur. Anius celebris in capite de Fato:

Cleander uates apud Herod. qui suasit seruis ut cōtra argiuos arma moue rēt: Itē Onomacritus sortilegus qui Xerxē impulit ad bellū i Gręciā inferendū: itē pro pheta Acerato in tēplo Delphici apollinis. Itē Euenius Apolloniata nobilitatus uaticinio. qd uigiliā obdormisset occęcatus: Et eius filius Deiphonus celebris uaticinio in exercitu Corinthioꝝ: Apud Hom. & plat. Theoclymenus uates ex genere malampodoꝝ: & in symposio Diotima mulier fatidica: Celeberrimus no stra memoria lucas gauricus in philosophia mathesiq;: qui non modo exitum rerum hominū'q; ob cælestium cognitionū syderum prenunciat: sed diem quoq; in quo futurā eueniunt prędicit in nullo pene unq̄ fallus: uir præterea bonus & mihi pene conterraneus.

Bacchis Bœotius: & Epimenides Cres: itē apud Ro. martii fratres & apud gallos Druidę: apud persas magi: apud Syros chaldei: apud athenienses sacerdotes mantes dicti. item uates polides:

Daphni Tyresiæ Thebani filia cuius ex uersibus multa suis scriptis Hom. inseruit

Diuinatores imperio digni iudicabantur: ut Tyresias. Amphiaraus: Trophonius: Orpheus: musæus: & Getarum deus olim: & Amolxis pythagoreus: Decineus & apud Bosphoranos Achaicarus: Apud indos Gymnosophistę Brachmani'q;: apud iudæos moses: apud Ro. Etruriæ aruspices.

Apud lygureos in Thracia ex adyto Bacchi oracula reddebātur: sed uaticinabant plurimo mero sumpto: apud clarium apollinem aqua pota effabantur oracula:

Aureliani imp: mater fatalia etiam dicitur scisse: Nam al quando cum uiro quom iurgaretur uilitate illum increpans: En dicebat imperatoris patrem: alludēs ad aurelianum: qui q̄uis ortus modicis parentibus: imperator tamen fuit.

Septem annis anteq̄ Hierosolyma euerteret: Iesus Anani filii plebicus rusticus q̄ quom dixisset uox ab oriente. uox ab occidente. uox a q̄tuor uentis. uox in hie:

ierosolymã & templũ uox in maritos nouos nouasq; nuptas uox in oẽm hunc populum:atq; haec p plura oppida uicosq; ductus est ad albinũ Ro. magistratum:atq; usq; ad ossa laceratus ut aperiret:cur ista diceret: Nihil aliud nisi Veh ueh Hierosolymis dicebat: Obsidionis igitur tempore supra muros ueh ueh ciuitati ac templo populoq; magna uoce inclamitans quom uero tandẽ addidisset:ueh etiam mihi:lapis tormento missus illum occidit.

C alcidensis uir quidam qui cũ orobazo descenderat syllę uultum sępius cõtẽplatus:ingenium motumq; corporis inspiciens. Necesse est ait hunc fieri magnum uirum miror q; cur omnium adhuc primus non sit:

D iuinandi artẽ Themim repisse Diodo.ait: Theãgelida ĩ lybano syrię: Dictęo Cretę mõtibus & Babylone & susis p̃sidis nasci:quapota Magi diuinãt ex Pli.xxiiii.

P lato in Timæo:quod autẽ dementiæ humanæ deus diuinandi uim dederit: illud argumentũ esse nobis potest:quod nemo dum sanæ mentis est diuinum & uerum uaticinium ullum assequitur: sed quom uel somno prudentię uis præpedita est:uel oppressa morbo:uel diuino aliquo raptu e suo statu dimota:fieri diuinatio solet:ac mox subdit uaticinandi gratiã in iecoris sede collocatam.

DE VERA NOBILITATE

N Obilitatẽ Plato q̃drifariã diuidit:prima eoꝝ qui claris: bonis:iustisq; maioribus fuerit orti: Secũda quoꝝ parentes principes:potentesúe fuere. iii. eoꝝ q̃ sint aut fama aut opiniõe celebres:quom ex rebus bellicis:p̃claris gestis uel certaminibus coronas reportauerint. Q uarta ac p̃stantissima quom pse animi ĩgenuitate excellit. illũ.n.uere dici nobilẽ cui nõ aliena sed sua uirtus ad nobilitatẽ opitulat. Arist.li.iiii polit. p̃terea ait sunt alię nobiliũ differẽtię. quosdã.n: genus quosdã uirtus extollit. Socr. rogatus q̃d eẽt nobilitas:aĩ inq̃t corpisq; tẽpantiã

P latonẽ ait Seneca nõ accepit nobilẽ philosophia sed fecit:& subdit: Plato ait neminẽ regẽ nõ ex seruis esse oriundũ:neminẽ nõ seruũ ex regibus: Oĩa ista uarietas miscuit:& sursum deorsumq; fortuna uersauit:quis est generosus? ad uirtutẽ bene a natura cõpositus. Nõ facit nobilẽ atriũ plenũ fumosis imaginibus: Nemo ĩ nostrã gloriã uixit: Neq; q̃ ante nos fuit nostrũ est. Marius apud Salust. ait mihi noua nobilitas est:quã certe peperisse melius est: q̃ acceptã corrupisse.

P. Decius Mus e plebe apud patres ait. En unq̃ fando audistis patricios primo esse factos:non de cælo demissos sed quia patrem ciere auumq; possent.i. nihil ultra quàm ĩgenuos: Cõsulẽ iam patrem ciere possum: auũq; iam poterit filius meus. Plato ait nobilem esse qui patrem auumq; honoratum habuerit.

A egyptii existimant omnes nobiles pariter esse: ordiẽtesq; a pueritia uitę institutionem eruditionemq; recensent.

A ntisthenes quom probro illi uerteret: quod non esset e duobus liberis genitus neq; inquit e duobus luctatoribus:& tamen luctator sum.

Nobilitas inquit Aristoteles in poli. apud omnes in honore habetur: quia consentaneum est ex melioribus ortos esse meliores. est enim generis uirtus: nobilitas Et subdit Nobilitas enim est antiqua diuitię & uirtus.

Euripedes patri nobilitatē nūcianti: p deos inqt pater nobilitatē mihi noli enarrarę hęc. n. i pecuniis est sita. eas mihi tm̄ relinque nā ex seruo statim nobilis euadā.

Glorianti cuidam quod magnę esset urbis ciuis Nolli inquit Aristoteles hoc actēdere. Sed an dignus sis magna & illustri patria inspice.

Anacharsis exprobanti Attico quod scytha esset. At qui mihi inquit probro est patria: sed patriæ tu:

Iphicrates quom sutoris filius esse putaretur in Harmodium abnepotem illius prisci Harmodii conuicia ingerentem in generis nobilitatem: meum inquit quidem genus 'a me incipit: sed tuum inte desinit.

C. Lælius quom ei quidam malo genere natus diceret: idignū esse suis maioribus: At herele inquit tu tui dignus.

Leonidas Cleomenis frater dicēte quodam nihilo nobis pręstas prętēq̄ quod rex es. At qui inquit nunq̄ nisi uobis melior essem rex fuissem. Socra. dicebat quē admodū patrē nō ex optimo agro sed ex artefici ita nobilē nō ex familia sed uirtute p̄stantē iudicamus

DE VXORIBVS

Agna est iter philosophos magnos'q̄ uiros de ducenda uxore cōtrouersia aliis negātibus nefas'q̄ pene ducētibus: laudātibus aliis sanctū'q̄ existimātibus: sed exempla i utranq̄ partem subtextam. Epaminūdas Thebanus uir ingētis animi i cęlibatu uixit: quom uero 'a Pelopida rep̄henderet' qd liberos nō relinq̄ret: male'q̄ patriæ ab eo cōsuli diceret: Vide inqt ne tu peius cōsulas qui talē ex te natum relicturus sis (Pelopidæ enim filius in famis erat.)

Solon quom ad Thaletē Miletū uenisset: admiratus dicit' quod nuptias filiorū'q̄ pcreationē cōtēpsisset: Thaletē tacuisse: Interiectis uero diebus pegrinū subornasse: qui decimo post discessum die Athenis uenisse fateret': Hic rogatus 'a Solone nunqd noui Athenis esset: edoctus ille 'a Thalete nihil aliud inqt: pręterq̄ quod adulescentis cuiusdā efferebat' funus ciuitate omni subseq̄nte: quod eius pater uirtute & admiratione inter ciueis primū locū obtineret: quē tū ab abesse dixissent. O illum miserum Solon ait: sciscitanti uero de noīe r̄ndit excidisse memoria: sed ob iustitiā illius in oīum ore uersatum. His solon in metū coniectus est: postremo nomen pregrino subiecit: ab eo'q̄ cōtendit: Nū illi soloni nomen esset? Annuente homine solonem caput cædere cœpisset filium obiisse omnino ratus. Tum thales ridens: Hęc me inquit solon 'a nuptiis procreandis'q̄ liberis dehortantur: quę te hominē fortissimum & cōstantissimum infringunt: rem'q̄ esse simulatam nunciat.

Charondas in his legibus quas Thuriis tulit: scriptum reliquit illud Philemonis comici: se nō mirari qui semel mare esset ingressus: sed qui iterū: Ita eū nō admirari qui unā uxorē duxisset sed qui alterā. Cicero rogatus ab Hircio ut post Terentiæ repudiū sororem eius duceret: negauit dicens non posse se uxori & philosophiæ operam dare.

Cato censorius admodū senex Salonini sui uillici filiam male morigeram amans: quem uxorem duxisset: rogatus in cāpo martio a L. Portio Nasica Num ex sui animi sententia uxorem haberet. Non hercle inquit Cato ex mei animi sentētia: scomma Nasicæ in amorem Catonis fuit: catonis in puellæ mores.

Martialis in uxorem

Omnes quas habuit Fabiane lycoris amicas Extulit: uxori fiat amica meę

Idem in Petum

Et esse me tristē me meus uetat petus: Deflere nō te uernulę pudet mortē: Notam: supbam: nobilē: & tñ uiuo: Ducenties accepit: & tamen uiuit: Pectus q; pulsās pariter: & comā uellēs Ego coiugē inquit extuli: & tamē uiuo Quid esse nostro fortius potest Peto?

Idem ad Philerotem:

Septima iā Phileros tibi cōdit uxor i agro: Plus nulli phileros quā tibi reddit ager

Idem

Nuberē Paula cupit nobis: ego ducerē paulā: Nolo: anus est: uellē si magis eēt anus

Iacob quom Laban minorē filiā arderet nomine Rachel eamq; uxorē expeteret Laban epulas nuptiarū ꝑposuit: Nocte uero supueniēte Iacob ignorāti Lyan alterā filiā maiorē collocauit: cui ob ebrietatē noctu ꝑmixtus est. Ouid. i fast. Nubere siqua uoles: quis q; ꝓbabitis ābo: Differt: hēnt paruę cōmoda multa morę

Socrates adolescenti utrum uxorē duceret cōsulenti: an omni cōnubio abstineret: quodcūq; egeris: pœnitebit ait. hinc enim solitudo: hinc orbitas: hinc generis interitus: hinc hæres alienus: illinc perpetua sollicitudo: querelarum contexus: dotis exprobatio: affiniū graue supercilium: garrula socrus lingua: subsessio alieni matrimonii Incertus liberorum euentus.

Nuceria hebii uxor quom filii denegassent: ipsa priuignum occidit:

Bion rogatus an ducenda esset. Siquidem ait turpem duxeris pœnam habebis: si pulchrā cōmunem: sed & Antisthenē id etiā respondisse memorię ꝓditum est:

Diogenes cynicus laudabat qui ducturi essent uxores: nec ducerēt: & qui nauigaturi non nauigarent: quiq; accessuri ad remp. non accederent: & qui pueros in deliciis habituri se continerent: & qui se componerent ad conuiuendum regibus neq; tamen accederent.

Idē rogatus quo tpe uxor ducēda esset: Iuuenibus inqt nōdū: senibus aūt nunq;

Aureolus philosophus rogatus nū paup an diues eēt uxor ducēda: pauperē ait alere difficile est: diuitē uero ferre tormētū. Iuuen. semp habet lites: alterna q; iurgia lectus: in quo nupta iacet. Veteri ꝓuerbio iactatum est qui nō litigat cęlebs est

Thales urgenti matri ut uxorem duceret: Nō est adhuc inquit tempestiuum: Ex mensa fere ætate acrius illi instanti: iam inquit intempestiuum est.

Tria philosophorum genera apud Iudæos phariseorum: saduceorum: & Essenio rum: nuptias hi cōtemnunt: quia cauendam putant fœminarum intemperan tiam: nullam earum uiro fidem seruaturam existimantes.

Phoroneus legumlator moriens fratri dixit Ad summā fœlicitatē nihil mihi de esset: si uxor defuisset. L. Sylla fœlix fuisset inquit Hierony. si nō hūisset uxorē.

Vetius Falassius proscriptus ad uxorem confugiens: non receptus ab illa mortē sibi consciuit.

Agrippina Claudii imp. uxor uenenū nō qdē pñtaneū: sed qd paulatī p tabē con ficeret uiro in boleto adiutrice locusta ministrauit: atq insup dissimulandi gr̄a pēnam ueneno illitam ad uomitum eliciendum illius gutturi infundebat:

Cleopatra Demetrium uirum & Seleucum filium quod occiso eius patre diade ma sumpsisset interemit: ut dictum est. Scipio Nasica à Cornelia uxore putat est suffocatus: quia Gracchum illius fratrem confecisset:

Metellus ex Syllæ pscriptis clā capite adopto ad postieū Basilię uxoris se recepit sꝫ n̄ admissus ab illa gladiū ī se uertit: scelestę q uxoris portas sāguie suo r̄spsit

Septimii uxor in Antonii lepidiq proscriptione corrupta à quodam Antonii ne cessario Antoniū precata est ut uirum proscriberet: quod de proscriptione ut se ptimius intellexit: domestici ignarus sceleris ad fugam se apparabat: Illa ueluti mariti cupida fores occlusas tandiu tenuit: quo ad percussores uenerē: Eadē q die & maritus occisus est: & ipsa impias celebrauit nuptias:

In eadem proscriptione Salassius quom in urbē se recepisset: qa iā sæuitia defer buisse uidebatur: iussit uxorem ad se quo diuerterat uenire: uxor assimulat ideo noctu ad se nō ire: quia nō posset ancillas fallere: sed mane affuturā. Illa uero sū mo mane percussor ad uirum conficiendum accersit: quod speculatus infœlix maritus è tecto quod conscenderat se præcipitem dedit.

Fuluius in eadem proscriptione à serua proditus est: quam primo pellicē postea uxorē duxerat: ob alterius Zelotypiam quæ fuluio nupta erat.

Polynices suscepturus bellū cōtra Etheoclē frēm: in Amphiaraum uatē: eūdē q principē: Thebanam expeditionem qa ibi se moriturū accepat recusantē: insidi dias per uxoris illecebras struit. Nā torquem aureū à uenerę Hermione datuꝫ magnę taxationis Eriphile illius uxori pollicetur: si uiro suadeat cogat ue ad ex peditionem: quom igitur inter Adrastum ipsius Eriphiles frēm Amphiaraū q uirum de regno esset cōtentio: iudiciū ad illā ambo detulerūt: illa nacta occasio nē mariti prodendi regnū Amphiarao adiudicat: sed ea lege ut ad Thebanā ex peditionē proficiscat: Amphiaraus existimās se ab uxore pditū: Alcmeoni filio mādat ut si ipse Thebano ī bello moreref: Eriphilē occidat: qd utrūq secutū ē

Agrippina q̄m Claudiū boleto (ut dem̄ ē) occidisset: eū cōsciis p̄l̄m lachrymata ē funus q mira impensa: ac quale augusto collatum est contulit: quin etiam in

cælũ detulerunt Claudiũ:quãobrem Nero urbane ait boletũ cibum esse deoꝝ

Amyntæ Macedonum regis uxor Eurydice i generi amorem lapsa pacta eum genero de uiro perdendo deq; regno adultero tradendo erat: sed filia prodidit & pellicatum & scelerum consilia.

Lemniæ mulieres graueolentiam maritorum quom ferre nollẽt Thoantis auxilio uniuersos sustulerunt.

Sampson cõspectã puellã in Thamna palestinoꝝ urbe ardens uix exoratis parentibus uxorẽ ducit. Ea igitur ducta quom frequenter ad parentes accederet inermis Leonem obuiũ suffocat:rursus'q; ad puellam reuertens fauos in ore leonis mortui comperit:quos defert puellæ.sed quom in nuptiaꝝ celebritate quæstionem Thamnitis ꝓposuisset:daturus multa munera soluturis:quæ fuit huiusmodi qui cuncta uorat cibũ genuit de semet ipso suauẽ:licet ipse nimis sit insuauis: triduo illis frustra super ænigmate cõiectãtibus:ad uxorẽ illi accedũt:rogãt'q; ut 'a uiro rem edisceat illis'q; impartiat: Ille uero diu defatigatus uxoriis ꝓcibus lachrymis'q; tandẽ rem aperit uxori:illa illis:uenientes igitur illi septimo die quæstionẽ exoluturi dixerũt:neq; 'a leone cõprehensis quicquã insuauius esse: neq; dulcius utentibus melle.quibus sampson Non ait est quicq̃ muliere dolosius:

Theophrastus in libro quærit an uir sapiẽs ducat uxorẽ:Et quom diffinisset si pulchra:si bene morata:si honestis parẽtibus:si ipse sanus:si diues:si sapiẽs inire aliquãdo matrimoniũ:statim intulit Heu quã raro nuptiis uniuersa concordant.

Cleostrata Stalionis uxor in Plauti Cassina ob mariti cũ ancilla concubitũ:ad uicinos perturbata se cõtulerat:euocata p chalinũ seruum 'a marito:Face ait chaline me certiorem qd meus uir me uelit: urbane chalinus ille ædepol ardentem te uidere extra portã Metiam credo ecaster uellet. Quom uero illa dixisset At pol ego haud credo sed certo scio Festiue subdit Stalio Plus artificum est mihi quam rebar: Ariolum hunc habeo domi.

Arthemone Demeneti uxor in Asinaria Plauti quom dꝑhendisset uirũ cũ Philenio meretrice colloq̃ntẽ:parasito dixit:Illũ ecastor miserum habeo Festiuissime parasitus Ego istuc scio ait ita fore illi:Dum quidem cum illo nupta eris.

Idem Demenetus quom absente uxore dixisset Philenio meretrici sciscitanti an fœteret uxoris anima suæ. Nauteã ait malim si necesse est q̃ illã oscularier. Dꝑhensus ob uxore cũ Philenio meretrice:ac obiectãte illi uxore Fœtet ne anima uxoris tuæ? Respondit non sine pauore Myrrham olet: Parthi uxores non ducunt ad conuiuia.

Aelius uerus imp.conq̃renti uxori de extraneis uoluptatibus dixisse fertur.patere p alias exercere me cupiditates meas:uxor.n.dignitatis ẽ nomen nõ uoluptatis

Cyanippi Thessali uxor noua nupta suspicata alterius mulieris cõcubitum esse in causa:ut uir idẽtidem ad uenatum iret:pedetentim illum secuta:quom inter densas arbores speculatrix uiri delituisset: 'a canibus qui feram putassent dilaniata est:Cyanippus adeo indoluit ut mortem sibi consciuerit:

A emilii adolescētis uxor apud sybarim noua nupta idem quod Cyanippi uxor est spicata: delitescēs a canibus dilaniatur Aemilius q; adolescens gladio incubuit.
A myntor Helladius Phœnicis pater: pellice ardens uxorem cōtemnebat: cæterū uxor nocteśq; diesq; instabat phœnici filio ut cum pellice patris cōcumberet: (putabat enim in phœnicis complexu senem protinus fastidituram) quo facto Amyntor adeo in filium iratus est: ut in illum imprecatus sit filiorum orbitatem.
L anassa pyrrhi uxor ei infensa quod deditior aliis uideret uxoribus: in Corcyram abiit: Demetriū q; quē mulieribus indulgentissimū sciebat: ad nuptias uocauit
C ephalus ab aurora ī cōcubitū sollicitatus denegauit: se mutuo cū uxore pudicitię sacramento districtū dicēs: Tū aurora pudicitiā uxoris facile expugnari posse ait & piculo facto impudicā sine cōtrouersia cōperiet: sumpto igitur mercatoris habitu Cephalus Procrim uxorē sollicitat: plurimis magnis q; muneribus expugnat. Illo sese uxori indicante impudicitiā q; exprobante Procris in syluas se recepit: uix q; a uiro reuocata ē. sed accedēte quotidie ad uenatū Cephalo: aurā q; in medio æstu uocante: rusticus quispiā Procri retulit Cephalū adamare aurā nympham: in q; siluis illa potiri: Procris igitur fide adhibita: ut et in uiro spudicitię crimen deprænderet: clam illum secuta prope in siluis latitabat: sed uocantē de more Cephalo auram: quam uellet illa speculari certius mouens se siluas ēt mouit: Cephalus feram esse putans sagittis petit uxorem q; inscius occidit: Illa uero moriens orauit Cephalum ne uxorem auram duceret.
A gis lacedæmonio℞ rex quem in expeditionē esset pfectus: Timæā illius cōiugē blanditiis adulationibus q; Alcibiades pellectā primū familiariter cum eo fuisse uersatam: Deinde impudentia simul cū amore crescēte: eo temeritatis pcessit ut quem infantē peperisset: ipsum & si foris leo tychidē: domi tñ psentibus ancillis Alcibiadē uocitaret: sed is tamē ab agide regni hæreditate exclusus est: qa quoq; x. mensibus ab uxore abesset filius ex se generari non poterat.
A runs tyrrhenus uir pstās quęq; curā pueri orphani lucumonis suscepisset: postq̄ puer adoleuit Aruntis uxorē ardēs assimulauit uitā uelle uiuere cū eo omnem. Diu utriusq; amor aruntē latuit sed crescēte indies amorē in aruntē impetum faciunt: domo q; pellunt. Sed de hac re in cap. de Iniuriis plura dicta sunt.
G laphira Alexandri Herodis filii uxor: mortuo marito Iobatę Libyc℞ regi nubit sed hoc etiā mortuo Archelao nubit: sed illi in somnis alexander uisus est astare dicens o Galaphira nempe affirmare uideris uetus puerbium: fidem mulieribus non esse habendā: tu enim uirgo mihi iureiurādo sociata's susceptis etiam filiis: secūdis nuptiis tertiis q; sine pudore torum polluisti. Verū ego te reddam mihi meam stabilem: atq; intra paucos dies Glaphira occubuit.
C lytemnestra Agamemnonis uxor occupato in troiana expeditione uiro in Aegisti amorem incidit: redeuntem q; maritum cum adultero occidit. Quapropter apud Homerum agamemnon Vlyxem apud inferos admonet: ne uxori confidat. Eryphiles amphiarao uiro insidias struxit: occisa a filio alcmeone

In Hyrcania nitē metretā uini ferre: Ficulneā ficoꝝ modios .lx. triticū delapso e culmis fructu dēuo ꝛnasci. In arboribus apes opari mellaꝗ de frōdibus fluere

In margiana uitem eē cuius stipitē duorū uix hoīum ulnæ cōplectanť: Racemū duorū cubitorū lōgitudinem ip̄ere. In aria uinum nonagesimū annū pdurare.

In India duas eē semētes: Alterā hybernā, æstiuā alterā: In qbusdā arboribus lanā nasci ex q̄ lindones texunť: ex arūdine mel oriri. In ea arbor q̄ frōdes hēt nō minores clypeo: ramos in terrā deiicit: sępiusꝗ p se ipsam ppagať: deflexis I terrā ramis: arbors tā magnas ut uix a qnqꝫ uiris āplecti possint. subꝗ una arbor qdrīgētos eqtes meridiari posse: spōte ibi triticū nasci: & I ea cīnamomū: nardū

Babylonis regio adeo ferax ut nunq̄ nō fere ducena reddat: & ubi pstans bonitate se uincit ēt ad tricena: milii uero ac sesami proceritatem arborum instar.

In insulis fortunatis oleę: uitesꝗ cęteræꝗ arbores fructiferę sponte pueniunt: Crocum gaudet pedibus atteri: uberiusꝗ pereundo prouenit: ideoꝗ iuxta semitas ac fontes lætissimum.

Fundanius apud Varronē de Italiæ ubertate ita ait: qd in Italia utēsile nō mō nō nalcit: sed ēt nō egregiū sit? qd far cōparem cāpano? qd triticum appulo? qd uinū falerno? qd oleū uenafro? Nō arboribus consita Italia est: ut tota pomariū uideatur? Diony. italiā optimā eum totius orbis puinciam uocat. Hemerus in Iliad. Thisbem uocat urbem palumbibus abundantem atqꝫ item Pharim: Aliartem herbis: Arnem uinis: Minyeum ouibus atqꝫ ēt Hitona: Histiza uitibus: Piscibus lacedæmonē: Amœnitate artenen & mantineā: Pecoribus orcomenen: uentis Enispē Frōdibus Neriton: Lapidibus Egilipa: & Calidonā: Floribus Prason: & seliū: Mōtibus Ioleō & Hytomē: Salebris Pollizona: argēti fodinis Alybam.

DE VITA:

Thales dicebat mortē a uita nihil differre dicente illi quopiā: Tu uero cur nō moreris? qa nihil inqt differt: Euripedes ut ait Socrates apud Plato: in Gorgia qs nouit inqr utrū uiuere qdē mori sit mori aūt uiuere? Idem Plato uitam humanam aleę comparabat: Simōides iterrogatus qdiu uixisset: parū rñdit licet ānos multos Clitipho adulescens apud Terētiū q̄m nō posset a pre Chremere extorqre deē mīas q̄s amicæ Bacchidi eēt largiturus: ac diceret: Emori cupio: pr chremes pus q̄so dice qd sit uiuer ait: ubi scies si displicebit uita: tū hoc utitor:

Diogenes cynicus euidam dicenti malum est uiuere: Non inquit uiuere malum est: sed male uiuere.

Alcibiades quem accepisset se una uoce a populo Atheniensi morte damnatum uitassetꝗ carcerem (nam statim ut accusatus est e patria aufugit) At ego inquit ostendam illis Alcibiadem uiuere.

Iuppiter apud Hom. Neqꝫ.n. quicquam est omnium qui supra terram spirāt & uersanť hoīe laboriosius: Pli. li. ii. mutuatus ait nec miserius quicq̄ hoīe: nec superbius: Cæteris quippe animantium sola uictus cura est: in quo sponte natu-

tæ benignitas sufficit:uno quidem uel præferenda cunctis bonis quod de glo-ria:de pecunia:de ambitione:super'q; de morte non cogitanti Protagoras apud Platonem fabulam recitat genesis mortalis: ait'q; Epimetheum cui procreãdo rum animalium cura mandata fuerat omnia elargitum irrationalibus:nihil qd homini impartiret reliquisse & ob id nudum hominem destitutum:

Cyrus apud xenoph.moriens filiis ait. Nullo modo filii hoc unq̃ mihi psuasi : ut alius uiuat donec fuerit in corpe mortali:q̃m uero ab hoc solutus fuerit moriat.

Xerxes quom exercitũ lustrãs tm̃ copiaꝝ aspexisset lachrymasse dr̃:rogatús'q; ab Artabano cur lachrymaret:subit mihi ait xerxes horũ miseratio:quorũ quom tot sint:nẽo ad cẽtesimũ ãnũ superit:sed excipiẽs artabãus:Atq ait alia hoc mi-seriora uiuẽdo patimur. Nullus.n.holum adeo fœlix est:neq; horũ,neq; aliorũ cui nõ crebro nedũ semel subeat aio moriẽdi uolũtas potius quàm uiuendi.

Mecœnas debilitatẽ nõ recusabat:& deformitatẽ:nec nouissime acutã crucẽdum mõ iter hęc mala spũs ꝓrogaret:ex Sene.I epist. Socra.uero apd' Plat.I Gorgia audiui iã iqt à sapiẽte qdã nos nũc mortuos cẽ corpus'q; nr̃ꝫ sepulchrũ cẽ noƀ

Olympias Alexandri mater quom audisset filium sepulchro carere : ueluti'q; ne-glectum iacere:inter lamenta questa est filium nõ posse potiri quæ alii assequã tur:quom alioqui cælum uendicare sibi putasset.

Xenophilus musicus centum & quinquaginta annis uixit sine ullo corporis incõ modo:Isocrates annis.xcix.eius præceptor Gorgias leontinus.cyii. Argantoni-us qui in Gadibus regnauit:centũ &.xx. Anacreon uero ait Argantonium Tar tessiorum regẽ.cl.annos uixisse:Cyniram cyprioꝝ regẽ.clx. Aegimio.cc. theo-pompus Epimenidẽ Gnosium.cly. Hellanicus in ætolia quosdã.cc.explere. Da mates ex iis pictoreũ.ccc. Ephodorus arcadum reges totidem: Cornelius Pan-dionem quẽdam in Illyrico.cccc. Xenophon Impetrim Plutiniorũ regẽ'octin gẽtos:filiũ'q; eius sexcẽtos:In musitani terra q̃ est in india uiuũt.cxxx. Seres.cc excedere.in Tmoli mõtis cacumine qd' uocãt tẽpsim.cl.in Atho mõte Acrotõ urbẽ cẽ eã q̃ incolũt longæui sunt atq; ob id macrobii dicti Cirnii indorũ gens exl.itẽ æthiopes macrobios q̃ serpẽtibus uescant. Nestor.ccc. M. Valerius Cor uinus.c.metellus põtifex totidẽ.terẽtia Cicerõis.cyii. Clodia ofelli.cxy. Luccia mima.c.ãnos nata in scænã ꝓnũciauit: Valeria copiola I scænã ducta ãnũ agẽs: ciiii. Sãmulla.c. T. Fullonius Bononiẽsis.cl.&.L.terẽtius ex eadẽ urbe. M. Apo nius Arimini.cl. Sattena mulier.xc. Hyperborei mille: Annorũ numerositas in sacris lr̃is mira ẽ:sũt q existimẽt ãnoꝝ alterũ ęstate cõstasse alterũ hyeme.alii q̃ dripartitis tpibus ut arcades:qdã lũæ senio ut ægyptii. Q .Fabius max.c. Clo-dia Auli filia.cxy.latinoꝝ qdã rex. Dccc. Val.nimiũ differt à ꝓdictis in aliqbus.

Tteucllius Pollio doctissimi ait mathematicoꝝ.cxx:ad uiuẽdum datos iudicant: addẽtes mosem solũ dei familiarẽ.cxxy.annos uixisse:cui lamẽtanti qd' iuuenis interiret:rñsum ẽ ab incerto numine nemĩnẽ plus esse uicturũ: Pli.ait cor auge ri in hoie p singulos ãnos ad binas dragmas ad.l.ãnũ:ab eo detrahi tãtũdẽ &

iō nō uiuere hoīem ultra cētesimū ānū ægyptii existimāt: Vitā natura fato aut casu finiri asserūt phi: huius rei nō ignarus Hom. Iodys. ait Iouē dicere frustra q̄ri mortaleis d futura morte ęgysthi:q̄ ſępe hoīes ɔtra fatū mortē sibi accelerēt
S eneca poeta in Tragœ. Nemo tā diuos hūit fauēteis Crastinū ut possit sibi pol liceri: Mar. At bene nostri cōputentur anni. Et q̄tū tetricæ tulere febres: Aut languor grauis:& mali dolores A uita meliore separētur: Infantes sumus & senes uidemur. Metrodorus in epistola qua sororem cōsolatur quæ filium op timæ indolis amiserat. mortale ait: est omnium mortalium bonum:
A nnum. xxi. esse hoī periculosum: item. xlii. Item. lxiii. & deinceps p eūdē numeꝝ
V itæ breuis signa sunt rari dentes: pręlōgi digiti: plūbeus color: pluresq̄ in māu incisuras: nec ppetuas. Cōtra lōgę esse incuruos humeris & in manu una duas scisuras lōgas hn̄tes & plures q̄. xxxii. dētes: auribus āplis: Frōs ampla segnem alum significat. pua mobilem: rotūda iracūdam: supercilia q̄bus in rectū porri guntur: molles significat: quibus iuxta nasum flexa, austeros: quibus iuxta tpa inflexa derisores: q̄bus in totum demissa maleuolos: & inuidos. Oculi lōgi ma leficos: q carnosos 'a naribus habent malitiosos. Candidi pars extenta īpudētes mobiles incōstantiam significant. Auriculæ magnæ loquacitatē stultitiāq̄.

DE VOTIS:

Dolescēs quispiam delicatus quom scalmum in littore compisset nauem ædificare concupiuit:
Pelasgi ueteres Italiæ incolæ rerum ꝑ uoto potiti: quom uota nō psoluissēt: 'a diis morbis calamitatibusq̄ agitati: ac italia pulsi sūt
Laomedon quom certā ad sacra pecuniā apollini Neptūnoq̄ uo uisset instātibusq̄ hostibus ad murorum ædificatiōem collocasset: multa perpessus est infortunia:
P ythagoras quom in Geometria q̄ddā nō inuenisset musis bouē īmolasse dr:
G alli aristonico duce uouerūt de nr̄i militis ꝑda marti suo torquē: Cęterū de tot q̄bus coꝝ aureū tropheū Ioui Flamīus erexit. IidēVindemaro rege uulcāo ro mana arma ꝓmiserāt: ſꝫ Marcellus occiso coꝝ rege Ioui feretrico opima spolia
D iagoras quom in samothraciā uenisset: atq̄ ei amicus q̄dā dixisset. (suspēdis
T u q deos putas hūana negligere: nōne aīaduertis ex tot tabellis pictis: q̄ mul ti uotis uim tempestatis effugerint: in portūq̄ salui peruenerint? Ita sit inquit Illi. n. nusq̄ picti sunt qui naufragium fecerunt: in mariq̄ periere.
Menedemus dicente aliquo maximum esse bonum quæ quisq̄ cupiat frui. mul to inquit maius est ea solum quæ decet cupere.
I n lero insula quom nullus esset lepus: quēdā 'a quodā aduectū: cœpit libido cę teros adolescentes cōq̄sitos lepores alere: Itaq̄ breui tāta copia leporū accreuit: ut semīa illoꝝ populati sint: & fames sit subsecuta: atq̄ eos uix ab īsula abegisse

ex Hygino: Proinde Iuue. Omnibus ait in terris quæ sunt 'a Gadibus usq; au rorā & Gangen. pauci discernere possunt: uera bona. atq; illis multū diuersa: rē mora errorum nebula: Nam quid ratione timemus: aut cupimus?

Darius suapte natura credulus Iiis quæ cuperet fuisse dicitur. Mar. credidimus q enim damnat sua uota libenter.

Votorų delicias ita scribit Persius nūc licini in cāpos: nūc crassi mittit i ędeis: nūc optent generum rex & regina puellæ: Nunc rapiāt qcqd calcauerit & rosa fiat.

Vota concipi suscipiq; dicunt quom aīo lingua'q; uouemus: Nūcupatio uero uotorum dicta quom quæ uouit imperator in tabulis referrentur: 'ae pręeūte Pōtifice maximo nūciarentur. solebant aūt uota quæ uouisset imperator aut magistratus per consss. nuncupari in capitolio calendis Ianuariis. Formula uoti p bubus est apud. M. Catonem in hūc modum. marti siluano in silua interdius in capita singula boum uotum facito A doris libras. iii. & lardi. p. iiii. y. uini sestarios. iii. y. Id in urnas liceto coniicere: & uinū idem in unum uas liceto cōniicere: Eam rem diuinam uel seruus liber'ue licebit facere: ubi res diuina facta erit statim ibidē consumito: mulier ad eam rem diuinam ne adsit: ne'ue uideat quomodo fiat: Formula aūt uotorum conceptionis est apud liuium li. yi. d. iiii. in hunc modum: quam. P. Licinio pōtifice max. M. Attilius consul nūcupauit: Si duellū qd cum rege Antiocho sumi populus iussit: id ex sententia senatus po. q; ro. cōfectum erit: tū tibi Iuppiter po. ro. ludos magnos dies. x. continuos facient: dona q; ad cīa puluinaria dabunt de pecunia q̄tam senatus decreuerit: q̄sq; magistratus eos ludos quādo ubiq; faxit hi ludi recte facti: dona q; data recte sunto

Votis sacris'q; ueteres esse eos alternis genibus poplitibus impositis. Pli. de uenenis: sed magi utiq; citra hanc insaniunt hac perunctos impetrare q̄ uelint:

Lacedæmonii 'a diis expetebant ut pulchra cum bonis tribuerent: nec plura: Sed quom athenienses ab illis semper uincerentur consuluisse hammonem dicuntur: qd esset in causa: qd quom ipsi sacra diis facerent oībus gręcis cumulatiora lacedæmonii uero hostias mutilatas offerrēt: peiores'q; ad cerimonias oēs cēnt eos uero multas magnas'q; hostias: & largieres essent ad sacra: ab illis tū semper uincerentur: respondisse uatem aiunt: Hammoni magis placere orationem lacedæmoniorum q̄ atheniensium sacra. Socrates apud Plato. id recitat li. yi.

DE VIRIS:

Diogenes cynicus heus hoīes quom dixisset: plurimi q; cōueīssent baculo eos abigebat: dicens homines non purgamenta uocaui. Platone: diffiniente homo ēst animal bipes sine pennis: laudata 'a multis diffinitione: nudatū pēnis pluma'q; gallum gallinaceū in eius inuexit scholā Diogenes: dicens hic platonis homo est.

Alexāder macedo quom 'a Iouis hammonis antistite p adulationem illi dcm̄ eēt esse Iouis filiū: esset'q; aliqn̄ uulneratus ut penè doloris acerbitate collaberetur

Amicis dixit. hunc planè cruorem mortalium ac non diuorum uulnera spargunt.

Iulius Drusus publicola quom domum hẽret quae uicinis oĩbus undiq; erat cõspicua: exposcente ab eo fabro quinq; talenta ut eã ita collocaret ut ab oculis uicinorum auerteret: decẽ inqt tibi dabo si ita cõstitues eam: ut non à uicinis modo: sed à ciuibus uniuersis meae uitae rationes inspiciantur.

Menandro Bactrorum regi in expeditione extincto cuncti populi magnifice funus exoluerunt: postremo quom diu de reliquiis decertatum eẽt cui adiudicarent cõuentum est: ut singulis p rata portione distribuerentur.

DE VVLGO:

Photion atheniensis apud plm sniam dicens quom ab oĩbus uno ore approbaret ad amicos cõuersus Nũ qd mali iprudens inquit forsitan dixi? Cicero. ii. de finibus. Quid turpius quàm sapientis uitam ex insipientium sermone pendere?

Appius claudius quom in cẽsura hẽret cõpetitorẽ Scipionẽ Pauli aemilii filiũ populari aurae studẽtem: magna uoce ò Paule inqt aemili nõne ẽt apud inferos (siquis illic nostrarũ rerum sensus est) indignaris: qd filium tuũ mallius tonsor: & Licinius declamator ad censuram perducunt?

Non esse uulgo res recõditas: auribusq; populi idignas pnũciandas ex ttiũ exemplo philosophiae uirtutisq; luminũ est cognoscere: Prothagorae uidelicet: anaxagorae: Socratisq;: Hi. n. ipietatis crimine à uulgo suspecti habiti sunt qd rerum naturam inuestigarent: Anaxagoras. n. primus omnium de lunae defectu disseruit: e Socrate ueluti ex apennino fontes philosophiae emanarũt: Prothagoras athenis exul factus: Anaxagoras ĩ uincula cõiectus: ut uix à pericle nõ sine maxima cõtentione laboreq; seruari potuerit: Socrates damnatus interiit.

Aristoteles li. ii. de locis & enthyme. Sacerdos qdã iqt suadebat filio: ne unq̃ apd pplm uerba faceret: Nã si iniusta suaseris inqt deos hẽbis iratos. sin iusta hoĩes: Fili9 rursus ait ĩmo expedit facerẽ apd pplm uerba: nã si iniusta dixero dii me amabũt: sin iniusta hoĩes: Democrit9 dicebat unus mihi p populo & popul9 p uno

Herodotus historicorũ pr cr̃dit melius esse in tyrãni quàm in plebis ditionem peruenire. Nã tyrannus siquid facit: intelligens facit. At plebi ait suũ est nihil itelligere: carthaginẽses Annibalẽ e cõspectu abire iusserũt: athenienses Theseũ de illis benemerẽtissimũ I Scyrũ egerũt: estq; pcipitatus à licomede illius isulę pncipe de rupe: Ab iisdẽ atheniẽsibus solon legũ cõditor in exiliũ actus ẽ: aetatẽq; cypri pfugus egit. lidẽ miltiadẽ q. ccc. millia persatũ in marathone deuicerat: in uĩculis mori coegerũt lidẽ Aristidẽ qd nẽo eẽt athenis illo iustior: extorrẽ prię fecerũt: Themistocles ob priae ingratitudinem ad Xerxẽ quocũ bellũ gesserat cõfugere coactus ẽ. lidẽ Photionẽ uirũ optimũ in eculeo imposuerunt: Ephesii Hermodorũ uirum integerrimũ pepulerũt qd nollent de ipsis aliquẽ excellẽs

Camillus à L. Apuleio accusatus qd spolia tyrrhena praedamq; ueientanã apud

se denūciasset:quis ex morte filii laboraret:nihil tñ iræ a multitudine in eum di missum:rogatis ergo frustra amicis:quom opis nihil præstarēt secedere censuit Ingratus po.Ro.Scipiōi Africano qui exilium a patria sibi ipse idixit. Ingratus in occisores africani posterioris:& in Nasicam quem legationis titulo Pergamū secedere coegit:& in lentulo in comprimenda Gracchana seditione Nasicæ so cio:qui in Sicilia consenuit:Seruilius hala magister equitum qui iussu quintii dictatoris sp.Melium regnum affectantem occidit in exilium actus est.

Alcibiades dux atheniensium quom bellū contra siculos cuius fuerat auctor ma le gestum esset:in exilium actus est:sed mox urgentibus tyrānis athenas ab exi lio reuocatur:dux'q; classi constituitur q quom lacedæmonios mari terra'q; ui cisset:ita exceptus est triumpho ab atheniensibus ut non humanis tantum:sed diuinis et honoribus illustrarent:certatim'q; cælo cuperent collocare:sed deinde quom duce eo Atheniēses bellū asiæ inferrēt:atq; is pde incūberet:subito'q; ad uētu hostiū oppssus eēt ois penè exercitus: Itez i exiliū agit suffecto Conone.

Dionem regē Syracusani dum uiueret tyrannum uocitarunt: extinctum uero pa triæ liberatorem tyrannorum'q; depulsorem uocabant.

Photion quom aliqn̄ populum Atheniēsem in concione aliquanto liberius rep hēderet:ei'q; Demosthenes diceret:Laniabit te photion plebs si paulum insa nierit.quin inquit ille te potius si paululum resipuerit.

Idem Photion quom dānatus esset ab atheniēsibus neq; funere neq; sepulchro ēt illū dignati sunt:neq; amici neq; inimici:sed paulopost facti pœnitētes statuā illi posuerūt:inuēta'q; reliquiæ publicis sumptibus sepulchro sunt mandatæ.

Demostheni in cōcione dicēti quom obstreperēt Athenienses:tē ait breuiter illis uelle narrare iucūdam:facto silentio Adulescens inqt æstate asinū cōduxerat ut eo uteret:megara pficiscēs:æstuāte uero sole in meridie:asini herus cōductor'q; adolescēs sub umbrā asini succedere decernūt.Nata cōtrouersia est: quoniā hic diceret plenū in asino pp cōductiōem ius habere : Alter locasse diceret asinum nō umbram:Atq; hæc locutus abire Demosthenes parabat: Retinētibus autē atheniēsibus:rogātibus'q; ut reliquā fabulæ ptem pficeret : urbane ita'ne inqt de umbra asini audire cupitis:De rebus uero seriis dicēti āures pstare nolitis?

Vatinius a pplo lapidatus quom gladiatoriū munus ederet:obtinuerat ut ædiles edicerēt ne qs i harenā nisi pomū mittere uellet:Forte illis dieb9 Caselius ɔsul tus a qdā an nux pinea pomū eēt:urbane rñdit si i uatiniū missurus es pomū ē:

Cato quom senatui persuasisset:ut ii qui designati essent si nullum etiam accusa torem haberent:ipsi per se iudicium subire:rationem'q; reddere cogerentur.Id magistratus petituri inique tulerūt:item'q; & plebs largitiōibus assueta:quom ueniret igitur postridie ad rostra:multitudo hominum in eum impetum fecit il lū cædens:Ab uniuerso senatu destitutus:quom se recepisset in rostra miti ora tione plebem deliniuit.Cæterum quom laudaretur a senatoribus. At ego uos ait:P:C.minime laudo:qui me prætorem in tanto periculo deseruistis.

A fricanus ut uulgi inuidiam uitaret desiderium quod sui compararet ab urbe sæpissime secedebat uillicabaturque.

DE VELOCITATE:

Adas qdā ita sup puluerē cursitauit:ut i harenis nulla uestigio pedū reliquerit idicia:Polymnestor puer ludrico leporē cōsecutus est. Philippides biduo mille trecēta quadraginta stadia ab athenis lacedæmonē decurrit:Antistius lacon & philonides Alexandri magni cursores ab heli sicyonem usque stadia. M.cc.uno die trāsierūt ex solino.Pli.Mcc.stadia nouē diei horis:indeque quis declini itinere:tertia noctis hora remensus sæpius:causaque quod eunti cū sole iter erat:eundemque remeans obuium contrario præueniebat occursu.

P uer in Italia Pompeio & Vipsano conss.octo ānos natus quinque & quadraginta millia passuum a meridie transiuit ad uesperum:ex Sol.apud Pli.lxx.

T yberius nero tribus uehiculis festinans ad Drusum fratrem ægrotātem in Germania nocte ac die iter ducentorum millium passuum emensus est.

A iax oileus pedum uelocitate ab Homero celebratur:uelocissimus omnium animalium non solum marinorum delphinus.sed ocyor uolucre ac telo. In rogo Patrocli apud Hom.Aiax Vlyxes & Antilochus celebres:

V elocissimum uentorum Zephyrum Hom.uocat.mentemque prudētis uiri oēs uelocitates excedere ait:quod mutuatus Cicero in Tuscul. ait nihil esse mente celerius.Idem uero Hom.in odys:Clytoneum pheacium uelocissimum ponit: in palestra Euryalum in saltu Anchialū:in disco Elatreū:pugillatu laodomātā

A sahel tm̄ pernicitatis in cursu habuit:ut non hoīes modo:sed equos ēt currēdo superarit.Lusitani ait Strab.insidiosi,scrutatores,ueloces,agiles.

E uchidas plateensis ex oraculo de tēplo apollinis capturus ignē delphos e plateis petiit:unde uehens ignē ante solis occasum:mille stadiū uno die iter emēsus plateas reuertitur:Therothoe trogloditarum gentes miræ sunt uelocitatis.

O rion & Iphiclus tantæ uelocitatis leuitatisque ut super aquas ille:hic sup aristas triticeas curreret:Verg.de camilla ait.cursuque pedum preuertere uētos:Illa uel intactæ segetis per summa uolaret Gramina:nec teneras cursu læsisset aristas: uel mare per medium fluctu suspensa tumenti.Ferret iter:celeres neque tingeret æquore plantas.

A pud ægyptios accipiter uelocitatis est symbolum . nam quoties uelocitatem signare uolunt accipitrem signant:

A latemnii populi libyæ cum eligunt regem:qui pedū uelocitate alios antecellat

T heogenes cursu:lucta:pugilatu:ita celebris fuit:ut in iis.M.cc.corōas acceperit Is inuitatus ad epulum quod de more heroum parentalibus exhiberi solebat: propositis ludis conuiuis quanuis rudiarius se continere non potuit quin subito exiliret discoque certaret.

DE VISV

Trabo quidã.cxxxv.millia passuũ prospexit e Lilybetana specula exeuntes e Carthagine naues numerũq; manifestissime notauit ex Pli. Hunc Valerius lynceum uocat

In Italia quem lupus prior uiderit uocem amittere pro comperto est Verg. lupi uidere priores: Vnde natum prouerbium de silentio repentino ob alicuius aduentum lupus est in fabula.

Capræ non minus noctu cernunt quàm interdiu spirant'q; auribus non naribus nec unquam febre carent.

Aquatilium omnium fœtus inter initia uisu carent. Callicrates formicas ex ebore alia'q; aĩalia cõfecit:quoꝶ aliquæ partes cerni ab altero nõ possent:& Myrmecides q ex ebor q̃drigã quã musca ala itegerẽt:& nauẽ quã apicula itẽ ala cõtegeret

Si sanguis ex ictu exteriori suffundatur in oculis:nihil cõmodius est:quàm sanguine uel columbæ uel palũbi uel hirundinis inungere:celeberime tamẽ hirũdinis Vnde locus fabulæ ꝑparentes id herba restitui quod p se sanescit: Ex Celso.vi.

Mobiles oculos qui habeãt uanos philici putant. Seruius.li.viii. Aen. ait Ex uino mobiliores oculos fieri Plau. facile oculos habet.i.mobiles uinos

Vrbana illa Luciani mendacia inter quę est illud ut sint q̃dam gentes quę habeãt uẽtrẽ aptilẽ i quẽ hyeme pueri frigẽtes igrediant. Itẽ oculos hẽnt quos asseruãt pyxide ac quom uolũt uidere resumãt quos si aliqũ amiserint ab aliis mutuant.

DE VATIBVS

Tyresias Thebanus angues quom cõplexos occidisset in fœminã cõuersus ẽ:sed quom rursus alios angues eodẽ modo affectos cecidisset i pristinã naturã rediit: Is uero orta iter eos cõtentiõe inter Iouẽ Iunonẽ'q; mulieres ne an uiri magis delectarent in coitu atq; utrisq; alterius sexum magis oblectari dicẽtibus:iudex electus tanq̃ utrumq; sexum expertus:magis delectari mulieres plane uere'q; affirmauit. Iuno ob iudiciũ irata oculis illũ priuauit: Iuppiter uaticinio eũ donauit:nota ẽ fabula:sed de mulierũ triplici delectatiõe & galẽus & cęteri fatẽt

Iudas Esseus nũq̃ diuinãdo mẽtitus est:is quom ꝑdixisset Stratonis pyrgo. Antigonũ eo die occubituꝶ: Viso antigono nũc mihi pulchrũ ẽ mori inqt quom mẽdax fuerĩ(distabat.n.stratonis pyrgus sexcentis stadiis)sollicita'q; mente secum hoc reputabat: Paule uero post interfectus Antigonus nunciatur in loco subterraneo qui stratonis pyrgus dicebatur.

M. Cato mirari se dicebat quod non rideret aruspex aruspicẽ quem uidisset:quota enim quæque res euenit prædicta ab istis:aut si euenerit quippiam quid afferri potest cur non casu id euenerit?

Apollonius Thyaneus quom ad indoꝶ sapientes qui Brachmanę dicũt hẽns Fa

raotis indiæ regis cõmendatitiã epistolã accederet:ut uenit ad illos Iarcas illoꝶ princeps sa'utauit Apolloniũ:statim'q; petiit regis literas: Admirãte apollonio ac dicẽte unde sciret:quo magis ait Iarcas mireris:scito d: unũ in ea epistola de esse:atq; ita esse palã ostendit. Idẽ Apollonius multa uaticinatus apud Philost.

S purina quę ꝑdixisset cęsari ut.xxx.illos dies sibi caueret: queꝶ ultius erãt idus Martię atq; uterq; demũ Caluini uẽisset:cæsar ait Ecqd scis idus martias iã ue nisse:&is ecqd scis illas nõ ꝑteriisse:atq; omẽ nõ uanũ fuit subsecuta cęsaris mor

H ydaspes medoꝶ rex 'a quo fluuius nomẽ accepit sub īterꝑtatione uatici (te nãtis pueri:admemoriã posteris tradidit sublatum iri ex orbe imperiũ:nomẽ'q; romanum multo ante præfatus quam illa troiana gens condidisset. Celebratur A scletario mathematicus in capite de Fato:

A naxagoras in olympia quom nulla pluuię suspitio immineret:pelliceam uestem indutus processit:subsecuta haud multo post pluuia:domum omnium iudicio firmissimam quom breui casuram prædixisset:corruisse:diem'q; momento tem poris in noctem uersum:lapidem'q; de cęlo ī egera fluuium casurum.

V ates Polydamas & calchas & Percosius apud Ho. apud latinos Nauius Actius qui quom illi Tarquinius p artis irrisionẽ dixisset:ut uaticinaret: nũ cotes quædã posset nouacula scindi:posse ait:Itaq; Tarquinius cotẽ diffecuit&cũ ea manus par tẽ. Helenus Priami filius qui Pyrrhũ 'a nauigatiõe dissuasit qm̃ cæteri penẽ gre ci essent occubituri in ponto:'a quo regnum accepit.

A pud Indos philosophi siccitates:pluuias:uentos:morbos'q; prędicunt: siquis fal sa prędixerit perpetui silentii pœnam subit:

V ates quos græci τῶν προφητας uocãt ī sacris literis Dauid:Daniel:Hieremias:Fi nees:Saul:Samuel:Natham:Baad:Achias:Rameus:Iadam:Sameas:Azarias: Gimon:Micheas. Hieu:Iezel:Helias:Heliseus:Ionas:Naũ:Odidas:Esaias: Eze chiel:Zacharias. Aggeus:Ioãnes. Fœminæ uero Holda & Delbora. Marta mu lier uaticinata ſC. Mariũ uaticinio. Mãto mulier uates apd Ver.x.q̃ mantuę de

M artius multo ante cladẽ Cãnensem prædixit:Amnem Troiu (dit nomẽ gena cannã Romane fuge:Nec te alienigenæ cogant in cãpo Diomedis cõsere re manus. Miltas Thessalus diuinationis peritus.

A stiphilius Possidonia:es clarus in enodando Cimonis somnio qui somniauerat secum canem locutam uoce humana.

M opsus Augur ꝑstantiss. fuit: cui quom ꝓpositum esset ænigma 'a calchãte Troia redeũte quot ficus haberet caprificus una:atq; numerũ quẽ mopsus dixerat ille inuenisset:ꝑ pudore atq; dolore illico expirauit. Pherecydes uero ait ꝑgnãte sue oblata regasse calchãtẽ quot porcellos illa haberet:mopsũ respõdisse tres:atq; iis unã fœminã: quem mopsus uera locutus esset calchantẽ illico efflasse aĩam Euphorio carminibus hãc rẽ cõplexus est quę gallus latinitate donauit.

T rasyllus celebratus:q quem aliqñ nauẽ ꝓcul uenietẽ uidisset: ꝑdixit q̃cũq; nũcia tũ uenirer:mẽinit huius Suet. Celebris & cassandra regis priami filia.

Heleus qui Polycratē secutus est celeberrimus. Sunt & apud Scythas qui ex uimigarum fascibus salignis diuināt. Socrates apud Pla.li.iiii. Bacim Emedapum & Amphilytum uates ponit.

Aristander Thelmisseus apud Arria: q̄uis omnes Thelmissei tam mares quàm fœminę uaticines fuerit: Theeneti Tolmidis uatis meminit Tucydides li.iii. Petcossius in capite de Fato celebris.

Mulier Syra celebris quæ Alexandrum cōmone fecit: atq; per eam cōspirantium insidias euasit. polybia quę filio ad bellum troianum eunti mortē prædixit.

Enaries qui androgyni e uenere sibi traditā aiūt uaticinationē tiliç frōde uaticinā tes Eā. mtrifariā scissā digitis implicāt: ac resoluūt: Ex iis ægrotāte rege pbatos treis iubēt uocari: atq; hos aut hūc aut illū eiuē dicūt peierasse p regis soliū: qd apud scythas maximū est sacramētū: ptinus q; ad regē iubēt adduci quod si ille inficiat alios uates rex accersit: ii si cū prioribus conueniūt reus capite mulctat: si absoluitur abiis atq; ab aliis supplicium deprimis uatibus sumitur. Anius celebris in capite de Fato:

Cleander uates apud Herod. qui suasit seruis ut cōtra argiuos arma moue rēt: Itē Onomacritus sortilegus qui Xerxē impulit ad bellū i Gręciā inferendū: itē pro pheta Acerato in tēplo Delphici apollinis. Itē Euenius Apolloniata nobilitatus uaticinio. qd uigiliā obdormisset occęcatus: Et eius filius Deiphonus celebris uaticinio in exercitu Corinthiorū: Apud Hom. & plat. Theoclymenus uates ex genere malampodorū: & in sympoſio Diotima mulier fatidica: Celeberrimus nostra memoria lucas gauricus in philosophia mathesi q; : qui non modo exitum rerum hominū q; ob cælestium cognitionū syderum prenunciat: sed diem quoq; inquo futura eueniunt prędicit in nullo pene unq; fallus: uir præterea bonus & mihi pene conterraneus.

Bacchis Bœotius: & Epimenides Cres: itē apud Ro. martii fratres & apud gallos Druidę: apud persas magi: apud Syros chaldei: apud athenienses sacerdotes mantes dicti. item uates polides:

Daphni Tyresiæ Thebani filia cuius ex uersibus multa suis scriptis Hom. inseruit

Diuinatores imperio digni iudicabantur: ut Tyresias. Amphiaraus: Trophonius: Orpheus: museus: & Getarum deus olim: & Amolxis pythagoreus: Decineus & apud Bosphoranos Achaicarus: Apud indos Gymnosophistę Brachmani q; : apud iudæos moses: apud Ro. Etruriæ aruspices.

Apud lygureos in Thracia ex adyto Bacchi oracula reddebātur: sed uaticinabant plurimo mero sumpto: apud clarium apollinem aqua pota effabantur oracula.

Aureliani imp: mater fatalia etiam dicitur scisse: Nam al quando cum uiro quom iurgaretur uilitate illum increpans: En dicebat imperatoris patrem: alludēs ad aurelianum: qui q̄uis ortus modicis parentibus: imperator tamen fuit.

Septem annis anteq; Hierosolyma euerteret: Iesus Anani filii plebeus. rusticus q; quom dixisset uox ab oriente. uox ab occidente. uox a q̄tuor uentis. uox in hie:

Ierosolymã & templũ uox in maritos nouos, nouas'q; nuptas, uox in oẽm hunc populum: atq; hæc p plura oppida uicos'q; ductus est ad albinũ Ro. magistratum: atq; usq; ad ossa laceratus ut aperiret: cur ista diceret: Nihil aliud nisi Veh ueh Hierosolymis dicebat: Obsidionis igitur tempore supra muros ueh ueh ciuitati ac templo populo'q; magna uoce inclamitans quom uero tandẽ addidisset: ueh etiam mihi: lapis tormento missus illum occidit.

Calcidensis uir quidam qui cũ orobazo descenderat syllę uultum sępius cõtẽplatus: ingenium motum'q; corporis inspiciens. Necesse est ait hunc fieri magnum uirum miror'q; cur omnium adhuc primus non sit.

Diuinandi artẽ Themim repisse Diodo. ait. Theãgelida ĩ lybano syrię: Dict ę o Cretę mõtibus & Babylone & susis pſidis nasci: quapota Magi diuinãt ex Pli. xxiiii.

Plato in Timæo: quod autẽ dementiæ humanæ deus diuinandi uim dederit: illud argumentũ esse nobis potest: quod nemo dum sanæ mentis est diuinum & uerum uaticinium ullum assequitur: sed quom uel somno prudentię uis præpedita est: uel oppressa morbo: uel diuino aliquo raptu e suo statu dimota: fieri diuinatio solet: ac mox subdit uaticinandi gratiã in iecoris sede collocatam.

DE VERA NOBILITATE

Obilitatẽ Plato q̃drifariã diuidit: prima eoꝶ qui claris: bonis: iustis'q; maioribus fuerit orti: Secũda quoꝶ parentes principes: potentes'ue fuere. iii. eoꝶ q̃ sint aut fama aut opiniõe celebres: quom ex rebus bellicis: p̃claris gestis uel certaminibus coronas reportauerint. Quarta ac p̃stantissima quom pſe animi ĩgenuitate excellit. illũ. n. uere dici nobilẽ cui nõ aliena sed sua uirtus ad nobilitatẽ opitulaẽ. Arist. li. iiii polit. p̃terea ait sunt alię nobiliũ differẽtię. quosdã. n: genus quosdã uirtus extollit. Socr. rogatus qd eẽt nobilitas: aĩ inqt corpis'q; tẽpantiaꝫ

Platonẽ ait Seneca nõ accepit nobilẽ philosophia sed fecit: & subdit: Plato ait neminẽ regẽ nõ ex seruis esse oriundũ: neminẽ nõ seruũ ex regibus: Oĩa ista uarietas miscuit: & sursum deorsum'q; fortuna uersauit: quis est generosus? ad uirtutẽ bene a natura cõpositus. Nõ facit nobilẽ atriũ plenũ fumosis imaginibus: Nemo ĩ nostrã gloriã uixit: Neq; q̃ ante nos fuit nostrũ est. Marius apud Salust. ait mihi noua nobilitas est: quã certe peperisse melius est: q̃ acceptã corrupisse.

P. Decius Mus e plebe apud patres ait. En unq̃ fando audistis patricios primo esse factos: non de cælo demissos sed quia patrem ciere auum'q; possent. i. nihil ultra quàm ĩgenuos: Cõsulẽ iam patrem ciere possum: auũ'q; iam poterit filius meus. Plato ait nobilem esse qui patrem auum'q; honoratum habuerit.

Aegyptii existimant omnes nobiles pariter esse: ordiẽtes'q; a pueritia uitę institutionem eruditionem'q; recensent.

Antisthenes quem probro illi uerteret: quod non esset e duobus liberis genitus, neq; inquit e duobus luctatoribus: & tamen luctator sum.

Nobilitas inquit Aristoteles in poli.apud omnes in honore habetur:quia consentaneum est ex melioribus ortos esse meliores.est enim generis uirtus:nobilitas Et subdit Nobilitas enim est antiqua diuitię & uirtus.

Euripedes patri nobilitatē nūcianti: p deos inqt pater nobilitatē mihi noli enarrare hęc.n.i pecuniis est sita.eas mihi tm̄ relinque nā ex seruo statim nobilis euadā.

Glorianti cuidam quod magnę esset urbis ciuis Nolli inquit Aristoteles hoc actē dere.Sed an dignus sis magna & illustri patria inspice.

Anacharsis exprobanti Attico quod scytha esset.At qui mihi inquit probro est patria:sed patriæ tu:

Iphicrates quom sutoris filius esse putaretur in Harmodium abnepotem illius prisci Harmodii conuicia ingerentem in generis nobilitatem:meum inquit quidem genus a me incipit:sed tuum inte desinit.

C.Lælius quom ei quidam malo genere natus diceret:idignū esse suis maioribus: At hercle inquit tu tui dignus.

Leonidas Cleomenis frater dicēte quodam nihilo nobis pręstas pręteṙ quod rex es.At qui inquit nunq̄ nisi uobis melior essem rex fuissem.Socra.dicebat quē admodū patrē nō ex optimo agro sed ex artefieri ita nobilē nō ex familia sed uirtute p̄stantē iudicamus

DE VXORIBVS

Agna est iter philosophos magnos'q uiros de ducenda uxore cōtrouersia aliis negātibus nefas'q pene ducētibus:laudatibus aliis sanctū'q existimātibus:sed exempla i utranq partem subtextam. Epaminūdas Thebanus uir ingētis animi i cęlibatu uixit: quom uero a Pelopida rep̄henderet' qd liberos nō relinq̄ret: male'q patriæ ab eo cōsuli diceret: Vide inqt ne tu peius cōsulas qui talē ex te natum relicturus sis (Pelopidæ enim filius in famis erat.)

Solon quom ad Thaletē Miletū uenisset:admiratus dicit' quod nuptias filiorū'q procreationē cōtēpsisset:Thaletē tacuisse:Interiectis uero diebus pegrinū subornasse:qui decimo post discessum die Athenis uenisse fateret': Hic rogatus a Solone nunqd noui Athenis esset:edoctus ille a Thalete nihil aliud inqt:pręterq̄ quod adulescentis cuiusdā efferebat' funus ciuitate omni subseq̄nte: quod eius pater uirtute & admiratione inter ciueis primū locū obtineret:quē tū abesse dixissent.O illum miserum Solon ait:sciscitanti uero de noīe r̄ndit excidisse memoria:sed ob iustitiā illius in oīum ore uersatum. His solon in metū coniectus est:postremo nomen pregrino subiecit:ab eo'q cōtendit: Nū illi soloni nomen esset? Annuente homine solonem caput cædere cœpisset filium obiisse omnino ratus.Tum thales ridens:Hęc me inquit solon a nuptiis procreandis'q liberis dehortantur:quę te hominē fortissimum & cōstantissimum infringunt:rem'q esse simulatam nunciat.

Charondas in his legibus quas Thuriis tulit: scriptum reliquit illud Philemonis comici: se nõ mirari qui semel mare esset ingressus: sed qui iterũ: Ita cũ nõ admi rari qui unã uxorẽ duxisset sed qui alterã. Cicero rogatus ab Hircio ut post Terentiæ repudiũ sororem eius duceret: negauit dicens non posse se uxori & philosophiæ operam dare.

Cato censorius admodũ senex Salonini sui uillici filiam male morigeram amans: quem uxorem duxisset: rogatus in cãpo martio a L. Portio Nasica Num ex sui animi sententia uxorem haberet. Non hercle inquit Cato ex mei animi sẽtẽtia: scomma Nasicæ in amorem Catonis fuit: catonis in puellæ mores.

Martialis in uxorem

Omnes quas habuit Fabiane lycoris amicas   Extulit: uxori fiat amica meæ

Idem in Petum

Et esse me tristẽ me meus uetat petus: Pectus'q; pulsãs pariter: & comã uellẽs
Deflere nõ te uernulæ pudet mortẽ: Ego cõiugẽ inquit extuli: & tamẽ uiuo
Notam: superbam: nobilẽ: & tñ uiuo: Quid esse nostro fortius potest Peto?
Ducenties accepit: & tamen uiuit:

Idem ad Philerotem:

Septima iã Phileros tibi cõdit uxor i agro: Plus nulli phileros quã tibi reddit ager

Idem

Nuberẽ Paula cupit nobis: ego ducerẽ paulã: Nolo: anus est: uellẽ si magis eẽt anus

Iacob quom Laban minorẽ filiã arderet nomine Rachel eam'q; uxorẽ expeteret Laban epulas nuptiarũ proposuit: Nocte uero superueniẽte Iacob ignorãti Lyan alterã filiã maiorẽ collocauit: cui ob ebrietatẽ noctu permixtus est. Cuid. i fast. Nubere si qua uoles: quis'q; probabitis ãbo: Differt: hẽnt paruæ cõmoda multa moræ

Socrates adolescenti utrum uxorẽ duceret cõsulenti: an omni cõnubio abstineret: quodcũq; egeris: pœnitebit ait. hinc enim solitudo: hinc orbitas: hinc generis interitus: hinc hæres alienus: illinc perpetua sollicitudo: querelarum contexus: dotis exprobatio: affiniũ graue supercilium: garrula socrus lingua: subsessio alieni matrimonii Incertus liberorum euentus.

Nuceria hebii uxor quom filii denegassent: ipsa priuignum occidit:

Bion rogatus an ducenda esset. Siquidem ait turpem duxeris pœnam habebis: si pulchrã cõmunem: sed & Antisthenẽ id etiã respondisse memoriæ proditum est:

Diogenes cynicus laudabat qui ducturi essent uxores: nec ducerẽt: & qui nauigaturi non nauigarent: qui'q; accessuri ad remp. non accederent: & qui pueros in deliciis habituri se continerent: & qui se componerent ad conuiuendum regibus neq; tamen accederent.

Idẽ rogatus quo tpe uxor ducẽda esset: Iuuenibus inqt nõdũ: senibus aũt nunqã

Aureolus philosophus rogatus nũ paup an diues eẽt uxor ducẽda: pauperẽ ait alere difficile est: diuitẽ uero ferre tormẽtũ. Iuuen. semp habet lites: alterna'q; iurgia lectus: in quo nupta iacet. Veteri puerbio iactatum est qui nõ litigat cælebs est

Thales urgenti matri ut uxorem duceret: Nō est adhuc inquit tempestiuum: Et mensa fere ætate acrius illi instanti: iam inquit intempestiuum est.

Tria philosophorum genera apud Iudæos pharisæorum: saduceorum: & Essenio rum: nuptias hi cōtemnunt: quia cauendam putant fœminarum intemperantiam: nullam earum uiro fidem seruaturam existimantes.

Phorcneus legumlator moriens fratri dixit Ad summā fœlicitatē nihil mihi de esset: si uxor defuisset. L. Sylla fœlix fuisset inquit Hierony. si nō hūisset uxorē.

Vetius Falassius proscriptus ad uxorem confugiens: non receptus ab illa mortē sibi consciuit.

Agrippina Claudii imp. uxor uenenū nō q̄dē pr̄taneū: sed qđ paulatī p tabē cōn ficeret uiro in boleto adiutrice locusta ministrauit: atq; insup dissimulandi grā pēnam ueneno illitam ad uomitum eliciendum illius gutturi infundebat.

Cleopatra Demetrium uirum & Seleucum filium quod occiso eius patre diade ma sumpsisset interemit: ut dictum est. Scipio Nasica à Cornelia uxore putat est suffocatus: quia Graecchum illius fratrem confecisset.

Metellus ex Syllæ pscriptis clā capite adopto ad posticū Bastię uxoris se recepit sʒ ñ admissus ab illa gladiū ī se uertit: scelestę q; uxoris portas sāguīe suo r̄spsit

Septimii uxor in Antonii lepidiq; proscriptione corrupta à quodam Antonii ne cessario Antoniū precata est ut uirum proscriberet: quod de proscriptione ut se ptimius intellexit: domestici ignarus sceleris ad fugam se apparabat. Illa ueluti mariti cupida fores occlusas tandiu tenuit: quo ad percussores ueneret. Eadē q; die & maritus occisus est: & ipsa impias celebrauit nuptias.

In eadem proscriptione Salassus quom in urbē se recepisset: q̄a iā sæuitia defer buisse uidebatur: iussit uxorem ad se quo diuerterat uenire: uxor assimulat ideo noctu ad se nō ire: quia nō posset ancillas fallere: sed mane affuturā. Illa uero sū mo mane percussor ad uirum conficiendum accersit: quod speculatus infœlix maritus è tecto quod conscenderat se præcipitem dedit.

Fuluius in eadem proscriptione à serua proditus est: quam primo pellicē postea uxorē duxerat: ob alterius Zelotypiam quæ fuluio nupta erat.

Polynices suscepturus bellū cōtra Etheoclē frēm: in Amphiaraum uatē: eūdē q; principē: Thebanam expeditionem q̄a ibi se moriturū acceparat recusantē: insidias per uxoris illecebras struit. Nā torquem aureū à uenerę Hermione datuʒ magnę taxationis Eriphile illius uxori pollicetur: si uiro suadeat cogat'ue ad ex peditionem: quom igitur inter Adrastum ipsius Eriphiles frēm Amphiaraū q; uirum de regno esset cōtentio: iudiciū ad illā ambo detulerūt: illa nacta occasio nē mariti prodendi regnū Amphiarao adiudicat: sed ea lege ut ad Thebanā ex peditionē proficiscat: Amphiaraus existimās se ab uxore pditū: Alcmeoni filio mādat ut si ipse Thebano ī bello moreret: Eriphilē occidat: qđ utrūq; secutū ē

Agrippina q̄m Claudiū boleto (ut dem̄ ē) occidisset: eū cōsciis plm lachrymata ē funus'q; mira impensa: ac quale augusto collatum est contulit: quin etiam in

A emilii adolescētis uxor apud sybarim noua nupta idem quod Cyanippi uxor est spicata:delitescēs 'a canibus dilaniatur Aemilius q; adolescens gladio incubuit.
A myntor Helladius Phœnicis pater:pellicē ardens. uxorem cōtemnebat:at terti uxor noctes q; dies q; instabat phœnici filio ut cum pellice patris cōcumberet: (putabat enim in phœnicis complexu senem protinus fastidituram) quo facto Amyntor adeo in filium iratus est:ut in illum imp̄catus sit filiorum orbitatem.
L anassa pyrrhi uxor ei infensa quod deditior aliis uideret uxoribus:in Corcyram abiit:Demetriū q; quē mulieribus indulgentissimū sciebat: ad nuptias uocauit
C ephalus ab aurora scōcubitū sollicitatus denegauit:se mutuo cū uxore pudicitię sacramento districtū dicēs: Tū aurora pudicitiā uxoris facile expugnari posse ait & piculo facto impudicā sine cōtrouersia cōperiet:sumpto igitur mercatoris habitu Cephalus Procrim uxorē sollicitat: plurimis magnis q; muneribus expugnat. Illo sese uxori indicante impudicitiā q; exprobante Procris in syluas se recepit:uix q; 'a uiro reuocata ē.sed accedēte quotidie ad uenatū Cephalo:aurā q; in medio æstu uocante:rusticus quispiā Procri retulit Cephalū adamare aurā nympham:in q; siluis illa potiri:Procris igitur fide adhibita:ut ēt in uiro ipudicitię crimen depræderēt:clam illum secuta prope in siluis latitabat:sed uocantē de more Cephalo auram:quom uellet illa speculari certius mouens se siluas ēt mouit: Cephalus feram esse putans sagittis petit uxorem q; inscius occidit. Illa uero moriens orauit Cephalum ne uxorem auram duceret.
A gis lacedæmonioꝝ rex quem in expeditionē esset p̄fectus: Timæā illius cōiugē blanditiis adulationibus q; Alcibiadis pellectā p̄imū familiariter cum eo fuisse uersatam: Deinde impudentia simul cū amore crescēte:eo temeritatis p̄cessit ut quom infantē peperisset:ipsum & si foris leotychidē:domi tñ p̄sentibus ancillis Alcibiadē uocitaret:sed is tamē ab agide regni hæreditate exclusus est: qa quoq; x.mensibus ab uxore abesset filius ex se generari non poterat.
A runs tyrrhenus uir p̄stās quoq; curā pueri orphani lucumonis suscepisset:postq; puer adoleuit Aruntis uxorē ardēs assimulauit uitā uelle uiuere cū eo omnem Diu utrius q; amor aruntē latuit sed crescēte indies amore in aruntē impetum faciunt:domo q; pellunt. Sed de hac re in cap. de Iniuriis plura dicta sunt.
G laphira Alexandri Herodis filii uxor:mortuo marito Iobatę Libyc ꝝ regi nubit sed hoc etiā mortuo Archelao nubit:sed illi in somnis alexander uisus est astare dicens 'o Galaphira nempe affirmare uideris uetus p̄uerbium:fidem mulieribus non esse habendā:tu enim uirgo mihi iureiurādo sociata 's susceptis etiam filiis: secūdis nuptiis tertiis q; sine pudore torum polluisti. Verū ego te reddam mihi meam stabilem:atq; intra paucos dies Glaphira occubuit.
C lytemnestra Agamemnonis uxor occupato in troiana expeditione uiro in Aegisti amorem incidit: redeuntem q; maritum cum adultero occidit. Q uapropter apud Homerum agamemnon Vlyxem apud inferos admonet:ne uxori confidat. Eryphiles amphiarao uiro insidias struxit:occisa 'a filio alcmeone.

A lcibiades Xantippe Socratis uxoris iurgiosissimæ insolentiã admiratus rogauit Socratẽ quãobrem uxorem tã acerbam domo nõ exigeret:qm̃ inquit quom il lam domi talẽ ꝑpetior:insuesco cæterarũ quoq; foris iniuriaꝝ petulantiã facilius ferre. Varro in Satyra menippea:uxoris ait uitiũ aut tollẽdum aut ferẽdũ: qui tollit uitiũ uxorem cõmodiorem præstat:qui fert se meliorem facit. Hadrianus uxorem morosam quom haberet dimissurus essem dicebat:si essem priuatus.

E adem Xantippe quom domi cõuitiis iurgiisq; Socratem oĩbus incessisset:exeũ tem domo aquis sordidis respersit. At ille nõne inquit dicebam xantippem to nãtem qñq; pluuiã emissuram Solomon ait in prouerbiis domus & diuitię dã tur a parentibus: a dño uero uxor prudẽs. Diuus Hierony. omnes maritorum calamitates enunciat in epistolis eleganter & uere ex theophrasto Illud unũ ui sus sum mutuare. Pauperem ait alere difficile est: Diuitem ferre: tormentum.

H actenus ostendi ex iis ducendam non esse deinceps ostendam exempla eorum aut qui ducendam censerent aut duxerint.

C ato maior maiori laude dignu3 censebat:qui bonum se geret maritum: q̃ qui in ordine senatorio magnus esset: qui uero uxorem aut filios uerberassent quasi in sanctissima deorum templa manus intulissent:impios putabat.

Q uom senatus decreuisset sũmam rerũ oĩum quę fuerãt sub sylla futurã sub põ peio:quom istæc absens ille accepisset:circũgratulãtibus amicis supciliũ ille cõ traxit:utpote quod principatũ abhorresceret:atq; inq̃t Heu infinita certamina: quã satius fuerat ignauũ nasci:si nũquam a militari cura desinendum est:atq; si hac exutus molestia cum uxore in agro degere fas non sit.

Menedemus sciscitanti cuidam an uxor esset ducenda sapienti:Num ego tibi sapi ens uideor inquit: Annuente illo:at inquit ego duxi.

S ocrates qui oraculo apollinis oĩum sapientissimus est iudicatus quom uxorem xantippem mulierem morosissimam amisisset myrthonem Aristidis iusti filiã authore Aristotele duxit: Alii tñ dicunt prius myrtonem:postea uero xantippẽ Hie.utranq; uno tpe habuisse ait additq; ambas aliquando manu Socratem mulctasse fugientemq; esse insecutas.

Metellus Numidicus I orone ait si sine uxore possemus q̃rites eẽ:oẽs eã molestia careremus:s3 quoniã ita natura tradit:ut nec cũ iis satis cõmode: nec sine illis ul lo mõ uiui posset:saluti ꝑpetuæ potius q̃ breui uoluptati cõsulendum est.

I tem.cap.legis iuliæ fasces priori ex conss:sumẽdi ptãs erat:nõ q̃ plures ãnos nã tus eẽt:sed q plures liberos quã collega aut in sua ptãte hẽret:aut bello amisis set:sed si par utriq; numerus liberorũ esset maritus aut qui in numero maritoꝝ est præferebatur. Plato de legibus ait is q cælebs:xxxv.ãnis uixerit si de maxio censu ẽ drachmis centũ mulctet si de secũdo.lxx.si de tertio.lx.si de q̃rto:xxx:

Massilienses apud quos leges præcipue obseruantur:sexcentum uiros in consilio instituũt:tres eligunt præsides:quibus summa potestas ascribitur:sed ex iis nul mo creatur qui liberos non habet.ait Strabo.

Camillus Posthumius'q; censores æra pœnæ nomine cetum qui ad senectutem cælibes peruenerint in ærarium deferri iusserunt.

Orgilaus Cratis famidis filiã ducturus dũ rẽ sacrã de more faceit: craterẽ repẽte ruptum animaduertit. portentum ratus infectis nuptiis e uestigio abit: Cæterum Crates sacrificantẽ postea sparatum'q; adortus orgilaũ cũ frẽ ad pcipitiũ coegit

Genutius Cybelis sacerdos testamẽto heres relictus 'a surdonii liberto:'a Gn. orestẽ ptore ĩpetrauerat ĩ hereditatis possessionẽ mitti: cęterũ mamercus Aemili⁹ cõsul testamẽtũ rescidit: dicẽs ãputatis uirilibus genutiũ neq; uiŗ neq; mulierẽ

Apud lacedęmonios ex lycurgi legibus cælibes 'a ludis gymnicis arcebantur: Per hymem uero principes iubebant: eos ĩ orbem nudos forum circuire: honore autem & obsequio seniores 'a iunioribus priuabantur: Vnde Darcillidę duci probato superuenienti nemo iuuenum a subsellio assurrexit: dicebant enim neq; tu mihi qui cederet genuisti.

Pythagorã ad ĩferos descẽdisse ferũt ibi'q; notauisse excruciari q̃ uxorib⁹ cõgredi nollẽt.

Ex coniugio bonã famã nasci ait minerua Nasicaę Alcinoi filiæ apud Hom. apud eundẽ Vlixes Nasicaę ait Di tibi dẽt uirgo qcqd optaueris cõiugiũ'q; ac pacem alternã: nã nihil est melius: nihil dulcius mortalibus q̃ si uir uxor'q; cõcordes ĩ cõiugio uiuãt. id mutuatus Aristoteles in œconomicis Nihil enim ait homini potest esse melius q̃ si uir & uxor pari concordia domum gubernent. Homerus etiam A bios.i.minime uiuos 'a mulieribus disiunctos appellat. Vnde Prothesilai domum quia foret absq; coniuge semiperfectam uocat.

Deiotarus quom ex stratonica uxore filios uxoris qdẽ uitio nõ susciperet: bona cõiũx uiro pmisit ut alterius cõgressu uteret: qn ipsa ex ancillis electram delegit uiro'q; copulauit ex qua filios susceptos clementissime educauit.

Pithei uxor reuertẽti ex pegrinatione marito mẽsam aureã apponi iussit: squa oĩa ex auro erãt obsonia: Gauisus ille primo aspectu est: sed mox satiatus auri aspectu iussit dapes inferri: quę quom ex auro idẽtidẽ apponerẽt: ille'q; iratus se esurire diceret: neq; aurũ ad id tpis expeteret: uxor Tu nullius rei inqt præter hanc unã habẽdę facultatẽ pręstas: Oĩs uiroŗ cura occupata est in auro tuo iussũ fodiendo: ut nemo agros colat fruges'q; ferat. Hac castigatione Pitheus motus quintã ciuium partẽ in aurifodinis: Reliquos in agros colendos destinauit.

Indorum fœminæ quom patrio more plures eidem nubant: mortuo marito in certamen iudiciũ'q; ueniunt quæ fuerit ab eo magis amata: uictrix gaudio exultans: deducta'q; necessariis lætum præferens uultum coniugis se flammis superinicit: superatis in uita cum mœrore remanentibus

Laecena q̃dam uirgo paupercula rogata quã dotẽ marito allatura esset: patriã inqt pudicitiã. Alia rogata Nũ ad uirũ accessisset: neq; inquit sed uir adme

Pythagoræ mater rogata quando mulier 'a uiro munda sit: A suo quidem ait cõtinuo: ab alieno uero nunquam:

Lacedæmoniæ quom Minias maritos corruptis carceris custodibus adiissent

mutatis cum uiris uestibus maritos abire passæ sunt:seq; morti exposuere.

A nnia a propinquo admonita ut alteri nuberet.esse.n.ei ætatē itegrā & uenustatē Nequaq̃ inqt hoc faciā:Si.n.uirum inuenero qualem habui:nolo timere ne perdam:sin malum quid necesse est non abstinere?

P ortia minor quom celebraretur moribus quædam quæ secundo nupsisset. Pudica inquit matrona nunq̃ præterq̃ semel nubit.

E lissa Dido ne Hiarbę regi Aphrorum cogēti nuberet:uiroq; extincto fidem uiolaret in ardentissimum rogum se proiicit.

C amma mulier Galatha nupta erat sinato cœpit eam ardere Sinorix: Sinati necessarius quā quom non posset ad concubitum pellicere Sinatū e medio tollit sperans facile mulieris aīum ad cōnubium pellicere: mortuo igit Sinato cōnubium Cammæ petit:restitit Paulum illa:sed mox ceu amore allecta cōcedit: degebat ea in templo Dianę:inuitat igitur cōnubii die uirum ad sacrificādum deę quo ratum esset cōnubium:uenit ille:libamen Camma Dianæ prima ebibit:erat aūt uenenū in phiala:reliquum uiro propinauit atq; ita de Sinorige uindicauit mortem q; fecit parui ut scelestus moreretur.

P tolemæus philadelphus arsinoem sororem uxorem duxerat Sotades eum sanctū trudere aculeum in rimulā:q̄m dicaciter dixisset:in uinclis cōiectus ibi cōtabuit

A dmetus thessalorũ rex grauissimo correptus morbo quom p legatos apollinē cōsuluisset:rn̄sum est sanitatē recuperatuꝝ si qspiā ꝑ illo moreret.negantibus cognatis amicis:clientibus:seruis oībus:sola alcestis uxor ꝑ mariti salute uitā exponere nō dubitauit: ait phedrus apud Plat.in sympo.& Val. uuen. Spectāt subeuntem fata mariti Alcestim.

I ulia Pompeii uxor quom uestem uiri e campo relatam cruore cōspersam uidisset:territa metu de uiro q; sollicita:exanimis concidit:ptu q; eiecto expirauit.

A rtemisia cariæ regina extinctos mausolei uiri cineres ebibit: Hipsicratea mithridatis uxor habitu uirili sumpto omnibus uiri bellis periculis q; interfuit.

D ionysius senior Thestē sororē Polyxeno in mr̄imoniū collocarat:is ꝑcedēte tpe metu ꝑculsus e Sicilia ꝑfugit.Tū tyrānus uocatā ad se sororē icrepat:qđ fugā mariti sibi nō ꝑdidisset:Illa uero intrepida:A deo ne Dionysi ait uilis: & uirilitatis indiga uisa tibi sum mulier:ut si cōiugis mei fugā præscissem:eiusdē nauigationis comes & fortunæ pticeps esse noluissem?An nō satius mihi fuisset Polyxeni uel exulantis uxorem quam tuam dominantis sororem appellari?

M asinissa quom increpitus a Scipione sophonisbæ uxori nuper ductæ uenenū misisset(ut dcm̄ est in capite de amore)Accipio inqt illa nuptiale munus:neq; ingratum:si nihil maius uir uxori præstare potuit.Hoc tamen nūcia:melius me morituram fuisse:si non in funere meo nupsissem.

P anthei uxor quamuis a parentibus custodiretur:ne exulem uirum sequeretur: falsis tamen custodiis noctu tenarum primum peruenit:Inde nauigans in ægyptum ad uirum exulātem se recepit.Euadne Capanei uxor in ardentem mariti ī

rogum doloris impatiens se pcipitauit.

Chilonis Leonide filia: Cleombroti uxor: uirum a leonida pscriptum quom acce pisset. multis lachrymis patrem de uiro precata est: quae quom non profecisset quauis a leonida rogaretur ut relicto uiro secum degeret: abnegauit: uirumq secuta consortem se quoq fecit exilii.

Michol Saul filia Dauid uxor: quom uirum in angustiis circumdatum a saul satel litibus uideret: per fenestram fune dimisit.

Lentuli uxor Sulpitia in Antoniana proscriptione quom accepisset uirũ ad Pompeium in Siciliam aufugisse: decepta matris custodia cũ duobus seruis magno labore summa q inopia Messanam ad uirum se recepit.

Apuleii uxor i eadẽ pscriptione uiro cõminata est nisi secũ adducat pdituram esse.

Reginum in cloaca noctu uxor deposuit: ad quam quom interfectores non essent descendere ausi: Altera nocte asinum alia ferentem in habitu rustico illi agendũ tradidit: breui illa sequente interuallo: lectica uecta: e custodibus autem portarum quom lecticam quidam perscrutaretur: conuersus Reginus custodem rogat ut mulieribus parceret: sed ab illo cognitus est (militarat enim custos sub eo quom Syriae praeesset) Et abeas hilare inquit impator mihi iuuat enim te hoc nomine etiam praesentem appellare.

Antium coniunx iniecta culcitra simul inuoluit: impositum q mercenariis ad mare delatum atq una in siciliam nauigasse.

Laodomia occiso ad Troiam uiro Prothesilao noluit superuiuere.

Valeria Messalarum soror amisso uiro seruio rogata cur secundas nuptias aspernaretur ac uitaret: semper enim ait uiuere sibi seruium maritum.

Ex Horatiis Tergeminis unus uictor occisis curiatiis quoq uni Horatia soror nupta erat: ut romã uenit: a sorore asperis uerbis imprecationibus q exceptus affectus q ẽ quae pluris unũ uirũ q aut salutẽ patriae aut duos fratres occisos faceret.

Idẽ cõtigisse Critolao filio rheximachi pugnãte p Tegeatis cõtra tergeminos Phe

Oenone quae primo Paridi nupta fuerat: Dein ducta Helena ab illo cõ (neatas temptatuiso Paridis cadauere adeo consternata est: ut paulatim prae moerore deficiente animo conciderit: uno q atq eodem funere cum alexandro sepulta sit.

Polyxena regis Priami filia ob Achillis uiri mortem i eius funere gladio incubuit.

Panthea Abradatae uxor quom uirum esset hortata ut Cyro obsequeretur: ut mereritio q esset: ac mox uir eius i bello cõtra Aegyptios occubuisset: diu lachrymata q̃sta q qd eius causa uideret maritus extinctus: arrepto acinace qui gladius Persicus est: se ipsam cõfodit caput q in uiri extincti pectus moritura collocauit.

Seruio Tullio a Tarquinio genero occiso: uxor eius Tarquinii superioris filia cum paucis amicorum per noctem corpus extulit: ueluti uulgaris alicuius: multumq deflens suam uiriq fortunã dira q omnia Tarquinio ac Tulliae filiae quae uirum ad id scelens impulerit imprecata: cadauer terra occuluit: demum q te diit: nocte sequenti moriens: quo genere mortis ignoratum.

Fānia Heluidii uxor bis maritū in exiliū secuta: Tertio ipsa ꝑpter maritū relegata.

Cæyx Luciferi filius quom ad consulendū oraculū accessisset Claron: pollicitus ꝗ esset uxori Alcyone se intra bimestre rediturum: naufragio in reditu periit: uxor sollicita de uiro quem diis uota faceret: per somnos admonita est uirū submersum esse: Excitata quom summo mane lachrymās dolēsꝗ eo unde ille soluerat. uenisset cadauer uiri quod fluitabat conspicit: impulsa & amoris & doloris ui quom inconsulto se ad uirum proriperet: in auem Alcyonem conuersa in os mariti oscula fixit qui & ipse in eandem auem commutatus est.

Ligariū in Antoniana ꝓscriptione uxor cōtegens unicā secreti participē ancillā admiserat: prodita deinde ab ea: uiri caput qui deferebat ꝓsequebat exclamās Ego hūc suscepi: par mihi & suscipientibus pœna debetur. nullo in eā saeuientē: ipsa ad principes dese nūcia peruenit: spnētibus iis ut mariti cupidā: inedia uitā finiuit.

Martia Catonis filia minor quom ab ea q̄reretur cur post amissum maritū secūdo nō nuberet: respōdit se nō inuenire uirū q̄ se magis uellet q̄ sua.i.dotes & diuitias.

Qualis uero sit ducenda: Pittacus philosophus optime ostēdit. Is enim quom ab Aternete adulescente cōpelleretur: ut moneret e duabus uxoribus quas cuperet ducere Altera sibi genere opibusꝗ pari Altera utraꝗ in re excellentiore utram duceret: baculo elato admonuit: ut a pueris in triuio super ea re edoceretur: Id ubi fecisset puerorum omine admonitus est ut parem duceret.

Martialis

Vxorē quare locupletē ducere nolim Quæritis: uxori nubere nolo meæ.
Inferior mrona suo sit prisce marito: Sic eteni fiūt fœmia uirꝗ pares. Oui. I ep.
Quā male inæquales ueniūt ad aratra iuuēci: Tā pmit magno cōiuge nupta uiro

Demetrius quom Philæ antipatri filiæ nuptias uitaret: quia esset ætate prouecta: ipseꝗ illa iunior: a patre adhortatiōibus ad nuptias īpulsus ē. illd Euripedis dicēte: Vbi lumen est supra naturā nubendū est: loco praeterea & tempori seruiēdū

Cecilius quod uxorem turpem diuitemꝗ duxerat lamentans dicebat: Dum eius mortem inhio: egomet uiuo mortuus inter uiuos.

Chrisantas apud Xenophon. in Pædia Cyri quom consuluisset Cyrum de uxore ducenda. Primū inquit Cyrus paruam duxeris: paruus enim etiam ipse es: nam si magnam duxeris ubi uelis eam stantem osculari prosilire te oportebit anserulorum more. Recte inquit mones chrisantas: ad saltum enim non sum aptus: Deinde inquit sima uehementer sit: quoniā quom tu sis adunco naso ad simitatem nasi succuruitas optime accommodatur.

Vxor ætate. xviii. annoꝝ ducenda a uiro xxxvi annos agente est inquit Aristot. in Poli. quia quom concipiendi finis in muliere sit anno quinquagesimo: & generandi in uiro sit septuagesimo unà desinat generatio: cōnubii autem tempus ait in hyeme esse debere. Hesiodus etiam monet uxorem puellam ducendam esse.

Cui uero sit collocāda Themistius philosophus ostēdit: Is. n. rogatus cui uiro filia copulāda esset: Malo ait hoīem indigētē pecuniis: quā pecuniā indigentē uiro.

Pauli Aemilii filia Tuberonum familę inopi nuberé uoluit.nec uiri paupertatis pu duit:sed uirtuté perquam pauper erat admirata est.Plato de legibus.ait optabi liores esse ad nuptias pauperes quàm diuites illos'q; sequendos hos fugiendos

Sp.Carbilius primus apud Ro.cũ uxore diuortium fecit dictus auté ruga: repu diauit auté quod liberi ex ea corpis uitio nõ gignerent.conss.M.Atilio & P.Va lerio authore Gell.anno urbis cõditæ.ccccc.xxiii.Valer.uero ait.cl.Dionysi.haly car.ait nullũ Romæ fuisse diuortiũ intra.cccccxx.ãnos primus'q; Sp.Seruilius ꝓpter cõiugis sterilitaté uxoré dimisit conss.M.Pomponio & papyrio. Plutar. ĩ Numa Sp.Coruiniũ uocat ait'q; factũ diuortium anno urbis. ccxxx : sed pro Coruinio & seruilio Carbilium reponendum esse omnino censeo.

Iulius Cæsar in P.Clodiũ uxeris eius ut putabat adulterũ.atq; eadé de causa pol lutarũ cerimoniaꝝ reũ(nã muliebré Clodius indutus ornatũ domi cęsaris ubi noctu bonę deæ sacra celebrarent a solis de more mulieribus : dep̄hensus est). testis citatus negauit se quequã cõperisse.Interrogatus'q; cur igit̃ repudiaret uxo rem:quoniã inquit meos tam suspitione q̃ crimine iudico carere oportere.

Paulus Aemilius papyriã uxoré repudiauerat:familiaribus uero diuortiũ grauiter improbãtibus.dicẽtibus'q;. Nõne hæc modesta?nõ ne formosa?nõne facũda? porrexit ille pedé:& calceũ ostẽdens Nõne pulcher hic calceus?nõne nouus est inquit?Sed nec quisq̃ uestrũ nouit:qua ex parte meũ cõtorqueat pedem.

L.Antonius uirginem quã duxerat nullo amicoꝝ ĩ cõsilium adhibito repudiauit

Sulpitius Callus quom cognouisset uxorem foris capite aperto uersatam:repudia uit.Q.Antistius quod uiderat uxorem secreto cum libertino loquẽtem. P.Sẽ pronius sophus uxorem quod eo ignorante ludis interfuisset.

Romulus sanxit:ut matrimoniũ minime dissolui posset:utq; uxor uiro hæres es set ut patri filia & si filii essent una essent hæredes:Delinquẽtes uero uxores ma ritus cum affinibus iudicabat:

Apud Thurios quom ex lege Charõdæ uxor quę cũ seniore marito fecisset diuor tiũ:iuniori nuberet:multę q; exẽplũ seq̄rent:sancitũ é iterũ ab illo:ut illa mulier quæ cũ marito fecerit:diuortiũ:seniori nubat:ea lege mulierũ petulãtia cõp̄ssa é

Quom philippus Macedo olympię uxori alterã uxoré Cleopatrã sup induxisset quã ĩmaturã uirginé adamauerat.Ea res & olympie & Alexandro filio magnã inuidiã curã'q; ingessit:Attalus uero Cleopatrę auũculus quom ĩ cõuiuio temu lentus Macedonas esset exhortatus ad deos rogãdos ut ad regni successionem legitimus ex philippo & cleopatra crearetur hæres. Exeandescens Alexander:o improbũ inq̃t caput.Nos uero tibi nothi uidemur:simul'q; in eũ raptũ immisit poculũ:Insurgens uero philippus cõtra Alexandrũ nudato ense tum furore tũ uino ictus inanis cõcidit:Tum alexãder cõuitiis adortus:Hic est ait ille uir: qui ex Europa ĩ Asiã trãsitũ ĩstituẽs:& ex toro ĩ ꝓximũ trãsgressurus ꝓnus cõcidit

Vxorius fuit pompeius magnus.Itẽ Herodes in Mariãné uxorem itẽ Ferora He rodes frater:qui iussus ab Herode ut uxorem relinqueret: se malle mori respõdit

Apud Hom. meleagrũ indignatũ ob Altheæ mr̃is imp̃atiõem: ob idq̃ nolẽtem pro ætolis pugnare: sola cleopatra uxor flexit: itẽ Cleomenes: q in medio uictoriarũ cursu ab exercitu discedens spartã ad cõiugem euolabat: menelaus ĩ troiæ excidio singulos orabat græcos: ut helena incolumis redderetur.

A masis ægypti rex uxorem duxit Ladicẽ græcam quam quom nullo pacto ualeret cõprimere q̃uis alias posset. tu inquit mulier ueneficio me læsisti quare nunquam effugies: quin teterrima pereas morte: sed ea ueneri uouit missuram coronam cyrenas mõ uir posset: impetrauitq̃: atq; ita & sibi & uiro: satisfactũ est.

A riston spartæ rex titillatus amore uxoris ageti formosissimæ: pactus ẽ cũ ageto ut uterq; ab altero ꝓ uolũtate peteret ac nõ liceret sacramẽto interposito negaret agetus nihil de uxore suspicat̃ ut amicitiæ faceret satis: pollicitus iureiurando ẽ aristen igr̃ illius uxorẽ petit: q & si tergiuersaret: ob sacri tñ ius coactus ẽ p̃star̃

S olon legibus cauit ut si uir ad rẽ venereã minus eẽt idoneus: ut eius uxor a marito ꝓpinquis tractaret: nec alienũ eẽ qđ nasceret̃ putabat: nam generis necessitatẽ attingeret: sanxitq̃ ẽt ut ter in mense omnino uir cum uxore congrederetur

Moses sanxit ut quæ sine liberis a marito mortuo relicta eẽt: illius fratri nuberet: & natum filium mortui nomine nuncuparet.

A rmenii in tanaidis templis omnes etiam nobilissimi filias dedicãt: ea lege ut diu apud deam prostitutæ nuptias expectant: nuptuiq; dentur: nullo renuente illis copulari. lydi meretricantur authore Hesiodo: ita ut amatores & hospitio suscipiant: & dona plura quam acceperint dent. ex Strab. ali:

A pud taxilos qui filias præ inopia uiro locare nõ potuerũt: in ipso ætatis flore in forum perducũt: cũ tuba & classicis: quibus bella significari solent: tũ multitudine cõuocata puella primũ posteriora humero tenus detegit. Postea uero anteriora: quę quom placuerit approbataq; fuerit: quibuscũq; ur̃ nubit. ex eodem:

Apud Garamantes nullum est matrimonium: sed oĩbus in uenerem licet.

I chthyophagi nudi per oẽm uitã degentes uxores hẽnt cões. Solomon. dec. duxit uxores herodes. ix. traglodytę uxores ẽt hñt cões. apud ægyptios sacerdoti unam ducere licet: reliquis ꝓ arbitrio & facultatibus. apud p̃sas cũ m̃ribus sororibusq; coeũt: apud athenieñses sorores ducebant: Cimon Elpenicẽ sororẽ germanã duxit: monobazus rex adiabenorũ cognomẽto Bezæus uxorẽ duxit helenã sororẽ cuius amore captus fuerat. In ibernia uxores cões: m̃ribusq; ac sororibus se ẽt miscent. Itẽ apud scythas. Massagete in propatulo cũ aliorũ uxoribus coeũt. apud Derbicas & hyrcanos qui fortissimus iudicat̃ quã uult ducit. apud medos uxores plures hr̃e regibus peculiare est: qui mos ad oẽs permanat: pauciores q; q̃ septẽ ducere nõ licet. Eodẽ mõ ꝓditũ est mulieres pulchrũ sibi existimare ut uiros hẽant quã plurimos: pauciores quinq; calamitatẽ ducere ẽ p̃rsis nemo uxorem ducit: nisi prius hostis caput amputatũ ad regẽ pertulerit: rex caluaria integra collocata linguã minutatĩ secãs pane permiscet: postea degustatam ei q̃ attulit: & familiaribus edẽdam ꝓbet: atq; ille p̃clarus est. cũ plura

capita sunt allata: Apud Assyrios puellas nubiles I mediã multitudinẽ pducũt locandas'q̧ p pręconẽ significant: ac primo quæ digniores sunt collocãt: secuto cõiugio quoties à coitu surgũt: mane priusq̃ aliquid attingant lauantur.

L imyrnii populi uxores habent cõmunes filios educant usq̧ ad qnq̧ annos cõmuniter: in sexto omnes cõgregatos ĩspiciũt atq̧ similitudinis filiorũ parẽtũ'q̧ cõparatione singuli singulis attribuuntur.

B abylonicas puellas nubiles in unũ coactas à pcone uẽdi licitari'q̧ p uenustate.

A pud arabas consanguineis fratribus'ue una uxor est atq̧ eadẽ soror: qui prior ingreditur posito ante ianuã baculo cũ illa cõgreditur: Nocte uero cũ grãdiere pnoctat: coeũt ẽt cũ mr̃ibus: Regis Arabi cuiusdã filia quem. xv. fratres haberet qui omnes misere ob uenustatem eã ardebant: & ob id alius post aliũ sine pausa ingrederetur: Defessa rem hmõi machinat: Baculos facit illorum baculis psimiles: & modo hunc modo illum ad fores apponebat: ne quisquam ex illis ingrederetur: quom uero oẽs fratres in foro essent: accedens ex iis unus cõspecto baculo admiratus rem: quom frẽs oẽs unà reliquisset: adulterũ intus esse putauit currens ad prẽm adeam'q̧ adducens re cõpta cõmento falsum se eẽ repit.

B ritanni deni duodeni'ue inter se uxores habebant cõmunes: pręsertim frẽs cum fratribus: parentes'q̧ cum liberis: ex Cæsaris commen. li. v.

A pud thebanos uirgo aliq̃ genere forma'q̧ clara sacrata à græcis Pallas nũcupata. uirgo pellicis more cũ qbus uult coit usq̧ ad naturalẽ corpis purgatiõez. Post purgatiõem uiro dat: sed priusq̃ nubat: post pellicatus tp̃s ut mortua luget. ait Strab. ex Amazonibus nullę nubebãt puellę priusq̃ aliquẽ hostiũ ĩteremisset

A pud nasamonas mos est quom qs primum ducit uxorem prima nocte ut ipõsa singulos conuiuas obeat ueneris gratia: & ut quisq̧ cum ea concubuit, denũ det illi quod secum habet domo allatum.

I sis fratri nupsit: quam ob rem apud ægyptios lege permissum est: ut frater uxorem ducat sororem.

A pud Baleares cum noua nupta omnes qui ad conuiuium nuptiarum uocabant concumbebant: posterior uero uir potiebatur.

A pud sicam in Africa in fano ueneris matronę quæstum dotis corporis pstitutione comparabant:

A ugylæ uxores suas primis nuptiarum noctibus adulteriis cogũt patere: mox ad perpetuam pudicitiam legibus stringũt seuerissimis:

A pud Talchlees libyę populos proci apud socerum futurum coeunt: ex iis cui puella inter facetias quas recitat arriserit uxor destinatur.

T apyri susceptis ex uxoribus filiis duobus tribus'ue eas aliis concedunt ad procreandos filios:

Cypriis mos erat uirgines ante nuptias statutas: dotalem pecuniam quæstu quę situras ad littus maris mittere pro reliqua pudicitia libamenta ueneri solituras

Nuptiæ primæ celebratæ sunt à diis Cadmi & Harmoniæ Iasii sororis. Apud spar

tã nouę nuptæ a ꝓnuba crines ad cutẽ capitis amputabant: uirili'q; amictu & calceamẽtis instructa in torũ sola sine lumine declinabat. sponsus uero sobrius postquam in phidiciis cœnatus esset. ingressa sponsæ cingulum soluens: eam sublatam in lectum transferebat. Ibiq; secum haud diu moratus abibat: cum ęqualibus'q; diem trahebat R eliquum uero noctis quod supererat. quom a cõiugio diuerterat cum æqualibus dormiebat.

C atheis qui in India sunt proprium est ut uxor & sponsus unà se alligẽt. Item ut uxores cũ uiris defunctis comburantur: hanc ob cãm: qđ quom aliqñ adolescẽtulos adamarẽt: a uiris secedebant: uel eos ueneno necabant.

Q uoties inter uirum uxorem'q; iurgii aliqd apud Rom. intercessisset: in sacellũ deæ uiriplacæ quod erat in palatio ueniebant: atq; ibi locuti quæ uoluerant: cõtentione deposita concordes reuertebantur: Cõsueuerant præterea nupturæ in aliquod sacellum ominis causa capiendi accedere.

A pud Indos in nuptiis unguẽtum adhibetur ex arboribus quæ circa ypasim fluuiũ oriuntur collectũ: quo nubentes nisi uncti fuerint impfectæ nuptæ putãt.

V xorꝵ ducẽdarũ tres erãt modi apud Ro. usu: farre: & coemptione: quæ in manũ p coemptiõnẽ cõuenisset: hęc tantũ mřfamilias dicebat. erat'q; uiro loco filiæ: q̃ aũt farre uel usu nõ erat mřfamilias: Cõfarratio uero solis põtificib9 cõuẽiebat. Sed farracea mřimonia: ideo dicta a farre: quia quom usus farris apud Ro. fuerit antiquiss. fertili ad id Romano solo: utebãtur in sacris: Q uin & in sacris nihil religiosius confarrationis uinculo erat: nouæ'q; nuptæ farreum ꝑferebant. Nubẽteis ꝑterea uirgines comitabat colus cõpta & fusus cũ stamĩe: lana nubẽtes postes attingebãt: utebant itẽ nuptæ tunica recta: Adipe itẽ suillo ꝑsertim & lupino postes nouæ nuptæ unguebant: neqd mali medicamẽti isferretũ: unde uxores dictę. sponsæ præterea Annulus ferreus mittebat. Spargebantur in nuptiis nuces iuglãdes quoniam iis honor naturæ peculiaris: gemino ꝓtectis opimẽto puluinati primũ calicis mox lignei putaminis: quæ cã eas nuptiis fecit religiosas: tot modis fœtu munito: qđ est uerisimilius q̃am qđ cadentes tripudium somnum'ue facerẽt ait Pli. Varro uero ait rõnem esse ut iouis omine cui iuglans sacra est matrimonium celebraretur: Alii ideo spargi ut a rapientibus pueris fieret strepitus ne puellæ uirginitatem amittentis uox audiretur. Adhibebatur & spina alba: nuptiaꝵ facibus auspicatissima: quoniã ide fecerit pastores q rapuerũt sabinas. Itẽ utebant Flãmeis luteis: Pręcingebat ẽt noua nupta cingulo qđ uir in lecto soluebat: factũ ex lana ouis: qđ sicut illa in domũ sublata cõiuncta inter se sit: sic uir suus secũ cinctus uinctus'q; esset: Hoc herculaneo nodo uinctũ uir soluit ominis grã: ut sic ipse fœlix sit in suscipiẽdis liberis ut fuit herculanus q. lxx. liberos reliqt: Cælibari ꝑterea hasta nubentis caput comebat: Q uæ in corpore gladiatoris abiecti occisi'q; stetisset: ut quemadmodum illa cõiuncta fuerit cum corpore gladiatoris. sic ipsa cum uiro esset. uel qa matronæ Iunonis curetis in tutela essent. quę a ferenda hasta ita sit nũcupata uel qđ

fortes uiros genituras ominaretur:uel quod nuptiali iure impio uiri subiiceret nubēs:quia hasta sūma armorū & impii esset:Facē itē in honorē Cereris in nuptiis prę̨ferebant.aquaq; noua nupta spargebatur siue ut casta pura'q; ad uirū accederet:siue ut ignē atq; aquā cū uiro cōicaret:Rapi solebat uirgo ex gremio mr̄is aut si ea nō esset proxima necessitudine quom ad uirū traderetur: qd̄ uidelicet ea foeliciter Romulo successit.Rapi ēt solebat fax q̄ plucēte noua nupta deducta est ab utriusq; amicis:ne aut uxor eā sub lecto uiri ea nocte ponat aut uir in sepulchro cōburēdā curet:quo utroq; mors ꝓpinqua alterutrius captari putatur.Solebat itē noua nupta in pelle lanata cōsedere:uel pp uetustum morē quoniā antiquitus pellibus hoīes erāt induti: uel qd̄ testaretur Lanificii officiū se p̄staturā uiro. Noua nupta nouusq; maritus primū porcū Imolabāt. De facibus Varro ait Nuptas ideo p texire qd̄ antea nō nisi noctu a sponsis ducebantur:quæ ēt limen nō tangebat:ne sacrilegio inchoarent:si limen uestæ calcarēt:In nuptiis tres pueri matrimi patrimi'q; adhibebantur:unus q facē p̄ferret ex spina alba Duo q nubētes tenebāt:Apud Priscos:C.&.Ↄ.i.Caius & Caia p dn̄is usurpabant.Itaq; in nuptialibus sacris nouæ nuptæ ante ianuā mariti īterrogatę quęnā uocarent:respondebāt se esse Caias:dicebant'q; ubi tu Caius & ego Caia:& ubi tu dn̄s ego dn̄a.Nuptiis p̄terea celebrandis ferias:calendas:nonas:& idus religiosas.i.uitandas cōsueuerūt Mense itē maio uxores ducere inauspicatū erat:Talassum inuocabāt in nuptiis:quia id nomen fuit signū militibus romuli I sabinarum raptu atq; res bene uertisset: uel quia in illa rapina quom puella raperetur:atq; ab aliquibus nobilibus in illam impetus fieret conclamatum est Talasso illam deferri iuueni quidem gratioso:atq; ita parsum puellæ:uel quia Talassum.i.lanificium latini græci'q; uocabant.

Apud Persas nuptiæ initio uerni æquinoctii celebrabantur: sponsus in thalamū procedebat comestoprius malo uel cameli medulla p̄ter id nihil eo die.

Apud Romanos non licebat secūdo nubere:nisi peracto decimo uiduertatis mēsesunde nuptiæ inter Antonium & Octauiā quæ adhuc erat in luctu ob uirū C.Marcellū mortuū:ex decreto senatus:copulatæ sūt: ut.s.Antonius pp uxorem octauiam Octauii sororem in amicitiam octauii p̄staret:quę uero nubebat ante.x.menses uaccam prægnantem ex Numæ legibus immolabat.

Sciēdū īqt Spartianus:a doctissimis qbusq; id memorię traditū: atq; ita a carrenis nunc quoq; pręcipue haberi:ut qui lunam foeminino nomine ac sexu putauerit nuncupandam is addictus mulieribus semper inseruiat:qui uero marem deum esse crediderit:is dominetur uxori.

Cicero obiurgātibus qbusdā qd̄ repudiata terētia sexagenarius Publiā duxisset Cras inqt erit mulier:In qntiliani codice corrupte Pupillā p publia legit.Duxit n.Cicero authore Plutar.Publiā quā r̄pudiauit:qa tulliolæ morte uisa ē lętari.

Sed libet ascribere uxorū astutias in decipiendis uiris ex Apuleio:Paupculus īqt fabriles opas p̄bendo puis illis mercedibus uitā tenebat:Erat ei tamen uxorcu

la ē͡t satis qdem tenuis & ipsa:ueruntñ postrema lasciuia famigerabilis: sed du quadam die matutino illo ad opus susceptū ꝓficiscitur statim irrepit eius hospiciū temerarius adulter:ac dū ueneris colluctatiōibus securius opantur maritus ignarus rerū:ac nihil tū tale suspicans improuisus hospitiū:repetit:iā'q clausis & obseratis foribus uxoris laudata cōtinentia:ianuā pulsat : sibilo ē͡t præsentiā suā denūciante. Tum mulier ad hmōi flagitia perastutula:tenacissimis amplexibus expeditū hoīem dolio qd͛ erat in angulo semiobrutū: sed alias uacuū abscōdit. Et patefactis ædibus adhuc introeūtem maritū:aspero sermone accipit. Siccine uacuus & ociosus insinuatis manibus ambulabis mihi: nec obito consueto labore uitæ nostræ ꝓspicies:& aliqd cibatui parabis? Atq ego misera per noctem & p diem lanificio neruos meos cōtorqueo:ut intra cellulā nr̄am saltē lucerna luceat:q̄to me fœlicior daphne uicina q mero & prādio matutīa saucia cū suis adulteris uolutat: Sic cōfutans maritus. Ecqd istuc'est ait: nā licet forēsi negocio officinator nr̄ attētus feras nobis fecerit:tñ hodiernæ cœnulæ nr̄æ ꝓspexi:uides istud doliū qd semp uacuū frustra locū detinet tātū:& re uera præter impedimētum cōuersationis nr̄æ nihil prestat amplius : Istud ego qnq denariis cuidā uenditaui & adest ut dato p̄cio secū rē suā ferat:qn itaq pcingeris manū'q mihi tantisper accōmodes:ut exobrutū ꝓtinus tradat emptori: ē re nata fallacia mulier temerariū tollens cachinū. Magnum inqt istum uirū ac strenuū:negociatorē nacta sum:q rē quā mulier ego et intra hospitiū cōtecta iādudū septē denariis uēdidi minoris distraxit:additamēto p̄cii:lætus maritus Ecqs est ille ait:q tanto ꝑstinauit? At illa olim inepte inqt descēdit in doliū sedulo soliditatem eius ꝓbaturus:nec ille sermoni mulieris defuit : sed exurgēs alacriter: Vis inqt ue scire materfamilias:Hoc tibi doliū nimis uetustū est : & multifariam nimis hiantibus quassum. Ad maritum'q eius dissimulanter conuersus: quin tu quicunq es homuncio lucernā ait actutum mihi expedis : ut erasis intrinsecus sordibus diligenter aptum usui possim dignoscere : nisi nos putas æs de malo habere. Nec quicquam moratus ac suspicatus acer & egregius ille maritus accensa lucerna discede inquit frater:& ociosus assiste donec ꝓbe procuratum istud tibi præsentem. Et cū dicto nudatus ipse delato lumine scabiem uetustam cariosæ testæ occipit excalpere. At uero adulter bellissimus ille pusio inclinatam dolio pronam uxorem fabri sup incuruatus secure dedolabat: At illa capite in dolium demisso maritū suum astu meretricio tractabat ludicre:hoc & illud & aliud:& rursus aliud purgandum demōstrans digito suo:donec utroq opere perfecto acceptis septem denariis calamitosus faber collo suo gerens dolium coactus est ad hospitium adulteri proferre.

P hilisiterus adulescēs apud eūdem Decurionis cuiusdam quē scorpionē ob mores uulgus appellabat uxorē deperibat:sed barbarus ille uir Zelotypus'q q̄m necessariam ꝓfectionem pararet:pudicitiam'q charę coniugis conseruare sūma diligentia cuperet:seruulū suū Myrmecem fidelitate pręcipua cognitū facere tq

cōmonet:suæq̄ dn̄ę custodelā oēm pmittit:carcerē & ppetua uincula mortē dē
niq̄ uiolentā & famē cōminatus:si qsq̄ hoium uel in transitu digito tenus eā
contigisset:id'q̄ deierans ēt cōfirmat per oīa diuina numina:Ergo igit̄ sūmo pa
uore pculsum Myrmecē acerrimū relinquēs uxori secutorē securā dirigit ,pfe
ctionem:Tunc obstinato aīo uæhementer anxius Myrmex:nec usq̄ dn̄am suā
pgredi sinebat:& lanificio domestico districtā inseparabilis assidebat:ac tm̄ ne
cessario uespertini lauacri progressu adfixus atq̄ cōglutinatus extremas manu
prēndens lacinias mira sagacitate cōmissæ ,puintiæ fidē tuebat̄. sed ardētē Phili
siteri uigilantiā matronę nobilis pulchritudo latere nō potuit: atq̄ hæc ipsa po
tissimū famosa castitate & insignis tutelæ nimietate instinctus atq̄ inflāmatus
qd uis facere:quid uis pati paratus:ad expugnandam tenacem domus discipli
nam:totis accingitur uiribus:certus q̄ fragilitatis fidei & quod pecuniæ cunctę
sint difficultatis peruiæ:auro'q̄ soleant adamantinæ etiam perfringi fores:opor
tunæ nactus Myrmecis solitatē:ei amorē suum apit:& supplex cū medelā cru
ciatui deprecatur:Nam sibi statutā decretā q̄ mortē ,pximare ni maturius cupi
to potiatur:nec eū tn̄ quicq̄ in re facili formidare debere:quippe quom uespera
solus fide tenebrarū cōtectus atq̄ absconditus intro repere & intra momentū
tpis remeare posset.His & hmōi suadelis ualidū addēs aculeū q rigētem ,prsus
serui tenacitatem uiolenter diffunderet:porrecta:n.manu sua demōstrat ei no
uitate nimia candentes solidos aureos: quorum.xx.quidem destinasset: ipsi ue
ro.x.libēter offerret.Exhorruit Myrmex in auditū facinus:& occlusis auribus
effugit ,ptinus:nec auri splendor flāmeus oculos ipsius exire potuit: sed quanq̄
,pcul semotus:& domū celeri gradu ,peuectus: uidebat tamen illa decorę mo
netæ lumina:& opulentam prædam iam tenebat aio:miro'q̄ mentis salo:& co
gitatiōis dissentiōe misellus ī diuersas snias carpebatur:ac distrahebat̄.illic fides
illic lucrū:illic cruciatus:hic uoluptas:Ad postremū tn̄ formidinē mortis uicit
aurū:& saltem spacio cupido formosæ pecuniæ leniebat̄:sed nocturnas ēt curas
inuaserat pestilens auaritia ut quāuis herilis cū cōminatio domi cohiberet: au
rū tn̄ foras euocaret:Tunc deuorato pudore & dimota cōctatione sic ad aures
dn̄ę sauditum perfert: nec à genuina leuitate desciuit mulier. Sed execrādo me
tallo pudicitiā suam protinus auctorata est.Ita gaudio ,pfusus ad suæ fidei ,pciū
myrmex nō modo capere:uerūetiam cōtingere saltem quam exitio suo uiderat
pecuniā cupiēs & magnis suis laboribus ,pfectum desyderiū Philisitero lætitia
pcitus nūciat:statim'q̄ ,pstatū ,pciū reposcit:& tenet nūmos aureos māus myr
mecis q̄ nec æreos norat:lā'q̄ nocte ,pmota solū pducit ad domū: ,pbe'q̄ capi
te cōtectū amatorē strenuū īfert adusq̄ dn̄ę cubiculū: Cōmodū nouis āplexi
b9 amori rudi litabāt:cōmodū prīa stipēdia ueneri militabāt noui& nudi milites
& ætra oīus opīonē captata noctis opertūitate īpuisus marit9 assistit:suę dom9
iāuā iā pulsat:iā clamitat:iā saxo fores uerberat:&ipa tarditate magis magis q̄
suspectus:dira mīat̄ myrmeci supplicia:At ille r̄pētino malo pturbat̄: & misera

obnubilatus intercluso spiritu diffluebat:ut'ꝗ est ingenium uiuacis metalli crebras ei sternutationes commouebat: atꝗ ut primum e regione mulieris pone tergū eius maritus sonum sternutatōis accepit:q̄m putaret ab ea ꝓfectū solito ẜmōe salutē ei fuerat īpcatus: sed reiterato sępius ac frequētato rē repit:& īpulsa mēsa ꝓtinus remota'ꝗ cauea ꝓducit hoīem:crebros anhelitus ægre efflātē: īflāmatus'ꝗ gladiū efflagitans:iugulare illū gestiebat:nī respectato cōi piculo uix eū ab īpetu furioso cohibuissem:asseuerās absꝗ noxa nr̄i breui illū piturū sulphuris uiolētia:hęc quom recēseret ille uxori procax temeraria'ꝗ mulier fullonis uxorē execrabať:ꝑfidam īpudicā uocitās:q̄ suo pudore postposito:tori'ꝗ gēialis calcato fœdere larē mariti lupanari maculasset:īfamia:iā'ꝗ pdita nuptę dignitate prostitutę nomē asciuerit:addebat tales oportere uiuas exuri fœmias sed sue sordidæ cōscia cōmonita quo maturius stupratorē suū tegminis cruciatu liberaret:idētidē suadebat maritū tpius qeti recedere: at ille utpote intercœpta cœna ne profugeret prorsus ieiunus mēsam potius comiter postulabat:sed apuleius asinus calcās penitus'ꝗ obterēs adulteri pedes: illū ītolerabili dolore cōmotum:flebiliter clamātem alueo abiecto prodidit:domū'ꝗ oēm cōturbat.

Apud eūdē psyches sorores sororis fortunæ inuidentes cōquerunť: at ego misera primū pr̄e meo seniorē maritū sortita sum:Dein cucurbita caluiorē: & quouis puero pumiliorē:cūctā domū seris & cathenis obditā custodiētem:Incipit alia ego uero maritū articulari ēt morbo cōplicatū curuatū'ꝗ:ac p hoc rarissime uenerē meā recolentē sustineo:plerūꝗ detortos & duratos in lapidē digitos eius pfricans fomentis olidis & pānis sordidis & fœtidis cataplasmatibus manus tā delicatas istas adurens.

Habes septē facetiaꝝ exemploꝝ'ꝗ libros Mecœnas tanq̄ primitias uigiliaꝝ studiorū'ꝗ meorū:habiturus post hac fruges si q̄ maturuerint uberiores:ꝓsertim si tibi charas meas lucubratiōes cognouero:charas inq̄.nā tuę dignitati magnitudini'ꝗ pares:neꝗ a me neꝗ a quopiā fortasse alio expectabis. Vale.

INDEX

¶ Errata ob in curiam Calchographorum ſic corrigentur prior Numerus ſit paginarũ ſecundus uerſuum:paginæ/ut ſcis duplicato Numero chartarum dignoſcuntur.

5	10	inqui inquit
6	10	ſis quid/ ſcis quid
	12	Didonei/ Didonii
	17	Euis/ Eius
8	31	reliquis/ relinquis.
	35	& ſcis/ ſed neſcis
10	13	Sicilia/ e Sicilia
	36	examiñor/ exanimor
11	10	uelle/ uellet
12	14	uocare/ uocaret
15	29	a patroni/ patroni.
19	32	ſcelenus/ ſtelenus
22	1	octo mẽſibus/ octoq; mẽſibꝰ
	4	repertum eſt/ repertus eſt.
26	35	Nas/ Has.
	37	alii/ aliis.
28	24	pouer.puer. κιρατιν κι ςατιον
31	12	Dogenes/ Diogenes
33	5	ombibus/ omnibus
	26	Diomedenti/ Diomedonti
44	6	inſtaret/ conſtaret
46	9	infectantur/ infectanter
48	11	poui/ potiu
	17	cladius/ caldius
49	9	caneretur/ cantaretur
	27	inerrueniſſet/ interueniſſet
50	14	cyahatos/ cyathos
	38	afferte/ afferre.
54	7	more/ moræ
55	11	ςρατοσ ἱςατοσ
59	31	quam Rome/ quom romæ
64	26	lege ut Dirachiũ eam & redeã
67	29	alicai/ alica.
68		ferat/ uehat
73	3	Peliæ/ pelias
78	8	Scythiæ affuiſſent/ Scythæ ab (fuiſſent
81	34	obiir/ obiici
87	10	Syllnai/ Syllani
	24	inuti/ inutilem
	25	integrum/ in integrum
	31	abduceret/ abduceretur
98	36	Antonius/ .M.Antonius
99	15	ingenii/ ingenui
100	11	duci magis.effi.duci efficatius
102	33	iſte/ iuſte
105	23	Saluia/ Salina
107	38	quamplura quamplurima
108	23	Democrates/ Damocrates.
111	14	captis/ capto.

113	40	eu/ eri
114	17	ſpartani/ ſpartiani
	40	habere/ habuere
115	10	Baſſiamum/ Baſſianum
117	11	obieciſſe obieciſſet
118	35	cum/ tum.
	39	ingaitus/ ingratus
120	9	extimatu æſtimata
	13	tædeo/ tædio
	28	uicie/ uicit
122	38	adam/ addam
125	10	quom/ cum.
	11	ininiium/ nimium
126	4	Phocas/ Procas
	13	exquæ/ exque
	29	a lupo/ a lupa.
	40	feru/ fert
129		uerſus primus delendus lonie.
130	22	iratres/ fratres
131	33	iperionem/ Hyperionem
135	15	dulcerpebat/ diſcerpebat
	17	militanſq;/ militaſiq;
	33	quis ecum/ qui ſecum
137	9	li. li. 4.
138	17	latomiarum uulpium euaſit latomiarum euaſit
	20	done/ donec
	24	indutus eſt/ indutus
140	8	in pubes/ impubes
142	33	philomenes/ philopomenes
143	31	charicis/ caricis
146	2	poſt ſurari/ adde lucanus.
147	2	exhomo/ ex ouo
	15	uocatio quom cum.
	40	Diogene ſine/ Diogenẽ ſinẽ
149	8	Merxes/ Xerxes.
	8	filios/ ficos
	17	numen/ lumen
	32	expectaret/ expectare
	39	ſcribſit/ ſcripſit
151	1	piloxenus/ philoxenus
153	40	gratioſioris/ gratioris
155	30	albo/ albæ
156	6	illis pud/ illis apud
	21	fœmor/ femore.
	15	in lupo/ in lupos
	21	gipitalia/ genitalia
157	5	inferimus/ ferimus
159	29	quidem/ quidam
163	4	merebor ſlaccæ merebor ſlacco

188	35	Sanxt Sanxit
171	5	mericus meritus
172	33	Varrolus. Bartulus.
	34	flocem. florem.
173		Gabio. Fabio
175	23	Dauit. Dauid
177	10	daricis. daricos
178	7	eſſet eſt expungendum
	18	impetitione in petitione
179	35	bene. bone
180	16	iuuenioribus Iunioribus
184	9	exis.extis
185	11	ſatis faciti. ſatis facienti
	14	maximam. maximum
186	21	aut. autem
187	25	cruentem cruentum
	28	Arutum Brutum
190	7	cæliuſq; celiuſ.Q.
191	36	ephorum. ephororum
193	8	inprobum. improborum
	8	Nerii/ lerii
194	4	Lerii expungendus eſt uerſus ne duplicetur
196	24	regnum/ regum
197	37	peregrinos/ peregrinus
118	3	filii/ filiæ
199	14	Deſcerptus/ Diſcerptus
200	30	abſcorptus/ abſorptus
201	14	etruxiſſet/ exttuxiſſet
	16	iuſſiſſe &/ & iuſſiſſe
	25	Ederico/ Federico
	28	Cryſippi/ Chryſippi
203	19	dicendo cõſumpſiſti/ dicẽdo do diem conſumpſiſti
	15	carillus/ charillus
205	5	cædere/ cedere
	7	fuit/ fuerit
	17	fere/ ferre
206	14	quidem/ quidam
208	2	mappæ/ chartæ
	3	ateis/ arteis
	24	pellæ/ pelle
	27	conſturpauit/ conſtuprauit
210	28	regi pocum/ a rege potum
211	20	potentoſæ/ portentoſæ
212	16	alius/ alibi
213	11	cæterorum/ exterorum
	28	Pauli/ Paulus.
214	4	quæ/ qua
219	8	lo/liam/ lolliam
224	31	affuiſſet/ abſuiſſet.
226	4	ut uulnera/ & uulnera
228	1	alligat/ alligata
	xxxi	dperendi/ perdendi

227	11	quadam/ quidam
229	4	thyrſæ/ thyrſum
235	5	priuatur de tetra/ priuat tetrar
241	2	mutam/ mutum
	8	Aninius/ Caninius
242	13	manifeſta/ manifeſta
244	37	Pompeius/ Pompeio
245	8	ſuſſunderet/ ſuffunderet
	12	flexiſſe/ fleuiſſe
247	35	augunt/ agunt
250	29	hoſtilibus/ hoſtibus
251	33	procõneſus/ procõneſius.
252	10	cuntanctem/ cunctantem
	16	eadem/ eandem
253	4	ad urbe/ ab urbe
256	8	audeat/ audiat
257	23	ladu/ lacu
258	14	queq; quodq;
	28	cuiꝰ/lucerna/cuius/aq̃/lucernæ
260	16	quinquagina/ quinquagena
261	28	diet/ dies
263	18	cyzeni/ Cyziceni
264	18	eniente/ Veniente
265	5	aberit/ oberit
267	33	poſt cõdunt addendum aut in fictilibus aluceolis circũ tẽpla defodiũt
268	10	per centum/ poſt centum
	30	uirginis/ uirgines
271	27	domi/ domui
272	25	ꝯpreſus auruſpices/ꝯpreſis aru
276	21	pte/ preter (ſpcies
	25	diſciplinis/ in diſciplinis
	28	numenis/ numeris
	32	cantatore/ cantore
278	3	ul/ ut
	4	ibertorum/ liberorum
	36	talennum/ talentum
	37	ſpõſione/ ſponſionem
279	35	tributos exemplo/ tributo ex emptos
280	40	la/ labia
281	36	qua libertæ/ quæ liberta
287	37	exhoſtia adde/aut Plini.
288	9	rhordia cauerũt/ rhodia caueẽ
	35	geæcis/ græcis
294	16	parenteis/ parentes
298	21	quom/ cum
38	7	filias quom e/ filius e
	9	religiõis aut off. religiõis offĩn
	14	admiſtratiõe/ admiſtratiõem
cccxv	10	equos/ græcos
cccxvii	19	ſeruaſſe/ ſeruaſſet
	xxxiii	ſimulabtant/ ſimulabant
cccix	29	damnatorium/ dañnatorũ.

320	18	uerberabãtur/ uerberabatur.
	19	precipitabant/ precipitabat
328	13	pœna ex/ pœnarum
329	4	gitia/ Nitia
330	10	scit/ sit
	13	tabores/ labores
	24	acchilis/ achilis
331	16	pairem/ partem
340	29	uncta/ cuncta
341	3	post ꝯplura adde inqt
342	1	telas/ stellas
	6	austham/ haustam
	8	quosdã/ quom/ quosdam
	32	ουκιτιν/ οὐκ ἐστιν
343	3	ex ioseph/ adde li.18.antiqui
	5	uenisse/iuenisse inuẽta inuentã
	34	Tyreum/ Tyrum
344	13	uercundia/ uerecundia
	27	grauidas/ grauidis
349	14	Hercateus/ Hecateus
	22	admonitus/ admoniti
	32	nummom/ nummos
	34	petabat/ petebat
351	11	surrixit/ surrexit
352	13	Annibali/ Annibalẽ
	14	hostes/ hostem
354	16	ludos circopithecos/ Indos cercopithecos.
356	20	defritaret/ defricaret
357	6	Fanalico/ fanatico
359	2	grandarium/ gradarium
	4	ceruicem/ ceruice
	6	hortulani/ hortulanus
	13	putarunt/ putarent
	38	uerba/ uerba dici
361	1	Theuropicas/ Theuropidas
	5	dixissetq́/
362	35	stimulos/ i
363	12	protaxerunt/
365	1	plausti/ plaust.
	19	factu/ fastu
368	35	nuilum/ nullum
369	13	luicrius/ lucrius
	34	ire/ rei
374	2	Syro/ Cyro
	10	Philippi/Philippidi
	14	prestaret/ prestarẽt
	17	montis q/ mõtis urgeat qđ
376	6	signati/ signiti
	7	defici/ defeci
	31	moruum/ mortuum
377	1	factis/ fastis
	5	uitem/ uite
	6	contentos/ centenos
	23	pricle/ pericle
380	23	recipiat reddat/recipiãt reddãt
381	5	andolat/ redolat
	16	pespessurus perpessurus
382	9	ficus/farina/ficum/farinã
386	40	obsecrãtibus/ obsecrantibus
394	10	pipilionibus/ papilionibus
397	18	meum/ tuum
405	14	neneficiis/ ueneficus
	24	mithridatem mithridates
416	30	perituri/ peritus
417		cognitionum/ cognitionẽ
	29	plebieus/ plebeius
419	22	subtextam/ subtexam
420	27	contexus/ contextus
431	40	Herodes frater/ Herodis fr.
432	28	Traglodytæ/ Troglodytæ

¶ Diphthongi & accentus pauci eadem incuria aut additi aut sublati
Capita siqua sunt diuisa Vt illa de malis improbisq́ Ideo diuisa sunt ut Lector siue in hoc siue in illo quæ uelles facili negocio inuenires
Historiæ discrepãtia Strabonis & Plutarchi circa orbationẽ Philippi & antigoni notãda est
De Hypepis mulieribus apud Stephanum legi

Impressum Romæ per Iacobũ Mazochiũ Romanæ Academiæ bibliopolã. XV. Kal. Septẽ. 1518

¶ A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z.
a b c d e f g h i k l m n.
Omnes sunt terniones. A K & n quaterniones.

